

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 12.05.2025

Protokollets försättsblad	1
1 § Sammanträdets laglighet och beslutförhet	4
2 § Justering av protokollet	5
3 § Utvärderingsberättelsen för år 2024	6
- Utvärderingsberättelse 2024 pdf	8
4 § Vanda stads bokslut 2024	146
- Vanda Stads Bokslut 2024	155
- Vanda stad revber 2024	397
5 § Förvaltningsstadgan 1.1.2025, ändringar fr.o.m. 1.6.2025	399
- Förvaltningsstadgan 1.1.2025, ändringar fr.o.m. 1.6.2025 (stadsstyrelsen 28.4.2025), renskriven version (sv)	404
- Hallintosääntö 1.1.2025, muutokset 1.6.2025 lukien (KH 28.4.2025), muutokset näkyvissä	554
6 § Centralvalnämndens meddelande om vilka som blivit valda till stadsfullmäktige och deras ersättare	709
- Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut 2025–2029	710
7 § Vandas principer för främjande av sysselsättningen 2025	717
- Vantaan työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025	721
8 § Principer för invandring och integration 2025	735
- Liite 1. Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025	738
- Liite 2. Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025, taulukko	746
9 § Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025	748
- Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025	751
10 § Svar på Eva Tawasolis och 20 andra ledamöters motion om pantrör för flaskor och burkar intill Vandas papperskorgar	813
- Eva Tawasolin ja 20 muun valtuutetun aloite panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin	816
11 § Svar på Funda Demiris och 19 andra ledamöters motion om ett välfärdsprogram för djur	817
- Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloite eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle	822
12 § Svar på Naima el Issaouis och Tarja Eklunds samt 34 andra ledamöters motion om en attraktiv, för alla invånare gemensam lekpark i Håkansböleområdet	823
- Naima el Issaoui ja Tarja Eklundin sekä 34 muun valtuutetun aloite vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle	825
13 § Svar på Paula Lehmuskallios och 22 andra ledamöters motion om tillgång till stadens dataförbindelser också under semestertider utomlands	826
- Paula Lehmuskallion ja 22 muun valtuutetun aloite mahdollisuus kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomailla	829
14 § Sammanträdet avslutat	831
Anvisningar för sökande av ändring 1. Besväransvisning	832
Anvisningar för sökande av ändring 2. Besvärsförbud	834
Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen	835

Stadsfullmäktiges sammanträde

Tid 12.5.2025 kl. 14.00–15.55

Plats Stadshuset, Dickursby

Deltagare

Ledamöter	Närvarande	Ledamöter	Närvarande
Tahvanainen Säde, ordförande	x	Lundell Kai-Ari	x
Kaira Lauri, I vice ordförande	x	Luokkala Pirjo	x
Aidanjuuri Tanja, II vice ordförande	x	Multala Sari	x
Abdi Faysal	x	Niikko Mika	x
Ahokas Siri	x (på distans)	Norrena Vaula	x
Aura Anssi	-	Norres Lasse	-
Dehghan Milad	x	Nummela Nina	x
Demiri Funda	x	Orlando Carita	x
Eerola Antero	x	Orpana Anitta	x
Eklund Tarja	x	Phull Manav	x (kl. 14.21–15.55; §2–14)
Friman Reija	x	Raja-Aho Maarit	x
Hakala Heli	x	Rautavaara Maija	x
Hall Anu	x	Rokkanen Sakari	x
Hartikainen Janne	x	Rämö Eve	x
Heikkinen Minna	x	Räsänen Minna	x
Iivarinen Oskari	x	Sainio Jari	x
el Issaoui Naima	x	Saramo Jussi	x
Järä Juha	x	Sillanpää Minttu	x
Jääskeläinen Jouko	x	Siniketo-Pietilä Katja	x
Kaiju Susanna	x	Stirkkinen Matilda	x
Kaimio Tuire	x	Sodhi Ranbir	x (kl. 14.00–15.00; §1–2)
Kanerva Sami	x	Suoniemi Juha	x
Karhu Suvi	x	Särkelä Jussi	x
Karlsson Patrik	x	Tamminen Ida	x
Kasonen Mika	x	Tawasoli Eva	x
Kaukola Ulla	x	Tikkanen Eeva	x
Kauppinen Sirpa	x	Tuomela Tiina	x
Kiljunen Kimmo	x (kl. 14.11–15.55; §2–14)	Vacker Marjo	x
Kivimäki Otso	x	Valtanen Hanna	x
Kähärä Sirkka-Liisa	x	Virkamäki Pekka	x (kl. 15.14–15.55; §7–14)
Kärki Niilo	x	Weckman Markku	x
Lehmuskallio Paula	x	Viilo Mikko	x
Letto Pirkko	x	Åstrand Stefan	x
Lindtman Antti	-		

Ersättare		Närvarande	
Hynninen Mari		x	
Ibrahim Aadan		x (kl. 15.04–15.55; §4–14)	
Liukkonen Pasi		x (kl. 14.00–15.14; §1–6)	
Nevala Jukka		x	
Stadsstyrelsens ledamöter		Närvarande	
Karinen Ville		x	
Tammi Visa		x	
Ungdomsfullmäktiges representant		Ungdomsfullmäktiges ersättare	
Ngandu Julia	x		
Övriga deltagare		Närvarande	
Timonen Pekka, stadsdirektör		x	
Kalske Katri, biträdande stadsdirektör		x	
Åstrand Riikka, biträdande stadsdirektör		x	
Anttila Tero, biträdande stadsdirektör		x	
Ruusula Matti, ekonomi- och strategidirektör		x	
Kalmari Mari, informationsdirektör		x	
Pennanen Sari-Anna, stadsjurist		x	
Rusanen Leena, förvaltningsdirektör		x	
Lentämäki Tiina, förvaltningssekreterare		x	
Kalske Jaakko, hallintoasiantuntija, protokollförare		x	

Sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Konstaterades

Underskrifter

Ordförande Sade Tahvanainen

Protokollförare Jaakko Kalske

Justering av protokollet

Tid och plats 19.5.2025, elektroniskt

Sirkka-Liisa Kähärä Niilo Kärki

Paragraf § 5 justerades och godkändes vid sammanträdet.

Protokollet är framlagt

Tid och plats 21.5.2025, på Vanda stads webbplats paatokset.vantaa.fi

1 §

Sammanträdet laglighet och beslutförhet

Kungörelsen om stadsfullmäktiges sammanträde har publicerats på stadens webbsidor 5.5.2025 och varje fullmäktigeledamot har tillsänts en personlig sammanträdeskallelse per e-post.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 1

Förslag:

Stadsfullmäktige konstaterar

- a) vilka ledamöter som är närvarande och
- b) att sammanträdet är lagligt och beslutfört.

Behandling:

Ordföranden konstaterade att ledamöterna Antti Lindtman, Anssi Aura och Pekka Virkamäki begärt befrielse från att närvara vid detta sammanträde på grund av arbets-, reseförhinder eller personliga skäl.

I stället för dem kallades Mari Hynninen, Jukka Nevala och Pasi Liukkonen till sammanträdet i samma ordningsföljd.

Ordföranden konstaterade att 62 ledamöter var närvarande.

Beslut:

Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat, lagligt och beslutfört.

Ordföranden konstaterade följande ändringar i stadsfullmäktiges sammansättning under sammanträdet:

under behandlingen av § 2 kl. 14.11 anlände ledamoten Kimmo Kiljunen till sammanträdet, varefter 63 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 2 kl. 14.21 anlände ledamoten Manav Phull till sammanträdet, varefter 64 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 3 kl. 14.33 anlände ledamoten Naima el Issaoui till sammanträdet, varefter 65 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 3 kl. 14.49 anlände ledamoten Otso Kivimäki till sammanträdet, varefter 66 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 3 kl. 15.00 avlägsnade sig ledamoten Ranbir Sodhi från sammanträdet på grund av personliga skäl, varefter 65 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 4 kl. 15.05 anlände ersättaren Aadan Ibrahim i stället för ledamoten Ranbir Sodhi som hade avlägsnat sig tidigare, varefter 66 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 7 kl. 15.14 anlände ledamoten Pekka Virkamäki till sammanträdet och ersättaren Pasi Liukkonen avlägsnade sig från sammanträdet, varefter 66 ledamöter var närvarande.

2 §

Justering av protokollet

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 2

Förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) välja två protokolljusterare till att förrätta justeringen av protokollet i stadshuset måndagen den 19 maj 2025 kl. 16.00 och
- b) lägga fram det justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/paatoksenteko) från och med onsdagen den 21 maj 2025 kl. 8.15 - 16.00.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att

- a) välja Sirkka-Liisa Kähärä och Niilo Kärki till att förrätta justeringen av protokollet elektroniskt måndagen den 19 maj 2025 kl. 16.00 och
- b) lägga fram det justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/paatoksenteko) från och med onsdagen den 21 maj 2025.

3 § Utvärderingsberättelsen för år 2024

VD/1405/00.03.00.00/2024

SH/KS/KW

Enligt kommunallagen ska revisionsnämnden bedöma om de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp, har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och om verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Revisionsnämnden ska också för varje år lämna en utvärderingsberättelse fullmäktige, i vilken resultaten av utvärderingen presenteras. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet.

Revisionsnämnden har behandlat 2024 års utvärderingsberättelse vid sina sammanträden 12.2, 25.2, 12.3, 26.3, 9.4, 23.4 och 29.4.2025.

Revisionsnämnden 29.4.2025 § 3

Stadsrevisorers förslag:

Revisionsnämnden beslutar att

- a) godkänna utvärderingsberättelsen för år 2024 och notera jävsammandraget,
- b) befullmäktiga stadsrevisorn till att vid behov utföra tekniska justeringar i utvärderingsberättelsen för år 2024,
- c) presentera utvärderingsberättelsen för år 2024 för stadsfullmäktige för kännedom, och
- d) föreslå för stadsfullmäktige att utvärderingsberättelsen förs till stadsstyrelsen för åtgärder.

Protokollet justeras och godkänns genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Behandling:

Det antecknades att följande ledamöter och ersättare på grund av jäv inte deltog i behandlingen och beslutsfattandet för följande verksamheters del:

Markku Weckman, VAV-yhtymä Oy,
Siri Ahokas, stadsmiljönämnden,
Funda Demiri, nämnden för fostran och lärande,
Tarja Eklund, stadsmiljönämnden,
Oskari Iivarinen, stadsmiljönämnden,
Naima el Issaoui, nämnden för fostran och lärande och VAV-yhtymä Oy,
Juha Järä, nämnden för stadskultur och välfärd,
Paula Lehmuskallio, nämnden för fostran och lärande,
Tuomas Mutanen, stadsmiljönämnden,
Vaula Norrena, stadsmiljönämnden,
Manav Phull, nämnden för fostran och lärande,
Jussi Särkelä, VAV-yhtymä Oy,
Reija Friman, nämnden för stadskultur och välfärd,
Suvi Karhu, stadsmiljönämnden och VAV-yhtymä Oy,
Sirpa Kauppinen, stadsrumsnämnden och Helsingforsregionens trafik och
Ida Tamminen, stadsmiljönämnden.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 3

Revisionsnämndens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) anteckna utvärderingsberättelsen för år 2024 för kännedom och
- b) skicka utvärderingsberättelsen till stadsstyrelsen för åtgärder.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Utvärderingsberättelsen 2024

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Sari Hännikäinen, stadsrevisor, tfn 050 302 6473, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

VANDA STAD UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE 2024

REVISIONSNÄMNDEN 29.4.2025

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	3
1 UTFALLET AV MÅLEN	8
1.1 UTFALLET AV DE BINDANDE MÅLEN 2024 I MODERSTADEN	8
1.2 SAMMANFATTNING AV DE ÅRLIGA STRATEGISKA MÅLEN 2022–2024	18
1.3 UTFALLET AV DE MÅL SOM STADSFULLMÄKTIGE STÄLLT FÖR KONCERNBOLAGEN	22
2 STADENS OCH KONCERNENS EKONOMI	27
2.1 STADENS EKONOMI OCH UTFALLET AV DE EKONOMISKA MÅLEN	27
2.2 MODERSTADENS EKONOMI OCH BOKSLUT	29
2.3 STADSKONCERNENS EKONOMI	32
2.4 INVESTERINGAR	34
2.5 JÄMFÖRELSE MELLAN DE STORA STÄDERNA	36
2.6 OSÄKERHETSFAKTORER I EKONOMIN	39
3 STADSSTRATEGI OCH LEDNING	40
3.1 STADENS UPPHANDLINGAR OCH SERVICEENHETEN FÖR UPPHANDLING	40
3.2 LIVSKRAFTSTJÄNSTERNA OCH ARBETET FÖR ATT FRÄMJA STADENS LIVSKRAFT	46
3.3 KOMMUNFÖRSÖK MED SYSSELSÄTTNING OCH FÖRBEREDELSENA INFÖR AN-REFORMEN	52
3.4 INTEGRATIONSTJÄNSTER OCH INTEGRATIONSFRÄMJANDE	61
4 FOSTRAN OCH LÄRANDE	69
4.1 GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING	69
4.2 STÖD FÖR ELEVER MED FRÄMMANDE MODERSMÅL I FINSKSPRÅKIGA GRUNDSKOLOR	76
5 STADSKULTUR OCH VÄLFÄRD	85
5.1 AKTIVA VANDA	85
5.2 SKOLAN I RÖRELSE	91
5.3 FÖREBYGGANDE AV SEGREGATIONEN AV BOSTADSOMRÅDEN MED HJÄLP AV MEK-PROGRAMMET	94
5.4 VANDA STADS FÖREBYGGANDE RUSMEDELSARBETE	99
6 STADSMILJÖN	105
6.1 KOLLEKTIVTRAFIKEN I VANDA	105
6.2 VANDASPÅRAN	109
7 BEREDSKAP FÖR EXTREMA VÄDERFENOMEN	114
8 VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY	119
9 UPPFÖLJNING AV IAKTTAGELSENA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN 2023	125
10 REVISIONSNÄMNDENS UPPGIFTER OCH VERKSAMHET	129
FÖRKORTNINGAR:	133
BILAGA 1	136
BILAGA 2	137

VANDA STAD

04/2025

Revisionsnämnden/extern revision

Omslagsbild: Alisa Kaukio, Aviapolis station

SAMMANFATTNING:

1. Staden ställde upp 45 mål för år 2024. Enligt rapporteringen hade 87 procent av målen genomförts i sin helhet eller delvis. Mål som inte uppnåddes rörde bland annat minskande av mobbning, utveckling av läsfärdigheterna samt minskande av arbetslösheten. En del av dessa mål nåddes inte heller året innan. Positivt var att läsfärdigheterna bland sjundeklassare hade förbättrats hos både elever som har finska som modersmål och elever som läser finska som andra språk. Målen som ställts för de stora dotterbolagen nåddes på det hela taget något bättre än året innan.
2. För fullmäktigeperioden 2022–2025 uppställdes sammanlagt 154 strategiska årsmål. Över 80 procent av målen för fullmäktigeperioden har i slutet av 2024 uppnåtts helt eller delvis. Revisionsnämnden har haft en avvikande åsikt om det rapporterade utfallet för eller framfört anmärkningar på 35 mål.
3. Vanda stads och stadskoncerns ekonomiska resultat försämrades tydligt jämfört med föregående år och de ekonomiska målen uppnåddes inte. På det svaga ekonomiska resultatet inverkade det dåliga ekonomiska läget i hela landet. Exempelvis var skatteinkomsterna klart under prognos och byggbranschens lågkonjunktur sänkte tydligt avkastningen från markförsäljning och byggande. Framöver kommer staden att göra en granskning av utgifts- och inkomststrukturen och under den nya strategiperioden försöker man säkerställa att stadens ekonomi fås i balans och att balansen kan upprätthållas.
4. Hanteringen och övervakningen av verksamhetsområdenas upphandlingskontrakt effektiviserades under ledning av serviceenheten för upphandling under 2024 och arbetet fortsätter tillsammans med verksamhetsområdena under 2025. Utnyttjandet av artificiell intelligens i små upphandlingar testades med ett nytt verktyg och utnyttjandet av artificiell intelligens i upphandlingar ska utvidgas ytterligare. Eftersom alla verksamhetsområden har beslutanderätt i upphandlingar, är det viktigt att alla verksamhetsområden också ser till att de har tillräcklig upphandlingskompetens och att den upprätthålls.

5. Serviceområdet för livskraftstjänster koordinerar tillväxt- och livskraftsprogrammet som omfattar hela staden. De flesta åtgärderna som ingår i programmet har framskridit enligt plan, och en åtgärd har framskridit snabbare än väntat. En tredjedel av åtgärderna är försenade, vilket bland annat beror på grund av satsningarna på beredningen av AN-reformen. Kommande personalökningar gör det möjligt att utveckla verksamheten systematiskt. Stadens livskraftsledning får större vikt efter att stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion inleder sin verksamhet i början av år 2025. Att utnyttja stadens livskraftspotential till fullo förutsätter aktiva satsningar från hela stadsorganisationen.
6. Ansvaret för att ordna sysselsättningstjänsterna övergick från staten till kommunerna i början av 2025. I och med reformen är Vanda stad ett av 45 sysselsättningsområden. Från staten gick ett stort antal arbetstagare och kunder inom sysselsättningstjänsterna över till sysselsättningsområdet. Kommunerna fick även större ansvar för finansiering av arbetslöshetsförmåner. Revisionsnämnden anser att det är viktigt att serviceutbudet för kunderna tryggas och att man säkerställer att anslagsposten till lönesubventioner och startpenning är tillräckligt stor. I det tidiga skedet trodde man att införandet av informationssystemen skulle bli den mest utmanande delen av reformen, men detta gick bättre än väntat.
7. Serviceenheten för internationella kunder samordnar tjänsterna för integration och invandring på hela stadens nivå. Personalstyrkan inom tjänsterna för integration är dimensionerad för ett bättre konjunkturläge än det rådande. Den svaga konjunkturen har gjort att antalet kunder och kunddimensioneringen per arbetstagare har stigit. Effekterna av statens nedskärningar av finansieringen väcker oro. En god integration är nyckeln till sysselsättning och därigenom till ökad livskraft för kommunerna. Detta ökar betydelsen av städernas intressebevakningsarbete, till exempel för att kunna trygga en tillräcklig statlig finansiering för tjänsterna. Samarbetet med välfärdsområdet är viktigt för att trygga en smidig kundhandledning.
8. Utmaningar för serviceområdet för den grundläggande utbildningen var den tydliga försämringen av läsfärdighetsresultaten för elever i årskurs 2 och ökningen av mobbningserfarenheter hos eleverna. För att förbättra läsfärdigheterna och

minska mobbningen har man ständigt sökt nya metoder och arbetet fortsätter. Utifrån test- och enkätresultat som fått kan stödåtgärderna framöver riktas ännu kraftigare till de skolor som behöver dem.

9. Över 30 procent av eleverna i de finskspråkiga grundskolorna i Vanda har ett främmande modersmål och antalet växer. Man har försökt beakta de olika behoven hos eleverna med främmande modersmål i lärandet av finska och olika stödåtgärder för lärandet används. I den senaste mätningen hade läsfärdighetsresultaten försämrats betydligt i synnerhet hos elever i årskurs 2 med främmande modersmål. Nya stödåtgärder har satts in och arbetet för att förbättra samarbetet mellan föräldrarna till eleverna med främmande modersmål och skolorna fortsätter.
10. Syftet med verksamheten Aktiva Vanda är att minska barns och ungas marginalisering genom att erbjuda alla grundskoleelever i Vanda öppna, mångsidiga och kostnadsfria hobbymöjligheter i samarbete med grundskolorna och regionala aktörer. Genom verksamheten skapades under läsåret 2024–2025 över 4 000 startplatser i olika slags hobbyer. I planeringen av hobbyerna tas hänsyn till barns och ungas önskemål och de får även vara delaktiga i planeringen av innehållet i hobbyerna. Verksamheten utvecklas kontinuerligt utifrån responsen som fås och forskningsrön. Ett nära samarbete mellan stadens egna aktörer och deras engagemang i verksamhetsmodellen är förutsättningen för att verksamheten ska lyckas.
11. Med verksamheten Skolan i rörelse har man redan i flera år främjat en fysiskt aktiv verksamhetskultur i skolorna och genom verksamheten stöds också målen för Vandas rörlighetsprogram som godkändes 2024. I verksamheten deltog under läsåret 2023–2024 ungefär 6 000 elever och närmare 300 lärare. Skolan i rörelse omfattar olika slags utbildningar, verkstäder och kampanjer kring temat fysisk aktivitet. Man har dessutom med hjälp av delprojekt tagit kostnadsfri motionshandledning och -rådgivning till skolorna och väglett skolelever till idrotts-hobbyer. Eftersom målgruppen är stor och förnyas hela tiden, är ett av målen att utveckla kommunikationen för att på så sätt fortsättningsvis nå alla målgrupper så omfattande som möjligt.

12. Med Handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK) har man ökat de tväradministrativa arbetssätten i arbetet mot segregation. Inom ramen för programmet har man testat nya, innovativa handlingssätt, som sedermera införlivats i den etablerade verksamheten. Utmaningen har varit att projekten som genomförts inom ramen för programmet har varit just projektartade. I årsskiftet 2025 startade ett tvåårigt handlingsprogram för förebyggande av segregation som samlar de separata programmen till en helhet. Arbetet görs på hela stadens nivå tillsammans med välfärdsområdet, polisen samt organisationer och andra aktörer i området.
13. Efter välfärdsområdesreformen har stadens förebyggande rusmedelsarbete lidit av resursbrist. Uppgiften har skötts parallellt med det övriga arbetet för främjande av hälsa och välfärd och på två år har det inte funnits möjlighet att systematiskt utveckla stadens förebyggande rusmedelsarbete. Revisionsnämnden konstaterade resursbristen redan i sin utvärderingsberättelse för 2023 i samband med bedömningen av arbetet i kontaktytan med välfärdsområdet. Revisionsnämnden betonar fortsättningsvis vikten av att trygga tillräckliga resurser för det förebyggande rusmedelsarbetet.
14. Användningen av kollektivtrafiken i Vanda ökade år 2024. Passagerarmängden överskred nivån under året före pandemin, 2019, med ungefär sex procent. För planeringen och ordnandet av samt passagerarinformationen om kollektivtrafiken sköts av samkommunen HRT, som upprättar de viktigaste kollektivtrafikplanerna i samarbete med medlemskommunerna. Betydande faktorer som kommer att påverka kollektivtrafiken i Vanda i fortsättningen är bland annat uppdateringen av kollektivtrafikens planeringsanvisning tillsammans med HRT samt planeringen och genomförandet av de trafikarrangemang som krävs för Vandaspårans bygghfas.
15. Vandaspåran är en 19 kilometer lång tvärgående spårvägsförbindelse från Mellungsbacka metrostation i Helsingfors via Håkansböle, Dickursby och Aviapolis till flygplatsen. Vandaspåran genomförs enligt en alliansmodell. De två allianspartner som valts ut inledde i oktober 2024 samarbetet under utvecklingsfasen som omfattar utveckling av planeringslösningarna och finjustering av planerna, och enligt tidsplanen är avsikten att i september 2025 gå vidare till bygghfasen. Projektet är

viktigt för Vanda både ekonomiskt och trafikmässigt. Centrala element med tanke på projektets framgång är riskhanteringen, att tidsplanen och kostnadskalkylen håller samt tillräcklig information och rapportering till beslutsfattarna.

16. I den gemensamma utvärderingen mellan städerna i huvudstadsregionen utred-
des städernas situation i fråga om anpassning till och beredskap för extrema vä-
derfenomen. Baserat på utvärderingens resultat har städerna förberett sig på ex-
trema väderfenomen på det operativa planet, men mellan städerna finns skillna-
der i hur uppdaterade riktlinjerna och planerna för anpassningen och bered-
skapen är. Extrema väderfenomen är lokala, och därför måste även beredskapen
vara lokal. I och med att extrema väderfenomen ökar och blir kraftigare måste åt-
gårderna prioriteras och effekten, resurserna och kostnaderna kartläggas.

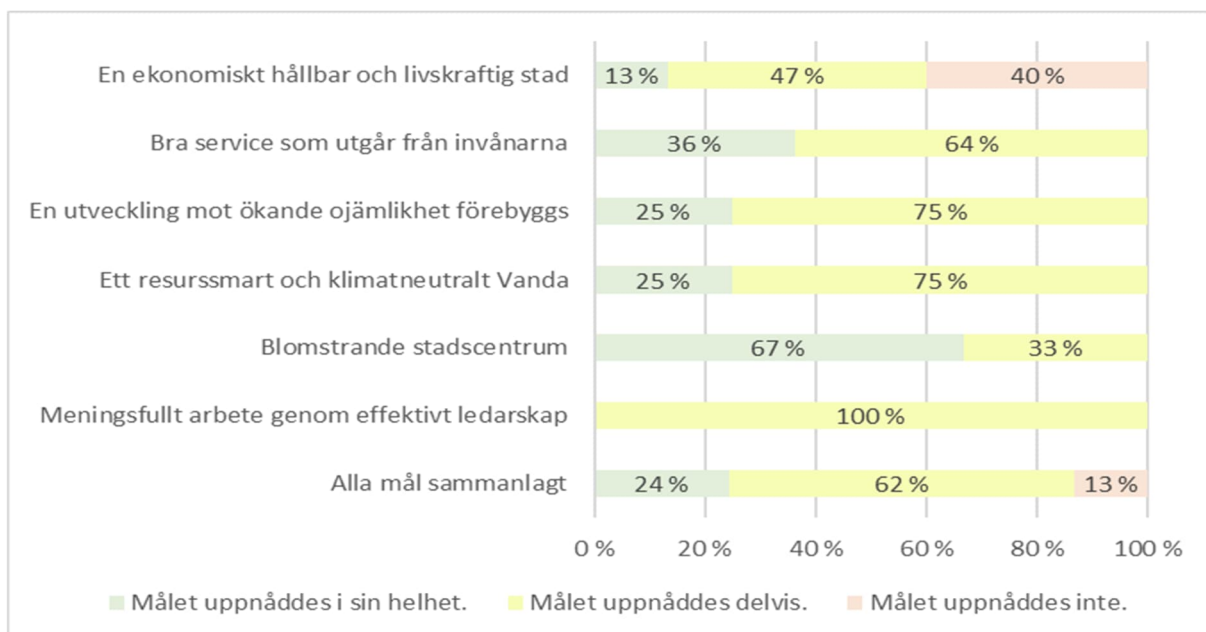
17. Vantti som ägs av Vanda stad producerar måltids-, renlighets- och fastighets-
tjänster samt receptions- och säkerhetstjänster för Vanda stad. Bolaget strävar i
sin verksamhet efter att aktivt främja de mål som fullmäktige ställt för det. Målen
som ställdes för år 2024 har i huvudsak uppnåtts. Köksnätsplanen, som är central
med tanke på bolagets verksamhetsförutsättningar, kommer i fortsättningen att
vara en del av stadens servicenätsplan.

1 UTFALLET AV MÅLEN

1.1 Utfallet av de bindande målen 2024 i moderstaden

För år 2024 hade det ställts 45 bindande mål. I figuren nedan visas målutfallen enligt bokslutsrapporteringen per tyngdpunktsområde och utfallet som helhet.

Figur: Rapporteringen av de bindande målen i bokslutet för 2024.

Enligt rapporteringen uppnåddes 24 procent av målen i sin helhet, 62 procent av målen delvis och 13 procent inte alls. Målutfallet är något bättre än året innan.

En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad		
Bindande mål 2024	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
1.1 Utvecklingen av driftsekonomin utgifter sker kontrollerat	Målet uppnåddes inte.	
1.2 Produktivitets- och tillväxtprogrammet genomförs enligt planerna	Målet uppnåddes inte.	
1.3 Nettoinkomster i fråga om marköverlåtelser och markanvändningsavtal för år 2024 är 32,5 milj. euro.	Målet uppnåddes inte.	

1.4 Försäljningen av social- och hälsovårdens och räddningsväsendets fastigheter, bostadsegendom och fastigheter på andra orter går framåt med beaktande av marknadsläget	Målet uppnåddes delvis.	
1.5 Främjande av helhetsplanen för koncerninnehaven när det gäller en koncentrerad av koncernstrukturen med beaktande av marknadsläget	Målet uppnåddes delvis.	
2.1 Arbetslösheten minskar under ekonomiplanperioden 2024–2027 till samma nivå som år 2019 innan coronapandemin	Målet uppnåddes inte.	Observera
2.2 Företagens lönesumma ökar	Målet uppnåddes delvis.	
2.3 Antalet beslut om förläggning eller expanderings i Vanda som gäller företag eller andra organisationer med en betydande andel arbetsplatser (>50 arbetsplatser) ökar	Målet uppnåddes delvis.	
2.4 Ny fastställd service för företagsförsäljning och för att locka investeringar används före årets slut	Målet uppnåddes i sin helhet.	Uppnåddes delvis.
2.5 Bättre identifiering av potentiella tillväxtföretag	Målet uppnåddes i sin helhet.	Uppnåddes delvis.
3.1 MBT-målsättningarna förverkligas	Målet uppnåddes inte.	
3.2 Antalet färdigställda småhusbostäder uppgår till 600 bostäder	Målet uppnåddes inte.	
3.3 Vandas 50-årsjubileum förbättrar Vandas stadsidentitet	Målet uppnåddes delvis.	
3.4 Vanda som en evenemangsstad blir allt starkare	Målet uppnåddes delvis.	
3.5 Vandas anseende och attraktionskraft förbättras och kännedomen om staden ökar	Målet uppnåddes delvis.	Observera

Bindande mål 2.1 Arbetslösheten minskar under ekonomiplanperioden 2024–2027 till samma nivå som år 2019 före coronapandemin.

Revisionsnämndens uppmärksamhet riktas till rapporteringen av målet. I utvärderingsberättelsen 2023 önskade revisionsnämnden att mätarna som beskriver arbetslösheten ska kompletteras så att den procentuella andelen arbetslösa visas parallellt med siffrorna. Revisionsnämnden anser att detta tillägg ger en mer omfattande bild av arbetslösheten som helhet. I budgeten för 2024 har mätarna för arbetslösheten kompletterats med de nämnda procentuella andelarna.

Uppnåendet av målet mäts med antalet och andelen av långtidsarbetslösa, arbetslösa under 30 år och arbetslösa med främmande modersmål. Under 2024 ökade arbetslösheten i alla ovan nämnda grupper. Den totala arbetslöshetsnivån Vanda i slutet av 2024 var 13,5 procent. Arbetslösheten har fortsatt att öka även i början av 2025. Situationen är liknande också i exempelvis Helsingfors och Esbo. Ökningen av långtidsarbetslösheten har varit kraftigast i Vanda jämfört med Helsingfors och Esbo. En bakomliggande faktor är det svåra konjunkturläget. Antalet lediga jobb i Vanda har minskat kraftigt jämfört med för ett par år sedan. I Tammerfors, Åbo och Uleåborg har den totala arbetslösheten börjat minska något i januari 2025. Mer information om sysselsättningsfrågorna finns i utvärderingsberättelsens avsnitt [3.3 Kommunförsök med sysselsättning och förberedelserna inför AN-reformen](#).

Bindande mål 2.4 Ny fastställd service för företagsförsäljning och för att locka investeringar används före årets slut.

Revisionsnämnden har en avvikande åsikt om genomförandet av målet och fäster uppmärksamhet vid rapporteringen av målet.

Till målet finns en mätare:

- Arbetet med att utreda en verksamhetsmodell för styrning av etableringen har utförts och utvecklingsåtgärderna har vidtagits.

Enligt målnivån för 2024 skulle verksamhetsmodellen för styrning av etableringen vara etablerad och konkreta mål vara uppställda för den. Dessutom skulle antalet så kallade leads när det gäller etableringar öka med 50 procent. Enligt rapporteringen är verksamhetsmodellen för styrning av etableringen färdig, men antalet leads när det gäller etableringar saknas. Revisionsnämnden anser att målet uppnåddes delvis.

Bindande mål 2.5 Bättre identifiering av potentiella tillväxtföretag.

Revisionsnämnden har en avvikande åsikt om genomförandet av målet och fäster uppmärksamhet vid rapporteringen av målet.

Till målet finns en mätare:

- En modell för att identifiera potentiella tillväxtföretag skapas.

Enligt målnivån för 2024 skulle en modell för att identifiera potentiella tillväxtföretag ha skapats. Enligt rapporteringen har arbetet för att skapa modellen precis inletts,

men det har inte rapporterats hur långt man kommit med den. Revisionsnämnden anser att målet uppnåddes delvis.

Bindande mål 3.5: Vandas anseende och attraktionskraft förbättras och kännedomen om staden ökar.

Revisionsnämnden fäster uppmärksamhet vid mätarna för målet och rapporteringen av utfallet.

Till målet finns tre mätare:

- Enkät om anseende (områdets livskraft: attraktions- och hållkraft, organisationens anseende: anseende och förtroende, hur välkänd Vanda är).
- Enkät om anseende (resultat av betald reklam, till exempel engagemang)
- Följning i media och på sociala medier (antalet positiva omnämnanden och potentiell tillgänglighet ska förbättras med 10 procent).

Mätarna för detta mål och rapporteringen av utfallet är inte speciellt tydliga till alla delar. I den första mätaren ingick två delområden. Målnivåerna och utfallsrapporteringen för den första mätaren är konsekventa, dock har resultatet för invånarnas förtroende inte rapporterats. Om den andra mätarens delområde har det konstaterats att det inte finns en lämplig mätare. I rapporteringen av den andra mätaren konstateras att invånarnas och potentiella invånares föreställningar om Vanda har blivit positiva. Utöver detta rapporteras också antalet lyssningar av podcastserien Vantastic, som är marknadsföringens huvudkampanj, och dess placering i Spotifys podcastkategori. Jämförelsedata och en utgångsnivå mot vilka man hade kunnat bedöma mätarens utfall fattas i rapporteringen. Om den tredje mätaren konstateras i rapporteringen att den positiva mediesynligheten har minskat.

Revisionsnämnden konstaterar att det är svårt att mäta anseende och attraktionskraft. Baserat på de nuvarande mätarna och rapporteringen av dem är det svårt att bedöma målets genomförande. Målet och mätarna har förtydligats i budgeten för 2025.

Bra service som utgår från invånarna		
Bindande mål 2024	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
4.1 Kundenservicens ledningssystem på stadsnivå har beskrivits i programarbetet Kundenservice 2030 enligt målen	Målet uppnåddes i sin helhet.	
4.2 Vandabornas fysiska aktivitet ökar	Målet uppnåddes delvis.	Måluppfyllelsen kan inte bedömas.
4.3 Utveckling av hobbyplatser	Målet uppnåddes delvis.	
5.1 Samarbetet med välfärdsområdet fungerar smidigt, båda organisationerna förverkligar gemensamma mål och följer strategiska riktlinjer	Målet uppnåddes delvis.	Observera
6.1 Läsfärdigheterna och de matematiska färdigheterna hos alla grundskoleelever förbättras	Målet uppnåddes delvis.	Uppnåddes inte.
6.2 Praktikplatsgaranti för grundskolans PRAO-period och andra stadiets studerand	Målet uppnåddes delvis.	
7.1 Strukturen i fråga om stödet inom utbildningen på andra stadiet svarar på förlängningen av läroplikten	Målet uppnåddes i sin helhet.	
7.2 Flerspråkiga elevers inlärningsfärdigheter och kunskaper i finska (svenska) förbättras från och med småbarnspedagogiken upp till andra stadie	Målet uppnåddes delvis.	Observera
7.3 Inom projektet Dickursby kompetenscampus utvecklar man gemensamt nya tjänster för livslångt lärande	Målet uppnåddes i sin helhet.	
7.4 Vandabornas kompetens stärks	Målet uppnåddes i sin helhet.	
8.1 DigiOne-serviceplattformen som stöder lärandet och undervisningen har testats och införandet i pilotprojektskolorna har förberetts. I gymnasierna har man börjat testa DigiOne.	Målet uppnåddes delvis.	

Bindande mål 4.2 Vandabornas fysiska aktivitet ökar.

Till målet finns två mätare:

- Motionsaktiviteten bland personer i arbetsför ålder, äldre och personer med rörelse- eller funktionshinder. En strategisk plan för anpassad motion som är under beredning och planens mätare.
- Den fysiska aktiviteten ökar i alla åldersgrupper. 1. Samma mätare som ska införas i motionsprogrammet kan användas. 2. Enligt åldersgrupp: Barn, unga: Move! -mätningar, personer i arbetsför ålder, äldre: välfärdsområdets uppgifter från undersökningen Hälsosamma Finland.

De två mätarna för det bindande målet är entydiga. Enligt rapporteringen har man ingen jämförelsedata för den första mätaren och staden har inte heller tillgång till Vanda stads resultat från undersökningen Hälsosamma Finland. Således kan genomförandet av mätarens första del inte bedömas. Enligt rapporteringen av den andra mätaren uppnåddes målnivån delvis. Mätarnas begriplighet försämras av att i resultaten från undersökningen Hälsosamma Finland rapporteras personer i arbetsför ålder och äldre personer på två olika mätare, där den enda skillnaden är att den första mätaren också omfattar personer med rörelse- eller funktionshinder. Ett annat problem är att Vanda stads resultat från undersökningen inte är tillgängliga. Uppnåendet av den första mätaren kan inte bedömas. Den andra mätaren uppnåddes delvis och uppnåendet av mätarens andra del kan inte bedömas. Revisionsnämnden anser att måluppfyllelsen som helhet inte kan bedömas.

Bindande mål 5.1 Samarbetet med välfärdsområdet fungerar smidigt, båda organisationerna förverkligar gemensamma mål och följer strategiska riktlinjer.

Revisionsnämnden fäster uppmärksamhet vid målnivån och uppföljningen av den.

Till målet finns en mätare:

- Uppföljning av förverkligandet av planer och avtal vad gäller kontaktytorna samt gemensamma mål och strategiska riktlinjer.

Målnivån var att förverkligandet av alla planer och avtal som gäller kontaktytorna har följts upp och att alla eventuella problemområden har behandlats vid ledningens forum samt att alla gemensamma mål och strategiska riktlinjer har behandlats vid ledningens forum. Enligt revisionsnämndens uppfattning är målnivån utmanande, och hittills har den varit svår att uppnå. Kontaktytorna och deras funktion ska följas upp kontinuerligt och man ska upprätthålla en uppdaterad lägesbild. Viktiga aspekter i uppföljningen är huruvida man har identifierat potentiella problempunkter och hur man har löst dem.

Bindande mål 6.1 Läsfärdigheterna och de matematiska färdigheterna hos alla grundskoleelever förbättras.

Till målet finns två mätare:

- Testet Lukuseula (årskurs 2 och årskurs 7).
- Testet Funa som mäter de matematiska färdigheterna (årskurs 3 och årskurs 7).

Mätarna för det bindande målet är entydiga. Enligt rapporteringen har resultaten i Lukuseula-testet, alltså den första mätaren, försämrats hos både de elever i årskurs 2 som läser finska som modersmål och de elever i årskurs 2 som läser finska som andraspråk. Hos eleverna i årskurs 7 hade resultaten i Lukuseula förbättrats. Målet för den första mätaren uppnåddes delvis. Om den andra mätaren konstateras i rapporteringen att inga Funa-bedömningar gjorts år 2024. Eftersom mätningarna saknas, kunde utvecklingen av de matematiska färdigheterna, det vill säga utvecklingen av den andra mätaren inte bedömas. Eftersom målet för den första mätaren uppnåddes delvis och den andra mätaren inte kan bedömas, har målet i sin helhet inte nåtts alls. Målet behandlas också i avsnitt [4.1 Grundläggande utbildning](#) och [4.2 Stöd för elever med främmande modersmål i finskspråkiga grundskolor](#).

Bindande mål 7.2 Flerspråkiga elevers inlärningsfärdigheter och kunskaper i finska (svenska) förbättras från och med småbarnspedagogiken upp till andra stadiet.

Revisionsnämndens uppmärksamhet riktas till målets mätare.

Till målet finns en mätare:

- Programmet för utveckling av flerspråkiga elevers lärande.

Målnivån för 2024 var bland annat att flerspråkiga barns deltagandegrad i olika tjänster inom småbarnspedagogiken ökar. I rapporteringen beskrivs deltagandegraden för barn i småbarnspedagogiks- och förskoleåldern, men det finns ingen utgångsnivå och därmed inte heller någon jämförelsepunkt. Eftersom detta är ett nytt mål, kan det hända att de resultat som rapporteras nu bildar jämförelsepunkten och utgångsnivån för framtiden. För att kunna bedöma i vilket riktning utvecklingen går, är det viktigt att ange en jämförelsepunkt eller utgångsnivå. I fortsättningen är det viktigt att ta fram en mätare för uppföljning av kunskapsutvecklingen.

Förebyggande av ojämlikhet		
Bindande mål 2024	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
9.1 Barns och ungas sociala och emotionella färdigheter förbättras och mobbningen minskar. Välbefinnandet hos studerande förbättras i samarbete med välfärdsområdet.	Målet uppnåddes delvis.	Observera
9.2 Antalet NEET-ungdomar minskar	Målet uppnåddes i sin helhet.	

9.3 Staden skapar en programhelhet och mätare för att ingripa i och förebygga utvecklingen av gängbildning och ungdomsvåld. Effekterna av åtgärderna följs upp.	Målet uppnåddes delvis.	
10.1 En färdplan för förebyggande av differentiering och segregation utarbetas för stadsmiljöns verksamhetsområde inför nästa fullmäktigeperiod	Målet uppnåddes delvis.	
11.1 En ny modell för utveckling av uppföljningen av differentiering (ersätter det socioekonomiska indexet)	Målet uppnåddes delvis.	
12.1 Ojämligheten i bostadsområdena avtar	Målet uppnåddes delvis.	
13.1 Demokratin stärks	Målet uppnåddes i sin helhet.	
14.1 Stadens alla tjänster och verksamhetsområden bidrar till integrationen	Målet uppnåddes delvis.	

Bindande mål 9.1 Barns och ungas sociala och emotionella färdigheter förbättras och mobbningen minskar. Välbefinnandet hos studerande förbättras i samarbete med välfärdsområdet.

Revisionsnämnden oroar sig för utvecklingsriktningen.

Till målet finns en mätare:

- School Day och enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbning.

Målnivån för 2024 var bland annat att antalet elever som upplevt mobbning varje vecka ska minska. Enligt resultaten från enkäten Hälsa i skolan 2023 som ingår i rapporteringen har antalet elever som upplevt mobbning varje vecka ökat i alla årskurser som ingår i jämförelsen, både inom den grundläggande utbildningen och inom gymnasie- och yrkesutbildningen. I School Day-resultaten från hösten 2024 hade mobbningen ökat något jämfört med resultaten från hösten 2023. Eleverna upplevde dock att ingripandet i mobbning blivit något bättre jämfört med resultaten från hösten 2023. Revisionsnämnden konstaterar att utvecklingen där fler elever upplevt mobbning är oroväckande. Ingripande i mobbning behandlas också i avsnitt [4.1 Grundläggande utbildning](#).

Ett resurssmart och klimatneutralt Vanda		
Bindande mål 2024	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
18.1 Åtgärderna för att minska utsläppen främjas så att klimatneutralitet kan uppnås senast år 2030	Målet uppnåddes delvis.	Observera

20.1 Man främjar naturens mångfald genom åtgärderna i filen Mångfald i naturen i Färdplanen för resurssmarthet	Målet uppnåddes i sin helhet.	
22.1 Arbetet med att göra Vanda till en spårvagnsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Målet uppnåddes delvis.	
22.2 Andelen hållbara färd sätt ökar	Målet uppnåddes delvis.	

Bindande mål 18.1 Åtgärderna för att minska utsläppen främjas så att klimatneutralitet kan uppnås senast år 2030.

Revisionsnämnden fäster uppmärksamhet vid uppnåendet av målet.

Till målet finns en mätare:

- Växthusgaserna minskar. I beräkningen beaktas utsläppen från uppvärmning, el, trafik, industri och arbetsmaskiner, avfallshantering och jordbruk. Uppföljning görs i anslutning till de totala utsläppen och kolbudgeten i Färdplanen för resurskloket. Utsläppsdata för föregående år fås i början av juni.

En av målnivåerna för 2024 var att de totala utsläppen skulle uppgå till högst 609 kiloton koldioxidekvivalenter (CO₂-ekv.), vilket ett mått som används för att jämföra olika växthusgasers uppvärmande effekt på klimatet. Utfallet för de totala utsläppen för 2024 kan vid tidpunkten för bokslutet ännu inte rapporteras, eftersom utsläppsdata fås först i början av juni. I rapporteringen har man använt den senaste uppgiften som är från 2023. Enligt den har växthusgasutsläppen minskat med 7,8 procent. Vad gäller uppnåendet av kolneutralitetsmålet minskar de totala utsläppen inte i den takt som önskas.

Blomstrande stadscentrum		
Bindande mål 2024	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
24.1 Vandabornas känsla av trygghet i det egna bostadsområdet förbättras	Målet uppnåddes delvis.	
27.1 Stadscentrumen görs attraktivare	Målet uppnåddes i sin helhet.	
27.2 Aviapolis 2040-visionen bereds tillsammans med utsedda intressegrupper	Målet uppnåddes i sin helhet.	

Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap		
Bindande mål 2024	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
28.1 Den coachande ledarskapskompetensen fördjupas och förstärks	Målet uppnåddes delvis.	
29.1 Välbefinnandet i arbetet förbättras	Målet uppnåddes delvis.	
29.2 Åtgärderna i åtgärdsprogrammet för tillgång för år 2024 har vidtagits	Målet uppnåddes delvis.	
30.1 Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa ökar inte	Målet uppnåddes delvis.	

Slutsatser:

Revisionsnämnden hade en avvikande åsikt om utfallet av tre mål. Dessutom anser revisionsnämnden att måluppfyllelsen av ett mål inte går att bedöma. Nämnden framförde också anmärkningar på sex mål. Revisionsnämnden ger beröm för den goda preciseringen av mätaren som beskriver arbetslösheten, tack vare vilken också den procentuella andelen arbetslösa i målgrupperna nu beaktas i beskrivningen av arbetslösheten. De övriga anmärkningarna rörde avsaknad av jämförelsedata, avsaknad av uppdaterade utfallsvärden som beskriver situationen för 2024 samt den oroväckande utvecklingsriktningen för mobbning. Antalet bindande mål var relativt stort, men för år 2025 har målen minskats med en tredjedel. I måluppställandet är det bra att fokusera på de mål som är viktigast med tanke på verksamheten och satsa på fastställandet av mätare för dem. I mätare som påverkas av befolkningstillväxten vore det bra att relatera målnivåerna till befolkningstillväxten.

Baserat på den information som fåtts från målrapporteringen oroar sig revisionsnämnden också för mobbningen och försämringen av läsfärdigheterna hos elever i årskurs 2. Mobbningen har inte minskat på det sätt som eftersträvades. Läsfärdigheterna har inte utvecklats enligt målet till alla delar. I årskurs 2 har läsfärdigheterna trots satsningar försämrats på ett oroväckande sätt. Positivt var att läsfärdigheterna bland eleverna i årskurs 7 hade förbättrats hos både elever som har finska som modersmål och elever som läser finska som andraspråk.

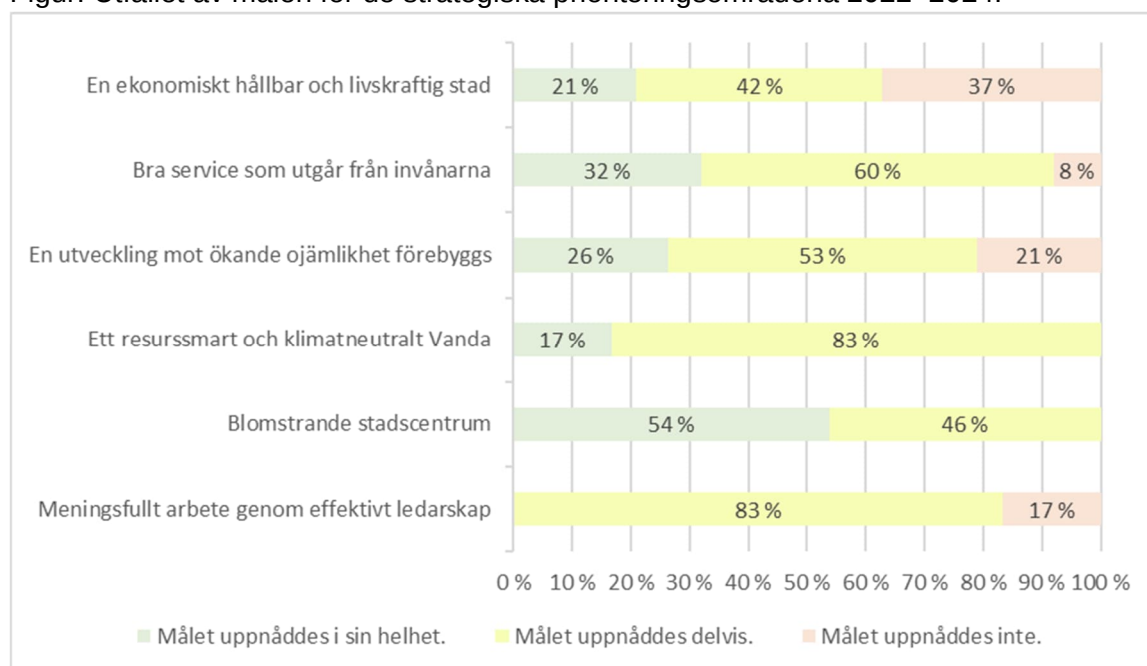
1.2 Sammanfattning av de årliga strategiska målen 2022–2024

Enligt 37 § i kommunallagen ska kommunen ha en kommunstrategi, i vilken fullmäktige beslutar om de långsiktiga målen för kommunens verksamhet och ekonomi.

Vanda stads kommunstrategi för fullmäktigeperioden 2022–2025 bereddes i ett nära samarbete mellan den politiska ledningen och tjänstemannaledningen. Under strategiarbetets gång kartlades också synpunkter från invånare, Vandabaserade företag och påverkansorgan. Stadsstrategin genomförs med hjälp av bindande mål på fullmäktigenivå samt verksamhetsområdenas mål och resultatkort. De bindande målen är operativa och ekonomiska mål enligt 110 § i kommunallagen. Med de bindande målen främjas genomförandet av fullmäktigeperiodens strategiska mål. För alla strategiska mål uppställs inte bindande årsmål, men även dessa mål främjas med hjälp av serviceområdenas egna mål och resultatkort. Fullmäktige följer upp utvecklingen av de bindande målen tre gånger per år i anslutning till delårsöversikterna och bokslutet.

Stadsfullmäktige uppställde sammanlagt 30 strategiska mål för fullmäktigeperioden 2022–2025 för omsättning av stadsstrategin Innovationernas Vanda. Målen är uppdelade på sex prioriteringsområden. Målen för fullmäktigeperioden eftersträvades med hjälp av bindande årsmål. Antalet årsmål under strategiperioden var 30–45 och för målen fanns 40–68 mätare. För vissa mål fanns flera mätare. Eftersom mandatperioden för den fullmäktige under vars mandatperiod utvärderingsberättelsen togs fram upphör sommaren 2025, är det ändamålsenligt att i samband med detta göra en mellangranskning av strategiperiodens mål. I slutet av 2024 har allt som allt 26 procent av årsmålen uppnåtts i sin helhet, 55 procent delvis och 19 procent inte alls. I figuren nedan visas måluppfyllelsen enligt bokslutsrapporteringarna per prioriteringsområde i slutet av 2024.

Figur: Utfallet av målen för de strategiska prioriteringsområdena 2022–2024.

Ungefär 68 procent av mätarna uppnåddes helt eller delvis, 29 procent av mätarna inte alls. För två mätare kunde utfallet inte bedömas. Coronapandemin förändrade verksamhetsmiljön kraftigt under 2020 och 2021 och detta hade en tydlig inverkan på att vissa mätare inte uppnåddes. Att målnivåerna för mätarna för främjande av sysselsättning, ökad användning av kollektivtrafiken och begränsning av ökningen av stadens utgifter inte uppnåddes var till stor del följd av de förändringar i verksamhetsmiljön som coronapandemin orsakat. Det allmänna konjunkturläget efter coronapandemin har påverkat framför allt sysselsättningen och stadens ekonomi. Målen för social- och hälsovårdsväsendet är med fram till slutet av 2022. Dessa lämnades bort från kommunens måluppställande när välfärdsområdena inledde sin verksamhet i början av 2023.

Utfallet av de bindande strategiska målen 2022–2024

För åren 2022–2025 uppställdes sammanlagt 154 bindande mål. I den vidstående tabellen visas antalet mål under de olika prioriteringsområdena i strategin. År 2025 ingår i den innevarande strategiperioden och rapporteras därför i tabellen.

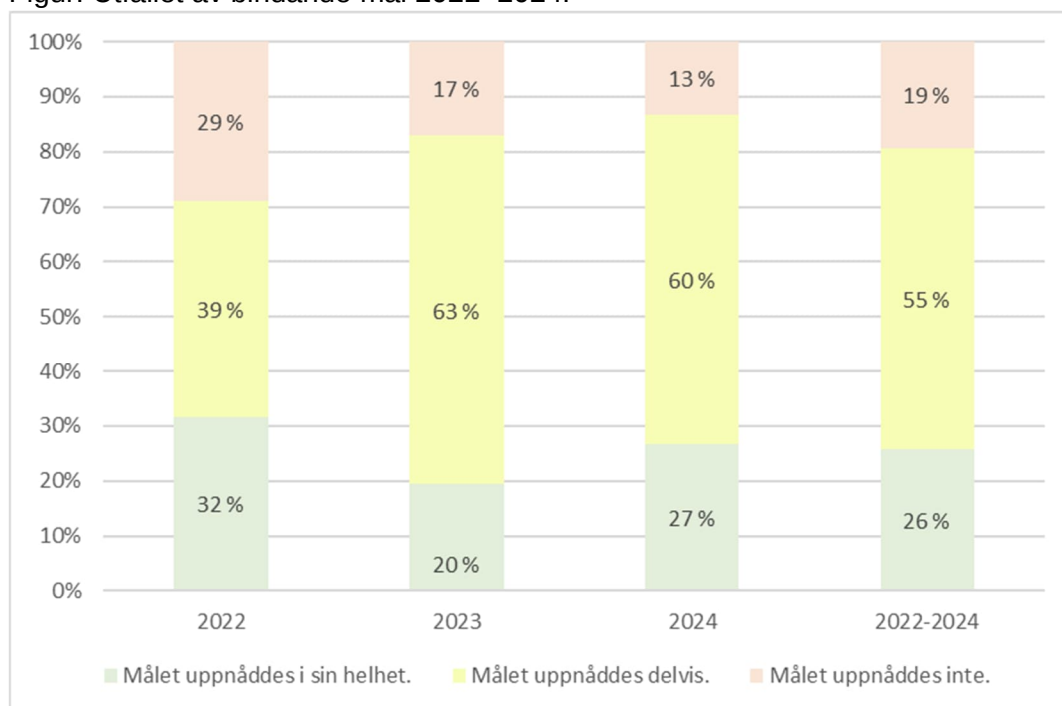
Tabell: Antalet mål per prioriteringsområde i strategin.

Strategiska prioriteringsområden	2022	2023	2024	2025	Sammanlagt
En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad	12	16	15	9	52
Bra service som utgår från invånarna	8	6	11	4	29
Förebyggande av ojämlikhet	5	6	8	9	28
Ett resurssmart och klimatneutralt Vanda	3	5	4	4	16
Blomstrande stadscentrum	5	5	3	2	15
Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap	5	3	4	2	14
Alla sammanlagt	38	41	45	30	154

Antalet mål varierade något under olika år och var störst år 2024 (45). Under fullmäktigeperioden uppställdes flest mål i prioriteringsområdet "En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad, först i prioriteringsområdet Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap".

I figuren nedan visas utfallet för de årliga bindande målen enligt bokslutsrapporteringen för åren 2022–2024.

Figur: Utfallet av bindande mål 2022–2024.

Av hela fullmäktigeperiodens mål rapporterades att till slutet av 2024 hade en fjärdedel uppnåtts i sin helhet, hälften delvis och ungefär en femtedel inte alls. En kontrollerad utveckling av driftsekonomin utgifter uppnåddes inte under 2022–2024. Målen för nettoinkomsterna från marköverlåtelser och markanvändningsavtal, minskningen av arbetslösheten och antalet färdigställda småhusbostäder uppnåddes inte under 2023–2024.

Revisionsnämndens utvärdering av utfallet för årsmålen 2022–2024

I tabellen nedan visas antalet och andelen mål för 2022–2024 där revisionsnämnden hade en avvikande åsikt om utfallet eller andra anmärkningar. Procenttalet inom parentes anger på en hur stor del av målen det gjorts anmärkningar.

	2022	2023	2024	Sammanlagt
Avvikande åsikt/anmärkning	14 (27 procent)	11 (27 procent)	10 (22 procent)	35 (28 procent)

Revisionsnämnden hade en avvikande åsikt om det rapporterade utfallet av sju mål och revisionsnämnden anser att det inte går att bedöma måluppfyllelsen för tre mål. Anmärkningarna på rapporteringen rörde inexact eller bristfällig rapportering, avsaknad av jämförelsedata eller till exempel att man inte rapporterat utfallet för varje mätare separat.

Slutsatser:

Vandas strategiprocess genomfördes med samma metoder som under tidigare fullmäktigeperioder. Stadsstrategin utarbetades i ett nära samarbete mellan tjänsteinnehavare och förtroendevalda och även kommuninvånare och företag i området involverades. Med de strategiska årsmålen sträcktes fullmäktigeperiodens strategi till att omfatta alla nivåer i stadsorganisationen. Alla verksamhetsområden och serviceområden och de flesta serviceenheterna utarbetade egna resultatkort, där man delade upp målen på hela stadens nivå till mål för det egna verksamhetsområdet eller serviceområden eller den egna serviceenheten.

För hela fullmäktigeperioden definierades sex prioriteringsområden och för dessa 30 strategiska mål. För åren 2022–2025 uppställdes sammanlagt 154 bindande mål. Enligt bokslutsrapporteringarna hade före utgången av 2024 över 80 procent av dessa mål uppnåtts helt eller delvis. Ungefär 19 procent av målen uppnåddes inte. En kontrollerad utveckling av driftsekonomin utgifter uppnåddes inte under 2022–2024. Målen för nettoinkomsterna från marköverlåtelse och markanvändningsavtal, minskningen av arbetslösheten och antalet färdigställda småhusbostäder uppnåddes inte under 2023–2024.

Revisionsnämnden hade en avvikande åsikt om det rapporterade utfallet eller andra anmärkningar i ungefär 28 procent av målen. Anmärkningarna rörde i de flesta fallen rapporteringen av och mätarna för målen, men i vissa fall även otydligheten hos dessa. Mellanranskningen sträcker sig till slutet av 2024.

Rekommendationer:

Det är bra att fortsättningsvis fästa uppmärksamhet vid rapporteringen av och mätarna för målen. Ett mål som inte hade uppnåtts alls till slutet av 2024 rörde den kontrollerade utvecklingen av driftsekonomin utgifter. Inte heller målen för nettoinkomsterna från marköverlåtelse och markanvändningsavtal, minskningen av arbetslösheten och antalet färdigställda småhusbostäder uppnåddes under två på varandra följande år.

1.3 Utfallet av de mål som stadsfullmäktige ställt för koncernbolagen

Kommunfullmäktige godkände 13.11.2023 de operativa och ekonomiska målen för dottersammanslutningarna som ställs i samband med stadens budget. Samtliga mål reviderades 2021. I budgeten för 2024 har målen förenhetligats och förenklats ytterligare. Syftet har varit att göra ägarstyrningen och rapporteringen tydligare och mer förutsägbar för koncernbolagen.

I tabellen nedan visas utfallet för de stora dotterbolagens operativa och ekonomiska mål för 2024 enligt bokslutet. Under tabellen behandlas måln utfallet närmare per bolag.

Tabell: Målnutfallet i de stora dotterbolagen.

Bolag	Målet uppnåddes i sin helhet	Målet uppnåddes delvis	Målet uppnåddes inte	Ingen information	Mål totalt
Vanda Energi	3 (43 %)	4 (57 %)			7
VAV	8 (67 %)	3 (25 %)	1 (8 %)		12
Vantti	8 (73 %)	2 (18 %)	1 (9 %)		11
VTK	4 (66 %)	1 (17 %)		1 (17 %)	6
Mercuria	9 (90 %)	1 (10 %)			10
Totalt	32 (70 %)	11 (24 %)	2 (4 %)	1 (2 %)	46

Stora dotterbolag

Målen för de stora dotterbolagen har delats in i ekonomiska mål samt mål för den operativa förmågan och kvaliteten, personalen och ansvarsfullheten. Alla stora bolag har under 2023 tagit fram ett eget ansvarsprogram baserat på de ägarpolitiska riktlinjerna. I ansvarsprogrammen skulle stadens färdplan för resurskloket och kolneutralitetsmål 2030 beaktas.

För **Vanda Energi** hade det fastställts sju mål. Målen för ekonomi och personal uppnåddes i sin helhet. Av målen för den operativa förmågan och kvaliteten uppnåddes målet som rörde kunskapsbaserad ledning och dataanalys i sin helhet, medan målet för arbetssäkerhet endast uppnåddes delvis. Arbetsolycksfallen minskade inte enligt målet, men samtidigt skedde inte heller någon ökning jämfört med föregående år. Alla tre ansvarsmål uppnåddes delvis. I stävandet av klimatförändringen skedde utveckling jämfört med föregående år, men man låg en bit under målet. Energieffektivitetsmålet som ingick i materialeffektivitetsmålet uppnåddes, men förbrukningen av spädvatten i fjärrvärmen minskade inte som önskat. Målet för förmånlig uppvärmning uppnåddes, men utsläppskalkylen kommer att färdigställas först senare. I energileveransernas pålitlighet uppnåddes de uppställda målen i fråga om både el- och värmeleveranser. I uppföljningen av biodiversitetsmålen gjordes framsteg, men arbetet fortsätter de kommande åren.

För **VAV Yhtymä Oy** hade det ställts tolv mål. Målen för personal och ansvarsfullhet uppnåddes i sin helhet. Personalens arbetstillfredsställelse överskred målnivån. Sjukfrånvaro låg under målet, men ökade något jämfört med föregående år. Målet för ansvarsfullhet, som mätte den genomsnittliga hyran i förhållande till marknadshyrorna, uppnåddes med god marginal. Klimatfärdplanen färdigställdes enligt målet. Förbrukningen av uppvärmningsenergi underskred målnivån. Ansvarskriteriet har använts i alla upphandlingar i enlighet med målet. Av de tre ekonomiska målen uppnåddes soliditetsmålet i sin helhet. Enligt bokslutsrapporteringen uppnåddes bostadsproduktionsmålet delvis, men man låg långt under målnivån. Likaså var utfallet för bostadsproduktionen lägre än året innan. Kostnaderna för fastighetsunderhållet ökade mer än kostnadsindexet för fastighetsunderhållet, medan målet var en ökning som högst motsvarar indexhöjningen. Detta mål uppnåddes således inte. Av de tre målen för den operativa förmågan och kvaliteten uppnåddes brandsäkerhetsmålet helt. Målet för bibehållandet av bostadsbeståndets värde och uthyrningsbarhet uppnåddes delvis.

För **Vantaan tilapalvelut Vantti Oy** hade det ställts elva mål. De ekonomiska målen och målen för den operativa förmågan och kvaliteten uppnåddes i sin helhet. Räken-skapsperiodens resultat överskred målet; resultatet var 1,3 procent av omsättningen. Kundnöjdheten förbättrades mer än målet och kostnadseffektivitetsmålet för renhållningstjänsterna överskreds. Personalmålen uppnåddes delvis. I personalnöjdheten uppnåddes inte det ställda målet, utan denna sjönk något jämfört med föregående år. Sjukfrånvaro låg något över målet, men sjönk jämfört med föregående år på önskat sätt. Av de fem ansvarsmålen uppnåddes fyra i sin helhet. Mängden bioavfall per måltidsgäst minskade mer än målet. Målen för minskning av koldioxidutsläpp och arbetstagarnas rekommendationsgrad (NPS) uppnåddes. Antalet fortbildningar för utveckling av personalens yrkeskunskaper överskred det uppställda målet med god marginal. Införandet av en mätare för matproduktionens koldioxidavtryck införs sköts upp till år 2025; med andra ord uppnåddes inte målet för detta 2024. Mer information om bolagets mål, mätarna och utfallet finns i utvärderingsberättelsens kapitel [8 Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy](#).

För **VTK Kiinteistöt Oy** hade det ställts sex mål. De ekonomiska målen som ställts för bolaget uppnåddes i sin helhet. VTK-koncernens soliditet och resultat samt uthyrningsgraden för externa uthyrningsobjekt överskred målnivån. I de två sistnämnda målen skedde positiv utveckling jämfört med föregående år. Ett av målen för den operativa förmågan och kvaliteten, sunda, trygga och trivsamma lokaler, uppnåddes i sin helhet. Av koncernens omsättning användes för ombyggnationer den andel som bestämts. Det andra målet för den operativa förmågan och kvaliteten kan inte bedömas för år 2024, eftersom kundnöjdheten mäts först 2025. I personalens arbetshälsa uppnåddes den nivå som eftersträvades. Ett av ansvarsmålen var åtgärder enligt energisynen, och dessa genomfördes enligt plan. Målet för genomförande av ansvarsprogrammet däremot uppnåddes endast delvis.

För **Mercuria kauppaoppilaitos Oy** hade det ställts tio mål, varav nio uppnåddes i sin helhet. Bolagets nettoresultat överskred den målnivå som ställts i budgeten och de årliga åtgärderna enligt den långsiktiga åtgärdsplanen för byggnader genomfördes på ett kolneutralt och resurssmart sätt med beaktande av byggnadernas kommande bruksålder. Antalet målinriktade studerandeår, som har en koppling till den operativa förmågan och kvaliteten, samt responsen från studeranden och arbetslivet överskred målnivån och utvecklades positivt från föregående år, med undantag för responsen från studeranden som minskade med ett poäng. I personalens nöjdhet uppnåddes målet men var 0,1 poäng lägre än året innan. I ansvarsmålen mättes de studerandes nöjdhet med utbildningen samt stämning och välbefinnande. Vidare fanns ett ansvarsmål som rörde främjandet av jämställdheten mellan könen. Dessa mål uppnåddes i sin helhet. Arbetet för att ta fram en mätare för beräkning av koldioxidavtrycket, som hänför sig till hållbar konsumtion, fortsätter. Målet är att etablera beräkningsmetoden före 2030. Detta ansvarsmål uppnåddes delvis.

Målen för fastighetsbolagen

Fastighetsbolagen har delats in i tre grupper i budgeten. Budgetmålen fastställs enligt dessa grupper. Den första gruppen består av vanliga fastighetsbolag, och för dessa var det första målet att stävja fastigheternas underhållskostnader så att den relativa utvecklingen av underhållskostnaderna inte överstiger förändringen av Statistikcentralens kostnadsindex för fastighetsunderhåll från föregående år. Vid tidpunkten för rapporteringen hade man inte tillgång till indexuppgifterna för hela året. Enligt

den senaste uppgiften som publicerats uppnåddes målet i sin helhet i sex fastighetsbolag och inte alls i sju fastighetsbolag. I de sist nämnda ökade underhållskostnaderna mer än indexhöjningen. För ett bolag hade detta mål inte ställts. Situationen har blivit bättre jämfört med föregående år. Det andra målet var att genomföra de årliga åtgärderna i den långsiktiga underhållsplanen på ett koldioxidneutralt och resurssmart sätt och att ta hänsyn till byggnadernas livslängd i planen. Alla bolag förutom ett uppnådde målet. Det tredje målet var att genomföra laddinfrastruktur för elbilar för de bolag, i vars fastigheter detta är ändamålsenligt enligt kartläggningen som gjordes 2023. Målet uppnåddes i sin helhet i tre bolag. Tio bolag berördes inte av detta mål och i ett bolag är planeringen av genomförandet av laddinfrastruktur för elbilar i gång.

Ett ytterligare mål för parkeringsbolagen som bedriver verksamhet på marknaden var ett vinstresultat tack vare hållbar och ansvarsfull ekonomisk förvaltning senast i slutet av 2024. Inget av de två bolagen uppnådde målet.

För fastighetsbolag som befinner sig i slutet av sin livscykel hade det ställts tre ansvarsmål. Det första ansvarsmålet var att främja cirkulär ekonomi genom element för hållbar rivning samt återanvändning och återvinning av rivningsmaterial. Det andra ansvarsmålet var att inleda åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet till exempel genom planläggning. Det tredje ansvarsmålet var att genomföra den långsiktiga underhållsplanen för den återstående delen av livscykeln för en byggnad på ett resurssmart sätt. Målet att inleda åtgärder i anslutning till fastighetens nya användningsändamål uppnåddes helt i ett bolag och inte alls i ett bolag. Målet att genomföra den långsiktiga underhållsplanen för den återstående delen av en byggnads livscykel på ett resurssmart sätt uppnåddes i två bolag.

Slutsatser:

Målen som ställts för de stora dotterbolagen uppnåddes på det hela taget väl. Av de sammanlagt 46 målen uppnåddes 32 stycken (70 procent) i sin helhet, elva stycken (24 procent) delvis och två stycken (4 procent) inte alls. För ett mål kunde ingen utvärdering göras. Utfallet för de mål som staden ställt för sina fastighetsbolag var något sämre än året innan. De flesta målen (71 procent) uppnåddes i sin helhet.

2 STADENS OCH KONCERNENS EKONOMI

2.1 Stadens ekonomi och utfallet av de ekonomiska målen

I de vidstående tabellerna har man sammanställt siffror som avser driftsekonomin, skattefinansieringen och investeringar. Siffrorna kommer från budgeten, ändringsbudgeten och bokslutet för 2024 och för jämförelsens skull visas motsvarande siffror från bokslutet för 2023.

Tabell: Driftsekonomi, budget och bokslut, i tusen euro.

	Ursprunglig budget 2024	Ändringsbudget 2024	Bokslutet 2024	Bokslutet 2023
Intäkter	342 993	319 837	337 932	333 561
Utgifter	-1 032 407	-1 073 474	-1 054 371	-1 007 611
Verksamhetsbidrag	-689 415	-753 637	-716 440	-674 050
Skatteintäkter	612 000	612 000	585 163	638 679
Statsandelar	182 000	182 000	179 142	179 656
Finansiella kostnader och intäkter	5 026	5 026	10 972	17 703
Årsbidrag	109 611	45 389	58 837	161 988
Avskrivningar och nedskrivningar	-115 785	-115 785	-114 183	-111 844
Extraordinära inkomster och kostnader	0	0	-3 446	0
Räkenskapsperiodens resultat	-6 174	-70 397	-58 793	50 143
Ändring av avskrivningsdifferens och reserver	1 313	1 313	-2 461	-2 456
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-4 861	-69 084	-61 253	47 678

I ändringsbudgeten förberedde sig staden på bland annat större kostnader för hyrpersonal än vad som prognostiserats samt på en svag utveckling av markförsäljningsintäkter och andra intäkter i anslutning till byggverksamhet till följd av byggbranschens lågkonjunktur. Dessutom höjdes anslagen till att motsvara kommunandelarna

av arbetsmarknadsstödet, som blivit högre. De utgiftsökningar och inkomstminskningar som beräknats i ändringsbudgeten föll ut mindre än väntat och det ekonomiska resultatet enligt bokslutet var bättre än vad som prognostiserats i ändringsbudgeten. Jämfört med den ursprungliga budgeten var intäkterna ungefär 5 miljoner euro under budget och kostnaderna ungefär 22 miljoner euro över budget.

Tabell: Skattefinansiering 2024, budget och bokslut, i tusen euro.

	Ursprunglig budget 2024	Ändringsbudget 2024	Bokslutet 2024	Bokslutet 2023
Kommunal inkomstskatt	407 000	407 000	398 766	431 249
Fastighetsskatt	119 000	119 000	111 625	112 094
Samfundsskattens intäktsandel	86 000	86 000	74 772	95 336
Skatteintäkter totalt	612 000	612 000	585 163	638 679
Statsandelar	182 000	182 000	179 142	179 656
Skattefinansiering totalt	794 000	794 000	764 305	818 335

År 2024 utföll de ackumulerade inkomsterna från varje skatteslag sämre än beräknat och skatteinkomsterna var 26,8 miljoner euro lägre än beräknat. Också statsandelarna var 2,9 miljoner euro mindre än beräknat. Skatteutfallet för 2023 respektive 2024 är inte direkt jämförbara, eftersom år 2023 betalades till kommunerna kommunskatt och samfundsskatt som ackumulerats 2022, den så kallade skattesvansen, med de högre inkomstskattesatserna och samfundsskatteandelarna som föregick social- och hälsovårdsreformen.

Tabell: Investeringar, budget och bokslut 2024, i tusen euro.

	Ursprunglig budget 2024	Ändringsbudget 2024	Bokslutet 2024	Bokslutet 2023
Bruttoinvesteringar	198 370	199 320	149 551	166 819
Nettoinvesteringar	192 370	196 320	144 855	159 916

Bruttoinvesteringsutgifterna är de sammanlagda investeringsutgifterna och nettoinvesteringsutgifterna är investeringsutgifterna efter avdrag av investeringarnas finansieringsandelar och intäkterna från försäljning av anläggningstillgångar. Investeringsutgifterna var klart lägre än beräknat i ändringsbudgeten och även under anslagsberäk-

ningen i den ursprungliga budgeten. I investeringsutgifterna gjordes besparingar (ungefär 31 miljoner euro) i synnerhet för att tidpunkten för genomförandet av bygginvesteringar ändrades och också för att vissa projekt kunde genomföras till en lägre kostnad än vad som beräknats.

De bindande ekonomiska målen för 2024 och utfallet av dem sammanställs i tabellen nedan. Som det framgår av tabellen, uppnåddes de ekonomiska målen inte alls. Orsakerna till detta är huvudsakligen den svaga ekonomiska konjunkturen som lett till att arbetslösheten har ökat, bostadsbyggandet stannat av och skatteinkomsterna minskat.

Tabell: Utfallet av de ekonomiska målen

Mål	Mätarens målnivå	Utfallet
Utvecklingen av driftsekonomins utgifter sker kontrollerat	Verksamhetsbidrag -6,7 procent jämfört med budget 2023	Verksamhetsbidraget försämrades -11,1 procent jämfört med budget 2023
Produktivitets- och tillväxtprogrammet genomförs enligt planerna	Årsbidraget uppgår till minst 110 miljoner euro	Årsbidraget 58,8 miljoner euro
Nettoinkomster i fråga om marköverlåtelse och markanvändningsavtal	Nettoinkomsterna totalt 32,5 miljoner euro år 2024	15,9 miljoner euro

2.2 Moderstadens ekonomi och bokslut

I tabellerna nedan granskas stadens ekonomiska situation och uppkomsten av det ackumulerade över-/underskottet samt nettokassaflödet från den egentliga verksamheten och investeringarna åren 2018–2024. Granskningen baserar sig på uppgifter som sammanställts från boksluten för de aktuella åren. Särskilt granskas tillräckligheten av de internt tillförda medlen (årsbidraget). Årsbidraget anger beloppet av internt tillförda medel som återstår för investeringar efter att de löpande utgifterna har betalats.

Tabell: Uppkomsten av det ackumulerade överskottet, i miljoner euro.

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verksamhetsbidrag	-1 072,5	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1	-1 394,0	-674,1	-716,4
Årsbidrag	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0	58,8
Avskrivningar och nedskrivningar	-108,7	-115,2	-111,8	-105,2	-110,6	-111,8	-114,2
Bokslutsresultat + extraordinära inkomster	3,9	-62,7	55,1	61,3	13,0	50,1	-58,8
Bokslutsdispositioner	1,2	0,2	-0,4	0,1	-0,9	-2,5	-2,5
Under-/överskott	5,2	-62,6	54,6	61,4	12,1	47,7	-61,3
Ackumulerat över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder och den innevarande räkenskapsperioden	467,3	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6 (540,5)	552,6 (555,5)	603,2 (604,2)	542,9

Tabell: Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde.

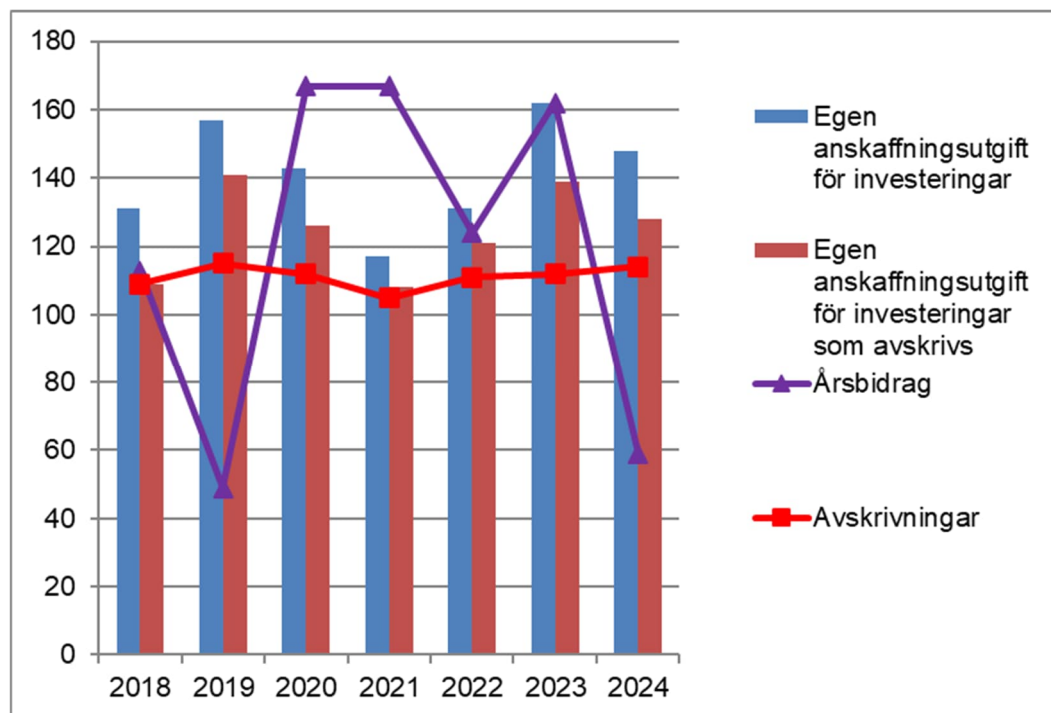
År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Årsbidrag	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0	58,8
Extraordinära poster	0,0	3,3	0,1	0,0	0,0	0,0	-3,4
Korrektivposter till internt tillförda medel	-40,9	-16,8	-31,4	-57,4	-46,4	-10,6	-9,7
Investeringar							
Investeringar i anläggningstillgångar	-134,8	-157,6	-144,9	-120,6	-140,0	-166,8	-149,5
Finansieringsandelar för investeringar	3,9	0,9	2,1	4,0	8,7	4,4	2,0
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	66,7	26,9	40,0	75,9	62,2	13,1	15,7

Verksamhetens och investeringarnas penningflöde	7,6	-94,2	32,6	68,6	8,2	2,0	-86,1
--	-----	-------	------	------	-----	-----	-------

Stadens ekonomiska situation försämrades och det ackumulerade överskottet (inom parentes ackumulerat överskott från tidigare räkenskapsperioder efter korrigering av överskottet efter bokslutet) minskade, men är även efter underskottet från 2024 ännu nästan 543 miljoner euro. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde blev nu klart negativ. Inga av de gränsvärden för inledning av utvärderingsförfarandet, de så kallade kriskommunkriterierna, som fastställs i kommunallagen uppfylls i Vanda.

Nedan granskas stadens ekonomi åren 2018–2024 utifrån investeringar, årsbidrag och avskrivningar. Investeringarna är angivna som den egna anskaffningsutgiften, det vill säga efter avdrag av finansieringsandelarna som erhållits för investeringarna. Med investeringar som avskrivs avses de årliga investeringsutgifterna efter avdrag av finansieringsandelarna och av investeringsutgifter som inte avskrivs, med andra ord investeringsutgifterna för markområden och aktier.

Figur: Investeringar, årsbidrag och avskrivningar 2018–2024.

År 2024 täckte årsbidraget endast hälften av avskrivningarna och omkring 40 procent av investeringarna. Tillsammans med år 2019 var år 2024 var det klart sämsta året.

Slutsatser:

Vanda stad gjorde ett klart negativt ekonomiskt resultat 2024. Nyckeltalen för både den interna finansieringen och skuldsättningen försämrades. De bindande ekonomiska målen uppnåddes inte. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde var negativt. Bakom det svaga resultatet fanns flera orsaker. Byggbranschens lågkonjunktur minskade tydligt markförsäljningsintäkterna och övriga intäkter från byggbranschen, skatteutfallet var klart sämre än beräknat och av utgiftsposterna var dessutom kostnaderna för personaluthyrning och arbetsmarknadsstödet kommunandel klart större än beräknat.

2.3 Stadskoncernens ekonomi

I följande tabeller jämförs moderstadens och hela koncernens bokslutsuppgifter och viktiga bokslutsnyckeltal från 2024. Siffrorna per invånare har beräknats med hjälp av Statistikcentralens förhandsuppgifter om Vandas invånarantal i slutet av 2024 (251 405 invånare).

Hur stadens och hela koncernens resultat bildades:

<i>Miljoner euro</i>	<i>Staden</i>	<i>Koncernen</i>
Verksamhetsintäkter	146,2	767,9
Verksamhetskostnader	-862,7	-1 291,3
Andel i intressebolags vinst och förlust	-	7,6
Verksamhetsbidrag	-716,4	-515,8
Skattefinansiering (inkluderar statsandelar)	764,3	766,3
Finansiella intäkter och kostnader	11,0	-39,4
Årsbidrag	58,8	219,0

Avskrivningar och nedskrivningar (inkl. avskrivningar enligt plan, differenser vid eliminering och nedskrivningar)	-114,2	-222,2
Extraordinära poster	-3,4	-3,4
Årets resultat	-58,8	-7,6
Ökning av reserver		
Ökning av fonder Bokslutsdispositioner	-2,5	-2,4
Räkenskapsperiodens skatter		-9,0
Kalkylmässig skatt	-	-0,9
Minoritetsandelar		-18,4
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-61,3	-38,3

Jämförelse mellan stadens och hela koncernens viktiga nyckeltal, värdet för 2023 inom parentes:

	Staden	Koncernen
Årsbidrag, % av avskrivningarna	51,5 (144,8)	98,3 (151,0)
Internt tillförda medel för investeringar, %	39,9 (99,7)	38,0 (79,5)
Ackumulerat överskott, euro/invånare	2 159,5 (2 437,6)	3 623,5 (3 830,2)
Lånestock, euro/invånare	3 425,7 (3 199,1)	8 357,0 (7 609,8)
Låneskötselbidrag	0,6 (1,0)	1,0 (1,3)
Relativ skuldsättning %	108,1 (94,2)	168,8 (145,9)
Lån och hyresansvar (milj. euro)	1 257,5 (1 127,2)	2 417,8 (2 261,2)

I moderstaden täckte den interna finansieringen ungefär hälften av avskrivningarna och andelen investeringar med internt tillförda medel låg på strax under 40 procent. I koncernen täckte den interna finansieringen avskrivningarna nästan helt, men även i koncernen var andelen investeringar med internt tillförda medel bara 38 procent. Nyckeltalet för låneskötselbidraget var 0,6 för staden och 1,0 för koncernen. Nyckeltalet visar att koncernens interna finansiering var tillräcklig för att betala räntorna på

och amorteringarna av det främmande kapitalet, medan för stadens del räckte den endast till 60 procent av dessa poster under 2024. Den relativa skuldsättningen anger en hur stor andel av driftsinkomsterna som skulle ha behövts för återbetalning av det främmande kapitalet år 2024. Detta nyckeltal försämrades tydligt i moderstaden och koncernen jämfört med 2023. Moderstadens och koncernens skuldbörda fortsatte att öka under 2024. Underlaget för siffrorna per invånare är Statistikcentralens förhandsuppgifter om Vandas invånarantal i slutet av 2024, 251 405 invånare.

Slutsatser:

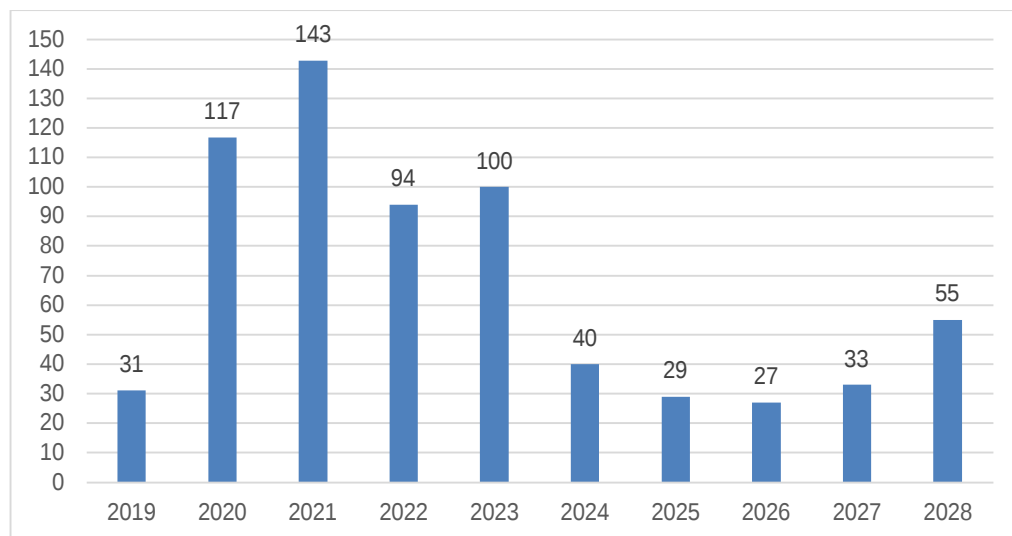
Koncernens resultat för 2024 var svagt negativt och moderstadens resultat visade ett tydligt underskott. Moderstadens interna finansiering räckte inte till för att täcka investeringarna. I koncernen täckte den interna finansieringen ännu avskrivningarna nästan helt, men bara strax under 40 procent av investeringarna. Lånestocken ökade hos både moderstaden och koncernen.

2.4 Investeringar

Procentuell andel av investeringar med internt tillförda medel

Det vidstående diagrammet visar en hur stor andel av Vanda stads investeringar som finansierats med internt tillförda medel åren 2019–2028. År 2024 blev andelen investeringar med internt tillförda medel låg (ungefär 40 procent). Siffrorna från och med år 2025 baserar sig på prognoser.

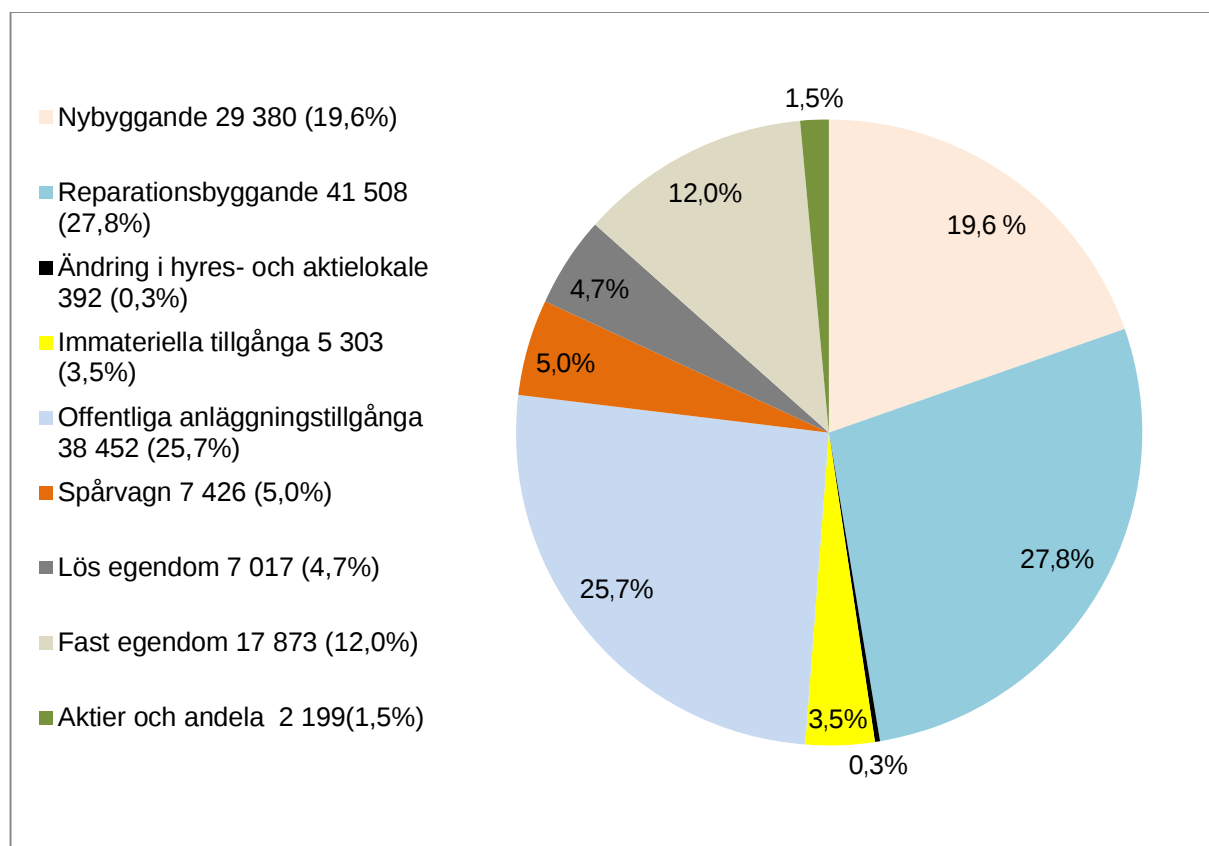
Figur: Stadens investeringar med internt tillförda medel i procent 2019–2028.

Fördelning av investeringar 2024

Intill beskrivs utfallet av stadens bruttoinvesteringar och fördelningen enligt investeringsslag under 2024. Siffrorna är i tusen euro. Investeringarna i byggandet (nybyggande och reparationsbyggande) och investeringarna i anslutning till de offentliga anläggningstillgångarna (till exempel anläggning av trafik-, idrotts- och rekreationsområden) stod för ungefär 78 procent av de sammanlagda investeringsutgifterna. Spårvägen hör till investeringarna till offentliga anläggningstillgångar, men visas som en egen andel i figuren.

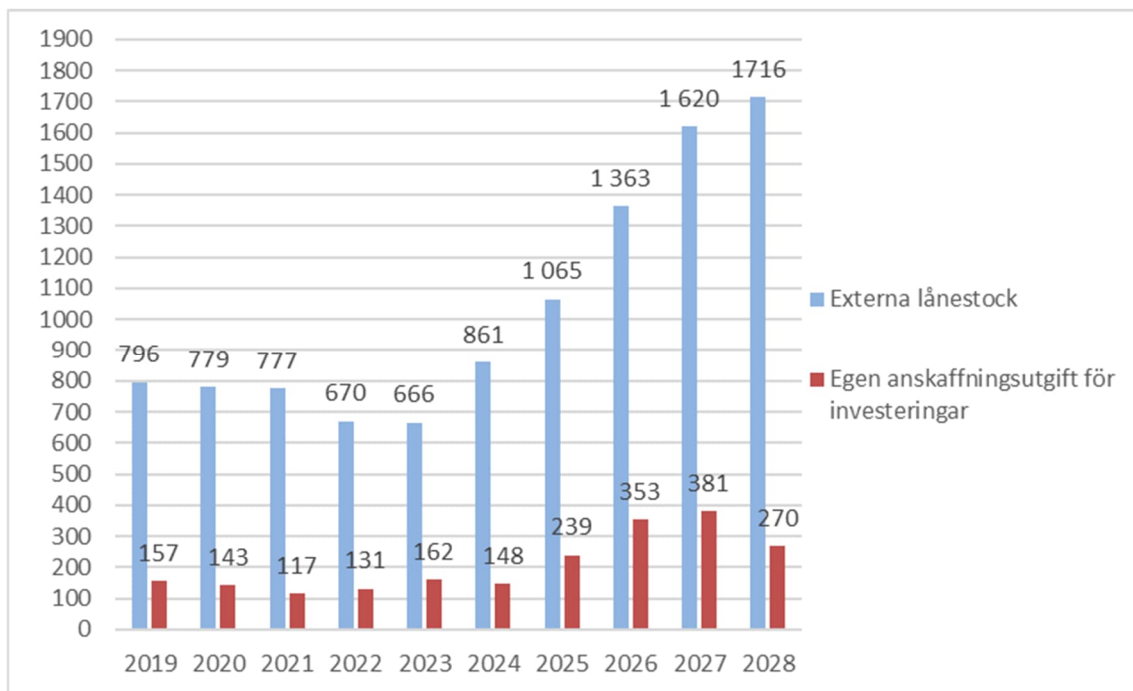
Figur: Utfallet av stadens bruttoinvesteringar enligt investeringsslag 2024.

Lånestock och investeringar

I det följande beskrivs utvecklingen av stadens långfristiga lån och egna anskaffningsutgifter för investeringar 2019–2028 (siffrorna är i miljoner euro). Siffrorna från och med år 2025 avser prognoser enligt ekonomiplanen för 2025–2028.

Figur: Utvecklingen av de långfristiga lånen och de egna anskaffningsutgifterna för investeringar 2019–2028.

Slutsatser:

Den egna anskaffningsutgiften för investeringar uppgick till ungefär 148 miljoner euro år 2024. Stadens internt tillförda medel täckte ungefär 38 procent av investeringarna. Den egna anskaffningsutgiften för investeringar åren 2025–2028 uppskattas ligga på 239–381 miljoner euro. En stor investering under denna period är Vandaspåran, vars byggfas inleds hösten 2025. Stadens långfristiga lån kommer enligt prognoser att öka med över 800 miljoner euro åren 2025–2028. När lånen ökar, ökar också räntekostnaderna, vilket skapar ytterligare en utmaning för balansering av ekonomin.

2.5 Jämförelse mellan de stora städerna

Nedan jämförs de viktigaste ekonomiska nyckeltalen för de sex största städerna för 2023 och 2024. Nyckeltalen har hämtats från städernas bokslut för 2024 som stadsstyrelserna har behandlat. För varje stad anges sju nyckeltal, sammanlagt visas alltså 42 nyckeltal. Klassificeringen av nyckeltalen baserar sig på Kommunförbundets definition. Under nyckeltalet för 2024 visas värdet för samma nyckeltal för 2023 inom parentes.

Tabell: Klassificeringen av nyckeltalen som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet.

Nyckeltalen som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet			
	Årsbidrag av avskrivningar	Procentsats för den interna finan- sieringen	Ackumulerat över-/underskott/invå- nare
God	>130 %	>80 %	>300
Nöjaktig	70–130 %	55–80 %	0–300
Svag	<70 %	<55 %	<0

Tabell: Nyckeltal för den interna finansieringen i de sex största städerna 2023–2024.

	Esbo	Helsingfors	Uleåborg	Tammerfors	Åbo	Vanda
Årsbidrag % av avskrivningarna	152	194	107	77	111	52
	(236)	(227)	(113)	(142)	(146)	(145)
Internt tillförda medel för inve- steringar %	93	92	50	35	38	40
	(156)	(102)	(56)	(82)	(56)	(100)
Ackumulerat över- skott, euro/invå- nare	4 489	11 826	4 700	3 267	1 343	2 160
	(4 221)	(11 465)	(4 703)	(2 605)	(1 334)	(2 438)

Tabell: Klassificeringen av nyckeltalen som beskriver skuldsättningen.

Nyckeltalen som beskriver skuldsättningen				
	Lånestock euro/invå- nare	Låneskötselbi- drag	Relativ skuldsätt- ning, i procent	Koncernens låne- stock euro/invånare
God	<1 600	>2	<33	<4 000
Nöjaktig	1 600–3 000	1–2	33–60	4 000–8 000
Svag	>3 000	<1	>60	>8 000

Tabell: Nyckeltal som beskriver skuldsättningen i de sex största städerna 2023–2024.

	Esbo	Helsingfors	Uleåborg	Tammerfors	Åbo	Vanda
Lånestock, euro/invånare	2 840	1 245	3 134	3 624	4 494	3 426
	(3 018)	(1 343)	(3 109)	(3 347)	(4 276)	(3 199)
Låneskötselbi- drag ¹	5,5	9,5	2,9	1,4	0,6	0,6
	(7,5)	(11,8)	(3,6)	(2,3)	(1,0)	(1,0)
Relativ skuld- sättning %	69	35	103	107	134	108
	(68)	(40)	(99)	(97)	(125)	(94)
Koncernens (inkl. staden) lå- nestock euro/in- vånare	11 783	12 036	4 182	9 559	8 557	8 357
	(12 273)	(10 988)	(4 309)	(8 765)	(7 909)	(7 610)

Nyckeltalen för de stora städerna försämrades från 2023 till 2024. Nyckeltalen som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet försämrades tydligt och även nyckeltalen för skuldsättning i viss mån. Av nyckeltalen var 29 stycken oförändrade från år 2023, ett nyckeltal utvecklades positivt och tolv nyckeltal negativt. Av nyckeltalen låg nu 14 stycken på nivån god (20 år 2023), 7 nyckeltal på nivån nöjaktig (9 år 2023) och 21 nyckeltal på nivån svag (13 år 2023). I Vanda och Åbo utvecklades fyra nyckeltal negativt, i Tammerfors tre och i Uleåborg ett. I Esbo utvecklades ett nyckeltal positivt och för Helsingfors del var nyckeltalen oförändrade från år 2023.

Sju av de nyckeltal som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet försämrades. I Tammerfors, Åbo och Vanda försämrades två nyckeltal i denna kategori, i Uleåborg ett. Av de nyckeltal som beskriver den interna finansieringen var nu fem stycken, det vill säga 28 procent, på nivån svag. År 2023 var inga nyckeltal i denna kategori på nivån svag.

¹ Åbo anger i sitt bokslut endast det kalkylmässiga låneskötselbidraget.

Av nyckeltalen som beskriver skuldsättningen utvecklades fem nyckeltal negativt och ett positivt. För Helsingfors och Uleåborgs del hölls sig nyckeltalen för skuldsättningen oförändrade från år 2023, medan i Esbo utvecklades ett nyckeltal positivt. I Tammerfors och Åbo försämrades ett nyckeltal i denna kategori och i Vanda två. Av nyckeltalen som beskriver skuldsättningen var nu 15 stycken (ungefär 65 procent) på nivån svag, medan år 2023 var 13 stycken (ungefär 54 procent) på nivån svag.

Slutsatser:

De ekonomiska nyckeltalen i de stora städerna försämrades från föregående år. Av nyckeltalen som beskriver den interna finansieringen var nu 27 procent på nivån svag, medan år 2023 var inga nyckeltal i denna kategori på nivån svag. Även nyckeltalen som beskriver skuldsättningen försämrades något. Allt som allt var 50 procent av nyckeltalen på nivån svag. År 2023 var ungefär 31 procent av nyckeltalen på nivån svag.

2.6 Osäkerhetsfaktorer i ekonomin

I början av år 2025 syntes vissa försiktigt positiva utsikter för ekonomins del. Sysselsättningsutvecklingen förväntades vända mot det bättre och pris- och räntenivåerna sjunka. Samtidigt förväntade man sig också en begynnande återhämtning i byggbranschen, men detta kommer dock att ta tid. Allt detta skulle ha en positiv inverkan på kommunekonomin, men i bakgrunden för de positiva förväntningarna finns riskfaktorer, såsom effekterna av situationen för kriget i Ukraina och oron kring den globala handelspolitiken, som även kan vända situationen mot det sämre. Centrala faktorer för en positiv ekonomisk utveckling för Vandas del skulle vara en ökning av skatteinkomsterna och markförsäljningsintäkterna, sysselsättningsutveckling och begränsning av utgiftsutvecklingen. I samband med beredningen av Vandas fullmäktigestrategi för nästa mandatperiod görs en granskning av utgifts- och inkomststrukturen, med vilken man strävar efter att begränsa utvecklingen av utgifterna, söka möjligheter att öka inkomsterna för att på så sätt försöka säkerställa att ekonomin fås i balans under nästa fullmäktigeperiod.

3 STADSSTRATEGI OCH LEDNING

Bild: Pertti Raami, Vanda stadshus

3.1 Stadens upphandlingar och serviceenheten för upphandling

Under 2023 använde Vanda stad 266,5 miljoner euro på köp av tjänster och 44,3 miljoner euro på materialanskaffningar. Därutöver gjordes anskaffningar i anslutning till investeringar till ett värde om 166,8 miljoner euro.

Beslutanderätt i upphandlingar

I Vanda stads förvaltningsstadga har beslutanderätt i upphandlingar fördelats till verksamhetsområdena och tjänsteinnehavare. Verksamhetsområdena har i regel beslutanderätt i upphandlingar av tjänster för sitt eget uppgiftsområde. Vid upphandling av material (material, förnödenheter och varor) ansvarar serviceenheten för upphandling för upphandlingar som överstiger EU:s tröskelvärde (221 000 euro) och för bestämda upphandlingar av tjänster som görs centraliserat (till exempel måltids- och mattjänster, receptions- och säkerhetstjänster och renhållningstjänster). De flesta upphandlingarna av material är så kallade centraliserade upphandlingar, där serviceenheten för upphandling har konkurrensutsatt ett eller flera upphandlingskontrakt för staden, från vilka alla verksamhetsområden kan göra beställningar.

Bestämmelser om upphandlingarna vid sammanslutningar som ingår i stadskoncernen finns i stadens koncerndirektiv. Enligt direktivet ska dottersammanslutningar, på vars verksamhet bestämmelser om offentlig upphandling ska tillämpas, följa Vanda stads upphandlingsanvisning, med undantag för de delar i anvisningen som rör det kommunala beslutsförfarandet. Övriga dottersammanslutningar ska i sina upphandlingar följa Vanda stads upphandlingsanvisning till tillämpliga delar. När staden konkurransutsätter upphandlingar för hela koncernen, är en dottersammanslutning förpliktad att delta i den gemensamma upphandlingen om den använder de varor och tjänster som är föremål för upphandlingen i en omfattning som är mer än obetydlig. Dessa bestämmelser tillämpas på dottersammanslutningar som verkar på marknadsvillkor. Anvisningarna om små upphandlingar i stadens upphandlingsanvisning tillämpas inte på koncernbolag.

Serviceenheten för upphandling

Serviceenheten för upphandling ingick 2024 i verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning och där i serviceområdena för personal- och koncernservice (från början av 2025 i verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft och serviceområdet för koncernservice).

Enheten ansvarar för att utveckla stadens upphandlingsväsen samt för att styra upphandlingar och utfärda anvisningar om upphandlingar. Enheten har tagit fram Vanda stads upphandlingsanvisning, vars senaste uppdatering godkändes av stadsstyrelsen 9.10.2023. Vanda stads upphandlingsanvisning är en allmän anvisning för de personer vid staden som gör upphandlingar. I anvisningen behandlas upphandlingslagstiftningen, upphandlingsförfarandet i olika situationer, såsom vid upphandlingar som överstiger det nationella tröskelvärdet och EU:s tröskelvärde, samt lyfts fram olika aspekter som måste beaktas i konkurransutsättningen, när upphandlingsbeslut fattas och när upphandlingskontrakt ingås. Serviceenheten för upphandling ansvarar också för konkurransutsättningen av centraliserade upphandlingar och för kontrakthanteringen och producerar en upphandlingsservice för serviceområdena och stadens dottersammanslutningar.

Förutom de centraliserade upphandlingarna konkurrensutsätter serviceenheten för upphandling på begäran även upphandlingar av tjänster för verksamhetsområdena. Det finns dock ingen officiell riktlinje om att konkurrensutsättningar ska koncentreras till serviceenheten för upphandling. Till exempel stadsmiljöns verksamhetsområde konkurrensutsätter sina entreprenader själv. Serviceenheten för upphandling betjänar verksamhetsområdena också med tjänster för och rådgivning om små upphandlingar och konkurrensutsättningar av dessa. Serviceenheten för upphandling deltog i 167 konkurrensutsättningar under 2024. Under året slutfördes 73 konkurrensutsättningar och om 15 konkurrensutsättningar konstaterades att ingen konkurrensutsättning behövdes.

Hanteringen och övervakningen av upphandlingskontrakt åligger den som fattat beslut om den aktuella upphandlingen. Serviceenheten för upphandling hanterar och övervakar de upphandlingskontrakt som hör till upphandlingsdirektörens beslutanderätt. Verksamhetsområdenas hantering och övervakning av kontrakt för tjänster är verksamhetsområdenas uppgift. Alla kontrakt inom upphandlingar måste upprättas i det elektroniska systemet för konkurrensutsättning och kontraktshantering Cloudia och även gamla kontrakt måste föras in i systemet. Det är viktigt att få in alla kontrakt i systemet, eftersom detta gör det tekniskt lättare att hantera, övervaka och följa upp kontrakten.

Ett av målen för serviceenheten för upphandling för 2024 var att effektivisera kontraktshanteringen och övervakningen. Överföringen av gamla kontrakt till Cloudia var en del av detta. Enheten ordnade under 2024 utbildning om användningen av systemet för verksamhetsområdena, men dessa har ännu inte haft möjlighet att föra in alla gamla upphandlingskontrakt i systemet. Under 2025 ska enheten ordna ytterligare utbildning om kontraktshantering och övervakning samt om användningen av Cloudia, och arbetet för att föra in de gamla kontrakten i systemet fortgår parallellt med detta.

Personalen vid serviceenheten

Serviceenheten för upphandling leds av upphandlingsdirektören. Vid enheten finns teamet för konkurrensutsättning (14 befattningar + 2 personer som flyttats över från NTM-centralen), inköpsteamet (10 befattningar) och teamet för utveckling av upp-

handlingar (4 befattningar). Teamet för konkurrensutsättning ansvarar för konkurrensutsättning av upphandlingar, kontraktshantering och utbildningar om upphandlingsändringen. Inköpsteamet ansvarar för centraliserade beställningar, rådgivning om och stöd för beställningar samt för organisering av måltids- och renhållningstjänsterna samt receptions- och säkerhetstjänsterna. Personalomsättningen bland upphandlingsexperter i teamet för konkurrensutsättning var hög under 2024. Det har varit utmanande att hålla kvar upphandlingsexperterna vid enheten, eftersom dessa personer ofta går vidare till andra ställen efter att ha lärt sig arbetsuppgifterna. Orsaken till att man byter arbetsplats är ofta att lönenivån är lägre jämfört med de andra städerna i huvudstadsregionen eller arbetsgivare i den privata sektorn.

Aktuellt

I och med reformen av arbets- och näringstjänsterna som genomfördes i början av 2025 fick Vanda 147 nya upphandlingskontrakt i anslutning till detta uppgiftsområde, vilka överfördes till Cloudia i samarbete med sysselsättningstjänsterna, kommunerna i huvudstadsregionen och aktörer från staten. I fortsättningen kommer nya kontrakt för tjänster att konkurrensutsättas vid Vanda stads serviceenhet för upphandling, dit också två personer från NTM-centralen överfördes.

Upphandlingslagen kommer att ändras. En av ändringarna påverkar kommunernas användning av anknutna enheter. I betänkandet om lagen föreslås att varje delägare till en anknuten enhet ska äga minst en andel på tio procent av den anknutna enheten. Tidsfristen som angetts för avslutande av de nuvarande tidsbundna avtalen är 30.6.2028. För Vanda innebär detta att tjänsterna inom personalförvaltningen som köps av Sarastia Oy inom någon tidsram sannolikt måste konkurrensutsättas på nytt. Vandas ägarandel i Sarastia Oy är omkring 0,15 procent. Vanda har också köpt ICT-lösningar för serviceplattformen DigiOne från in house-bolaget Tiera Oy som ägs av kommunala aktörer och välfärdsområden. Vandas ägarandel i Tiera Oy är omkring 0,75 procent. Säkerställandet av den fortsatta användningen av DigiOne kräver förhandlingar och nya ägararrangemang. Den nya lagen kommer också att innehålla bestämmelser kring marknadskartläggningen, uppdelningen av upphandlingar och skyldigheten att förnya konkurrensutsättningen i situationer där man bara har fått in ett anbud.

För upphandlingarna ska det inrättas en strategisk styrgrupp under 2025. Målet är att med hjälp av gruppen förbättra delningen av information om upphandlingar, ta fram en modell för ledning och styrning av upphandlingar, förtydliga rollerna och ansvaren vid upphandlingar samt utveckla planeringen av upphandlingar. Den kunskapsbaserade ledningen av upphandlingar kommer att utvecklas kontinuerligt och förankringen i verksamhetsområdena av det nya AI-verktyget HankintaHeimo som tagits fram för små upphandlingar ska effektiviseras.

Slutsatser:

Upphandlingarna av tjänster och material bildar en utgiftspost på över 300 miljoner euro i stadens driftsekonomi. Beslutanderätten i upphandlingar delas i förvaltningsstadgan till olika instanser och verksamhetsområdena sköter till stor del själva sina egna upphandlingar av tjänster och ansvarar för upphandlingskontrakten i samband med dessa. Anvisningar om upphandlingar finns i Vanda stads upphandlingsanvisning som uppdaterades 2023.

Serviceenheten för upphandling ansvarar för att utveckla stadens upphandlingsväsen samt för att styra upphandlingar och utfärda anvisningar om upphandlingar. Enheten ansvarar i stor utsträckning även för stadens upphandlingar av material som överskrider det nationella tröskelvärdet och för vissa upphandlingar av tjänster. Enheten producerar också en tjänst för konkurrensutsättningar för stadens andra verksamhetsområden, men det finns ingen officiell riktlinje om att konkurrensutsättningarna ska koncentreras till serviceenheten för upphandling. Till exempel stadsmiljöns verksamhetsområde sköter konkurrensutsättningarna av sina entreprenader själv.

Under 2024 hade serviceenheten för upphandling som mål att effektivisera hanteringen och övervakningen av kontrakt i anslutning till upphandlingar. Avsikten var att föra över gamla upphandlingskontrakt till det elektroniska systemet för konkurrensutsättning och kontraktshantering Clodia. För detta ordnades utbildning i användningen av systemet för verksamhetsområdena och enheterna. Alla gamla upphandlingskontrakt har ännu inte kunnat till överföras till systemet och därmed kommer användarutbildningarna och överföringen av kontrakt att fortsätta under 2025. Också utnyttjande av artificiell intelligens i upphandlingar utreddes och AI-verktyget HankintaHeimo som används för små upphandlingar testades.

Under 2025 ska det inrättas en strategisk styrgrupp för upphandlingarna. Målet är att med hjälp av gruppen förbättra delningen av information om upphandlingar, ta fram en modell för ledning och styrning av upphandlingar, förtydliga rollerna och ansvaren vid upphandlingar samt utveckla planeringen av upphandlingar. Den kunskapsbaserade ledningen av upphandlingar kommer att utvecklas kontinuerligt och förankringen av verktyget HankintaHeimo i verksamhetsområdena ska effektiviseras.

De ändringar till upphandlingslagen som rör upphandlingar via anknutna enheter kräver att Vanda gör ändringar till upphandlingarna av tjänster via in house-bolagen. När lagen träder i kraft måste Vanda sannolikt på nytt konkurrensutsätta tjänsterna inom personalförvaltningen före tidsfristen (30.6.2028). Också ägarförhållandena i in house-bolaget Tiera Oy som ägs av kommunala aktörer och välfärdsområden måste ändras för att kunna köpa ICT-tjänster av bolaget som anknuten enhet även efter övergångsperioden.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden betonar vikten av en god hantering av upphandlingshelheten för att kunna genomföra upphandlingsprocesserna smidigt och uppnå lösningar som är ekonomiskt effektiva och tjänar kommunens verksamhet på bästa sätt.

Nämnden anser att utvecklingsmålen för serviceenheten för upphandling för 2024 är lämpliga. Målet att föra över alla upphandlingskontrakt till det elektroniska systemet för konkurrensutsättning och kontraktshantering är ett viktigt mål med tanke på såväl övervakningen och uppföljningen av upphandlingar som upphandlingsverksamhetens transparens. Verksamhetsområdenas engagemang i målet måste stärkas under 2025. Också framtagandet av modellen för ledning och styrning av upphandlingarna som planerats för 2025, för att därigenom förtydliga rollerna och ansvaren vid upphandlingar, är enligt nämnden viktigt. Det är viktigt att varje verksamhetsområde ser till sin personals inköps- och upphandlingskompetens och upprätthållandet av den och för vidare kunskaperna till nya medarbetare.

Nämnden lyfter också fram den höga omsättningen bland upphandlingsexperter vid serviceenheten för upphandling, som innebär att värdefull sakkunskap och erfarenhet lämnar staden. Staden har samma problem även i andra tjänster där man lider av

brist på experter. Man borde därför på hela stadens nivå söka nya sätt och stärka de befintliga sätten att öka hållkraften.

3.2 Livskraftstjänsterna och arbetet för att främja stadens livskraft

Livskraftstjänsternas långsiktiga mål är att utveckla stadens attraktions- och hållkraft för att locka invånare, företag och investeringar till Vanda. Tidvis uppstår det möjligheter att genom extern finansiering genomföra projekt som stöder livskraften. Serviceområdet strävar efter att hjälpa stadens verksamhetsområden i att identifiera dessa möjligheter och ansöka om extern finansiering. Inom livskraftstjänsterna bedrivs dessutom många samarbeten på nationell och huvudstadsregionens nivå för att förbättra konkurrenskraften i hela regionen.

År 2024 hade livskraftstjänsterna en personalstyrka på elva ordinarie anställda och tio anställda med tidsbundna anställningsförhållanden. År 2025 kommer serviceområdets personalstyrka att stiga till 45 anställda, varav 29 ordinarie. Resursökningen gör det möjligt att utveckla verksamheten systematiskt. Målet är bland annat att samla in information om det lokala näringslivets behov och om möjligheterna att förbättra företagens verksamhetsförutsättningar med hjälp av åtgärder från stadens sida. Informationen sammanställs i ett system för företagsinformation på stadens nivå som tas i bruk sommaren 2025.

Budgetmålen var kopplade till företagande

År 2024 fanns det fem budgetmål som var direkt riktade till serviceområdet. Målen rörde ökning av företagens lönesumma, placering eller etablering av företag eller andra organisationer med ett betydande antal arbetsplatser i Vanda, bättre identifiering av potentiella tillväxtföretag samt en praktikplatsgaranti för grundskolans PRAO-period och studerande på andra stadiet. Dessutom var målet att skapa en verksamhetsmodell för att locka nya företag och investeringar till Vanda.

Enligt bokslutsrapporteringen har målen uppnåtts antingen helt eller delvis. Enligt redogörelsen som fåtts mäter de nuvarande målen inte livskraften tillräckligt omfattande. Livskraftens kärninnehåll har inte definierats hittills, men arbetet för att definiera det pågår nu. Avsikten är att utveckla uppställandet av mål och mätarna så att de i fortsättningen ska bättre motsvara den definition av livskraft som används i Vanda.

Verksamhetsmiljön

Vanda har blivit en stor stad på en relativt kort tid. Vandas styrkor är den snabba tillväxten, den unga befolkningen och stadens centrala läge som ett nav för logistiken och en flygplatsstad. Stadens utmaningar är det låga antalet lediga jobb, befolkningens försämrade köpkraft, imagefaktorer, lockandet av investeringar till Vanda samt det geopolitiska läget. Stadens alla attraktionsfaktorer har ännu inte utnyttjats till fullo.

AN-reformen är den största kända förändringen i stadens verksamhetsmiljö, och den kommer för egen del också att påverka verksamheten inom livskraftstjänsterna. Antalet lediga jobb i Vanda har minskat kraftigt jämfört med för ett par år sedan och samtidigt råder det brist på kunnig arbetskraft. Dessutom möts inte kompetenskraven för de lediga jobben och kompetensen hos den arbetskraft som finns tillgänglig. Man kan tala om ett matchningsproblem på arbetsmarknaden.

Vanda har ett relativt gott anseende bland företag. Vanda har ett bra läge, det är relativt enkelt att röra sig i staden och det finns parkeringsplatser för dem som åker bil. Dessutom är trafiklederna tillräckligt breda även för tunga fordon. En omständighet som försvårar företagets placering i Vanda är det dåliga utbudet av företagstomter. Under det gångna året identifierades 50 potentiella investeringar, men bara två av dessa kunde erbjudas en tomt som lämpar sig för verksamheten. Överlag är utbudet av stora tomter i Vanda för närvarande mycket litet. Vid en tomtöverlåtelse måste staden ta hänsyn bland annat till sysselsättningseffekten av de företag som är intresserade av tomten.

Stadsfullmäktiges beslut om byggande av Vandaspåran är betydande med tanke på stadsutvecklingen. En spårväg är en fast och beständig struktur jämfört med bussförbindelser, vilket gör att fler företag vågar investera längs spårvägen. Längs spårvägen förväntas ett betydande antal investeringar. Också spårvägens byggskede har en positiv inverkan på sysselsättningssituationen i området.

Stadsupplevelsen, alltså hur människor upplever Vanda, är en viktig livskraftsfaktor. Det vore bra att långsiktigt samla in information om orsakerna till att människor flyttar från Vanda; om till exempel en upplevelse av otrygghet eller den nya hemstadens

bättre anseende är faktorer som påverkar beslutet. Samtidigt vore det bra att granska Vandas attraktionsfaktorer och förstärka deras effekt, så att Vanda blir förstahandsvalet för invånare, företag och arbetstagare.

Investeringsefterfrågan i stadsområdena har förändrats avsevärt under de senaste 5–10 åren. Tidigare var efterfrågan på lokalfastigheter stor, medan det i dagsläget finns knappt någon efterfrågan alls, varför finns det ett stort antal tomma kontorsfastigheter i huvudstadsregionen. Också kraven som ställs på lokalbyggandet har ändrats under åren och för närvarande verkar efterfrågan vara störst i trivsamma miljöer. Den digitala och gröna omställningen kommer att leda till en förändring av de verksamheter som är intresserade av att etablera sig i stadsområdet jämfört med tidigare. I dagsläget är det moderna industrier, vars produktion är ren och vars verksamhet kräver relativt lite utrymme och logistik, som har intresse av att etablera sig i stadsområdet. Stadens markanvändning och planläggning har haft svårt att hålla jämna steg med förändringen, eftersom den gått så snabbt. I planläggningen av lokaler försöker man tillgodose näringslivets föränderliga behov genom att planlägga företagstomter på olika håll i staden i samarbete med företag. Planläggning är en process med flera skeden som styrs av en strikt lagstiftningsram och omfattar olika slags samråd och påseenden. Att i planläggningen beakta de föränderliga behoven agilt och smidigt passar dåligt in i detta regulativa ramverk.

Bild: Sakari Manninen, Portparken

Genomförandet av tillväxt- och livskraftsprogrammet 2022–2025

Det pågående tillväxt- och livskraftsprogrammet är redan det tredje i ordningen. Åtgärderna i programmet har planerats tillsammans med olika ansvariga instanser och partner. Programmet har tre huvudteman: kontinuerligt lärande och proaktiv kompetens, arbetsplatser och företagande, mångsidig attraktions- och hållkraft samt trivsel. De flesta åtgärderna har framskridit enligt plan, en åtgärd snabbare än väntat. En tredjedel av åtgärderna är försenade, vilket bland annat beror på grund av satsningarna på beredningen av AN-reformen. I det följande beskrivs kortfattat hur programmet huvudteman har framskridit.

1) Kontinuerligt lärande och proaktiv kompetens

Vanda utsågs 2021 till Europas innovationsstad på framfart. Som en del av det pågående genomförandet av tillväxt- och livskraftsprogrammet ska det skapas en permanent verksamhetsmodell för delaktiggörande innovationsverksamhet i Vanda. Detta genomförs i ett omfattande samarbete med högskolor och forskningsinstitut samt genom att bygga samarbetsnätverk mellan olika aktörer. Temat omfattar sju åtgärder. Fyra av åtgärderna framskrider enligt plan. Åtgärden för att stärka den delaktiggörande innovationsverksamheten framskrider till och med snabbare än planerat. Åtgärderna för att locka och utnyttja internationell kompetens samt att stärka innovationsmiljön har blivit försenade.

2) Jobb och företagande

En av de viktigaste flaskhalsarna i ökandet av livskraften i Vanda är problemen med tillgång på kunnig arbetskraft. Utöver problemen med tillgången på arbetskraft finns ett betydande matchningsproblem. För att lösa detta problem behövs samarbete mellan den offentliga och privata sektorn, sysselsättnings- och arbetskraftsaktörer, social- och hälsovårdsaktörer samt utbildningsaktörer. Temat omfattar sju åtgärder. Sex av åtgärderna framskrider enligt plan. Åtgärden som avser en marknadsplats för nystartad företagsverksamhet är försenad.

3) Mångsidig attraktions- och hållkraft samt trivsel

En central faktor i Vanda med tanke på livskraften är stadsmiljöns trivsel. Ett mångsidigt kultur- och motionsutbud, tillsammans med en smidig vardag och smidiga transportmöjligheter, är viktiga. Framför allt stora evenemang har förutom betydande

områdesekonomiska effekter även en betydande påverkan på anseendet. Temat omfattar sju åtgärder. Tre av åtgärderna framskrider enligt plan, fyra är försenade. De åtgärder som är försenade är kopplade till att attrahera stora evenemang och stödet till dessa, att stärka tillväxten av de kreativa branscherna, säkerställa Aviapolisområdets attraktionskraft i den förändrade verksamhetsmiljön samt servicelöftet till företag i Vanda.

Samarbete och kontaktytor

Samarbete har stor betydelse på hela stadsorganisationens nivå. I synnerhet samarbetet med sysselsättnings- och integrationstjänsterna har planerats utifrån tanken om mycket nära samverkan. Stadens olika funktioner påverkar varandra i stor utsträckning. Till exempel kommer sådana nya jobb i Vanda som kräver investeringar inte att realiseras om man inte lyckas locka investeringar till Vanda. Vidare kan investeringarnas effekter på sysselsättningen spilla över till grannstäderna om det inte går att hitta kunniga Vandabor som kan anställas till de lediga jobben som skapas. På samma sätt söker resenärer som inkvarterat sig i Vanda tjänster i andra städer om de inte hittar det de vill ha i Vanda.

I Vanda finns en mängd utvecklingsmöjligheter. För att utnyttja möjligheterna krävs emellertid förändringar även i stadens egen verksamhet och ett större samarbete mellan verksamhetsområdena i stadens viktiga utvecklingsobjekt. Centrala utvecklingsobjekt är exempelvis integrationen av invånare med främmande modersmål genom sysselsättning samt tillräckliga investeringar i den privata sektorn i förhållande till stadens tillväxt.

Stadens livskraftsledning

Enligt stadens förvaltningsstadga har stadsstyrelsen en livskrafts- och sysselsättningssektion. Stadsfullmäktige väljer för en mandattid som motsvarar stadsstyrelsens mandattid minst sju av stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens ledamöter till ledamöter i livskrafts- och sysselsättningssektionen samt lika många personliga ersättare. Den första livskrafts- och sysselsättningssektionen inledde sin verksamhet i början av år 2025.

Sektionen svarar för främjande av stadens livskraft, integration, sysselsättning och företagande. Sektionen svarar också för främjande av internationell verksamhet, marknadsföring av staden samt turism och evenemangsproduktion, samarbete med högskolor och läroanstalter, styrning och uppföljning av stadens strategiska projekt, bistående av stadens strategiska partner samt samarbete med anordnarna av yrkesutbildning och invandrarutbildning. Sektionen bereder bland annat markanvändningens näringspolitiska principer till stadsstyrelsen för beslut och följer upp genomförandet av dem. En tillräcklig reserv av företagstomter som motsvarar behoven är förutsättningen för att locka företag till Vanda och för företagens placering i Vanda.

Slutsatser:

Fullmäktige har fastställt fem budgetmål som direkt riktas till livskraftstjänsterna. Målen rörde ökning av företagens lönesumma, placering eller etablering av aktörer med ett betydande antal arbetsplatser i Vanda, bättre identifiering av potentiella tillväxtföretag samt en praktikplatsgaranti för grundskolans PRAO-period och studerande på andra stadiet. Dessutom var målet att skapa en verksamhetsmodell för att locka investeringar till Vanda. Genomförandet av målen har framskridit bra. Enligt redogörelsen som fåtts mäter de nuvarande målen inte livskraften på ett optimalt sätt. Avsikten är att utveckla uppställandet av mål och mätarna i fortsättningen.

Fullmäktige godkände det nuvarande tillväxt- och livskraftsprogrammet i december 2022. Programmet har tre huvudteman som rör kompetens, arbetsplatser och företagande, attraktions- och hållkraft samt trivsel. De flesta åtgärderna har framskridit enligt plan, en åtgärd snabbare än väntat. En tredjedel av åtgärderna är försenade, vilket bland annat beror på grund av satsningarna på beredningen av AN-reformen. Livskraftstjänsternas personalstyrka kommer att växa under 2025. Resursökningen gör det möjligt att utveckla verksamheten systematiskt.

Livskraft och ledning av livskraften är en mångskiftande helhet där många ärenden och aktörer sammanlänkas. Vandas livskraftspotential är mycket större än vad man hittills har varit i stånd att utnyttja. För att utnyttja möjligheterna till fulla krävs förändringar även i stadens egen verksamhet, samtidigt som ett mer omfattande samarbete mellan verksamhetsområdena får större betydelse.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att faktorerna som påverkar stadens livskraft är mycket mångskiftande. Hela stadsorganisationen måste aktivt delta i främjandet av livskraften i enlighet med sina respektive ansvarsområden. Revisionsnämnden anser att det är viktigt att livskraftsarbetet koordineras centraliserat och att man får ytterligare resurser till detta arbete under 2025. I fortsättningen är det viktigt att fästa uppmärksamhet vid att ställa upp mål som genuint främjar livskraften och att ta fram mätare som lämpar sig för målen. Det är tillrådligt att även i fortsättningen följa upp utvecklingen av stadens livskraft.

3.3 Kommunförsök med sysselsättning och förberedelserna inför AN-reformen

Fullmäktige har satt som mål för ekonomiplaneprodukten 2024–2027 att arbetslösheten ska minska till samma nivå som före coronan, alltså till 2019 års nivå. År 2019 var arbetslöshetsnivån i Vanda ungefär 8,5 procent. Genomförandet av målet mäts med antalet och andelen av långtidsarbetslösa, arbetslösa under 30 år och arbetslösa med främmande modersmål. Under 2024 ökade arbetslösheten i alla ovan nämnda grupper. Den totala arbetslöshetsnivån Vanda i slutet av 2024 var 13,5 procent.

Kommunförsöket för främjande av sysselsättningen

Kommunförsöket för främjande av sysselsättningen inleddes i mars 2021 och avslutades i slutet av år 2024. Försöket syftade till att trygga en stark start för arbetssökningen och en smidig serviceprocess, så att tjänsterna leder till arbete eller andra tjänster i enlighet med servicebehovet, såsom kompetensutveckling. I försöket ansvarade kommunerna delvis för att tillhandahålla arbets- och näringstjänster (AN-tjänster) för de jobbsökande i sitt område. De viktigaste målgrupperna var unga, personer med främmande modersmål samt långtidsarbetslösa. I försöket strävade man efter att på effektivare sätt främja sysselsättningen för arbetslösa arbetssökande och hänvisningen av dem till utbildning samt erbjuda nya lösningar på tillgången på kompetent arbetskraft. Syftet var att i synnerhet personer som varit arbetslösa en längre tid och som befinner sig i en svagare ställning på arbetsmarknaden skulle ha bättre möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden. Vanda och Kervo bildade ett försöksområde.

Enligt statistiska analyser på kommunnivå som gjorts av statsrådets kansli hade kommunförsöket för främjande av sysselsättningen ingen betydande inverkan på utbudet av arbetskraftsservice, arbetslösheten eller dess strukturer. Mellan kommunerna fanns stora skillnader i fråga om tyngdpunktsområdena i de arbetskraftspolitiska tjänsterna. En del kommuner betonade utbildningsåtgärder, medan andra satsade mer på rehabiliterande åtgärder och åtgärder med lönesubvention. Vanda försökte skapa en kundorienterad sysselsättningsmodell som kombinerade processerna inom sysselsättningstjänsterna, vid läroanstalterna och i stödtjänsterna. En stödform för arbetstagarna var till exempel språkfaddertjänsten som sammanslog utveckling av språkkunskaperna och arbete och där målet var att utöka språkkunskaperna i arbetsmiljön.

En modell som användes brett i kommunförsöket var modellen med ansvariga arbetstagare, där samma arbetstagare hade ansvaret för kundens tjänster under samtliga faser i processen. Modellen med ansvariga arbetstagare upplevdes i försöken vara användbar. I Vanda fick varje kund en egen coach, och med detta eftersträvades individuellt bemötande av kunden. Beroende på servicebehovet hänvisades kunden till arbetsmarknaden, tjänster för kompetensutveckling eller sektorsövergripande tjänster.

Kundnöjdheten utvecklades positivt allteftersom kommunförsöket framskred. I början av försöket på våren 2021 gav kunderna i Vanda betyget 3,1 för tjänsterna. Våren 2024 hade kundnöjdheten stigit så att betyget var 3,5.

Förberedelserna inför AN-reformen

Ansvar för att ordna sysselsättningstjänsterna övergick från staten till kommunerna i början av 2025. I och med reformen finns i Finland 45 sysselsättningsområden, varav Vanda är ett. Tjänsterna ska inte bara överföras från staten till kommunerna, utan på samma gång också utvecklas. I utvecklandet utnyttjas hela verksamhetsmiljön i kommunen med beaktande av särdragen hos och förhållandena på den lokala arbetsmarknaden.

Överföringen av AN-tjänsterna från staten till kommunerna tar tjänsterna närmare kunderna. När samma anordnare har ansvaret för såväl sysselsättningstjänsterna

som kommunens utbildningstjänster och näringstjänster stöder dessa målet att snabbare komma ut på arbetsmarknaden. I utarbetandet av Vandas plan för ordnande av arbetskraftsservicen har man utgått från servicestrukturen och kundgrupperna i kommunförsöket samt uppföljningsdata från det. Som grund för planen har man utarbetat en utredning av arbetskraftsunderlaget och näringsstrukturen i Vanda samt servicebehoven hos olika kundgrupper. Baserat på utredningen har man tagit fram en situationsbild av hur effektivt utbud och efterfrågan på arbetskraft möts och om utvecklingsbehov.

I början av 2025 övergick till kommunerna både tjänster och kunder som under tiden för kommunförsöket ännu var kvar hos AN-byråerna och på AN-byråernas ansvar. I Vanda innebar detta 29 000 nya kunder, varav ungefär hälften arbetslösa. I reformen gick 190 nya arbetstagare över till sysselsättningstjänsterna i Vanda, utöver de nuvarande 88 sakkunniga som är anställda vid staden. Det lagstadgade serviceutbudet omfattar tjänster för både personkunder och arbetsgivare. Enligt uppskattning kommer i och med reformen serviceområdets personalkostnader att stiga med 12,7 miljoner euro och kostnaderna för köpta tjänster med 11,5 miljoner euro. Helheten av AN-tjänster kommer i fortsättningen att utgöra ungefär 12 procent av stadens ekonomi. Den lagstadgade servicehelheten finansieras med statsandelar.

Löneharmonisering

Lönen för en arbetstagare som gått över från staten betalas till en början som helhetslön. Med helhetslön avses lönen och alla tillägg såsom dessa var när personen var anställd vid staten. Helhetslönen motsvarar den uppgiftsrelaterade lönen, det individuella tillägget och arbetserfarenhetstillägget enligt det allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet för kommunsektorn AKTA. Lönen betalas som helhetslön oberoende av vad som betalas till andra anställda med samma arbetsuppgifter. Arbetsgivaren ska se till den uppgiftsrelaterade lönen är lika för alla anställda med samma arbetsuppgifter. Efter överlåtelsen av rörelse och efter att det nya lönesystemet byggts upp har arbetsgivaren en skälig tid på sig att se till att lönerna harmoniseras till samma nivå. Helhetslönen ska ändras så att den följer lönesystemet i det allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet för kommunsektorn senast 30.9.2025. De nationella avtalsparterna ger i början av 2025 separata anvisningar om hur helhetslönen ska ändras så att den följer lönesystemet i kollektivavtalet.

Informationssystem

Kommunerna är skyldiga att från och med år 2025 använda statens centraliserade helhet av informationssystem när de verkställer arbetskraftsservice. Ansvaret för de riksomfattande informationssystemtjänsterna och underhållet av dem ligger hos Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret). Skyldigheten enligt ovan grundar sig på att man vill säkerställa en enhetlig dokumentation av kunduppgifter, minska informationssäkerhets- och dataskyddsriskerna i anslutning till hanteringen av kunduppgifter samt hålla utvecklings- och underhållskostnaderna för informationssystemen i schack. Ur stadens perspektiv bildar informationssystemen den mest utmanande helheten i reformen. Ibrukttagandet av systemet är förknippat med risker i det tidiga stadiet, då kommunerna inte varit involverade i utvecklingen av systemet. Kunderna som överförs i reformen anvisas till de ansvariga arbetstagarna manuellt. Informationssystemet möjliggör inte automatisk dataöverföring eller klassificering av kunderna i förväg. Reformens startskede har i huvudsak löpt väl och kundtjänsten fungerar normalt.

Ledning genom kunskap

Uppföljningen samt analyserna av arbetskraftsservicens kvalitet, verkningsfullhet och kostnader utvecklas baserat på erfarenheterna från kommunförsöket. Uppföljningen knyts till den nationella ledningen genom kunskap. Uppföljning görs på olika organisationsnivåer för att upprätthålla en uppdaterad lägesbild. Mätarna som producerar information uppdateras just nu. Detta gäller till exempel uppföljning av hänvisningen till tjänster och av verkningsfullheten, för att se om åtgärderna leder till sysselsättning.

Samarbete och kontaktytor

Ur sysselsättningstjänsternas perspektiv innebär kontaktytan samordning av arbetskraftsmyndighetens (kommun), Folkpensionsanstaltens (FPA) och välfärdsområdets sysselsättningsfrämjande tjänster och servicestigar. I kontaktytan mellan arbetskraftsservicen och social- och hälsovårdstjänster arbetar flera aktörer. Viktiga partner är exempelvis utbildnings-, förenings- och organisationsaktörer och den privata sektorn. Dessutom är övergångsarbetsmarknaden, såsom arbete med lönesubvention, bra för kompetensökningen och upprätthållandet av arbetsförmågan.

Samarbetet mellan Vanda stad samt Vanda och Kervo välfärdsområde bygger på parternas avtal om kontaktytan. Kundstyrningen utvecklas tillsammans med välfärdsområdet. Målet är att klienten ska få tjänster som motsvarar hens servicebehov, såsom bedömning av arbetsförmågan och rehabilitering. Exempelvis kan många långtidsarbetslösa behöva arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, för vilken välfärdsområdets har organiseringsansvaret, som stöd för att hitta sysselsättning. När åtgärder planeras måste man också ta hänsyn till att inte alla långtidsarbetslösa kan rehabiliteras och utbildas så att de har arbetsförmåga.

Utvidgning av kommunens finansieringsansvar

Fram till utgången av 2024 var kommunens finansieringsansvar begränsad till delfinansiering av arbetsmarknadsstödet. Arbetsmarknadsstödet är ett understöd som är avsett för att trygga försörjningen för en arbetslös person och med vilket man främjar stödtagarens förutsättningar att söka sig eller återgå till arbete. Den andel av arbetsmarknadsstödet som kommunerna har betalat, de så kallade straffavgifterna, stiger ju längre tid arbetslösheten pågår. Fram till utgången av 2024 betalade staten hela arbetsmarknadsstödet för de första 300 dagarna av arbetslöshet. Därefter delade staten och kommunen stödet jämnt mellan sig. När arbetslösheten hade pågått 1 000 steg kommunens finansieringsandel till 70 procent.

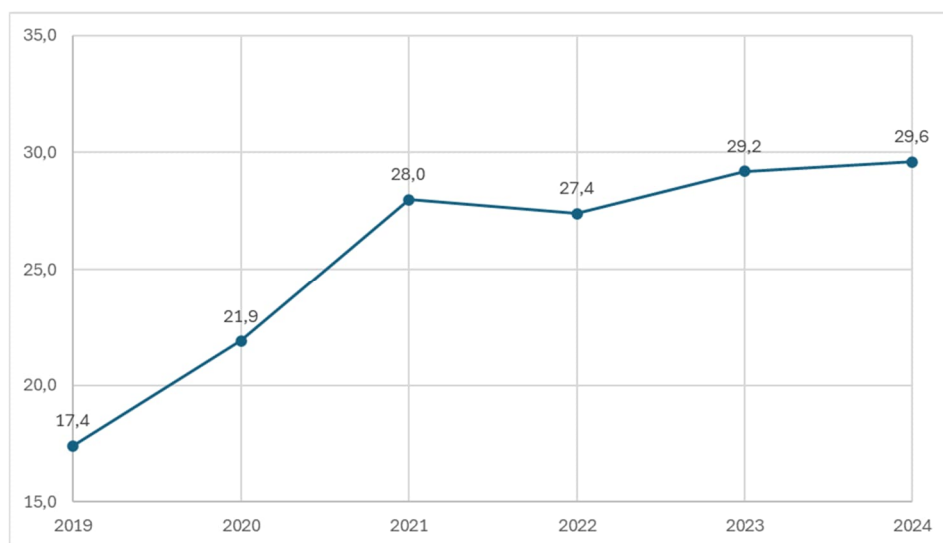
Från början av 2025 utvidgas och tidigareläggs kommunens finansieringsansvar och den ökar stegvis. Kommunernas finansieringsansvar utvidgas till att utöver arbetsmarknadsstödet även gälla grunddagpenningen och den inkomstrelaterade dagpenningen. Finansieringsansvaret börjar när en person har fått arbetslöshetsförmåner i 100 dagar. I början är kommunernas finansieringsandel tio procent, varefter den ökar stegvis i takt med att arbetslösheten drar ut på tiden. Som störst är andelen 50 procent efter att den arbetssökande har fått arbetslöshetsförmåner i 700 dagar. Kommunens finansieringsansvar fortsätter under den tid som kunden får tjänster som främjar sysselsättningen. Tabellen nedan visar förändringen i kommunernas finansieringsansvar.

Tabell: Förändringarna i kommunernas finansieringsansvar från 1.1.2025.

Arbetslöshetsförmån	Kommunens finansieringsandel
Arbetsmarknadsstöd	Finansieringsandel till 31.12.2024: 300 arbetslöshetsdagar 50 procent 1 000 arbetslöshetsdagar 70 procent
- Arbetsmarknadsstöd - Grunddagpenning - Inkomstrelaterad dagpenning	Finansieringsandel från 1.1.2025: 101 arbetslöshetsdagar 10 procent 201 arbetslöshetsdagar 20 procent 301 arbetslöshetsdagar 30 procent 401 arbetslöshetsdagar 40 procent 701 arbetslöshetsdagar 50 procent

Figuren nedan visar hur arbetsmarknadsstödet kommunandel har utvecklats i Vanda sedan 2019. Ökningen av arbetsmarknadsstödet kommunandel påverkas av försämringen av sysselsättningen till följd av den ekonomiska nedgången. Det finns färre lediga jobb och fler arbetslösa arbetssökande än för att år sedan. AN-reformen förutspås öka arbetsmarknadsstödet kommunandel med 13,7 miljoner euro under 2025. Största delen av kommunernas finansieringsansvar för utkomstskyddet för arbetslösa (85 procent) kommer även i fortsättningen att bildas av arbetsmarknadsstödet kommunandel.

Figur: Utvecklingen av arbetsmarknadsstödet kommunandel i Vanda 2019–2024 (miljoner euro).

Finansieringen av de nya uppgifterna

Ordnandet av arbetskraftsservice blir ett helt nytt statsandelsåliggande för kommunerna, till vilket man avser allokera full finansiering på hela landets nivå. Finansieringen fördelas till kommunerna enligt utvalda kriterier. Den kommunspecifika finansieringen påverkas av antalet invånare i arbetsför ålder (45 procent), antalet arbetslösa (45 procent) samt antalet personer med främmande modersmål (10 procent). I fortsättningen kommer uppdateringar av statistiken, indexjusteringar och justeringar av kostnadsnivån att påverka den totala finansieringen och fördelningen mellan kommunerna. Om kommunen producerar tjänsterna effektivare får den allokera de sparade medlen på valfritt sätt. Även om överföringen av AN-tjänsterna var tänkt att vara kostnadsneutral på hela landets nivå, överfördes tjänsterna till kommunerna med alltför små resurser på grund av stärkande av de statliga finanserna. Enligt finansministeriets kalkyl är differensen mellan kostnaderna och den finansiering som överförs omkring 80 miljoner euro på hela landets nivå.

Baserat på statsandelskalkylerna som finansministeriet publicerade i december 2024 skulle Vanda få sammanlagt omkring 44,4 miljoner euro i så kallad AN-statsandel, varav 34,2 miljoner euro för ordnande av tjänsterna. Hela statsandelen är en generell inkomstpost för kommunen, vilket betyder att kommunen själv bestämmer om dess användning och allokering. Kommunernas roll har förändrats i samband med social- och hälsovårdsreformen och AN-reformen förändrar den ytterligare. Därför pågår arbetet för att förnya den helhet som kommunernas finansiering och systemet med statsandelar bildar så att den ska motsvara kommunernas nya roll. Finansministeriet meddelade i oktober 2024 att ikraftträdandet av reformen av statsandelarna ska skjutas upp från 2026 till 2027.

Kommunerna kompenseras för den ökning av utgifterna för arbetslöshetsförmåner genom en compensation som utbetalas i anslutning till statsandelen. Compensationen fastställs baserat på arbetslöshetsförmånerna som betalats 2023. I Vanda uppgår compensationen till 10,2 miljoner euro. Befolkningsmängden eller antalet arbetslösa påverkar inte compensationen. Compensationen justeras årligen endast enligt folkpensionsindexet. Enligt regeringsprogrammet för Orpos regering görs indexjusteringar dock ännu inte åren 2024–2027. Minskningen av kostnaderna för utkomstskyddet för arbetslösa ger alltid direkta besparingar i kommunekonomin. Utgifterna

för arbetslöshetsförmåner som förändras och den fasta kompensationen i anslutning till dem, skatteintäkterna samt tjänsternas statsandel bildar tillsammans ett ekonomiskt incitament att främja sysselsättningen och livskraften.

I reformen överfördes till kommunerna också en ungefär 1,5 år lång kö med obehandlade stödutbetalningar. Kommunerna kompenseras för de utbetalningar som på grund av dröjsmål i behandlingen är i kö, men inte för det extra arbete som behandlingen medför. I årsskiftet fick staden besked om antalet lönesubventions- och startpenningbeslut som staten fattat i förväg och som i praktiken redan på förhand lade beslag på stadens anslag för detta ändamål i budgeten för 2025, 7,9 miljoner euro. Av budgetorsaker kan staden inte bevilja nya lönesubventioner eller startpenning utan tilläggsanslag. Stadsfullmäktige behandlar beviljandet av tilläggsanslag i april 2025. Ämnet tangeras också i utvärderingsberättelsens avsnitt [3.4 Integrationstjänster och integrationsfrämjande](#)

Slutsatser:

Fullmäktige har satt som ett bindande mål att arbetslösheten ska minska till samma nivå som före coronan under ekonomiplaneperioden. Minskningen av arbetslösheten mäts med antalet och andelen av långtidsarbetslösa, arbetslösa under 30 år och arbetslösa med främmande modersmål. År 2024 nåddes detta mål överhuvudtaget inte. Arbetslösheten har ökat i alla grupper jämfört med året innan.

Kommunförsöket för främjande av sysselsättningen inleddes våren 2021 och avslutades i slutet av år 2024. Kommunförsökets viktigaste målgrupper var unga, personer med främmande modersmål samt långtidsarbetslösa. Vanda och Kervo var ett av försöksområdena. Målet var att ta fram en kundorienterad sysselsättningsmodell där varje kund utses en egen coach. Coachen stöder kunden i olika skeden under processen. Kundnöjdheten utvecklades positivt under försöket.

Ansaret för att ordna sysselsättningstjänsterna övergick från staten till kommunerna i början av 2025. I Vanda innebar detta 29 000 nya kunder och 190 nya arbetstagare. Helheten av AN-tjänster kommer i fortsättningen att utgöra ungefär 12 procent av stadens ekonomi. Ordandet av arbetskraftsservice är ett nytt statsandelsåliggande, och avsikten var att den skulle allokeras full finansiering på hela landets nivå. Trots

avsikten överfördes tjänsterna till kommunerna med alltför små resurser. Enligt finansministeriets kalkyl är differensen mellan kostnaderna och finansieringen omkring 80 miljoner euro på hela landets nivå. Ur kommunernas perspektiv är finansieringen förknippad med ett nytt incitament. Om kommunen producerar tjänsterna effektivare får den själv bestämma om allokeringen av de sparade medlen till nya ändamål.

I början av 2025 utvidgas och tidigareläggs kommunens finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner och den ökar stegvis. AN-reformen förutspås öka arbetsmarknadsstödet kommunandel med 13,7 miljoner euro under 2025. I reformen överförs till kommunerna också en ungefär 1,5 år lång kö med obehandlade stödutbetalningar. Kommunerna kompenseras för de utbetalningar som på grund av dröjsmål i behandlingen är i kö, men inte för det extra arbete som behandlingen medför. I årsskiftet fick staden besked om antalet lönesubventions- och startpenningbeslut som staten fattat i förväg, som i praktiken motsvarade stadens hela anslag för detta ändamål i budgeten för 2025.

Ur stadens perspektiv bildar informationssystemen den mest utmanande helheten i reformen. Arbetskraftsmyndigheterna är förpliktade att använda det informationssystem som produceras av staten. Manuella överföringar av data orsakar en risk, för vilken sysselsättningstjänsterna har försökt ha beredskap. Tack vare förberedelserna har reformens startskede i huvudsak löpt väl och kundtjänsten fungerar normalt.

I kontaktytan mellan arbetskraftsservicen och social- och hälsovårdstjänster arbetar flera aktörer och det är viktigt att samordna deras sysselsättningsfrämjande tjänster och servicestigar. Exempelvis ansvarar välfärdsområdet för ordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Samarbetet mellan Vanda stad samt Vanda och Kervo välfärdsområde bygger på parternas avtal om kontaktytan.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att trygga kontinuiteten i serviceutbudet för kunderna i Vanda sysselsättningsområde. Detta omfattar även säkerställande av en tillräcklig anslagspost till lönesubventioner och startpenning för 2025. Revisions-

nämnden betonar vikten av att förtydliga aktörernas roller, ta bort överlappande aktiviteter och identifiera eventuella skuggområden. Revisionsnämnden fortsätter att följa upp reformens verkningar.

3.4 Integrationstjänster och integrationsfrämjande

Serviceenheten för internationella kunder samordnar tjänsterna för integration och invandring på hela stadens nivå. Enheten främjar en hållbar integration och sysselsättning för personer som flyttar till Vanda och framför allt görs satsningar på integrationskunderna. Man utvecklar också mer individuella servicestigar där stöd för det egna agentskapet, etableringen i samhället, utvecklingen av språkkunskaperna och sysselsättningen är centrala.

Genomförande av integrationen på hela stadens nivå som ett budgetmål

Stadsfullmäktige ställde i budgeten för 2024 som mål att stadens alla tjänster och verksamhetsområden ska bidra till integrationen.

Till målet finns två mätare:

- Ett integrationsprogram har godkänts. Målet var att de åtgärder i integrationsprogrammet som planerats för år 2024 har genomförts.
- Integrationsprogrammets mätare, utredningar och åtgärdsplaner har utarbetats. Målen var att utarbeta en åtgärdsplan för integrationsstöd och att skapa en välkomstmodell för invandrare som gjort en flyttanmälan till Vanda samt en modell för uppföljning av när nya invånare börjar använda tjänsterna som produceras av verksamhetsområdet för stadskultur.

Enligt bokslutsrapporteringen uppnåddes målet delvis. Åtgärderna i integrationsprogrammet har i huvudsak framskridit enligt målen. Än så länge har man inte hittat en fungerande modell för uppföljning av utbildningsstödet för invandrare på alla utbildningsnivåer. Utvecklingsarbetet kring detta fortsätter under 2025. Utarbetandet av åtgärdsplanen för integrationsstöd och välkomstmodellen framskred enligt plan. Arbetet samordnades av integrationstjänsterna. Modellen för uppföljning av ibruktageandets av tjänsterna måste ännu preciseras.

Personal

Vid staden arbetar cirka 100 personer med uppgifter inom kundtjänsten i de lagstadgade integrationstjänsterna. När utvärderingen gjordes var antalet kunder per arbetstagare i tjänsterna för arbetssökande integrationskunder i genomsnitt 170–180 personer. I tjänsterna används en modell med en egen kontaktperson. Kundtjänstens sammanlagda resurser är dimensionerande för ett bättre konjunkturläge. I fortsättningen förväntas kunddimensioneringen per arbetstagare minska. I de flerspråkiga första tjänsterna och tjänsterna för integrationskunder utanför arbetskraften kommer det sammanlagda antalet kunder att vara cirka 2 500 personer i det första skedet. Kundmängderna är stora och målgruppen behöver individuellt stöd, vilket tar mer arbetstid i anspråk till exempel på grund av tolkningsbehovet. Utöver detta finns en del resurser för övriga centrala uppgifter och projektverksamhet. En tredjedel av personalen har en tidsbunden anställning, vilket utgör en utmaning med tanke på långsiktig utveckling av verksamheten.

Genomförandet av programmet för integrationsfrämjande 2023–2026

Integrationsprogrammet (till slutet av 2024 programmet för integrationsfrämjande) är ett lagstadgat dokument i kommunen. Vanda har haft ett program för integrationsfrämjande sedan början av 2000-talet. Programmet kallades under en lång tid för programmet för kulturell mångfald. Programmets syfte var att förbättra samordningen av tjänsterna och tjänsternas tillgänglighet på stadens nivå. Det nuvarande programmet har fyra spetsteman: staden som arbetsgivare och som aktör som främjar sysselsättning, staden som tjänsteleverantör, staden som upphandlare av varor och tjänster samt staden som beslutsfattare och som aktör som främjar delaktighet. Programmets mål framskred i huvudsak enligt plan. I många mål görs framsteg parallellt med bearbetningen av integrationsprogrammet enligt den nya integrationslagen. Det nya programmet kommer mer att likna en servicebricka, där man samlat alla tjänster för integrationens tidiga skede som tillhandahålls av kommunen. Integrationsprogrammet omfattar bland annat utarbetandet av en integrationsplan för invandrare, integrationsutbildning samt flerspråkig samhällsorientering. Tillgången till undervisning i finska språket har visat sig vara en kritisk punkt i processen. Enligt utredningen som fåtts ska en sammanfattning av flaskhalsarna i serviceprocessen utarbetas för stadsfullmäktige.

Resultat som uppnått genom projektverksamheten

I Vandas modell Föräldrarna med stärks integrationen för hemmavarande föräldrar som invandrat till Finland genom att erbjuda dem möjlighet att delta i verksamheten vid lågstadiets lägsta klasser eller i barngrupperna inom småbarnspedagogiken. Genom delta i verksamheten lär sig föräldrarna finska under dagliga möten med såväl barn som vuxna. Samtidigt stärker man deras agerande och delaktighet i det finländska samhället och studie- och arbetslivsfärdigheter och hjälper dem att komma framåt i processen. Av deltagarna har elva procent gått vidare till yrkesinriktade eller andra studier, tio procent till integrationsutbildning, fyra procent till utbildning i finska som andra språk (F2) och två procent direkt till arbetslivet. År 2023 deltog 120 föräldrar och 60 barn.

Med projektet Inledning i integrationen lades en grund för beredning och upphandling av samhällsorienteringsutbildningarna samt för kundhandledning. Målgruppen var personer utanför arbetskraften, i synnerhet hemmavarande föräldrar. Inom ramen för projektet ordnades samhällsorienteringskurser på deltagarnas eget språk; arabiska, engelska, ryska, albanska, somali och farsi. Under 2024 etablerades verksamheten i de flerspråkiga första tjänsterna och tjänsterna för integrationskunder utanför arbetskraften. De första samhällsorienteringsutbildningarna för personer utanför arbetskraften som hölls efter projektverksamheten startade i samarbete med Vanda vuxenutbildningsinstitut våren 2025. Samhällsorienteringsutbildning erbjuds även på huvudstadsregionens nivå.

I projektet SMILE (Familjerna, gemenskaperna, skolorna och tjänsterna i Vanda bygger nya dialoger för integration) är utgångspunkten familjernas och gemenskapernas potential i integrationen. Med projektet har man uppnått bra resultat för personer som befinner sig i en svår arbetsmarknadsställning. Arbetslivsträningen som genomfördes i projektet nådde sammanlagt 445 kunder, varav 54 procent var kvinnor. Av kunderna hittade 54 stycken ett fast eller tidsbundet jobb med hjälp av träningen och åtta av dem blev företagare. Skolornas potential när det gäller att nå fram till nya familjer och bygga tillit har identifierats. Samarbete med familjer och gemenskaper med främmande modersmål har utvecklats med fyra partnerskolor. Rundabordsdialogerna för gemenskaper har sammanfört representanter för gemenskaperna och staden.

Integration i två riktningar

Det väsentliga i integration som går i två riktningar är att främja välkomstkulturen i Vanda. Verksamhetsområdena har samarbeten där man bland annat utvecklar Welcome to Vantaa-träffar och förbättrar kommunikationen. Åtgärder riktas även till den så kallade stambefolkningen, stadens medarbetare, företag i Vanda och andra aktörer i området. Ett centralt mål är att stöda kundernas egen agentskap och aktivitet. Kunderna måste ges information om vad de kan göra för att även själva förbättra sin situation. Att sprida information är en central uppgift för rådgivningstjänsterna. Språkkunskaper och digitala färdigheter är viktiga delar som möjliggör delaktighet och sysselsättning.

Förberedelser inför den övergripande reformen av integrationslagen

Vanda är Finlands mest internationella stad befolkningsmässigt. Invandringen till Vanda och de inrikes flyttströmmarna förväntas vara fortsatt kraftiga under den kommande strategiperioden. Vid årsskiftet 2023/2024 var andelen av människor med främmande modersmål 26,9 procent av befolkningen i Vanda. I Vanda talas över 120 modersmål, varav de vanligaste främmande språken är ryska, estniska, arabiska, albanska och somali. Befolkningen med främmande modersmål är klart yngre än befolkningen som talar de inhemska språken och deras andel är störst bland barn i skolåldern och 30–44-åringarna. Andelen av personer med främmande modersmål varierar från några procent ända till 54 procent beroende på stadsdel.

I verksamhetsmiljön för integrationsfrämjandet har det skett flera förändringar de senaste åren. I början av 2023 gick ansvaret för ordnande av social- och hälsovården över från kommunerna till välfärdsområdena och i början av 2025 gick ansvaret för ordnande av den offentliga arbetskraftsservicen över från staten till kommunerna. I början av 2025 trädde också revideringen av integrationslagen i kraft, där målet är att stärka integrationen av och sysselsättningen, språkkunskaperna och delaktigheten i samhället för invandrare. Vidare är lagens syfte att främja jämställdheten, likabehandlingen och en positiv växelverkan mellan olika befolkningsgrupper. Genom förnyelsen eftersträvas också att integrationens tidiga skede ska gå fortare och vara mer målinriktad, när den maximala längden för integrationsplanen förkortas från tre till två år.

I och med den nya integrationslagen ökar kommunens ansvar för att nå de personer som befinner sig utanför arbetskraften och för främjandet av deras integration. I fortsättningen måste kommunen tillhandahålla integrationstjänster mer systematiskt även för bland annat föräldrar som tar hand om barn i hemmet. Hemmavarande föräldrars möjlighet att studera finska eller svenska på deltid till exempel under föräldraledigheten bidrar till hela familjens integration och förälderns senare övergång till jobbsökning. Tjänsterna inom småbarnspedagogiken bör utgöra en del av helheten så att det finns praktiska möjligheter att delta i utbildning. Sammanjämkandet och ordnandet av olika tjänster blir lättare när kommunerna har det övergripande ansvaret för främjandet av integrationen, kompetensutvecklingen och tjänsterna som främjar sysselsättningen. I ordnandet av skräddarsydda tjänster som passar för olika målgrupper är samarbetet med utbildningsanordnare och organisationsaktörer centralt. Kommunen måste också se till att planeringen och utvecklingen av integrationsfrämjandet sammanjämkas med de tjänster som omfattas av välfärdsområdets organisationsansvar.

Finansieringen av integrationsfrämjandet

Den statliga finansieringen till integrationsfrämjandet kommer från flera olika källor. Tjänsterna för integrationskunder som registrerat sig som jobbsökande finansieras som en del av statsandelen för arbetskraftsservicen. Tjänsterna för integrationskunder som befinner sig utanför arbetskraften finansieras via systemet för statsandelar för basservicen. Dessutom ersätter staten vissa kostnader exempelvis för personer som får internationellt skydd på kalkylmässiga grunder. Kalkylerad ersättning betalas bland annat för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, utarbetandet av en integrationsplan, vägledning och rådgivning samt för ordnandet av en flerspråkig samhällsorientering och integrationsutbildning.

I integrationslagen gjordes ännu i slutet av 2024 ändringar som stärker de offentliga finanserna. Med dessa ändringar minskades statens ersättningar till kommunerna och kommunernas skyldigheter i planeringen, utvecklingen och uppföljningen av främjandet av integrationen. Den kalkylerade ersättningen minskades med ungefär en tredjedel för hela landet för 2025, alltså med 58 miljoner euro. Nedskärningen för 2026 är 52 miljoner euro. Nedskärningarnas effekter blir kännbara speciellt i de stora

städerna. Vandas andel av nedskärningen av den kalkylerande ersättningen är uppskattningsvis 3,9 miljoner euro för 2025 och 3,6 miljoner euro för 2026. Eftersom antalet kunder i de integrationsfrämjande tjänsterna har ökat, höjer regeringen den kalkylerande ersättningen för 2027 och 2028. På så sätt överstiger de sammanlagda nedskärningarna som riktar sig till kommunfinanserna inte sparmålet enligt regeringens budgetförhandlingar.

Enligt staden räcker finansieringen inte till för att täcka det ökade servicebehovet. Nedskärningarna av den kalkylerande ersättningen kan försämra tjänsterna som tillhandahålls av kommunerna och accelerera flyttströmmarna till tillväxtcentra, i synnerhet till de stora städerna. De stora städerna bär huvudansvaret för nyanlända i Finland och för de allt större kundmängderna inom integrationstjänsterna. Finansieringen med statsandelar borde motsvara både servicebehovet och omfattningen av ansvaret. En kraftig reglering av verksamheten genom lagstiftning gör det dessutom svårare att utveckla kundtjänsten på det sätt som behövs i regionen.

Informationssystem

I kundarbetet utnyttjas informationssystem som man enligt statens beslut är förpliktad att använda. Meningen är att de riksomfattande systemen ska stöda integrationsarbetet som görs i kommunerna, förbättra informationsutbytet mellan olika aktörer och producera information om integrationen på den kommunala, regionala och nationella nivån. Systemen öppnades för kommunerna i början av 2025, men skyldigheten att använda dem träder i kraft 1.1.2027. Enligt utredningen som fåtts är integrationens kunddatasystem inte kompatibel med det ärendehanteringssystem som används. Informationssystemen drabbades av ett långt driftavbrott vid årsskiftet, vilket orsakade köbildning till kundtjänsten. När utvärderingen skrivs fungerar systemen och man har kunnat avverka de köer som bildades.

Tjänsternas verkningsfullhet och ledning genom kunskap

Om tjänsternas verkningsfullhet finns för närvarande ingen täckande information. Mätare för uppföljningen tas fram just nu. Målet är att sammanjämka uppföljningen med de nationella mätarna. För att följa upp verkningsfullheten skulle det behövas möjlig-

het att utnyttja inkomstregistret som upprätthålls av Skatteförvaltningen. Förhandlingar om detta pågår just nu mellan närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret) och de sex största städerna.

Samarbete och kontaktytor

Främjandet av integrationen är sektorsövergripande verksamhet som förutsätter samarbete mellan olika myndigheter och aktörer. Serviceenheten för internationella kunder samordnar tjänsterna för integration och invandring på hela stadens nivå. Integration främjas i stor omfattning även i den kommunala basservicen. I synnerhet småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen spelar en viktig roll i främjandet av integrationen för barn. Också en smidig informationsöverföring mellan kommunerna och välfärdsområdet framhävs. Enligt utredningen som fått lösa samarbetet med välfärdsområdet bra vad gäller socialtjänsterna som stöder integrationen. Till övriga delar kan man se tydliga utmaningar i kundhandledningen. Samarbetet med den tredje sektorn och med välfärdsområdet är speciellt viktigt för de kunder, för vilkas del en övergång till arbetsmarknaden inte är det främsta målet.

En god integration är nyckeln till sysselsättning. I Vanda är en stor del av de jobbsökande invandrare. En central faktor i tillgången på arbetskraft, utöver internationella rekryteringar, är utnyttjandet av kompetensen hos invandrare som redan bor i området. I årsskiftet fick staden besked om antalet lönesubventions- och startpenningsbeslut som staten fattat i förväg och som i praktiken redan på förhand lade beslag på stadens anslag för detta ändamål i budgeten för 2025. Mer information om detta finns i utvärderingsberättelsens avsnitt [3.3 Kommunförsök med sysselsättning och förändringarna inför AN-reformen.](#)

Informationen om tjänsterna

Kommunen ansvarar för den allmänna vägledningen och rådgivningen med låg tröskel i enlighet med servicebehoven hos invandrare. Vanda stad publicerar information om tjänsterna för invandrare [på stadens webbplats](#). På webbplatsen publiceras innehåll från integrationsplanen, där vägledning ges utifrån olika livssituationer. För servicehelheten bereds en kommunikationsplan just nu. Avsikten är att man utöver de traditionella kommunikationskanalerna också ska utnyttja sociala medier i kommunikationen.

Slutsatser:

Serviceenheten för internationella kunder samordnar tjänsterna för integration och invandring på hela stadens nivå. Serviceenheten har en nära koppling till kommunens övriga serviceproduktion, såsom utveckling av kompetensen och sysselsättningen. Samarbetet med välfärdsområdet löper väl i fråga om socialtjänsterna som stöder integrationen, men till övriga delar kan man se tydliga utmaningar i kundhandledningen. Statens nedskärningar av finansieringen påverkar framför allt de stora städerna, som bär huvudansvaret för nyanlända i Finland och för de allt större kundmängderna inom integrationstjänsterna.

Vid staden arbetar cirka 100 personer med uppgifter inom kundtjänsten i de lagstadgade integrationstjänsterna. Kundtjänstens sammanlagda resurser är dimensionerande för ett bättre konjunkturläge. När utvärderingen gjordes var den genomsnittliga kunddimensioneringen 170–180 kunder per arbetstagare. Målgruppen behöver individuellt stöd, vilket tar mer arbetstid i anspråk till exempel på grund av tolkningsbehovet. I fortsättningen förväntas kundmängderna per arbetstagare minska.

I kundarbetet utnyttjas informationssystem som man enligt statens beslut är förpliktad att använda, men i kompatibiliteten av dessa finns ännu utmaningar. Meningen är att de riksomfattande systemen ska stöda integrationsarbetet som görs i kommunerna, förbättra informationsutbytet och producera information om integrationen. Systemen öppnades för kommunerna i början av 2025, men skyldigheten att använda dem träder i kraft 1.1.2027.

En god integration är nyckeln till sysselsättning. I Vanda är en stor del av de jobbsökande invandrare. En central faktor i tillgången på arbetskraft, utöver internationella rekryteringar, är utnyttjandet av kompetensen hos invandrare som redan bor i området. I årsskiftet fick staden besked om antalet lönesubventions- och startpenningsbeslut som staten fattat i förväg och som i praktiken redan på förhand lade beslag på stadens anslag för detta ändamål i budgeten för 2025.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att personalstyrkan inom tjänsterna för integration är dimensionerad för ett bättre konjunkturläge än det rådande. Den svaga konjunkturen har gjort att antalet kunder och kunddimensioneringen per arbetstagare har stigit. Revisionsnämnden betonar vikten av en måttligare kunddimensionering med tanke på medarbetarnas orkande och tryggheten av en effektiv integration för kunderna. Revisionsnämnden oroar sig för statens nedskärningar av finansieringen. En god integration är nyckeln till sysselsättning och därigenom till ökad livskraft för kommunerna. Revisionsnämnden betonar vikten av intressebevakningen för att kommunerna ska få åtkomsträtt till inkomstregistret och kunna påverka funktionen av de informationssystem som de är förpliktade att använda. Satsningar på samarbetet med välfärdsområdet är nödvändiga för att trygga en smidig kundhandledning.

4 FOSTRAN OCH LÄRANDE

4.1 Grundläggande utbildning

Serviceområdet för den grundläggande utbildningen hör till verksamhetsområdet för fostran och lärande. Serviceområdet ansvarar för ordnandet av den finskspråkiga grundläggande utbildningen. I Vanda finns 41 finskspråkiga grundskolor med sammanlagt ungefär 24 000 elever. Läroämnena och timfördelningen i den grundläggande utbildningen fastställs genom statsrådets förordning. Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen som utfärdas av Utbildningsstyrelsen är en föreskrift, utifrån vilken man utarbetar de lokala läroplanerna. Vanda har en gemensam läroplan för de finskspråkiga grundskolorna som kompletteras av skolornas egna läroplaner.

Personal

Personaltillgång och personalens behörighet

I de vidstående tabellerna beskrivs tillgången på personal i serviceområdet och personalens behörighet i olika personalgrupper inom den grundläggande utbildningen år 2023 och dels år 2024. Rekryteringsuppgifterna för 2024 avser situationen i augusti 2024. Uppgifterna om behörighet är från oktober 2024.

Tabell: Rekryteringarna i den grundläggande utbildningen år 2023 och i slutet av augusti år 2024.

År 2023	Lediga jobb	Alla sökanden	Behöriga sökanden	Inte tillsatta
Ordinarie	323	2 243	1 467	137
Tidsbundna	549	2 901	867	195
År 2024	Lediga jobb	Alla sökanden	Behöriga sökanden	Inte tillsatta
Ordinarie	376	2 703	1 400	170
Tidsbundna	401	3 486	807	169

Tabell: Behörighet i personalgrupperna inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen 2024.

	behörig	obehörig	behörig	obehörig
Specialklasslärare	107	73	59,8 %	40,8 %
Speciallärare	145	19	88,4 %	11,6 %
Lektor	516	53	90,7 %	9,3 %
Klasslärare	535	113	82,6 %	17,4 %
Timlärare i huvudsyssla	97	204	32,2 %	67,8 %
Timlärare i bisyssla	3	21	12,5 %	87,5 %

Antalet sökande till lärarjobben har varit måttligt, men i serviceområdet finns oro för att tillgången på behöriga lärare har börjat försämrats de senaste åren. Tillgången på specialklasslärare har varit sämre redan under en längre tid, men tillgången har försämrats även i de andra personalgrupperna. I de större personalgrupperna har andelen behöriga lärare inte förändrats avsevärt om man jämför åren 2023 och 2024.

Förbättring av elevernas läsfärdigheter som mål

År 2024 var stadens bindande strategiska mål att läsfärdigheterna och de matematiska färdigheterna hos grundskoleeleverna ska förbättras. Läsfärdigheterna mättes med testet Lukuseula bland eleverna i årskurs 2 och 7. Det finns olika tester för eleverna som avlägger lärokursen finska som modersmål (F1) respektive lärokursen finska som andra språk (F2). FUNA-testet som mäter de matematiska färdigheter gjordes inte 2024. Mätaren för målet som avsåg förbättring av läsfärdigheterna var att år 2024 ska andelen elever i den femtedel som presterar sämst vara mindre än vid föregående testtillfälle. För elever i den femtedel som presterar sämst förespås

svårigheter att uppnå målen för grundskolans läroämnena. Den vidstående tabellen visar målets mätare och utfall för 2024.

Tabell: Resultaten från testet Lukuseula för eleverna i årskurs 2 och 7 2024.

Målgrupp			Målgrupp		
Elever i årskurs 2	F1	F2	Elever i årskurs 7	F1	F2
Utgångsnivå: andelen elever i den femtedel som presterar sämst i slutet av 2022	24 %	61 %	Utgångsnivå: andelen elever i den femtedel som presterar sämst, år 2021	30 %	74 %
Målnivå (-4 %)	20 %	57 %	Målnivå (-4 %)	26 %	70 %
Utfall	32 %	80 %	Utfall	23 %	68 %

Mätresultaten visar att andelen F1- och F2-elever i årskurs 2 som hör till den femtedel som presterar sämst nu är klart större. Däremot uppnåddes målen för F1- och F2-eleverna i årskurs 7. Mätresultaten behandlas också i avsnitt [4.2 Stöd för elever med främmande modersmål i finskspråkiga grundskolor](#).

Utvecklingsåtgärder för att förbättra läsfärdigheterna

I nybörjarundervisningen utökades antalet undervisningstimmar i matematik och modersmål för F1- och F2-eleverna. Eleverna i årskurs 1 fick en veckotimme mer undervisning i finska och eleverna i årskurs 2 i sin tur en veckotimme mer undervisning i matematik. Man arbetar också systematiskt med Läscentrumet för att utveckla läsinteresset i skolan och hemma och man försöker hitta sätt att stöda läshobbyn framför allt i flerspråkiga familjer. Baserat på resultaten från testet Lukuseula riktas stödet bättre än tidigare till de elever som behöver det. Dessutom gavs i alla skolor läxläsningsstöd från början av 2024.

Förebyggande av mobbning

Förbättring av elevernas välbefinnande och minskning av mobbningen var både stadens strategiska mål och grundskolans eget resultatkortsmål. Elevernas välbefinnande följs i grundskolorna med hjälp av Institutet för hälsa och välfärds enkät Hälsa i skolan. Enkäten genomförs vartannat år bland eleverna i årskurs 4 och 5 samt årskurs 8 och 9. För den regelbundna uppföljningen av välbefinnandet har man under

den innevarande strategiperioden också infört webbtjänsten School Day för eleverna i årskurs 4 och 7. I tjänsten får eleverna frågor kring välbefinnande och bland svaren kan man till exempel plocka ut månadsvisa utvecklingsområden. Skolorna gör även egna välbefinnandeenkäter som en del av den generellt inriktade elevhälsans åtgärder. Utöver erfarenhetsinformationen som samlas in hos barnen och de unga används för uppföljningen av välbefinnandet också andra mätare, såsom elevernas frånvaro och uppgifter från elevvårdens egen övervakning. Enkäten Hälsa i skolan gjordes senast 2023.

När man mäter erfarenheterna av mobbning måste man beakta att förekomsten av mobbning påverkas av många fenomen som har med barnens och ungdomarnas uppväxtmiljö att göra och av samhällsliga förändringar. Det är svårt att mäta förändring i fråga om utvecklingen av de emotionella färdigheterna och växelverkansfärdigheterna. Mätarna som finns tillgängliga producerar tvärsnittsdata och ger inte möjlighet att följa utvecklingen av färdigheterna hos samma elever.

Grundskolorna i Vanda har fått följande resultat i enkäterna Hälsa i skolan och School Day.

Tabell: Resultat från enkäterna Hälsa i skolan och School Day.

Enkäten Hälsa i skolan		
<i>Blir utsatt för mobbning minst en gång i veckan</i>	2021	2023
Elever i årskurs 4–5	9,4 %	10,8 %
Elever i årskurs 8–9	5,1 %	8,2 %
Enkäten School Day		
<i>Det förekommer ingen mobbning i min klass</i>	Hösten 2023	Våren 2024
Elever i årskurs 4	67 %	69 %
Elever i årskurs 7	70 %	64 %
<i>Min skola ingriper i mobbning</i>		
Elever i årskurs 4	76 %	75 %
Elever i årskurs 7	66 %	61 %

Enkäten Hälsa i skolan visar att mobbningen har ökat i grundskolorna i Vanda under de senaste två åren. Resultaten från enkäten School Day är i huvudsak i linje med de

observationer som gjorts i enkäten Hälsa i skolan. Ett positivt resultat från enkäten Hälsa i skolan 2023 var att de flesta barnen och ungdomarna i Vanda är nöjda med sitt liv och tycker om skolgången. En specifik oro som kom fram var försämringen av säkerheten i barns och ungas uppväxtmiljö: i Vanda blir fler grundskoleelever än tidigare utsatta för mobbning och trakasserier i skolan samt för diskriminering och hot om våld i skolan eller på fritiden. Dessutom har ångest- och utmattningsskänslorna ökat hos högstadieläverna.

Åtgärder för att förebygga mobbning

Handlingssätten i arbetet mot mobbning utvecklas kontinuerligt i grundskolorna. I Vanda infördes ett åtgärdsprogram för förebyggande av och ingripande i mobbning i augusti 2022. Åtgärdsprogrammet anger ramarna för skolornas systematiska förebyggande arbete och ger anvisningar om hur man ingriper i mobbning. Programmet förbinder skolorna och personalen i arbetet mot mobbning och förenhetligar skolornas arbete mot mobbning. Arbetet för att sprida och förankra programmet fortsätter fortfarande.

Våren 2024 startades ett inriktat stöd för de skolor som fått sämre resultat i fråga om mobbning i enkäten Hälsa i skolan. Under det innevarande läsåret fokuserade man i synnerhet på att stärka en verksamhetskultur där mobbning inte accepteras, stöda kompetensen hos skolornas team för ingripande i mobbning samt utveckla processen för att utreda och dokumentera mobbning. Vid mobbning och trakasserier på sociala medier erbjuds hjälp via tjänsten Someturva. Eleverna i årskurs 3–9, deras vårdnadshavare och skolornas personal har tillgång till tjänsten. I den grundläggande utbildningen infördes i mars 2024 nya anvisningar om användningen av mobila enheter. Ett syfte med anvisningarna är att minska mobbningen. Varje skola i Vanda sätter upp reglerna för användningen av mobila enheter för varje nytt läsår. För skolorna rekommenderas att de engagerar eleverna i planeringen av gemensamma praxis för användningen av mobila enheter.

Stöd för elevernas välbefinnande

Elevernas välbefinnande stöds i grundskolorna i ett sektorsövergripande samarbete. Skolorna har egna elevvårdsgrupper och ett team för ingripande i och förebyggande av mobbning, flerspråkiga handledare och skolungdomsarbetare.

Den senast tillkomna gruppen som erbjuder stöd för elevernas välbefinnande är skolcoacherna. Skolcoacherna är ett pilotprojekt som startade i augusti 2023 då elva skolcoacher inledde sitt arbete vid skolorna i Vanda. Skolcoachen arbetar inte med undervisningen, utan hens uppgift är att vara en lättillgänglig vuxen som har tid att lyssna på elevernas bekymmer. I enkäterna som gjordes i november 2023 och på våren 2024 fick man mycket positiv respons på skolcoachernas arbete. Det konstaterades bland annat att eleverna upplevde att skolcoachernas arbete bidragit till ett bättre klimat i hela skolan och att de får viktigt stöd av skolcoacherna om de har bekymmer samt även i frågor som rör lärandet. Skolcoacherna har anställts med finansiering från undervisnings- och kulturministeriet. Man har fått ny projektfinansiering för anställning av skolcoacher och arbetet kommer att fortsätta under läsåret 2024–2025. Målet är att kunna ge skolcoacherna ordinarie anställningar och att anställa fler skolcoacher.

I skolorna i Vanda finns många slags delaktighetsstrukturer, såsom elevkårerna, stödeleverna och elevmedlemmarna i elevvårdsarbetsgruppen, genom vilka eleverna själva deltar i skolans välbefinnandearbete. Elevernas deltagande och växelverkansfärdigheter samt engagerandet av eleverna stöds också genom gruppbildningsverksamhet. Vid gruppbildning ges eleverna medvetet stöd för att lära känna varandra och samspela. Som stöd för gruppbildningen används också andra verksamhetsmodeller såsom gruppbildningsdagar i början av läsåret och regelbundna lektioner i emotionella färdigheter och växelverkan.

Samarbetet med välfärdsområdet

I början av 2023 gick ansvaret för att genomföra tjänsterna inom elevvården över till välfärdsområdet. Elevvårdspersonalen arbetar fortsättningsvis i skolorna. De deltar i både det generellt inriktade och det individuellt inriktade elevhälsoarbetet genom att medverka i skolornas egna elevvårdsarbetsgrupper tillsammans med skolpersona-

len. Strukturerna för samarbetet mellan välfärdsområdet, den grundläggande utbildningen och elevvårdstjänsterna har skapats och samarbetet utvecklas fortsättningsvis.

Elevvårdens resurser har förbättrats något under 2024 jämfört med 2023. I och med de förbättrade resurserna har också tillgången till tjänster förbättrats, bortsett från de omfattande, regelbundna hälsoundersökningarna.

Slutsatser:

Under 2024 har serviceområdet för den grundläggande utbildningen i sina egna mål och åtgärder i synnerhet försökt bidra till förbättrandet av elevernas läsfärdigheter och matematiska färdigheter och förbättrandet av elevernas välbefinnande, vilka lyfts fram som strategiska mål på hela stadens nivå.

Personaltillgången har varit måttlig, men tillgången på behöriga lärare har börjat försämrats i samtliga yrkesgrupper inom undervisningen. Det innebär att det i skolorna arbetar allt fler lärare som saknar formell behörighet.

Ett bindande strategiskt mål för 2024 var att förbättra elevernas läsfärdigheter och matematiska färdigheter. Läs- och matematikundervisningen utvecklades inom den grundläggande utbildningen på många olika sätt i olika årskurser. Resultaten från Lukuseula visade att läsprestationerna hos eleverna i årskurs 2 hade försämrats under läsåret 2023–2024 jämfört med det föregående testtillfället. Hos eleverna i årskurs 7 däremot var läsprestationerna bättre jämfört med den föregående mätningen. Arbetet för att förbättra elevernas läsfärdigheter fortsätter och resultaten som fås utnyttjas för att effektivare rikta in stödet för lärandet till de skolor och elever som behöver det mest. Matematiktesterna gjordes inte år 2024.

Också stödet för elevernas välbefinnande och förebyggandet av mobbning var stadens strategiska mål 2024. Alla serviceområden inom fostran och lärande har infört åtgärdsprogrammet för förebyggande av mobbning. Programmet förbinder skolorna och personalen i arbetet mot mobbning och förenhetligar skolornas arbete mot mobbning. I grundskolorna finns som stöd för elevernas välbefinnande stödnätverk som består av sektorsövergripande yrkesgrupper och eleverna har själva möjlighet

att delta i främjandet av sitt välbefinnande. För eleverna hålls regelbundet lektioner i emotionella färdigheter och växelverkan och man försöker förebygga mobbning på sociala medier med hjälp av tjänsten Someturva. Skolcoachverksamheten som inleddes med extern projektfinansiering hösten 2023 fick mycket positiv respons på en kort tid. Projektet fick tilläggsfinansiering för läsåret 2024–2025 och målet är att utvidga och etablera verksamheten.

Baserat på enkäten Hälsa i skolan som görs vartannat år och de månadsvisa School Day-enkäterna upplever eleverna i grundskolorna i Vanda mer mobbning än tidigare. Ett positivt resultat från enkäten Hälsa i skolan som lyftes fram var dock att de flesta grundskoleleverna i Vanda mår bra och är intresserade av skolgången. Arbetet med åtgärderna fortsätter baserat på de erfarenheter och enkätresultat som nu har fått och stöd riktas i synnerhet till de skolor där mobbning förekommer i en större omfattning.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden oroar sig för den tydliga försämringen av läsfärdigheterna hos eleverna i årskurs 2 och för att elevernas erfarenheter av mobbning i grundskolorna i Vanda har ökat. Revisionsnämnden konstaterar att de resultat och erfarenheter som fått måste användas som underlag för att stärka åtgärderna som redan har satts in och att man måste fortsätta utvecklingsarbetet för att hitta nya arbetssätt. Också åtgärdernas effekt måste följas upp. Revisionsnämnden instämmer i den oro kring den försämrade tillgången på behöriga lärare, som serviceområdet för den grundläggande utbildningen lyft fram.

4.2 Stöd för elever med främmande modersmål i finskspråkiga grundskolor

Elever med främmande modersmål vid de finskspråkiga grundskolorna i Vanda

I Vanda finns 41 finskspråkiga grundskolor som har sammanlagt över 8 000 elever med främmande modersmål, vilket är över 33 procent av alla eleverna. Variationen mellan skolorna är stor, och den relativa andelen elever med främmande modersmål är störst vid Kytöpuiston koulu (över 80 procent) och minst vid Ylästön koulu (ungefär 6 procent). Eleverna med främmande modersmål vid grundskolorna i Vanda har över

100 olika modersmål. De största språkgrupperna är ryska, arabiska, estniska, albanska och somali.

I tabellen nedan visas jämförelsedata om antalet elever med främmande modersmål för städerna i huvudstadsregionen och Tammerfors. Vandas uppgifter är från år 2024, de övriga städernas från år 2023. De övriga städernas uppgifter har fått från respektive stads revisionsnämnd 2023.

Tabell: Elever med främmande modersmål i grundskolorna, de stora städerna i huvudstadsregionen och Tammerfors.

	Helsingfors	Esbo	Vanda	Tammerfors
Alla elever	43 777	31 117	24 070	18 520
Elever med främmande modersmål	11 468	8 708	8 285	3 236
Andel elever med främmande modersmål %	26,1 %	27,9 %	34,4 %	17,5 %

F2-undervisning

De olika behoven hos eleverna med främmande modersmål i fråga om språkinläringen beaktas vid de finskspråkiga grundskolorna i Vanda genom att erbjuda möjlighet att läsa lärokursen finska som andraspråk (nedan F2), som är en lärokurs i läroämnet modersmål och litteratur. Vid grundskolorna i Vanda kan lärokursen finska som andraspråk och litteratur läsas av elever som inte har finska som modersmål eller som kommer från en flerspråkig bakgrund.

Elevens behov av lärokursen F2 fastställs gemensamt av de lärare som undervisar eleven. Vilken lärokurs som väljs bestäms utifrån elevens finskakunskaper inom olika delområden (tal, läsning, hörförståelse, skrivning, struktur och ordförråd) samt elevens behov av undervisning. För fastställande av elevens behov av undervisning i F2 finns ingen enskild bedömningsmetod eller ett enskilt test, utan behovet fastställs baserat på en bedömning av elevens språkkunskaper i undervisningssituationer. Valet av lärokurs ska diskuteras med elevens vårdnadshavare senast i samband med bedömningssamtalet i årskurs 1 eller när eleven inleder skolgången i Vanda. Elevens vårdnadshavare har rätt att besluta vilken lärokurs som väljs för barnet och vård-

nadshavaren ska ges tillräckligt mycket information för beslutsfattandet. Vårdnadshavarna ska till exempel ges tillräckligt mycket information om lärokurserna F1 respektive F2 och om hur valet påverkar de fortsatta studierna. Processen för val av lärokurs ska förnyas under läsåret 2025–2026 så att vårdnadshavarna får mer information och lärarna fler redskap som hjälper dem att rekommendera vilken lärokurs som passar bäst. Skolan bestämmer hur den ordnar F2-undervisningen. Undervisningen ordnas antingen i samma undervisningsgrupp med F1-eleverna, i en separat F2-undervisningsgrupp eller både och. Sättet att ordna undervisningen kan variera under olika perioder eller läsår.

Förberedande undervisning

Undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen är avsedd för alla barn och unga med invandrabakgrund i förskole- eller grundskoleåldern, som ännu inte har tillräckliga språkliga färdigheter för att delta i undervisningen i förskolan eller den grundläggande utbildningen. Både nyanlända barn och unga och barn och unga med invandrabakgrund som är födda i Finland kan delta i undervisningen. I praktiken är eleverna som deltar i den förberedande undervisningen i grundskolan nyanlända, medan det i förskoleundervisningen kan finnas vissa barn som är födda i Finland, men som inte har deltagit i småbarnspedagogik.

Omfattningen av den förberedande undervisningen motsvarar lärokursen för ett läsår. Undervisning ges 900 timmar för eleverna i åldern 6–10 år och minst 1 000 timmar för äldre elever. Eleven kan flyttas till grundläggande utbildning redan innan fullt antal timmar i den förberedande undervisningen uppnåtts, om det bedöms att eleven har tillräckliga färdigheter för detta.

I Vanda sker ansökan till den förberedande undervisningen via områdeskoordinatorerna för den grundläggande utbildningen. I Vanda finns sju områdeskoordinatorer, varav tre ansvarar för elevantagningen till den förberedande undervisningen. Områdeskoordinatorn stöder familjer med främmande modersmål i ansökningsprocessen till den förberedande undervisningen. Innan den förberedande undervisningen börjar kommer läraren för den förberedande undervisningen överens om välkomsträffar (2 st.) med familjen, där man bland annat ser till att Wilma tas i bruk. Även efter detta har man ett fortlöpande samarbete med vårdnadshavarna.

Genomförandet av den förberedande undervisningen

I grundskolorna genomförs den förberedande undervisningen som inkluderande undervisning (alla elever studerar i samma grupp) så att eleverna i årskurs 1 deltar i grupper inom den allmänna undervisningen och eleverna i årskurs 2–9 undervisas i gruppform. Förberedande undervisning ges i högst ett år. Eleverna som deltar i den förberedande undervisningen studerar så tidigt som möjligt de ämnen i vilka de klarar sig med språkkunskaper på nybörjarnivån i de finskspråkiga undervisningsgrupperna. Det viktigaste målet för undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen är att lära sig finska.

Utveckling av undervisningen av språk- och kulturgrupper samt en språkmedveten verksamhetskultur

Varje grundskola i Vanda har en språkmedvetenshetsansvarig som främjar en språkmedveten verksamhetskultur i den egna skolan. Hit hör planering av en språkmedveten verksamhetskultur tillsammans med skolans ledningsgrupp och aktiv utveckling av språkmedveten verksamhet och pedagogik. Den språkmedvetenshetsansvariga vägleder dessutom medlemmarna i skolgemenskapen i språkmedvetna verksamhetssätt, följer den aktuella debatten om språkmedvetenhet och upprätthåller diskussionen på den egna arbetsplatsen. Som stöd för sitt arbete får de utbildning och kollegial mentorshandledning.

Stödpersoner för elever med främmande modersmål och deras föräldrar

Områdeskoordinatorn ger föräldrarna till elever med främmande modersmål vägledning, stöd och råd i ansökningsprocessen till den förberedande undervisningen.

De flerspråkiga handledarna är inte lärare, men de ger familjerna och eleverna stöd i många slags frågor kring skolgången. Varje flerspråkiga handledare ansvarar för flera skolor, men under veckorna tillbringar de mest tid i den skola där behoven är som störst. Utöver finska talar handledarna också albanska, arabiska, somali, estniska och ryska. Handledarna stöder både eleverna och elevernas familjer och samarbetar med andra instanser som tillhandahåller tjänster för unga. Av handledarna krävs förutom utmärkta kunskaper i finska och det andra arbetsspråket, också en lämplig högskoleexamen. De flerspråkiga handledarnas verksamheten inleddes 2020 och år 2024 fanns det 19 flerspråkiga handledare, varav nio ordinarie anställda.

Stödåtgärder för undervisningen

Undervisning i elevens eget modersmål

Undervisningen i elevens eget modersmål är undervisning som kompletterar den grundläggande utbildningen och dess omfattning är två årsveckotimmar. Undervisningen i det egna modersmålet stöder elevens språkliga och kulturella identitet och inhämtning av kunskaper i finska och skapar en grund för fungerande flerspråkighet. Undervisningen är frivillig och elevens måste själv ansöka till den. Målet inom undervisningen i elevens eget modersmål är att samarbeta med de olika lärokurserna i modersmål och undervisningen i andra ämnen. I Vanda ordnas undervisning i det egna modersmålet för närvarande i omkring 40 språk. Man försöker också ordna stödundervisning på elevens eget modersmål alltid när detta är möjligt och i enlighet med elevernas behov.

Läxläsningssöd

Läxläsningssödet inleddes systematiskt i samtliga grundskolor i Vanda 2024. Verksamheten stöder i synnerhet elever med främmande modersmål, vars föräldrar inte har tillräckliga språkkunskaper för att stöda sitt barns skolgång.

Kompanjonundervisning på elevens eget modersmål

Kompanjonundervisning på elevens eget modersmål är punktstöd som riktas till ett visst läroämne. Stödet kan till exempel ges på matematiklektionerna på en viss veckodag under en period på sex veckor. Verksamheten har testats i liten skala vid vissa skolor i Vanda.

Kompanjonundervisning som ges på något annat språk än elevens eget modersmål används i stor utsträckning i skolorna, till exempel så att historieläraren och F2-läraren undervisar tillsammans på historiektionerna eller så att två klasslärare undervisar två grupper tillsammans.

Extra lektion i matematik och finska

I detta sammanhang kan ännu en åtgärd som satts in för att stärka alla grundskoleelevers inläring av modersmål och matematik nämnas. Det strategiska målet för

Vanda stads verksamhetsområde för fostran och lärande åren 2022–2025 är att säkerställa tillräckligt och rättidigt stöd till alla elever. I anslutning till detta vill man inom den grundläggande utbildningen stärka barns och ungas grundläggande färdigheter i finska och matematik. Behovet av att stärka de grundläggande färdigheterna i läsning och matematik steg också fram i resultaten från PISA-studien 2022. Grunden för lärandet läggs i början av skolgången, och av denna anledning lade man från och med hösten 2023 till en extra veckotimme undervisning i finska för årskurs 1 och en extra veckotimme undervisning i matematik för årskurs 2.

Målen för utveckling av stödet till eleverna och elevernas språkkunskaper i Vandas stadsstrategi

Vandas stadsstrategi

I Vandas stadsstrategi 2022–2025 finns följande allmänna konstaterande: "Uppmärksamhet bör fästas vid övergångsskedena i utbildningen och språkkunskaperna stärkas både inom vuxenutbildningen och den allmänbildande undervisningen i S2- och R2-språken (finska eller svenska som andra språk)." I strategin har man uppställt följande mål för fullmäktigeperioden: "Ett lärande baserat på inlärares behov och möjligheter att framskrida utifrån de egna förutsättningarna stöds."

Utveckling av läsfärdigheterna som strategiskt årsmål och måluppfyllelsen

Som ett av Vanda stads strategiska mål har man under åren 2022–2024 följt utvecklingen av läsfärdigheterna hos eleverna i årskurs 2 med testet Lukuseula. Det årliga målet har varit att andelen elever i den femtedel som presterar sämst ska minska varje år. För elever i den femtedel som presterar sämst förespås svårigheter att uppnå målen för grundskolans läroämnen. År 2024 följdes också läsfärdigheterna hos eleverna i årskurs 7. Utveckling av läsfärdigheterna är fortsättningsvis ett mål för 2025. I de vidstående tabellerna visas målnivåerna för läsfärdighetsmålet och målfallet 2022–2024.

Tabell: Utfall av läsfärdighetsmålet 2022–2024.

Målgrupp	2022			Målgrupp	2023	
<i>Elever i årskurs 2</i>	S1	S2		<i>Elever i årskurs 2</i>	S1	S2
Utgångsnivå år 2020	23 %	69 %		Utgångsnivå år 2022	24 %	61 %
Målnivå	Minskar	Minskar		Målnivå (-3 %)	21 %	58 %
Utfall	24 %	61 %		Utfall	28 %	64 %
Målgrupp	2024			Målgrupp	2024	
<i>Elever i årskurs 2</i>	S1	S2		<i>Elever i årskurs 7</i>	S1	S2
Utgångsnivå, slutet av 2022	24 %	61 %		Utgångsnivå år 2021	30 %	74 %
Målnivå (-4 %)	20 %	57 %		Målnivå (-4 %)	26 %	70 %
Utfall	32 %	80 %		Utfall	23 %	68 %

År 2022 uppnåddes målnivån för F2-eleverna i årskurs 2, men 2023 och 2024 försämrades läsfärdigheterna hos alla elever i årskurs 2. Särskilt kraftigt försämrades 2024 läsfärdighetsresultaten för F2-eleverna i årskurs 2. Å andra sidan hade läsfärdighetsresultaten hos eleverna i årskurs 7 förbättrats jämfört med utgångsnivån och de var över målnivån.

Utvecklingsprogram för flerspråkiga elever för åren 2024–2027

År 2024 var stadens strategiska mål att flerspråkiga elevers inlärningsfärdigheter och kunskaper i finska (svenska) förbättras från och med småbarnspedagogiken upp till andra stadiet. Mätaren för målet var att under 2024 utarbeta ett utvecklingsprogram för flerspråkiga elever från och med småbarnspedagogiken upp till andra stadiet. Utvecklingsprogrammet färdigställdes 2024. I tabellen nedan visas programmets åtgärder för den grundläggande utbildningen.

Tabell: Mål för utvecklingsprogrammet för flerspråkiga elever.

Åtgärd	Genomförande
Läxläsningssöd i samtliga grundskolor	Genomfördes under 2024.
Beaktande av vårdnadshavare med främmande modersmål i kommunikationen	Genomförs via de flerspråkiga handledarna. Dessutom utökas kommunikationen på lätt språk.

Val av lärokurs för F2	Mer systematisk granskning, förenhetligande av praxis, fler redskap för lärarna att rekommendera rätt lärokurs och mer information till vårdnadshavarna om valet av lärokurs.
Kunskapsbaserad ledning	För åtgärdsprogrammet anställs en specialsakkunnig på verksamhetsområdets nivå 2025.

Grundskolorna fick dessutom extra finansiering om 10 euro/elev för utveckling av läsfärdigheterna för år 2025, som används till att skaffa böcker, tidningar och annan läsning till skolorna.

Slutsatser:

I de finskspråkiga grundskolorna i Vanda gick år 2024 över 8 000 elever med främmande modersmål, vilket är över 30 procent alla eleverna. Antalet elever med främmande modersmål vid grundskolorna i Vanda ökar. I Vanda kan en elever som inte har finska som sitt modersmål eller som kommer från en flerspråkig bakgrund läsa lärokursen finska som andraspråk och litteratur (F2) i grundskolan. F2-undervisning ges för närvarande vid samtliga finskspråkiga grundskolor i Vanda. Vid grundskolorna i Vanda erbjuds också förberedande undervisning till alla barn och unga i grundskoleåldern, som har invandrarbakgrund och som ännu inte har tillräckliga språkliga färdigheter för att delta i den grundläggande utbildningen.

Elevens behov av lärokursen finska som andraspråk fastställs gemensamt av de lärare som undervisar eleven. Valet av lärokurs ska diskuteras med elevens vårdnadshavare och vårdnadshavaren ska ges tillräckligt mycket information så att hen kan fatta beslut om lärokursen. Elevens vårdnadshavare har rätt att fatta beslutet om barnets lärokurs. Processen för val av lärokursen F2 ska förnyas under läsåret 2025–2026 så att vårdnadshavarna får mer information och lärarna fler redskap som hjälper dem att rekommendera vilken lärokurs som passar bäst. I Vanda sker ansökan till den förberedande undervisningen via områdeskoordinatorerna för den grundläggande utbildningen, varefter läraren för den förberedande undervisningen kommer överens om träffar med familjen.

Som stöd för eleverna med främmande modersmål och även deras föräldrar finns olika stödpersoner. Områdeskoordinatorerna stöder föräldrarna till elever med främmande modersmål i processen för ansökan till förberedande undervisning och vid grundskolorna finns flerspråkiga handledare som ger stöd till både barnen och föräldrarna. Som stödåtgärder i anslutning till undervisningen ordnas i Vanda undervisning i det egna modersmålet, kompanjonundervisning och som de senaste stödåtgärderna läxläsningsstöd och kompanjonundervisning på elevens eget modersmål som testats i liten skala. Som en åtgärd för att stärka alla grundskoleelevers inläring av modersmål och matematik utökades dessutom undervisningen i modersmål och matematik för alla elever i årskurs 1 och 2 under 2023.

Vanda stads strategiska mål har sedan 2022 varit förbättring av läsfärdigheterna hos eleverna i årskurs 2. Läsfärdigheterna mäts med testet Lukuseula och målet har varit att andelen elever i den femtedel som presterar sämst ska minska varje år. Att ingå i den femtedel som presterar sämst förutspår svårigheter att uppnå målen för grundskolans läroämnen. Åren 2022–2024 har läsfärdighetsresultaten hos F2-elever i årskurs 2 (liksom även F1-elever) försämrats och år 2024 ingick redan 80 procent av F2-eleverna i den femtedel som presterar sämst. År 2024 hade däremot resultaten för F2-elever i årskurs 7 förbättrats.

Målet för utvecklingsprogrammet för flerspråkiga elever som färdigställdes 2024 var att flerspråkiga elevers inlärningsfärdigheter och kunskaper i finska (svenska) förbättras från och med småbarnspedagogiken upp till andra stadiet. Programmets åtgärder inom den grundläggande utbildningen genomfrös redan och till exempel i anslutning till F2-undervisningen är målet att ge lärarna fler redskap som hjälper dem att rekommendera vilken lärokurs som passar bäst och vårdnadshavarna mer information om valet av lärokurs. Ett annat mål för programmet är att vårdnadshavare med främmande modersmål ska beaktas bättre än hittills i kommunikationen om skolrelaterade ärenden. Många av de nya metoderna har införts nyligen eller är på väg att införas och därmed kan deras effekt ännu inte bedömas.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att i de finskspråkiga grundskolorna i Vanda används olika metoder för att stöda lärandet hos elever med främmande modersmål och utvecklingsprogrammet som färdigställdes 2024 innehåller nya stödåtgärder. Den betydande försämringen av läsfärdighetsresultaten hos elever i årskurs 2 i den senaste mätningen är oroväckande. Resultaten visar att det måste satsas på stöd till elever med främmande modersmål och utvecklingen av stödåtgärderna måste fortsätta. Också åtgärdernas effekt måste följas upp. Nämnden betonar att stödet till barns och ungas språkkunskaper måste genomsyra alla stadens tjänster.

5 STADSKULTUR OCH VÄLFÄRD

5.1 Aktiva Vanda

Bakom verksamheten Aktiva Vanda finns undervisnings- och kulturministeriets riksomfattande modell, Finlandsmodellen för hobbyverksamhet, som lanserades 2021. Modellen syftar till att erbjuda så många barn och unga i grundskoleåldern kostnadsfri hobbyverksamhet i anslutning till skoldagen. Verksamhetsmodellen infördes i ungdomslagen (955/2022 § 12 a) i början av 2023. Stiftelsen Me-säätiö utredde under läsåret 2024–2025 genomslagskraften hos de kostnadsfria hobbyerna som ordnats enligt Finlandsmodellen för hobbyer. Enligt uppgifterna som samlats in från över 5 000 hobbydeltagare ökar hobbygrupperna de flesta deltagarnas välbefinnande och känsla av samhörighet. Enligt utredningen är de kostnadsfria hobbygrupperna platser som är fria från mobbning, diskriminering och rasism för många barn som utsätts för dessa på andra ställen.

Vanda har varit med i Finlandsmodellen för hobbyverksamhet sedan pilotsäsongen (våren 2021). För verksamheten ansvarar i Vanda serviceområdet för livslångt lärande vid verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Ansvarig för verksamheten Aktiva Vanda och dess utveckling är ett team bestående av tre personer, varav en är en ordinarie projektkoordinator (verksamhetsansvarig expert) och två projektkoordinatorer har tidsbundna anställningar. Verksamhetens årsbudget har varit strax

under en miljon euro per år, varav största delen (70 procent år 2024) fått som statsandelar.

Målgruppen för verksamheten Aktiva Vanda är alla barn och unga i grundskoleåldern i Vanda, vilket under läsåret 2024–2025 betyder ungefär 25 000 individer. Hobbyer erbjuds vid alla 47 skolor och 45 andra verksamhetsställen, varav elva är privata hobbylokaler.

Om verksamhetens volymer

Tabell: Aktiva Vanda, verksamhetsvolymer.

	2023–2024	2024–2025
Antal grupper	231	318 (+38 %)
Motion	84	101 (+20 %)
Kultur	50	103 (+106 %)
Övriga	68	79 (+16 %)
Krävande särskilt stöd	29	35 (+21 %)
Antal startplatser	3 262	4 525 (+39 %)
Grupper för högstadieelever	40	95 (+138 %)
Grupper för lågstadieelever	185	223 (+21 %)
Antal besök under året	46 000	Uppgift om antalet besök fås i slutet av läsåret

Jämförelsen omfattar de två senaste läsåren, eftersom antalet deltagare räknats på samma sätt under dessa läsår och de är därmed jämförbara. Under det innevarande läsåret (2024–2025) har antalet startplatser och hobbygrupper ökat.

Huvudprinciperna för verksamheten

Huvudprinciperna som styr verksamheten är delaktighet samt hörande av barnen och de unga, minskning av segregation och ensamhet samt öppenhet och jämlikhet.

Delaktighet

Bland eleverna i grundskolans årskurs 1–9 görs enkäter om hobbyönskemål och önskemålen tas i beaktande när hobbyverksamheten planeras. Våren 2024 besvarades enkäten av omkring 6 500 elever. Dessutom ges barn och unga möjlighet att delta i planeringen och genomförandet av innehållet i hobbyerna.

Minskning av segregation och ensamhet

I verksamheten viktas områden för positiv särbehandling och skolor där få elever har hobbyer. I planeringen försöker man ta mer hänsyn till önskemålen från de barn och unga som inte har hittat en hobby som de vill delta i. Man har ett nära samarbete med regionala aktörer och skolorna (ungdomsarbetet i skolorna och elevvården) för att framför allt nå de barn och unga som har sämre möjlighet att idka hobbyer. Hobbygruppernas handledare använder finska eller svenska och därmed bidrar verksamheten även till att utveckla språkkunskaperna hos deltagare med invandrarbakgrund. Trots vissa viktningar i verksamheten är hobbygrupperna avsedda för alla barn och unga, inte enbart dem som har störst behov av dem.

Öppenhet och jämlikhet

Verksamheten är aktiviteter med låg tröskel, inte tävlingsinriktade aktiviteter. Målet är långsiktigt deltagande under hela läsåret. Sedan hösten 2024 är ett bestämt antal platser reserverade för elever med särskilda behov. Dessa platser tilldelas behovsbaserat till elever som bland annat elevvården och ungdomsarbetet hänvisar till tjänsten. Hobbyer erbjuds även för följande grupper med behov av krävande särskilt stöd: eftermiddagsverksamheten inom undervisningen för elever med funktionsvariation, verkstadsverksamheten, den polikliniska undervisningen och Etappi-verksamheten.

Hobbyarrangörer, konkurrensutsättning och urvalskriterier

Tjänsterna för hobbyverksamheten skaffas i det dynamiska upphandlingssystemet. I det första skedet anmäler sig aktörerna till önskade innehållsområden och geografiska områden i upphandlingsregistret. De aktörer som väljs till registret kan lämna anbud till konkurrensutsättningar per delområde. Beställaren begär specificerade anbud på hobbyer inom delområdena. Delområdena är idrottshobbyer, konst- och kulturhobbyer, digitala hobbyer och övriga hobbyer samt hobbyer för deltagare med behov av krävande särskilt stöd. I fortsättningen kommer kvalitet och regional placering

att viktas i upphandlingskriterierna. Den regionala placeringen syns på så sätt att en aktör i fortsättningen kan anmäla sig som hobbyarrangör i alla storområden eller endast ett storområde. På så sätt har även mindre aktörer bättre möjligheter att delta i konkurrensutsättningen. Hobbyarrangörer är föreningar, klubbar och företag samt andra professionella aktörer. År 2024–2025 hade staden avtal om tjänster med 62 aktörer.

Kvalitetsövervakning och anvisningar till aktörerna

Varje aktör ska utarbeta en preliminär plan för innehållen i de hobbyer som den erbjuder, men barns och ungas önskemål måste ändå kunna beaktas i verksamheten. Handedarna ska vara utbildade och ha erfarenhet av handledning av barn och unga. Ansvaret för att genomföra hobbyerna ligger hos den enskilda aktör, vars anbud staden har valt, och Vanda stad ansvarar för att följa upp verksamheten. Hobbykoordinatorerna besöker olika hobbygrupper under säsongen. Om det upptäcks kvalitetsavvikelse i verksamheten och verksamheten inte motsvarar kriterierna i anbudsförfrågan, ingriper man i saken omgående och vid behov reklamerar saken. Med aktörerna förs en aktiv dialog under hela hobbyssäsongen. För aktörerna har det även tagits fram en guide med konkreta anvisningar om hur man sätter upp reglerna i hobbygruppen och agerar i utmanande situationer och vid frånvaro. Hobbyaktörerna deltar enligt avtalet på koordineringsteamets informationsmöten ungefär två gånger om året och från dem insamlas respons för utveckling av verksamheten två gånger om året.

Framgångar och utmaningar

Aktiva Vanda har arbetat för att utveckla hobbyverksamheten som erbjuds olika grupper med krävande behov (till exempel undervisningen för elever med funktionsvariation). Sedan början av läsåret 2024–2025 har verksamheten även kunnat utvidgas till andra smågrupper med behov av krävande särskilt stöd. Informationsinsamlingen för att ta vara på barns och ungas hobbyönskemål har ständigt utvecklats och man har blivit allt bättre på att tillgodose önskemålen i ordnandet av hobbyerna. Aktiva Vanda är ett agilt verksamhetssätt som ger möjlighet att erbjuda ett omfattande utbud av olika hobbyer. Verksamheten har kunnat utvidgas utan att utöka årsbudgeten särskilt mycket.

Utmaningen i verksamheten är tidsbundenheten, då endast en av tre medarbetare i teamet har en ordinarie anställning. Också tidsplanerna är en utmaning, eftersom den årliga finansieringsansökan, hobbybeställningarna via konkurrensutsättningen och skolornas årsplanering är överlappande. Helheten av hobbyer står inte färdig för rän i augusti och familjerna kan informeras om hobbyerna först när läsåret redan har börjat. Därför blir anmälningstiden till hobbyerna ofta mycket kort och lokalbokningarna måste göras med kort varsel. För att verksamheten ska lyckas måste alla instanser vara engagerade i den gemensamma verksamhetsmodellen. Annars blir programmet för splittrat, vilket gör att barns och ungas möjligheter att delta i hobbyer på lika villkor försämras.

Utveckling av verksamheten

Verksamheten utvecklas baserat på enkätundersökningar, respons och forskningsrön. Utöver enkätundersökningar bland deltagare och hobbyarrangörer utnyttjas till exempel informationen från enkäten Hälsa i skolan. Också det uppsökande arbetet och skolornas och elevvårdens aktiva arbete bidrar till att identifiera i synnerhet de barn och unga som särskilt skulle gagnas av att ha en hobby.

Utvecklingsområden i fortsättningen är särskilt kommunikationen samt att öka kännedomen om platser som tilldelas behovsbaserat och förståelsen om regionala förhållanden. Kommunikationskanalen är skolornas Wilma-system och kommunikationen utvecklas i samarbete med den grundläggande utbildningen. Avsikten är att utöka och förtydliga kommunikationen om hobbymöjligheterna för att på så sätt förbättra utnyttjandet av hobbymöjligheterna inom Aktiva Vanda. Likaså strävar man efter att öka det regionala samarbetet med lokala aktörer och tillgodose de särskilda behoven i olika områden. Genom att beakta områdenas demografiska och socioekonomiska särdrag kan hobbyverksamheten riktas in effektivare och stödet till utsatta barn och unga kan bli ännu bättre.

Slutsatser:

Enligt utredningen som gjordes under läsåret 2024–2025 ökar de kostnadsfria hobbygrupperna i Aktiva Vanda-verksamheten, som bygger på Finlandsmodellen för hobbyer, välbefinnandet och känslan av samhörighet hos de flesta deltagarna. För många barn var hobbygrupperna också platser som är fria från mobbning, diskriminering och rasism.

Under läsåret 2024–2025 erbjöd Aktiva Vanda över 4 000 startplatser i olika hobbygrupper för grundskoleelever. Verksamheten är gratis och öppen för alla barn och unga i grundskoleåldern, med sedan hösten 2024 har ett litet antal platser kvoterats för elever med särskilda stödbehov. Man samarbetar med regionala aktörer och skolorna för att framför allt nå de barn och unga som har de sämsta möjligheterna att idka hobbyer. När hobbygrupperna planeras tas hänsyn till barns och ungas önskemål. Dessa kartläggs med årliga enkäter där man samtidigt utreder barns och ungas vilja och möjligheter att ha hobbyer. I verksamheten betonas barns och ungas delaktighet och de får delta i planeringen av hobbyverksamheten även när verksamheten redan är i gång.

Verksamheten inom Aktiva Vanda utvecklas utifrån enkätundersökningar, respons och forskningsrön. Utöver enkätundersökningar bland deltagare och hobbyarrangörer utnyttjas till exempel informationen från enkäten Hälsa i skolan. Också det uppsökande arbetet och skolornas och elevvårdens aktiva arbete bidrar till att identifiera de barn som särskilt skulle gagnas av att ha en hobby. Som utvecklingsområden har man identifierat kommunikationen samt att öka kännedomen om platser som tilldelas behovsbaserat och förståelsen om regionala förhållanden. Kommunikationen utvecklas tillsammans med den grundläggande utbildningen och avsikten är att öka och förtydliga kommunikationen. Man strävar efter att öka det regionala samarbetet med lokala aktörer och tillgodose de särskilda behoven i olika områden. Konkurrensutsättningen av hobbyverksamheten, beställningarna och den årliga finansieringsansökan överlappar i viss utsträckning med skolornas årsplanering. Således har man endast en för kort tid på sig att till exempel boka lokaler, informera om hobbygrupperna och anmäla sig till hobbyer.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden uppmantrar till att fortsätta att utveckla verksamheten utifrån responsen som fått och erfarenheterna hittills. I fortsättningen lönar det sig att satsa i synnerhet på att utveckla kommunikationen och utnyttja olika slags nya kommunikationsmöjligheter, för att kunna ännu bättre sprida informationen om de hobbymöjligheter som erbjuds bland målgrupperna. Ett nära samarbete mellan stadens egna aktörer och deras engagemang i verksamhetsmodellen är förutsättningen för att verksamheten ska lyckas.

5.2 Skolan i rörelse

Projektet Skolan i rörelse har ingått i regeringsprogrammet sedan 2009 och det inleddes med ett pilotprojekt i 21 kommuner under 2010–2012. Ursprungligen var målet för Skolan i rörelse att förankra motionsrekommendationen för barn i skolåldern i alla grundskolor i Finland.

Verksamheten i projektet Skolan i rörelse inleddes i Vanda redan 2010 i form av ett samarbetsprojekt mellan idrottstjänsterna och de grundläggande utbildningen. Verksamheten är etablerad och organiseras av två motionskoordinatorer. Målet är ett främja en rörlig och aktiv verksamhetskultur i den grundläggande utbildningen samt att stöda personalens kunnande och arbetshälsa. Skolan i rörelse erbjuder alla kommunala grundskolor som deltar i verksamheten nya utbildningar och verkstäder varje år samt motionskampanjer och -evenemang. Skolorna har också möjlighet att låna redskap kostnadsfritt för 1–2 veckor åt gången, som de kan använda för att göra undervisningen eller rastverksamheten mångsidigare.

Genom Skolan i rörelse fick man hösten 2024 kontakt med nästan 90 procent av grundskolorna. Under läsåret 2023–2024 deltog i verksamheten ungefär 6 000 elever och 293 lärare. Man har också lyckats öka engagerandet av olika målgrupper. Utvecklingsområden är fortsättningsvis förbättring av verksamhetens tillgänglighet och informationen om verksamheten. Utmaningar är målgruppens storlek (ungefär 24 000 grundskoleelever), tiden som lärarna har till sitt förfogande, som begränsar lärarnas möjligheter att delta i verksamheten inom Skolan i rörelse, och att det endast finns två motionskoordinatorer. I verksamheten försöker man framöver även bidra till genomförandet av målen för Vandas rörlighetsprogram som godkändes 2024.

Bild: Kaisa Sunimento

Projektet Move your koulu

Vanda fick statsunderstöd för projektet Move your koulu som bedrivs under programmet Finland i rörelse och som kombinerar främjande av motionsfostran och utveckling av Move!-processerna. Move! är ett nationellt datainsamlings- och responssystem som används för att mäta den fysiska funktionsförmågan hos elever i årskurs 5 och 8 i den grundläggande utbildningen. Huvudsyftet är att uppmuntra till eget ansvarstagande för att upprätthålla den fysiska funktionsförmågan.

I Vanda deltar i projektet tio pilotskolor som erbjuder olika slags aktiviteter och rådgivning för elever i olika åldrar. Projektet Move your koulu omfattar tre delområden: SkolPT-verksamhet, ett utvecklingsprojekt för främjande av rastmotion och cykling samt sportkompisar.

SkolPT-verksamheten består av motions- och välbefinnanderådgivning med låg tröskel för högstadiееlever. Till verksamheten har det anställts två personliga tränare. Målgruppen är i synnerhet unga som baserat på sin livssituation och sina levnadsvanor kan ha nytta av rådgivning. Verksamheten omfattar också prova på-verksamhet i olika grenar för att hitta en lämplig motionsform parallellt med arbetet för att engagera de unga via motionen. PT-coacherna har ett nära samarbete med personalen vid skolorna och de deltar i Move-mätningar och gymnastiklektioner.

I utvecklingsprojektet för främjande av rastmotion och cykling arbetar man tillsammans med eleverna till exempel kring idéer om hur skolgården kan användas för rastmotion, beställning av skolcyklar, olika slags utmaningar och tävlingar samt motionsteam som består av eleverna. Barnen och de unga engageras i planeringen av verksamheten via enkäter och motionsteamets möten. Motionsteamerna deltar också i genomförandet av verksamheten.

Sportkompisverksamheten är avsedd för lågstadielever. I projektet arbetar fyra motions- och hobbyexperter som projektanställda. Målet är att öka elevernas aktivitet under skoldagen och hänvisa elever till hobbyer. Verksamheten omfattar individuell handledning, verksamhet i smågrupper och samarbete med familjer. Verksamheten pågår under skoldagen, i skolans lokaler eller i skolans omedelbara närhet. Projektarbetarna i sportkompisverksamheten deltar också i att utveckla elevernas Move!-färdigheter och instruerar lärare i utförandet av Move!-mätningar.

Om framåtskridandet av delprojekten och utvecklingsområden inom Move your koulu

Samarbetet med skolorna har löpt smidigt i alla delprojekt. I SkolPT-verksamheten har man framför allt lyckats nå flickor med invandrarbakgrund och nöjdheten med handledningen har varit hög (medelvärde 8,6/10). De elever som påbörjat handledningen har varit engagerade och slutfört perioden. I projektet för rastmotion och cykling har eleverna bidragit till utveckling av verksamheten med många egna idéer. I sportkompisverksamheten har i synnerhet flickor med invandrarbakgrund aktivt deltagit i rastmotion.

I sportkompis- och SkolPT-verksamheten har målet att bättre nå vårdnadshavarna, framför allt vårdnadshavare med främmande modersmål, lyfts fram som ett utvecklingsområde.

Slutsatser:

Verksamheten Skolan i rörelse har funnits med i regeringsprogrammen redan länge och i Vanda har verksamhet inom ramen för Skolan i rörelse funnits sedan 2010. Verksamhetens mål är att främja en fysiskt aktiv verksamhetskultur och lärarnas arbetshälsa inom den grundläggande undervisningen. I verksamheten deltog under

läsåret 2023–2024 ungefär 93,5 procent av skolorna, 6 000 elever och närmare 300 lärare.

Läsåret 2024–2025 startades i Vanda ett utvecklingsprojekt i anslutning till den etablerade Skolan i rörelse-verksamheten: Move your koulu. I projektet har man vid tio pilotskolor testat olika sätt att främja grundskoleelevernas fysiska aktivitet. Projektet omfattar motionsrådgivning och -handledning (personliga tränare som anställts till projektet finns vid fyra pilotskolor), cyklingsfostran, idéarbete för rastmotion och sportkompisverksamhet. Projektarbetarna som anställts till projektet deltar dessutom i att utveckla elevernas Move!-färdigheter och instruerar lärare i utförandet av Move!-mätningar. I projektet försöker man också få med eleverna till planeringen och idéarbetet för verksamheten. Projektet främjar för egen del också målen för Vandas rörlighetsprogram som godkändes 2024.

Skolan i rörelse är etablerad verksamhet som täcker de flesta grundskolorna i Vanda. Tiden som lärarna har till sitt förfogande kan till viss del begränsa skolornas deltagande i Skolan i rörelse.

Målgruppen är stor (ungefär 24 000 elever), och därmed riktas utvecklingen till kommunikationen för att på så sätt bättre nå ut till målgruppen. I projektet Move your koulu som bedrivs i anslutning till verksamheten identifierades som utvecklingsområde att bättre nå i synnerhet vårdnadshavare med främmande modersmål.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att det är viktigt att främja grundskoleelevernas aktivitet och en fysiskt aktiv verksamhetskultur. Verksamheten Skolan i rörelse och det tillhörande delprojektet Move your koulu omfattar även element som stärker delaktighet och förebygger segregation, vilka ytterligare framhäver verksamhetens betydelse. Revisionsnämnden uppmuntrar till att fortsätta att utveckla verksamheten utifrån erfarenheterna och de utvecklingsbehov som identifierats.

5.3 Förebyggande av segregationen av bostadsområden med hjälp av MEK-programmet

Särpräglade bostadsområden är ett karakteristiskt och naturligt inslag i stadsutvecklingen. Ofta är det dessutom ofrånkomligt att det förekommer vissa välfärdsskillnader

mellan olika bostadsområden. Om skillnaderna emellertid blir för stora, kan man tala om regional separering, alltså segregation. Med segregation menas åtskillnad av befolkningsstrukturen i olika bostadsområden baserat på demografiska, socioekonomiska eller etniska faktorer. Segregationsutvecklingen syns i anhopning av välstånd respektive utsatthet till olika bostadsområden.

Den regionala segregationen har stärkts i huvudstadsregionen under flera årtionden. I Vanda har utvecklingen dock skett förhållandevis långsamt och situationen på hela stadens nivå har inte förändrats nämnvärt de senaste åren. Utsattheten har dock förstärkts kraftigt även i Vanda, särskilt i vissa stadsdelar. Kriserna, såsom coronan, inflationen och de höjda levnadskostnaderna samt recessionen, har försämrat välfärden särskilt hos barn, unga och unga vuxna samt barnfamiljer. Också segregationen mellan områden med höghus och egnahemshus har förstärkts. Planeringen av nya bostadsområden och storleken på bostäderna har betydelse för människornas boendemöjligheter. Genom reglering av bostädernas storlek kan man påverka segregationsutvecklingen och i Vanda har denna reglering ändrats. I Vanda har sedan 2021 den relativa andelen ettor minskat och den genomsnittliga storleken på bostäderna ökat. Staden kan påverka segregationsutvecklingen i sitt område också till exempel genom detaljplaneringen, trafikarrangemangen och planeringen av servicenätet.

Målet är att bromsa segregationen av bostadsområden

Ett budgetmål för 2024 som fullmäktige har ställt är bromsande av segregationen av bostadsområdena. Målets utveckling mäts genom förverkligandet av åtgärderna enligt Handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK). Enligt bokslutsrapporteringen genomfördes 81 procent av åtgärderna fullt ut och 19 procent delvis. Inom ramen för programmet har det bland annat uppstått nya idéer, utövats påverkan på stadens centrala processer och utvecklats samarbetsmodeller både inom staden och över organisationsgränserna. Att förebygga och bromsa segregationen är en omfattande helhet som förutsätter långsiktigt arbete samt uppföljning under en längre tid.

Genomförande av handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK) 2023–2025

MEK-programmet är ett program på stadsnivå som tar starkt stöd av stadens strategi, i synnerhet de teman som rör förebyggande av ojämlikhet och blomstrande

stadscentrum. Målet för programmet som omfattar hela staden är att minska välfärdsskillnaderna mellan invånare och bostadsområden. För genomförandet av programmet har det sammanlagt reserverats två miljoner euro per år, alltså sex miljoner euro för hela programperioden.

I valet av MEK-områden fästes uppmärksamhet vid fyra kriterier: inkomstnivån, sysselsättningen, utbildningen och språket. Baserat på de utvalda kriterierna stack stadsdelarna Havukoski, Västerkulla, Håkansböle och Mikkola i östra Vanda ut tydligt. Enligt stadsstyrelsen borde man i valet av områden inte enbart titta på östra Vanda. Faktorer som talar för att även inkludera Myrbacka är områdets stora invånarantal och roll som centrum för storområdet. På dessa grunder riktas åtgärderna under MEK-programperioden i synnerhet till dessa fem stadsdelar (Havukoski, Västerkulla, Håkansböle, Mikkola och Myrbacka). Oavsett de primära regionala viktningarna avgränsas programmet inte enbart till dessa stadsdelar, utan åtgärder kan även riktas till andra områden där segregation observeras. MEK-programmet består av fyra spetsteman, vars mål beskrivs kort nedan. Mer information om programmets teman och projekten kring dessa finns på www.vantaa.fi/MEK.

Effektivitet genom kunskapsbaserad ledning

Syftet med det första spetstemat är att skapa bättre ramar för kunskapsbaserad ledning, undersökning av effektiviteten samt behovsbaserad finansiering. I temat främjas principerna för kontinuerlig utveckling, systematiskt arbete och samarbete med verksamhetsområdena och stadens samarbetspartner.

Investeringsstrategi med barn i fokus

Det andra spetstemat syftar till att förstärka barns och ungas etablering i skolan och samhället och att motverka ojämlikheter i utbildning bland annat med hjälp av idrottslag i skolorna, skolungdomsarbetet, projektet Nuorisotyö raiteilla (ungdomsarbete på spåret) och Tempo-orkesterverksamheten. I temat startas pilotprojekt med nya slags musikfostran i daghem och vardagsrum för föräldrarna i skolorna.

Välfärd genom utbildning, sysselsättning och hälsa

I det tredje spetstemat stärks utbildning och sysselsättning samt etablering i samhället i synnerhet för invånare med invandrarbakgrund exempelvis genom projektet

Föräldrarna med i skolan och arbetslivet och undervisning i finska. Sunda levnadsvanor och invånarnas känsla av gemenskap och samhörighet stärks med hjälp av idrottslag i skolorna och näridrottsgrupper, vars verksamhet bygger på kamrathandledarverksamheten i stadsdelarna.

Blomstrande stadscentrum

I det fjärde spetstemat är målet att göra förorterna till levande, mångsidiga mötesplatser för gemenskap. Bostadsområdena utvecklas med hjälp av en gemenskapsutvecklingsmodell, där huvudtanken är att stärka och föra samman invånare och grupper i områdena och att förbättra samarbetet mellan regionala aktörer. Socialt hållbar områdesutveckling görs genom kunskapsbaserad mark- och bostadspolitik, utvecklingsplaner för centrumområden, storområdenas kommunikationsvarumärken, arbete i en segregationsarbetsgrupp och genom säkerhetssamarbete.

MEK-programmets administration

Fram till utgången av 2024 låg ansvaret för att samordna MEK-programmet hos verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd, där man reserverat 1–1,5 årsverken för administrationen av programhelheten. Ansvaret för att genomföra åtgärderna har fördelats till flera olika funktioner inom staden och i ledningsgruppen för programmet siter representanter för alla verksamhetsområden. Programmets årsbudget är två miljoner euro, och budgeten för hela programperioden är sammanlagt sex miljoner euro. Enligt redogörelsen som fåtts är resurserna som tilldelats programmet inte tillräckliga i förhållande till målets omfattning. Bindandet av årsbudgeten till projekt som valts ut i förväg och bristande flexibilitet i planerna under året kan dessutom leda till att de idéer som skulle ha störst effekt inte kan genomföras.

Man försöker följa upp programmets verkningsfullhet via projekten genom att ta fram olika mätare, såsom förändringen i deltagarnas välbefinnande, att deltagarna hittar sysselsättning eller går vidare på andra sätt. Att projekten är kortvariga gör det emellertid svårt att uppnå verkliga effekter.

Utvecklingen av ledningssystemet för segregationshelheten tog ett steg framåt när beredningen av det tvååriga handlingsprogrammet för förebyggande av segregation

inleddes i årsskiftet 2025. Målet är att påverka segregationsutvecklingen på ett övergripande sätt och att samla de separata programmen kring detta tema till en helhet. Programmet kommer att genomföras på hela stadens nivå och det byggs tillsammans med bland annat välfärdsområdet, polisen samt organisationer och andra aktörer i området. I samband med detta gick ansvaret för samordningen över till verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft och samordningen fick utökade personalresurser. Från och med början av 2025 ansvarar ett team bestående av tre personer för programarbetet och dessutom har man tillgång till några experter. Även sättet att budgetera programmet granskas på nytt för att öka flexibiliteten i genomförandet av projekt.

Framgångar och utmaningar i programmet

MEK-programmet har lyckats utöka de tväradministrativa arbetssätten i arbetet mot segregation. Inom ramen för programmet har man kunnat testa nya, innovativa handlingssätt, som sedermera införlivats i eller kommer att införlivas i den etablerade verksamheten. Utmaningen i arbetet inom MEK har varit att projekten som genomförts inom ramen för programmet har varit just projektartade. För att få genomslag krävs ett långsiktigare arbetssätt. Åtgärderna under programperioden har dessutom utgått från administrationen, snarare än att basera sig på områdesspecifika behov.

Slutsatser:

Målet för MEK-programmet som omfattar hela staden är att minska välfärdsskillnaderna mellan invånare och bostadsområden. I valet av MEK-områden fästes uppmärksamhet vid fyra kriterier: inkomstnivån, sysselsättningen, utbildningen och språket. Baserat på de utvalda kriterierna stack stadsdelarna Havukoski, Västerkulla, Håkansböle och Mikkola i östra Vanda ut tydligt. Stadsstyrelsen lade till Myrbacka i målområdena på grund av områdets stora invånarantal och roll som centrum för storområdet. Oavsett de primära regionala viktningarna avgränsas programmet inte enbart till dessa stadsdelar, utan åtgärder kan även riktas till andra områden där segregation observeras.

För genomförandet av MEK-programmet har det reserverats två miljoner euro per år, alltså sex miljoner euro för hela programperioden. Samordningsansvaret för programmet låg fram till utgången av 2024 hos verksamhetsområdet för stadskultur och

välfärd. Ansvaret för att genomföra åtgärderna enligt programmet har spridits till flera olika funktioner inom staden.

MEK-programmet har lyckats utöka de tväradministrativa arbetssätten i arbetet mot segregation. Inom ramen för programmet har man kunnat testa nya, innovativa handlingsätt, som sedermera införlivats i eller kommer att införlivas i den etablerade verksamheten. Utmaningen har varit att projekten som genomförts inom ramen för MEK-programmet har varit just projektartade. För att få genomslag krävs ett långsiktigare arbetssätt och å andra sidan mer flexibilitet i användningen av årsbudgeten.

I årsskiftet 2025 startade ett tvåårigt handlingsprogram för förebyggande av segregation, där målet är att påverka segregationsutvecklingen på ett övergripande sätt och att samla de separata programmen till en helhet. Programmet genomförs på hela stadens nivå och byggs tillsammans med bland annat välfärdsområdet, polisen samt organisationer och andra aktörer i området. I samband med detta gick ansvaret för samordningen över till verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft och samordningen fick utökade personalresurser.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att MEK-programmet är en del av helheten för förebyggande av områdenas segregationsutveckling. Åtgärderna i programmet har gått framåt tack vare verksamhetsområdenas goda samarbete. Det är oroande att segregationen av områdena fortsätter, trots arbetet som gjorts. Revisionsnämnden ser det som positivt att man just nu arbetar med att ta fram ett övergripande handlingsprogram för förebyggande av segregation som omfattar hela staden. Det nya handlingsprogrammet samlar samman alla separata program och bearbetas tillsammans med olika aktörer.

5.4 Vanda stads förebyggande rusmedelsarbete

Alkohol, droger, tobaks- och nikotinprodukter samt penningspel orsakar många slags skador inte bara för användaren, utan även för hans närstående, andra personer och hela samhället. Med förebyggande rusmedelsarbete avses verksamhet som syftar till att minska användningen av rusmedel och till att begränsa de hälsorelaterade, sociala och samhällsrelaterade skador som användningen av rusmedel orsakar. Enligt

lag ska det förebyggande rusmedelsarbetet grundas på uppföljning av rusmedelsanvändningen och därmed relaterade skador, tillgänglig vetenskaplig evidens och på god praxis. Ett högkvalitativt kunskapsunderlag skapas genom att kombinera forskningsrön, uppgifter i register, statistik samt kundernas kunskaper och erfarenhetskunskap.

Även efter välfärdsområdesreformen ansvarar kommunerna för att främja det förebyggande rusmedelsarbetet inom olika tjänster, till exempel i småbarnspedagogiken, vid skolorna och läroanstalterna samt inom ungdomsarbetet, sysselsättnings- och integrationstjänsterna och samhällsplaneringen. Skolor och läroanstalter är centrala aktörer i det förebyggande rusmedelsarbetet, eftersom de möter varje barn och varje ung i ett skede som har stor betydelse för individens utveckling. Skolorna och läroanstalterna når också vårdnadshavarna.

Välfärdsområdena stöder kommunerna i genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet. De har dessutom egna ansvarsuppgifter inom det förebyggande rusmedelsarbetet i social- och hälsovårdstjänsterna. I Vanda och Kervo välfärdsområde finns en enhet för förebyggande rusmedelsarbete som ingår i missbrukar- och mentalvårdstjänsterna.

Det nationella rusmedelsarbetet leds av social- och hälsovårdsministeriet samt utvecklas och styrs av Institutet för hälsa och välfärd. Regionförvaltningsverken stöder kommunerna och välfärdsområdena i sitt område i genomförandet och utvecklingen av det förebyggande rusmedelsarbetet. Lokala aktörer vid sidan av kommunerna och välfärdsområdena är polisen, alkoholinspektörerna och miljö- och hälsoskyddets inspektörer, lokala näringar, organisationer, församlingar och religiösa samfund samt medier och invånare. Alla kan göra sitt för att stötta det förebyggande rusmedelsarbetet.

Allokeringen av resurser till och kompetensutvecklingen inom det förebyggande rusmedelsarbetet i Vanda

Före välfärdsområdesreformen ansvarade stadens verksamhetsområde för social- och hälsovård för det förebyggande rusmedelsarbetet. Efter reformen, sedan 2023, har verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd haft ansvaret för koordinering av

det förebyggande rusmedelsarbetet på stadsnivå. Åren 2023 och 2024 hade man ingen separat personresurs för det förebyggande rusmedelsarbetet. Arbetet har skötts parallellt med det övriga arbetet för främjande av hälsa och välfärd. Enligt redogörelsen som fåtts har man inom ramen för de befintliga resurserna inte alltid kunnat utföra det förebyggande rusmedelsarbetet långsiktigt och systematiskt. Förebyggande rusmedelsarbete har dock gjorts oavbrutet på gräsrotsnivå inom tjänsterna, bland annat vid ungdoms- och gemenskapstjänsterna och vid tjänsterna inom verksamhetsområdet för fostran och lärande. Enligt uppgift som fåtts kommer resursen år 2025 att utökas med en person.

Stadens medarbetare har möjlighet att utveckla sin kompetens genom att delta i ett rusmedelsforum som välfärdsområdet ordnar årligen. På rusmedelsforumet behandlas aktuella teman om mentalt välbefinnande och rusmedel. För stadens personal ordnas dessutom vid behov utbildning om förebyggande rusmedelsarbete.

Samarbete och kontaktytor

Kommunen och välfärdsområdet har många gemensamma uppgifter och ansvarsområden, till exempel att följa upp rusmedelsförhållandena i regionen och informera om detta samt att öka kunskaperna om ämnet. I kommunen avser detta framför allt bildnings-, idrotts- och ungdomstjänsterna samt näringsverksamheten. Kommunen och välfärdsområdet bör samarbeta för att samordna åtgärderna och åtgärderna bör samordnas med de insatser som bedrivs av polisen och andra myndigheter, näringslivet och i synnerhet allmännyttiga organisationer som deltar i det förebyggande rusmedelsarbetet. Hittills har stadens resurser inte gett möjlighet till ett omfattande samarbete med andra aktörer. Situationen förutspås förbättras tack vare resursökningen 2025.

Välfärdsområdet är ännu en relativt ny aktör och dess interna organisering tar sin tid. Under 2024 har man diskuterat arbetsfördelningen mellan staden och välfärdsområdet och bättre fått i gång samarbetet mellan bland annat elevvården och verksamhetsområdet för fostran och lärande. En del frågor kring arbetsfördelningen, allokeringen av resurser och finansieringen har lyckats lösas, medan andra ännu kräver arbete. I huvudsak har saker kunnat avtalas utan att man upplevt att det finns ett behov av att ingå avtal om kontaktytor. Barns och ungas användning av rusmedel förändras

snabbt och därför anser staden att den arbetstid som välfärdsområdet lägger på det förebyggande rusmedelsarbetet borde i en större utsträckning riktas till arbete som görs direkt i elevgrupperna. För detta arbete behövs välfärdsområdets och stadens gemensamma insatser. En speciellt viktig målgrupp är de elever som befinner sig i övergången mellan låg- och högstadiet. Trots resursbristen och avsaknaden av avtal om kontaktytor löper samarbetet med välfärdsområdet i huvudsak väl.

Aktörer i den tredje sektorn är viktiga samarbetspartner för den grundläggande utbildningen i rusmedelsfostran. Organisationerna har kunskande och verksamhetsmodeller för att genomföra en mångsidig rusmedelsfostran och stötta personalen vid skolorna. Staden tryggar för egen del verksamhetsförutsättningarna för den tredje sektorn genom understöd för verksamheten. Staden beviljar inte några understöd för tjänster som omfattas av Vanda stads avtal om köpta tjänster. Staden kan med andra ord inte samtidigt både bistå en aktör med understöd och köpa en tjänst av samma aktör.

Uppföljning av rusmedelsförhållandena

I Vanda följer man upp rusmedelsfrågor i de årliga välfärdsöversikterna, där man bland annat rapporterar om indikatorer för rusmedelsanvändningen. Det förebyggande rusmedelsarbetets teman ingår också i arbetet med välfärdsplanen. I planen behandlas barn, unga, barnfamiljer, personer i arbetsför ålder, unga vuxna och äldre för sig, och rusmedelsfrågor granskas separat ur perspektivet för respektive grupp.

Information om rusmedelssituationen i regionen fås från den årliga rusmedelsenkäten som välfärdsområdet låter genomföra. Informationsutbyte om aktuella rusmedelsfenomen sker också i Vanda och Kervo städernas och välfärdsområdets gemensamma arbetsgrupp för förebyggande rusmedelsarbete. Om rusmedelsförhållandena i staden finns lösryckta observationer, statistik och andra uppgifter, men informationen är än så länge utspridd. I organisationernas gemensamma arbetsgrupp för förebyggande rusmedelsarbete har tiden mest gått åt till att diskutera arbetsfördelningen. I fortsättningen bör ledning genom kunskap mellan städerna och välfärdsområdet intensifieras.

Information

Vandas välfärdsöversikter rapporterar årligen om situationen för de viktigaste rusmedelsindikatorerna. Dessutom publiceras information om aktuella teman inom det förebyggande rusmedelsarbetet på Vandas kanaler på sociala medier. Undervisningens informationssystem Wilma används för informationsförmedling mellan hemmen och skolorna. Via systemet informeras bland annat om kommande informationsmöten och aktuella rusmedelsfenomen. Exempelvis skickades våren 2024 via Wilma ett meddelande till vårdnadshavarna till alla elever i årskurs 5–9 med information om aktuella fenomen inom rusmedelsbruket, hur rusmedel syns i skolornas vardag samt om hur vårdnadshavare kan identifiera och ingripa i ungdomarnas experimenterande med och användning av rusmedel. Vårdnadshavarna informerades också om ett digitalt föräldramöte med information om e-cigarett och riskerna med användningen av dem.

Välfärdsområdet ordnade våren 2024 öppna informationskampanjer för vårdnadshavarna till studerande på andra stadiet. Elevvården har också riktat in information till de studerande på andra stadiet. I verksamhetsområdet för fostran och lärande har man identifierat ett behov av regionala föräldramöten och informationsmöten. Utmaningen vad gäller information är att nå vårdnadshavarna, inklusive olika språk- och kulturgrupper. Det finns ett tydligt behov av flerspråkig information och diskussion inom det förebyggande rusmedelsarbetet.

Invånarnas delaktighet

Enligt lag ska kommunen och välfärdsområdet främja invånarnas möjligheter att delta och påverka. Hittills har insatserna för att delaktiggöra invånarna i planeringen av det förebyggande rusmedelsarbetet varit ringa. Unga har dock hörts som experter i Vanda och Kervo städers samt välfärdsområdets gemensamma planeringsmöte för rusmedelsfostran. År 2025 torde det finnas möjlighet att utveckla invånarnas delaktighet i och med den nya personalresursen.

Slutsatser:

Det förebyggande rusmedelsarbetet är en omfattande helhet i vilken flera aktörer deltar ur sina egna utgångspunkter. Att samordna det arbete som utförs av olika aktörer

och koordinera helheten är en utmanande uppgift som kräver tillräckliga resurser. Det är också viktigt att trygga verksamhetsförutsättningarna för den tredje sektorn.

Under 2023 och 2024 har det funnits resursbrist inom det förebyggande rusmedelsarbetet i Vanda och uppgiften har skötts parallellt med det övriga arbetet för främjande av hälsa och välfärd. Koordineringen av stadens förebyggande rusmedelsarbete som helhet har varit bristfällig och åtminstone för någon utveckling av arbetet verkar det inte ha funnits realistiska möjligheter. Förebyggande rusmedelsarbete har dock gjorts oavbrutet på gräsrotsnivå inom tjänsterna, bland annat vid ungdoms- och gemenskapstjänsterna och vid tjänsterna inom verksamhetsområdet för fostran och lärande. År 2025 fås till det förebyggande rusmedelsarbetet en separat resurs på en person. I och med detta kan man förhoppningsvis börja utveckla den helhet som det förebyggande rusmedelsarbetet bildar i Vanda och öka invånarnas möjligheter att delta och påverka.

Välfärdsområdet är ännu en relativt ny aktör och där har mycket arbetstid gått åt också till den interna organiseringen. Samarbetet med välfärdsområdet fungerar i huvudsak väl. Vissa frågor som rör arbetsfördelningen, allokeringen av resurser och finansieringen återstår dock ännu att lösa.

Om rusmedelsförhållandena i staden finns lösryckta observationer, statistik och andra uppgifter, men informationen är än så länge utspridd. Enligt Vanda stad bör ledning genom kunskap mellan städerna och välfärdsområdet intensifieras.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att stadens förebyggande rusmedelsarbete har lidit av resursbrist efter välfärdsområdesreformen. Uppgiften har skötts parallellt med det övriga arbetet för främjande av hälsa och välfärd och på två år har det inte funnits möjlighet att systematiskt utveckla stadens förebyggande rusmedelsarbete. Resursbristen konstaterades redan i utvärderingsberättelsen för 2023, där revisionsnämnden bedömde arbetet i kontaktytan med välfärdsområdet. Förhoppningsvis leder den resursökning som planerats till 2025 till en förbättring av situationen. Revisionsnämnden betonar fortsättningsvis vikten av att trygga tillräckliga resurser för det förebyggande rusmedelsarbetet.

6 STADSMILJÖN

6.1 Kollektivtrafiken i Vanda

Mål 2024

Vanda stads strategiska mål för kollektivtrafiken 2024 var att öka kollektivtrafikens passagerarmängder till 135 000 påstigningar vardag. Utfallet var 146 000 påstigningar vardag, vilket innebär att målet överskreds. Passagerarmängden överskred 2019 års nivå med ungefär sex procent. Ett annat mål, som också delvis berör kollektivtrafiken, var att minska växthusgasutsläppen. För trafikens del var målet en utsläppsminskning på 25 procent åren 2020–2023. Trots att utsläppen från trafiken minskade med 11 procent under perioden, uppnåddes inte målnivån.

Ordnandet av kollektivtrafiken och samarbetet med HRT

För planeringen och ordnandet av samt passagerarinformation om kollektivtrafiken ansvarar samkommunen Helsingforsregionens trafik HRT i enlighet med grundavtalet. Vanda stad är en av medlemskommunerna i HRT. Vanda deltar i HRT:s beslutsprocesser via sina representanter som utsetts till samkommunens beslutsorgan (bodelagsstämma och styrelse) och ger årligen ett utlåtande om HRT:s verksamhets- och ekonomiplan. De viktigaste kollektivtrafikplanerna upprättas i ett samarbete mellan HRT och staden eller så ges staden möjlighet att kommentera dem. HRT och staden samarbetar varje vecka kring frågor som rör kollektivtrafikens infrastruktur och planeringen av kollektivtrafikslinjerna.

Staden sköter planläggningen, planeringen, byggandet och underhållet av kollektivtrafikens ruttgator, hållplatser, bussterminaler och vändplatser. Inom staden hör kollektivtrafiksfrågorna till stadsmiljöns verksamhetsområde och där till serviceområdet Gator och parker, under vilken också enheten för kollektivtrafik är verksam.

Bild: Ilari Lehtinen, Dickusby station

Kollektivtrafikens servicenivå

Vid bestämning av kollektivtrafikens servicenivå utnyttjas principerna enligt HRT:s planeringsanvisning för kollektivtrafiken (2016). Planeringsanvisningen för kollektivtrafiken fastställer miniminivån för tillgänglighet. Planeringsanvisningen är redan över nio år gammal och Vanda har föreslagit uppdatering av den. Uppdateringsarbetet torde inledas under 2025

Kollektivtrafikens avgifter och det ekonomiska utfallet 2024

Samkommunen finansierar sina verksamhetskostnader med biljettintäkterna, tariffstöden som kommunerna betalar, statliga understöd och andra intäkter. Kommunerna betalar till samkommunen tariffstöd (kommunandel) för den del av kostnaderna

som avgifterna som tas ut för skötseln av uppgiften och de övriga intäkterna inte täcker. Tariffstöden täcker mellanskillnaden mellan de kostnader och intäkter som allokaterats till varje kommun. Samkommunen betalar ersättning för nyttjanderätten (infrastrukturersättning) för den infrastrukturegendom som medlemskommunerna använt för samkommunens användning genom separata avtal. Principerna för fördelning av intäkterna, kostnaderna och infrastrukturersättningen fastställs i HRT:s grundavtal.

HRT:s budget ändras ofta under året, i vissa fall även betydligt. Kalkylerna har ofta överbudgeterats försiktigt baserat på det föregående årets siffror, och till exempel för biljettintäkterna prognosticeras ingen betydande ökning. HRT:s verksamhetskostnader har ökat bland annat på grund av trafikeringsavtalens inflationsjusteringar, det vill säga indexjusteringar, och för att nyttjandeersättningen för kollektivtrafikinfrastrukturen som betalas till kommunerna har ökat. Enligt HRT:s bokslut var totalkostnaden för kollektivtrafiken i Vanda år 2024 ungefär 124,7 miljoner euro. Vandas biljettintäkter var ungefär 57,7 miljoner euro och avdragen från kommunandelen ungefär 0,8 miljoner euro. Vandas kommunandel efter avdrag av ackumulerat överskott uppgick till ungefär 66,2 miljoner euro. Subventionsgraden för kollektivtrafiken i Vanda år 2024 var 53 procent.

Utvecklingsområden inom kollektivtrafiken i Vanda 2024–2025

Inledandet av Vandaspårans byggfas förutsätter trafikarrangemang under byggtiden, exempelvis arrangemang som avser terminaler, linjenätet och gator. Man har som avsikt att uppdatera planeringsanvisningen för kollektivtrafiken och i Vanda avser man börja tillämpa information som HRT samlar in om kollektivtrafiken, till exempel information som fås från den fortlöpande mobilitetsundersökningen, information om kundnöjdhet, antalet påstigande resenärer och om att kollektivtrafiken blivit långsammare samt GPS-data. I Vandas trygghetsenkät upplevdes omgivningarna runt stationsområden som otrygga platser. Planeringen av åtgärder för förbättring av säkerheten inleds 2025.

Slutsatser:

Användningen av kollektivtrafiken i Vanda ökade år 2024. Antalet påstigningar var 146 000 påstigningar/vardag, vilket överskred Vanda stads strategiska mål (135 000 påstigningar/vardag).

Planeringen och ordnandet av samt passagerarinformation om kollektivtrafiken i Vanda sköts av samkommunen HRT. Staden betalar till HRT kommunandelar, ger årligen ett utlåtande om HRT:s verksamhets- och ekonomiplan samt deltar i samarbetet för planering av kollektivtrafiken. Staden sköter planläggningen, planeringen, byggandet och underhållet av kollektivtrafikens ruttgator, hållplatser, bussterminaler och vändplatser.

Vanda deltar i HRT:s beslutsprocesser via sina representanter som utsetts till samkommunens beslutsorgan (bolagsstämma och styrelse). HRT utarbetar sina viktigaste kollektivtrafikplaner i samarbete med medlemskommunerna eller ger dem möjlighet att kommentera planerna. HRT och staden samarbetar varje vecka kring frågor som rör kollektivtrafikens infrastruktur och planeringen av kollektivtrafikslinjerna.

HRT Samkommunen finansierar sina verksamhetskostnader med biljettintäkterna, tariffstöd som kommunerna betalar (kommunandel), statliga understöd och andra intäkter. Kommunandelar betalas för den del av kostnaderna som avgifterna som tas ut för skötseln av uppgiften och de övriga intäkterna inte täcker. Samkommunen betalar infrastrukturersättning för den infrastrukturegendom som medlemskommunerna använt för samkommunens användning genom separata avtal. Principerna för fördelning av intäkterna, kostnaderna och infrastrukturersättningen fastställs i HRT:s grundavtal. Enligt HRT:s bokslut var totalkostnaden för kollektivtrafiken i Vanda år 2024 ungefär 124,7 miljoner euro. Vandas kommunandel efter avdrag av ackumulerat överskott uppgick till ungefär 66,2 miljoner euro. Subventionsgraden för kollektivtrafiken i Vanda var 53 procent år 2024.

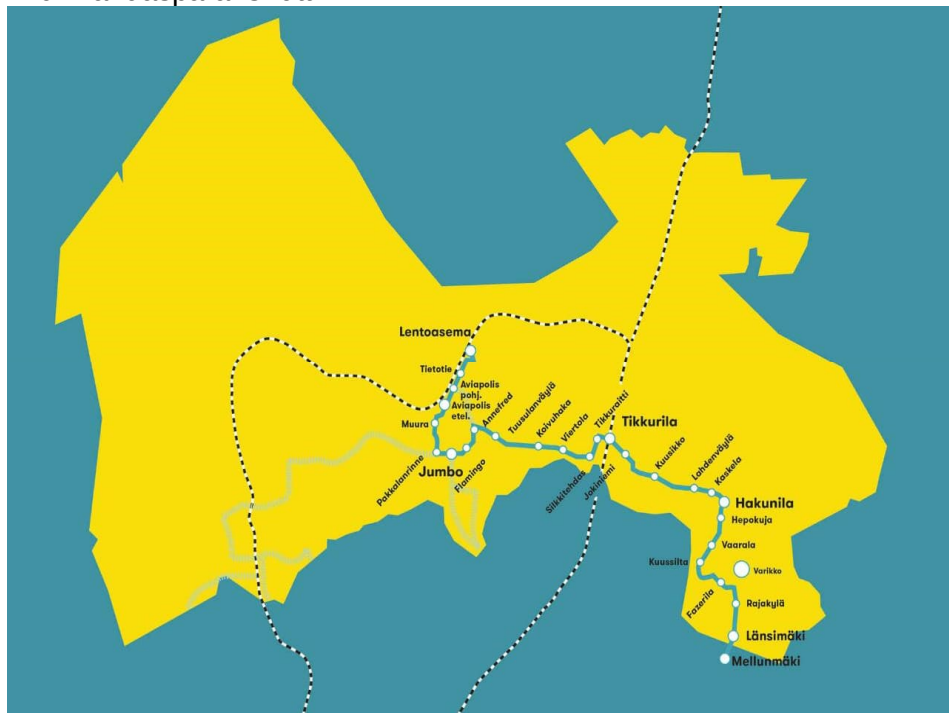
Betydande faktorer som kommer att påverka kollektivtrafiken i Vanda i fortsättningen är bland annat uppdateringen av kollektivtrafikens planeringsanvisning samt planeringen och genomförandet av de trafikarrangemang som krävs för Vandaspårans byggfas.

6.2 Vandaspåran

Vandaspårans rutt

Vandaspåran är en 19 kilometer lång tvärgående spårvägsförbindelse som börjar vid Mellungsbacka metrostation i Helsingfors och går via Håkansböle, Dickursby och Aviapolis till flygplatsen.

Bild: Vandaspårans rutt.

Planeringens framåtskridande, information och uppdatering av kostnadskalkylen

År 2018 färdigställdes den preliminära utredningsplanen för spårvägen, där man fastställde den preciserade linjedragningen för spårvägen och skissade upp antalet hållplatser och deras placering. Stadsfullmäktige godkände inledandet av den fortsatta planeringen av spårvägen 16.12.2019 baserat på utredningsplanen som blivit färdig samma år. Under planeringsfasen 2020–2024 utarbetades en dispositionsplan för spårvägen, detaljplaner för spårväggatorna och gatuplaner, i syfte att kunna presentera lösningarna till markägare och stadsbor som en helhet. I början av 2025 har 17 av sammanlagt 22 spårvägsplaner blivit godkända och 16 av dem har vunnit laga kraft. Alla planer har varit framlagda till påseende och målet är att de detaljplaneförslag som ännu inte är godkända ska kunna godkännas under början av 2025.

Stadsborna hördes aktivt genom växelverkan vid allmänna spårvägsinformationsmöten och under den tid då planutkastet presenterades och var framlagda. Spårvägen har en egen webbsida [Vandaspåran | Vanda](#), där man har sammanställt information från planerna för spårvägen, utredningar och olika slags material. Sidan uppdateras allteftersom projektet framskrider. För uppföljning av byggandet planeras ett kartbaserat system där vem som helst kan följa byggandets framåtskridande och tidsplanen.

Byggkostnads kalkylen för spårvägen uppdaterades i en kostnadsrapport som färdigställdes 12.3.2023. I denna beaktades höjningen av byggkostnaderna sedan 2019 och olika slags förändringar som skett i förhållande till utredningsplanen från 2019. I rapporten uppskattades att totalkostnaden för Vandaspåran blir 659 miljoner euro. Kostnaderna fördelas enligt följande: Helsingfors 15 miljoner, HRM 53 miljoner, Vanda 591 miljoner. I rapporten förväntades att Vanda får MBT-understöd från staten för genomförandet av projektet, som täcker 30 procent av kostnaderna, alltså ungefär 177 miljoner euro, varefter Vandas andel av kostnaderna är 414 miljoner euro.

Beslutsfattande

Vanda stadsfullmäktige godkände byggandet av Vandaspåran 22.5.2023. Villkor för godkännandet var att staten förbinder sig till 30 procent av kostnaderna, alltså ungefär 177 miljoner euro. Förhandlingarna om Helsingforsregionens MBT-avtal om markanvändning, boende och trafik avslutades 23.9.2024. Statens finansieringsandel till Vandaspåran som ingår i MBT-avtalet omfattade dels en direkt finansieringsandel om 144,1 miljoner euro, dels täckande av den återstående finansieringsandelen genom överlåtelse av statens markområden till Vanda. Vanda stadsfullmäktige godkände MBT-avtalet 21.10.2024 och avtalet undertecknades 13.12.2024.

Bild: Rambol, observationsbild på spårvägen

Stadens strategiska mål för spårvägen för 2024

Vanda stads strategiska mål för 2024 var att arbetet för att göra Vanda till en spårvagnsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige har godkänt. Mätaren för detta mål var valet av allianspartner till byggandet av spårvägsinfrastrukturen samt starten av grundberedningen av spårväggatorna.

Målet uppnåddes i fråga om alliansupphandlingen och stadsrumsnämnden fattade beslut om alliansernas serviceproducenter 4.9.2024. På grund av dröjsmålet med MBT-avtalet kunde alliansernas verksamhet inte inledas förrän sent under 2024, och då hade man inte längre förutsättningarna eller beredskapen för att inleda grundberedningsarbetena under 2024. Enligt planen ska förberedande arbeten inledas sommaren 2025, vilket framför allt avser arbeten med hjälpbron vid Dickursby bangård som kräver avbrott i tågtrafiken.

Alliansförfarandet

Vandaspårans byggande är fördelat mellan två allianser. Den ena alliansen ansvarar för spårvägsprojektets västra del på avsnittet Flygplatsen–Dickursby samt för tunneln

i Dickursby och den andra för projektets östra del på avsnittet Dickursby–Mellungsbacka. I ett alliansprojekt arbetar alla parter i alliansen i ett gemensamt projektkontor, där byggentreprenörerna har ett nära samarbete och funderar under hela projektet tillsammans med planerarna och beställaren på vilka lösningar som är bäst för projektet. Såväl tidsplanen för planeringen och byggandet som budgeten och andra projektmål bestäms i ett samarbete mellan de olika parterna.

Allianserna inledde utvecklingsfasen 23.10.2024. Utvecklingsfasen omfattar utveckling av planeringslösningarna och finjustering av planerna. Också beredningen av avtal och tillstånd pågår. Enligt tidsplanen för utvecklingsfasen ska man i september 2025 gå vidare till alliansens genomförandefas. Tidsplanen för byggstarten kommer ännu att preciseras under utvecklingsfasen. Fastställandet av startobjekten pågår just nu.

Tillsyn

Uppföljningen och övervakningen av byggandet kommer att preciseras under alliansernas utvecklingsfas, när planen för genomförandefasen utarbetas. För Vandas del är resurserna en projektledare och en byggledare. Huruvida Vanda skaffar ytterligare resurser till övervakningen kommer att preciseras under utvecklingsfasen.

Slutsatser:

Vandaspåran är en 19 kilometer lång tvärgående spårvägsförbindelse från Mellungsbacka metrostation i Helsingfors via Håkansböle, Dickursby och Aviapolis till flygplatsen. Stadsfullmäktige godkände inledandet av den fortsatta planeringen av spårvägen 16.12.2019 baserat på utredningsplanen som blivit färdig samma år. Under planeringsfasen utarbetades en dispositionsplan, detaljplaner för spårvägs gatorna och gatuplaner. I början av 2025 har 17 av sammanlagt 22 spårvägsplaner blivit godkända och 16 av dem har vunnit laga kraft. Målet är att de detaljplaneförslag som ännu inte är godkända ska kunna godkännas under början av 2025.

Beslut om byggande fattades av stadsfullmäktige 22.5.2023. Villkor för beslutet var att staten förbinder sig till 30 procent av kostnaderna, alltså ungefär 177 miljoner euro. Förhandlingarna om Helsingforsregionens MBT-avtal om markanvändning, boende och trafik avslutades 23.9.2024. Statens finansieringsandel till Vandaspåran

som ingår i MBT-avtalet omfattade dels en direkt finansieringsandel om 144,1 miljoner euro, dels täckande av den återstående finansieringsandelen genom överlåtelse av statens markområden till Vanda. MBT-avtalet undertecknades 13.12.2024.

Vandaspåran genomförs enligt en alliansmodell. Byggandet fördelas mellan två allianser, varav den ena ansvarar för spårvägsprojektets västra del på avsnittet Flygplatsen–Dickursby samt för tunneln i Dickursby och den andra för projektets östra del på avsnittet Dickursby–Mellungsbacka. I ett alliansprojekt har samtliga parter i alliansen ett nära samarbete under hela projektet. Allianserna inledde utvecklingsfasen som omfattade utveckling av planeringslösningarna och finjustering av planerna 23.10.2024. Enligt tidsplanen för denna utvecklingsfas kommer man att i september 2025 gå vidare till alliansens genomförandefas (byggfas). Fastställandet av startobjekten pågår just nu. Spårvägen har en egen webbsida som uppdateras allteftersom projektet framskrider och där det finns information om planerna för spårvägen, utredningar och annat material i anslutning till spårvägen.

År 2024 var mätaren för det bindande målet för spårvägen valet av allianspartner till byggandet av spårvägsinfrastrukturen samt starten av grundberedningen av spårväggatorna. Grundberedningen kunde inte inledas enligt den tidsplan som var målet, då MBT-avtalet blev försenat.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att Vandaspåran är ett mycket viktigt projekt för Vanda, både ekonomiskt och trafikmässigt. Nämnden betonar att särskild uppmärksamhet bör fästas vid att projektets tidsplan och kostnadskalkyl håller. Tillräcklig information och en heltäckande riskhantering inom projektet måste säkerställas och det ska ses till att dessa rapporteras i tillräcklig utsträckning till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige under projektets gång.

7 BEREDSKAP FÖR EXTREMA VÄDERFENOMEN

I den gemensamma utvärderingen mellan städerna i huvudstadsregionen utreddes städernas situation i fråga om anpassningen till och beredskapen för extrema väderfenomen, som är bland annat översvämningar, skyfall och stormar samt värmeböljor, torka och terrängbränder. Utvärderingen riktades till åtgärderna för anpassningen och beredskapen. Utvärderingen riktades framför allt till stadsmiljöns verksamhetsområde och i Helsingfors även till social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets åtgärder för anpassning och beredskap. I övrigt lämnades social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets tjänster utanför utvärderingen. Utanför utvärderingen lämnades också huvudstadsregionens kollektivtrafiksystém. Promemorian om utvärderingen, Sään ääri-ilmiöihin sopeutuminen ja varautuminen pääkaupunkiseudulla, publicerades 5.5.2025 ([länk till promemorian](#)).

Klimatförändringens effekter och extrema väderfenomen i huvudstadsregionen

Meteorologiska institutet har 2023, på uppdrag av samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM, tagit fram en översikt för huvudstadsregionen, där man sammanställt information om klimatförändringens effekter baserat på de klimatmallar som används i FN:s mellanstatliga klimatpanel IPCC:s (The Intergovernmental Panel on Climate Change) sjätte utvärderingsrapport.

I sammandraget i denna översikt konstateras att klimatförändringen redan syns konkret i klimatet i huvudstadsregionen. Temperaturerna har stigit under alla årstider, men i synnerhet på vintern. Under vintermånaderna har också nederbörden ökat. Enligt prognos kommer vindförhållandena inte att förändras väsentligt. Enligt prognos kommer havsytan inte att stiga ännu före mitten av århundradet, eftersom landhöjningen till stor del tar ut den prognostiserade globala havsnivåhöjningen. Enligt utsläppsscenariot på medelnivå kan däremot havsvattenståndet stiga, utöver vilket det även tillkommer havsöversvämningar till följd av vinterstormar. I huvudstadsregionen utgör i synnerhet översvämningar, skyfall och extremheta hot mot samhällets funktionsförmåga, invånarnas och miljöns välbefinnande samt integriteten hos byggnader, infrastruktur och egendom.

Sammanfattning av utvärderingens observationer

Klimatarbetet i städerna i huvudstadsregionen styrs av stadsstrategierna, i vilka man ställt upp mål för kolneutralitet eller utsläppsminskning. Städerna har tagit fram planer, färdplaner eller program som styr klimatarbetet. Uppföljningen i anslutning till klimatiförändringen har i huvudsak fokuserat på utsläppsminskning, i mindre utsträckning på anpassning eller beredskap. Helsingfors är en föregångare i expertarbetet kring extrema väderfenomen, men staden har ingen systematisk uppföljning av åtgärderna. Esbo har ett åtgärdsprogram för anpassning till klimatiförändringen, där man har fastställt ansvariga instanser och en målsättning för tidsplanerna för åtgärderna. Uppföljning görs årligen. Vandas anpassningsåtgärder har samlats till Färdplanen för resurskloket och ansvaren för dessa har tilldelats olika instanser och åtgärderna följs upp.

Esbo och Helsingfors har enheter på stadens nivå som ansvarar för att främja och styra klimatarbetet och i Vanda samordnas klimatarbetet på stadens nivå, men Vanda har ingen särskild enhet för främjandet av klimatarbetet. Städerna har olika arbetsgrupper med fokus på anpassning och beredskap, såsom dagvattenarbetsgruppen som övervakar och styr genomförandet av dagvattenprogrammet eller översvämningarbetsgruppen. HRM samordnar samarbetet mellan städerna i bland annat dagvattenfrågor. Det övriga samarbetet mellan städerna består i huvudsak av samarbete mellan experter kring klimatfrågor eller planeringen av markanvändningen i gränsområden, om behov för detta finns.

I utvärderingen steg framför allt grönstrukturernas betydelse i beredskapen för översvämningar och värmeböljor fram. Utmaningen för bevarandet av träd och växtlighet i de växande städerna är platsbristen. Detta gäller framför allt äldre planområden, till vilka det riktas kraftigt kompletterande byggande. Att skydda byggnadsbeståndet mot översvämningar i sin tur kräver åtgärder på både stadens egen och privatägd dagvatteninfrastruktur. Man måste även fästa uppmärksamhet vid underhållet av dagvatteninfrastrukturen. Mer uppmärksamhet skulle kunna fästas vid att utöka stadsgrönkan som begränsar översvämningar och hetta, även i byggandet. Arbetet för att utreda sätt att kyla byggnader har precis kommit i gång.

Extrema väderfenomen är lokala, och därför måste även beredskapen vara lokal. När extrema väderfenomen ökar och blir kraftigare måste åtgärderna prioriteras och effekten, resurserna och kostnaderna kartläggas. Städerna i huvudstadsregionen växer och byggandet är aktivt. Investeringarna riktas i huvudsak till nya områden, men beredskapen för extrema väderfenomen förutsätter också reparationsinvesteringar för förbättring av den befintliga stadsstrukturens motståndskraft mot översvämningar och dagvatten samt hetta. Genom anpassningen till och beredskapen för extrema väderfenomen tryggas invånarnas och miljöns välbefinnande.

Om beredskapen för extrema väderfenomen i Vanda

Vanda stads klimatarbete och genomförandet av Färdplanen för resursklokhetsstyrning styrs på stadens nivå av kol-ledningsgruppen, den tväradministrativa ledningsgruppen för strategitemat Ett ekologiskt hållbart Vanda. Miljöcentralen i sin tur samordnar genomförandet av Färdplanen för resursklokhetsstyrning och kol-ledningsgruppens verksamhet. Verksamhetsområdena ansvarar för det konkreta genomförandet av målen. Framstegen i genomförandet av åtgärderna uppdateras i Vandas Miljövakt. Åtgärdernas framåtskridande sammanfattas också i den årliga miljöansvarsrapporten. I synnerhet åtgärderna för stärkande av grönstrukturen och dagvattenhanteringen anses vara centrala i beredskapen för de extrema väderfenomen som klimatförändringen orsakar. Färdplanen för resursklokhetsstyrning innehöll tio åtgärder i anslutning till anpassningsåtgärderna för åren 2021–2025, varav tre har slutförts, fem genomförs som fortlöpande praxis, en åtgärd genomförs just nu och en åtgärd kommer inte att genomföras. Åtgärden som inte kommer att genomföras är det regelbundna underhållet av öppna dagvattenobjekt, alltså bland annat bäckar och diken, eftersom den inte går att genomföra med de nuvarande resurserna. I Vanda dagvattenprogram som uppdaterades 2023 har man lagt till flera åtgärder, vars genomförande uppdateras i systemet för verksamhetsstyrning som används vid stadsmiljöns verksamhetsområde. Anvisningar om anpassning finns även i stadens övriga direktiv och föreskrifter (t.ex. byggordningen och lokalanvisningar).

Stärkandet av grönstrukturen

I planeringen av markanvändningen förbereder man sig på ökade värmeböljor och översvämningar genom att stärka grönstrukturen i staden. Grönstrukturen kyler byggnaderna och erbjuder också skugga och skydd. Växtlighet och träd bildar strukturer

som fördröjer vattnet, och när regnvatten blir kvar i växtligheten och i trädens lövverk fördröjer och kvarhåller detta dagvatten och minskar risken för översvämningar.

Grönytefaktorn är ett krav i samtliga detaljplaner i Vanda. Med grönytefaktorn avses kvoten mellan yta som är täckt av växtlighet samt andra ytor som släpper igenom regnvatten och totalytan för området som granskas. I 2023 års detaljplaner har kravet på grönytefaktorn uppfyllts. I synnerhet i tätbebyggda områden är det svårt att nå en bra grönytefaktor. För att förbättra grönytefaktorn krävs i de flesta detaljplanerna användning av gröna tak åtminstone på carportar och gårdshus. Man försöker underhålla grönområdena i enlighet med den riksomfattande underhållsklassificeringen, men den årliga underhållsbudgeten är ganska liten i förhållande till ytan som ska underhållas och det uppskattas att det finns reparationsskuld för grönområdena.

Dagvattenprogrammet

Vandas nya dagvattenprogram som godkändes 2023 innehåller flera åtgärder med vilka man förbereder sig på ökade dagvattenmängder. År 2024 anlades dagvattenstrukturer vid fyra objekt. Dessutom har strukturer för hantering av dagvatten i allmänna områden och vid objekt med dagvattenolägenheter införts i platsdata och uppgifterna upprätthålls. Det regelbundna underhållet av dagvattensystem i naturligt tillstånd/öppna dagvattensystem (t.ex. bäckar och diken), som anses vara viktigt, uppnås inte med de nuvarande resurserna. Med den nuvarande investeringsnivån kommer dessutom reparationsskulden för gator, parker och avlopp att öka årligen. Ett mål enligt dagvattenprogrammet var också att förbättra informationsöverföringen om dagvattenfrågor, men i kommunikationen om dagvattenfrågor till stadsborna finns ännu utrymme för förbättring.

Byggande

Enligt anvisningarna om planering av lokaler ska man i placeringen av byggnader beakta mikroklimatförhållandena, såsom solförhållandena på tomten, påverkan på omgivningen genom skuggning, vindförhållandena, partikelutsläppen från vägtrafiken, höjdförhållandena och växtligheten. I planeringen av utemiljöer i sin tur påverkas bland annat regleringen av mikroklimatet genom lösningarna i gårdsområden, och utgångspunkten är att befintlig växtlighet ska bevaras och att det ska finnas skydd mot

sol och regn i gårdsområden. Det finns även anvisningar om uppvärmningen och kylningen av byggnaderna.

Slutsatser:

I Meteorologiska institutets översikt över klimatförändringens effekter konstateras att klimatförändringen redan syns konkret i klimatet i huvudstadsregionen. Av de extrema väderfenomenen bildar i synnerhet översvämningar, skyfall och extremhetta ett allt större hot för invånarnas och miljöns välbefinnande.

Enligt utvärderingen av situationen för anpassningen till och beredskapen för klimatförändringen i städerna i huvudstadsregionen har städerna förberett sig på extrema väderfenomen på det operativa planet, men mellan städerna finns skillnader i hur uppdaterade riktlinjerna och planerna för anpassningen och beredskapen är. I och med att extrema väderfenomen ökar och blir kraftigare måste åtgärderna prioriteras och effekten, resurserna och kostnaderna kartläggas. En utmaning är att investeringar i huvudsak riktas till nya områden, vilket leder till att det inte finns tillräckliga investeringsmedel till åtgärder för förbättring av den befintliga stadsstrukturens motståndskraft mot översvämningar och dagvatten samt hetta.

I Vanda har man sammanställt åtgärderna för anpassning till klimatförändringen till ett program som omsätter strategin, Färdplanen för resurskloket, och alla åtgärder förutom en har kunnat genomföras eller inledas. Vid sidan av Färdplanen finns åtgärder och mål för beredskap inför översvämningar även i Vandas dagvattenprogram. Också genomförandet av åtgärderna enligt dagvattenprogrammet pågår. Utmaningen i dagvattenfrågor är att det inte finns tillräckliga resurser för ett regelbundet underhåll av öppna dagvattenobjekt (till exempel bäckar och diken). Också informationen om dagvattenfrågor kan bli bättre. Dessutom finns det reparationsskuld för många gator, parker och avlopp i Vanda och med den nuvarande investeringsnivån kommer denna skuld att växa. Således ökar också risken för skador orsakade av extrema väderfenomen.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att man har fäst uppmärksamhet vid de risker som är förknippade med extrema väderfenomen i planeringen av och anvisningarna för markanvändningen och byggandet och att de anpassningsåtgärder i anslutning till extrema väderfenomen som ingår i Vandas Färdplan för resurskloshet genomförs. I fortsättningen är det viktigt att fästa uppmärksamhet vid de utmaningar som är förknippade med anpassningen, till exempel den växande reparationsskulden för gator, parker och avlopp, för att kunna minimera risken för skador orsakade av extrema väderfenomen. Räddningsväsendet, som är välfärdsområdets ansvar, lämnades utanför utvärderingen, men det är nödvändigt att ha ett samarbete kring beredskapen med det regionala räddningsverket.

8 VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY

Vantti som ägs av Vanda stad producerar måltids-, renlighets- och fastighetstjänster samt receptions- och säkerhetstjänster för Vanda stad. Vantti är en anknuten enhet till staden och endast en liten del av dess omsättning bildas av de fastighetstjänster som produceras för välfärdsområdet.

Fullmäktiges budgetmål

Stadsfullmäktige har ställt sammanlagt elva mål för bolaget i budgeten för 2024. Åtta av målen uppnåddes i sin helhet, två delvis och ett inte alls. Målen och utfallet av dem sammanställs i tabellen nedan.

Tabell: Stadsfullmäktiges mål för Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy.

Ekonomiska ansvar			
Mål	Mätare	Målnivå 2024	Utfall 2024
Hållbar och ansvarstagande skötsel av ekonomin	Räkenskapsperiodens resultat minst en procent av omsättningen	1,00	1,30
Mål för den operativa förmågan och kvaliteten			
Mål	Mätare	Målnivå 2024	Utfall 2024
Förbättring av kundnöjdheten (NPS)	NPS	3	5

Utvecklingsprogram: Kundnöjdheten inom måltidsservicen utvecklas positivt	NPS för måltidsservicen	-30	8
Utvecklingsprogram: Renhållningstjänsternas kostnadseffektivitet	Kostnadseffektiviteten minst en procent (prishöjningen mindre än höjningen av den allmänna kostnadsnivån)	1,00	1,12
Personalmål			
Mål	Mätare	Målnivå 2024	Utfall 2024
Personalnöjdhet	Numerisk: 1–5	4,20	4,11
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i procent	5,6	5,67
Ansvarsmål			
Mål	Mätare	Målnivå 2024	Utfall 2024
SDG 12: Hållbar konsumtion (miljöansvar)	Total mängd bioavfall gram/måltidsgäst	49,5	43,0
SDG 12: Hållbar konsumtion (miljöansvar)	LUKEs mätare för matproduktionens koldioxidavtryck införs under 2024	Införs under 2024	Införs 2025
SDG 12: Hållbar konsumtion (miljöansvar)	Orsakade CO ₂ -utsläpp (ton/produktionsbil)	0,50	0,53
SDG 3: God hälsa och välbefinnande (socialt ansvar)	eNPS (arbetstagarnas rekommendationsgrad)	8	8
SDG 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (god förvaltnings- och god ledning av organisationen)	Fortbildningar för utveckling av personalens yrkeskunskaper under året (antal)	90	285

Ekonomi

Nästan hälften av Vanttis omsättning bildas av måltidstjänsterna, en fjärdedel av renhållningstjänsterna och resten av fastighets-, säkerhets- och transporttjänsterna. Av omsättningen för fastighetstjänsterna kommer två procent från tjänster som säljs till Vanda och Kervo välfärdsområde.

I tabellen nedan finns en sammanställning av ekonomiska nyckeltal för Vantti. Det ekonomiska målet har redan länge varit att räkenskapsperiodens resultat ska vara

minst en procent av omsättningen, och detta har uppnåtts i varierande grad under uppföljningsperioden. Under 2024 uppnåddes det ekonomiska målet. Soliditeten har utvecklats positivt under flera års tid, och likaså har kassalikviditeten varit god under hela uppföljningsperioden.

Tabell: Ekonomiska nyckeltal för Vantti 2021–2024.

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024
Omsättning, 1 000 euro	51 557	53 695	49 275	52 903
Räkenskapsperiodens resultat, 1 000 euro	295	853	199	702
Räkenskapsperiodens resultat av omsättningen, procent	0,57 %	1,59 %	0,40 %	1,30 %
Soliditet, procent	24,2 %	27,7 %	29,0 %	36,0 %
Kassalikviditet	1,18	1,24	1,32	1,40

Personal

Personalstyrkan i måltidstjänsterna är 319, i renhållningstjänsterna 330 och i fastighets-, säkerhets- och transporttjänsterna 226. Anställningarna är i huvudsak ordinarie. Tidsbundna anställningar används vid vikariat. Vantti erbjuder dessutom arbetsmöjligheter för läroavtalsstuderande, för personer som deltar i arbetsförsök eller arbetar med lönesubvention samt för praktikanter. Sjukfrånvaroprocenten har sjunkit stadigt. År 2024 var sjukfrånvaroprocenten 5,67 och året innan var den 5,9. I den årliga personalenkäten har Vantti flera år i rad förbättrat sin placering. År 2023 uppnådde Vantti den högsta klassificeringen (utmärkt). Samtidigt fick Vantti rätt att använda beteckningen Finlands mest inspirerande arbetsplatser.

Kundnöjdhet

I bokslutet för 2022 var den sammanlagda kundnöjdheten -62. Vantti inledde våren 2023 ett program för utveckling av kundupplevelsen. I anslutning till programmet genomfördes en kundenkät, där kontakterna med kunderna lyftes fram som ett utvecklingsområde. Man försökte förbättra kundupplevelsen med hjälp av regelbundna kundbrev och -träffar samt genom att satsa på kommunikationens kvalitet. Kundnöjdheten utvecklades positivt under 2023, och betyget i bokslutet var -9. Våren 2024 hade kundnöjdheten stigit så att betyget var +5. Enligt bolaget skulle ett toppresultat för verksamhetsområdet ligga på +30.

Ägarstyrning

Med ägarstyrning avses åtgärder genom vilka staden som ägare kan inom ramen för aktiebolagslagen medverka i förvaltningen i ett bolag, dess strategiska beslutsfattande och verksamhetsprinciper. Ett viktigt redskap för ägarstyrningen är de mål som ställs för verksamheten och övervakningen av genomförandet av dem. Enligt stadens koncerndirektiv ska man i sammansättningen av dottersammanslutningarnas styrelser ta hänsyn till en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten. Vidare definieras i de sammanslutningsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna de särskilda kompetenskraven som ställs för styrelsen i varje dotterbolag. För Vanttis del är de särskilda kraven kompetens inom affärsledning och -utveckling, kunskaper om kundfunktioner samt kompetens inom företagsekonomi och personalledning. Koncernsektionen följer den sammanlagda expertisen i koncernsammanslutningarnas styrelser genom regelbundna självvärderingar.

Den interna kontrollen och riskhanteringen

Riskerna i anslutning till verksamheten bedöms regelbundet och man upprätthåller en riskhanteringsplan. Enligt bolaget är situationen väl under kontroll vad gäller de risker som identifierats. I riskanalysen som gjordes våren 2024 lyfte man fram utvecklingen av Vanda stads köksnätverk. Ur Vanttis perspektiv kommer en utveckling där tillagningskökens kapacitet minskar att leda till att mat köps utifrån i allt större omfattning. Detta ökar för sin del kostnadstrycket i måltidspriserna och försämrar möjligheterna att påverka matens kvalitet. Stadsstyrelsen godkände i december 2024 principerna för utarbetandet av kökens servicenätsplan. Köksnätsplanen kommer i fortsättningen att vara en del av stadens servicenätsplan.

Stadens serviceenhet för internrevisionen upptäckte i sin revision av 2022 brister i upphandlingarna vid Vanttis fastighetstjänster. Enligt observationerna hade Vantti agerat i strid med upphandlingslagen. Också Konkurrens- och konsumentverket fattade intresse för de upptäckta missförhållandena och bad om närmare utredningar. Konkurrens- och konsumentverket gav i augusti 2024 Vantti en anmärkning för försummelse att iaktta upphandlingslagen i upphandlingarna i fråga. Bolaget har redan korrigerat sin verksamhet på det sätt som krävs i internrevisionens rapport.

Välfärdsområdesreformens effekter

Vantti slutade producera måltids- och renhållningstjänster för social- och hälsovårdens verksamhetsställen när Vanda och Kervo välfärdsområde inledde sin verksamhet. Från Vantti överfördes 104 personer genom överlåtelse av rörelse till arbete för välfärdsområdet och vidare till arbete för välfärdsområdes serviceproducent. Vantti producerade bevakningstjänster för välfärdsområdet fram till utgången av 2023, till dess att välfärdsområdet hade hunnit konkurrensutsätta sina bevakningstjänster. Från Vantti överfördes 23 personer genom överlåtelse av rörelse till arbete för välfärdsområdes serviceproducent.

Bedömning av effekterna av regeringsprogrammets reglering av anknutna enheter

Regeringsprogrammet strävar till att förbättra effektiviteten inom den offentliga sektorn och stärka förutsättningarna för företagande genom att avgränsa den offentliga sektorns möjligheter att vid anknutna enheter producera sådana stödtjänster som det finns en fungerande marknad för. Sådana tjänster är till exempel städtjänster och måltidstjänster. Enligt Konkurrens- och konsumentverkets utredning leder begränsningen av upphandlingar från anknutna enheter sannolikt direkt till en ökning av kostnaderna i den offentliga sektorn. Begränsningarna skulle inte direkt öka upphandlingarna av tjänster på marknaden, utan sannolikt skulle kommunerna återföra funktioner som sköts via anknutna enheter till kommunens egen verksamhet. Lagutkastet som rör situationen för anknutna enheter är tänkt att behandlas av riksdagen hösten 2025.

Utveckling av verksamheten

Tvättinrättningsverksamheten i anslutning till textilvården vid stadens daghem startade i början av 2024 i lokaler som hyrts av Vanda stads depå. Under 2024 testade Vantti att sköta idrottstjänsternas kvällsbevakning vid utvalda objekt. Hittills har all kvällsbevakning inom idrottstjänsterna köpts av utomstående aktörer. I Vanttis serviceproduktion avser man i början av 2025 gå över till en fullservicemodell, där kunden betjänas via en och samma kontaktperson. Förändringen syftar bland annat till att förbättra kundorienteringen, tjänstens kvalitet och på längre sikt även kostnadseffektiviteten. Den nya servicemodellen har testats under två år i utvalda områden och man har fått god respons på den.

Slutsatser:

Vantti som ägs av Vanda stad producerar måltids-, renlighets- och fastighetstjänster samt receptions- och säkerhetstjänster för Vanda stad. Vantti är en anknuten enhet till staden och endast en liten del av dess omsättning bildas av de fastighetstjänster som produceras för välfärdsområdet.

Fullmäktige har ställt upp elva mål för bolaget som rör ekonomin, den operativa förmågan och kvaliteten, personalen och ansvarsfullheten. Åtta av målen uppnåddes i sin helhet, två delvis och ett inte alls.

Minskningen av tillagningskökens kapacitet och dess effekter på måltidsproduktionen bildar en operativ risk. Utvecklingen ökar måltidsanskaffningarna utifrån och orsakar för egen del kostnadstryck på priserna. Dessutom försämras möjligheterna att påverka matens kvalitet. Stadsstyrelsen godkände i december 2024 principerna för utarbetandet av kökens servicenätsplan. Köksnätsplanen kommer i fortsättningen att vara en del av stadens servicenätsplan.

Staden internrevision upptäckte i sin revision av 2022 brister i upphandlingarna vid Vanttis fastighetstjänster. Konkurrens- och konsumentverket gav i augusti 2024 Vantti en anmärkning för försummelse att iaktta upphandlingslagen i upphandlingarna i fråga. Bolaget har redan korrigerat sin verksamhet på det sätt som krävs i internrevisionens rapport.

I Vanttis serviceproduktion avser man i början av 2025 gå över till en fullservicemodell, där kunden betjänas via en och samma kontaktperson. Syftet är att förbättra kundorienteringen, tjänstens kvalitet och på längre sikt även kostnadseffektiviteten.

Bolaget strävar i sin verksamhet efter att aktivt främja de mål som fullmäktige ställt för det. Verksamhetens kundorientering ökar ytterligare i och med den nya fullservicemodellen. Man har aktivt ingripit i missförhållanden som upptäckts i upphandlingsverksamheten. Köksnätsplanen, som är central med tanke på bolagets verksamhetsförutsättningar, kommer i fortsättningen att vara en del av stadens servicenätsplan. Baserat på den genomförda utvärderingen kan det konstateras att verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt.

9 UPPFÖLJNING AV IAKTTAGELSENA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN 2023

I detta kapitel avses med iakttagelserna i utvärderingsberättelsen revisionsnämndens rekommendationer, kommentarer, sammanfattning av utvärderingens objekt eller situationen samt positiva bedömningar. Till skillnad från revisionsarbetet bygger utvärderingen på en mer djupgående analys, och baserat den går det inte alltid att entydigt säga att ett mål har nåtts eller inte nåtts.

Iakttagelserna i utvärderingsberättelsen kan ha såväl direkta och konkreta som indirekta effekter. Stadens verksamhet är långsiktig och förändringar sker ofta långsamt på grund av verksamhetens och beslutsfattandets karaktär och syfte. En iakttagelse som framförs i utvärderingsberättelsen kan sätta i gång en förändring, vars resultat syns först på lång sikt.

Utvärderingsprocessen ses ofta som ett verktyg för lärande. Den utvecklar argumenten och ökar interaktionen mellan organisationen och beslutsfattandet. Verksamhetsområdena och nämnderna har i sina svar gett fullmäktige och andra förtroendevalda information om sin verksamhet. Denna information finns tillgänglig även för invånarna i bilagan till stadsfullmäktiges protokoll.

Genom tidsplanen för behandlingen för utvärderingsberättelsen har man säkerställt att utvärderingsberättelsen för 2023 har kunnat påverka beredningen av nästa budget och ekonomiplan. Stadsfullmäktige antecknade vid sitt sammanträde 20.5.2024 utvärderingsberättelsen för 2023 för kännedom och skickade den till stadsfullmäktige för åtgärder. Under samma sammanträde hölls också remissdebatten om ekonomiplanen för 2025–2028.

Stadsstyrelsen godkände vid sitt sammanträde 7.10.2024 redogörelsen för de åtgärder som följde av utvärderingsberättelsen för 2023 och föredrog den som stadsstyrelsens förslag till stadsfullmäktige för kännedom. Stadsstyrelsens och verksamhetsområdenas svar till stadsfullmäktige behandlades i stadsfullmäktige 21.10.2024, § 7.

Nedan följer utdrag ur verksamhetsområdenas svar:

Som helhet bedöms den interna revisionen i genomsnitt ligga på en bra nivå. Det är viktigt att se till att personalen på alla organisationsnivåer känner till vikten av den interna kontrollen och ansvaret för att genomföra den. Det finns dock visst utrymme för förbättring vad gäller genomförandet av rekommendationerna som den interna kontrollen har gett. Enligt svaret till utvärderingsberättelsen har enheten tillräckliga resurser. Stadsfullmäktige godkände i augusti 2024 stadskoncernens uppdaterade principer för riskhanteringen och den interna kontrollen. Enligt dessa principer ska man fortsätta att utveckla processerna och utbilda verksamhetsområdena och serviceområdena om vikten av riskhantering och intern kontroll och genomförandet av dem. För staden ska också ett program för förebyggande av korruption utarbetas.

Nämnden betonade kommunikations roll i delningen av information, förmedlingen av stadens värderingar och mål samt främjandet av stadens anseende och attraktionskraft. Det är viktigt att man kontinuerligt fäster uppmärksamhet vid att förbättra informationens tillgänglighet och effektivitet. Enligt svaret har man i kommunikationen i synnerhet satsat på tillgängligheten på stadens webbplats och på att språket på webbplatsen är tydligt standardspråk. Man har också tagit fram en webbplats på lättläst språk och infört ett översättningsprogram som översätter texterna på webbplatsen till över 100 språk. Vanda tog våren 2024 guld i FM i kommunal kommunikation 2024 i utvecklingen av information på lättläst språk.

Stadens mål för ägarstyrningen är att koncernsammanslutningarna ska beakta stadskoncernens totalintresse i sin verksamhet. Det är i stadens intresse att ha en koncernstruktur som betjänar serviceproduktionen. Revisionsnämnden konstaterade att även intressebevakning behövs bland annat när man utvecklar regleringen av anknutna enheter. Enligt svaret till utvärderingsberättelsen kommer helhetsplanen för ägarandelarna i koncernbolagen att uppdateras under 2025. Intressebevakning har gjorts i samarbete med Kommunförbundet och städerna i huvudstadsregionen.

Vid yrkesinstitutet Varia görs satsningar på stödet för de studerandes välbefinnande. I utvärderingsberättelsen framfördes beröm för att åtgärderna har minskat antalet studieavhopp i den yrkesinriktade utbildningen. Nämnden betonade att studerande-

vårdens verksamhetsmodeller avtalas med välfärdsområdet och att man bedriver aktiv intressebevakning i anslutning till den yrkesinriktade utbildningen. I verksamhetsområdets svar konstateras att verksamhetsmodellerna avtalas med välfärdsområdet inom ramen för en större samarbetshelhet mellan verksamhetsområdet och välfärdsområdet och att intressebevakning kommer att bedrivas aktivt även framöver.

Inom småbarnspedagogiken var man under 2023 tvungen att anlita inhyrd arbetskraft i större omfattning än tidigare, vilket gjorde att man behövde ett betydande tilläggsanslag. I revisionsnämndens utvärdering konstaterades att orsakerna bakom behovet av vikarier var bland annat rekryteringssvårigheter, ökade sjukfrånvaro, barnens ökade stödbehov och den stora andelen barn under tre år i småbarnspedagogiken. Det konstaterades också att nämnden för fostran och utbildning har följt situationen noggrant och krävt åtgärder. Verksamhetsområdet uppger i sitt svar att småbarnspedagogiken har utarbetat en anvisning om planering och allokering av personalresurser som stöd för daghemsföreståndarnas arbete. Anvisningen omfattar skiftplaneringen och beställningen av vikarier, agerandet vid oväntade frånvaro och anvisningar om semester och jourtider. Småbarnspedagogiken slutade byta semesterpenningen mot ledighet, eftersom också detta har orsakat vikariebehov.

Situationen för 2024: Revisionsnämnden konstaterar att det har vidtagits åtgärder i rätt riktning. Trots det behövdes på grund av inhyrningen av arbetskraft under 2024 omkring 13 miljoner euro i tilläggsanslag till verksamhetsområdets budget.

Kulturtjänsterna i producerar och ordnar mångsidig kulturverksamhet som beaktar olika målgrupper. Stadens egen verksamhet kompletteras av andra kulturaktörer i området, som staden samarbetar med. Kulturtjänsterna skapar en levande stad, delaktiggör invånarna och erbjuder hobbymöjligheter. Inom kulturtjänsterna fortsätter man att utveckla och tillhandahålla mångsidiga tjänster som når olika befolkningsgrupper.

General- och detaljplaneringen ansvarar för en balanserad och resursklok utveckling av stadsstrukturen i ett nära samarbete med olika intressegrupper. I stadsplaneringen eftersträvas balans mellan närservice, bostäder och arbetsplatser. Revisionsnämnden konstaterade att utarbetandet av en färdplan för segregationsutvecklingen

är stödvärt. Det är också viktigt att förmedla information om ärenden i rätt tid, på ett sätt som når invånarna och genuint lyssnar på dem. I svaret nämns att stadsmiljöns verksamhetsområde har utarbetat en färdplan för segregationsutvecklingen, där målet är att via ett exempelområde hitta verksamhetsområdets metoder för att korrigera segregationsutvecklingen. Växelvekan och kommunikationen om aktuella ärenden inom stadsplaneringen och planläggningen utvecklas kontinuerligt. Ett nytt inslag under 2024 är storområdesspecifika möten om aktuella ämnen för områdets invånare. I kommunikationen strävar man efter att mångsidigt utnyttja olika kanaler. Problemen med inomhusluften som upptäcktes på vissa arbetsplatser åtgärdades på många olika sätt. I slutet av 2024 flyttade hela verksamhetsområdet till de nya lokalerna som färdigställdes.

Välfärdsområdena har sedan början av 2023 ansvarat för ordnandet av social- och hälsovårdens tjänster samt räddningsväsendet. Staden och välfärdsområdet har i samarbete kartlagt de gemensamma processerna och förhandlat om samarbetet. Gemensamma praxis och verksamhetssätt söker ännu delvis sin form. Svaret till utvärderingsberättelsen är mångsidigt och omfattande. Strukturer för samarbetet och avtal har skapats i alla verksamhetsområden.

VTK Kiinteistöt Oy uppnådde år 2023 målen som staden ställt för bolaget och bolagets ekonomi fortsatte att utvecklas positivt. I bolagets ägarpolitiska riktlinjer uppmärksammas fastighetsägarens ansvarsfullhet ännu mer än tidigare. Målen i VTK-koncernens ansvarsprogram stöder också uppnåendet av stadens kolneutralitetsmål. I bolagets affärsverksamhet kommer ledningen av investeringsprojekt att framhävas under de närmaste åren, eftersom bolagets investeringsprogram är omfattande. I planeringen och genomförandet av investeringsprojekten måste man se till en tillräcklig riskhantering. Bolagets ledning och styrelse följer aktivt med hur projekten framskrider och om riskhanteringen rapporteras regelbundet till koncernledningen.

Mercuria kauppapilaitos Oy är en yrkesläroanstalt som i huvudsak erbjuder utbildning för grund-, yrkes- och specialyrkesexamen i affärsverksamhet. Revisionsnämnden ansåg att verksamhetens studerande- och arbetslivsorientering syns i de höga responsbetygen som läroanstalten fått. Läroanstalten erbjuder också ett stort också utbud av stödtjänster för studierna och välbefinnandet. Baserat på utvärderingen är

verksamheten ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. I koncerntjänsternas svar anges att man i sammanslutningens kommande ägarpolitiska riktlinjer kommer att framhäva förebyggandet av marginalisering bland studeranden, slutförandet av studierna och allmänt taget bolagets utvecklingsåtgärder ur det sociala ansvarets perspektiv. I svaret konstateras också att nedskärningarna i statens anslag till yrkesutbildning måste beaktas i planeringen av affärsverksamheten.

I svaret på utvärderingen av strategitemat "Ett ekologiskt hållbart Vanda" belyser verksamhetsområdet situationen för åtgärderna i färdplanen för resursklokhets efter uppdateringen, som visar på framsteg jämfört med det som framfördes i utvärderingsberättelsen. Nästan 90 procent av åtgärderna är färdiga, genomförs just nu eller är fortlöpande praxis. Det relativt sett högsta antalet åtgärder som ännu inte har påbörjats hörde till spåret Materialens livscykel och cirkulär ekonomi (16 procent), spåret Ett hållbart Vanda (15 procent) samt spåret Kolsänkor och kompensation (14 procent).

Slutsatser:

Revisionsnämnden konstaterar att svaren som fåtts till utvärderingsberättelsen för 2023 var sakliga. Verksamhetsområdena har styrt sitt utvecklingsarbete i den riktning som rekommenderas i utvärderingsberättelsen.

10 REVISIONSNÄMNDENS UPPGIFTER OCH VERKSAMHET

Uppgifter och sammansättning

Revisionsnämnden är ett lagstadgat organ som lyder under stadsfullmäktige och som har till uppgift att organisera granskningen av Vanda stads och stadskoncerns förvaltning och ekonomi samt bedöma huruvida staden har uppnått sina mål och ordnat verksamheten på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt på det sätt som fastställs i kommunlagen. Nämnden bereder de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt övervakar att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas.

Enligt förvaltningsstadgan ska nämndens ordförande och vice ordförande vara fullmäktigeledamöter. Nämndens övriga medlemmar ska vara fullmäktigeledamöter eller första eller andra ersättare enligt respektive fullmäktigegrupps ordningsföljd för ersättare.

Stadsfullmäktige tillsatte 23.8.2021 revisionsnämnden för mandatperioden 2021–2025. Nämnden består av tretton medlemmar och en personlig ersättare för varje medlem. Revisionsnämndens sammansättning presenteras i [bilaga 1](#). Jämvigheterna för medlemmarna i revisionsnämnden i utarbetandet av utvärderingsberättelsen presenteras i [bilaga 2](#).

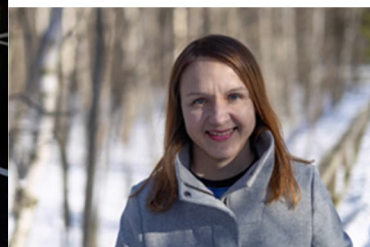

Bild: Sakari Manninen

Översta raden till vänster: Paula Lehmuskallio, Nina Nummela, Tuire Kaimio, Juha Järä, Tarja Eklund, Oskari Iivari. Nedre raden till vänster: Funda Demiri, Jussi Särkelä, Naima el Issaoui, Reija Friman ja Markku Weckman. Högre bild Siri Ahokas.

Revisionsnämndens verksamhet

Planering och genomförande av utvärderingen

Revisionsnämnden godkände utvärderingsplanen för 2024 på sitt sammanträde 12.6.2024. Den årliga utvärderingsberättelsen ingår i fullmäktigeperiodens utvärderingsplan. Revisionsnämnden granskar i sitt utvärderingsarbete verksamheten och

serviceproduktionen i stadens olika verksamhetsområden. Detta görs genom att läsa handlingar, höra ansvariga personer, göra studiebesök till verksamhetsområdena samt intervjua tjänstemän. Syftet är att bedöma utfallet av de bindande målen och omsättningen av den strategiska styrningen. Samtidigt kartlägger man huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt.

Utvärderingen är styrning och utveckling av verksamheten. Tanken är att utvärderingen ska utnyttjas i ekonomiplanerings-, verksamhets- och strategiprocesserna. Revisionsnämnden är ett verktyg för säkerställande av den strategiska styrningen, demokratin och redovisningsskyldigheten. Revisionsnämndens utvärderingsplan har genomförts som planerat.

Revision

Enligt kommunlagen väljer fullmäktige för granskning av förvaltningen och ekonomin en revisionssammanslutning som ska förordna en OFGR-revisor till ansvarig revisor. Till revisor i kommunens dottersammanslutningar ska kommunens revisionssammanslutning väljas, om det inte i anslutning till ordnandet av granskningen finns grundad anledning att avvika från detta. Stadens och koncernens dotterbolags revisor är under perioden 2021–2024 KPMG Oy Ab. Stadens ansvariga revisor har varit OFGR, CGR Juha Huuskonen. Revisionsnämnden förberedde konkurrensutsättningen om den nya perioden som inleds 2025 under hösten 2024.

Redogörelse för bindningar

Revisionsnämnden har övervakat efterlevnaden av skyldigheten att redogöra för bindningar enligt 84 § i kommunlagen och tillkännagett redogörelserna för fullmäktige.

Skyldigheten att redogöra för sina bindningar gäller kommunstyrelsens ledamöter, ledamöter i organ som sköter uppgifter som avses i markanvändnings- och bygglagen, ordföranden och vice ordförande i fullmäktige och nämnder, kommundirektören, borgmästaren och vice borgmästare samt föredragande i kommunstyrelsen och nämnder. För sektionernas del gäller samma skyldighet att redogöra för bindningar som för det organ under vilket de lyder.

Redogörelse för bindningar ska lämnas för uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet. Redogörelse ska också lämnas för betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Övrig verksamhet

Revisionsnämnden har fört vidare samarbetet med huvudstadsregionens städer Helsingfors, Esbo och Grankulla i form av utbildning och ett gemensamt utvärderingsämne. Verksamheten samordnas av en styrgrupp som består av revisionsnämndens ordföranden och cheferna för den externa revisionens enheter. Städernas gemensamma eftermiddagsseminarium ordnades i Esbo 28.11.2024. Det gemensamma utvärderingsämnet rörde beredskap för extrema väderfenomen och presenteras sammanfattat i [kapitel 7](#).

Revisionsnämnderna i Vanda och Kervo städer samt Vanda och Kervo välfärdsområde ordnade ett gemensamt kvällsseminarium 9.10.2024 kring temat elevvårdstjänster inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning.

Information

På Vanda stads webbplats, på sidan [Extern revision | Vanda](https://www.vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/organisation/extern-revision) (<https://www.vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/organisation/extern-revision>) presenteras stadens revisionsnämnd och externa revision samt nämndens årliga utvärderingsberättelser, där uppnåendet av de operativa och ekonomiska målen behandlas.

Revisionsnämndens föredragningslistor och protokoll finns tillgängliga på www.vantaa.fi/paatoksenteko. Revisionsnämnden rapporterar och informerar om ärenden i anslutning till sitt uppdrag i första hand till stadsfullmäktige. I informationen iakttas till lämpliga delar de allmänna anvisningarna om stadens principer för informationen som stadsfullmäktige har godkänt.

Vanda, 29.4.2025
Revisionsnämnden

FÖRKORTNINGAR:

Inkomstrelaterad

dagpenning Betalas till en arbetslös person som är medlem i en arbetslöshetskassa. Betalaren är arbetslöshetskassan. Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel som är lika stor som grunddagpenningen och av en förtjänstdel som bestäms utifrån lönen.

Cloudia

System för upphandlingar och avtalshantering

CO₂-ekv.

Koldioxidekvivalent, ett mått som används för att jämföra olika växthusgasers uppvärmande effekt på klimatet.

DigiOne

Digital serviceplattform och ekosystem för utbildning

Digital och grön

omställning

Genomförandet av den gröna omställningen genom att utnyttja den digitala informationsteknologins möjligheter i utvecklandet av produkter, tjänster, operativa processer och arbetsmiljöer.

NTM-centralen

Närings-, trafik- och miljöcentralen

eNPS

Arbetstagarnas rekommendationsgrad

EU

Europeiska unionen

Funa-testet

Bedömning av de funktionella matematiska färdigheterna (functional numeracy assessment)

HankintaHeimo

Assistenttjänst för offentlig upphandling

IKT

Informations- och kommunikationsteknik

OFGR

Revisor som sköter revisionsuppdrag i offentlighetsrättsliga samfund och koncerner

UF-centret

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter

FPA

Folkpensionsanstalten

CGR

Av Centralhandelskammaren godkänd revisor

Matchning

Ett matchningsproblem innebär att jobben och arbetskraften inte möts. Det finns jobb, men de sökande har inte den kompetens eller utbildning som behövs för de lediga jobben.

SkolPT

Personlig tränare som arbetar i en skola

AKTA

Det allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet för kommunsektorn

LUKE

Naturresursinstitutet

Lukuseula

Digitalt verktyg för bedömning av läsfärdigheterna

Likviditetskvot

Beskriver företagets kortsiktiga kassalikviditet

MBT	Markanvändning, boende och trafik
MEK	Handlingsprogrammet för positiv särbehandling
Move	Nationellt datainsamlings- och responssystem som är avsedd för mätning av den fysiska funktionsförmågan hos elever i årskurs 5 och 8 i den grundläggande utbildningen
NEET	Ung person som inte arbetar, studerar eller avlägger vapentjänst eller civiltjänstgöring (Not in Employment, Education or Training)
NPS-värde	Rekommendationsgrad för tjänster (net promoter score)
Soliditet	Beskriver företagets betalningsförmåga
Ab	Aktiebolag
Lönesubvention	Prövningsbaserat stöd avsett för att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande som beviljas och betalas av arbetskraftsmyndigheten.
Grunddagpenning	Betalas till en arbetslös person som inte är medlem i en arbetslöshetskassa. Betalaren är Folkpensionsanstalten.
F1	Finska som modersmål
F2	Finska som andraspråk
Enkäten School Day	Samlar in information om elevernas välbefinnande
SDG	Globala mål för hållbar utveckling enligt Agenda 2030 (sustainable development goals)
Segregation	Med regional segregation menas åtskillnad av befolkningsstrukturen i stadens olika bostadsområden baserat på demografiska, socioekonomiska eller etniska faktorer
FM	Finska mästerskapet
SMILE	Projektet Familjerna, gemenskaperna, skolorna och tjänsterna i Vanda bygger nya dialoger för integration
Sohä	Social- och hälsovården
Startpeng	Prövningsbaserat stöd som betalas till en ny företagare som stöd för försörjningen i början av företagsverksamheten.
AN	Förkortning för orden arbets- och näring i sammansättningar
PRAO	Praktisk arbetslivsorientering
Arbetsmarknadsstöd	Understöd som är avsett för att trygga försörjningen för arbetslös person, med vilket man främjar stödtagarens förutsättningar att söka sig eller återgå till arbete.
Vantti	Vanda stads bolag för fastighets- och lokalservice Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy
Varia	Vandas yrkesinstitut Varia

VAV	Vanda stads hyreshusbolag VAV Yhtymä Oy
FM	Finansministeriet
VTK	Vanda stads industrifastighetsbolag VTK Kiinteistöt Oy
Övergångsarbets- marknaden	Tjänster mellan arbetslöshet och den öppna arbetsmarknaden, såsom arbete med lönesubvention, arbetsprövning, träning, utbildning och verkstadsverksamhet, där målet är att få personen ut på arbetsmarknaden.
Wilma	Informationssystem som används för informationsförmedling mellan hem och skola

BILAGA 1

Revisionsnämndens sammansättning i utarbetandet av utvärderingsberättelsen för året 2024:

<u>Medlem</u>	<u>Ersättare</u>
Kaimio Tuire, ordförande	Viilo Mikko (fge till 16.12.2024)
	Kauppinen Sirpa (fge fr.o.m. 16.12.2024)
Weckman Markku, vice ordförande	Karhu Suvi (fge till 16.12.2024)
	Aidanjuuri Tanja (fge fr.o.m. 16.12.2024)
Ahokas Siri	Åstrand Stefan
Demiri Funda	Eerola Antero
Eklund Tarja	Sodhi Ranbir
Iivarinen Oskari	Siniketo-Pietilä Katja
El Issaoui Naima	Kiljunen Kimmo
Järä Juha	Saimen Tuukka (fge till 27.1.2025)
	Mäkipernaa Aki (fge fr.o.m. 27.1.2025)
Lehmuskallio Paula	Norres Lasse
Norrena Vaula (fge till 16.12.2024)	Friman Reija
Mutanen Tuomas (fge fr.o.m. 16.12.2024)	
Nummela Nina	Jääskeläinen Jouko (fge till 16.12.2024)
	Suni Antti (fge fr.o.m. 16.12.2024)
Phull Manav	Orlando Carita (fge till 16.12.2024)
	Multala Sari (fge fr.o.m. 16.12.2024)
Särkelä Jussi	Tamminen Ida

BILAGA 2

Jämvigheterna i utarbetandet av utvärderingsberättelsen för år 2024:

Markku Weckman, koncernen VAV-yhtymä Oy, styrelseledamot,
Siri Ahokas, stadsmiljönämnden, ledamot,
Funda Demiri, nämnden för fostran och lärande, ersättare,
Tarja Eklund, stadsmiljönämnden, vice ordförande,
Oskari Iivarinen, stadsmiljönämnden, ledamot,
Naima el Issaoui, nämnden för fostran och lärande, ledamot och koncernen VAV-yhtymä Oy, styrelseledamot,
Juha Järä, nämnden för stadskultur och välfärd, ledamot,
Paula Lehmuskallio, nämnden för fostran och lärande, ordförande,
Tuomas Mutanen, stadsmiljönämnden, ledamot,
Vaula Norrena, stadsmiljönämnden, ledamot,
Manav Phull, nämnden för fostran och lärande, ledamot,
Jussi Särkelä, koncernen VAV-yhtymä Oy, ordförande i styrelsen,
Reija Friman, nämnden för stadskultur och välfärd, ledamot,
Suvi Karhu, stadsmiljönämnden, ledamot och koncernen VAV-yhtymä Oy, styrelseledamot,
Sirpa Kauppinen, stadsrumsnämnden, ersättare och samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), styrelseledamot,
Ida Tamminen, stadsmiljönämnden, ledamot.

VD/482/02.04.03.03/2025

PT/MR/TP/EJ/KW

Utvecklingen av och utsikterna för samhällsekonomin i Finland var långsam 2024 och Finansministeriet förutspår en minskning av BNP med 0,3 procent för hela 2024. Under de senaste åren har den snabbt ökande inflationen avtagit och det har gjort det möjligt att sänka räntorna. Den långsamma tillväxten syns som en stigande trend i arbetslöshetsnivån och arbetslösheten väntas öka ytterligare 2025. Enligt bokslutsutvärderingarna var räkenskapsperiodens resultat för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet 1,1 miljarder euro positivt, men posterna av engångskaraktär, såsom bolagiseringar och bolagsförsäljningar, förbättrade resultatet med 0,3 miljarder euro. Över 70 procent av resultatet uppkom i fyra städer (Helsingfors, Tammerfors, S:t Michel och Esbo). Mätt med verksamhetens och investeringarnas kassaflöde visade den kommunala ekonomin ett underskott på -0,5 miljarder euro.

Kommunernas verksamhetsintäkter ökade med 1,2 procent och verksamhetskostnader med 1,6 procent. Den måttliga ökningen av verksamhetskostnaderna påverkades av de anpassningsåtgärder som vidtagits och sänkningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften. Kommunernas kommunalskatteintäkter sammantaget minskade med 3,3 procent, samfundsskatteintäkterna med 14 procent och statsandelsintäkterna med 6,6 procent. Minskningen påverkas fortfarande av eftersläpningarna i anslutning till välfärdsområdesreformen och det allmänna ekonomiska läget. Räkenskapsperiodens resultat 2024 var negativt i 80 kommuner, medan det uppvisade ett underskott i 49 kommuner år 2023.

I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,8 miljarder euro. Lånestocken för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet ökade med cirka 0,7 miljarder euro och uppgick i slutet av år 2024 till cirka 20,6 miljarder euro.

Vanda stads bokslut år 2024

Räkenskapsperiodens resultat för **år 2024** var -58,8 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat försämrades med 108,9 miljoner euro jämfört med året innan. Efter ändringarna i avskrivningsdifferensen och reserver samt fonderingarna var **räkenskapsperiodens underskott -61,3 miljoner euro**.

De externa verksamhetsintäkterna uppgick till 146,2 miljoner euro år 2024. Jämfört med året innan minskade verksamhetsintäkterna med 12,4 miljoner euro. Markförsäljningsvinsterna och övriga försäljningsvinster på anläggningstillgångar ökade med 2,6 miljoner euro jämfört med året innan. De externa verksamhetskostnaderna uppgick till 862,7 miljoner euro och ökade med 30,0 miljoner euro jämfört med året innan. De största kostnadsposterna var personalkostnaderna 422,9 miljoner euro och köp av tjänster 281,3 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 28,9 miljoner (7,3 %) och köpen av tjänster minskade med 5,3 miljoner euro (-1,8 %) jämfört med året innan.

Verksamhetsbidraget uppgick till -716,4 miljoner euro år 2024, dvs. det minskade med 42,4 miljoner euro jämfört med året innan.

I skatteinkomster inflöt år 2024 sammanlagt 585,2 miljoner medan statsandelarna uppgick till 179,1 miljoner euro. Jämfört med år 2023 försämrades skatteinkomsterna med 53,5 och statsandelarna med

0,5 miljoner euro. Inkomstskatterna minskade med 32,5 miljoner euro, intäkterna av samfundsskatten med 20,5 miljoner euro och fastsighetsskatten med 0,5 miljoner euro jämfört med år 2023.

Finansieringskostnaderna ökade med 9,3 miljoner euro jämfört med år 2023. De finansiella intäkterna ökade däremot med 2,6 miljoner euro, vilket innebär att de finansiella intäkterna och kostnaderna tillsammans minskade med 6,7 miljoner euro jämfört med år 2023.

Stadens årsbidrag år 2024 var 58,8 miljoner euro. Avskrivningarna enligt plan och nedskrivningarna uppgick till 114,2 miljoner euro, dvs. 2,3 miljoner euro mer än år 2023. Med årsbidraget kunde avskrivningarna täckas till 51,5 procent, vilket innebär att stadens internt tillförda medel uppvisade ett underskott då de mäts med årsbidraget.

Investeringsutgifterna år 2024 uppgick till 149,5 miljoner euro. Nettoökningen för stadens långfristiga lån var 89,7 och minskningen av kortfristiga lån 20,0 miljoner euro, vilket ger en nettoökning i lånestocken på 69,7 miljoner euro. Andelen internt tillförda medel för investeringar försvagades till 39,9 procent under räkenskapsperioden, då den var 99,7 procent året innan.

I Vanda stads balansräkning utgjordes den största posten inom bestående aktiva av de materiella tillgångarna som uppgick till 1 374,2 miljoner euro i slutet av 2024 (69,2 procent av slutsumman i balansräkningen). Under passiva i balansräkningen var det egna kapitalet 974,0 miljoner och det främmande kapitalet 997,5 miljoner euro. Balansräkningens slutsumma var 1 985,8 miljoner euro. Soliditeten försämrades till 49,4 procent (52,6 procent 2023). Lånebeståndet per invånare ökade från det föregående året med 226,6 euro, dvs. till 3 425,7 euro per invånare.

Fastighetsfondens överskott före fondöverföringar uppgick till 2,9 miljoner euro och underskottet i Skadefonden till 0,4 miljoner euro.

I **koncernbokslutet** har dotterbolag, samkommuner och intressesammanslutningar samt dotterbolagens och samkommunernas dotter- och intressesammanslutningar sammanställts, dvs. sammanlagt 57 sammanslutningar.

Resultatet för koncernen under räkenskapsperioden 2024 var -7,6 miljoner euro. Efter bokslutsdispositioner, räkenskapsperiodens skatter, kalkylerade skatter och minskningar av minoritetsandelar uppgick räkenskapsperiodens underskott till 38,3 miljoner euro. Koncernens lånestock ökade med 218,0 miljoner euro från året innan, och var 2 101,0 miljoner euro i slutet av 2024. Lånestocken per invånare ökade till 8 357,0 euro, då den år 2023 var 7 609,8 euro. Koncernens relativa skuldsättningsgrad var 168,8 procent i slutet av år 2024, vilket innebär att driftsinkomsterna för 2024 inte skulle ha räckt till för att återbetala främmande kapital.

Budgetutfallet 2024

Stadsfullmäktige godkände 13.11.2023 budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2027. Den ursprungliga budgeten för 2024 som fullmäktige godkänt slutade på -6,2 milj. euro som resultat för räkenskapsperioden och ett underskott på -4,9 milj. euro samt en bruttoinvesteringsnivå på sammanlagt 198,4 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade om ändringar i budgeten för 2024 utgående från verksamhetsområdenas förslag under år 2024. De största budgetändringarna bestod av en sänkning av inkomstmålet för stadsmiljöns verksamhetsområde med 24,1 milj. euro och en höjning av anslagen med 16,5 milj. euro.

Det svaga konjunkturläget inom bostadsbyggandet syntes som en svag utveckling av markförsäljningsvinster, ersättningarna för markanvändningsavtal och andra inkomster som hänför sig till byggandet.

Anslagshöjningar gjordes för kostnaderna för underhåll, fastighetsskötsel och uppvärmning bland annat på grund av de utmanande förhållandena under vårvintern och höjningen av den allmänna kostnadsnivån. Dessutom beaktades de hyreshöjningar som VTK Oy meddelat och underhållshyrans utjämningsfaktura som anslagsökning inom såväl stadsmiljöns verksamhetsområde som verksamhetsområdet för fostran och lärande och verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Inom stadsmiljöns verksamhetsområde syns hyreshöjningarna också som en ökning av den interna hyresintäkten.

Inkomstbudgeten för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes med 1,0 milj. euro och anslaget med 21,3 milj. euro. Inkomstbudgeternas ändringar berodde på projektunderstöd samt inkomster av dag- och semesterverksamhet för barn med funktionsnedsättning. Å andra sidan minskade inkomsterna på grund av att klientavgifterna inom småbarnspedagogiken minskade på grund av lagstiftningen. Anslagsändringarna berodde till största delen på kostnaderna för inhyrning av arbetskraft inom småbarnspedagogiken, indexhöjningen av servicesedeln, det ökade antalet användare och de lagstadgade stödåtgärderna.

Anslaget för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning höjdes med 4,0 milj. euro för att motsvara arbetsmarknadsstödet höjda kommunandelsavgifter. Dessutom riktades den centraliserade reserveringen för löneförhöjningar till verksamhetsområdena. Anslagen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd höjdes med 2,5 milj. euro. Anslagsändringarna berodde i huvudsak på VTK Oy:s hyreshöjningar och utgifter för nya projekt.

Efter budgetändringarna blev det budgeterade resultatet för räkenskapsåret -70,4 milj. euro.

Bokslutet för 2024 uppvisade ett resultat på -58,8 milj. euro samt ett underskott på -61,3 milj. euro för räkenskapsperioden. Räkenskapsperiodens underskott är 56,4 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 7,8 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

I den ändrade budgeten för 2024 uppgick verksamhetsintäkterna från stadens driftsekonomi till 319,8 milj. euro. Utfallet av verksamhetsintäkterna under 2024 var 337,9 milj. euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 18,1 milj. euro. Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande samt verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning hänförde sig de största överskridningarna av verksamhetsintäkterna till de flyktingersättningar som staten betalar och till de stöd som staten beviljar eller förmedlar. Inom stadsmiljöns verksamhetsområde gällde de största överskridningarna markförsäljningsvinster, arrendeinkomster och avtalsersättningar, som realiserades bättre än i den ändrade budgeten, men klart sämre än i den ursprungliga budgeten. Den budgetändring som gjorts för stadsmiljöns verksamhetsområde beror i huvudsak på en svag efterfrågan på tomter, särskilt inom bostadsbyggande. Markanvändnings- och utvecklingsersättningarna, markförsäljningsvinsterna och Depåns hyresintäkter var bättre än i den ändrade budgeten. Försäljningsintäkterna inkluderar 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade intäkter från byggservicetjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), vilket är 0,9 milj. euro mindre än i den ändrade budgeten.

Stadens verksamhetskostnader var 1 073,5 milj. euro i den ändrade budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna uppgick år 2024 till 1 054,4 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 19,1 milj. euro. Jämfört med 2023 ökade verksamhetskostnaderna med 46,8 milj. euro, dvs. med

4,6 procent. Verksamhetskostnaderna för alla verksamhetsområden underskred den ändrade budgeten. Personalkostnaderna underskreds inom alla verksamhetsområden, totalt med 6,4 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. Köpen av tjänster underskred den ändrade budgeten med 7,5 milj. euro. De underskreds inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning särskilt i fråga om ICT-tjänster och inom stadsmiljöns verksamhetsområde i fråga om HRT-avgifterna för Helsingforsregionens trafik. Inom verksamhetsområdet fostran och lärande samt verksamhetsområdet stadskultur och välfärd överskred köpet av tjänster budgeten. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 2,8 milj. euro och understödskostnaderna överskred den med cirka 0,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3,0 milj. euro. I verksamhetskostnaderna ingår 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

Skatteinkomsterna 2024 underskred budgeten med 26,8 milj. euro och statsandelarna med 2,9 milj. euro. Uppskattningen av skatteinkomster och statsandelar baserade sig på Kommunförbundets prognos. I relation till budgeten var kommunalskattens utfall 98,0 procent, utfallet av fastighetsskatt 93,8 procent, utfallet av samfundsskatt 86,9 procent och utfallet av statsandelar 98,4 procent. Allt som allt minskade skattefinansieringen totalt (skatter och statsandelar) med 6,6 procent jämfört med bokslutet för 2023. På grund av välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av 2023 var skatteinkomsterna för 2023 exceptionellt höga av engångsnatur. Detta beror på de s.k. skatteeftersläpningarna som hänför sig till reformen och som uppgick till cirka 59 miljoner euro 2023. Även statsandelsinkomsterna påverkades negativt av välfärdsområdesreformen, statsandelarna för de uppgifter som överförts till välfärdsområdena minskades från kommunernas statsandelar. Det gjordes ingen tilläggsbudget för skatteinkomsterna och statsandelarna under 2024. Kommunalskatterna underskred budgeten med 8,2 miljoner euro, samfundsskatteintäkterna med 11,2 milj. euro och fastighetsskatterna 7,4 milj. euro. Statsandelarna underskred budgeten med 2,9 milj. euro.

Under 2024 utföll de finansiella intäkterna och kostnaderna till sammanlagt 11,0 milj. euro positivt, och de sammantagna finansiella intäkterna och kostnaderna i budgeten hade beräknats till 5,0 milj. euro. Räntenivån har sjunkit något efter en mycket snabb och hög uppgång 2023 och den uppskattade räntekostnaden på 24,6 miljoner euro underskreds med 1,6 miljoner euro i budgeten och utfallet var 23,0 miljoner euro. Stadens låneportfölj har fortfarande en hög skyddsgrad, men inga ränteskydd gjordes för nya lån på grund av den höga räntenivån. Räntekostnaderna för stadens låneportfölj uppgick till en nivå på 12,3 milj. euro, dessutom betalade staden sina bolag 1,7 milj. euro ränta enligt de medel som finns på koncernkontot. Stadens ränteintäkter överskred budgeten med 2,2 miljoner euro, vilket innebär att nettot av ränteintäkterna och räntekostnaderna för staden är 3,8 miljoner euro positivt i förhållande till budgeten. Övriga finansiella intäkter och kostnader netto är också positiva med 2,2 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna uppgick 2024 till cirka 114,2 miljoner euro. De genomfördes till 98,6 procent och underskred budgeten med 1,6 miljoner euro.

I bokslutet för år 2024 uppgick stadens årsbidrag till 58,8 milj. euro, räkenskapsperiodens resultat till -58,8 milj. euro och räkenskapsperiodens underskott till -61,3 milj. euro.

I den ursprungliga budgeten för 2024 var inkomsterna i investeringsdelen 6,0 milj. euro, utgifterna 198,4 milj. euro och nettot för investeringsdelen 192,4 milj. euro. År 2024 minskades inkomstbudgeten med 3,0 milj. euro i fråga om inkomsterna för fast egendom. Anslagen höjdes med sammanlagt 1,0 miljoner euro för anskaffning av lös egendom inom stadsmiljön. I budgeten för 2023 hade det reserverats ett anslag för upphandlingarna i fråga, men på grund av leveranssvårigheter levererades maskiner och utrustning först under 2024. Efter ändringarna uppgick inkomstbudgeten till 3,0 milj. euro och de beräknade anslagen till 199,3 milj. euro.

Bruttoutgifterna för investeringar som genomförts 2024 uppgick till totalt 149,6 milj. euro, och de underskred den ändrade budgeten med 49,8 milj. euro. De budgetenliga investeringsanslagen underskreds i alla projektgrupper. Den största underskridningen skedde i byggprojekt, 31,7 milj. euro. Anslagen underskreds särskilt på grund av förskjutningar i tidsplanerna för byggprojekt och de lägre entreprenadpriserna för vissa genomförda projekt. För de offentliga anläggningstillgångarnas del underskreds budgetutgifterna med 8,1 miljoner euro på grund av förseningar i projektens tidtabeller. Anslagen för fast egendom underskreds med 6,1 milj. euro. För den immateriella egendomens del underskreds budgeten med 1,7 milj. euro, för den lösa egendomens del med 1,0 milj. euro och för aktiernas och andelarnas del med 1,1 milj. euro jämfört med budgeten.

Investeringsinkomsterna utföll med 4,7 milj. euro, 1,7 milj. euro över den ändrade budgeten. Intäkterna av aktier och andelar överskred budgeten med 2,1 miljoner euro, eftersom inga inkomster beräknades uppstå i budgeten. Inkomsterna av fast egendom överskred den ändrade budgeten med 0,5 miljoner euro och även den immateriella egendomen överskreds med 0,3 miljoner euro. Inkomsterna av offentliga anläggningstillgångar underskred i sin tur budgeten med 1,5 miljoner euro på grund av tidpunkten för inkomsterna från Vandaspåran. Undertecknandet av MBT-avtalet med staten drog ut på tiden så långt att statens andel av spårvagnskostnaderna inte hann med i statens tilläggsbudget för 2024. Investeringsdelens nettoutgifter år 2024 uppgick till totalt 144,9 milj. euro, vilket underskred budgeten med 51,5 milj. euro.

År 2024 ökade stadens långfristiga lånestock med ett belopp motsvarande fullmakten att uppta nettolån, dvs. med 89,7 miljoner euro. Den externa låneportföljen ökade med 69,7 milj. euro till cirka 861 milj. euro i slutet av 2024. I den ursprungliga budgeten för 2024 uppskattades nettolåneökningen utifrån budgetens driftsekonomiska del och investeringsdel till 89,7 milj. euro.

Utfallet av de bindande målen 2024

För år 2024 ställde fullmäktige upp sammanlagt 45 bindande mål. Elva av de uppställda målen nåddes fullt ut, 28 nåddes delvis medan sex mål inte nåddes alls.

Den svaga utvecklingen i det allmänna ekonomiska läget och konsekvenserna för den kommunala ekonomin av att bostadsbyggandet står stilla påverkar stadens ekonomi på så sätt att målen för produktivitets- och tillväxtprogrammet inte nås för 2024 och 2025. I bokslutet för 2024 uppgick årsbidraget till 59 miljoner euro. Verksamhetsbidraget försämrades 11,1 procent i relation till budgeten 2023. Markanvändningens nettoinkomster uppgick till cirka 15,9 miljoner euro (2023: ca 16,4 milj. euro). År 2024 färdigställdes 901 bostäder (2023: 3115). Antalet småhusbostäder som färdigställdes var 178 (2023: 452).

Naturens mångfald har främjats genom att vidta åtgärderna i filen Mångfald i naturen i Färdplanen för resurssmarthet. Fjärrvärmeutsläppen har inte nått målet och de har ökat från 2020 (cirka 25 %). De minskade ändå jämfört med året innan. Elutsläppen har minskat betydligt (nästan 30 %). Trafikutsläppen har också minskat (11 %), men de har inte nått målet (minskning 25 % 2020–2023).

Antalet passagerare i kollektivtrafiken ökade jämfört med året innan och antalet påstigningar var 146 406 påstigningar/vardag (2023: 133 218). Detta är det största antalet påstigningar någonsin i Vanda. Byggandet av Vandas spårvagnsstad framskrider. Utvecklingsplanerna för centrumen har fortsättningsvis förverkligats. Uppföljningsgrupper som utsetts för stadscentrumen har ansvarat för uppföljningen, och grupperna har sammanträtt tre gånger under året.

Deltagandet i medborgarbudgetens röstning i Vanda var 3,2 % för hela staden. Antalet personer som röstade var totalt 6 686. Antalet idéer som lämnades in var 2080, av vilka 349 gick vidare till omröstningen. Finansiering beviljades till 66 projekt som ska genomföras under 2024 och 2025. Hittills har cirka 12 000 Vandabor deltagit i medborgarbudgetens olika faser i Vanda, vilket innebär att målet på 5 procent har nåtts.

Vandas 50-årsjubileumsevenemang genomfördes i alla storområden enligt planerna. Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda är enligt enkäten om delaktighet 41,9 procent vid årsskiftet 2024–2025. För varje storområde har man kartlagt en lämplig plats för arrangemang av utomhusevenemang.

Antalet långtidsarbetslösa ökade jämfört med läget i slutet av 2023. Antalet långtidsarbetslösa var 6539 i slutet av året (2023: 5049). Antalet arbetslösa under 30 år var 3978 i slutet av året (2023: 3580) och antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål 8240 (2023: 7232).

Grundskoleelevernas läsfärdighet bedömdes med testet Lukuseula (åk 2 och 7). Målet var att resultaten förbättrades med fyra procentenheter jämfört med utgångsnivån. Resultaten från testen Lukuseula för åk 2 försämrades, men förbättrades för åk 7.

Målet för handlingsprogrammet för positiv särbehandling för åren 2023–2025 är att minska välfärdsskillnaderna mellan områdena och invånarna. Programmet har genomförts till största delen under 2024. Av programmets åtgärder har uppskattningsvis 13 vidtagits fullt ut (ca 81 %) och 3 delvis (19 %).

Målet Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar, nådde inte målnivån (4,3 %) när det gäller andelen sjukfrånvaro (6,02 %), men däremot minskade andelen sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa (0,97 %).

Den framtida utvecklingen

Den budget för 2025 som Vanda stadsfullmäktige godkände i november 2024 baserar sig på ett underskott på -49,9 miljoner euro för räkenskapsperioden. Utöver det stora budgetunderskottet visar de senaste prognoserna för skatteinkomsterna en svagare tillväxt för 2025 än budgeten, vilket beräknas försvaga resultatet för räkenskapsperioden jämfört med budgeten. Kommunsektorns löneuppgörelse kan om den förverkligas medföra extra kostnader för staden redan år 2025.

Den allmänna ekonomiska utvecklingen väntas börja stiga under 2025, men å andra sidan beräknas arbetslösheten öka ytterligare. Bostadsmarknaden förutspås återhämta sig, men när det gäller bostadsbyggande väntas ännu ingen större förändring under 2025. Att få nya bostäder färdigställs kan bromsa upp migrationen och stadens befolkningstillväxt under de närmaste åren.

Budgeten för 2025 innehåller en nettoupplåningsreserv på 203 miljoner euro. Lånereserveringen växer särskilt på grund av stadens ökade grundinvesteringar, investeringen i Vandaspåran, den tillfälliga minskningen av markförsäljningsintäkter och den svaga skatteinkomstutvecklingen. Investeringen i Vandaspåran och den svaga kommunala ekonomin kommer att öka stadens lånebelopp avsevärt under de kommande åren.

Vanda stads ekonomi måste balanseras under de följande åren. Under 2025 inleds, som en del av beredningen av den nya kommande strategin och som en del av budgetprocessen 2026, en strukturkartläggning av utgifterna och inkomsterna, där alla stadens verksamhetsområden och deras funktioner går igenom. Vid strukturkartläggningen bedöms om staden gör de rätta sakerna med rätta prioriteringar samt hur man gör och genomför saker. Investeringarna kommer också att granskas. Samtidigt bedöms också utvecklingsutsikterna för den allmänna ekonomiska utvecklingen, den kommunala ekonomin och Vandas ekonomi samt behoven i eurosummor av att balansera stadens ekonomi under den kommande fullmäktigeperioden.

Kommunernas reformarbete vad gäller statsandelarna pågår och målet är att det nya statsandelssystemet används från och med 1.1.2027. Det här kan ha betydande kommunvisa följder jämfört med det nuvarande systemet. Regeringen planerar också en fastighetsskattereform där fastigheternas beskattningsvärden justeras. Det finns också planer på bland annat en totalreform av lagen om utkomststöd, som om den genomförs kan ha stora konsekvenser för den kommunala ekonomin.

Stadsstyrelsen 24.3.2025 § 5

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

1. föreslå för stadsfullmäktige att
 - a) Bostadslånefondens överskott på 2 907 086,12 euro bokförs som ett tillskott i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
 - b) Skadefondens underskott på 446 337,31 euro bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar, och
 - c) Vanda stads räkenskapsperiods underskott på 61 253 389,20 euro överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen och
2. konstatera att eftersom balansräkningen också omfattar överskott som ansamlats från tidigare räkenskapsperioder är det på grundval av räkenskapsperiodens resultat inte nödvändigt med förslag till balansering av ekonomin,
3. befullmäktiga ekonomiservicen till att göra justeringar av teknisk natur i bokslutet, och
4. underteckna bokslutet och lämna det till revisorerna för granskning samt efter granskningen föra bokslutet till stadsfullmäktige för behandling.

Behandling:

Stadsdirektören gjorde följande ändringar i bilagan under behandlingen av ärendet:

s. 1 stadsdirektörens översikt, näst sista stycket:

"Vanda stads bokslut för ~~2023~~ 2024 uppvisar ett underskott på 61,3 miljoner euro för räkenskapsperioden. Stadens bruttoinvesteringsutgifter uppgick till 149,6 miljoner euro och investeringarnas självfinansieringsandel till 147,5 miljoner euro. Då årsbidraget var 58,8 miljoner euro blev procentsatsen för investeringar genom intern finansiering 40. År ~~2023~~ 2024 ökade stadens externa lånestock med 70 miljoner euro, varvid staden i slutet av året hade externa lån på 861 miljoner euro.

På s. 104 tillades det bindande målet nr 12.1 som saknats: Ojämlikheten i bostadsområdena avtar

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Den huvudansvariga revisorn OFR, CGR Juha Huuskonen från KPMG Oy Ab har till revisionsnämnden avgett rapport om de revisioner som berör 2024 och överlåtitt revisionsberättelsen för det aktuella året. Revisorn har i sin berättelse föreslagit godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet för de revisionsskyldiga för den granskade räkenskapsperioden.

Revisionsnämnden 23.4.2025 § 4

Stadsrevisorns förslag:

Nämnden beslutar att

- a) anteckna revisionsberättelsen för år 2024 för kännedom,
- b) föra revisionsberättelsen till stadsfullmäktige för kännedom,
- c) föreslå för stadsfullmäktige att 2024 års bokslut godkänns, och
- d) föreslå för stadsfullmäktige att de revisionsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024

Protokollet justeras och godkänns genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 4

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) Bostadslånefondens överskott på 2 907 086,12 euro bokförs som ett tillskott i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
- b) underskottet på 446 337,31 euro i Skadefonden bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar, och
- c) Vanda stads räkenskapsperiods underskott på 61 253 389,20 euro överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen.
- d) anteckna revisionsberättelsen för kännedom,
- e) bokslutet 2024 godkänns, och
- f) de revisionsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Vanda stads bokslut 2024
- Revisionsberättelsen för år 2024

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Pekka Timonen, 09 839 11 stadsdirektör, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Sari Hännikäinen, stadsrevisor, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Vanda

VANDA STAD BOKSLUT 2024

STADSFULLMÄKTIGE 12.5.2025

VANDA STAD
BOKSLUT 2024

Stadsfullmäktige 12.5.2025

Pärbild: Vandas materialbank, Vandaagens konsert 2024
Pärm: Kari Tervo, Informationen
Layouthandledning: Merja Koivula, Ekonomiservice
Översättning: Translatererna, Vanda stadskansli

VANDA STADS BOKSLUT 2024

Innehållsförteckning

1	VERKSAMHETSBERÄTTELSEN	1
1.1	AVGÖRANDE HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN	1
1.1.1	Stadsdirektörens översikt.....	1
1.1.2	Vanda stads förvaltning	3
1.1.3	Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt	7
1.1.4	Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen	9
1.1.5	Vanda stads personal	27
1.1.6	Miljöfrågor	31
1.1.7	Andra icke finansiella aspekter	34
1.1.8	Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna	35
1.2	REDOGÖRELSE FÖR ORDNANDET AV DEN INTERNA KONTROLLEN OCH RISKHANTERINGEN	41
1.3	HUR RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT BILDAS OCH VERKSAMHETEN FINANSIERAS	47
1.3.1	Hur räkenskapsperiodens resultat bildas.....	47
1.3.2	Finansiering av verksamheten	49
1.4	DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH ÄNDRINGAR I DEN	51
1.5	TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER BOKSLUTET 2024	57
1.6	KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI	58
1.6.1	Samfund som ingår i koncernbokslutet.....	58
1.6.2	Koncernverksamhetens styrning.....	59
1.6.3	Betydande händelser som gäller koncernen	60
1.6.4	Årssammanfattning över Vanda stads största dotterbolag och utfallet av dotterbolagens mål.....	61
1.6.5	Utfallet av fastighetsbolagens mål	77
1.6.6	Utvärdering av koncernens sannolika utveckling i framtiden.....	79
1.6.7	Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats.....	80
1.6.8	Koncernbokslutet och dess nyckeltal.....	82
1.7	BEHANDLINGEN AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	86
2	BUDGETENS UTFALL	87
2.1	MÅLENS UTFALL	87
2.2	UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER	114
2.2.1	Driftsekonomin utfall.....	114
2.2.2	Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2024	174
2.2.3	Utfallet av investeringarna	176
2.2.4	Finansieringsdelens utfall	184
2.2.5	Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster.....	185
3	BOKSLUTSKALKYLER	186
3.1	VANDA STADS RESULTATRÄKNING	186
3.2	VANDA STADS FINANSIERINGSANALYS	187
3.3	VANDA STADS BALANSRÄKNING	188
3.4	VANDA STADS KONCERNRESULTATRÄKNING	190
3.5	VANDA STADS KONCERNFINANSIERINGSANALYS	191
3.6	VANDA STADS KONCERNBALANSRÄKNING	192
4	BOKSLUTETS NOTER	194
4.1	NOTER SOM GÄLLER UPPGÖRANDET AV BOKSLUTET	194
4.1.1	Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut	194
4.1.2	Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet	196
4.2	NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN	199
4.3	NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	204
4.3.1	Noter till balansräkningens aktiva	204
4.3.2	Noter till balansräkningens passiva	209
4.4	NOTER SOM GÄLLER SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	213
4.5	NOTER SOM GÄLLER PERSONALEN, REVISORNS ARVODEN OCH TRANSAKTIONER MED INTRESSETER	220

5	SÄRREDOVISADE BOKSLUT	224
5.1	BOKSLUT FÖR ÖVRIGA SÄRREDOVISADE ENHETER	224
5.1.1	<i>Fastighetsfondens bokslutskalkyler</i>	224
5.1.2	<i>Bokslutskalkyl för Skadefonden</i>	226
5.2	FONDERNAS INVERKAN PÅ STADENS EKONOMI	227
5.3	ANDRA SÄRREDOVISADE KALKYLER	229
6	FÖRTECKNINGAR OCH REDOGÖRELSE	231
6.1	BOKFÖRINGSBÖCKER OCH REDOGÖRELSE FÖR FÖRVARING AV BOKFÖRINGEN	231
6.2	FÖRTECKNING ÖVER VERIFIKATIONSTYPER	232
6.3	KALKYLSCHEMAN FÖR NYCKELTAL	233
7	UNDERTECKNING AV BOKSLUTET OCH BOKSLUTSANTECKNING	235

1 Verksamhetsberättelsen

1.1 Avgörande händelser i verksamheten och ekonomin

1.1.1 Stadsdirektörens översikt

År 2024 har inflationen i Finland och euroområdet avtagit kraftigt, vilket möjliggjort en sänkning av räntorna. Trots detta var utvecklingen för samhällsekonomin i Finland långsam och Finlands BNP sjönk enligt FM:s prognos med 0,3 procent år 2024. Den långsamma tillväxten syns bland annat i att arbetslöshetsgraden haft en växande trend, som tilltog särskilt i slutet av 2024. Enligt Finlands Banks ekonomiska prognos kommer ekonomin att börja växa långsamt 2025, även om arbetslösheten väntas fortsätta att försämrats. Prognosen är mycket osäker. De geopolitiska spänningarna är betydande. Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsätter och läget i Mellanöstern är osäkert. Ett eventuellt handelskrig mellan USA och EU är också av betydelse.

Enligt de bokslutsutvärderingar som genomförts av Statistikcentralen var räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet cirka 1,1 miljarder på plus år 2024. I resultatet ingår dock avvikande poster, bolagiseringar och försäljning av egendom, som förbättrade resultatet med 0,3 miljarder euro. Mätt med verksamhetens och investeringarnas kassaflöde uppvisar den kommunala ekonomin ett underskott på -0,5 miljarder euro. Sammantaget minskade kommunernas intäkter av kommunalskatterna med 3,3 procent och samfundsskatteinkomsterna med 14 procent. Minskningen påverkades av att de s.k. skatteeftersläpningarna i anslutning till välfärdsområdesreformen slopades samt av den allmänna konjunkturen. Fastighetsskatteinkomsterna ökade med 6,7 procent på grund av höjningen av de lagstadgade nedre gränserna för fastighetsskattesatserna. Statsandelarna sjönk med 6,6 procent när de slutliga kalkylerna över överföringen av social- och hälsovården preciserades. I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,8 miljarder euro. Lånestocken för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet ökade med cirka 0,7 miljarder euro och uppgick i slutet av år 2024 till cirka 20,6 miljarder euro.

Stadens markförsäljningsinkomster samt totalinkomsterna av försäljningen av fastighets- och bostadsegendom uppvisade en dämpad utveckling på grund av det svaga marknadsläget. I bakgrunden finns den låga efterfrågan på bostäder och bostadsbyggandets nästan totala stagnation. Stadens verksamhetskostnader ökade mer än väntat i synnerhet på grund av den höga kostnadsnivån för inhyrd personal inom småbarnspedagogiken och den höga nivån på arbetsmarknadsstödet kommunandel. I verksamhetskostnaderna bokfördes också negativa poster av engångskaraktär.

Stadens skatteinkomster minskade år 2024 med över 8 procent jämfört med året innan. Minskningen av skatteinkomsterna beror i huvudsak på att de s.k. skatteeftersläpningarna i anslutning till välfärdsområdesreformen slopades, men också den allmänna ekonomiska konjunkturen hade en betydande inverkan. De skatteinkomstredovisningar som staden fick försvagades med hela 27 miljoner euro jämfört med prognoserna för hösten 2023. Det svaga konjunkturläget inom bostadsbyggandet påverkade särskilt skatteinkomstutvecklingen i Vanda både genom kommunalskatterna och samfundsskatterna.

Vanda stads bokslut för 2024 uppvisar ett underskott på 61,3 miljoner euro för räkenskapsperioden. Stadens bruttoinvesteringsutgifter uppgick till 149,6 miljoner euro och investeringarnas självfinansieringsandel till 147,5 miljoner euro. Då årsbidraget var 58,8 miljoner euro blev procentsatsen för investeringar genom intern finansiering 40. År 2024 ökade stadens externa lånestock med 70 miljoner euro, varvid staden i slutet av året hade externa lån på 861 miljoner euro.

År 2024 överskred Vandas invånarantal gränsen på 250 000 invånare. Tillväxttakten avmattades något jämfört med året innan, men under året ökade stadens folkmängd ändå med omkring 4 000 personer, särskilt på grund av invandring. Migrationen inom landet uppvisade fortfarande ett negativt resultat för Vanda, men betydligt mindre än året innan. Arbetslösheten försämrades särskilt mot slutet av året och var vid årsslutet 1,1 procentenheter högre än året innan.

Långtidsarbetslösheten fortsatte att öka under hela året. Cirka 1 000 nya bostäder färdigställdes, vilket är mindre än en tredjedel jämfört med de föregående årens nivå. Antalet nya bostäder låg kvar på botten­si­ff­ro­rna och var bara 400. Detta innebär att bostadsproduktionen i Vanda inte kommer att öka nämnvärt under de närmaste två åren.

År 2024 var Vanda stads 50-årsjubileum, vilket syntes i stor omfattning i stadens verksamhet. Jubileumsårets tema var Hemma i Vanda.

I slutet av året undertecknades ett nytt 12-årigt MBT-avtal för Helsingforsregionen för 2024–2035. I avtalet förbinder sig staten att stå för 30 procent av Vandas pårans byggkostnader. Statens finansie­ringsandel består av direkt statlig finansiering samt statlig marköverlåtelse till Vanda. I avtalet förbinder sig Vanda å sin sida till cirka 1 650 nya bostäder per år. På längre sikt är målet att öka antalet till 2 720 bostäder årligen.

Vandas påran är den största investeringen i stadens historia. Inom projektet genomfördes under 2024 en konkurrensutsättning av allianser och ett alliansavtal ingicks. Därefter inleddes en utvecklingsfas där planerna och kostnaderna preciseras. Målet är att byggandet ska kunna inledas sommaren 2025.

I början av 2025 genomfördes reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024), en av de största förändringarna inom kommunsektorn. I och med reformen överfördes arbetskraftsservicen, livskraftstjänsterna och integrationsservicen permanent från staten till kommunerna. Överföringen bereddes i ett omfattande samarbete med stadens olika enheter, och samarbetsmodeller skapades på huvudstadsregionsnivå. Överföringen av kunder och personal inom Vandas sysselsättningsområde genomfördes kontrollerat i början av 2025.

Den budget för år 2025 som Vanda stadsfullmäktige godkände i november 2024 baserar sig på ett underskott på -49,9 miljoner euro under räkenskapsperioden. Budgeten för 2025 innehåller en net­to­upplåningsreserv på 203 miljoner euro. Lånereserveringen växer särskilt på grund av stadens ökade grundinvesteringar, investeringen i Vandas påran, den tillfälliga minskningen av markförsäljningsintäkter och den svaga skatteinkomstutvecklingen. Investeringen i Vandas påran och den svaga kommunala ekonomin kommer att öka stadens lånebelopp avsevärt under de kommande åren.

Kommunernas reformarbete vad gäller statsandelarna pågår och målet är att det nya statsandelssystemet används från och med början av 2027. Det här kan ha betydande kommunvisa följder jämfört med det nuvarande systemet. Vidare planerar regeringen en fastighetsskattereform där fastigheternas beskattningsvärden justeras. Det finns också planer på bland annat en totalreform av lagen om utkomst­stöd, som om den genomförs kan ha stora konsekvenser för den kommunala ekonomin.

Den allmänna ekonomiska utvecklingen väntas börja stiga under 2025, men å andra sidan beräknas arbetslösheten öka ytterligare. Bostadsmarknaden förutspås återhämta sig, men när det gäller bostadsbyggande väntas ännu ingen större förändring under 2025. Att få nya bostäder färdigställs kan bromsa upp migrationen och stadens befolkningstillväxt under de närmaste åren.

Vanda stads ekonomi måste balanseras långsiktigt under de följande åren. Under 2025 inleds, som en del av beredningen av den nya strategin och som en del av budgetprocessen 2026, en strukturkartläggning av utgifterna och inkomsterna, där alla stadens verksamhetsområden och deras funktioner går igenom. Vid granskningen bedöms om staden gör de rätta sakerna med rätta prioriteringar samt hur man gör och genomför saker och ting. Också beredningen och helheten av investeringar går igenom. Samtidigt bedöms också utvecklingsutsikterna för den allmänna ekonomiska utvecklingen, den kommunala ekonomin och Vandas ekonomi samt behoven i eurosummor av att balansera stadens ekonomi under den kommande fullmäktigeperioden.

Pekka Timonen, Stadsdirektör

1.1.2 Vanda stads förvaltning

Stadsfullmäktige 31.12.2024

Samlingspartiet

Ahokas Siri
Aura Anssi
Hakala Heli
Iivarinen Oskari
Kaiju Susanna
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lehmuskallio Paula
Multala Sari
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Phull Manav
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari
Siniketo-Pietilä Katja

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
Eklund Tarja
el Issaoui Naima
Hall Anu
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Letto Pirkko
Lindtman Antti
Räsänen Minna
Sainio Jari
Sodhi Ranbir
Stirkkinen Matilda
Särkelä Jussi
Tamminen Ida

Sannfinländarna

Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Saimen Tuukka
Suoniemi Juha
Virkamäki Pekka
Weckman Markku

Gröna förbundet

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Tawasoli Eva
Valtanen Hanna
Viilo Mikko

Vänsterförbundet

Demiri Funda
Eerola Antero
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu

Centern i Finland

Luukkala Pirjo
Tikkanen Eeva

Kristdemokraterna i Finland

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Rörelse Nu

Nummela Nina
Vacker Marjo

Svenska folkpartiet i Finland

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Andra

Dehghan Milad

Stadsfullmäktiges ordförande

Ordförande	Tahvanainen Säde (SDP)
I vice ordförande	Kaira Lauri (SAML)
II vice ordförande	Aidanjuuri Tanja (PS)

Stadsstyrelsen 31.12.2024**Samlingspartiet**

Kasonen Mika
Orpana Anitta
Raja-aho Maarit

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
Räsänen Minna
Tammi Visa

Sannfinländarna

Lundell Kai-Ari
Suoniemi Juha

Gröna förbundet

Rämö Eve
Valtanen Hanna

Kristdemokraterna i Finland

Tuomela Tiina

Vänsterförbundet

Karinen Ville

Stadsstyrelsens ordförande:

Ordförande	Rokkanen Sakari (Kok.)
I vice ordförande	Kaukola Ulla (SDP)
II vice ordförande	Niikko Mika (PS)

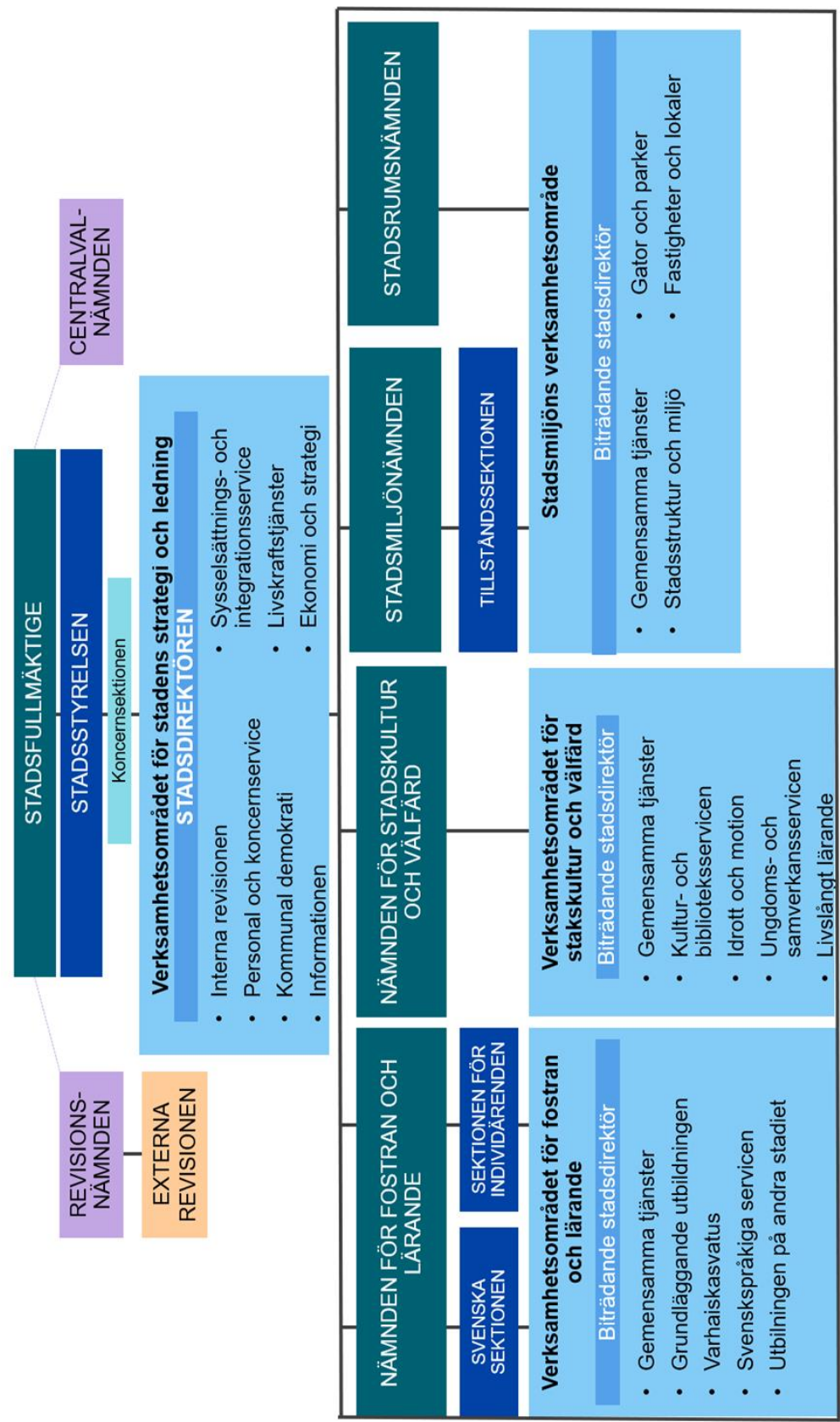
Föredragande (31.12.2024)

Stadsdirektör Pekka Timonen

Redovisningsskyldiga (31.12.2024)

Stadsdirektör Pekka Timonen
Biträdande stadsdirektör Katri Kalske
Biträdande stadsdirektör Tero Anttila
Biträdande stadsdirektör Riikka Åstrand

Vanda stads organisation 2024

1.1.3 Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt

Samhällsekonomin i Finland utvecklades långsamt under 2024. Under årets tredje kvartal ökade tillväxten jämfört med året innan, men bara med 0,3 procent. Finansministeriet förutspår en minskning av BNP med 0,3 procent för hela 2024.

Inflationen som har ökat snabbt under de senaste åren har nu avtagit. I december var inflationen i Finland endast 0,7 procent. Samtidigt låg inflationen i euroområdet på 2,4%. Den avtagande inflationen har gjort det möjligt att sänka räntorna. I januari 2024 var 12 månaders euribor 3,6 procent. Fram till januari 2025 hade 12 månaders euribor sjunkit till cirka 2,5 procent, en minskning med över en procentenhet. Inflationen i euroområdet väntas närma sig två procent, dvs. ECB:s inflationsmål. Detta stöder en ännu lägre räntenivå och skapar förutsättningar för att investeringarna och byggandet åter ska börja öka.

Den långsamma tillväxten syns bland annat som en stigande trend i arbetslösheten. Trenden för arbetslösheten var 7,8 procent i januari 2024. I december hade den stigit till 8,9 procent. Arbetslöshetstrenden var densamma också i november. Det är dock för tidigt att säga om ökningen av arbetslösheten har avstannat helt. En uppföljning av antalet konkurser skulle kunna tyda på att det värsta kan vara över. Den glidande årssumman för konkurser uppgick i januari 2024 till 3 306 och i december till 3 484 företag. Som högst var den glidande årssumman dock i oktober, då den var 3 521.

Den ekonomiska recessionen syns i hela Nyland. I slutet av december 2024 fanns det 196 510 arbetslösa arbetssökande i Nyland. Det totala antalet arbetslösa steg till 10,4 procent från året innan. Ökningen har varit snabbare än i hela landet i genomsnitt. I december 2024 var arbetslöshetsgraden i Nyland 11,7 %.

Finlands Banks ekonomiska prognos utlovar en långsam ekonomisk tillväxt. För 2025 förutspås en tillväxt på 0,8 procent och för 2026 redan en tillväxt på 1,8 procent. Det är dock anmärkningsvärt att arbetslösheten enligt Finlands Banks prognos väntas öka ännu 2025.

I sin helhet betonar Finlands bank osäkerheten i prognosen. De geopolitiska spänningarna är betydande. Kriget i Ukraina fortsätter och läget i Mellanöstern är osäkert. Ett eventuellt handelskrig mellan USA och EU är också av betydelse. USA är en av Finlands viktigaste handelspartner, så eventuella tullhöjningar skulle störa den ekonomiska återhämtningen i Finland. Enbart möjligheten till ett handelskrig kan öka osäkerheten och t.ex. fördröja investeringarna.

Samtidigt planeras dock ett betydande antal investeringar i bl.a. datorhallar och grön omställning i Finland. De ovan nämnda osäkerhetsfaktorerna bidrar för sin del till att påverka om dessa investeringar genomförs i praktiken.

Den offentliga ekonomin

Den finska statens ekonomi uppvisar ett stort underskott. Enligt finansministeriet är underskottet i de offentliga finanserna i förhållande till BNP 4,2 procent 2024. För 2025 beräknas underskottet minska till 3,5 procent. Finlands Bank förutspår att underskottet kommer att sjunka under 3 procent först 2027. Underskottets storlek beror naturligtvis också på hur Finlands ekonomiska tillväxt inleds under de kommande åren. Under de närmaste åren kommer det dock inte att bli några större lättnader i fråga om de utmaningar som de offentliga finanserna står inför. Staten har vidtagit anpassningsåtgärder för att minska underskottet. På kort sikt kan dock anpassningsåtgärderna bromsa återhämtningen.

Enligt Statistikcentralens bokslutsutvärderingar var räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland positivt och uppgick till cirka 1,1 miljarder euro 2024. I resultatet ingår dock undantagsposter, såsom försäljning av andelar i energibolag samt bolagisering, som förbättrade resultatet med cirka 300 miljoner euro. Kommunernas skatteinkomster minskade med cirka 500 miljoner euro jämfört med 2023 bland annat på grund av att de skatteeftersläpningar som hänför sig till social- och hälsovårdsreformen slopades.

Enligt bokslutsutvärderingarna var räkenskapsperiodens resultat negativt i 80 kommuner, medan det var negativt i 49 kommuner år 2023. I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,8 mrd. euro. Kommunernas lånestock ökade med cirka 720 miljoner euro och uppgick i slutet av 2024 till cirka 20,6 miljarder euro. Enligt Kommunförbundets och finansministeriets prognoser försämras den kommunala ekonomins utveckling och fram till 2028 förutspås kommunernas lånestock öka till 26,8 miljarder euro.

Utvecklingen i Nyland och Helsingforsregionen

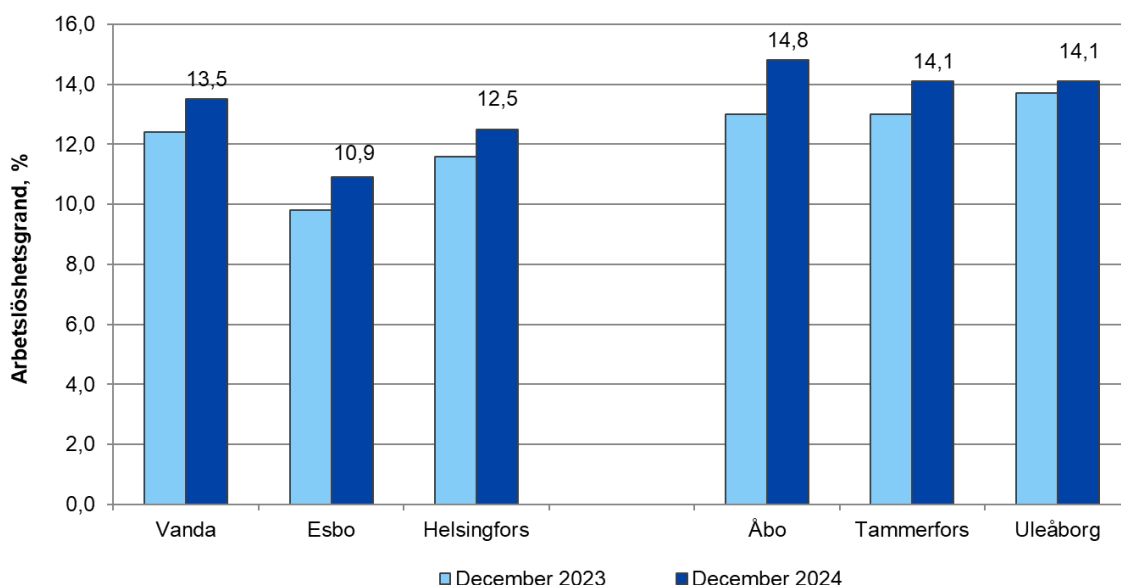
Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter hade Nyland 1 783 165 invånare i slutet av 2024. Befolkningsökningen i regionen var kvantitativt sett störst bland landskapen i Finland. Under 2024 ökade befolkningen i Nyland med totalt cirka 23 600 personer. Även relativt sett var tillväxten i området snabbare än i de övriga landskapen. Befolkningsökningen var 0,6 procent i hela landet, medan den i Nyland var 1,3 procent. Näst mest växte Birkaland (6 200 personer, 1,2 procent) och Egentliga Finland (4 000 personer, 0,8 procent).

Enligt preliminära uppgifter fick Nyland år 2024 cirka 5 500 nya invånare via den inhemska migrationen, vilket om det förverkligas skulle vara 2 000 fler än år 2023. Även om inflyttningsöverskottet från utlandet var cirka 6 000 personer mindre än 2023, fick Nyland cirka 16 200 nya invånare via migrationen från utlandet 2024. Inflyttningsöverskottet i regionen som helhet (21 700 personer) var klart större än i de övriga landskapen. Näst störst var inflyttningsöverskottet i Birkaland (7 300 personer) och i Egentliga Finland (5 600 personer).

Arbetslösheten har ökat i Nyland. Från december 2023 till december 2024 har arbetslösheten i regionen stigit från 10,8 procent till 11,7 procent. I december 2024 var arbetslösheten i regionen lägst i Ingå (5,4%) och högst i Högfors och Vanda (båda 13,5%). Under året ökade arbetslösheten mest i Grankulla (+1,5 procentenheter) och arbetslösheten minskade mest i Ingå, där minskningen var -0,9 procentenheter.

Ökningen av arbetslösheten syns också i landets sex största städer, där arbetslösheten har ökat i alla städer sedan år 2023. I december 2024 var arbetslösheten lägst i Esbo (10,9 %) och högst i Åbo (14,8 %). Under året var ökningen av arbetslösheten störst i Åbo (+1,8 procentenheter) och minst i Uleåborg (+0,4 procentenheter). I de sex största städerna fanns det i december 2024 fler arbetslösa under 25 år och långtidsarbetslösa än vid motsvarande tidpunkt 2023.

Figur 1: Arbetslöshetsgrad (%) i Vanda och de övriga stora städerna 2023 och 2024

Källa: ANM, uppdaterad 23.1.2025

1.1.4 Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen

Vandas befolkning ökade med 4 000 invånare

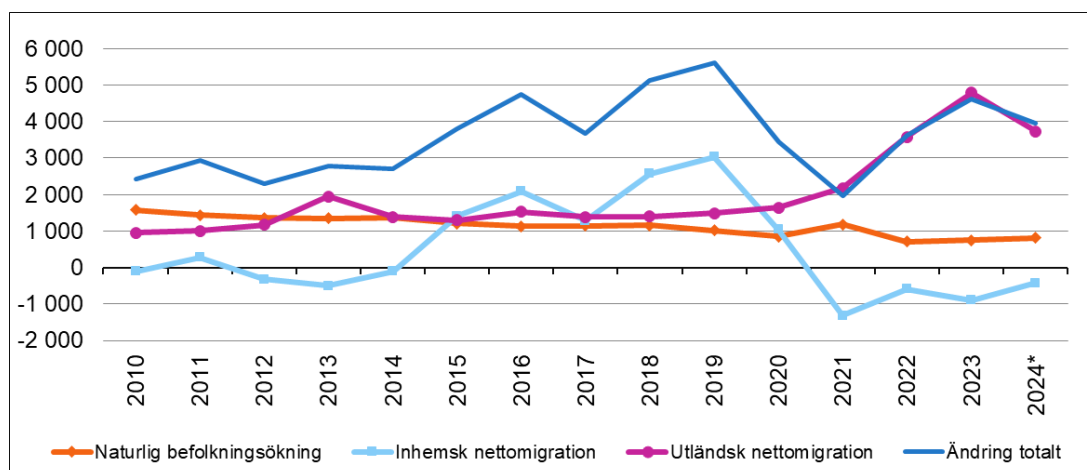
Enligt statistikcentralens förhandsuppgifter uppgick Vandas invånarantal till 251 405 i slutet av år 2024. Befolkningen ökade med 3 960 invånare (1,6%), vilket är 660 färre än 2023. Även om befolkningstillväxten var mindre än året innan, steg den till en högre nivå än åren 2020–2022. Vanda är Finlands fjärde största stad och skillnaden till Tammerfors som ligger på tredje plats var cirka 9 000 invånare.

Bakom ökningen ligger fortfarande invandringen, och enligt förhandsuppgifterna fick Vanda ett inflyttningsöverskott på 3 700 personer. Detta skulle vara Vandas näst största inflyttningsöverskott från utlandet. Det är dock ganska långt från rekordåret 2023, då inflyttningsöverskottet från utlandet steg till 4 800 personer.

Den inhemska nettomigrationen var däremot negativ, eftersom det flyttade 420 fler personer från Vanda till andra delar av Finland än vad det flyttade från andra delar av Finland till Vanda. Även om den inhemska nettomigrationen var negativ med 420 personer, var det mindre än under de tre föregående åren. Jämfört med 2023 var det inhemska utflyttningsöverskottet hälften mindre.

År 2024 föddes något mindre än 2 500 barn i Vanda och närmare 1 700 personer dog. Även om den naturliga befolkningstillväxten var något högre än under åren 2022–2023, förblev den ändå låg (+815).

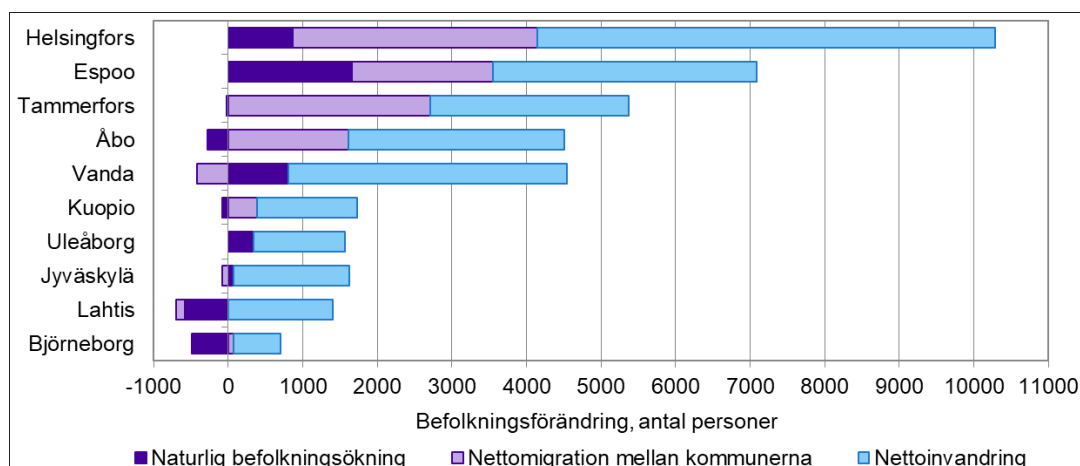
Figur 2: Befolkningsändringen i Vanda åren 2010–2024 (2024*är förhandsuppgift)

Källa: Statistikcentralen, uppdaterats 23.1.2025

Av de tio största städerna ökade befolkningen enligt förhandsuppgifterna mest i Helsingfors, med 10 100 invånare. På andra, tredje, fjärde och femte plats i fråga om befolkningstillväxten kom Esbo (7 000), Tammerfors (5 300), Åbo (4 200) och Vanda (4 000). Endast Helsingfors, Esbo och Uleåborg hade tillväxt inom alla delområden av befolkningsutvecklingen, dvs. den naturliga befolkningsökningen, nettomigrationen mellan kommunerna samt nettoinvandringen.

Av alla kommuner i Finland var den inhemska flyttningsrörelsen mest på minus i Villmanstrand (-685), men Kajana och Vanda låg inte långt efter med ett utflyttningsöverskott på över 400 personer. Av de tio största städerna var det bara Vanda, Lahtis och Jyväskylä som förlorade invånare till andra delar av Finland. Invandringen ökade i sin tur befolkningen i alla större städer.

Figur 3: Preliminära uppgifter om befolkningsförändringen i de tio största städerna 2024*

Källa: Statistikcentralen, uppdaterats 23.1.2025

Företagsekonomi minskade

Inom hela Vanda stads område ökade den sammanlagda omsättningen för alla näringsgrenar med 0,5 procent 2023. Under första kvartalet 2024 sjönk omsättningen med 6,2 procent, under andra kvartalet med 2,5 procent och under tredje kvartalet med 0,3 procent från året innan.

På årsnivå består uppskattningsvis knappt hälften av omsättningen i Vanda stads område av omsättningen från företag inom parti- och detaljhandeln. Den andel av omsättningen som företag inom övriga tjänster producerar är knappt en tredjedel av helheten. Företagens relativa andel av den omsättning som företag inom industrin producerar är cirka en knapp sjundedel och inom byggbranschen cirka en elftedel. I omsättningen har de övriga tjänsternas relativa betydelse ökat kraftigt i Vanda under de senaste åren. Handelns relativa betydelse har däremot samtidigt klart minskat. Industrins relativa betydelse har varit oförändrad under de senaste åren, medan byggandets betydelse har minskat något.

Lönesummans struktur enligt näringsgren skiljer sig något. Med lönesumma avses det sammanlagda summan av de löner som betalats i ekonomin eller inom någon av dess sektorer. Företag inom parti- och detaljhandeln betalar cirka en femtedel av den lönesumma som betalats i hela Vandas område. Andelen lönesumma som betalas av övriga företag inom servicesektorn är knappt två femtedelar av helheten. Industrins andel är uppskattningsvis 14 procent och byggandets 11 procent av den lönesumma som betalats ut i hela området. Övriga sektorer som inte klassificeras här har en andel på cirka 17 procent av den lönesumma som betalats inom hela Vandas område. Hit hör bland annat offentlig förvaltning och utbildning.

När det gäller lönesumman har de övriga tjänsternas relativa betydelse stadigt stärkts inom Vandas område under de senaste åren, medan industrins, byggandets och handelns betydelse som betalare av lönesumman samtidigt relativt sett har minskat något.

Det bör beaktas att de ovan presenterade uppskattningarna av omsättningens och lönesummans andelar av helheten är uppskattningar. Summorna i euro för basåret 2021 är slutliga på årsnivå, men för nyare år är summorna uppskattningar och uppdateras när basåret uppdateras. De uppskattningar som använts här har beräknats utifrån årssumman för perioden 10/2023–09/2024.

Sett till näringsgren ökade omsättningen för övriga företag inom servicenäringsen i Vanda med 2,1 procent under de tre första kvartalen 2024 jämfört med motsvarande period året innan. Omsättningen inom den övriga servicenäringsen i Vandas område kan mycket väl fortsätta att öka ännu till slutet av 2024 och över årsskiftet till och med in i 2025. Detta framgår bland annat av den tydliga ökningen av antalet inhemska och utländska övernattningar i Vanda vid utgången av 2024 jämfört med motsvarande period

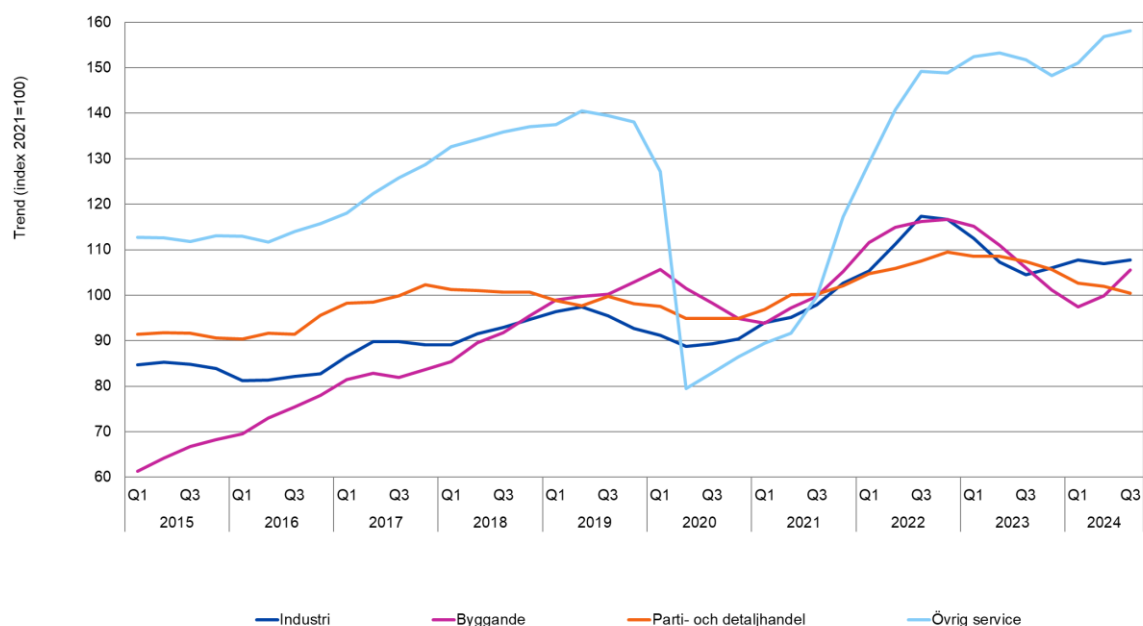
året innan. Detta torde delvis förklaras av att det sammanlagda antalet resenärer som anlänt och rest iväg via Helsingfors–Vanda också under sista kvartalet 2024 var klart större än under samma period året innan.

Under de tre första kvartalen var omsättningen för företag inom industribranschen på samma nivå som under samma period året innan. Den största nedgången under denna period skedde inom byggverksamheten, där omsättningen minskade med över åtta procent jämfört med motsvarande period året innan. Till detta bidrog framför allt det faktum att i synnerhet bostadsbyggandet stannade av nästan helt i Vanda och även i Finland under 2024. Också annat byggande än bostadsbyggande avtog i Vanda mot slutet av 2024. Inom parti- och detaljhandeln var minskningen av omsättningen över sex procent. Detta beror bland annat på konsumenternas svaga förtroende för den framtida ekonomiska situationen i landet. Som en följd av detta har bland annat beslut om köp av varaktiga konsumtionsvaror ofta skjutits på framtiden.

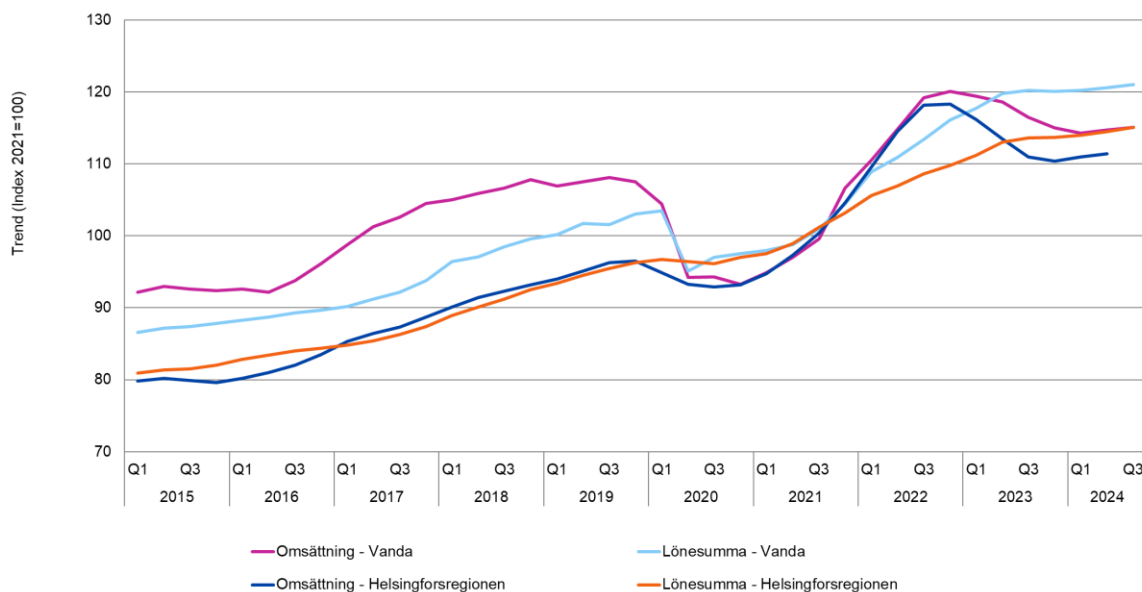
I Helsingforsregionen sjönk omsättningen med -3,4 procent redan 2023. Under de två första kvartalen 2024 minskade omsättningen med -2,6 procent jämfört med motsvarande period året innan.

I Vanda ökade lönesumman för alla näringsgrenar med 6,5 procent år 2023. Under första kvartalet 2024 ökade lönesumman med 1,8 procent, under andra kvartalet med 0,7 procent och under tredje kvartalet med 1,0 procent från året innan. I Helsingforsregionen var ökningen av lönesumman 2023 något lägre och uppgick till 4,8%. Under första kvartalet 2024 var ökningen av lönesumman i Helsingforsregionen något snabbare än i Vanda, 2,7 procent, och under andra och tredje kvartalet igen på samma nivå, dvs. 0,9 och 1,4 procent.

Figur 4: Utvecklingen av företagens omsättning inom olika verksamhetsområden i Vanda åren 2015–2024 (2021=100)

Figur 5: Utvecklingen av företagens omsättning och lönesumma i Vanda och Helsingforsregionen åren 2015–2024 (2021=100)

Källa: Statistikcentralen, konjunkturtjänst för kunder 31.12.2024

I Vanda har arbetslösheten ökat och antalet lediga jobb minskat

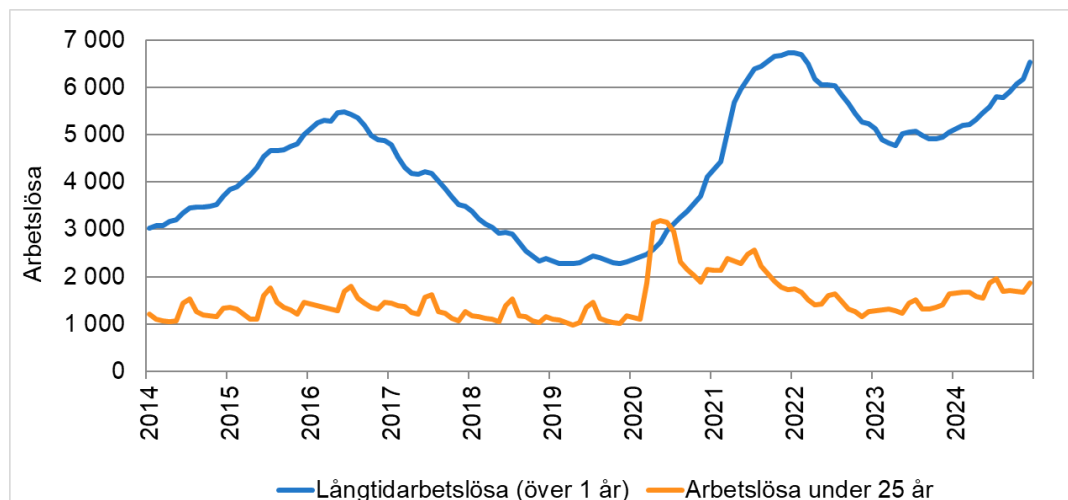
Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsmarknadsprognos ökar antalet sysselsatta i Finland 2025, men på grund av det svaga konjunkturläget börjar sysselsättningsgraden stiga något senare. Långtidsarbetslösheten förutspås öka fram till år 2026.

I december 2024 hade Vanda 17 800 arbetslösa och arbetslöshetsgraden var 13,5 procent. Arbetslösheten stiger alltid i slutet av året, men det höga antalet arbetslösa beror inte enbart på säsongsvariationer. Senast det fanns fler än så här många arbetslösa var sommaren 2021. Vandas arbetslöshetsgrad har på 2020-talet inte i något skede varit i närheten av samma nivå som före coronapandemin, under nio procent. De näst lägsta siffrorna efter pandemin var i maj 2023 då Vandas arbetslöshetsgrad var 10,2 procent.

Antalet arbetslösa män var hela 2 600 fler än antalet arbetslösa kvinnor i december 2024. Detta var en av de största skillnaderna mellan könen sedan 2006. Sett till språk var 53 procent av de arbetslösa i Vanda finskspråkiga, 46 procent personer med ett främmande språk som modersmål och en procent svenskspråkiga.

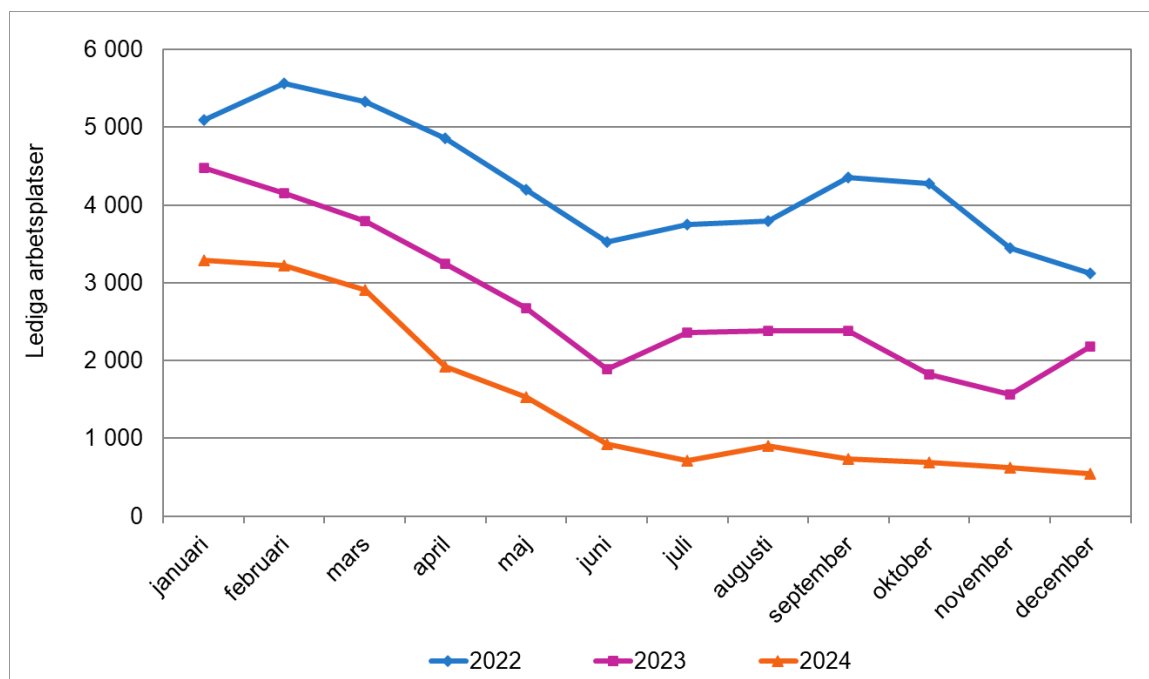
Efter coronakrisen var antalet långtidsarbetslösa som lägst våren 2023, dvs. 4 800 personer. Efter en kort lugn period försämrades situationen igen och sedan oktober 2023 har antalet långtidsarbetslösa ökat (med undantag för augusti 2024). I december 2024 fanns det 6 500 långtidsarbetslösa i Vanda, vilket var nästan 2,5 gånger mer än före coronapandemin.

Antalet arbetslösa under 25 år uppgick till närmare 1 900 personer i december 2024. Arbetslösheten bland unga börjar vanligen öka i december, men den här gången är säsongsvariationen inte den enda orsaken till den höga arbetslöshetssiffran. Under varje månad 2024 var antalet arbetslösa under 25 år fler än vid motsvarande tidpunkt år 2023.

Figur 6: Antalet unga och långtidsarbetslösa i Vanda från och med januari 2014

Källa: ANM, uppdaterats 23.1.2025

Antalet lediga arbetsplatser var i december 2024 rekordlågt, endast 545. Detta var den lägsta siffran i hela tidsserien, som börjar i januari 2006. Läget har varit svagt redan en längre tid, eftersom det i sju månader har funnits mindre än tusen lediga arbetsplatser i Vanda per månad. Lågkonjunkturen har pågått ännu längre, eftersom antalet lediga jobb under varje månad 2023 eller 2024 var färre än under motsvarande period året innan.

Figur 7: Lediga arbetsplatser i Vanda i per månad under 2022–2024

Källa: ANM, uppdaterats 23.1.2025

Byggandet nästan helt avstannat i Vanda

År 2024 färdigställdes 975 bostäder i Vanda. Antalet färdigställda bostäder sjönk kraftigt. Ännu året innan färdigställdes 3 167 bostäder. Under de första åren av detta årtionde 2020–2023 färdigställdes i genomsnitt 3 116 bostäder per år.

Under 2024 påbörjades endast 395 nya bostäder. Året innan var antalet påbörjade bostäder något högre, dvs. 612. Mellan 2020 och 2022 var det genomsnittliga antalet påbörjade bostäder ännu i genomsnitt 2 832 per år. Antalet påbörjade bostäder har minskat på grund av att det finns många nya bostäder på bostadsmarknaden i Vanda som inte har sålts.

Det svaga marknadsläget på bostadsmarknaden har varit rådande redan under 2023–2024. Det finns lite ljus i slutet av tunneln. I Helsingfors har man redan i slutet av 2024 återhämtat sig något från botten av gapet i försäljningsvolymen för nya bostäder. I allmänhet har den ökade försäljningsvolymen av nya bostäder i grannkommunen också stimulerat handeln med nya bostäder i Vanda. Detta återstår att se i Vanda i början av 2025.

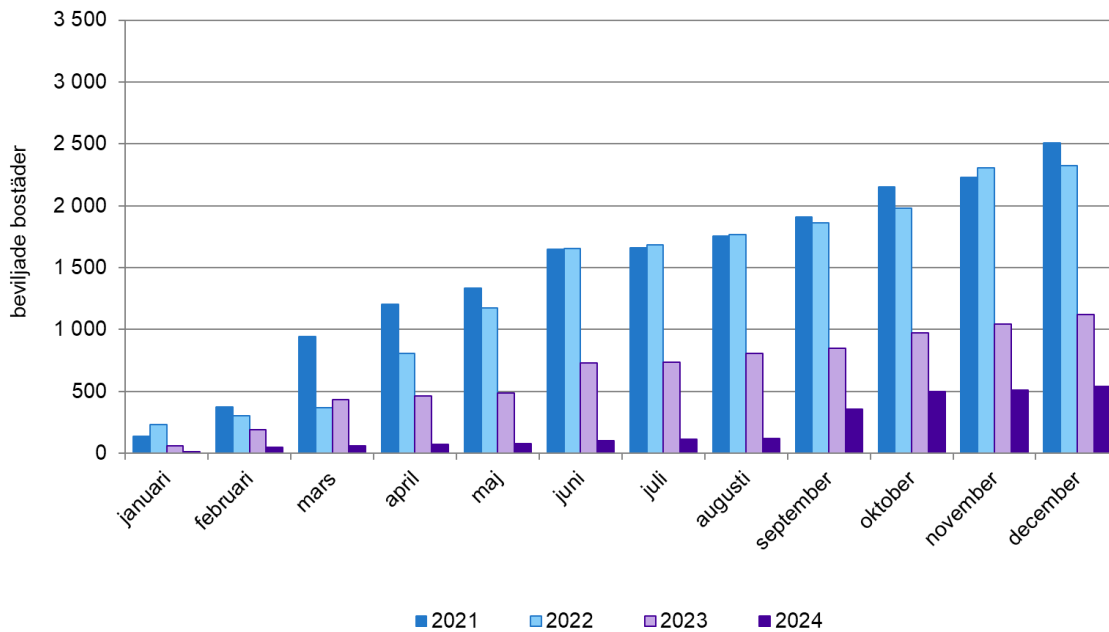
Den senaste tidens räntesänkningar och den kraftigt avtagande ökningen av byggnadskostnaderna har en stimulerande effekt på byggverksamheten. På investerarsidan kan det faktum att priset på gamla bostäder har sjunkit med cirka 4% under det senaste året och med upp till 15% under de senaste tre åren bromsa tillväxten i försäljningen av nya bostäder i Vanda. Detta påverkar särskilt marknaden för enrummare och tvårummare i nya flervåningshus, där de flesta av de bostäder som köpts under de gångna åren traditionellt har ägts av institutionella och privata investerare.

Även priserna på nya bostäder i flervåningshus sjönk 2024 med 5,8 procent i hela huvudstadsregionen jämfört med året innan. Vanda andel av det totala antalet sålda nya bostäder var 17,8 procent. Man bör dock komma ihåg att det totala antalet sålda nya bostäder i flervåningshus i fjol var väldigt lågt i huvudstadsregionen, dvs. marknaden var tunn. I fjol såldes drygt 600 nya flervåningshusbostäder i huvudstadsregionen, varav Vandas andel var drygt 110. Ännu år 2022 såldes över 1 400 bostäder i huvudstadsregionen, varav Vandas andel var nästan 340 bostäder. Särskilt livlig var marknaden för nya bostäder 2021, då över 4 000 bostäder i huvudstadsregionen hittade sin nya ägare, varav över 600 i Vanda.

Också hyrorna per kvadratmeter för fritt finansierade bostäder har redan i nästan två år legat på samma nivå i Vanda, även om kostnaderna för hyresvärdarna har stigit klart på kostnadssidan. Även detta har försvagat investerarnas efterfrågan på bostäder. Nedgången i efterfrågan på hyresbostäder syns särskilt tydligt när det gäller nya hyresförhållandena i fråga om ettor. Deras hyror har minskat med mer än en euro per kvadratmeter under de senaste två åren.

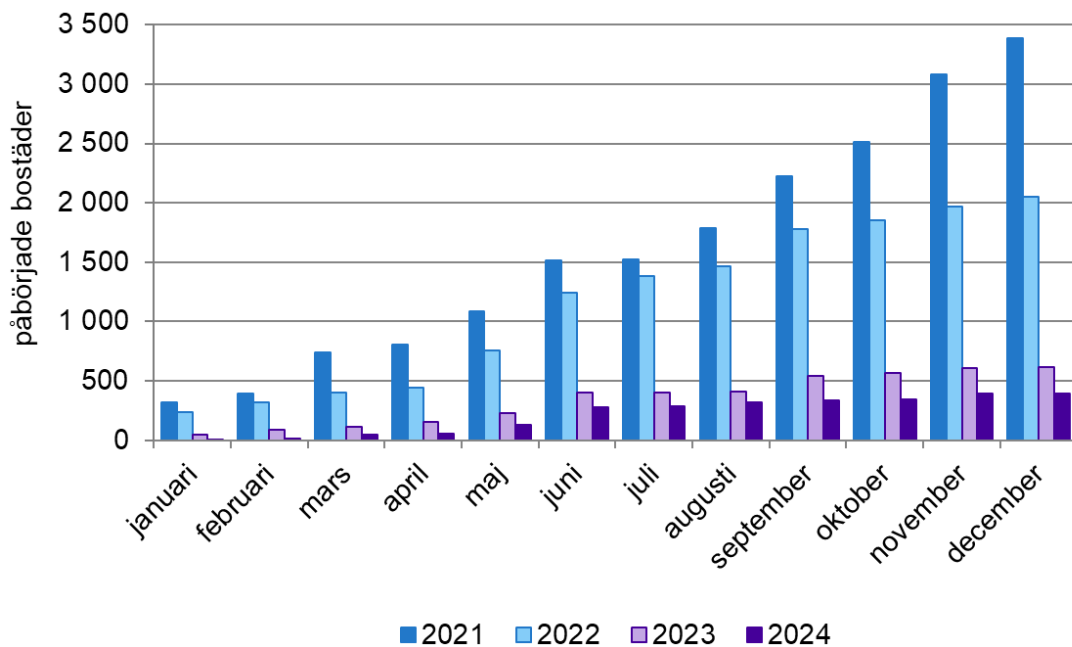
År 2024 beviljades endast 542 bygglov för bostäder. Året innan var motsvarande siffra 1 124. Ännu 2020–2022 beviljades bygglov för bostäder i genomsnitt 2 937 per år.

Figur 8: Antalet bygglov som beviljats för bostäder i Vanda (bostäder, preliminär uppgift) månadsvis åren 2021–2024

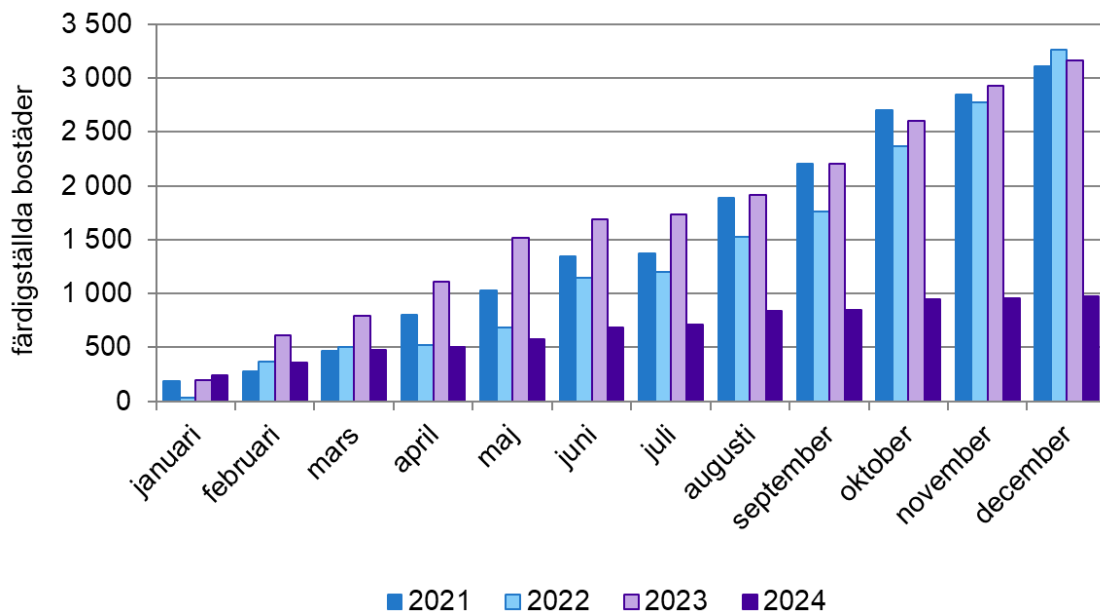

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 17.1.2025

Figur 9: Antalet påbörjade bostäder i Vanda (preliminär uppgift) månadsvis åren 2021–2024

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 17.1.2025

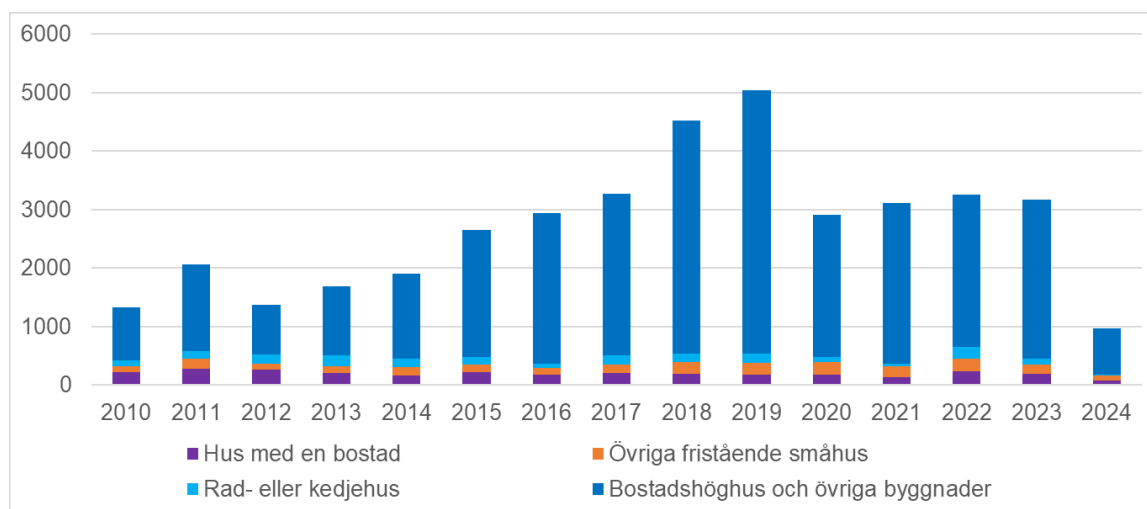
Figur 10: Antalet färdigställda bostäder i Vanda (preliminär uppgift) månadsvis åren 2021–2024

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 17.1.2025

Av de nya bostäderna fanns 795 i flervåningshus, vilket är cirka 82 procent. Det färdigställdes 81 hus med en bostad. I fristående hus och hus med två bostäder färdigställdes 84 bostäder. I Rad- och kedjehusbostäder färdigställdes i sin tur 15 bostäder.

År 2024 färdigställdes totalt 180 småhusbostäder. Åren 2020–2023 färdigställdes i genomsnitt 489 småhusbostäder per år.

Av de bostäder som färdigställdes 2024 var 22 procent ettor, 38 procent tvåor, 26 procent treor, 11 procent fyrrumslägenheter och 4 procent bostäder med över fyra rum.

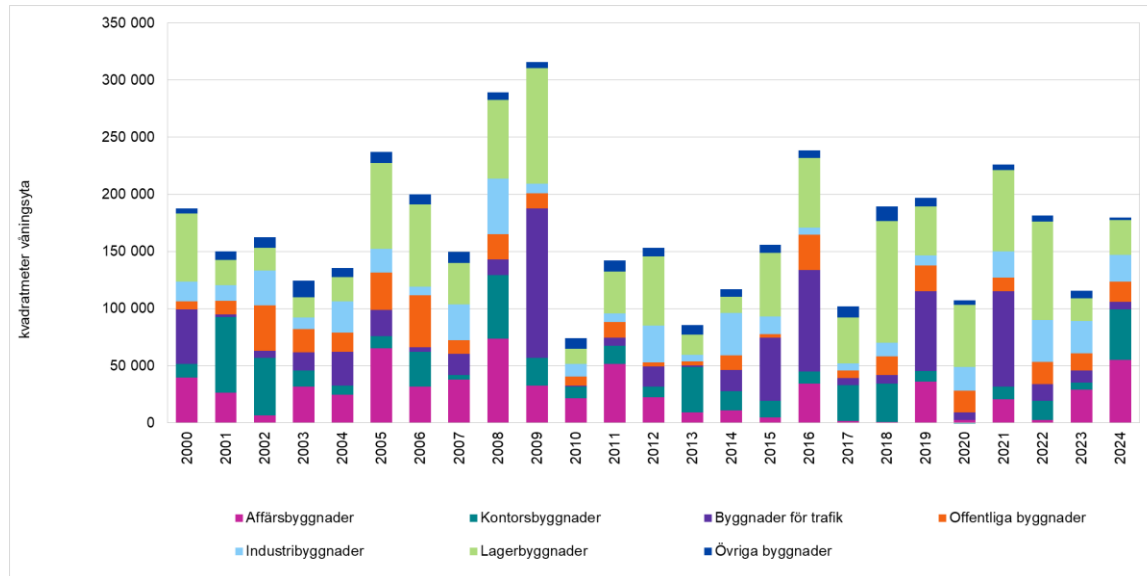
Figur 11: Antalet nya bostäder enligt byggnadstyp åren 2010–2024

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti

Antalet våningskvadratmeter som färdigställdes i andra byggnader än flervåningshus var i fjol 179 800 våningskvadratmeter. Största delen av detta, 55 280 våningskvadratmeter utgjordes av affärsbyggnader. Därefter kom kontorsbyggnaderna 44 190 och lagerbyggnaderna 30 500 våningskvadratmeter. År 2024 färdigställdes 64 080 fler våningskvadratmeter än året innan.

I fjol påbörjades endast 76 210 kvadratmeter våningsyta i andra byggnader än flervåningshus, medan antalet ännu var 134 470 kvadratmeter våningsyta året innan. I fjol uppgick antalet tillstånd till 76 010 kvadratmeter våningsyta, medan antalet ännu år 2023 var över 101 000 kvadratmeter våningsyta mer.

Figur 12: Annat byggande än bostadsbyggande

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti

Skatteinkomster

Vanda stad fick sammanlagt 585,2 milj. euro i skatteinkomster 2024. Skatteinkomsterna minskade med 53,5 milj. euro, det vill säga med 8,4 procent jämfört med 2023. Minskningen av skatteinkomsterna beror i huvudsak på välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av 2023 och de nedskärningar i kommunalskatten och samfundsskatten som reformen medför. År 2023 fick staden ännu en del av sina kommunalskatteinkomster enligt den tidigare kommunalskattesatsen och samfundsskatteinkomsterna enligt de gamla kommunernas utdelningar. Dessa s.k. skatteeftersläpningar av engångsnatur uppgick till sammanlagt cirka 59 miljoner euro 2023. Om skatteeftersläpningarna elimineras för 2023, steg skatteinkomsterna för 2024 med endast cirka 5,5 miljoner euro, dvs. med 0,9 procent.

Skatteinkomstprognosen i budgeten underskreds med sammanlagt 26,8 milj. euro. Utfallsprocenten av budgetens skatteinkomstprognos blev 96 procent i förhållande till den ursprungliga budgeten. Den ursprungliga budgeten baserade sig på Kommunförbundets skatteprognosram. I budgetens skatteinkomstprognoser gjordes inga budgetändringar under räkenskapsperioden och alla skatteslag underskred budgeten: kommunalskatten underskred budgeten med 8,2 miljoner euro, fastighetsskatten underskred budgeten med 7,4 miljoner euro och samfundsskatten underskred budgeten med 11,2 miljoner euro.

Vanda stad fick sammanlagt 398,8 milj. euro i kommunalskatt 2024, vilket är 32,5 milj. euro och 7,5 procent mindre än 2023. I samband med välfärdsområdesreformen sänktes de kommunala skattesatserna med 12,64 procentenheter i alla kommuner i Fastlandsfinland. Efter sänkningen av kommunalskattesatsen blev Vandas kommunalskattesats 6,36 procent för år 2023. Från början av 2024 ska kommunalskattesatsen fastställas med en tiondels procentenhets noggrannhet, och därför blev kommunalskattesatsen i Vanda 6,4 procent i enlighet med avrundningsregeln.

Budgeten underskreds för kommunalskatternas del med 8,2 miljoner euro. Budgetens utfallsprocent blev 98 procent. I hela landet minskade kommunernas redovisade kommunalskatter med 3,3 procent jämfört med året innan delvis på grund av skatteeftersläpningarna av engångsnatur 2023.

Staden fick in sammanlagt 367,4 milj. euro i förskottsuppbörd av kommunalskatterna för skatteåret 2024. Vandabornas förvärvsinkomster ökade totalt med 4,9 procent år 2023, vilket innebar att tillväxtnivån var 0,1 procentenheter lägre än utvecklingen i hela landet. Vandabornas förvärvsinkomster år 2024 beräknas öka med endast 2,6 procent och i hela landet med 3,3 procent. Vandas utdelning av kommunalskatten minskade med 0,03 procentenheter till 4,04 procent år 2024. Hela kommungruppens utdelning av skatteförvaltningens insamlade inkomstskatter ökade 2024 med en knapp procentenhet till 25,26 procent. På riksnivå var det hela 42 kommuner som sänkte och 88 kommuner som höjde sin kommunalskattesats för år 2024. Den genomsnittliga kommunalskattesatsen var 7,37 procent 2023 och medan den var 7,47 år 2024.

Staden fick sammanlagt 74,8 milj. euro i samfundsskatter 2024. Den samfundsskatt som staden fick minskade med 20,6 milj. euro, dvs. 21,6 procent, från året innan. Delvis beror minskningen på välfärdsområdesreformen, eftersom staden ännu 2023 fick s.k. skatteeftersläpningar också i fråga om samfundsskatter. Dessutom beror den svaga utvecklingen av samskatteinkomsterna 2024 på de svaga utsikterna för företagen till följd av konjunkturen. Budgeten underskreds för samfundsskatternas del med 11,2 miljoner euro. Under år 2024 gjordes ingen ändring i budgeten. Utfallsprocenten för budgeten hamnade på 87 procent. Vandas kommunspecifika utdelningsandel minskade med 0,47 procentenheter från året innan till 4,18 procent. År 2024 minskade hela kommungruppens utdelning av samfundsskatten med 0,22 procentenheter jämfört med 2023, och låg på 23,69 procent 2024. Redovisningarna av samfundsskatt inom hela det kommunala fältet minskade med 14 procent jämfört med året innan på grund av det svaga konjunkturläget för den allmänna ekonomin.

Staden fick 111,6 miljoner euro i fastighetsskatteinkomster 2024, en minskning på 0,5 miljoner euro, dvs. 0,4 procent jämfört med året innan. Minskningen av Vanda fastighetsskatteinkomster jämfört med året innan förklaras av rättelserna av tidigare års fastighetsskattebeslut, som var cirka 1,8 miljoner euro negativare än den normala nivån. Välfärdsområdesreformen påverkade inte fastighetsskatteinkomsterna. Jämfört med budgeten för 2024 underskreds fastighetsskatteinkomstprognosen med 7,4 miljoner euro. Under år 2024 gjordes inga ändringar i budgeten. Utfallsprocenten var 94 procent. I hela landet var ökningen av kommunernas fastighetsskatteredovisningar 6,7 procent jämfört med året innan.

I Vanda var den allmänna fastighetsskatten 1,28 procent, allmänna fastighetsskattesatsen för mark 1,30, fastighetsskatten för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 procent, fastighetsskatten för andra än stadigvarande bostadsbyggnader 1,25 procent, fastighetsskatten för kraftverken 3,1 procent och fastighetsskatten för obebyggd byggplats 6,00 procent år 2024. Inga ändringar gjordes i fastighetsskattesatserna för 2024. Enligt uppgifter från skattemyndigheten skulle fastighetsskatt ha debiterats till ett belopp på 116,5 milj. euro år 2024, det vill säga utfallet är betydligt mindre än den debiterade skatten, vilket förklarar underskridningen av budgeten för fastighetsskatteinkomsterna. Av de debiterade fastighetsskatterna härstammade cirka 25,8 milj. euro från skatt för stadigvarande bostadshus och 45,8 milj. euro utgick från den allmänna fastighetsskattesatsen på övriga byggnader. Enligt skatteprocenten för andra än stadigvarande bostadshus inflöt fastighetsskatt till ett belopp av endast cirka 0,1 milj. euro. Fastighetsskatterna för mark uppgick till sammanlagt 44,0 milj. euro, varav andelen höjd fastighetsskatt för obebyggda byggplatser uppgick till cirka 3,1 milj. euro.

Tabell 1: Stadens skatteinkomster 2024

1000 euro	Budget 2024	Budget- ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Skatteinkomster	612 000	0	612 000	585 163	-26 837
Kommunens inkomstskatter	407 000	0	407 000	398 766	-8 234
Fastighetsskatt	119 000	0	119 000	111 625	-7 375
Andel av samfundsskatteintäkterna	86 000	0	86 000	74 772	-11 228

Tabell 2: Bestämningsgrunderna för stadens inkomstskatt

	Inkomstskattesats	Beskattningsbar för- värvsinkomst, milj.	Ändring i %
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,3	2,3
2021	19,00	5 295,2	4,2
2022	19,00	5 575,3	5,3
2023	6,36	5829,6	
2024	6,40	*	

* Beskattningen för 2024 färdigställs hösten 2025

Tabell 3: Bestämningsgrunderna för stadens fastighetsskatt

Fastighetsskattesatser	
Allmän	1,28
Mark	1,30
Stadigvarande bostadshus	0,41
Annat än stadigvarande bostadshus	1,25
Kraftverk	3,10
Obebyggd byggnadsplats	6,00

Statsandelar

I driftsekonomska statsandelar fick staden in 179,1 milj. euro 2024 då statsandelspotten 2023 uppgick till sammanlagt 179,7 milj. euro. I statsandelar för basservicen kom det in sammanlagt 126,9 milj. euro under 2024 medan övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendets del uppgick till 21,9 milj. euro och kompensationen för skatteinkomstförluster till 30,3 milj. euro. Det totala statsandelsbeloppet underskred budgeten med 2,9 milj. euro. Inga budgetändringar gjordes i statsandelarna år 2024.

Statsandelen för kommunal basservice fastställs enligt det nuvarande statsandelssystemet utifrån statsandelsuppgifternas kalkylerade kostnader och tilläggsdelar. De kalkylerade kostnaderna fastställs utgående från åldersstruktur, arbetslöshetsgrad, tvåspråkighet, inslaget av personer med främmande språk som modersmål, befolkningstäthet, karaktär av skärgård och utbildningsbakgrund. Statsandelsprocenten för basservice var 21,92 procent 2024 och kommunens egen finansieringsandel uppgick till 1 388,69 euro/invånare.

Vandas kalkylenliga kostnader uppgick till totalt 529,1 milj. euro år 2024 vid kalkyleringen av statsandelar för basservice. Grunderna för fastställandet av tilläggsdelarna i statsandelssystemet är främjande av välfärd och hälsa, ökning av invånarantalet, fjärrorter, självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser och samernas hembygdsområde. Tilläggsdelarna för Vandas del uppgick till 11,4 milj. euro år 2024 vid kalkyleringen av statsandelarna för basservice. Kommunens egen finansieringsandel var 337,2 milj. euro. Statsandelarna innehåller dessutom flera kalkyleringsfaktorer som balanserar förhållandet mellan kommun och stat. De mest betydande faktorerna i fråga om öknings- och minskningar är minskningen av den grundläggande utkomsten samt bestående utjämningsposter i anslutning till välfärdsområdesreformen. Dessa öknings- och minskningar av statsandelarna minskade stadens statsandelar för 2024 med -72,5 milj. euro (år 2023: -63,6 miljoner euro). Dessutom minskade utjämnningen av de statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna statsandelarna med -4,3 miljoner euro.

I statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet beräknades staden enligt budgetens preliminära kalkyl få 23,0 milj. euro år 2024. Enligt det slutliga justeringsbeslutet uppgick Vandas statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet till 21,9 milj. euro år 2024. Av de kalkylerade kostnaderna riktas de största posterna till gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen.

De inkomster och utgifter från hemortersättningar som ska presenteras i samband med statsandelskalkylerna och som ingår i de månatliga statsandelsredovisningarna har enligt bokföringsanvisningarna bokförts på egna separata konton under verksamhetsinkomsterna och -utgifterna i driftsekonomin för verksamhetsområdet för fostran och lärande. Hemortersättningarna ingår inte i bokslutets statsandels-siffror.

Tabell 4: Statsandelarna i stadens driftsekonomi 2024

1000 euro	Budget 2024	Budget- ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Statsandelar	182 000	0	182 000	179 142	-2 858
Basservicens statsandel	128 000	0	128 000	126 933	-1 067
Statsandelar till undervisnings- och kultursektorn	23 000	0	23 000	21 911	-1 089
Kompensation för skatte- inkomstförluster	31 000	0	31 000	30 298	-702

Budgetutfallet 2024

Stadsfullmäktige godkände 13.11.2023 budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2027. Den ursprungliga budgeten för 2024 som fullmäktige godkänt slutade på -6,2 milj. euro som resultat för räkenskapsperioden och ett underskott på -4,9 milj. euro samt en bruttoinvesteringsnivå på sammanlagt 198,4 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade om ändringar i budgeten för 2024 utgående från verksamhetsområdenas förslag under år 2024. De största budgetändringarna bestod av en sänkning av inkomstmålet för stadsmiljöns verksamhetsområde med 24,1 milj. euro och en höjning av anslagen med 16,5 milj. euro. Stiltje fortsatte att råda inom byggandet och i synnerhet efterfrågan på bostadsbyggande ökade inte under 2024 enligt antagandena. Det svaga konjunkturläget inom byggandet syntes som en svag utveckling av markförsäljningsvinster, ersättningarna för markanvändningsavtal och andra inkomster som hänför sig till byggandet. Anslagshöjningar gjordes för kostnaderna för underhåll, fastighetsskötsel och uppvärmning bland annat på grund av de utmanande förhållandena under vårvintern och höjningen av den allmänna kostnadsnivån. Dessutom beaktades de hyreshöjningar som VTK Oy meddelat och underhållshyrans utjämningsfaktura som anslagsökning inom såväl stadsmiljöns verksamhetsområde som verksamhetsområdet för fostran och lärande och verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

Inom stadsmiljöns verksamhetsområde syns hyreshöjningarna också som en ökning av den interna hyresintäkten. HRM:s inkomstmål och anslag höjdes med 1,0 milj. euro, eftersom vattentjänstnätet byggdes mindre än beräknat.

Inkomstbudgeten för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes med 1,0 milj. euro och anslaget med 21,3 milj. euro. Inkomstbudgeternas ändringar berodde på projektunderstöd samt inkomster av dag- och semesterverksamhet för barn med funktionsnedsättning. Å andra sidan minskade inkomsterna till följd av att klientavgifterna inom småbarnspedagogiken minskade på grund av lagstiftningen. Anslagsändringarna berodde till största delen på kostnaderna för inhyrning av arbetskraft inom småbarnspedagogiken, indexhöjningen av servicesedeln, det ökade antalet användare och de lagstadgade stödåtgärderna. I anslagsändringarna beaktades också VTK Oy:s hyreshöjningar, en större ökning av serviceproduktionen än väntat, kostnaderna för nya projekt samt de prishöjningar som uppkommit efter budgetbeslutet.

Anslaget för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning höjdes med 4,0 milj. euro för att motsvara arbetsmarknadsstödet höjda kommunandelsavgifter. Den centraliserade reservering som budgeterats för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning för en löneuppgörelse inom den kommunala sektorn fördelades dessutom till de övriga verksamhetsområdena för totalt 3,2 milj. euro och anvisades på nytt inom verksamhetsområdet för 0,2 milj. euro. Fördelningen av den centraliserade reserveringen påverkar inte resultatet på stadsnivå, men den ökade verksamhetsområdenas anslag enligt följande: fostran och lärande 2,5 milj. euro, stadskultur och välfärd 0,4 miljoner euro och stadsmiljön 0,3 milj. euro.

Anslagen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd höjdes med 2,5 milj. euro. Anslagsändringarna berodde i huvudsak på VTK Oy:s hyreshöjningar och utgifter för nya projekt. Efter budgetändringarna blev det budgeterade resultatet för räkenskapsåret -70,4 milj. euro.

Bokslutet för 2024 uppvisade ett resultat på -58,8 milj. euro samt ett underskott på -61,3 milj. euro för räkenskapsperioden. Räkenskapsperiodens underskott är 56,4 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 7,8 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

Utfallet av budgetens driftsekonomidel och resultaträkningsdel

De största avvikelserna inom driftsekonomin jämfört med den ändrade budgeten 2024 var på stadsnivå följande:

- Rörelseintäkterna överskreds med 18,1 milj.
- Verksamhetskostnaderna underskreds med 19,1 milj. euro.
- Skatteinkomsterna underskreds med 26,8 milj. euro
- Statsandelarna underskreds med 2,9 milj. euro
- Ränteintäkterna överskreds med 2,2 milj. euro
- De övriga finansiella intäkterna överskreds med 2,4 milj. euro.
- Räntekostnaderna underskreds med 1,6 milj. euro
- Av- och nedskrivningarna underskreds med 1,6 milj. euro

I den ändrade budgeten för år 2024 uppgick verksamhetsintäkterna från stadens driftsekonomi till 319,8 milj. euro. Utfallet av verksamhetsintäkterna under 2024 var 337,9 milj. euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 18,1 milj. euro. Verksamhetsintäkterna utföll till 106 procent jämfört med den ändrade budgeten och de steg med 1,3 procent i relation till bokslutet för år 2023. Verksamhetsintäkterna för fostran och lärande överskred den ändrade budgeten med cirka 3,7 milj. euro huvudsakligen på grund av de flyktingersättningar som betalats av staten. Verksamhetsintäkterna för stadens strategi och ledning överskreds med cirka 1,4 milj. euro. Överskridningen beror på stöd som erhållits och förmedlats av staten och som beviljats av EU. Stadsmiljöns verksamhetsintäkter överskred den ändrade budgeten med cirka 10,8 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna, markarrendeinkomsterna och avtalsersättningarna uppgick till totalt cirka 25,6 milj. euro medan den ursprungliga budgeten var 44,2 milj. euro och den ändrade budgeten 16,7 milj. euro.

Budgetändringen beror huvudsakligen på en svag efterfrågan på tomter, särskilt inom bostadsbyggnad. Markanvändnings- och utvecklingsersättningarna, markförsäljningsvinsterna och Depåns hyresintäkter var bättre än i den ändrade budgeten. Försäljningsintäkterna inkluderar 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade intäkter från byggservicetjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), vilket är 0,9 milj. euro mindre än i den ändrade budgeten.

Stadens verksamhetskostnader var 1 073,5 milj. euro i den ändrade budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna uppgick år 2024 till 1 054,4 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 19,1 milj. euro och utföll till 98 procent i relation till den ändrade budgeten. Jämfört med 2023 ökade verksamhetskostnaderna med 46,8 milj. euro, dvs. med 4,6 procent. Verksamhetskostnaderna för alla verksamhetsområden underskred den ändrade budgeten: underskridningen för stadens strategi och ledning var 6,9 milj. euro, för allmänna förvaltningen 2,2 milj. euro, för fostran och lärande 4,1 milj. euro, för stadskultur och välfärd 1,4 milj. euro och för stadsmiljön 3,4 milj. euro. Personalkostnaderna underskreds inom alla verksamhetsområden, totalt med 6,4 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. Köpen av tjänster underskred den ändrade budgeten med 7,5 milj. euro. De underskreds inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning särskilt i fråga om ICT-tjänster och inom stadsmiljöns verksamhetsområde i fråga om HRT-avgifterna för Helsingforsregionens trafik. Inom verksamhetsområdet fostran och lärande samt verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd överskred köpet av tjänster budgeten. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 2,8 milj. euro och understödskostnaderna överskred den med cirka 0,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3,0 miljoner euro. I verksamhetskostnaderna ingår 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

I den del av budgeten där utfallsjämförelsen ingår presenteras budgetutfallet i fråga om verksamhetsområden och fonder i enlighet med de bindningsnivåer som fullmäktige beslutat om.

Skatteinkomsterna 2024 underskred budgeten med rentav 26,8 milj. euro och statsandelarna med 2,9 milj. euro. Uppskattningen av skatteinkomster och statsandelar baserade sig på Kommunförbundets prognos. I relation till budgeten var kommunalskattens utfall 98,0 procent, utfallet av fastighetsskatt 93,8 procent, utfallet av samfundsskatt 86,9 procent och utfallet av statsandelar 98,4 procent. Allt som allt utföll skattefinansieringen totalt (skatter och statsandelar) till 96,3 procent i förhållande till budgeten och den minskade med 6,6 procent i relation till bokslutet för 2023. På grund av välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av 2023 var skatteinkomsterna för 2023 av engångsnatur exceptionellt höga. Detta beror på de s.k. skatteeftersläpningarna som hänför sig till reformen och som uppgick till cirka 59 miljoner euro 2023. Även statsandelsinkomsterna påverkades negativt av välfärdsområdesreformen, statsandelarna för de uppgifter som överförts till välfärdsområdena minskades från kommunernas statsandelar. Det gjordes ingen tilläggsbudget för skatteinkomsterna och statsandelarna under 2024. Kommunalskatterna underskred budgeten med 8,2 miljoner euro, samfundsskatteintäkterna med 11,2 milj. euro och fastighetsskatterna 7,4 milj. euro. Statsandelarna underskred budgeten med 2,9 milj. euro.

Under 2024 utföll de finansiella intäkterna och kostnaderna till sammanlagt 11,0 milj. euro, medan de sammantagna finansiella intäkterna och kostnaderna i budgeten hade beräknats till 5,0 milj. euro. Räntenivån har sjunkit något efter en mycket snabb och hög uppgång 2023 och den uppskattade räntekostnaden på 24,6 miljoner euro underskreds med 1,6 miljoner euro i budgeten medan utfallet var 23,0 miljoner euro. Stadens låneportfölj har fortfarande en hög skyddsgrad, men inga ränteskydd har gjorts för nya lån på grund av den fortsatt höga räntenivån. Räntekostnaderna för stadens låneportfölj uppgick till en nivå på 12,3 milj. euro, dessutom betalade staden sina bolag 1,7 milj. euro ränta enligt de medel som bolagen har på koncernkontot. Stadens ränteintäkter överskred budgeten med 2,2 miljoner euro, vilket innebär att nettot av ränteintäkterna och räntekostnaderna är positivt för staden med 3,8 miljoner euro. Övriga finansiella intäkter och kostnader netto är också positiva med 2,2 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna uppgick 2024 till cirka 114,2 miljoner euro. De genomfördes till 98,6 procent och underskred budgeten med 1,6 miljoner euro.

I bokslutet för år 2024 uppgick stadens årsbidrag till 58,8 milj. euro, räkenskapsperiodens resultat till -58,8 milj. euro och räkenskapsperiodens underskott till -61,3 milj. euro.

Utfallet av investeringsdelen och finansieringsdelen

I den ursprungliga budgeten för 2024 var inkomsterna i investeringsdelen 6,0 milj. euro, utgifterna 198,4 milj. euro och nettot för investeringsdelen 192,4 milj. euro. År 2024 minskades inkomstbudgeten med 3,0 milj. euro i fråga om inkomsterna för fast egendom. Anslagen höjdes med sammanlagt 1,0 miljoner euro för anskaffning av lös egendom inom stadsmiljön. I budgeten för 2023 hade det reserverats ett anslag för upphandling, men på grund av leveranssvårigheter levererades maskiner och utrustning först under 2024. Efter ändringarna uppgick inkomstbudgeten till 3,0 milj. euro och de beräknade anslagen till 199,3 milj. euro.

Bruttoutgifterna för investeringar som genomförts 2024 uppgick till totalt 149,6 milj. euro, och de underskred den ändrade budgeten med 49,8 milj. euro. De budgetenliga investeringsanslagen underskreds i alla projektgrupper. Den största underskridningen skedde i byggprojekt, 31,7 milj. euro. Anslagen underskreds särskilt på grund av förskjutningar i tidsplanerna för byggprojekt och de lägre entreprenadpriserna för vissa genomförda projekt. För de offentliga anläggningstillgångarnas del underskreds budgetutgifterna med 8,1 miljoner euro på grund av förseningar i projektens tidtabeller. Anslagen för fast egendom underskreds med 6,1 milj. euro. För den immateriella egendomens del underskreds budgeten med 1,7 milj. euro, för den lösa egendomens del med 1,0 milj. euro och för aktiernas och andelarnas del med 1,1 milj. euro jämfört med budgeten.

Investeringsinkomsterna utföll med 4,7 milj. euro, 1,7 milj. euro över den ändrade budgeten. Intäkterna av aktier och andelar överskred budgeten med 2,1 miljoner euro, eftersom inga inkomster beräknades uppstå i budgeten. Inkomsterna av fast egendom överskred den ändrade budgeten med 0,5 miljoner euro och även den immateriella egendomen överskreds med 0,3 miljoner euro. Inkomsterna av offentliga anläggningstillgångar underskred i sin tur budgeten med 1,5 miljoner euro på grund av tidpunkten för inkomsterna från Vandaspåran. Undertecknandet av MBT-avtalet med staten drog ut på tiden så långt att statens andel av spårvagnskostnaderna inte hann med i statens tilläggsbudget för 2024. Investeringsdelens nettoutgifter år 2024 uppgick till totalt 144,9 milj. euro, vilket underskred budgeten med 51,5 milj. euro.

År 2024 ökade stadens långfristiga lånestock med ett belopp motsvarande fullmakten att uppta nettolån, dvs. med 89,7 miljoner euro. Den externa låneportföljen (exklusive koncernbolagens koncernsaldon) ökade med 69,7 miljoner euro till cirka 861 miljoner euro i slutet av 2024. I den ursprungliga budgeten för 2024 uppskattades nettolåneökningen utifrån budgetens driftsekonomiska del och investeringsdel till 89,7 milj. euro.

Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi

År 2024 inrättade stadsstyrelsen Vanda 2025-kommittén med uppgift att bedöma vilka effekter den reform av arbets- och närings tjänsterna (TE2024) som var under beredning har för kommunens besluts- och organisationsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens politiska beslutsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens tjänsteinnehavarorganisation samt utveckla processen för utarbetandet och genomförandet av strategin. En grundlig reform genomfördes av stadens förvaltningsstadga.

År 2024 ordnades presidentval och europaparlamentsval och förberedelserna inför det sammanslagna regional- och kommunalvalet 2025 inleddes.

I början av 2025 genomfördes en av de största förändringarna inom kommunsektorn, reformen av arbets- och närings tjänsterna (TE2024). I och med reformen överfördes arbetskraftsservicen, livskrafts tjänsterna och integrationsservicen permanent från staten till kommunerna. Överföringen bereddes i ett omfattande samarbete med stadens olika enheter och samarbetsmodeller utarbetades inom huvudstadsregionen. Överföringen av kunder och personal inom Vandas sysselsättningsområde genomfördes kontrollerat 1.1.2025 i en utmanande konjunktur.

Antalet arbetslösa arbetssökande ökade under 2024 med 11,6 procent jämfört med december 2023. Arbetslöshetsgraden var 13,5 procent i slutet av december. Särskilt långtidsarbetslösheten fortsatte att öka och var 29,5 procent högre än i december 2023. Relativt sett ökade dock arbetslösheten bland personer under 30 år mest, med 47 procent. Arbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål fortsatte också att öka. Ökningen av arbetslösheten förklaras särskilt av den svaga ekonomiska konjunkturen. Arbetslösheten ökade mest bland service- och försäljningsarbetare, specialsakkunniga samt byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare. Antalet lediga arbetsplatser minskade med hela 75 procent från året innan.

Vid beredningen av budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2028 utgjordes den viktigaste förändringen av förberedelserna inför reformen av arbets- och näringstjänsterna. Det riksomfattande arbetet med en reform av kommunernas finansieringssystem flyttades fram med ett år och avses träda i kraft i början av 2027. Interessebevakningsarbetet i anslutning till reformen fortsätter också 2025.

Under 2024 inleddes beredningen av den nya strategiperioden och det första utkastet till strategiska prioriteringar utformades. Strategiarbetet fortsätter i samarbete med verksamhetsområdena och ledningsgrupperna.

För uppföljningen av den flexibla arbetstiden infördes systemet Aikajana under 2024. I Aikajana har det också införts en arbetsuppföljningsfunktion med hjälp av vilken arbetsenheterna kan följa upp de arbetstimmar som använts för de projekt eller arbetshelheter som de valt ut.

Inom upphandlingarna genomfördes den första företagsrevisionen och revisionerna fortsätter 2025. Enheten för concernstyrningen och -övervakningen uppdaterade under 2024 de bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna. De stora bolagen förberedde sig också för CSRD-rapportering. År 2024 har det skett betydande reformer IT-administrationens verksamhet som har förbättrat stadens tekniska infrastruktur och beredskap. En stor del av stadens arbetsstationer har uppgraderats till Windows 11, vilket har förbättrat prestandan och säkerheten. Konkurrensutsättningen av grundläggande informationstekniktjänster har också nått slutskedet och ibruktagandet har planerats för 2025. Vandas datasjö (engelsk term: data lake) har byggts för produktionsändamål, vilket har skapat förutsättningar för utnyttjande av information och förverkligande av Vandas strategi.

Livskraftstjänsterna har främjat utvecklingen av en företagsvänlig verksamhetsmiljö i Vanda, bland annat genom att delta i arbetet med att utveckla området Aviapolis och Dickursby kompetenscampus. Inom ramen för tillväxt- och livskraftsprogrammet har flera åtgärder inletts, av vilka livskraftstjänsterna ansvarat för bland annat stärkande av startup- och tillväxtföretagsverksamheten, främjande av företagssamheten bland invandrare, stärkande av kompetensprognoserna, utveckling av kompetensen inom små och medelstora företag, stärkande av klusterverksamhet och ett servicelöfte på 48 timmar till företag.

Främjandet av stadens övergripande säkerhet fortsatte 2024. Beredningsplanen på stadsnivå har utarbetats över stadens verksamhetsområdesgränser i samarbete med koncernbolagen och välfärdsområdet. Principerna för riskhantering, ordnandet av intern kontroll och förebyggande av korruption har också godkänts och Vanda stads säkerhetsenkät har genomförts i oktober 2024.

Vanda stad fick i början av 2024 Finlands UNICEF-utmärkelse Barnvänlig kommun som erkänsla för främjande av barnrättsbaserat arbete. Utvecklingsarbetet har fortsatt under 2024.

Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande utvecklades arbetet mot mobbning bland annat genom att ämnet lyftes fram som ett fenomen vid flera möten i områdena med gemensamma välfärdsgrupper och genom att personalen utbildades på ett mångsidigt sätt.

Utvecklingsprojektet för det nya digitala elev- och studerandeförvaltningssystemet DigiOne inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen fortsätter med fem städer (Jyväskylä, Lahtis, Uleåborg, Åbo och Vanda) och Kuntien Tiera efter att Tammerfors och Esbo lämnat projektet.

Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande bereddes en utvidgning av den engelskspråkiga servicen och ett IB-kontinuum från småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen till andra stadiet. Yrkesinstitutet Varia tilldelades IB World School status.

Av stadens spetsprojekt slutfördes inom kompetenscampusprojektet i Dickursby en process för gemensam utveckling av campusets utbildningstjänster, som resulterade i ett nytt slags servicekoncept för kompetensutveckling som framskrider till pilotförsök 2025. Syftet med konceptet är att lättare och snabbare erbjuda proaktiva lösningar för att höja företagens kompetensnivå.

Under 2024 fokuserade verksamhetsområdet för fostran och lärande starkt på att öka de dialogiska metoderna. Dialoger ordnades särskilt i anslutning till Vandas kommande stadsstrategi och i dessa deltog särskilt barn och unga, men också vårdnadshavare och personal.

År 2024 var Vanda stads 50-årsjubileum, vilket syntes i stor omfattning i stadens verksamhet. Jubileumsårets tema var Hemma i Vanda. Stadsfullmäktige fattade fem jubileumsbeslut: en permanent historieställning på stadsmuseet, möjliggörande av nya mötesplatser, 50 hektar nytt naturskyddsområde, den första åldersvänliga parken och inrättande av en jubileumsfond för barn och unga.

Den första medborgarbudgeten på stadsnivå genomförs åren 2023–2025. På basis av invånarnas idéer och omröstning valdes 66 projekt ut, för vilka det utarbetats planer och en del av genomförandena inleddes under hösten 2024. Avsikten är att projekten ska genomföras före utgången av 2025.

För fullmäktigeledamöterna i Vanda och Kervo välfärdsområde ordnades ett gemensamt välfärdsseminarium med temat psykiskt välbefinnande. Hösten 2024 inleddes beredningen av en omfattande välfärdsberättelse. Handlingsprogrammet för positiv särbehandling för åren 2023–2025 förverkligades som planerat.

Genomförandet av stadens motionsprogram inleddes våren 2024. I det betonas livscykelprincipen. I simundervisningen för skolelever genomfördes ett omfattande reformarbete, genom vilket det uppnås en ökning på cirka 30 procent i antalet undervisningstimmar. Programmen Daghemmet i rörelse, Skolan i rörelse och Studier i rörelse genomfördes i samarbete med verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd har arbetet fortsatt kring tre kritiska teman: den ökade ungdomsbrottligheten i staden, situationen för NEET-ungdomar och mer allmänt utvecklingen av säkerhetsläget i olika stadsdelar. År 2025 utvecklas verksamheten tillsammans med yrkeshögskolan Laurea med finansiering från Institutet för hälsa och välfärd. I samarbete med sysselsättningsservicen och utbildningen på andra stadiet färdigställdes ett åtgärdsprogram för NEET-ungdomar, som börjar genomföras stegvis 2025.

Lågkonjunkturen inom byggbranschen fortsatte 2024 och i Vanda byggdes det lite jämfört med tidigare år. Lågkonjunkturen inverkade på stadsmiljöns verksamhetsområde i stor utsträckning allt från stads- och planprojektens framskridande till markförsäljningsinkomsterna och antalet tillstånd som hänför sig till och byggande. År 2024 färdigställdes cirka 1000 nya bostäder i Vanda och bygglov beviljades för 540 bostäder. Siffrorna är betydligt lägre än normalt.

I slutet av året undertecknades ett nytt 12-årigt MBT-avtal 2024–35 för Helsingforsregionen. I avtalet förbinder sig staten att finansiera 30 procent av byggkostnaderna för Vandaspåran. Statens finansieringsandel består av direkt statlig finansiering samt statlig marköverlåtelse till Vanda. I avtalet förbinder sig Vanda å sin sida till cirka 1 650 nya bostäder per år. På längre sikt är målet att öka antalet till 2 720 bostäder årligen. Inom spårvagnsprojektet i Vanda genomfördes år 2024 en konkurrensutsättning av allianser och ett alliansavtal ingicks. I projektet inleddes en utvecklingsfas där planerna och kostnaderna preciseras. Målet är att byggandet ska kunna inledas sommaren 2025. De planändringar och gatuplaner som ska ge plats för spårvagnen i gatunätet har i huvudsak redan godkänts och planeringen av spårvagnsstaden som omger spårvagnslinjen fortsätter som en av prioriteringarna i planläggningen.

Under 2024 anslöt sig Vanda till nätverket för natursmarta kommuner (Luontoviisaat kunnat) och förband sig att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden. Även den första ekologiska kompensationen enligt naturvårdslagen bereddes. Vandas verksamhetsplan för bullerbekämpning och Vandas uppdaterade miljöskyddsföreskrifter färdigställdes.

Vid ingången av 2025 trädde en ny bygglag i kraft. I lagen gjordes ännu 2024 flera betydande ändringar, av vilka en del träder i kraft först 1.1.2026. Den nya lagen förutsätter att många verksamhetssätt förnyas och att kompetensen utvecklas. En digitaliseringsfrämjande lag om datasystemet för den byggda miljön (RYTJ) trädde i kraft 1.1.2024 trädde i kraft 1.1.2024.

Av spetsprojekten inleddes byggandet av den första fasen av Dickursby kompetenscampus med byggandet av gator och infrastruktur och planeringen av Myrbacka stadskulturhus har främjats. I Hanaböle träsk började man bygga nya rökbastur samt toalett- och informationsutrymmen.

Inom Vandas alla sju delområden framskred under 2024 bland annat följande projekt: I Dickursby färdigställdes ombyggnaden av kulturfabriken Fernissan och det första skedet av Carl Albert Edefelts plats, som ligger framför stadsmuseet. I färgfabrikområdet godkändes dispositionsplanen och det första detaljplanearbetet för området inleddes. I Aviapolis säkerställdes detaljplanehelheten för gymnasiet och det nya flygmuseet och fastställdes de första planerna för Mureområdet. I Björkbyområdet inleddes byggandet av Elmo simhall. I Håkansböle färdigställdes en utvecklingsplan för kultur- och idrottsparken och en container för snö tillverkning för idrottsparken. Istandsättningen av Håkansböle gårds huvudbyggnad påbörjades. I Korso fastställdes dispositionsplanen för centrumområdet. I Kivistö framskred projektet Kivistö evenemangsarena till arrendering.

Av lokalprojekten färdigställdes också två nya daghem 2024 och utbyggnaden av Vaskivuoren lukio. Av de totalrenoveringarna färdigställdes bland annat Jokiniemen koulu och renoveringen av Leppäkorven koulus skolbyggnad i trä. Under arbete var bland annat renoveringarna av Kulomäen koulu, Mårtensdals skola, Kytöpuiston koulu samt Simonkallion koulu, utbyggnaden av Kanniston koulu samt byggandet av Lentola päiväkoti och daghemmet i Mårtensdals bildningum.

Gator byggdes bland annat på Larsvägen och Grönvägen. Dessutom färdigställdes en rondell vid Cavellevägen, och som ett samprojekt med NTM-centralen i Nyland förbättrades Lahtisvägens gång- och cykelled från Skjutsvägen till landsväg 152. Av utomhusidrottsplatserna färdigställdes Generalsparkens plan, Tammistobackens ringbana och Håkansböle idrottsparks frisbeegolfbana.

Vanda stad belönades som en föregångare inom offentligt byggande i trä 2024. Priset delades ut av Puutuoteteollisuus ry och Kommunförbundet.

Vanda stads underskott för räkenskapsperioden 2024 var klart negativt, -61,3 miljoner euro. Stadens investeringar underskred den ursprungliga budgeten med nästan 49 miljoner euro. Stadens totala lånebelopp ökade och det långfristiga lånebeloppet ökade med nästan 90 miljoner euro och uppgick i slutet av 2024 till cirka 861 miljoner euro (exklusive koncernbolagens koncernkoncern).

Uppskattning av den troliga kommande utvecklingen

Den budget för 2025 som Vanda stadsfullmäktige godkände i november 2024 baserar sig på ett underskott på -49,9 miljoner euro under räkenskapsperioden. Utöver det stora budgetunderskottet visar de senaste prognoserna för skatteinkomsterna en svagare tillväxt än budgeten för 2025, vilket beräknas försvaga resultatet för räkenskapsperioden 2024 jämfört med budgeten. Kommunsektorns löneuppgörelse kan om den förverkligas medföra extra kostnader för staden redan år 2025.

Den allmänna ekonomiska utvecklingen väntas börja stiga under 2025, men å andra sidan beräknas arbetslösheten öka ytterligare. Bostadsmarknaden förutspås återhämta sig, men när det gäller bostadsbyggande väntas ännu ingen större förändring under 2025. Att få nya bostäder färdigställs kan bromsa upp migrationen och stadens befolkningstillväxt under de närmaste åren.

Budgeten för 2025 innehåller en nettoupplåningsreserv på 203 miljoner euro. Lånereserveringen växer särskilt på grund av stadens ökade grundinvesteringar, investeringen i Vandaspåran, den tillfälliga minskningen av markförsäljningsintäkter och den svaga skatteinkomstutvecklingen. Investeringen i Vandaspåran och den svaga kommunala ekonomin kommer att öka stadens lånebelopp avsevärt under de kommande åren.

Vanda stads ekonomi måste balanseras under de följande åren. Under 2025 inleds, som en del av beredningen av den nya kommande strategin och som en del av budgetprocessen 2026, en strukturskärpning av utgifterna och inkomsterna, där alla stadens verksamhetsområden och deras funktioner går igenom. Vid strukturskärpningen bedöms om staden gör de rätta sakerna med rätta prioriteringar samt hur man gör saker och ting. Samtidigt bedöms också utvecklingsutsikterna för den allmänna ekonomiska utvecklingen, den kommunala ekonomin och Vandas ekonomi samt behoven i eurosummor av att balansera stadens ekonomi under den kommande fullmäktigeperioden.

Kommunernas reformarbete vad gäller statsandelarna pågår och målet är att det nya statsandelssystemet används från och med 1.1.2027. Det här kan ha betydande kommunvisa följder jämfört med det nuvarande systemet. Regeringen planerar också en fastighetsskattereform där fastigheternas beskattningsvärden justeras. Det finns också planer på bland annat en totalreform av lagen om utkomststöd, som om den genomförs kan ha stora konsekvenser för den kommunala ekonomin.

1.1.5 Vanda stads personal

Antalet anställda

Antalet anställda 31.12.	Fast anställda		Visstidsanställda		Sammanlagt		Förändring 2024 jämfört med 2023	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Antalet	%
Stadens strategi och ledning	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Stadskultur och välfärd	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Fostran och lärande	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Stadsmiljön	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Sammanlagt	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

I antalet anställda har fast anställda, visstidsanställda och sysselsatta räknats med. Anställda på deltid har ändrats till anställda på heltid enligt de allmänna anvisningarna.

Precisering: Antalet anställda 2023 omfattar inte bitjänster, som 31.12.2023 uppgick till 113 st. (Stadskultur och välfärd 59 och Fostran och lärande 54). Bitjänster ingår och har också tidigare ingått i lönesumman. Från och med år 2024 har tjänsteinnehavare i bisyssla inkluderats i beräkningen av antalet anställda.

Källor: Antalet anställda har rapporterats ur personalsystemet. Från och med år 2024 rapporteras anställningsförhållandets status "närvarande", dvs. i rapporteringen av antalet anställda beaktas de arbetstagare/tjänsteinnehavare som får lön under den valda granskningsperioden. Personalkostnaderna enligt situationen 31.12.2024 kommer från Vanda stads ekonomistyrning.

Utvecklingen i antalet anställda och lönekostnaderna

Vid jämförelsen av antalet anställda ska det ändrade rapporteringssättet och inkluderandet av tjänsteinnehavare i bisyssla beaktas i det totala antalet. På stadsnivå ökade antalet anställda med 68 personer jämfört med året innan. De totala personalkostnaderna uppgick år 2024 till 422,9 milj. euro, vilket är 28,9 milj. euro (7,3 %) mer än under motsvarande period året innan (394,0 milj. euro).

Lönerna har höjts av det ökade antalet anställda och av de lönehöjningar som avtalats i kommunsektorns avtalsuppgörelse 2022–2025, liksom textändringarna i tjänste- och arbetskollektivavtalen, vilka för sin del också har haft en betydande lönehöjande effekt under avtalsperioden. Till alla personalgrup-

per betalades allmänna förhöjningar enligt avtalen. De allmänna förhöjningarna ökade lönerna med i genomsnitt 2,27 procent. Utöver detta fördes, tillsammans med representanter för personalorganisationerna, förhandlingar på lokal nivå om de lokala justeringspotter som ingick i avtalslösningen inom kommunsektorn tillsammans med representanter för personalorganisationerna. De lokala pottorna höjde lönerna med i genomsnitt 1,33 procent fr.o.m. början av juni. I enlighet med förhandlingsresultatet fick bl.a. experter och chefer som omfattas av det tekniska och kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet lönejusteringar. Även lärare och rektorer omfattades av lönejusteringar både inom småbarnspedagogikens yrkesgrupper och kontors- och bibliotekspersonalen.

Personaltillgång

Under 2024 ökade det totala antalet sökande vid rekryteringar med 65,6 procent (39 396 sökande år 2024) jämfört med året innan. Antalet offentligt lediganslagna uppgifter minskade däremot med 33,6 procent (1 821 lediga platser år 2024). På motsvarande sätt fördubblades antalet sökande till sommarjobb och praktikplatser jämfört med året innan.

Betydelsen av kommunikationen med sökandena och sökandenas erfarenheter är en central faktor när det gäller att förstärka en god arbetsgivarbild. Man har aktivt utvecklat kommunikationen med sökandena och för att bistå cheferna har man lagt till t.ex. underlag för sökandemeddelanden för rekryteringsprocessens olika skeden. Också sökande med annat modersmål har tillgång till översättningar till svenska och engelska. Vikten av kommunikation med jobbsökande och att skapa en positiv upplevelse för de sökande betonades i utbildningar för cheferna. Andelen anonym rekrytering ökade med 125 procent jämfört med året innan (135 rekryteringar år 2024).

I augusti 2024 fick man i och med konkurrensutsättningen av rekryteringsmarknadsföringspartner sex partner att garantera en mer heltäckande grundsynlighet för alla arbetsplatsannonser på riksomfattande jobbsökarportaler. Genom partnerna är det också möjligt att få ett mångsidigare utbud för innehållsproduktion och rekryteringsmarknadsföring. I samarbete med de nya partnerna och serviceområdena köptes nytt innehåll och ökad synlighet mångsidigt av våra partner för att stödja sommarjobbrekryteringarna i början av året samt massrekryteringarna inom fostran och lärande. I marknadsföringen beaktades också det svenskspråkiga innehållet. För att stödja en positiv arbetsgivarbild genomfördes dessutom tre marknadsföringskampanjer under år 2024.

Hösten 2024 bedrev HR och rekryteringen ett nära samarbete med sysselsättningstjänsterna. För rekryteringen av experter utformade man i samarbete modeller för ansökningsunderlag med ansökningskriterier. Rekryteringen bistod vid genomförandet av cirka 80 tjänsterekryteringar.

Hösten 2024 genomfördes ett pilotförsök med ansökningsblanketter för speciallärare och specialklasslärare och den preliminära funktionen för halvautomatisering av behörighetsanteckningar i anslutning till dem. Blanketterna ger sökandena bättre handledning i att fylla i de uppgifter som är väsentliga när det gäller behörighet. De nya ansökningsunderlagen är också mer lättlästa för de rekryterande cheferna. Behörighetsanteckningarna uppdateras i realtid, vilket stöder chefernas arbete och genomförandet av massrekryteringsprocesser.

Samarbetet med läroanstalter och studentorganisationer har intensifierats och förhandlingar om ett mer omfattande samarbete med läroanstalterna har inletts. Målet har varit att ytterligare förbättra kännedomen om Vanda stad som arbetsgivare bland studerande till exempel genom att vara mer verksam ute på fältet och öka synligheten där de studerande rör sig. År 2025 kommer Vanda stad att delta i 25-30 rekryterings-/ studerandemässor och -evenemang. Arbetet med att öka synligheten för befattningsbenämningarna särskilt inom verksamhetsområdet för fostran och lärande var mångsidigt och omfattande.

Personal- och ledarskapsutveckling

Årsklockorna för kompetensutveckling och arbetsgrupperna för kompetensutveckling inom verksamhetsområdena fungerar enligt planerna. Kompetensutveckling har genomförts i enlighet med de utbildningsplaner som utarbetats inom verksamhetsområdena och serviceområdena. Utöver den utbildning som verksamhetsområdena och serviceområdena ordnar har personalen också erbjudits utbildning på stadsnivå för utveckling av yrkeskompetensen.

Yrkeshögskolan Metropolia fungerar som producent av stadens yrkesinriktade tilläggs- och kompletteringsutbildning/personalutbildningsservice. Samarbetet baserar sig på en systematisk modell för kompetensledning som utgår från årsklockan. Serviceproduktionen styrs på stadsnivå. En styrgrupp på stadsnivå sätter årligen upp utvecklingsmål för verksamheten utifrån årsrapporterna. Verksamhetsområdena samarbetar med Metropolia för att ordna utbildningar. År 2024 organiserade Metropolia 33 utbildningshelheter med sammanlagt 79 utbildningsdagar. Totalt 1 242 arbetstagare i Vanda deltog i utbildningarna.

Vanda vuxenutbildningsinstitut har producerat stadens grundutbildning i första hjälpen. Totalt ordnades 39 utbildningar och första hjälpen-kurserna hade sammanlagt 490 deltagare år 2024.

För cheferna har det ordnats olika öppna coachningar för att utveckla ledarskapet. Dessa är bl.a. coachningen Chef i Vanda som är riktad till nya chefer samt olika kortare workshoppar för chefer, föreläsningar eller gruppcoachningsprogram. Under året arrangerades också utbildningsprogrammet specialyrkesexamensutbildning i ledarskap och företagsledning, vilket pågår fram till år 2025. Den strategienliga ledningen vidareutvecklades med hjälp av coachning i strategisk ledning för ledningen på mellan-nivå. Nätverksdagar och chefsforum för den högsta ledningen genomfördes två gånger år 2024. Den strategiska prioriteringen Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap syns i all utveckling av ledarskapskompetensen.

Av Hr-systemen används hanteringssystemet för utbildningar, Osuma, samt plattformen Oppiva för e-lärande, där verksamhetsområdena också kan skapa sina egna utbildningar och introduktionsprogram.

I Osuma har man i början av året tagit i bruk ett registreringsverktyg för samtal kring arbete med mening och verkan (tidigare resultat- och utvecklingssamtal), med vars hjälp man kan följa upp antalet genomförda samtal. Dessutom har verksamhetsområdena tillgång till en tillstånds- och kortutbildningsdel i Osuma.

Under 2024 har det funnits 45 Academy of Brain-webbcoachningsvideor för chefer och arbetsgemenskaper, vilka fokuserar på dagens och framtidens viktigaste arbetslivsfärdigheter som självledning, samarbetsfärdigheter, välbefinnande och ledning av andra. Videorna har använts som stöd för utvecklingen av arbetsgemenskaper.

Det ordnades år 2024 sammanlagt 12 864 utbildningsdagar i enlighet med utbildningsplanen. Antalet utbildningsdagar per anställd var 1,5 dagar. Under året utarbetades också personal- och utbildningsplaner för 2025–2028.

Som stöd för genomförandet av tillgångsprogrammet har det år funnits 2024 en separat utvecklingspeng som beviljats av fullmäktige, varav en del har styrts till utvecklingen av en hållbar arbetsförmåga och en del till utvecklingen av arbetsgemenskaper och det nära chefskapet. Målgruppen bestod i synnerhet av enheter som haft utmaningar i fråga om tillgången till personal eller svaga resultat från arbetshälsoenkäten. Sammanlagt 41 utvecklingsprocesser har genomförts inom olika verksamhetsområden. I början av året startade ett webbintroduktionsprogram i Oppiva för alla nya anställda i staden. Andra genomförda åtgärder är utbildning i kamratmentorskap inom den grundläggande utbildningen, utifrån vilken man har byggt upp en mer omfattande modell för kamratmentorskap inom serviceområden och verksamhetsområden. Avgångsrespons samlades in i Vanda, och av de personer som svarade

kunde 81 procent tänka sig att återvända till en anställning i Vanda. Serviceområdena har också fått tillgång till avgångsresponsen under årets lopp.

Vanda stöder utvecklingen av personalens kompetens genom frivillig utbildning. Stöd på stadsnivå för frivillig utbildning har riktats särskilt till yrkeskompetensen hos anställda inom småbarnspedagogiken. Det har införts en modell för s.k. kontinuerlig ansökan. År 2024 utdelades totalt cirka 24 000 euro i understöd för frivillig utbildning.

Sjukfrånvaro och företagshälsovård

Som stöd för verkställandet av tillgångsprogrammet inom sektorer där det råder brist på arbetskraft har man haft tillgång till en separat utvecklingspeng för fortsatt stöd för det psykiska välbefinnandet och arbetsförmågan hos anställda utifrån erfarenheterna från år 2023 genom tjänsten Mielen voimalinja och genom att anlita av en coach för arbetsförmågan. Läkarcentret Aava har svarat för Mielen voimalinja och tjänsten har aktivt kunnat användas med låg tröskel av stadens hela personal som stödtjänst både när det gäller utmaningar i arbetslivet och andra psykiska utmaningar. En coach för arbetsförmågan har varit tillgänglig som en tjänst som produceras av Terveystalo för alla anställda i staden oberoende av verksamhetsområde genom en remiss av den egna företagsläkaren i situationer där den anställdas arbetsförmåga av någon orsak har varit hotad redan i ett tidigt skede. Också tjänsterna för coachen för arbetsförmågan har utnyttjats i stor utsträckning i rätt tid.

Företagshälsovårdssamarbetet har varit intensivt med de två tjänsteproducenterna och också de samordnande yrkesutbildade personer som producerar tjänsterna har i större utsträckning tagits med i diskussionerna. Dessutom har stadens arbetspensionsförsäkrare Keva deltagit i företagshälsovårdssamarbetet. Man har satsat på förebyggande företagshälsovård i enlighet med verksamhetsplanen och verksamhetsmodellerna har preciserats bland annat genom Kevas observationer och prioriteringar. Utifrån företagshälsovårdens besöksstatistik framgår det att till exempel arbetsfysioterapeutens förebyggande tjänster har använts i större utsträckning än år 2023, vilket är en god och rätt riktning, eftersom sjukfrånvaron på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan har varit omfattande och på uppgång. Frånvaron på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan var tredje störst av all sjukfrånvaro.

Under tiden 1–12/2024 var sjukfrånvaroprocenten på stadsnivå 6,02 (källa Hertta). Den fortsatt största sjukfrånvarogruppen är diagnoskategorin övriga, av vilka största delen är sjukfrånvaro som beviljats av chefer, och dessutom innehåller denna kategori små diagnoser inom gruppen, vilka sammanställs av företagshälsovården. Den näst största frånvarogruppen utgjordes av sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa och den tredje största gruppen var frånvaro på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan. Sjukfrånvaron på grund av psykisk ohälsa var dock mindre under perioden 1–12/2024 jämfört med året innan. Frånvaron på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan har ökat markant från år 2023 särskilt inom småbarnspedagogikens serviceområde.

Arbetarskydd

Antalet anmälningar i arbetarskyddssystemet Tutka hölls på samma nivå som året innan (drygt 5 100 anmälningar). Största delen av anmälningarna (64 %) var anmälningar om hot eller våld. Antalet olycksfall såväl i arbetet som under arbetsresor hölls också på samma nivå jämfört med året innan, även om det fanns skillnader mellan olika verksamhetsområden: inom verksamhetsområdet för fostran och lärande ökade antalet ersatta arbetsolycksfall med 14 procent, medan antalet olyckor minskade inom alla andra verksamhetsområden. Vårdkostnaderna för olycksfall i arbetet ökade, samtidigt som en kostnadseffekt på ca 350 000 euro riktas till försäkringspremien för år 2024 till följd av en arbetsolycka inom småbarnspedagogiken år 2022. År 2024 konkurrensutsattes den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, vilket innebär att försäkringsbolaget i början av år 2025 kommer att bytas från LokalTapiola till Pohjola.

Personalberättelsen

Vanda stad utarbetar en separat personalberättelse för år 2024. Berättelsen innehåller information om viktiga händelser under 2024 och nyckeltal i anslutning till personalen.

1.1.6 Miljöfrågor

De miljö- och klimatt faktorer som är väsentliga med tanke på miljön hänför sig till stadskoncernens åtgärder för att trygga en god och hälsosam miljö vid planering, byggande och underhåll samt genomförandet av stadens miljö- och klimatåtgärden och miljö- och klimatavtal.

Ett klimatneutralt Vanda 2030

I Vanda stad styrs hanteringen av miljöfrågor av en stadsstrategi som har som mål att Vanda ska vara klimatneutralt 2030. Stadens strategi är uppbyggd av sex prioriteringsområden, varav ett är ett resurssmart och klimatneutralt Vanda. Programmet som hjälper att genomföra strategin och som leder staden mot ekologisk hållbarhet och klimatneutralitet 2030 är en färdplan för resurssmarthet. Den sammanför målen på basis av vilka det fastställts åtgärder för att motverka klimatiförändringar, anpassa sig till en miljö som förändras, ha beredskap inför extrema väderfenomen, utveckla en resurssmart stad och upprätthålla och främja naturens mångfald.

De åtgärder som härletts ur målen i färdplanen för resurssmarthet följs upp via Miljövakten, och hur åtgärderna framskrider beskrivs i Miljöansvarsrapporten som publiceras varje vår. I rapporten för 2023–2024 berättas det att åtgärderna främjades på många olika sätt år 2024. I slutet av 2024 var drygt hälften av de 236 åtgärder som förts in i Miljövakten färdiga eller genomfördes som en kontinuerlig praxis. En tredjedel av åtgärderna har inletts och endast var tionde har ännu inte inletts. År 2024 utökades Miljövakten med ytterligare naturåtgärder.

Väggkartan för resurssmarthet består av sex filer, vilka är: Samhällsstruktur och rörlighet, Klimatneutral energi, Livscykeln hos material och cirkulär ekonomi, Mångfald i naturen, Ett ansvarsfullt Vanda samt Kolsänkor och kompensation.

Samhällsstruktur och rörlighet

Utgångspunkten i generalplanen för Vanda 2020 är en hållbar tillväxt för staden. Beredningen av generalplanens genomförandeplan fortsatte 2024. Som genomförandeplanens första arbetsfas fastställde man en verksamhetsmodell och gjorde en planekonomiutredning om generalplanens mest omfattande nya byggområden. I teamet för en hållbar stad inom generalplaneringen beredde man en utvecklingsbild för grönstrukturen i Vanda (Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA) för att styra utvecklingen av grönområdesnätverket och grönstrukturen i sin helhet och hitta bra lösningar in i framtiden.

I enlighet med målen har staden utvecklats i riktning mot klimatneutralitet och resurssmarthet och samhällsstrukturen har blivit tätare. Klimatpåverkan bedöms i varje plan och för att bedöma detaljplanernas eller områdesprojektens klimatpåverkan har verktyget Planect tagits i bruk.

Vanda utvecklar kontinuerligt trafikförhållandena i staden, särskilt tryggare gång- och cykelvägar. Vanda ser till att trafiken i staden är smidig för alla. Framtida lösningar för att förbättra smidigheten i trafiken söks bland annat genom olika pilotförsök. I enlighet med målen har Vandabornas körande med personbil minskat medan gående som färdstätt ökat under de fyra senaste åren. Cyklingen och användningen av kollektivtrafik har hållit sig på samma nivå som tidigare.

Hållbar rörlighet främjas också av att allt fler av de fordon som används av staden är helt eldrivna och laddstationer har planerligt byggts vid flera verksamhetsställen. För att öka arbetsresorna med cykel har verksamhetsenheterna vid stadsmiljöns verksamhetsområde utarbetat en plan för främjande av cykling. År 2024 firade Vanda 50-årsjubileum som stad, och invånarna och andra som rör sig i Vanda erbjöds en gratis stadscykeläsong 2024. Målmedvetet arbete har också gett resultat. Enligt Vandas trafikbarometer 2024 är Vandaborna nöjda med hur trafiksystemet fungerar i deras hemstad.

Byggandet av Vandaspåran inleds 2025, vilket har föregåtts av omfattande planerings- och utredningsarbeten. Avsikten är att spårans byggarbetsplats ska utföras enligt principerna i färdplanen för resurssmart, och metoder har bedömts för att utsläppen från de olika arbetsskedena ska minskas.

Klimatneutral energi

Vanda Energi Ab:s åtgärder för att minska klimatutsläppen är vid sidan av utsläppen från trafiken centrala för att uppnå klimatneutralitetsmålet i Vanda. Vanda Energis mål är att vara ett klimatneutralt energibolag för cirkulär ekonomi senast 2035, och etappmålet är att 2026 avstå från användningen av fossila bränslen. För närvarande bygger bolaget en högtemperaturanläggning på ett avfallskraftverksområde och världens största säsongsvärmelager, och planerar också andra nya investeringar med inriktning på koldioxidnegativitet.

Inom stadens fastigheter har produktionen av förnybar energi i enlighet med målen utökats i nästan alla stadens ny- och ombyggnadsobjekt. Vidare har man i stadens alla viktigaste fastigheter avstått från oljeuppvärmning. Klimatpositiva områden har utvecklats inom projektet Neutralpath och regionala energiservicemodeller inom projektet ENPA. Som en del av handlingsprogrammet för positiv särbehandling fortsatte husbolagsklubbens verksamhet.

Livscykeln hos material och cirkulär ekonomi

I Vanda har koldioxidsnålt byggande främjats enligt målet, även om det har bromsats upp av det utmanande marknadsläget. I samband med marköverlåtelser och anbudsförfaranden har man förutsatt byggande i trä, koldioxidsnålt byggande och energieffektivitet. De som inleder byggprojekt har styrts mot effektiva, anpassningsbara och mångsidiga lokaler med beaktande av byggnadernas användningskategorier. Man har tagit itu med klimatavtrycket från byggandet av infrastruktur genom att pilottesta en klimatkalkylator inom Vandaspårans infrastrukturprojekt. På biblioteken har delningsekonomin förutsättningar förbättrats genom att utlåningen av föremål har utvecklats. I skolornas kampanj "Kierrätys kuntoon" har man fäst uppmärksamhet vid skolornas avfallshantering i fråga om verksamhet och utveckling.

Tillsammans med intressentgrupperna utvecklar Vanda stad och Tusby kommun ett cirkuläreconomiskt område vid gränsen mellan Vanda och Tusby, som också går under namnet Kilas kretslopp. Det nya projektet Kiertotalot (Cirkulära hus) inleddes hösten 2024. Projektet främjar byggbranschens och fastighetsbranschens omställning till en klimatneutral cirkulär ekonomi i huvudstadsregionen.

Mångfald i naturen

I enlighet med målen i färdplanen för resurssmarthet utökas, skyddas och förstärks den biologiska mångfalden i Vanda systematiskt. Vanda vill förbättra mångfalden i sitt område och vara naturpositiv i framtiden. Den plan som utarbetats för att främja naturpositivitet blev klar 2023 och organiseringen av arbetet inleddes 2024. Det naturpositiva målet får starkt stöd av modellen för total icke-försämring av markanvändningen som bereddes i Vanda 2024 och som togs i bruk i början av 2025. Att markanvändningen totalt sett inte försämras innebär att man i första hand strävar efter att undvika och minimera olägenheterna för naturen. Om naturvärden går förlorade ersätts de fullt ut, till exempel genom återuppbyggande av motsvarande områden någon annanstans.

Vandas 50-årsjubileumsår till ära fattade stadsfullmäktige ett jubileumsbeslut och beslutade om 50 hektar nya naturskyddsområden. I Veckalbacken öppnades en ny naturstig jubileumsåret till ära. Under 2024 anslöt sig Vanda dessutom till nätverket för natursmarta kommuner (Luontoviisaat kunnat) och åtog sig att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden.

År 2024 har naturkartläggningarna tagit fart och målet är att kartlägga naturtyper ett storområde åt gången. Vandas 50-årsjubileumsår till ära lades det fram ett förslag om fridlysning av två områden, Linna skog och Kopparberget.

Ett ansvarsfullt Vanda

I enlighet med målen får Vandaborna fostran och stöd för hållbar livsstil och miljöansvar. På bibliotek och i invånarlokaler har man ordnat evenemang i anslutning till miljö och ansvar.

Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande utvecklades inlärningsmål för en hållbar framtid (KETU) som ett projektsamarbete. Inlärningsmålen skapar en lärtig för hållbar kompetens i grundskolan där kunskaper, färdigheter och kompetens fördjupas och tillämpas enligt åldersnivån. Också vid Vanda yrkesinstitut Varia tas miljöansvaret systematiskt med i undervisningen. Dessutom används naturen i mån av möjlighet som inlärningsmiljö för daghem och skolor.

Modellen Gemensamt bord med samhällsförankrad mathjälp och matsvinnsl Logistik fortsätter sin verksamhet för att minska matens miljökonsekvenser. Måltidsservicen i Vanda gör beräkningar av koldioxidavtrycket. Dessutom styrs miljöansvaret inom några verksamhetsområden med hjälp av miljösystemet Ekokompassen, och införandet av detta system utvidgas i vår stad. Inom stadens enheter finns också ett omfattande nätverk för ekostödverksamhet. År 2024 inledde Vanda sitt tvååriga ordförandeskap i Vålke, en grupp som främjar miljöfostran.

Utsläppsbudget

Vandas mål om klimatneutralitet 2030 följs upp med hjälp av en utsläppsbudget som utarbetas varje år. I huvudstadsregionen beräknar Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) växthusgasutsläppen årligen och uppgifterna för föregående år fås vid månadsskiftet maj-juni. Således är de senaste tillgängliga uppgifterna från 2023.

Enligt HRM:s utsläppsberäkning minskade Vandas totala utsläpp med elva procent från 2022 till 2023. Samtidigt ökade folkmängden, vilket innebär att utsläppen per invånare minskade något mer, med 12 procent. År 2023 var de totala utsläppen 842 kt CO₂-ekv och de invånarspecifika utsläppen 3,4 kt CO₂-ekv. Växthusgasutsläppen i områdena i Vanda har minskat sedan 2010. Ett undantag var 2021 och 2022, då utsläppen i huvudsak ökade på grund av utsläppen från fjärrvärmeproduktionen.

Tabell 1. Vandas utsläppsbudget

Utsläppskälla	Genomsnittl. Behov av minskning /m	Utsläpp år 2020	Utsläppsmål 2022.	Utfall 2022	Behov av minskning 2020–2023	Genomförd minskning 2020–2022	Utsläppsmål 2023	Utfall 2023	Behov av minskning 2020–2023	Genomförd minskning 2020–2023
Trafik (inkl. spårtrafikens el)	-29	348	290	339	-58	-9,0*	261	309	-87	-39*
Fjärrvärme	-22	216	173	296	-43	81**	151	269	-65	54**
Förbrukningsel	-4,2	127	119	115	-8,4	-12***	115	90	-13	-38***
Industri och arbetsmaskiner	-1,5	54	51	77	-3,1	22**	50	62	-4,6	7,4**
Avfallshantering	-1,7	22	18	17	-3,3	-4,4***	17	21	-5,0	-1,0*
Oljeuppvärmning	-4,9	49	39	47	-9,7	-1,6*	34	46	-15	-2,4*
Eluppvärmning	-2,8	54	48	49	-5,5	-4,5*	45	42	-8,3	-11***
Jordbruk	-0,1	1,9	1,7	1,9	-0,2	0*	1,6	2,1	-0,3	0,2**
Totalt	-66	871	740	943	-131	72	674	842	-197	-29

*) I rätt riktning

**) Utsläppen ökade

***) Uppfylld målet

I Vanda var de största avvikelserna i förhållande till den målinriktade utsläppsvecklingen 2023 utsläppen från fjärrvärme samt utsläppen från industrin och arbetsmaskiner. Konsumtionsel och utsläppen från eluppvärmning följde den önskade utvecklingen, vilket i huvudsak förklaras av att utsläppsfaktorn för den riksomfattande elektriciteten minskade.

Utöver utsläppsbudgeten utvecklar Vanda sin miljöbudget, i vilken man samlar de ekonomiska resurser som budgeterats för klimatåtgärder och naturpositiva åtgärder och deras tillräcklighet. Utfallet av pilotbudgeten för 2024 presenteras i Miljöansvarsrapporten som publiceras senare på våren.

1.1.7 Andra icke finansiella aspekter

Bekämpning av korruption och mutor

I de anvisningar för representation som godkänts av stadsstyrelsen (15.6.2021 § 10) fastställs i vilka situationer en anställd inom kommunen kan ta emot förmåner av någon utomstående och hurdana förmåner det kan vara fråga om. Anvisningarna för representation tillämpas lika på alla anställda i kommunen, dvs. kommunens tjänsteinnehavare, arbetstagare och förtroendevalda, om inget annat anges separat.

I anvisningarna för representation hänvisas till lagen om kommunala tjänsteinnehavare och strafflagen, enligt vilka en kommunal tjänsteinnehavare inte får begära, ta emot eller godta en sådan förmån, som påverkar eller syftar till eller är ägnad att påverka hans eller hennes verksamhet i anställningen, eller är ägnad att minska förtroendet för tjänsteutövningens opartiskhet.

I kapitel 1.2 redogörs mer ingående för hur den interna kontrollen organiseras.

På Vanda stads www-sidor har det publicerats ett register enligt kommunallagen över vissa kommunala förtroendevaldas och tjänsteinnehavares bindningar. I bokslutets noter presenteras också uppgifter om kommunens transaktioner med intressenter.

Frågor som gäller mänskliga rättigheter

För närvarande krävs det att man följer internationella arbetsorganisationens (ILO) nedanstående konventioner i alla avtal som serviceenheten för upphandlingar konkurrensutsätter och även i det allmänna avtalsunderlaget.

Följande konventioner av internationella arbetsorganisationen (ILO):

- Nr 29 Tvångs- eller obligatoriskt arbete (1930)
- Nr 87: Föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948)
- Nr 98: Tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949)
- Nr 100: Lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde (1951)
- Nr 105: Avskaffande av tvångsarbete (1957)
- Nr 111: Diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning (1958)
- Nr 138: Minimialder för tillträde till arbete (1973)
- Nr 182: Förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete (1999)

Som verkställighetsåtgärd för den nationella strategin för offentliga upphandlingar har det utarbetats en nationell Code of Conduct med minimikrav vad gäller ansvar, som också tagits i bruk i Vandas upphandlingar. I framtiden ska alla leverantörer som har avtal med Vanda stadskoncern förbinda sig att följa denna ansvarskod och garantera att de minimikrav som ställs upp i den uppfylls i den egna verksamheten och i leveranskedjorna. Dessa minimikrav vad gäller socialt ansvar är avsedda för situationer, där behovet att säkerställa tryggheten av mänskliga rättigheter och grundrättigheter i arbetslivet, när det är fråga om upphandlingar, från så kallade riskländer och riskverksamhetsområden.

I Vanda har man redan i flera år arbetat för att bekämpa arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel. Samarbete har bedrivits med andra stora städer och Europeiska institutet för kriminalpolitik (HEUNI). År 2024 färdigställdes Vandas modell för bekämpning av arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel. Modellen presenteras för verksamhetsområdena och man tänker igenom särdragen i varje verksamhetsområde och riskerna för arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel i verksamhetsområdenas upphandlingar. Hela personalen informeras också om modellen. Målet är att alla anställda i Vanda stad ska känna till fenomenet och kunna agera om det uppstår misstanke om arbetsrelaterat utnyttjande eller människohandel. Med anslag i renhållningspersonalens arbetslokaler informeras om möjligheterna att få hjälp om någon upplever sig själv eller till exempel en kollega som offer för

arbetsrelaterat utnyttjande eller människohandel. Modellen omfattar inte bara utbildning och kommunikation utan också utveckling av företagens revision.

I alla de upphandlingar som serviceenheten för upphandlingar konkurrensutsätter bedöms redan i beredningsskedet av upphandlingen hur sysselsättningsvillkoren, datakyddet och datasäkerheten samt miljökraven kan beaktas i respektive upphandling.

1.1.8 Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna

I Vanda stadskoncern avser man med risker sådana osäkerhetsfaktorer, händelser eller händelseförlopp som ifall de förverkligas gör att koncernen inte uppnår de mål som uppställts för den och/eller utsätts för förluster.

Den bedömning av de mest betydande riskerna för Vanda stad som presenteras i bokslutet baserar sig på riskhanteringsplaner uppgjorda av stadsorganisationen och på bedömningar av de risker som identifierats i samband med att planerna gjorts upp. Bedömningen av risker på stadsnivå har gjorts på initiativ av styrgruppen för riskhantering. Vid bedömningarna klassificeras riskerna i strategiska, operativa och ekonomiska risker samt skaderisker. Klassificeringen baserar sig på de primära prioriteringsområdena för riskernas konsekvenser, men de identifierade riskernas indirekta konsekvenser överskrider ofta dessa klassificeringsgränser, då till exempel en skaderisk kan ha konsekvenser för såväl verksamhetens operativa som ekonomiska nivå. Å andra sidan inverkar en risk på strategisk nivå, ifall den realiserar, lika mycket på stadens ekonomiska och operativa verksamhetsförmåga.

De strategiska och ekonomiska riskerna riktar in sig på stadens verksamhetsförmåga på lång sikt, medan skaderisker och operativa risker drabbar stadens dagliga serviceförmåga. De viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna granskas utöver riskklassificeringen också ur ett perspektiv för lokal säkerhetsplanering, beredskap inför störningar och beredskapsplanering samt genomförda rättegångar och kommunala klagomål.

Förändringarna i säkerhetsmiljön har fortsatt på global nivå under 2024. Konflikterna i Mellanöstern, den högerextremistiska politikens uppgång, den stigande hotbilden i Östersjön med kabelbrotten, Finlands Natomedlemskap och det pågående kriget i Ukraina kan orsaka oro både internationellt och nationellt. Kommunsektorn bör fortsätta att förbereda sig och upprätthålla beredskapen för olika hybridhot som i synnerhet medför en risk för informationspåverkan. Att upprätthålla en känsla av trygghet för kommuninvånarna och säkerställa kontinuiteten i de kommunala tjänsterna är ett viktigt mål för Vanda stad. I övrigt är de mest centrala konsekvenserna för Vanda stadskoncerns riskprofil relaterade till ekonomisk nedgång, hotfulla och våldsamma situationer som personalen och kunderna upplevt, segregationsutveckling, ökad ojämlikhet och skadat rykte för staden.

Riskerna som allmänt har samband med det svaga läget i de offentliga finanserna realiserar för närvarande kraftigt också i Vanda. Det svaga konjunkturläget i den rådande ekonomin påverkar stadens ekonomi från flera håll och innebär bland annat att skatteinkomsterna och markförsäljningsintäkterna minskar och kostnaderna som anknyter till den ökade arbetslösheten ökar. Den ekonomiska recessionen har haft en omfattande inverkan på framskridandet av planprojekt på privat mark och därigenom på stadsutvecklingen. Flera flervåningshusprojekt på privat mark har inte framskridit som förväntat, ingåendet av markanvändningsavtal har skjutits upp eller så har förhandlingarna dragit ut på tiden. År 2025 börjar byggandet av Vandaspåran som är den största infrastrukturinvesteringen i stadens historia och som kräver noggrann planering och ger upphov till flera utmaningar.

Segregationsutvecklingen och polariseringen har ökat och orsakar utmaningar och risker i den dagliga verksamheten på daghem och skolor. Förebyggandet av utvecklingen kräver tilläggsresurser och medför utmaningar när det gäller tillgången på personal. På grund av det svaga ekonomiska läget har

organisationernas verksamhet minskat, tillgången till social- och hälsovårdstjänster har försämrats och privathushållens situation ökar bland annat behovet av mathjälp, bostadslösheten, oroligheterna och

otryggheten. Antalet kunder som behöver hjälp är större än tidigare i alla tjänster och efterfrågan på tjänster har ökat tydligt. Det är svårt att få tillräckligt med stöd på svenska från välfärdsområdets tjänster och myndigheterna. Det kan också ta länge innan man får hjälp.

Olika våldsamma och hotfulla situationer har ökat inom nästa alla verksamhetsområden och både kunder och personalen utsätts för dessa. I synnerhet inom den grundläggande utbildningen har trygghetskänslan rubbats efter fallet på Viertolan koulu. Det att välbefinnandet och orken bland personalen har försämrats syns i Kommun10-resultaten och Tutka-anmälningarna. Skadegörelserna på stadens egendom har ökat tydligt och till exempel busshållplatser förstörs systematiskt.

Strategiska risker

De strategiska riskerna berör stadens långsiktiga mål samt de kritiska framgångsfaktorer som stöder uppnåendet av målen. Det görs regelbundna bedömningar av de strategiska riskerna på samtliga organisationsnivåer i staden som en del av planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin.

Det har inte skett några betydande förändringar i de strategiska riskerna jämfört med året innan. Välfärdsområdets och Vanda stads samarbete i bland annat säkerhets- och beredskapsfrågor har fortsatt. Redan från och med början av år 2023 efter att skatteinkomsterna minskat radikalt är Vandas ekonomi och investeringsfinansiering betydligt mer beroende av statsandelarna, vars nivå staden inte kan påverka direkt genom egna åtgärder. Generellt sett har dock serviceriskerna relaterade till välfärdsområdet minskat, även om de fortfarande är möjliga.

Man måste fortfarande också komma ihåg riskbedömningen för Nyland 2023, där man identifierade en förändring i säkerhetsmiljön för samhällets del. Ojämligheten i samhället återspeglas i en ojäm fördelning av hälsa, välbefinnande, inkomster, förmögenhet, kompetens, sysselsättning och utveckling i bostadsområdena, i skillnader i olika befolkningsgruppers samhälleliga deltagande samt i värderingar och attityder som differentieras och polariseras.

I Vanda har ökningen och utvecklingen av ojämlikheten identifierats som en betydande risk, där åtgärderna och planerna för riskhantering kräver omfattande insatser på stadsnivå och samarbetsnätverk med andra aktörer. Ökningen av inkomst- och förmögenhetsskillnader samt välfärds-, inlärnings och kompetensskillnader har långtgående negativa konsekvenser för stadens utveckling, attraktionskraft och säkerhet. Segregationsutvecklingen, ökningen av antalet rånbrott, gängbildningsfenomenet och i synnerhet barns och ungas delaktighet i brott är fortfarande en oroväckande utvecklingstrend med tanke på stadens framtid. Staden bör förbereda sig på denna risk genom proaktiv och öppen kommunikation och nära samarbete särskilt med polisen, välfärdsområdet och aktörer inom tredje sektorn. Man ska inte heller glömma den långtgående stadsplaneringen som kan förhindra utvecklingen av segregerade områden. Vanda bör satsa på att utveckla välfärden på alla plan i nära samarbete med sina intressentgrupper. För att samarbetet ska lyckas måste det finnas en gemensamt konstaterad vilja och målsättning, gemensamt överenskomna tillvägagångssätt och ett fungerande informationsutbyte.

Digital marginalisering och en större ökning av kommuninvånarnas servicebehov än väntat förutsätter att Vanda förutser och följer upp servicebehovet och befolkningsförändringen. Den digitala kompetensen hos kommuninvånarna riskerar att halka efter i den allmänna snabba digitala övergången, vilket för sin del också inverkar på att de allmänna kompetensskillnaderna ökar. Digital marginalisering kan orsaka utsatthet för informationspåverkan och polarisering. Att svara på servicebehovet hos människor med olika språk- och utbildningsbakgrund kräver en omfattande resursallokering, vilket är en utmaning i det strama ekonomiska läget som gäller i staden.

Andra risker på strategisk nivå är politiska risker och negativ nyhetsrapportering som gäller staden, till exempel skolskjutningen i Viertolan koulu våren 2024 och att Vanda stad låg i topp i polisens störningsindex. Som en risk ses till exempel också att stadens verksamhet snabbt måste anpassas till de förändringar som kommer utifrån, varvid beredningen blir bristfällig på grund av tidsplanen. Om risken realiseras kan den förändra prioriteringsområdena för stadens lagstiftade uppgifter och verksamhet,

bl.a. den framtida revideringen av beredskapslagen, där kommunerna kan åläggas nya uppgifter. Propositionen om en ny beredskapslag ges till riksdagen för behandling hösten 2025.

I all riskhantering på strategisk nivå framhävs stadens aktiva intressebevakning och dialog med statens olika organisationer, intressentgrupper, ledamöter och stadens ledning. Kommande förändringar förutses i god tid och samtidigt förbereder man sig på nödvändiga anpassnings- och informationsåtgärder.

Operativa risker

Operativa risker är risker som hotar kontinuiteten, processerna och systemen i den dagliga verksamheten i stadens organisation. I Vanda stad har bland annat tillgången till personal, personalens varaktighet och tryggheten av kompetensen särskilt inom vissa kritiska yrkesgrupper samt risker förknippade med nyckelpersoner, arbetshälsa och personalens arbetsförmåga bedömts vara centrala operativa risker dvs. risker för verksamheten. Om dessa risker realiseras är de omedelbara följderna till exempel att servicenivån försämras, kompetensen och den s.k. tysta kunskapen försvinner samt andra negativa konsekvenser för arbetsgemenskapens verksamhet.

De hot- och våldssituationer som personalen upplever har lyfts fram inom alla stadens verksamhetsområden, vilket återspeglas i arbetstagarnas ork och vilja att stanna kvar i arbetsuppgifterna. Den kontinuerligt höga personalomsättningen belastar organisationen både på grund av rekryteringar och introduktion, vilket framhäver nyckelpersonsriskerna. När läget fortsätter vara gynnsamt på arbetsmarknaden kan man anta att risken ökar ytterligare, bland annat på grund av den utmaning lönekonkurrensen utgör för Vanda stad. För att hantera riskerna ska man satsa på bl.a. arbetarskydd, förutseende rekrytering och utveckling av stadens anseende som arbetsgivare. Dessutom måste man i Vanda fortsätta arbeta särskilt för att stärka det goda ledarskapet och arbetsgemenskapsfärdigheterna.

Operativa risker är också datasystemsrisker, risker förknippade med cybermiljön och dataskyddsrisker samt hybrid- och informationspåverkan som sammanför dessa. Riskernas följder är bland annat dåligt fungerande datasystem som är kritiska för verksamheten, störningar, fördröjningar eller till och med avbrott i serviceenheternas processer samt olika följdverkningar av dataskyddsincidenter såsom eventuella ekonomiska ersättningar och ryktesskador. Som en operativ risk ses också en situation där kunskapsledning inte baserar sig på uppdaterad och heltäckande information, vilket gör det svårt att utveckla och leda verksamheten.

Vanda stad har berett sig inför störningar i datasystemen i en separat ICT-beredskapsplan och genom de åtgärder som fastställs i Vandas beredskapsplan, identifiering av ömsesidiga beroenden, upprätthållande av alternativa verksamhetssätt och testning av förmågan hos de viktigaste producenterna av ICT-tjänster att verka i störningstillstånd.

Ekonomiska risker

Välfärdsområdesreformen som genomfördes 2023 innebar att stadens ekonomiska oberoende och rörelsefrihet blev mindre. Till följd av reformen minskade stadens skatteinkomster avsevärt samtidigt som beroendet av staten via statsandelarna ökade. Stadens relativa skuldsättning ökade också avsevärt, i samband med reformen överfördes stadens egendom utan ersättning till välfärdsområdet, men lånen stannade kvar hos kommunerna.

Bland de ekonomiska risker som påverkar stadens verksamhet har de negativa förändringarna i andelen skatteinkomster som staden får in, framför allt i kombination med en större ökning av utgifterna än budgeterat, störst inverkan. Stadens markförsäljningsinkomster underskred budgeten med nästan 20 miljoner euro, kostnaderna för inhyrning av arbetskraft inom småbarnspedagogiken överskred budgeten med cirka 12 miljoner euro, arbetsmarknadsstödet kommunandel överskred budgeten med cirka 6 miljoner euro och skatteinkomsterna minskade 27 miljoner euro jämfört med prognosen för hösten 2023. Å andra sidan underskred investeringsutgifterna för 2024 tydligt budgeten.

Staden kan genom sin egen verksamhet påverka sin inkomstbas i begränsad utsträckning, och därför kan ekonomiska risker i fortsättningen hanteras bäst genom att stävja ökningen av utgifterna i

driftsekonomi och investeringarna. Särskilt när projektet med Vandaspåran väl har inletts måste man noggrant överväga nödvändigheten av stadens övriga investeringar och fördela dem tidsmässigt. Den aktiva intressebevakningen gentemot staten har framhävts efter välfärdsområdesreformen.

Enligt de allmänna anvisningar som godkänts av Vanda stadsstyrelse är målet med hanteringen av stadens finansierings- och ränterisker att skydda Vandas stadskoncern från ogynnsamma förändringar på finansmarknaden. Kostnaderna för låneupptagning och variationerna i dessa påverkas framför allt av euroområdet allmänna räntenivå och förändringar i denna. Man påverkar kostnaderna främst genom att förverkliga stadskoncernens upplåning så kostnadseffektivt som möjligt samt genom att hålla skuldens ränterisksituation under kontroll. Finansieringsrisken hålls under kontroll genom att undvika att lån som ska återfinansieras i allt för stor mån koncentreras tidsmässigt och enligt medelanskaffningsskäl, samt med hjälp av investerad överlopslikviditet.

Stadens nettoupplåning 2024 var cirka 90 miljoner euro och lånestocken (utan koncernkontosaldot) ökade jämfört med tidigare år och var cirka 861 miljoner euro i slutet av året. Lånestocken per invånare steg en aning över 3 400 euro. Relationstalet var som högst 2014–2015, då stadens lånestock var över 5 000 euro per invånare. År 2024 lyfte staden ett nytt långfristigt lån på 194,9 miljoner euro.

Hanteringen av finansierings- och ränterisker inom Vanda stadskoncern har centraliserats till enheten för finansiering inom serviceområdet för ekonomi och strategi. Europeiska centralbanken började som väntat att sänka räntorna i början av 2024, och räntesänkningarna väntas fortsätta också under 2025. Av lånen i stadens låneportfölj hade alla de lån som det var möjligt att konvertera till lån med fast ränta konverterats senast 2021. De långfristiga lån som lyftes 2023 och 2024 lyftes på grund av den rådande räntenivån med rörlig ränta, vilket förkortar den genomsnittliga räntebindningstiden för stadens låneportfölj. Låneportföljens medelränta steg måttligt på grund av att nya lån lyftes med hänsyn till den allmänna räntenivån från året innan och var cirka 2,4 procent medan ränteutgifterna var cirka 19,6 miljoner euro. Enligt ekonomiplanen började staden skuldsätta sig 2024 och den snabba skuldsättningen kommer att fortsätta till slutet av årtiondet. Staden lyfter en betydande mängd nytt långfristigt lån till den rådande räntenivån, vilket för sin del tydligt ökar stadens ränteutgifter under de kommande åren.

I Vanda stads låneportfölj ingår inga risker med anknytning till valutakurs- eller derivatavtal.

Skaderisker

Med skaderisk avses en risk som orsakar ekonomiska förluster, personskador eller olägenheter för miljön. Skaderisken drabbar i allmänhet ett visst, bestämt objekt och har ofta omedelbara följder. Till skaderiskerna hör olycksfall i arbetet, att organisationens egendom skadas, förstörs eller försvinner till följd av t.ex. brott eller någon annan skadlig händelse.

Viktigaste skaderisker i Vanda stad bedöms vara risker som anknyter till arbetarskyddet, särskilt hotfulla och våldsamma situationer som anställda utsätts för. Riskvärdet för dessa har legat på en hög nivå särskilt inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Under 2024 gjordes 5 110 arbetarskyddsanmälningar i arbetarskyddssystemet Tutka, vilket är knappt tvåhundra anmälningar (167) färre jämfört med 2023. Antalet anmälningar minskade med cirka 3 procent jämfört med året innan. Minskningen var störst i hotfulla och våldsamma situationer och nära ögat-situationer

Det totala antalet hotfulla och våldsamma situationer låg fortfarande på en hög nivå, men även om antalet situationer minskade med 225 fall (6,4 %) omfattar de fortfarande cirka 64 procent av alla fall. Den oroväckande utvecklingen stöds också av den respons som arbetarskyddspersonalen fått. Den vanligaste typen av fara i hotfulla och våldsamma situationer var klösande, bitande, spottande, härjande eller slag, och under år 2024 gjordes 2142 anmälningar som gällde dessa.

Centrala skaderisker som identifierats är skador, stölder och skadegörelse riktade mot stadens fastigheter och egendom, och risktalen för dessa har ökat under 2024. Skadegörelserna har för det mesta varit småskaliga, men kontinuerliga. Ansvarsriskerna med anknytning till skadorna har däremot minskat

jämfört med året innan. Skaderiskerna hanteras bl.a. med mycket omfattande och täckande egendomsförsäkringar samt ansvarsförsäkringar för verksamheten, halkbekämpning, snöplogning och förbättring av belysningen i det offentliga stadsrummet och gårdsområden som hör till stadens fastigheter.

Enskilda skaderiskhändelser har inte orsakat betydande ekonomiska konsekvenser under år 2024. Kostnaderna för skadegörelse som åsamkats stadens fastigheter och övriga egendom, till exempel klotter, krossade fönster och dylika skador på egendom ersattes ur stadens skadefond för cirka 193 000 euro. För händelser utanför stadsorganisationen som staden ansågs vara ansvarig för, betalades ersättningar på sammanlagt ca 76 000 euro.

Lokal säkerhetsplanering

En trygg stad är grunden för ett gott liv för invånarna. Målsättningen för säkerhetsplaneringen är att minska antalet brott, störningar och olyckor samt skador dessa orsakar samt upprätthålla säkerheten och känslan av trygghet. Säkerhetsplaneringen är starkt sammankopplad med främjandet av välfärd och hälsa.

Vanda stads säkerhetsplan har utarbetats i ledningsgruppen för säkerhetsplanering som stadsdirektören utsett och planen har godkänts i stadsstyrelsen 1.11.2021 och presenterats för stadsfullmäktige i aftonskolan 17.2.2022.

I säkerhetsplanen har man tagit med två mål som genomsyrar hela säkerhetsplanen, en god säkerhetsledning och genusmedvetenhet. Vanda stads säkerhetsplan har också delats in i fyra huvudteman: våld i nära relationer, rusmedel, ungdomar och en trygg rörlighet. Indelningen baserar sig på en bedömning av omvärlden, där man använt sig av statistik från staden, polisen och räddningsverket, resultat från enkäten om säkerhet och trygghet och andra välfärdsrelaterade enkäter, men även av tyst kunskap och observationer om förändringar i säkerhetssituationen som gjorts av aktörer inom staden. I bedömningen har man valt ut prioriteringsområden för att svara på problem eller utmaningar hos de säkerhetsteman som identifierats. Åtgärder har utarbetats för prioriteringsområdena. Åtgärderna vidtas och följs upp genom normala ledningsstrukturer och ansvaret för främjandet av åtgärderna ligger hos stadens verksamhetsområden och serviceområden.

Det beslutades att huvudtemat för 2024 är säker mobilitet för barn. Särskild uppmärksamhet ägnas åt skolresor, eftersom det kommer mycket respons om omgivningen kring skolorna. En utredning om säkerheten gjordes i årskurserna 1–6 redan 2023 och i årskurserna 7–9 och på andra stadiet under 2024. Det har också ansökts om statsunderstöd för att främja säkerheten när det gäller mobiliteten för barn.

En uppdatering av Vanda stads säkerhetsplan görs under 2025. Uppdateringsarbetet har börjat med en enkät om säkerhet och trygghet för invånarna som genomfördes i oktober 2024.

Beredskap inför störningstillstånd och beredskapsplanering

Vanda stads beredskapsåtgärder och beredskapsplanering grundar sig på beredskapslagen (1552/2011), räddningslagen (379/2011) och andra styrande bestämmelser som fastställer de åtgärder och befogenheter som behövs i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Staden ska genom beredskapsplaner och förhandsförberedelser säkerställa att verksam-

heten löper smidigt i störningssituationer under normala förhållanden och också under undantagsförhållanden. Grundtanken när det gäller att förbereda sig för störande situationer är att man också i en störande situation, så långt som möjligt ska kunna verka genom att följa normal lagstiftning, med de normala organisationsstrukturerna för offentlig makt och enligt principerna för demokratiskt beslutsfattande.

Vanda stad strävar efter att säkerställa invånarnas välbefinnande och trygghet i alla situationer. Verksamhetsområdenas viktigaste uppgift är att erbjuda basservice av hög kvalitet till invånarna. Vid behov vidtar stadens olika verksamhetsområden de åtgärder som behövs för att säkerställa tillgången till

tjänster. Vanda stads verksamhetsområden har som uppgift att under undantagsförhållanden säkerställa samhällsfunktionernas kontinuitet och invånarnas säkerhet på bästa möjliga sätt.

Samarbetet mellan Vanda stad och Vanda och Kervo välfärdsområde i fråga om beredskapsplanering och krisberedskap har stärkts genom ett avtal om kontaktytor. I samarbetet mellan aktörerna har många nya kontaktytor och ansvarsområden utformats som kräver flerdimensionell utredning ur beredskapsplaneringens och krisberedskapens perspektiv.

Vanda stads säkerhetsplan på stadsnivå godkändes i stadsstyrelsen 16.12.2024. Utarbetandet av en beredskapsplan inleddes hösten 2023. I verkstäderna på stadsnivå kartlades nuläget för beredskapen och behoven av att utveckla de gällande verksamhetsområdesvisa beredskapsplanerna. Beredningen av en ny beredskapsplan på stadsnivå inleddes våren 2024 i workshoppar med deltagare från ett brett fält bestående av verksamhetsområdenas sakkunniga och koncernbolagens representanter samt representanter för centrala intressentgrupper såsom Vanda och Kervo välfärdsområde, polisinrättningen i Östra Nyland och Mellersta Nylands räddningsverk.

Vanda stads beredskapsplan består av en beredskapsanvisning som är en offentlig handling, och av en beredskapsplan på stadsnivå som är en sekretessbelagd handling enligt 6 kap. 24 § 1 mom. 7–8 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I beredskapsanvisningen beskrivs den centrala lagstiftningen för stadens beredskap, stadskoncernens organisation och centrala uppgifter under normala förhållanden, i en störningssituation och under undantagsförhållanden. Syftet med beredskapsplanen är att säkerställa Vanda stads handlingskraft i olika störningssituationer och under undantagsförhållanden. Planen innehåller anvisningar och proaktiva åtgärder för att kunna svara på avvikande situationer och upprätthålla centrala funktioner. Målet är att skydda människor, egendom och information, och göra det möjligt att upprätthålla en normal vardag. Med hjälp av en beredskapsplan säkerställs kontinuiteten i staden och återställningen till normal verksamhet så snabbt och kontrollerat som möjligt.

Rättegångar samt kommunalbesvär under 2024

Kommunalbesvär över stadsfullmäktiges beslut om byggandet av Vandaspåran har varit anhängigt vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Förvaltningsdomstolen har förkastat besvären. Det har ansökts om besvärstillstånd i ärendet hos högsta förvaltningsdomstolen.

När det gäller behandlingen av ett brottmål som gäller Vantaan Golfpuisto Oy:s jorddeponeringar, där bolagets företrädare anklagas för miljöförstöring och grov miljöförstöring, har huvudförhandlingarna hållits vid Östra Nylands tingsrätt. Tingsrätten gav sin dom i målet 31.1.2025. I målet har två personer dömts, den ena för miljöförstöring och grov miljöförstöring och den andra för miljöförstöring. De har solidariskt ålagts att betala till Vanda stad 100 000 euro i skadestånd samt stadens rättegångskostnader.

Vanda stad har väckt fastställelsealan om upphörandet av Vantaan Golfpuisto Oy:s markarrendeavtal. Helsingfors hovrätt har meddelat ett för staden gynnsamt beslut i målet. Det har ansökts om besvärstillstånd i målet hos högsta domstolen.

Besvär som gäller upphandlingen av Kytöpuiston koulus ombyggnads- och utbyggnadsentreprenad är anhängigt vid marknadsdomstolen. Upphandlingskontraktets värde är cirka 5 000 000 euro. Det rör sig om påstådda fel i anbudsjämförelsen och lämpligheten och å andra sidan om frågor som gäller fastställandet av det uppskattade värdet på upphandlingen.

Två planläggningsärenden har varit anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvär som gäller Vandaforsens kvarn har förkastats i förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen har inte beviljat besvärstillstånd i ärendet. Planen har vunnit laga kraft. Besvär över det planläggningsärende som gäller Långmossevägens Power to Gas-produktionsanläggning har förfallit, eftersom staden fattade ett nytt beslut i ärendet.

1.2 Redogörelse för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen

Den interna kontrollen och riskhanteringen är en väsentlig del av Vanda stads lagstadgade verksamhet. Enligt 14 § 2 mom. 7 punkten i kommunallagen (410/2015) fattar fullmäktige beslut om grunderna för kommunens interna kontroll och riskhantering. Stadsstyrelsens uppgift är att enligt 39 § i kommunallagen sörja för stadens interna kontroll och ordnandet av riskhantering.

Den interna kontrollen är del av Vanda stads ledningssystem och ett verktyg för staden ledning och förvaltning, med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas. Redogörelsen för den interna kontrollen baserar sig på beskrivningar och självvärderingar av stadens verksamhetsområden och serviceområden som hör till stadskoncernen, iakttagandet av de befogenheter och ansvar som delegerats i enlighet med stadens förvaltningsstadga och ordnandet av intern kontroll och riskhantering. Redogörelsen baserar sig också på de granskningar och utvärderingar som den interna revisionen utför under verksamhetsåret.

Riskhanteringen utgör en integrerad del av den interna kontrollen. Koncernledningen har i uppgift att med hjälp av koncernövervakning säkerställa att den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats på ett ändamålsenligt sätt. I koncernsammanslutningar ansvarar koncernsammanslutningarnas styrelser och verkställande direktörer för den interna kontrollen och riskhanteringen.

En redogörelse över hur koncernövervakningen ordnas presenteras i kapitel 1.6.7.

Målen för den interna kontrollen och riskhanteringen

Den interna kontrollens och riskhanteringens mål, verksamhetsprinciper och ansvar har fastställts i de anvisningar om principerna för ordnande av riskhantering och intern kontroll i Vanda stadskoncern som godkändes av Vanda stadsfullmäktige 18.8.2024. Anvisningarna för den interna kontrollen som stöder dessa principer godkändes 21.10.2024. Anvisningarnas aktualitet ses över varje fullmäktigeperiod eller vid behov.

Med intern kontroll avses förfarings- och verksamhetssätt inom stadskoncernen, med vilka man strävar efter att se till att verksamheten är laglig och ger resultat. Den interna kontrollen är kopplad till alla funktioner inom Vanda stad och visar sig framför allt som ett bra lednings- och förvaltningssätt som omfattar riskhantering. Med hjälp av den interna kontrollen hanterar man risker och säkerställer att stadens lagstadgade uppgifter sköts så att principerna för den interna kontrollen samtidigt uppfylls: transparens, tillförlitlighet och ansvar.

Syftet med intern kontroll är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och utvärderingen av verksamhetens resultat. Närmare bestämt är målet för den interna kontrollen att främja resurshushållning och effektivitet i Vanda stadskoncern, säkerställa riktigheten i rapporteringen om verksamheten och ekonomin och uppgifternas tillförlitlighet samt se till att lagar, beslut, regler och ledningens anvisningar efterföljs.

Målet för riskhanteringen är att främja resurshushållning och effektivitet i stadskoncernen, säkerställa riktigheten i rapporteringen av verksamheten och ekonomin samt uppgifternas tillförlitlighet, trygga resurser, egendom och verksamhetens kontinuitet samt garantera att lagar, beslut, instruktioner och ledningens anvisningar efterföljs. Med hjälp av riskhantering strävar man efter att för egen del säkerställa att ledarskap, planering av verksamheten och beslutsfattande utgår från riktiga och tillräckliga uppgifter. Riskhantering är en samordnad verksamhet genom vilken organisationen leds och styrs i fråga om risker. Riskhanteringen stöder uppnåendet av organisationens mål och identifieringen av möjligheter och hot i anslutning till verksamheten.

Den interna kontrollen är ett verktyg för stadens ledning och förvaltning, med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas, och den inbegriper all verksamhet i organisat-

ionen. Syftet med kontrollen är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och utvärderingen av verksamhetens resultat. En betydande del av den interna kontrollen genomförs som dagliga kontroll- och verifikationsåtgärder som inkluderas i organisationens processer. Regelbunden kontroll omspannar bland annat rapporter som utarbetas för ledningen och förtroendeorganen, uppföljning av verksamhet och särskilt avvikelser, uppföljning av budgetutfallet, övervakning av hur bestämmelser och anvisningar efterföljs, förfaranden för godkännande och befullmäktigande samt fysiska kontrollåtgärder.

Förvaltnings- och ledningspraxis

Vanda stads beslutsfattande, egendomsförvaltning och avtalsverksamhet regleras utöver lagar och förordningar bl.a. av förvaltningsstadgan och när det gäller verksamheter som vilar på de olika verksamhetsområdenas och serviceområdenas ansvar av de anvisningar som gjorts upp av respektive serviceområde och serviceenhet. Vanda stads förvaltningsstadga uppdaterades senast 14.11.2022 och den uppdaterade stadgan trädde i kraft 1.1.2023. I förvaltningsstadgan 18 kap. 1 § konstateras att till de uppgifter samtliga organisationer inom stadskoncernen har ansvar för hör att ordna riskhantering och intern kontroll samt utveckla verksamheten. Dessutom fastställer förvaltningsstadgan särskilda ansvar för riskhantering och intern kontroll bland annat i fråga om stadsfullmäktige och stadsstyrelsen, stadsdirektören och affärsverkens direktörer. Riskhanteringen och den interna kontrollen förverkligas på alla organisationsnivåer, samt i alla funktioner och processer och i den service som har lagts ut på serviceproducenter. Riskhanteringschefens uppgifter fastställs enligt 18 kap. 5 § i förvaltningsstadgan till att vara planering, samordning och utveckling av riskhanteringen och den interna kontrollen på stadskoncernens nivå.

Förvaltningsstadgan förutsätter att god lednings- och förvaltningssed iakttas i staden. Stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna och serviceområdesdirektörerna svarar på stads-, verksamhetsområdes- och serviceområdesnivå för att ordna med god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll samt att förverkliga detta och trygga dess funktion i enlighet med de principer och förfaringssätt som stadsstyrelsen beslutar om, samt följer upp rapporteringen om situationen i fråga om lednings- och förvaltningssystemen, riskhanteringen och den interna kontrollen inom verksamhet som lyder under dem. Cheferna och enhetscheferna svarar för att personalen i den organisation som leds av personen i fråga agerar enligt godkända principer och förfaringssätt som anknyter till god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll. Chefen svarar för att personalens befogenheter och ansvarsområden fastställts och att personalen har aktuella uppgiftsbeskrivningar i den enhet som han eller hon leder.

Hur riskhanteringen organiseras

Med heltäckande riskhantering avses alla de faktorer som tillsammans möjliggör förverkligandet, uppföljningen och utvecklingen av stadskoncernens riskhantering. Referensramen består av grunderna och principerna för intern kontroll och riskhantering, uppställda mål och att man förbinder sig till riskhantering. Till helheten hör i väsentlig grad också organisatoriska arrangemang som planer, ansvar, resurser, processer och verksamhetssätt. En fungerande riskhantering förutsätter ett systematiskt och förutseende sätt att identifiera, analysera samt ha kontroll över hot och möjligheter som anknyter till verksamheten. I riskhanteringshelheten ingår som en viktig del även försäkringar, förfaranden för att följa upp de riskhanteringsåtgärder som vidtagits samt rapportering om risker.

Principerna för riskhanteringen i Vanda stadskoncern har definierats enligt principerna i standarden ISO 31000. Riskbedömning och -hantering förverkligas inom alla nivåer av organisationen i enlighet med den fastställda ansvarsfördelningen. I samband med strategiarbetet sker en utvärdering av vilka risker som hotar förverkligandet av strategin och fastställs hanteringsåtgärder och ansvariga aktörer för dessa. Vidare förverkligas bedömningen av risker i samband med utarbetandet av konsekvensbedömningar som gäller dataskyddet, olika projekt, verksamhetsplaner, omvärldsanalyser och ordinarie riskhanteringsplaner.

Riskhanteringsplanerna görs upp i TargetorPro-systemet inom stadens samtliga serviceområden, på verksamhetsområdesnivå och i de viktigaste sammanslutningarna som ingår i stadskoncernen. Serviceområdena rapporterar de risker de har identifierat och utvärderat till verksamhetsområdets ledning. Verksamhetsområdets ledning behandlar, utvärderar och sammanställer på basis av dessa uppgifter en bedömning av de mest betydande riskerna som berör verksamhetsområdet. Utöver detta har det getts anvisningar om att riskhanteringsplaner ska utarbetas för viktiga projekt, som t.ex. projektet Vandaspåran. Riskhanteringsplanen för projektet Vandaspåran förverkligas med hjälp av programvaran Thinking Portfolios riskportfölj.

Uppdateringen av riskhanteringsplaner har blivit en naturlig del av årsklockan för verksamheten inom verksamhetsområdena. I riskhanteringsplanen sammanförs såväl riskinformation som de ansvar och åtgärder som fastställts för att få riskerna under kontroll i fråga om de risker som bedöms vara av störst betydelse för organisationens verksamhet. Riskhanteringsplanerna justeras och uppdateras och med deras hjälp rapporteras om organisationens riskhantering två gånger om året. Den andra uppdateringen under året kompletteras dessutom med en redogörelse över hur man lyckats med riskhanteringen och den interna kontrollen under det innevarande året. Genom detta förfarande har man strävat efter att säkerställa att riskhanteringen förverkligas i stadskoncernen i tillräcklig omfattning och att riskinformationen är dagsaktuell.

Stadens ledningsgrupp verkar som ledningsgrupp för Vanda stads riskhantering. Som ledningsgruppens beredningsorgan verkar en styrgrupp för riskhantering och intern kontroll som utsetts av stadsdirektören och ansvarar för riskhanteringen i sin helhet. Styrgruppen planerar, samordnar och utvecklar riskhanteringen på stadskoncernnivå. Den övervakar bl.a. att riskhanteringen genomförs i enlighet med fattade beslut och riktlinjer på stadsnivå, informerar organisationen om riskhantering och bereder en riskhanteringsplan på stadsnivå. Styrgruppens ordförande är stadens säkerhetschef och sekreterare är riskhanteringschefen. I gruppen finns också kontaktpersoner för riskhantering representerade från stadens alla verksamhetsområden och koncernbolag. Styrgruppens medlemmar fungerar som kontaktpersoner för den organisation som de representerar i frågor som gäller riskhantering och intern kontroll.

Försäkrandet av staden styrs av den försäkringspolitik som godkändes av stadsfullmäktige år 2018. Man har särskilt strävat efter att begränsa följderna av skade- och ansvarsrisker med hjälp av försäkringar. Lagstadgade försäkringar för staden är olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring, utöver vilka staden har en gällande grupplivförsäkring. Lagstadgade och andra obligatoriska försäkringar tas i åtminstone den omfattning som lagstiftningen och andra bestämmelser kräver. Utöver de lagstadgade försäkringarna är målet att staden, koncernbolag och dottersammanslutningar utgående från en bedömning av riskerna ska ha ett tillräckligt heltäckande men kostnadseffektivt försäkringsskydd när det gäller egendom, avbrott i verksamheten och ansvar för verksamheten och förvaltningen. Dessutom kan staden dra nytta av de riskhanterings- och skadebekämpningstjänster som försäkringsbolagen erbjuder.

Ordnande av intern revision

Serviceenheten för intern revision verkar direkt under stadsdirektören och enhetens uppgifter har fastställts i förvaltningsstadgan. Revisionsarbetet grundar sig på en årsplan för kalenderåret som stadsdirektören godkänt och planen jämkas samman med den externa revisionens arbetsprogram.

Efter det att revisionsrapporterna färdigställts skickas de till stadsstyrelsens ordinarie ledamöter (från och med augusti, tidigare endast till ordförandena), till stadsdirektören och i fall som berör hela staden eller ett visst verksamhetsområde till biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet och vederbörande chefer. Från och med augusti har det begärts en utredning av verksamhetsområdet i fråga också om vilka åtgärder som vidtas inom verksamhetsområdet på basis av revisionen. Åtgärdsutredningen sänds till stadsstyrelsens ordförande och stadsdirektören. Utöver att stadsdirektören får rapporterna genast när de blivit färdiga går man vid behov igenom resultaten i dessa vid möten med revisionsdirektören och stadsdirektören. Resultaten rapporteras till stadsstyrelsen i mars samt på begäran. I revisioner som gäller dottersammanslutningar skickas revisionsrapporterna också till bolaget och koncernsektionen i fråga.

År 2024 utförde den interna revisionen 17 ordinarie revisioner och 6 efterrevisioner. Revisioner utfördes inom alla verksamhetsområden och de var inriktade på bl.a. allmän förvaltning, personalförvaltning, egendomsförvaltning, anskaffning av varor och tjänster, ekonomiförvaltning, IT-administration samt avtal. Det gjordes inga regelrätta revisioner av dotterbolagen. Inom den interna revisionen arbetade revisionsdirektören och fyra interna revisorer.

Av revisionerna framkom inga sådana större helheter, där det i betydande mån skulle finnas behov av att effektivisera den interna kontrollen eller riskhanteringen, med undantag för upphandlingsverksamheten inom serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde, där det fortfarande finns utrymme för förbättringar. Den interna revisionen kan för de granskade verksamheternas del bedömas ligga på en i genomsnitt god nivå på stadsnivå.

Ledningens och chefernas kontrollåtgärder

Syftet med kontrollåtgärderna är att se till att lagstiftningen och Vanda stads värden, anvisningar och verksamhetsprinciper följs inom stadens verksamhetsområden och på alla nivåer i organisationen. För den interna kontrollen i stadskoncernen svarar alla redovisningsskyldiga och chefer. Den interna revisionen bistår stadsdirektören och stadsstyrelsen i bedömningen av den interna kontrollen och riskhanteringsens tillräcklighet och funktion. Stadens externa kontroll förverkligas av en revisor och revisionsnämnden.

En stor del av den interna kontrollen genomförs som dagliga kontroll- och verifikationsåtgärder som inkluderas i organisationens processer. Regelbunden kontroll omspänner bland annat rapporter som utarbetas för ledningen och förtroendeorganen, uppföljning av verksamhet och särskilt avvikelser, uppföljning av budgetutfallet, övervakning av hur bestämmelser och anvisningar efterföljs, förfaranden för godkännande och befullmäktigande samt fysiska kontrollåtgärder.

I Vanda stadskoncern tillåts inte missbruk. Ledningens skyldighet är att se till att den interna kontrollen räcker till för att förhindra och uppdaga missbruk och ingripa i missbruk som framkommit. Den interna revisionen kan efter övervägande av stadens ledning bistå undersökningsarbetet eller undersöka misstänkt missbruk. I princip behandlas den interna revisionens revisionsrapporter på ledningsgruppsnivå och rekommendationerna i rapporterna efterföljs.

Man har strävat efter att minimera missbruk genom kvalitetssäkringsprocesser, i vilka bland annat ärenden behandlas av flera personer. Man fäster uppmärksamhet på så kallade farliga arbetskombinationer för att förhindra att sådana uppstår. I rekryteringssituationer efterföljs anvisningar på stadsnivå om kontroll av kredituppgifter när personer rekryteras till uppgifter som förutsätter särskild tillförlitlighet. I vissa uppgifter förutsätts dessutom en säkerhetsutredning av skyddspolisens för att bedöma en persons lämplighet för uppgiften i fråga.

Verksamhetsområdena genomför dessutom olika slags kvalitetsrevisioner och de riktas antingen på den egna verksamheten eller verksamhet som lagts ut. Intern kontroll bedrivs också bland annat under stadsdirektörens regelbundna navigeringsmöten vid verksamhetsområdena samt under navigeringar som koncernstyrningsenheten ordnar vid koncernenheterna.

Information och rapportering

Riskhanteringsplanen på stadsnivå fungerar i stadskoncernen som ett rapporteringsredskap för riskhantering. Via rapporteringen har stadens verksamhetsområden och de utsedda bolagens ledningsgrupper, förtroendemannaorganen och riskhanteringschefen tillsammans med styrgruppen för riskhantering och intern kontroll beretts möjlighet att konstatera hur riskhanteringen i stadskoncernen har utfallit.

Utfallet av strategiska mål följs upp i ledningsgrupperna och nämnderna och stadsstyrelsen rapporteras om målen i samband med delårsöversikterna. Stadsfullmäktige rapporteras årligen om de bindande

mål på stadsnivå som godkänns av fullmäktige. För att hantera ekonomiska risker rapporterar verksamhetsområdenas chefer med budgetansvar regelbundet om ekonomins utfall, riskerna för överskridning och underskridning av budgeten samt nödvändiga åtgärder. Utfallsprognoser för driftsplanen görs upp varje månad på serviceområdesnivå. Om ekonomins utfall rapporteras i samband med delårsöversikterna för stadsstyrelsen och de nämnder som styr verksamheten. För koncernsammanslutningarnas del är stadsstyrelsens koncernsektion den instans som styr verksamheten.

Vid verksamhetsområdena strävar man efter att dra nytta av konsekvensbedömning på förhand i viktiga beslut. Målet är att med hjälp av detta förfarande förutse konsekvenserna av eventuella beslut för målgruppen samt minimera förutsebara risker. Genom att förbättra motiveringarna för upphandlingsbeslut och upprätthålla kontakterna med leverantörer har man strävat efter att förebygga potentiella besvär till marknadsdomstolen. I fråga om viktiga förändringar som påverkar kommuninvånare fogas bedömningen till att utgöra en del av det beslutsförslag som förs till den nämnd som styr verksamheten.

Vid samtliga resultatenheter vid Vanda stad gör man i enlighet med arbetarskyddslagen upp en årlig bedömning av missförhållanden och faror i arbetet. Tutka-systemet som infördes 2018 möjliggör uppföljning av säkerhetsavvikelser som uppföljning av hot- och våldssituationer och mer systematiskt ingripande i avvikande situationer. Det existerar uppföljning i nästintill realtid av informationssäkerhetsincidenter och det görs upp rapporter om dem varje månad.

Uppföljning

Förverkligandet och utvecklingen av den interna kontrollen och riskhanteringen följs upp på många olika nivåer i Vandas stadskoncern. Chefer ska följa upp de funktioner som ligger på deras ansvar och vidta nödvändiga åtgärder om man upptäcker verksamhet som strider mot god lednings- och förvaltningssed, riskhanteringen och den interna kontrollen. Samtliga av stadens verksamhetsområden och bestämda koncernenheter ombeds årligen lämna in en skriftlig redovisning av de tillvägagångssätt som organisationen har för intern kontroll och riskhantering, hur de lyckats och de största riskerna som organisationen utsatts för under det gångna året. I samband med detta utreder man om man med förfaringssätten lyckats stödja uppnåendet av de mål som ställts upp och om man med riskhanteringen och den interna kontrollen förmått förebygga avvikelser som förekommer i verksamheten. Dessutom ombeds organisationerna identifiera utvecklingsobjekt i sina processer för riskhantering och intern kontroll.

På sina möten granskar styrgruppen för riskhantering och intern kontroll bland annat en riskhanteringsplan på stadsnivå, revisorernas anmärkningar som gäller riskhanteringen året innan, utvärderingsberättelsen för året innan, de viktigaste realiserade riskerna, utvecklingen av riskhanteringsarbetet och övriga aktuella frågor i sitt ansvarsområde. Dessutom går ledningsgruppen för säkerhetssamarbetet igenom aktuella frågor i anslutning till riskhantering fyra gånger om året.

Förverkligandet av den interna kontrollen och riskhanteringen följs också upp av revisionsnämnden. Revisionsnämnden är ett lagstadgat organ underställt stadsfullmäktige, som har i uppgift att sörja för att ordna revision av Vanda stads och stadskoncernens förvaltning och ekonomi samt utföra en mål-, resultatrikthets- och ändamålsenlighetsutvärdering enligt kommunallagen.

Centrala slutsatser och utveckling av den interna kontrollen under ekonomiplaneringsperioden

Styrgruppen för riskhantering och intern kontroll sammanträdde fyra gånger under år 2024. Vid mötena har man behandlat nya anvisningar, årets riskanalyser och utvecklingsobjekt i riskhanteringsprocessen. Dessa utvecklingsobjekt har särskilt fokuserat på att förbättra den skriftliga redogörelsedelen i riskkortet, skaffa ett nytt riskhanteringsprogram och utbildning inom riskhantering. Frågorna i riskkortens skriftliga redogörelse omformades och deras betydelse betonades, eftersom man genom frågorna ville ha en noggrannare och bredare syn på utmaningarna och framgångarna med riskhanteringen och den interna kontrollen. Reformen och upphandlingen av riskhanteringsprogrammet har överförts åtminstone till hösten 2025, men man har identifierat behovet av det under 2024.

Hösten 2024 höll riskhanteringschefen tre utbildningar i riskhantering som var riktade till stadens anställda som arbetar med riskhantering. Vid utbildningarna gick man igenom allmän information om riskhantering och intern kontroll, riskhanteringsprocessen i Vanda stad, den skriftliga redogörelsen, bokslutet och utvecklingsförslag för stadens verksamhetsområden. Genom utbildningarna ville man förstärka de anställdas förståelse för och kompetens i riskhantering samt ge alla samma information för att risktalen för de risker som behandlas ska ligga på samma nivå med varandra. Genom utbildningarna kunde risktalen i fråga om sannolikheter och påföljder ändras i riskkorten, eftersom riskerna granskades genom de anvisningar som gavs i utbildningen, även om det inte hade skett några större förändringar i själva riskerna.

I september 2024 trädde en ny "Principer för riskhantering, ordnande av intern kontroll och förebyggande av korruption inom Vanda stadskoncern" i kraft och anvisningar för den interna kontrollen som stöder dessa principer godkändes i oktober 2024. De tidigare principerna var från 2015, så behovet av uppdatering var betydande på grund av organisationsförändringar inom stadskoncernen, och anvisningar för den interna kontrollen har inte funnits tidigare.

I principerna togs det också för första gången ställning till förebyggande av korruption, en operativ risk som är typisk för den offentliga sektorn. Korruption anses hindra samhällsutvecklingen och undergräva demokratin och rättsstaten samt utgöra ett hot mot det politiska systemets juridiska riktighet. Genom korruption lider samhällsinstitutionernas effektivitet och ansvaret gentemot medborgarna försvagas. Korruption kan lika gärna vara mutor, missbruk av tjänsteställning som bedrägeri. Staden förutsätts vara laglig och etisk i all verksamhet, varför Vanda stad inte godkänner missbruk eller korruption av något som helst slag. Vanda följer den lagstiftning som styr stadens verksamhet och andra anvisningar på stadsnivå där förebyggande av missbruk och korruption har beaktats. Olika riskbedömningar och intern kontroll är en användbar och övergripande uppföljningsmetod i fråga om korruption och oetisk verksamhet.

I den skriftliga redogörelse som gjordes genom riskanalysen upptäcktes inga större brister i fråga om den interna kontrollen, och de utvecklingsobjekt som upptäcktes har korrigerats eller processerna ändrats. Det har kommit synpunkter på utmaningen i att hantera riktlinjer och anvisningar, eftersom det ibland är svårt att hitta information.

Som slutsatser bör Vanda stad förbereda sig på att den ekonomiska situationen skärps, vilket återspeglas i många tjänster och ett ökat hjälpbehov bland kommuninvånarna. Samtidigt är det bra att staden nu genom långvariga beslut bereder sig på segregationsutveckling och ökad polarisering för att alla kommuninvånare ska kunna garanteras en trygg boendemiljö. På global nivå ökar klimatförändringen och extrema väderfenomen och risken för dem ökar också i Vanda, och därför bör man öka det planeringskunnande som beaktar dessa fenomen och reservera anslag för beredskap samt för underhålls- och byggprojekt som förebygger eventuella skador.

För att säkra riskhanteringen, den interna kontrollen och förebyggandet av korruption måste Vanda stad utveckla sina processer i fråga om dessa. Detta kräver såväl ändringar i funktionerna, informationsutbyte, utbildningar som eventuella programändringar. Alla aktörer ska ha samma förståelse för riskhanteringen och den interna kontrollen för att dessa ska vara effektiva. I framtiden ska stadens riskhante-

ring vara en verksamhet som baserar sig på gemensamma riktlinjer och vars analyser används som hjälp vid kunskapshantering och som en del av den normala verksamheten. På så sätt skulle de identifierade riskernas konsekvenser och sannolikheter kunna minskas när man ser hur riskerna inom verksamhetsområdena är kopplade till varandra, vilket innebär att hanteringsåtgärderna kunde preciseras bättre. När åtgärderna är klara skulle staden vara mer kapabel att hantera de risker som uppstår.

Detta kräver aktiv utbildning och långsiktigt utvecklingsarbete, vilket har inletts under 2024.

1.3 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas och verksamheten finansieras

1.3.1 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas

Resultatet för räkenskapsperioden 2024 visade ett underskott på -58,8 miljoner euro. Efter bokslutsdispositioner uppgick räkenskapsperiodens underskott till -61,3 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat försämrades med 108,9 miljoner euro jämfört med året innan.

Den sammanräknade minskningen av verksamhetsintäkter, skatteinkomster och statsandelar var 66,5 miljoner euro jämfört med 2023. Verksamhetskostnaderna ökade 2024 med totalt 30 miljoner euro jämfört med året innan. De finansiella intäkterna minskat med de finansiella kostnaderna minskade med 6,6 miljoner euro. Av- och nedskrivningarna ökade med 2,4 miljoner euro. Vanda stads resultat för 2023 påverkades av att social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningstjänsterna överfördes till Vanda och Kervo välfärdsområde 1.1.2023.

Resultaträkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetsintäkter	146,2	158,6	285,8
Verksamhetskostnader	- 862,7	- 832,7	- 1 679,8
Verksamhetsbidrag	- 716,4	- 674,1	- 1 394,0
Skatteinkomster	585,2	638,7	1 203,7
Statsandelar	179,1	179,7	287,6
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	18,8	17,9	13,8
Övriga finansiella intäkter	15,5	13,8	15,2
Räntekostnader	- 23,0	- 14,0	- 2,5
Övriga finansiella kostnader	- 0,3	- 0,1	- 0,1
Årsbidrag	58,8	162,0	123,6
Avskrivningar och nedskrivningar	- 114,2	- 111,8	- 110,6
Extraordinära poster	- 3,4	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	- 58,8	50,1	13,0
Bokslutsdispositioner	- 2,5	- 2,5	- 0,9
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 61,3	47,7	12,1

Kommunens resultaträkning visar om den interna finansiering som ackumulerats som intäkter räcker till för att täcka de kostnader som orsakats av serviceproduktionen. Den resultaträkning som presenteras i detta sammanhang innehåller stadens och fondernas externa intäkter och kostnader.

Intäkter

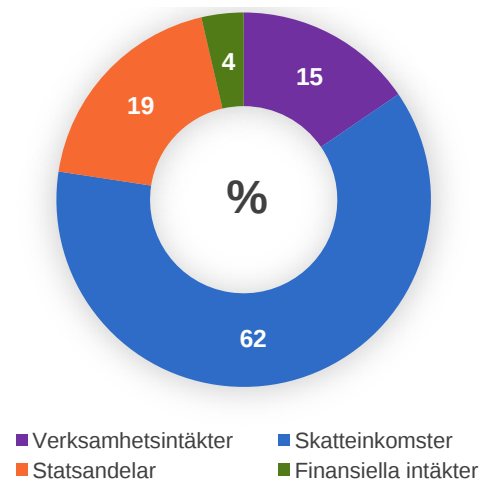
Vanda stads totala intäkter 2024 uppgick till 944,9 miljoner euro. Minskningen jämfört med året innan var 63,9 miljoner euro, dvs. 6,3 procent. Verksamhetsintäkterna sjönk med 12,4 miljoner euro från året innan.

Skatteinkomsterna uppgick totalt till 585,2 miljoner euro. Jämfört med 2023 var minskningen 53,5 miljoner euro dvs. 8,4 procent. Under 2024 uppgick statsandelarna till sammanlagt 179,1 miljoner euro. De minskade från året innan med 0,6 miljoner euro (0,3 procent).

Tabell. Intäkter åren 2024 – 2023

Intäkter	2024 milj. €	2023 milj. €
Verksamhetsintäkter	146,2	158,6
Skatteinkomster	585,2	638,7
Statsandelar	179,1	179,7
Finansiella intäkter	34,3	31,8
Sammanlagt	944,9	1 008,8

Figur. Fördelning av intäkter år 2024

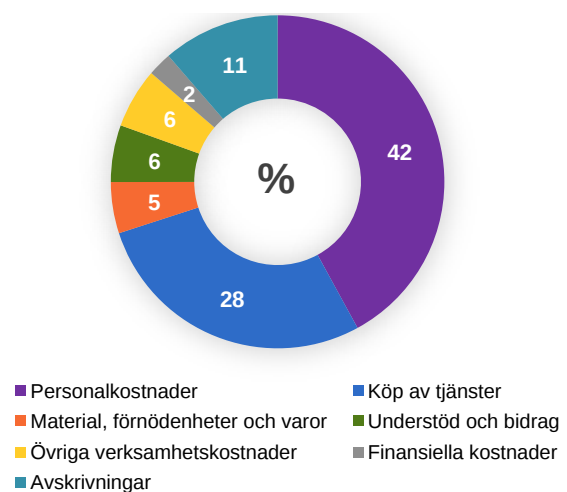
Kostnader

Vanda stads totala kostnader under 2024 uppgick till 1 000,2 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 41,6 miljoner (4,3 procent). Verksamhetskostnaderna ökade med 30 miljoner euro (3,6 procent) jämfört med 2023. Den mest betydande ökningen i kostnaderna hänförde sig till finansieringskostnaderna och personalkostnaderna.

Tabell. Kostnader åren 2024 - 2023

Kostnader	2024 milj. €	2023 milj. €
Personalkostnader	422,9	394,0
Köp av tjänster	281,3	286,5
Material, förnödenheter och varor	44,3	44,3
Understöd och bidrag	55,6	56,5
Övriga verksamhetskostnader	58,6	51,3
Finansiella kostnader	23,4	14,1
Avskrivningar	114,2	111,8
Sammanlagt	1 000,2	958,6

Figur. Fördelning av kostnader år 2024

Verksamhets- och årsbidrag

Stadens verksamhetsbidrag som består av differensen mellan verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter utvisar hur mycket av kostnaderna för driftsekonomin som kvarstår att täckas med skatteinkomster och statsandelar. Verksamhetsbidraget för 2024 var - 716,4 miljoner euro. Det försvagades med 42,3 miljoner euro jämfört med året innan.

Verksamhetsintäkternas andel av verksamhetskostnaderna har minskat jämfört med den föregående räkenskapsperioden. Verksamhetsintäkterna täckte cirka 17,0 procent av verksamhetskostnaderna 2024 (19,1 procent 2023).

Resultaträkningens nyckeltal	2024	2023	2022
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	17,0	19,1	17,0
Årsbidrag/avskrivningar, %	51,5	144,8	111,7
Årsbidrag, euro/invånare	234,2	654,6	508,9
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Årsbidraget beskriver tillräckligheten i internt tillförda medel totalt. Stadens årsbidrag minskade med 63,7 procent från året innan och uppgår till 58,8 miljoner euro. Ser man till årsbidraget visar stadens internt tillförda medel ett underskott.

Årsbidraget per invånare har minskat med 420,4 euro från 2023 års nivå, och var därmed 234,2 euro/invånare 2024. Vanda stads målvärde fås genom att man dividerar den genomsnittliga årliga investeringsnivån (177,3 miljoner euro) med invånarantalet, varvid värdet blir 705,6 euro/invånare.

Räkenskapsperiodens resultat och över-/underskott

När årsbidraget minskas med avskrivningar och nedskrivningar och extraordinära poster, får man fram differensen mellan de inkomster och utgifter som periodiserats för räkenskapsperioden, dvs. räkenskapsperiodens resultat. Avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Av- och nedskrivningarna var sammanlagt 114,2 miljoner euro 2024. De extraordinära posterna uppgick 2024 till sammanlagt 3,4 miljoner euro. År 2023 hade inga extraordinära poster.

Räkenskapsperiodens resultat minskade från året innan med 108,9 miljoner euro och kom att uppvisa ett underskott på -58,8 miljoner euro 2024. Räkenskapsperiodens underskott efter avskrivningsdifferensen och ändringarna i reserver och fondöverföringarna var -61,3 miljoner euro.

1.3.2 Finansiering av verksamheten

Bokslutets finansieringsanalys består av förändringar i kassaflödet i stadens och fondernas ordinarie verksamhet och investeringar samt i finansieringsverksamheten. Finansieringsanalysen härleds ur bokslutets resultaträkning och balansräkning.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde visade under 2024 ett underskott på 86,1 miljoner euro. Investeringsutgifterna uppgick 2024 till 149,5 miljoner euro. Den egna anskaffningsutgiften för investeringar, dvs. differensen mellan investeringsutgifterna och investeringarnas finansieringsandelar var 147,5 miljoner euro. Den egna anskaffningsutgiften minskade med 14,9 miljoner euro (9,2 procent) jämfört med året innan.

Finansieringens kassaflöde

Kassaflödet för finansieringens del visade å sin sida ett överskott på 73,0 miljoner euro. Staden tog 194,9 miljoner euro i nya långfristiga lån. De långfristiga lånen amorterades med 105,2 miljoner euro. Nettoökningen av de långfristiga lånen uppgick sålunda till 89,7 miljoner euro, då nettominskningen året innan var 5,5 miljoner euro. Minskningen i kortfristiga lån var 20,0 miljoner euro.

Förändring i likvida medel

Förändringen av likvida medel består av differensen mellan nettosumman av finansieringsverksamhetens förändringar och nettosumman av internt tillförda medel och investeringar. De likvida medlen uppgick i slutet av 2024 till 60,3 miljoner euro. I sin helhet minskade de likvida medlen med 13,1 miljoner euro under 2024.

Finansieringsanalys	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	58,8	162,0	123,6
Extraordinära poster	-3,4	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-9,7	- 10,6	- 46,4
Investeringskassaflöde			
Investeringsutgifter	-149,5	- 166,8	- 140,0
Finansieringsandelar för investeringar	2,0	4,4	8,7
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15,7	13,1	62,2
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 86,1	2,0	8,2
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i utlåningsfordringar	-4,1	- 0,1	- 0,1
Minskning i utlåningsfordringar	10,2	12,0	6,3
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	194,9	150,0	0,0
Minskning i långfristiga lån	-105,2	- 155,5	- 71,7
Förändring i kortfristiga lån	-20,0	- 10,1	- 11,2
Förändringar i eget kapital	1,0	0,0	0,0
Övriga förändringar i likviditeten	-3,8	- 58,1	59,0
Finansieringens kassaflöde	73,0	- 61,8	- 17,9
Förändring i likvida medel	- 13,1	- 59,8	- 9,7
Likvida medel 31.12	60,3	73,3	133,1
Likvida medel 1.1	73,3	133,1	142,8

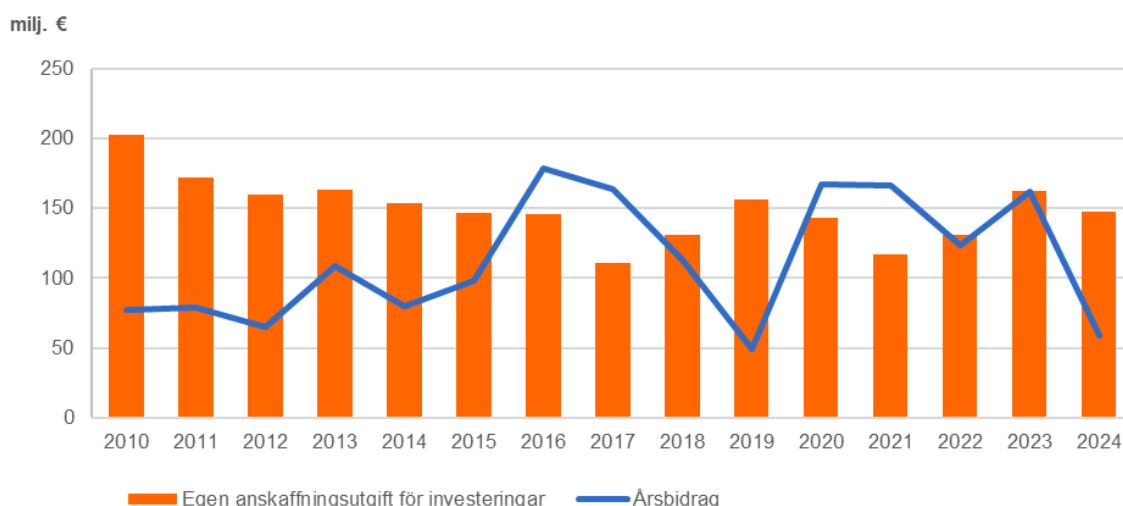
Finansieringsanalysens nyckeltal	2024	2023	2022
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	25,3	17,2	22,8
Internt tillförda medel för investeringar, %	39,9	99,7	94,1
Låneskötselbidrag	0,6	1,0	1,7
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,6	1,6	1,2
Likviditet, kassadagar	19,2	22,9	25,6
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Nyckeltalet för de internt tillförda medlen för investeringar talar om hur stor del av utgiften för investeringarnas egenanskaffning som har finansierats med internt tillförda medel. Nyckeltalet för den interna

finansieringen var 39,9 procent 2024, dvs. av investeringarna kunde endast en dryg tredjedel täckas med internt tillförda medel. År 2023 räckte den interna finansieringen till att täcka investeringarna till 99,7 procent medan den 2022 räckte till att täcka investeringarna 94,1 procent.

I nedanstående figur åskådliggörs utvecklingen av årsbidraget och investeringarnas egenansaffningsutgifter åren 2010–2024.

Figur. Årsbidraget och investeringarnas egenansaffningsutgifter 2010–2024

Låneskötselbidraget visar hur tillräcklig kommunens interna finansiering är när det gäller att täcka kostnaderna för räntor på främmande kapital och amorteringarna. Vanda stads låneskötselbidrag var 0,6 år 2024, dvs. den interna finansieringen räcker inte helt till för att sköta lånen. Kommunens likviditet beskrivs som kassans tillräcklighet räknad i dagar. Med Vanda stads kassamedel i slutet av 2024 skulle man ha klarat av att täcka betalningar för 19,2 dagar ur kassan.

1.4 Den finansiella ställningen och ändringar i den

Strukturen för kommunens finansiering framställs med hjälp av en balansräkning och nyckeltal som beräknas utgående från balansräkningen. Balansräkningen omfattar stadens samt Vanda stads fastighetsfunds och Skadefondens balansenheters sammanställda balansräkningar. Interna poster, såsom interna fordringar och skulder, ingår inte i balansräkningen.

Aktiva

I bestående aktiva ingår immateriella och materiella tillgångar som inverkar i form av produktionsfaktorer under flera räkenskapsperioder samt verksamhetsområdenas investeringar i aktier, andelar samt andra slag av investeringsobjekt. Bestående aktiva har värderats till anskaffningskostnaderna och avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Avskrivningsplanerna och ändringarna av bestående aktiva ingår i noterna. I slutet av 2024 var de bestående aktivas värde i balansräkningen 1 892,3 miljoner euro. Den största posten inom bestående aktiva är de materiella tillgångarna som uppgick till 1 374,2 miljoner euro i slutet av 2024 (69,2 procent av slutsumman i balansräkningen). Placeringarna, dvs. aktier, andelar och övriga fordringar uppgick i slutet av 2024 till 504,2 miljoner euro (25,4 procent av balansräkningens slutsumma, medan den motsvarande summan för 2023 var 510,2 miljoner euro).

De förvaltade medlen bestod av statliga bostadslån som förmedlats. De förvaltade medlen uppgick i slutet av 2024 till 0,6 miljoner.

Till rörliga aktiva räknas omsättningstillgångar, lång- och kortfristiga fordringar, finansiella värdepapper samt pengar och bankfordringar. I slutet av året uppgick de rörliga aktiva till sammanlagt 93,0 miljoner euro (4,7 procent av balansräkningens slutsumma). Omsättningstillgångarna uppgick i slutet av 2024 till 0,7 miljoner euro. Omsättningstillgångarna utgjordes av reservdelslager, eftersom vårdartikelslagret överläts till välfärdsområdet.

Fordringarna uppgick i slutet av året till sammanlagt 32,1 miljoner euro. Det fanns inga långfristiga fordringar. De kortfristiga kundfordringarna uppgick till 10,4 miljoner euro och lånefordringarna till 0,1 miljoner euro. De övriga fordringarna uppgick till 15,7 miljoner euro och resultatregleringarna till 5,9 miljoner euro. Kassa och bank uppgick i slutet av året till 60,1 miljoner euro, dvs. summan hade minskat med 13,1 miljoner euro jämfört med läget i slutet av 2023.

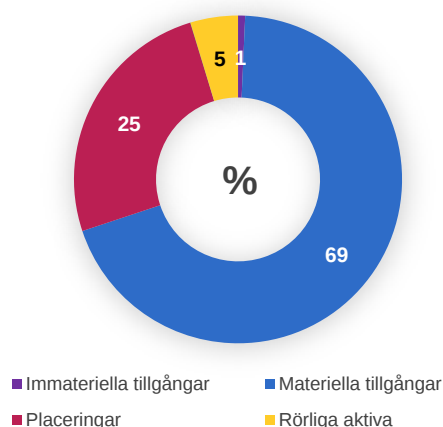
Passiva

Det egna kapitalet var i slutet av året 974 miljoner euro (46,0 procent av balansräkningens slutsumma). Det egna kapitalet bestod av ett grundkapital på 318,0 miljoner euro, ett kapital i övriga egna fonder på 113,1 miljoner euro samt av tidigare räkenskapsperioders överskott på 604,2 miljoner euro och räkenskapsperiodens underskott på 61,3 miljoner euro. Övriga egna fonder är Vanda stads Fastighetsfond och Skadefond.

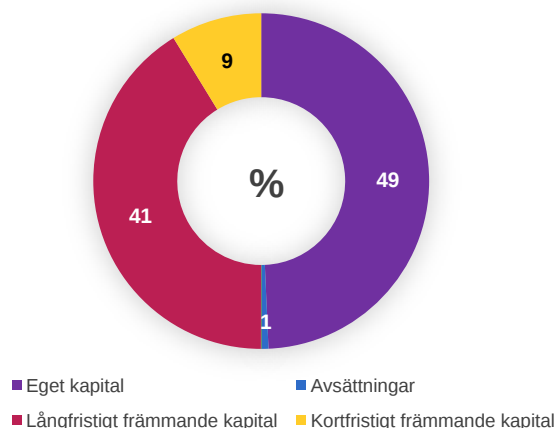
I slutet av 2024 fanns inga reserver. I avsättningarna ingick en avsättning på 0,1 miljoner euro för pensionsförpliktelser som ingått utanför KTAPL och andra avsättningar för 13,0 miljoner euro. Det förvaltade kapitalet bestod av förmedlade statliga bostadslån på 0,682 miljoner euro och donationsfondkapital på 0,7 miljoner euro.

Det främmande kapitalet uppgick vid årets slut till sammanlagt 997,5 miljoner euro. Stadens lånestock växte under året med 69,6 miljoner euro och vid årets slut uppgick summan till sammanlagt 861,2 miljoner euro. I övriga kortfristiga skulder ingick semesterlöne- och ränteperiodiseringar och andra bokslutsperiodiseringar som överföringsskulder på sammanlagt 47,2 miljoner euro, skulder till leverantörer på 54,2 miljoner euro, erhållna förskott på 13,3 miljoner euro samt övriga skulder på 21,5 miljoner euro.

Figur. Balansräkningens aktiva

Figur. Balansräkningens passiva

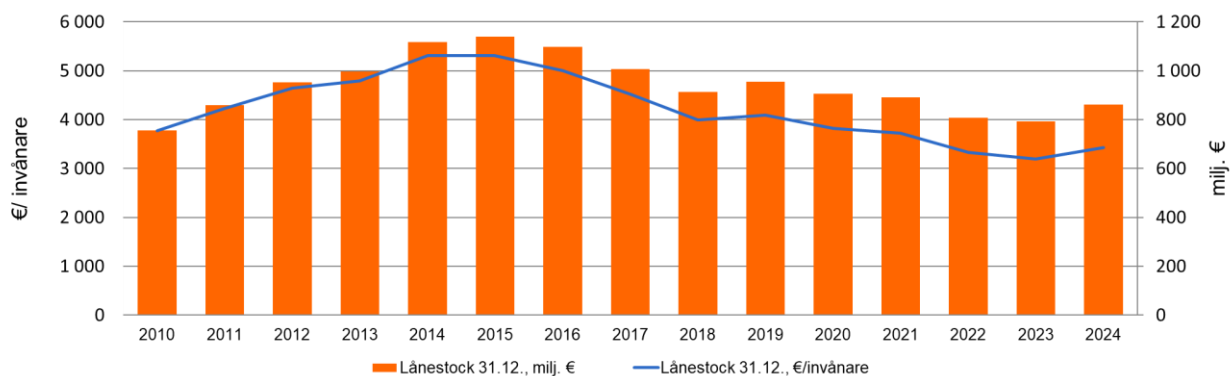
Balansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	1 892,3	1 867,8	1 890,4
<i>Immateriella tillgångar</i>	13,9	19,8	23,5
Immateriella rättigheter	0,0	0,0	0,1
Övriga utgifter med lång verkningstid	13,9	19,8	23,4
<i>Materiella tillgångar</i>	1 374,2	1 337,7	1 293,0
Mark- och vattenområden	358,8	341,4	318,6
Byggnader	607,2	620,1	610,0
Fasta konstruktioner och anordningar	317,1	317,5	311,0
Maskiner och inventarier	15,3	14,6	19,7
Övriga materiella tillgångar	0,3	0,3	0,3
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	75,5	43,6	33,2
<i>Placeringar</i>	504,2	510,2	573,9
Aktier och andelar	228,3	228,2	280,0
Övriga lånefordringar	274,6	280,8	292,8
Övriga fordringar	1,2	1,2	1,1
Förvaltade medel	0,6	0,7	0,8
Statliga uppdrag	0,6	0,7	0,8
Rörliga aktiva	93,0	114,8	196,4
<i>Omsättningstillgångar</i>	0,7	0,2	0,8
Material och förnödenheter	0,2	0,2	0,7
Övriga omsättningstillgångar	0,5	0,0	0,0
<i>Fordringar</i>			
<i>Långfristiga fordringar</i>	0,0	0,0	0,3
Lånefordringar	0,0	0,0	0,3
<i>Kortfristiga fordringar</i>	32,0	41,2	62,3
Kundfordringar	10,4	13,7	25,9
Lånefordringar	0,0	0,0	0,2
Övriga fordringar	15,7	16,0	20,8
Resultatregleringar	5,9	11,6	15,4
<i>Finansiella värdepapper</i>	0,1	0,1	0,1
Aktier och andelar	0,1	0,1	0,1
Kassa och bank	60,1	73,2	133,0
AKTIVA TOTALT	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Balansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	974,0	1 031,8	1 011,7
Grundkapital	318,0	318,0	349,1
Övriga egna fonder	113,1	110,6	110,0
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	604,2	555,5	540,5
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-61,3	47,7	12,1
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	0,0	0,0	1,0
Avskrivningsdifferens	0,0	0,0	1,0
Avsättningar	13,1	9,7	9,8
Pensionsavsättningar	0,1	0,1	0,1
Övriga avsättningar	13,0	9,6	9,6
Förvaltat kapital	1,2	1,1	2,2
Statliga uppdrag	0,6	0,7	0,8
Donationsfondernas kapital	0,7	0,4	1,4
Främmande kapital	997,5	940,6	1 062,9
<i>Långfristigt främmande kapital</i>	<i>824,7</i>	<i>666,3</i>	<i>670,4</i>
Masskuldebrevslån	50,0	55,7	131,4
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	774,7	610,6	539,0
Resultatregleringar	0,0	0,0	0,0
<i>Kortfristigt främmande kapital</i>	<i>172,8</i>	<i>274,3</i>	<i>392,5</i>
Masskuldebrevslån	5,7	95,7	5,7
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	30,8	29,5	101,0
Lån från övriga kreditgivare	0,0	0,0	30,1
Erhållna förskott	13,3	20,7	33,8
Leverantörsskulder	54,2	60,2	115,8
Övriga skulder	21,5	23,7	35,3
Resultatregleringar	47,2	44,5	70,8
PASSIVA TOTALT	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Balansräkningens nyckeltal	2024	2023	2022
Soliditet, %	49,4	52,6	49,3
Relativ skuldsättning, %	108,1	94,2	57,9
Ackumulerat över-/underskott, milj. €	542,9	603,2	552,6
Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	2 160,7	2 437,6	2 275,9
Lånestock 31.12., milj. €	861,2	791,6	807,2
Lånestock 31.12., €/invånare	3 427,6	3 199,1	3 324,3
Lån och hyresansvar, 31.12., milj. €	1 257,5	1 127,2	1 456,9
Lån och hyresansvar, €/invånare	5 004,4	4 555,4	6 000,1
Lånefordringar 31.12., milj. €	274,6	280,8	292,8
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Soliditeten mäter kommunens soliditet, förmåga att klara av underskott och dess kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. I slutet av 2024 var soliditeten i Vanda stad 49,4 procent. Den relativa skuldsättningen visar att man av Vanda stads driftsinkomster under 2024 skulle ha behövt 108,1 procent för återbetalningen av främmande kapital. Den relativa skuldsättningen ökade jämfört med 2023 (94,2 %) på grund av ökningen i stadens lånestock. Vanda stads lånestock uppgick till 861,2 miljoner euro (791,6 miljoner euro 2023) dvs. 3 427,6 euro per invånare. Då stadens hyresansvar läggs till lånen uppgår ansvaren till 1 257,5 miljoner euro, dvs. 5 004,4 euro per invånare.

Figur. Lånestockens utveckling 2010–2024

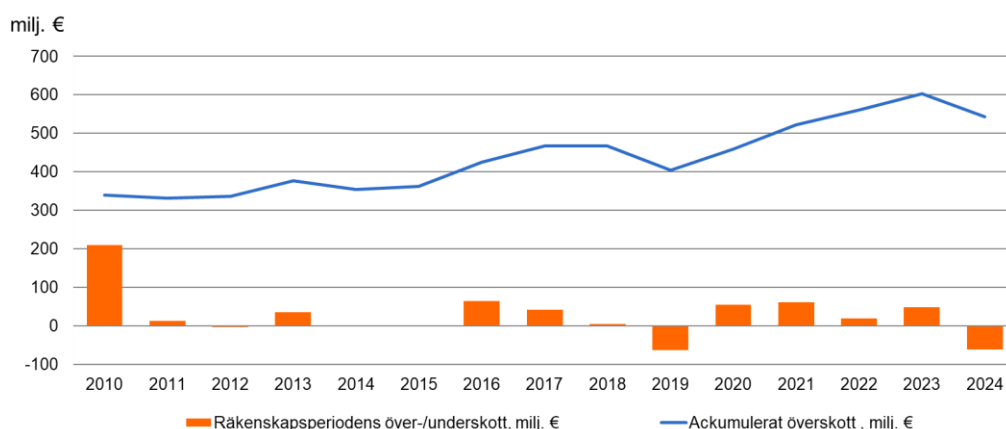
Utvecklingen när det gäller Vanda stads överskott beskrivs i nedanstående figur. Överskottet i bokslutet år 2010 (209,2 miljoner euro), som särskilt uppkom genom överlåtelsen av affärsverket Vanda Vattens funktioner till samkommunen HRM som grundades, har haft en betydande inverkan på stadens ackumulerade överskott. Trettio miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden år 2016 och 12,4 miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden 2017 berodde på intäkterna från byggandet av samhällsteknik i markområden som erhållits som avtalsenlig ersättning i området Kivistö.

Åren 2020 och 2021 påverkades stadens överskott särskilt av de coronastöd som beviljades av staten. År 2020 förverkligades ett direkt coronastöd på cirka 90 miljoner euro som höjde stadens statsandelar och samfundsskatteinkomster. År 2021 beviljade staten coronastöd för sammanlagt cirka 107 miljoner euro för ersättning av coronakostnader i form av beviljat stöd och via samfundsskatten och statsandelar. Stadens försäljningsvinster år 2021 kom från försäljningen av vårdfastigheter till VAV Oy och försäljningen av A-Tulkkaus Oy:s aktier (totalt ca 18,7 milj. euro) samt år 2022 av försäljningen av Vantaan Työterveys Oy:s aktier (ca 15,1 milj. euro).

Räkenskapsperiodens överskott för 2022 påverkas av ett belopp på 18,9 miljoner euro som med anledning av upplösningen av Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena återgick till tidigare räkenskapsperioders överskott. Räkenskapsperiodens överskott för 2023 påverkas å sin sida av en överföring av grundkapitalet i den nerlagda Fonden för social kreditgivning, 1,8 miljoner euro, samt av den återstående avskrivningsdifferensen för Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk, 1,0 miljoner euro till stadens överskott.

Det underskott på 61,3 miljoner euro som uppstod under räkenskapsperioden hade en minskande inverkan på stadens ackumulerade överskott 2024. De mest betydande poster som påverkar stadens underskott var underskridningen av markförsäljningsinkomsterna med cirka 19 miljoner euro, överskridningen av kostnaderna för inhyrning av arbetskraft inom småbarnspedagogiken med cirka 12 miljoner euro, överskridningen av arbetsmarknadsstödet kommunandel med cirka 6 miljoner euro och engångsnedskrivningarna på cirka 8 miljoner euro. Stadens skatteinkomster minskade dessutom med 27 miljoner euro 2024 jämfört med prognosen för hösten 2023.

Figur. Vanda stads över-/underskott och utvecklingen av det överskott som uppkommit 2010–2024

1.5 Totala inkomster och utgifter bokslutet 2024

Kalkylen för de totala inkomsterna och utgifterna görs upp utifrån stadens resultaträkningar och finansieringsanalyser. I den beaktas endast externa inkomster, utgifter och finanstransaktioner. Vanda stads Fastighetsfond och Skadefond ingår också i kalkylen.

Stadens totala inkomster under 2024 uppgick till 1 156,2 miljoner euro och de totala utgifterna till 1 165,5 miljoner euro. Differensen mellan inkomsterna och utgifterna utgjorde således -9,3 miljoner euro. Då Övriga ändringar i likviditeten (-3,8 miljoner euro), läggs till från finansieringsanalysen, fås en ändring på -13,0 miljoner euro i kassamedlen. Den motsvarar minskningen i finansieringsanalysens kassamedel under år 2024.

Totala inkomster och utgifter	2024 milj. €	2024 %	2023 milj. €	2023 %
Inkomster				
Verksamhet				
Verksamhetsintäkter	146,2	12,6	158,6	13,5
Skatteinkomster	585,2	50,6	638,7	54,2
Statsandelar	179,1	15,5	179,7	15,3
Ränteintäkter	18,8	1,6	17,9	1,5
Övriga finansiella intäkter	15,5	1,3	13,8	1,2
Extraordinära intäkter	0,5	0,0	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel				
- Överlåtelsevinster på bestående aktiva tillgångar	-13,1	-1,1	- 10,5	- 0,9
Investeringar				
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2,0	0,2	4,4	0,4
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15,7	1,4	13,1	1,1
Finansieringsverksamhet				
Minskning i utlåningsfordringar	10,2	0,9	12,0	1,0
Ökning i långfristiga lån	194,9	16,9	150,0	12,7
Ökning av eget kapital	1,1	0,1	0,0	0,0
Totala inkomster sammanlagt	1 156,2	100,0	1 177,7	100,0
Utgifter				
Verksamhet				
Verksamhetskostnader	862,7	74,0	832,7	74,6
Räntekostnader	23,0	2,0	14,0	1,3
Övriga finansiella kostnader	0,3	0,0	0,1	0,0
Extraordinära kostnader	3,9	0,3	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel				
Förändring av avsättningar				
- Ökning (-), minskning (+) av avsättningar	-3,4	-0,3	0,0	0,0
Investeringar				
Investeringsutgifter	149,5	12,8	166,8	14,9
Finansieringsverksamhet				
Ökning i utlåningsfordringar	4,1	0,3	0,1	0,0
Minskning i långfristiga lån	105,2	9,0	155,5	13,9
Minskning av eget kapital	0,1	0,0	0,0	0,0
Minskning i kortfristiga lån	20,0	1,7	- 52,4	- 4,7
Totala utgifter sammanlagt	1 165,5	100,0	1 116,8	100,0

Avdragsposter i inkomsterna utgör försäljningsvinster av anläggningstillgångar och försäljningsförluster av anläggningstillgångar samt förändring av avsättningar, då avsättningarnas belopp har ändrat under räkenskapsperioden.

1.6 Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

1.6.1 Samfund som ingår i koncernbokslutet

Med **en kommunkoncern** avses en ekonomisk enhet som består av kommunen samt en eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar, i vilken kommunen ensam eller tillsammans med andra sammanslutningar som hör till kommunkoncernen har bestämmanderätt i en eller flera sammanslutningar (dottersammanslutningar). Bestämmanderätten kan också basera sig på att dottersamfundet ensamt eller tillsammans med andra dottersamfund har bestämmanderätt i ett annat dottersamfund.

Koncernsamfund

Kommunkoncernens modersamfund är skyldigt att upprätta ett koncernbokslut.

Dottersamfund kallas de samfund i vilka modersamfundet har bestämmanderätt. Kommunen har bestämmanderätt i ett annat samfund om kommunen:

- har mer än hälften av det röstetal som alla aktier eller andelar medför eller
- med stöd av bolagsordningen, bolagsavtalet eller därmed jämförbara bestämmelser har rätt att utse majoriteten av styrelsemedlemmarna i samfundet eller ledamöterna i motsvarande organ eller
- med stöd av avtal har motsvarande ovannämnda rösträtt.

En förening eller stiftelse är kommunens dottersamfund såvida:

- kommunen har rätt att utse majoriteten av samfundets styrelsemedlemmar eller ledamöter i motsvarande organ eller
- föreningens eller stiftelsens nettoförmögenhet enligt stadgarna vid upplösning i sin helhet övergår till kommunen eller till ett samfund som ingår i kommunkoncernen.

Ett intresseföretag är ett samfund i vilket modersamfundet antingen ensamt eller tillsammans med andra koncernsamfund samtidigt har ett betydande inflytande och en betydande ägarandel i samfundet. Med betydande inflytande avses innehav av 20–50 procent av samfundets röstetal, och med betydande ägarandel innehav av minst 20 procent av intresseföretagets eget kapital. Intresseföretagen sammanställdes första gången 2008.

En samkommun sammanställs med kommunens koncernbalans oberoende av storleken på kommunens andel av samkommunens tillgångar och skyldigheter. Sammanställningen sker enligt ägarandelen.

Samfund som ingår i koncernbokslutet	Sammanställning för koncernbokslutet	
	Sammanställda (st.)	Ej sammanställda (st.)
Dottersamfund		
Bolag		
Fastighets- och bostadsbolag	19	-
Bolag som utövar kommunal affärsverksamhet	10	-
Övriga bolag	1	-
Samkommunerna	4	-
Samkommunernas dottersamfund	4	-
Intressesamfund	19	8
Totalt	57	8

1.6.2 Koncernverksamhetens styrning

Till Vanda stadskoncern hör staden och de aktiebolag, stiftelser, föreningar och andra sammanslutningar, där staden ensam eller tillsammans med sina dottersammanslutningar har bestämmande inflytande.

Den strategiska planeringen i stadens dotterbolag styrs av strategin för fullmäktigeperioden och Vanda stads allmänna ägarpolitiska riktlinjer som en del av strategin. Stadsfullmäktige beslutar om ägarpolitiska riktlinjer för varje enskild sammanslutning när det gäller sammanslutningar av betydelse för staden. Betydande bolag är Vanda Energi Ab, VAV Yhtymä Oy och Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy. Under 2024 har en stor del av dottersammanslutningarnas ägarpolitiska riktlinjer uppdaterats. Vanda Energi Ab:s ägarpolitiska riktlinjer godkändes 21.10.2024 och VAV Yhtymä Oy:s 27.1.2025. De ägarpolitiska riktlinjerna för sammanslutningen Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy godkändes av stadsfullmäktige 14.11.2022. Dessutom har stadsstyrelsens koncernsektion, under år 2024, för en stor del av stadens sammanslutningar godkänt de uppdaterade ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning, i vilka bolagets ställning i ordnandet av stadens serviceproduktion och bolagets syfte ur stadskoncernens synvinkel fastställs. Enligt den nuvarande förvaltningsstadgans 8 kap. 4 § beslutar koncernsektionen om ägarpolitiska riktlinjer för stadens enskilda dottersammanslutningar, med undantag av de betydande koncernsammanslutningar som fastställts i koncerndirektivet.

Det främsta verktyget för förverkligandet av stadens strategiska mål är stadens budget, där stadsfullmäktige ställer upp operativa och ekonomiska mål för dottersammanslutningarna. Utgående från de mål som ställts upp i budgeten utarbetar dottersammanslutningen årligen en verksamhets- och ekonomiplan samt en finansierings- och investeringsplan. Bolaget behöver inte utarbeta någon finansierings- och investeringsplan eller långsiktplan, om dessa är onödiga för bolagets verksamhet, till exempel på grund av verksamhetens ringa omfattning.

För att förverkliga ägarstyrningen ska alla dottersammanslutningar som hör till Vanda stadskoncern följa det koncerndirektiv som trädde i kraft 19.8.2024 samt koncernstyrningens övriga anvisningar. Genom koncerndirektivet och annan ägarstyrning skapas ramar för ägarstyrningen i de dottersammanslutningar som hör till Vanda stadskoncern och i tillämpliga delar också i intressesammanslutningarna för att effektivt kunna förverkliga de mål som staden ställt upp.

Vidare styrs verksamheten när det gäller dotterbolagens ledning genom bolagsordningen. Dotterbolagens bolagsordningar har till största delen förenhetligats utgående från de modellbolagsordningar som godkändes av koncernsektionen 18.1.2021. Vid behov avviker man från modellbolagsordningarna i de sammanslutningar där man måste beakta bl.a. andra delägares rättigheter och rösträtt eller andra särdrag som gäller bolaget.

Koncernstyrningens mål är att varje bolag i sin verksamhet beaktar ägarens vilja och mål, koncernens fördel som helhet och sin ställning som en del av stadskoncernen. Respektive bolags strategi för verksamheten och mål fastställs av bolagets styrelse, dock med beaktande av de mål i de ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning som stadsstyrelsen ställt upp för bolaget och de mål som ställts upp för bolaget i stadens budget. I koncerndirektivet fastställs också de ärenden i vilka bolaget ska begära stadens syn i frågan innan det egna beslutsfattandet. Förhandssamtycke ges av koncernsektionen som verkar under stadsstyrelsen samt i vissa situationer av en tjänsteinnehavare till vilken koncernsektionen har delegerat beslutanderätt.

Enligt kommunallagen svarar koncernledningen för genomförandet av ägarstyrningen i kommunkoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan. Enligt förvaltningsstadgan ingår i koncernens ledning stadsstyrelsen och dess koncernsektion, stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna, samt i ärenden som rör koncernbolagen de tjänsteinnehavare som föredrar, beslutar och verkställer enligt förvaltningsstadgans bestämmelser. Dylika tjänsteinnehavare är direktören för koncernservicen och finansieringsdirektören.

Ägarstyrningen har genomförts genom de mål som ställts upp för dottersammanslutningarna, genom koncerndirektiv och utöver detta genom diskussioner mellan staden och dottersammanslutningarna. Dottersamfunden Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria kauppaoppilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistö Oy, Vanda Energi Ab samt av samkommunerna och andra ägda bolag har Samkommunen Helsingforsregionens trafik, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster och Samkommunen Nylands förbund varit på koncernsektionens sammanträden och redogjort för sammanslutningarnas verksamhet, ekonomi och läget vad gäller målens förverkligande, ifall Vanda ställt upp sådana mål för sammanslutningarna. Det har också förts en diskussion om ägarstyrningen med varje dotterbolag för att stadens strategiska mål effektivt ska kunna överföras till dottersammanslutningarna. Syftet med ägarstyrningssamtalen är också att skapa en förtrolig och konstruktiv dialog mellan staden och dottersammanslutningarna.

1.6.3 Betydande händelser som gäller koncernen

År 2024 var en tid med stabilare utveckling för koncernsammanslutningarna. Närhistorien förmörkas av geopolitisk osäkerhet, kraftiga prishöjningar och höjda styrräntor. Goda nyheter 2024 var i synnerhet att inflationen avtog och styrräntorna sänktes från sin högsta nivå. Detta medförde förväntad lättnad i företagets kostnader och ränteutgifter. Även om den ekonomiska situationen fortfarande är utmanande finns det tecken på ekonomisk återhämtning. Trots den utmanande ekonomiska situationen lyckades koncernsammanslutningarna uppnå en stor del av sina mål och sin verksamhet mätt med mätare för såväl verksamheten som ekonomin.

När det gäller de största bolagen i Vandakoncernen beskrivs förändringarna i omvärlden och riskerna i anslutning till förverkligandet av målen samt framtidsutsikterna bolagsvis i kapitel 1.6.4.

Stadens allmänna ägarpolitiska riktlinjer och de bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna uppdaterades 2024 för största delen av bolagen. I de ägarpolitiska riktlinjerna individualiserades ur ägarens synvinkel centrala mål för bolagens verksamhet för de kommande fyra åren. Också i fråga om kompetenskrav för företagets styrelser gjordes behövliga preciseringar och ändringar. Styrelsesammansättningarna enligt de ägarpolitiska riktlinjerna granskades så att de stora bolagens styrelser fick flera sakkunnigledamöter.

Åtgärderna i anslutning till granskning och förtydligande av koncernstrukturen samt genomförandet av stadens produktivitets- och tillväxtprogram fortsatte under räkenskapsperioden 2024. Koncernsektionen godkände att en plan över koncerninnehavshelheten som utarbetats av enheten för koncernstyrningen och -övervakningen ska följas som en riktgivande åtgärdsplan år 2022. Planen är till sin karaktär en helhetsgranskning av koncernens innehav och dess syfte är att styra den fortsatta beredningen. Planenliga beslut om bolagsarrangemang förs bolagsvis för beslut till de organ som anges i förvaltningsstadgan. I programmet förutses försäljningsvinster av koncernbolagens försäljningar också under de närmaste åren, men försäljningarna är beroende av konjunkturutvecklingen inom byggandet. Dessutom har genomförandet av åtgärderna i programmet försvårats av att ingåendet av långfristiga hyresavtal med Vanda och Kervo välfärdsområde har fördröjts.

Stadsstyrelsen beslutade 11.12.2023 att sälja hela aktiestocken i Asunto Oy Vantaan Sepänpuisto till VAV Yhtymä Oy för en köpesumma på 2,01 milj. euro. Affären genomfördes 31.1.2024.

VTK-koncernens företagsarrangemang, där lokaler som hyrs ut till andra än staden samt disponentfunktion och annan affärsverksamhet överfördes till det grundade bolaget Vivamus Kiinteistö Oy, bereddes under år 2023. Verksamheten har inletts inom koncernen enligt den nya strukturen i början av 2024.

Andra väsentliga händelser i koncernsammanslutningarna rapporteras för varje enskild sammanslutning i kapitel 1.6.4.

1.6.4 Årssammanfattning över Vanda stads största dotterbolag och utfallet av dotterbolagens mål

Vanda Energi Oy Ab (koncern)

Verksamheten och viktigaste händelser

Vanda Energis mål är att vara Nordens ledande energibolag inom återvinningsenergi 2035, och etappmålet är att 2026 avstå från användningen av fossila bränslen inom den normala energiproduktionen. Bolaget bygger en högttemperaturanläggning på avfallskraftverksområdet och planerar nya investeringar med inriktning på koldioxidnegativitet. Bolaget har fattat ett investeringsbeslut om anläggning av ett säsongslager för värme, dvs. Varanto. I Mårtensdal byggs också en elpanna och en ackumulator i anslutning till den. Dessa är särskilt viktiga för bolaget och gör det möjligt att sluta använda naturgas inom den normala energiproduktionen och att också i framtiden få förmånlig och utsläppssnål värme med fast pris i huvudstadsregionen.

Bolagets produktionskapacitet för vindkraft som bolaget äger ökar och bolaget är med och utvecklar produktionen av solceller och lagring av el i industriell skala.

Tack vare tilläggsåtaganden på serviceutveckling och kundarbete ingick bolaget rekordmånga energipartnerskapsavtal och -serviceavtal med kunderna. Avtalen omfattar utöver energileveranser bland annat tjänster som möjliggör effektivisering och optimering av energianvändningen.

Resultatutveckling och investeringar

Rörelsevinsten överskred budgeten. Viktiga faktorer i detta har varit ökningen av överföringskostnaderna för el och inbesparingarna i externa tjänster. Försäljningspriset för den egna elproduktionen var också högre än det budgeterade. Investeringarnas lägre nivå beror huvudsakligen på tidpunkten för produktionsmässiga projekt (högttemperaturanläggning och säsongslager för värme).

Vasa förvaltningsdomstol beslutade i juni 2024 att upphäva det miljötillstånd som regionförvaltningsverket beviljade Vanda Energis högvärmeverk och återremittera ärendet för ny behandling hos tillståndsmyndigheten. Två ansökningar om besvärstillstånd och besvär över beslutet som fattades av Vasa förvaltningsdomstol har lämnats in till högsta förvaltningsdomstolen i juli 2024. Vanda Energis styrelse beslutade 27.8.2024 att bolaget ska lämna in en helt ny miljötillståndsansökan. Tillståndsansökan har lämnats in till regionförvaltningsverket 2.9.2024. Vid tidpunkten för rapporteringen är miljötillståndet fortfarande under behandling hos regionförvaltningsverket.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	273 468	290 612
Rörelsevinst	49 663	57 501
Räkenskapsperiodens resultat	36 761	46 853
Balansräkningens slutsumma	87 7525	877 488
Personal antal	388	381
Bruttoinvesteringar	151 800	131 200
Quick ratio	0,81	0,54
Soliditet	34,7 %	34,2 %
Långfristigt främmande kapital	415 070	351 859
Leasingansvar	185 000	196 189

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Koncernens verksamhet är utsatt för risker, av vilka de viktigaste har fastställts som nyckelrisker och förvaltningsplaner har utarbetats för dem.

I riskhanteringen har man fäst särskild vikt vid försörjningsberedskapen och förbättringen av säkerhetsnivån. Koncernens centrala nyckelrisker är risker som hänför sig till tillgången på bränslen och prisnivån och andra risker som hotar försörjningsberedskapen, datasäkerhetsrisker och andra ekonomiska risker. Särskild vikt fästs också vid utvecklingen av den fysiska säkerheten på arbetsplatserna.

Vanda Energis styrka är en mångsidig och kostnadseffektiv energiproduktionsstruktur. Kraftverkens användbarhet har säkerställts genom att man skaffat tillräckligt med såväl egentliga bränslen som reservbränslen och kritiska reservdelar. Åtgärder för att förbättra cybersäkerheten vidtas aktivt.

I en koncern eller ett verksamhetsområde i allmänhet kan det också uppstå risk för stora störningar i energiproduktionen eller energileveransen till kunderna. Orsaken till störningarna kan vara till exempel ett naturfenomen, ett maskinhaveri, en storolycka eller ett mänskligt misstag. Riskhanteringsmetoder är effektiva underhållsprogram och beredskapsplanering samt olika krissituationsövningar. Nya riskhanteringsåtgärder har lagts till i brandsäkerheten och arbetarskyddet.

Vanda Energi är ett energibolag inom återvinningsenergi som genom sina egna åtgärder strävar efter att påskynda den gröna övergången. Produktiva utvecklingsprojekt spelar en nyckelroll i detta sammanhang. För att lyckas i den stora omvälvningen på energimarknaden måste Vanda Energi vara innovativ, modig och smidig. Bolaget har fastställt de strategiska förmågor som är avgörande för verksamheten och som ska stärkas. Framtidens kompetensbehov tillgodoses såväl genom att utveckla den nuvarande personalens kompetens som genom rekrytering av nya experter. För att lyckas behövs också ett starkt partnersätverk.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Som ägare förväntar sig staden få avkastning på sitt investerade kapital från Vanda Energi Ab i form av en förutsägbar och ökande direktavkastning. Vanda Energi betalade 21 miljoner euro i utdelning för resultatet för 2023. Vanda Energi-koncernens rörelsevinst för 2024 är cirka 57,5 miljoner euro och avkastningen på investerat kapital är cirka 8 procent.

Vanda Energi-koncernen stöder i sin verksamhet Vanda stads klimatneutralitetsmål, vilket innebär åtgärder inriktade på fossilfria och koldioxidfria produktionssätt. Bolagets elproduktion i intressebolagen är redan i nuläget utsläppsfri. De specifika koldioxidutsläppen i hela energiproduktionen sjönk till en nivå på 151 g/kWh 2024. År 2023 var de specifika koldioxidutsläppen på en nivå på 126 g/kWh.

Syftet med Vanda Energi Ab:s investeringsprogram är att bolaget avstår från användningen av fossila produktionsbränslen före 2026 och strävar efter tillvaratagande och lagring av koldioxid från värmebehandling av avfall före 2035. Användningen av torv och stenkol upphörde redan en gång 2021, men av försörjningsberedskapsskäl har man varit tvungen att fortsätta användningen av dem. Efter att användningen av stenkol och torv upphört är målet att fasa ut användningen av naturgas i den normala energiproduktionen 2026. För att nå detta mål har bolaget redan uppfört ett geotermiskt jordvärmeverk i Mårtensdal och genomfört utbyggnaden av avfallskraftverket, och på avfallskraftverkets tomt håller man dessutom på att bygga en högtemperaturanläggning och Mårtensdals elpanna och värmeackumulator, vars produktionsanvändning börjar 2025. Ett säsongslager för värme är i genomförandefasen, medan en sorteringsanläggning för blandat avfall och alternativa lösningar för tillvaratagande och lagring av koldioxid är i planeringsfasen.

Bolagets genomförda investeringar i effektiv energiproduktion som minskar koldioxidutsläppen syns för kunderna i Vanda som huvudstadsregionens förmånligaste värme. De utvecklingsprojekt inom energiproduktionen som är under planering möjliggör förmånlig värme och prisstabilitet även i fortsättningen.

Vanda Energi förbinder sig att ställa upp ett vetenskapligt baserat klimatmål enligt Science Based Targets Initiative (SBTi) -organisationens modell och rapportera offentligt om hur målet framskrider. Bolaget förbinder sig också att följa miljöministeriets modell Green deal för cirkulär ekonomi.

Kvaliteten på Vanda Energi Elnät Ab:s eldistribution nådde en utmärkt nivå 2024 och prissättningen för elöverföringen är bland de förmånligaste i Finland. Kundtillfredsställelsen i fråga om både elöverföring och fjärrvärme bland både företagskunder och privatkunder var toppklass (EPSI rating).

Målen i anslutning till styrelsens kompetens och sammansättning nåddes i enlighet med riktlinjerna.

Trots förändringarna i omvärlden och exceptionella förhållanden på energimarknaden förväntas Vanda Energi-koncernens funktionsförmåga fortsätta att vara god.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarens läge 1.1 –31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Resultat: Koncernens rörelsevinst M€	67,3 M€	49,7 M€	57,5 M€	Uppnås i sin helhet
	Kapitaleffektivitet: Koncernens ROIC	9,1 %	7,2 %	8,1 %	
	Aktieutdelningsmål: Behandlingen av räkenskapsperiodens resultat	50 %	50 %	>50 %	
	Kapitaltäckning: Soliditet	30,3 %	>30 %	34,2 %	
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Arbetskydd	Olycksfall per miljon arbetstimmar	3,1	2	2,8	Uppnås delvis
Utveckling av kunskaps- hantering och dataanalys	Utveckling av förmågor och optimering		Digital twin-projektet för utveckling av optimeringen av fjärrvärmenätet	Digital twin-projektet färdigställdes 30.8.2024.	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till personalen					
Personalens tillfredsställelse	Enkät, skala 1–5 Undersökningen har bytts ut till helheten Great Place to Work	4,0	4,0	82 % av dem som deltagit i personalundersökningen Great Place to Work anser att Vanda Energi i sin helhet är en mycket bra arbetsplats	Uppnås i sin helhet

Mål i anslutning till ansvarstagande					
Begränsning av klimatförändringen (Miljöansvar)	Specifika utsläpp från produktion och anskaffning för koldioxidens del, g/ kWh	126 g/kWh	111 g/kWh	115 g/kWh	Uppnås delvis
SDG-mål 13 – Klimatåtgärder och SDG-mål 9: hållbar industri, innovationer och infrastrukturer	Avskaffande av köpta fossila bränslen så fort som möjligt. Genomförande av programmet Kolnegativitet 2030.	Utbyggnaden av avfallskraftverket har varit i drift ett helt år, En geotermisk anläggning har tagits i drift, En högttemperaturanläggning (HWP) är under byggnad	Åtgärder för att ersätta fossila bränslen och genomföra programmet.	HWP framskrider enligt tidsplanen. Elpannan och värmeackumulatören framskrider enligt tidsplanen. Båda börjar användas 2025. Högttemperaturanläggningen (HWP) byggs.	
Materialeffektivitet (miljöansvar) SDG-mål 12-ansvarsfull konsumtion	Minskning av användningen av tillskottsvatten för fjärrvärme Minskning av den egna bränsleförbrukningen (årlig bränsleförbrukning år 2022 2590 GWh)		Tillskottsvatten max. 1,5 X fjärrvärmens volym (nätets volym 2023 44022 m3) Årlig minskning i enlighet med energieffektivitetsavtalet 50 GWh	Tillskottsvatten användes 83 211 kubik. Förverkligades, koefficient 1,9 Energieffektivitetsmålet har nåtts. Av de vidtagna förbättringsåtgärderna uppstår inbesparingar på 84,3 Gwh per år.	Uppnås delvis
Förmånlig, utsläppssnål och pålitlig energi (socialt och ekonomiskt ansvar) SDG 7 – förmånlig och ren energi och SDG 11 – hållbara städer och samhällen	Utsläppssnålare och billigare uppvärmning än i de stora städerna i Finland i genomsnitt Energileveransens tillförlitlighet Mål för biologisk mångfald		Utsläpp: Fjärrvärmens utsläppsfaktor i Vanda är mindre än genomsnittet för de sex största städerna Förmånlighet: Mindre genomsnittliga uppvärmningskostnader/m2 än hos de sex största städerna i Fastighetsförbundets indexjämförelse Energi- och värmeleveransen är mycket tillförlitlig. Störningar i leveransen av el mindre än 0,2 h/inv./år och värme mindre än 0,8 h/inv./uppvärmnings-säsong Uppföljning av målen för biologisk mångfald	Utsläppsberäkningen färdigställs senare Av Fastighetsförbundets indexjämförelse 2024 är medeltalet för de sex största städerna 1,64 €/m2 och för Vanda Energi 1,56 €/m2. Störningar i leveransen av el 0,041 h/kund/år Den realiserade avbrottstiden i värmedistributionen var under uppvärmningsperioden 0,52 h/kund/år En färdplan för biologisk mångfald har utarbetats och vi har gjort en preliminär bedömning av de ämnesområden där vår verksamhet har den mest framträdande inverkan på den biologiska mångfalden. Under de kommande åren kommer vi att fördjupa vår bild av effekterna inom dessa områden och hur vi kan motverka de negativa effekterna och stärka de positiva.	Uppnås delvis

VAV Yhtymä Oy (koncern)

Verksamheten och viktigaste händelser

Den partiella delningen genomfördes enligt planerna 31.12.2023 och i och med den har åtta objekt som är fria från begränsningar överförts från VAV Asunnot Oy till VAV Yhtymä Oy från och med 1.1.2024 för att stärka VAV Yhtymä Oy:s ekonomiska situation. VAV Yhtymä Oy:s bostadsbestånd ökade dessutom med As Oy Sepänpuisto som köptes av Vanda stad. Köpet gjordes i januari 2024. As Oy Sepänpuisto kommer att fusioneras med VAV Yhtymä Oy under 2025.

Konsumentprisökningen har återspeglats i att VAV:s invånare haft svårigheter med att betala hyran och hyresfordringarna har ökat under den senaste tiden. Trots ökningen har antalet fordringar under räkenskapsperioden legat i linje med målen. Hyresfordringarna i relation till omsättningen var 1,0 % vilket följde målet som var under 1,2 %. Men i och med nedskärningarna i bostadsbidragen förutspås det att fordringarna hos VAV ökar ytterligare. Svårigheterna med att betala hyran återspeglades också i det ökade antalet vräkningar. I år var antalet vräkningar på grund av hyresskulder totalt 53 medan antalet var 41 året innan. VAV och Vanda och Kervo välfärdsområde har intensifierat sitt samarbete för att förebygga vräkningar.

VAV:s miljöprogram fick 2024 Finlands naturskyddsförbunds Ekokompass-certifikat. Under räkenskapsperioden utarbetade bolaget en klimatfärdplan under ledning av vilken bolaget strävar efter betydande utsläppsminskningar före 2030. En viktig del av VAV:s arbete kring ansvarsfullhet är förberedelserna som inleddes 2024 inför hållbarhetsrapporteringen enligt kravnivån för CSRD-direktivet om hållbarhetsrapportering som kommer att påbörjas från och med 2025.

Projektet för moderniseringen av VAV:s lokaler blev färdigt i september 2024. Tack vare projektet fick personalen möjlighet att använda våra lokaler som är anpassade till dagens arbetsliv på ett bättre sätt än tidigare. Bolaget hyr också ut en del av bolagets tidigare använda lokaler till utomstående aktörer.

Bolagets stabila ekonomiska situation säkerställde att hyreshöjningarna som gjordes för hösten 2025 var rimliga. Det genomsnittliga behovet av hyreshöjning för 2025 var endast 1,8 % vid ARA-objekten.

Resultatutveckling och investeringar

Det har skett en nedgång i användningsgraden och den har sjunkit under den budgeterade nivån (budget 98,5%). Bolaget har vidtagit åtgärder för att förbättra användningsgraden och i slutet av räkenskapsperioden har uthyrningsgraden förbättrats till 98 %. De ökade hyresfordringarna och i synnerhet det stora antalet vräkningar kommer sannolikt att leda till större kreditförluster än väntat under innevarande år.

Resultatutvecklingen från och med början av året har varit planenlig. Användningen av överskott från tidigare år har budgeterats för räkenskapsåret för att jämna ut trycket på hyreshöjningar. Användningen av överskott från tidigare år syns inte i räkenskapsperiodens rapporterade bokföringsmässiga resultat, vilket innebär att räkenskapsperiodens resultat i budgeten 2024 visar en förlust på närmare 10 miljoner euro. Utfallet för resultatet 2024 visade sig vara cirka 8 miljoner euro bättre än budgeten på grund av senareläggning av ett ombyggnadsprojekt och av obudgeterade finansiella intäkter med iakttagande av försiktighetsprincipen.

Ett nytt ARA-objekt, Rädigränd, har färdigställts sommaren 2024 och objektet är fullt uthyrt. ARA-objekten Libersticksgränd 2 och Myrbackavägen 2 c som är under byggnad framskrider enligt tidsplanen liksom även servicehemobjektet Dickursby boendecenter.

Problem som gäller parkeringshusen har orsakat många utredningar bland annat i fråga om mervärdesbeskattning och ARA-finansiering. Framskridandet av objektet Myrbackavägen 2 c har medfört utmaningar på grund av parkeringslösningen.

Ombyggnadsprojektet vid Sporrgränden 5 som planerats för 2024 realiseras inte på grund av de höga priserna. För de medel som budgeterats för detta ändamål har man hittat ersättande badrums- och köksreparationer för innevarande år. Reparationsverksamheten framskrider i god takt under räkenskapsperioden och det kommer in gott om med anbud på entreprenaderna. Förmodligen kommer PTS-målet inte att nås bland annat på grund av fördröjningar i tidsschemat som orsakas av myndighetsbehandlingarna.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	111 189	110 738
Rörelsevinst	1 294	6 270
Räkenskapsperiodens resultat	-9 669	-518
Balansräkningens slutsumma	762 000	726 719
Personal antal	60	62
Bruttoinvesteringar	38 000	36 888
Quick ratio	2	2,1
Soliditet	20	23,3
Långfristigt främmande kapital	500 000	488 985
Leasingansvar	0	0

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Inom nybyggandet bidrar problem som är oberoende av bolaget för sin del till att bromsa upp inledningen av nya objekt, även om VAV för närvarande har en rimlig takt i sitt nybyggande. Bolaget har gått igenom tomtprogrammet tillsammans med stadens representanter. Bostadsproduktionsmålet kommer inte än att nås under räkenskapsperioden 2024.

Bolagets ekonomiska situation och likviditet är på en god nivå, och bolaget får de planmässiga reparationerna att framskrida enligt budgeten. Vräkningarna på grund av hyresskulder har dock ökat och kostnaderna för verkställandet av vräkningarna har visat en ökande trend.

VAV och Vanda och Kervo välfärdsområde har samarbetat intensivt i anslutning till hyresbeståndet. I diskussionerna har det framkommit en betydande konflikt i hyrorna för objekt som hyrs ut enligt självkostnadsprincipen i relation till välfärdsområdets kostnadsbesparingstryck. Det finns ett betydande uppsägningstryck i det bestånd som hyrts ut till välfärdsområdet. Å andra sidan har granskningen också lett till ett utvecklingsprojekt för att omvandla ett av objekten till ett objekt för gemenskapsboende. Välfärdsområdet har gått igenom sin plan för servicenätet, vilket har resulterat i att ett objekt har sagts upp. Servicehemobjektet som hyrts ut till HUS har sagts upp och man har senare också ansökt om befrielse från ARA-begränsningarna för objektet. Förhandlingarna om försäljning av objektet i fråga pågår.

Arbetsgruppen för statligt subventionerat bostadsbyggande slutförde sitt arbete vid årsskiftet, vilket resulterade i förslag om begränsningar av tillgången till statligt subventionerad finansiering. Det här kommer naturligtvis också att påverka VAV Asunnot Oy. I och med bolagets stabila ekonomiska situation ses detta ändå inte som en risk för affärsverksamheten. Under sommaren informerades det om att ARA läggs ned som ämbetsverk och att verksamheten överförs till miljöministeriet. Statens bostadsfond (VAR) läggs också ned. Dessa förändringar kommer sannolikt att ha någon form av inverkan på all bostadsproduktion som är statligt subventionerad.

Som en strategisk risk har man i bolaget identifierat skador mot fastighetsegendom, vilket kan äventyra säkerheten och boendetrivseln. Man bereder sig på dessa risker genom att sörja för fastigheternas skick och instruera invånarna i boendetrygghetsfrågor.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Det årliga bostadsproduktionsmålet på 360 bostäder var långt ifrån uppnått. Totalt 62 bostäder färdigställdes i ARA-beståndet. Målsättningen för bostadsproduktionen påverkades i synnerhet av bristen på tomter. De ekonomiska målen nåddes, eftersom soliditetsmålet nåddes klart. Målet om en rimlig hyresnivå nåddes bra då behovet av hyreshöjning för 2025 var endast 1,8 %. I VAV har den allmänna bostadsutgifternas utveckling för invånarna redan länge varit stabil och skillnaden mot marknadshyror är fortfarande tydlig. Genom aktiv boenderådgivning och ingripande i invånarnas hyresskulder i ett så tidigt skede som möjligt kunde bostadslösheten förebyggas. Under räkenskapsperioden har en klimatzfärdplan utarbetats under ledning av vilken man strävar efter betydande utsläppsminskningar före 2030. Som en viktig del av arbetet kring ansvarsfullhet har man inlett förberedelse inför hållbarhetsrapporteringen enligt kravnivån för CSRD-direktivet om hållbarhetsrapportering som kommer att påbörjas från och med 2025.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarnas läge 1.1 –31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Genomsnittlig hyra i relation till marknadshyran (VAV Asunnot Oy) Soliditet, koncern		Minst 30 % lägre än marknadshyran 20 %	32 % under marknadshyran 23,3 %)	Uppnås i sin helhet
Bostadsproduktion	Bostadsproduktion (360 bost./år)	115	360	62	Uppnås delvis
Ändring i kostnaderna för underhåll	Kostnadsindex för fastigheters underhåll (2015 =100)	Mindre än indexhöjningen	Max. en ökning av kostnadsnivån som motsvarar indexhöjningen.	Större än indexhöjningen	Uppnås inte alls
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Bibehållande av bostadsbeståndets värde och uthyrningsbarhet	Den långsiktiga planen (PTS) förverkligas. Kostnadsutfall i relation till det budgeterade (%)	95 %	95/105 %	77,5 % (Den budgeterade ombyggnaden av Sporrgränden har senarelagts. Utan ombyggnaden av Sporrgränden är utfallet 95 %)	Uppnås delvis
	Omfattningen mätt i bostäder: byggda i relation till det budgeterade (%)	95 %	95/105 %	87 %	
Kundtillfredsställelse	NPS (Net Promote Score)	29,6	38,5	32,8	Uppnås delvis
Brandsäkerhet	I bostäder som ägs av staden och stadskoncernen utför man en kartläggning av brandsäkerheten och förstärker handledningen för invånare och brandsäkerhetsarbetet.		Brandvarnare installeras i alla bostäder med bastu. Bostäderna med bastu granskas ur ett brandsäkerhetsperspektiv. Invånaraktiva informeras om brandsäkerheten och brandsäkerhetsaspekten beaktas i informationen. De objekt-specifika kartläggningarna av brandsäkerheten upphandlas av en extern konsult.	En kartläggning av brandsäkerheten har utförts hösten 2024 och invånarna har informerats utifrån resultaten i kartläggningen. Arbetena med att installera brandvarnare har påbörjats.	Uppnås i sin helhet

Mål i anslutning till personalen					
Arbetsstillfredsställelse	Över genomsnittet i jämförelsematerialet (Arbetspensionsförsäkrarnas undersökning)	Över genomsnittet för jämförelsen	Över genomsnittet i jämförelsematerialet (Arbetspensionsförsäkrarnas undersökning)	4,01 (Fastighetsbranschens jämförelsevärde 3,83)	Uppnås i sin helhet
Hälsobaserad frånvaro	% av personalen /år	2,0	3,5	2,7	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till ansvarstagande					
SDG-mål 10: Minskad ojämlikhet Vi förebygger segregation, erbjuder boende till rimliga kostnader och ger stöd vid svårigheter med boendet	VAV Asunnot Oy:s genomsnittliga hyra i relation till marknadshyran		Minst 30 % lägre än marknadshyran	32 % under marknadshyran	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 11: Hållbara städer och samhällen samt SDG-mål 13: Klimatåtgärder	Ett klimatneutralt VAV 2030		Klimatfärdplanen färdig	Klimatfärdplanen färdig	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 11: Hållbara städer och samhällen samt SDG-mål 13: Klimatåtgärder	Värmeenergiförbrukning, kWh/m ³		39,7	37,5	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 17: Samarbete och partnerskap	VAV utvecklar ansvarsfulla upphandlingar tillsammans med sitt partnerätverk		Ansvarskriterier tillämpas i alla upphandlingar	Ansvarskriterier tillämpas i alla upphandlingar	Uppnås i sin helhet

Koncernen VTK Kiinteistöt Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

1.1.2024 genomfördes ett företagsarrangemang där VTK Kiinteistöt Oy:s verksamhet på den fria marknaden överfördes genom en verksamhetsöverlåtelse till VTK Kiinteistöt Oy:s dotterbolag Vivamus Kiinteistöt Oy. VTK Kiinteistöt Oy behöll de objekt som hyrts ut för stadens basservice, såsom skolor, daghem och idrottsfastigheter.

Efter arrangemanget var VTK-koncernens moderbolag VTK Kiinteistöt Oy:s balansräkning cirka 87 milj. euro, varav lånens andel var 40,3 milj. euro. VTK Kiinteistöt Oy omfinansierade sina lån i april 2024 med 18 milj. euro och för nya projekt lyftes ett nytt lån på 62 milj. euro från Kuntarahoitus/Kommunfinans. I december lyftes också ett lån på 60 milj. euro från Kuntarahoitus/Kommunfinans. VTK Kiinteistöt Oy verkar i fortsättningen som en anknuten enhet till staden och en upphandlande enhet som iakttar upphandlingslagen och upphandlingsanvisningarna.

Den ingående balans som överförs till Vivamus Kiinteistöt Oy var 82 milj. euro, varav lånens andel var 40,6 milj. euro. Av lånestocken i fråga omfinansierades i januari 2024 39,4 milj. euro. I enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna är Vivamus Kiinteistöt Oy ett marknadsbaserat bolag på vilket upphandlingslagen eller stadens upphandlingsanvisningar inte tillämpas. Vivamus Kiinteistöt Oy deltar inte i sådan fastighetsutvecklingsverksamhet eller låter bygga sådana nybyggnadsprojekt som medför betydande affärsmässiga risker.

Resultatutveckling och investeringar

VTK-koncernens omsättning var 2,7 milj. euro större än budgeterat, eftersom räntan på kapitalhyror var större än väntat. Koncernens resultat blev cirka 0,9 milj. euro bättre än budgeterat.

I enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna låter VTK i sin balansräkning bygga läroanstalter på andra stadiet samt idrottshallar (exkl. simhallar) för uthyrning till staden. VTK:s oavslutade investeringar i balansräkningen uppgick till cirka 62 milj. euro 31.12, varav de kumulativa kostnaderna för det viktigaste projektet Varia Veckal, som inleddes 5/2023 (värde ca 86 milj. euro), 31.12 var 59 milj. euro (varav ca 44 milj. euro utföll 2024). Projektet Varia Veckal blir klart 8/2025. Utöver detta pågår arbetena med att planera kvarter 1 i Dickursby kompetenscampus (värde ca 104 milj. euro), Aviapoliksen lukio (värde ca 38 milj. euro) och idrottshallen i nordöstra Vanda (värde ca. 10 milj. euro).

Nyckeltal (Kons.) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	36 737	39 403
Rörelsevinst	8 933	10 142
Räkenskapsperiodens resultat	3 375	4 244
Balansräkningens slutsumma	270 424	292 002
Personal antal	12	12
Bruttoinvesteringar	59 900	51 076
Quick ratio	1,8	8,4
Soliditet, inkl. leasingansvar	29	24
Långfristigt främmande kapital	189 465	192 401
Leasingansvar	26 266	27 643

*) Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade. **fusionering**

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Bolaget nådde de mål som ställts upp för det.

Koncernens gamla fastighetsbestånd är redan över 20 år gammalt, vilket innebär att man under de kommande åren måste vara förberedd på betydande reparationsinvesteringar så att värdet på framför allt vanliga lokalobjekt kan bevaras. Kontorslokaler som inte är flexibla och håller på att bli gamla kan vara problematiska med tanke på hur bolagets fastighetsegendom lyckas bibehålla sitt värde, men de utgör dock inte någon särskild risk. Oförutsedda reparationsbehov som beror på att byggnaderna åldras kontrolleras genom förutspådda årliga reparationer och totalrenoveringar av fastigheter enligt underhållsplanen (PTS), service och underhåll samt fullvärdesförsäkringar för fastigheten.

Räntenivån på lån sjönk 2024 jämfört med 2023 och beräknas sjunka ytterligare 2025. Finansieringen av nybyggnadsprojekt och euromässigt omfattande totalrenoveringar utgör dock fortfarande en finansieringsrisk för VTK. Företagsarrangemanget som genomfördes vid årsskiftet 2023–2024 ger VTK Kiinteistö Oy möjlighet, med stöd av sin ställning som anknuten enhet, till förmånligare och mer förutsägbart kapitalanskaffning av Kuntarahoitus/Kommunfinans.

Planändringen Joukovägen 42 pågår. Planen torde bli klar under 2026. Kiinteistö Oy Myyrinselkä ansöker i samarbete med Vanda stad om ändring av detaljplanen för sin fastighet. Utvidgningen av Kivistön Putkijäte Oy:s uppsamlingsstation, cirka 6 milj. euro, har skjutits upp till kommande år. I Varia Veckals entreprenad finns frågor som är öppna bl.a. i anslutning till tilläggs- och ändringsarbeten som ännu inte har avgjorts med entreprenören.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Till följd av koncernarrangemanget som genomfördes 2023 godkändes VTK-koncernens nya ägarpolitiska riktlinjer i koncernsektionen 23.10.2023. Bolagets ledning anser att de ägarpolitiska riktlinjerna har genomförts fullt ut 2024.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarnas läge 1.1 –31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull bokföring	Koncernens soliditet %	40	> 20	24	Uppnås i sin helhet
	Koncernens resultat, milj. euro	jämförbart resultat 3	2,0	4,2	
	Outhouse-bolag: Uthyrningsgrad för externa ut-hyrningsobjekt (%)	93	93	96	
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Hälsosamma, trygga och trivsamma lokaler (inklusive förbättringar av in-omhusluften)	Av koncernens omsättning används minst ca 10 % för totalrenovering	12 %	10 %	10 %	Uppnås i sin helhet
Kundtillfredsställelse	Skala 1–5	3,6		Nästa enkät 2025	Ingen uppgift ☐
Mål i anslutning till personalen					
Enkät om koncernpersonalens välbefinnande	Skala 1–5	4,4	svarens genomsnitt över 4,0	4,5	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till ansvarstagande					
Utarbetande av koncernens program för ansvarsfullhet	Ett ansvarighetsprogram utarbetas 2024 ->Genomförande av programmet för ansvarsfullhet	Programmet godkändes i styrelsen 12/2023	Genomförande	Referensramen behandlad i styrelsen 11/2024	Uppnås delvis
SDG-mål 11 Hållbara städer och samhällen	Genomförande av åtgärder i enlighet med de energisyner som uppdaterats hösten 2023 (%)		100 % av åtgärdsförslagen som planerats för året i fråga har genomförts	100	Uppnås i sin helhet

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

Produktionen av de receptions- och säkerhetstjänster som Vantti producerar för välfärdsområdet Vanda-Kervo upphörde från och med 1.1.2024. I samband med ändringen övergick 23 personer i början av 2024 från Vantti till Securitas Oy, som i fortsättningen producerar tjänster för Vanda och Kervo välfärdsområde.

I februari 2024 krävde Konkurrens- och konsumentverket en tilläggsutredning av Vantti i anslutning till Vanda stads interna revisions rapport. Vantti besvarade Konkurrens- och konsumentverkets frågor 13.3.2024 och följdfrågor 23.4.2024. Konkurrens- och konsumentverkets beslut i ärendet kom 20.8.2024. Konkurrens- och konsumentverket gav Vantti en anmärkning om att upphandlingslagen inte

följts. Vantti har korrigerat de brister som upptäckts i upphandlingspraxisen redan från och med år 2023. Flera konkurrensutsättningar har inletts av både Vantti och Vanda stad. Därutöver har Vanttis interna processer och Vanda stads processer preciserats och övervakningen av upphandlingarna har utökats.

Tvätteriverksamheten i anslutning till tvättservicen för Vanda stads daghem inleddes i februari i lokaler som hyrts av Vanda stads depå.

En arbetsgrupp inom servicenätet för Vanda stads kök fastställde de principer utifrån vilka det kommande köksnätet i Vanda kommer att planeras. Vanda stadsstyrelse godkände arbetsgruppens förslag till principer för planeringen i slutet av året. Köksnätet kommer i fortsättningen att vara en del av stadens servicenätplan.

Bolagets serviceproduktion omorganiseras i början av 2025. Valet av personer till den nya organisationen gjordes före utgången av maj 2024. Under året utbildades personal och uppdaterades HR:s, ekonomins och de övriga systemens uppgifter så att de motsvarar den nya organisationen. Ändringsprojektet har framskridit som planerat.

Resultatutveckling och investeringar

Räkenskapsperiodens resultat för Vantti är 702 000 euro, medan det budgeterade resultatet är 514 000 euro. Bolagets kassa uppgick till cirka 5,9 milj. euro 31.12.2024 (5,6 milj. euro 31.12.2023).

Vantis investeringar uppgick till 441 000 euro 2024. Investeringsbudgeten för 2024 var 525 000 euro.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	51 171	52 903
Rörelsevinst	561	714
Räkenskapsperiodens resultat	514	702
Balansräkningens slutsumma	12 600	12 978
Personal antal	915	907
Bruttoinvesteringar	525	441
Quick ratio	1,32	1,40
Soliditet	29 %	36 %
Långfristigt främmande kapital	0	0
Leasingansvar	917	971

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Bolaget nådde en stor del av de mål som ställts upp för det. När det gäller ekonomin är bolagets resultatmål för räkenskapsperioden 1% av omsättningen och utfallet var 1,3%, varvid målet nåddes. Även målen för utvecklingsprogrammen i anslutning till funktionaliteten nåddes. År 2024 var resultatet av rekommendationsindexet för kundundersökningen 5, medan målet var 3. Måltidsservicens resultat var 8 medan målet var -30. Resultatet vad gäller kostnadseffektiviteten för sanitetstjänster var 1,12% och målnivån var 1%.

De personalrelaterade målen gällde en positiv utveckling av sjukfrånvaron och personaltillfredsställelsen. Sjukfrånvaroprocentutfallet var 5,67 % och målet 5,60 %. Utfallet av personaltillfredsställelsen var 4,11 på en skala på 1–5 och målet var att 4,20 %

När det gäller målen i anslutning till ansvarsfullhet var resultatet för den totala mängden bioavfall gram per person 43 och målet 49,5, så målet nåddes. Under början av året har uppföljningen av bioavfall överförts till produktionsstyrningssystemet Aromi 14. Sättet att beräkna mängden bioavfall har precisrats och är nu mer korrekt än tidigare, vilket syns i uppföljningen som en exceptionell minskning av målnivån för bioavfall. En mätare för koldioxidavtrycket från matproduktion införs 2025, eftersom den riksomfattande publiceringen av beräkningsdata skedde hösten 2024. Beräkningsdata laddas ner till systemet Aromi 14 våren 2025 och de första rapporterna fås under våren.

Resultatet för orsakade CO₂-utsläpp (t) / produktionsbil var 0,53, då målet var 0,50. Antalet körda kilometer med Vanttis bilar har ökat jämfört med året innan på grund av den ökade transportverksamheten, vilket syns i mätaren som en ökning av koldioxidutsläppen. Förnyelsen av bilparken så att den blir mer elektrisk har bromsats upp av tillgången på bilar och bristen på laddningsstationer.

ENPS (Employee Net Promoter Score), dvs. resultatet av personalens rekommendationsindex var 8 och målet var 8. Utvecklingen av rekommendationsindexet följs upp varje månad och responsen beaktas i utvecklingen av verksamheten och i kommunikationen.

Under 2024 genomfördes också många yrkesinriktade tilläggsutbildningar för personalen. Vantti förberedde sig på många sätt för en helhetsservicemodell och i anslutning till detta har man satsat starkt på en kundorienterad modell. Totalt 93 personer genomförde kundrelationsträningen som avslutades 6.6.2024 och 146 personer genomförde en 16 timmars kundserviceutbildning. Antalet yrkesexamina eller delexamina som avlades var 46.

När det gäller risker och framtidsutsikter är den mest betydande förändringen i bolagets framtida verksamhet omorganiseringen av tjänsteproduktionen i början av 2025. Ändringsprojektet framskred som planerat under 2024.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Åtgärderna i utvecklingsprogrammen har framskridit som planerat under 2024.

I fråga om måltidsservicens kvalitetsåtgärder har man permanent övergått från en meny på sex veckor till en meny på fem veckor. Utöver detta har den interna kvalitetskontrollen ökats genom att det anställts en tilläggsresurs som började i februari. Övervakningen och den riktade introduktionen syns som förbättringar vid kritiska objekt. För eleverna har det tagits i bruk en enkät om önskemat som ordnas två gånger per år. Den föregående enkäten gjordes i början av hösten 2024. Hösten 2024 gjordes en enkät om kundbelåtenhet för elever i utvalda årskurser (årsklass 4, årsklass 8, gymnasiet och Varia). Resultatet av enkäten för 2024 var 1,73 (skalan 1–3).

Resultatet av kundenkäten (NPS) om förbättringen av kundupplevelsen var i december för åtgärdernas del 5 när målnivån var 3.

Målet för kostnadseffektiviteten bedöms genom att jämföra förändringen mellan kostnadspriserna och försäljningspriserna. Förändringen i kostnadspriserna för 2025 uppskattas till 6,67%, vars inverkan på Vanttis servicepriser för kunden kommer att vara 5,54%. Den största delen av prishöjningen kommer från prisstegringen på råvaror för måltidsservicen och löneutvecklingen.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	läge 1.1.- 31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Räkenskapsperiodens resultat minst 1 % av omsättningen.	0,40	1,00	1,30	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till verksamhetens kvalitet					
Förbättring av kundtillfredsställelsen (NPS)	NPS-poängtal	-9	3	5	Uppnås i sin helhet
Utvecklingsprogram: Positiv utveckling av kundnöjdheten inom måltidsservicen	Måltidsservicens NPS-poängtal	-5	-30	8	Uppnås i sin helhet
Utvecklingsprogram: Sanitetsservicens kostnadseffektivitet	Kostnadseffektivitet minst 1 % (Prishöjningen underskrider höjningen av den allmänna kostnadsnivån)		1,00 %	1,12 %	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till personalen					
Personalens tillfredsställelse	Numerisk 1–5	4,15	4,20	4,11	Uppnås delvis
Sjukfrånvaro %	%	5,90	5,60	5,67	Uppnås delvis
Mål i anslutning till miljöansvar					
SDG-mål 12. Ansvarsfull konsumtion (miljöansvar)	Total mängd biologiskt avfall gram/måltidsgäst	51,0	49,5	43	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 12. Ansvarsfull konsumtion (miljöansvar) En mätare för koldioxidavtrycket från LUKES matproduktion	En mätare för koldioxidavtrycket från LUKES matproduktion införs under loppet av år 2024		Ibruktagandet under år 2024.	Ibruktagandet 2025	Uppnås inte alls
SDG-mål 12. Ansvarsfull konsumtion (miljöansvar)	Orsakade CO2-utsläpp (t) / produktionsbil	0,50	0,50	0,53	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 3. Hälsa och välbefinnande (socialt ansvar)	eNPS (arbetstagarnas nettorekommendationsindex)	11	8	8	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (god förvaltningssed och ledning av organisationen)	Årliga fortbildningar för personalens yrkesmässiga utveckling (st. år)		90	285	Uppnås i sin helhet

Mercuria kauppapilaitos Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

År 2024 var det första året under bolagets nya strategiperiod. Bolagets verksamhetsresultat låg kvar på en hög nivå och förbättrades till och med delvis. Särskilt glädjande var den ökade studentnöjdheten som ett resultat av flera åtgärder för att skapa gemenskap. I den gemensamma antagningen våren 2024 gjordes också ett rekord, då antalet förstahandssökande var 270 och antalet nybörjarplatser 192.

Grunderna för grundexamen i affärsverksamhet förnyades 1.8.2024. De nya grunderna svarar bättre mot dagens behov i arbetslivet. Sammanlagt avlades 412 examina i Mercuria 2024. Mest avlades grundexamina inom affärsverksamhet, totalt 247. Näst mest avlades yrkesexamina inom närchefsarbete, totalt 90. Dubbelexamina har ökat i popularitet till rekordhöga nivåer, då hela 60 procent av de läropliktiga som inledde sina studier hösten 2024 inledde både yrkesstudier och gymnasiestudier. Modellen med dubbla examina i Mercuria är mycket studerandeorienterad. Gymnasiestudierna ordnas i enlighet med läsordningen i Mercurias lokaler. Ett annat tecken på framgång är att över 90 procent av dem som avlagt dubbelexamen vid Vanda yrkesläroanstalter kommer från Mercuria.

Regeringen riktade nedskärningar på 120 miljoner euro till den yrkesinriktade vuxenutbildningen för 2025. I december 2024 minskade bolagets statsandelsfinansiering för 2025 med cirka 350 000 euro i undervisnings- och kulturministeriets prestationsbeslut. I studerandeår var minskningen sammanlagt 46 år. Riksdagen behandlar också en reform av finansieringslagen där det bland annat föreslås att finansieringskoefficienterna för olika branscher ändras. Om kostnadskoefficienten för examina inom affärsverksamhet sjunker betydligt, kommer den att försämra bolagets inkomster. I finansieringslagen inleds också ett försök med verksamhetsstyrning, till vilket det väljs sammanlagt 40 utbildningsanordnare. Försöket pågår i åtta år. Det torde också ske stora förändringar i stödet för lärande när det nuvarande stödet till studerande som fått beslut om särskilt stöd upphör.

Det nuvarande arrendeavtalet för den tomt där bolaget är beläget gäller till 2033. Enligt bolagets uppdaterade ägarpolitiska riktlinjer ska bolaget utreda sin eventuella framtida placering med tanke på utvecklingen av verksamheten och framtida behov. Bolaget ska som en del av detta också bedöma möjligheterna att uppnå synergieffekter i undervisningsverksamheten och i lokallösningarna genom att placera sin verksamhet i Myrbacka i närheten av Metropolia. Den nuvarande verksamhetsmodellen, där det i en skolbyggnad som ägs av bolaget också finns två gymnasier, är kostnadseffektiv för bolaget. Bolagets skuldfrihet och hyresinkomster balanserar ekonomin, vilket är särskilt viktigt nu när statsandelsfinansieringen minskar.

Resultatutveckling och investeringar

Bolagets omsättning fortsatte att öka på samma sätt som året innan. Den viktigaste orsaken till den ökade omsättningen var en ökning av statsandelsfinansieringen. I det egentliga prestationsbeslutet beviljades bolaget statsandelsfinansiering för 2024 på basis av 870 studerandeår. Utöver detta beviljades undervisnings- och kulturministeriet ett studerandeår i tilläggsfinansiering för de år som överskridits, vilket motsvarade 5 459 euro. Överskridningen av studerandeåren var klart större än den erhållna finansieringen. Finansieringen ökade från 2023 med cirka 9 procent. Affärsverksamhetens övriga intäkter ökade också från året innan. Ökningen av övriga inkomster förklaras av den säsongsmissiga variationen i intäktsföringen av stipendier.

Även kostnaderna har stigit från år 2023. Lönerna och arvodena som bolaget betalade ökade med cirka 6 procent. På det här inverkade både det ökade antalet anställda och indexhöjningarna av lönerna. Affärsverksamhetens övriga kostnader steg med cirka 480 000 euro från året innan (+15%). Kostnaderna har ökat jämnt i alla kostnadsklasser. De övriga kostnaderna har stigit snabbare än inkomsterna och situationen bör följas upp i framtiden i synnerhet om finansieringen fortsätter att sjunka från nivån 2025

Bolagets ekonomiska resultat fortsatte att visa ett betydande överskott. Resultatet för räkenskapsperioden 1.1.2024–31.12.2024 uppgick till 1 033 394 euro. Det budgeterade resultatet överskreds med cirka 200 000 euro.

För 2024 planerades ett investeringsprogram på cirka 700 000 euro. Det solkraftverksprojekt som genomfördes under 2023 blev klart i början av 2024 och har redan producerat över 90 MWh elenergi för fastighetens bruk. Detta motsvarar cirka 15 procent av elförbrukningen i hela Mercuriahuset. Under sommaren genomfördes ett projekt för renovering av studentrestaurangen i Mercuriahuset. I samband med projektet förnyades serveringslinjerna som blivit gamla och ökades antalet kundplatser och den allmänna trivselen i restaurangen. Förnyandet underlättar situationerna vid de rusningstoppar som emellanåt uppstår till följd av det ökade antalet studerande. Utöver ändringen i restaurangen genomfördes reparationer i klasserna på samma sätt som året innan. Den reparation av asfalten på parkeringsplatserna som planerades ske på sommaren genomfördes i oktober enligt en något försenad tidtabell. Investeringarna aktiverades i balansräkningen till ett belopp av sammanlagt 829 808 euro, inklusive kostnaderna för det solkraftverk som budgeterats för 2023. Bolagets likviditet och soliditet har hållit sig på en utmärkt nivå.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	9 354	9 489
Rörelsevinst	680	759
Räkenskapsperiodens resultat	846	1 033
Balansräkningens slutsumma	22 700	23 250
Personal antal	63	66
Bruttoinvesteringar	700	830
Quick ratio	11	13
Soliditet	95	96
Långfristigt främmande kapital	0	0
Leasingansvar	250	318

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Vid sidan av nedskärningarna i statsandelsfinansieringen för yrkesutbildningen bereds ett nytt finansieringssystem för yrkesutbildningen. I den nya finansieringsmodellen kommer basfinansieringens belopp att sänkas och på motsvarande sätt kommer den prestationsbaserade finansieringens och genomslagsfinansieringens andelar att stiga. Reformerna är i huvudsak värda att understödjas, men modellen är fortfarande förenad med flera osäkerhetsfaktorer som också kan inverka negativt på den finansiella situationen för Mercuria. Närmare simulationsberäkningar av den nya finansieringsmodellen har utlovats våren 2025.

Det stora antalet studerande ger dock goda verksamhetsförutsättningar också för 2025. Den fortsatt ökande populariteten för dubbla examina innebär sannolikt också motiverade och studieengagerade studerande.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

I de ägarpolitiska riktlinjerna vill Vanda stad genom sitt ägande i Mercuria säkerställa tjänsterna inom grundexamens-, yrkesexamens- och specialyrkesexamensutbildning särskilt inom handelssektorn i Vanda. Detta ska genomföras i gott samarbete i synnerhet med Martinlaakson lukio och Vantaan aikuislukio. Vuxengymnasiert Vantaan aikuislukio är en strategiskt mycket viktig partner för Mercuria. Utbildningen för dubbla examina ordnas i nära samarbete med personalen vid vuxengymnasiet i

Mercuriahusets lokaler. Resultaten är bland de bästa i landet. Samarbetet med Martinlaakson lukio är flexibelt och de gemensamma lokalerna medför kostnadseffektivitet.

Riktlinjerna förutsätter att bolaget utreder framtida placeringsalternativ när tomtens arrendeavtal upphör 2033. Utredningsarbetet pågår. Samtidigt utreder bolaget också framtida reparationsbehov i Martinlaakson lukios skolbyggnad och fortsatta förutsättningar för arrendeavtalet för tomten.

Bolaget har som mål att bereda sig på de ändringar i lagstiftningen och finansieringssystemet som gäller yrkesutbildningen genom att upprätthålla en god ekonomisk ställning. Bolagets ekonomiska resultat har hållit sig på en utmärkt nivå och de finansiella nedskärningarna under det första skedet medför inga omedelbara anpassningsbehov. Kostnadsökningen måste dock hållas under kontroll.

I de ägarpolitiska riktlinjerna nämns som bolagets kärnuppgift att utbilda de studerande till kunniga yrkespersoner som får sysselsättning. Bolaget strävar efter att nå målen med hjälp av en uppdaterad strategi. Bolagets nuvarande strategiperiod gäller till 2027. Under de strategiska prioriteringarna har det utarbetats delprojekt genom vilka den önskade riktningen förs framåt. Genom delprojekten säkerställs till exempel mångsidig pedagogik och mångsidiga inlärningsmiljöer, sysselsättning, personalens välbefinnande osv. I strategin beaktas också ansvarsfullhet, digitalisering och kulturell mångfald som genomgående teman. Åtgärderna för ansvarsfullhet styrs också av en separat ansvarsplan som gäller för varje strategiperiod. Bolagets ledning bedömer årligen hur strategin har lyckats genom att följa upp bland annat hur de studerande får sysselsättning samt övergången till fortsatta studier och andra nyckelindikatorer.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarnas läge 1.1. - 31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Nettoresultat, Euro Resultatet påverkas av eventuella förändringar i den statliga finansiering-ens avgiftsgrunder och betalningstidtabellen	1 062 530	300 000	1 033 394	Uppnås i sin helhet
Årliga åtgärder i en byggnad enligt en långsiktig plan på ett klimatneutralt och resurssmart sätt med beaktande av byggnadens framtida bruksålder	Genomförandegrad %	100	100	100	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Målinriktade studerandeår	st.	855 + 16 genom tilläggsprestationsbeslut	860	870 + 1 genom tilläggsprestationsbeslut	Uppnås i sin helhet
Studeranderespons (respons från yrkesskolelever, slutenkät)	nps-index	67	58	66	Uppnås i sin helhet
Arbetslivsrespons arbetsplatshandledarenkät	Tillfredsställelse 1–5	4,4	4,2	4,5	Uppnås i sin helhet

Mål i anslutning till personalen					
Personalens arbetkänsla	Tillfredsställelse 1-5	4,2	4,1	4,1	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till ansvarstagande					
SDG-mål 4 "Bra utbildning"	Studeranderespons, (respons från yrkesskolelever), tillfredsställelse med utbildningen, helhetsbetyg 1–5		4,4	4,6	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 3 "Hälsa och välbefinnande"	Årlig studerandeenkät, genomsnitt från avsnittet om stämning och välbefinnande 1–5		4,2	4,3	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 5 "Jämställdhet mellan könen"	Årlig studerandeenkät, fråga gällande jämställdhet		4,1	4,4	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 12 "Ansvarsfull konsumtion"	Mätare utvecklas i samband med beräkningen av koldioxidavtryck (VASKI-projektet: Ansvarsfull och hållbar yrkesutbildning)		Mätare på väg	Arbetet med att utveckla en mätare för beräkning av koldioxidavtrycket fortsätter. Målet är ett etablerat beräkningssätt före 2030.	Uppnås delvis

1.6.5 Utfallet av fastighetsbolagens mål

För fastighetsbolagen uppsattes som mål att begränsa kostnaderna för fastighetsunderhåll så att underhållskostnadernas relativa höjning än mindre än förändringen i Kostnadsindexet för fastighetsunderhåll som getts ut av Statistikcentralen. Enligt Statistikcentralen ökade kostnaderna för fastighetsunderhåll med 0,1 % under det tredje kvartalet år 2024 jämfört med motsvarande tidsperiod år 2023. Av fastighetsunderhållets utgiftsposter ökade kostnaderna för avfallshantering mest, med 5,3 procent. Elkostnaderna sjönk med 13,3 procent. Detta framgår av Statistikcentralens kostnadsindex för fastighetsunderhåll 2021=100. Vid tidpunkten för rapporteringen var indexutvecklingen ännu inte känd för hela året. En jämförelse av utvecklingen av fastighetsbolagens underhållskostnader med de senast publicerade uppgifterna visar att sex fastighetsbolag inte nådde målet, dvs. underhållskostnaderna steg mer än indexet.

Det andra gemensamma målet som uppsatts för fastighetsbolagen var att genomföra årliga åtgärder enligt en långsiktig plan på ett klimatneutralt och resurssmart sätt med beaktande av byggnadens bruksålder i den långsiktiga planen. Bortsett från ett bolag uppnådde alla bolagen detta mål.

Det tredje målet var att kartlägga behovet av infrastruktur för laddning av elbilar i de bolag där infrastrukturen bedömdes vara förnuftig enligt en kartläggning som gjordes år 2023. För fastighetsbolag i slutskedet av sin livscykel har man satt följande lämpliga ansvarsfullhetsmål: Främjande av cirkulär ekonomi genom element för hållbar rivning: återanvändning och återvinning av rivningsmaterial; inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet, t.ex. genom planläggning: förverkligande av den långsiktiga planen för den återstående tiden av livscykeln för en byggnad på ett resurssmart sätt. I vissa fastighetsbolag är det enligt den kartläggning som gjorts inte förnuftigt att genomföra infrastruktur för laddning av elbilar, även om de inte befinner sig i slutet av sin livscykel. I dessa fastighetsbolags verksamhet beaktas ansvarsfullhetsmålet genom en klimatneutral och resursklok långsiktig plan.

Målsens utfall	Kontroll över underhållskostnader	Genomförande av årliga åtgärder enligt den långsiktiga planen	Genom-förande av infra-struktur för laddning av elbilar	Förklaring
K Oy Tiedepuisto 100 %	Har inte uppsatts.	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	De mål som ställts på bolaget uppnås. Bolaget fortsätter med underhållsrelaterade reparationsprojekt som genomförs med inkomstfinansiering.
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Övriga mål: Inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet, t.ex. genom planläggning: Uppnås delvis Fastighetens planläggningsprocess förutsätter en byggnadshistorisk utredning. Anbud finns.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Övriga mål: Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin: Att uppvisa ett positivt resultat senast innan planeringsperioden slutar: Uppnås inte alls Bolaget uppnår inte något vinstresultat under räkenskapsperioden 2024.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Underhållskostnaderna överskred målsättningen, eftersom det under innevarande år utfördes fler underhålls- och reparationsarbeten än 2023. Som exempel kan nämnas sotning och justering av ventilationen.
K Oy Lehdokkitien Viirastotalo 85/100 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Övriga mål: Inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet, t.ex. genom planläggning: Uppnås inte alls Fastighetens planläggningsprocess förutsätter en byggnadshistorisk utredning. RHS utförs år 2025.
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås inte alls 	Har inte uppsatts.	Bolagets underhållskostnader uppnåddes enligt det uppställda målet, men budgetreserven för badrumsrenoveringar användes inte, eftersom bolagets kassaläge inte gjorde det möjligt.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Underhållskostnaderna var ca 30 t lägre än året innan på grund av lägre bruks- och underhållskostnader samt reparationskostnader. Övriga mål: Förverkligande av den återstående tiden av livscykeln för en byggnad på ett resurssmart sätt: Nåddes fullt ut

Målsens utfall	Kontroll över underhållskostnader	Genomförande av årliga åtgärder enligt den långsiktiga planen	Genomförande av infrastruktur för laddning av elbilar	Förklaring
Vantaan Pysäköinti-ratkaisut Oy 100 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Orsaken till att underhållskostnaderna för fastighetsegendomen ökade är i synnerhet de oförutsedda reparationskostnader som har ökat på grund av en stöt mot en taksjutport, inbrott via ytterdörrar och läckage i sprinklerrör (ca 33.000 euro). Dessutom ökade kostnaderna för ekonomitjänster jämfört med året innan. Övriga mål: Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin: Att uppvisa ett positivt resultat senast före utgången av 2024. Uppnås inte alls ☐
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås inte alls ☐	Underhållskostnaderna var 14 t euro lägre än året innan. Planeringen av genomförandet av infrastruktur för laddning av elbilar pågår.
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Bolagets underhållskostnader var 6 t euro högre än året innan.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	I fråga om underhållskostnaderna uppnåddes inte målet, eftersom det i bolaget görs renoveringar som orsakar kostnader. Avsikten är att bolagets byggnad ska bestå tills vidare, men det bör beaktas att byggnadens teknik blir gammal, vilket medför framtida kostnadstryck.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Underhållskostnaderna steg bl.a. i fråga om värme och skötsel av utomhusområdena, vilket påverkade uppnåendet av målen.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,44 %	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Övriga mål: Förverkligande av den återstående tiden av livscykeln för en byggnad på ett resurssmart sätt: Utföll i sin helhet ☒
K Oy Hakucenter 59,2 %	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Övriga mål: Inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet. Nåddes fullt ut ☒ En utredning om detaljplaneändringen pågår.

1.6.6 Utvärdering av koncernens sannolika utveckling i framtiden

Enligt stadens strategi bedöms innehavshelheten i fortsättningen så att den stödjer stadens serviceproduktion. Verkningarna för varje enskild sammanslutning kartlades år 2022 så att en plan utformades för koncerninnehavshelheten och för åtgärderna i anslutning till varje koncernbolag. Planen styr utveckling

ingen av koncernstrukturen på ett riktgivande sätt och åtgärderna i enlighet med den genomförs under strategiperioden. År 2025 uppdateras helhetsplanen för koncerninnehaven.

Granskningen och organiseringen av stadskoncernens struktur i Vanda fortsätter. Målet är att minska antalet dotterbolag i och med att funktioner centraliseras. Nya bolag grundas endast om verksamheten i det bolag som grundas inte går att centralisera till redan befintliga bolag eller det finns något annat motiverat skäl till att bolaget grundas eller delas. Fastigheter som används av välfärdsområdet bolagiseras och särskilt fastställda objekt säljs under åren 2025–2026. Försäljningen förutsätter att Vanda och Kervo välfärdsområde förbinder sig till objekten genom långa hyresavtal.

1.6.7 Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats

Med koncernövervakning avses den uppföljning, analysering och rapportering om resultatet och det ekonomiska läget i dottersammanslutningarnas verksamhet som koncernledningen svarar för. Med koncernövervakning avses också följande av koncerndirektivet och uppföljning av hur den interna kontrollen och riskhanteringen fungerar.

Anvisningar till kommunens representanter i stadskoncernens bolag

Koncernsektionen gav år 2024 anvisningar om förfarande i de ärenden som det fattas beslut om på stadskoncernens bolags bolagsstämmor och andra sammanslutningars bolagsstämmor samt i samkommunernas högsta beslutande organ. Dessutom fattade stadsdirektören och personal- och koncerndirektören/direktören för koncernservicen eller den som direktören förordnar beslut i brådskande fall om att utfärda anvisningar om förfarande och om att förordna en företrädare för staden till sådana sammanslutningars sammanträden där stadens intressen ska bevakas och stadens åsikt ska höras.

Anvisningar om förfarande gavs om bl.a. ändring av bolagsordningar och operativa anvisningar, bolags- och ägararrangemang, godkännandet av ekonomiplaner, fastställandet av bokslut och beviljandet av ansvarsfrihet samt om bolagsvederlag, arvoden och val av representanter.

Under räkenskapsperioden gav koncernsektionen dessutom två förhandssamtycken enligt koncerndirektivet till sina dotterbolag. Förhandssamtycke gavs till VAV Yhtymä Oy för bildande av dotterbolag samt till VAV Yhtymä Oy:s åtgärd att införliva As Oy Vantaan Sepänpuisto till att utgöra en del av VAV Yhtymä Oy. Om åtgärden har godkänts i ett beslut som redan fattats av stadsfullmäktige, stadsstyrelsen eller koncernsektionen behöver inte koncernbolaget godkänna ett separat förhandssamtycke.

Förhandssamtycke har också getts av stadsdirektören. Stadsdirektören har gett sitt samtycke till valet av verkställande direktörer för Tikkuparkki Oy, Ratakujan Pysäköinti Oy och VTK Kiinteistö Oy. Vidare har stadsdirektören gett förhandssamtycke till att avtalet för verkställande direktören för Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy förlängs.

Stadsstyrelsen fattade år 2024 beslut i anslutning till koncernbolagen gällande bland annat aktieaffärer. Koncernsektionen gav också utlåtanden om utkasten till samkommunernas ekonomi- och verksamhetsplaner.

Anvisningar för dotterbolagens verksamhet och uppföljning av det ekonomiska läget

Uppföljningen av dottersammanslutningarna genomfördes år 2024 genom att sammanslutningarna rapporterade om sin verksamhet, ekonomi och sin syn på hur målen förverkligats för respektive kvartal. Utöver detta gav dotterbolagen en redogörelse för hur intern kontroll och riskhantering har ordnats: stora bolag varje halvår och fastighetsbolagen en gång om året. Utgående från delårsrapporteringen gjorde serviceområdet en koncernrapport till kännedom för koncernsektionen.

För riskhanterings och den interna kontrollens del skickades koncernbolagens redogörelser vidare för analys till stadens sakkunniga i riskhantering. Vanda stads koncernsektion beslutade 7.12.2021 § 4 att utveckla koncernsektionens och koncernstyrningens verksamhet. Ett av de beslutade utvecklingsobjekten är rapportering av koncernsammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering till koncernsektionen. Genom en självbedömningsenkät som skickades till bolagen redogjorde man för andra gången år 2024 den interna kontrollens och riskhanterings situation inom Vandas koncernsammanslutningar. Utgående från enkäten får dottersammanslutningarna vägledning i att organisera utvecklingen av den interna kontrollen.

Med varje dottersammanslutning fördes ett ägarstyrningssamtal genom vilket man försäkrade sig om att ägarperspektivet överförs till dottersammanslutningens verksamhet som en del av koncernstyrningen och -övervakningen. Syftet med ägarstyrningssamtalen är också att åstadkomma en förtrolig och dialoginriktad kontakt mellan staden och dottersammanslutningen. De mest betydande sammanslutningarna anlände också på inbjudan till koncernsektionens sammanträden för att redogöra för sammanslutningarnas verksamhet, ekonomi och läget vad gäller målens förverkligande.

Dottersammanslutningarna informerades regelbundet om aktuella ärenden som gäller koncernstyrningen och utöver detta höll man för dem under räkenskapsperioden två webinarier som handlade om finansiering och avtalshantering.

Användningen av centraliserade koncerntjänster

Vanda stad producerar stödtjänster till sina dotterbolag huvudsakligen i anslutning till upphandlingar, it-administration och ekonomitjänster. Varje bolag har ett stödtjänstavtal med staden som täcker alla stödtjänster som staden erbjuder bolaget. Inom staden används ett koncernkontosystem som dottersammanslutningar kan anslutas till genom koncernsektionens beslut.

Hur riskhanteringssystemen och den interna kontrollen fungerar i dottersammanslutningarna

Enligt 3 kap. 1 § i förvaltningsstadgan svarar verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft för koncernstyrningen och -övervakningen. Vanda stads och dottersammanslutningarnas riskhantering ordnas genom att man följer en enhetlig riskhanteringspolicy. Verksamhetsområdena och dottersammanslutningarna rapporterar om sina betydande risker och arrangemang för riskhantering som en del av den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen och följer då de av Vanda stadsfullmäktige godkända (19.8.2024) principerna för hur riskhanteringen och den interna kontrollen ordnas i Vanda stads-koncern.

Stadsstyrelsen godkände 22.1.2018 § 15 stadskoncernens försäkringspolitik som trädde i kraft 1.2.2018. Försäkringspolitikens målsättning är att centraliserat styra försäkrandet och säkerställa att försäkrandet fungerar som en metod som jämnar ut kassaflödet och resultatet efter att en skada uppstått. Vanda stad använder en försäkringsmäklare vid konkurrensutsättning, upphandling och skötsel av försäkringar. Försäkringsmäklaren är en sakkunnig som bistår kunden och en företrädare i försäkrings- och skadeärenden, som är oberoende av försäkringsbolaget och befullmäktigad av kunden. Försäkringarna för Vanda stad och de dottersammanslutningar som hör till stadskoncernen (exkl. Vanda Energi Ab) har konkurrensutsatts under 2024. De nya försäkringsavtalen som skaffats på basis av konkurrensutsättningen är i kraft fr.o.m. 1.1.2025.

Den interna övervakningen är en del av principen för gott ledarskap och god förvaltning. En sammanslutnings styrelse har som uppgift att ordna sammanslutningens interna övervakning på ett ändamålsenligt och fungerande sätt. Inom dotterbolagen är det bolagets styrelse och den verkställande direktören som ansvarar för den interna övervakningen. Stadens interna revision har rätt att på uppdrag av stadsdirektören granska dottersammanslutningarnas verksamhet. Den interna revisionen utför granskningar enligt det egna arbetsprogrammet eller enligt separata beslut samt rapporterar sina observationer och slutsatser till koncernledningen. För revisionen ska dottersammanslutningarna uppge nödvändiga uppgifter och hjälpa till med att ta fram uppgifterna.

1.6.8 Koncernbokslutet och dess nyckeltal

Koncernens resultaträkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetsintäkter	767,9	780,6	1 195,6
Verksamhetskostnader	- 1 291,3	- 1 254,9	- 2 389,7
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	7,6	8,4	9,5
Verksamhetsbidrag	- 515,8	- 465,9	- 1 184,5
Skatteinkomster	578,6	634,3	1 199,2
Statsandelar	187,7	187,5	295,0
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	21,8	16,4	10,5
Övriga finansiella intäkter	3,8	5,7	5,1
Räntekostnader	- 61,0	- 46,4	- 20,2
Övriga finansiella kostnader	4,0	1,1	46,5
Årsbidrag	219,0	330,4	258,6
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	- 222,2	- 217,2	- 218,9
Differens vid eliminering av innehav	- 0,4	- 0,2	0,0
Nedskrivningar	- 0,5	- 1,6	- 2,0
Extraordinära poster	- 3,4	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	- 7,6	111,5	37,7
Bokslutsdispositioner	- 2,4	- 2,4	- 1,2
Räkenskapsperiodens skatter	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Kalkylerade skatter	- 0,9	- 3,0	- 3,7
Minoritetsandelar	- 18,4	- 17,3	- 0,2
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38,3	75,2	23,9

Koncernens resultaträkning, nyckeltal	2024	2023	2022
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	59,5	62,2	50,0
Årsbidrag/avskrivningar, %	98,3	151,0	117,0
Årsbidrag, euro/invånare	871,6	1 335,5	1 064,9
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Koncernens finansieringsanalys	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	219,0	330,4	258,6
Extraordinära poster	-3,4	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens skatter	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 13,2	- 9,6	- 11,4
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	- 579,0	- 420,5	- 428,2
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2,4	4,6	7,1
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	195,4	110,5	203,1
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 188,0	2,1	20,5
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i lånefordringar	- 0,3	0,1	0,3
Minskning i lånefordringar	5,3	3,3	2,6
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	528,5	199,6	78,3
Minskning i långfristiga lån	- 224,4	- 241,7	- 159,8
Förändring i kortfristiga lån	- 86,1	- 50,7	194,1
Förändringar i eget kapital	- 6,4	- 8,9	7,7
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändringar i förv. medel och förvaltad kapital	0,2	1,0	1,2
Förändring i omsättningstillgångar	- 6,5	7,7	17,9
Förändringar i fordringar	32,8	143,2	99,6
Förändring i räntefria skulder	24,7	114,4	20,8
Kassaflödet för finansieringens del	267,8	- 62,8	9,2
Förändring i likvida medel	79,8	- 60,7	29,7
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12	277,9	198,1	280,4
Likvida medel 1.1	198,1	280,4	250,7
Koncernens finansieringsanalys, nyckeltal	2024	2023	2022
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	- 164,0	- 39,7	- 84,9
Internt tillförda medel för investeringar, %	38,0	79,5	61,4
Låneskötselbidrag	1,0	1,3	1,5
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	4,6	1,3	1,0
Likviditet, kassadagar	46,9	36,6	33,5

Koncernbalansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	3 749,4	3 582,7	3 689,7
<i>Immateriella tillgångar</i>	28,7	35,4	55,0
Immateriella rättigheter	8,5	7,7	6,1
Övriga utgifter med lång verkningstid	19,0	26,2	47,6
Förskottsbetalningar	1,3	1,5	1,2
<i>Materiella tillgångar</i>	3 314,5	3 143,3	3 224,5
Mark- och vattenområden	460,8	441,4	431,4
Byggnader	1 400,6	1 445,4	1 531,6
Fasta konstruktioner och anordningar	1 009,6	1 000,2	970,7
Maskiner och inventarier	94,6	95,4	111,9
Övriga materiella tillgångar	6,1	7,1	8,1
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	342,8	153,8	170,7
<i>Placeringar</i>	406,1	404,0	410,2
Aktier i dotterbolag	0,7	0,0	0,0
Andelar i intressesamfund	104,3	101,0	108,8
Övriga aktier och andelar	119,8	116,7	111,6
Övriga lånefordringar	176,7	181,8	184,2
Övriga fordringar	4,6	4,5	5,5
Förvaltade medel	3,0	3,7	2,9
Rörliga aktiva	434,1	381,8	653,7
Omsättningstillgångar	31,4	24,9	38,4
Fordringar			
Långfristiga fordringar	2,4	3,3	15,1
Kortfristiga fordringar	122,5	155,6	319,7
Finansiella värdepapper	19,6	33,2	37,9
Kassa och bank	258,3	164,9	242,5
AKTIVA TOTALT	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Koncernbalansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	1 390,2	1 424,8	1 380,6
Grundkapital	318,0	318,0	349,1
Övriga egna fonder	161,2	159,0	160,2
Föregående räk.per. överskott (underskott)	949,3	872,5	847,4
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38,3	75,2	23,9
Minoritetsandelar	163,1	153,2	143,2
Avsättningar	23,2	22,2	30,3
Pensionsavsättningar	0,1	0,1	0,2
Övriga avsättningar	23,2	22,1	30,1
Förvaltad kapital	3,7	4,1	4,3
Främmande kapital	2 606,3	2 363,9	2 787,8
Långfristigt räntebelagt främmande kapital	1 940,6	1 565,2	1 717,0
Långfristigt räntefritt främmande kapital	220,8	218,6	211,9
Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	160,4	317,8	371,3
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	284,5	262,3	487,6
PASSIVA TOTALT	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Nyckeltal för koncernens balansräkning	2024	2023	2022
Soliditet, %	37,2	40,0	35,4
Relativ skuldsättning, %	168,8	145,9	101,9
Ackumulerat över-/underskott, milj. €	911,0	947,8	871,3
Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	3 625,5	3 830,2	3 588,4
Koncernens lånestock 31.12, milj. €	2 101,0	1 883,0	2 088,3
Koncernens lånestock 31.12, €/invånare	8 361,6	7 609,8	8 600,2
Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	2 417,8	2 261,2	2 514,1
Lån och hyresansvar, €/invånare	9 622,4	9 138,4	10 353,8
Koncernens lånefordringar 31.12, milj. €	176,7	181,8	184,2
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

1.7 Behandlingen av räkenskapsperiodens resultat

Vanda stads resultat för räkenskapsperioden 2024 uppvisar före ändringar i reserver och fonder ett underskott på -58 792 640,39 euro. I resultatet ingår resultaten för stadens fonder, vilka behandlas i affärsverkens och fondernas egna bokföringar enligt bokföringsbestämmelserna.

Stadsstyrelsen föreslår följande inför behandlingen av resultatet för räkenskapsperioden 2024:

- överskottet på 2 907 086,12 euro i Vanda stads fastighetsfond bokförs som en ökning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.
- Skadefondens underskott på 446 337,31 euro bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.

Räkenskapsperiodens resultat efter behandlingen:

- Stadsstyrelsen föreslår att det underskott på 61 253 389,20 euro som Vanda stad uppvisar för räkenskapsperioden överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen.

2 Budgetens utfall

2.1 Målens utfall

För år 2024 ställde fullmäktige upp sammanlagt 45 bindande mål. Elva av de uppställda målen nåddes fullt ut, 28 nåddes delvis medan sex mål inte nåddes alls.

Den svaga utvecklingen i det allmänna ekonomiska läget och konsekvenserna för den kommunala ekonomin av att bostadsbyggandet står stilla påverkar stadens ekonomi på så sätt att målen för produktivtets- och tillväxtprogrammet inte nås för 2024 och 2025. I bokslutet för 2024 uppgick årsbidraget till 59 miljoner euro. Verksamhetsbidraget försämrades 11,1 procent i relation till budgeten 2023.

Markanvändningens nettotinkomster uppgick till cirka 15,9 miljoner euro (2023: ca 16,4 milj. euro). År 2024 färdigställdes 901 bostäder (2023: 3 115). Antalet småhusbostäder som färdigställdes var 178 (2023: 452).

Naturens mångfald har främjats genom att vidta åtgärderna i filen Mångfald i naturen i Färdplanen för resurssmarthet. Fjärrvärmeutsläppen har inte nått målet och de har ökat från 2020 (cirka 25 %). De minskade ändå jämfört med året innan. Elutsläppen har minskat betydligt (nästan 30 %). Trafikutsläppen har också minskat (11 %), men de har inte nått målet (minskning 25 % 2020–2023).

Antalet passagerare i kollektivtrafiken ökade jämfört med året innan och antalet påstigningar var 146 406 påstigningar/vardag (2023: 133 218). Detta är det största antalet påstigningar någonsin i Vanda.

Byggandet av Vandas spårvagnsstad framskrider. Utvecklingsplanerna för centrumen har fortsättningsvis förverkligats. Uppföljningsgrupper som utsetts för stadscentrumen har ansvarat för uppföljningen, och grupperna har sammanträtt tre gånger under året.

Deltagandet i medborgarbudgetens röstning i Vanda var 3,2 % för hela staden. Antalet personer som röstade var totalt 6 686. Antalet idéer som lämnades in var 2 080, av vilka 349 gick vidare till omröstningen. Finansiering beviljades till 66 projekt som ska genomföras under 2024 och 2025. Hittills har cirka 12 000 Vandabor deltagit i medborgarbudgetens olika faser i Vanda, vilket innebär att målet på 5 procent har nåtts.

Vandas 50-årsjubileumsevenemang genomfördes i alla storområden enligt planerna. Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda är 41,9 procent vid årsskiftet 2024–2025 enligt enkäten om delaktighet. I varje storområde har man kartlagt en lämplig plats för arrangemang av utomhusevenemang.

Antalet långtidsarbetslösa ökade jämfört med läget i slutet av 2023. Antalet långtidsarbetslösa var 6 539 i slutet av året (2023: 5049). Antalet arbetslösa under 30 år var 3 978 i slutet av året (2023: 3 580) och antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål 8 240 (2023: 7 232).

Grundskoleelevernas läsfärdighet bedömdes med testet Lukuseula (åk 2 och 7). Målet var att resultaten förbättrades med fyra procentenheter jämfört med utgångsnivån. Resultaten från testen Lukuseula för åk 2 försämrades, men förbättrades för åk 7.

Målet för handlingsprogrammet för positiv särbehandling för åren 2023–2025 är att minska välfärds-skillnaderna mellan områdena och invånarna. Programmet har genomförts till största delen under 2024. Av programmets åtgärder har uppskattningsvis 13 vidtagits fullt ut (ca 81 %) och 3 delvis (19 %).

Målet Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar, nådde inte målnivån (4,3 %) när det gäller andelen sjukfrånvaro (6,02 %), men däremot minskade andelen sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa (0,97 %).

Bindande mål BS 2024 (Mål som har flera mätare, bedömning per mätare: NISH: nåddes i sin helhet, ND: nåddes delvis och NI: nåddes inte.)

Bindande mål för år 2024	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2022	Målnivå 2024	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1 –31.12.2024	Mätarnas läge 1.1 –31.12.2024	Målets utfall
En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad							
Fullmäktigeperiodens mål 1. Det säkerställs att staden och stadskoncernen på lång sikt är ekonomiskt starka							
1.1 Utvecklingen av drifts-ekonomins utgifter sker kontrollerat	Verksamhetsbidrag, förändring i %	Verksamhetsbidraget för- samrades 11,9 %	Enligt budgeten för år 2024, -6,9 % jfr. BDG 2023	Stadsdirektören Rapporteringsan- svar: Matti Ruu- sula	Utvecklingsåtgärder enligt fullmäkti- geperiodens strategi, budgeten 2024 samt produktiviteits- och tillväxtpro- grammet.	Verksamhetsbidraget försäma- des 11,1 % i relation till BDG 2023	Målet nåddes inte alls.
1.2 Produktiviteits- och till- växtprogrammet genom- förs enligt planerna	Årsbidraget förverkligas i stadens resultaträkning	Årsbidraget 123,6 milj. euro	Årsbidraget för år 2024 uppgår i stadens resultat- räkning till minst 110 milj. euro enligt budgeten. I budgeten för 2025 uppgår årsbidraget till minst 130 milj. euro.	Stadsdirektören Rapporteringsan- svar: Matti Ruu- sula	Programmets åtgärder vidtogs som en del av driftsplanen för 2024. Pro- grammet låg till grund för budgetbe- redningen 2025.	Den svaga utvecklingen i det all- männa ekonomiska läget och konsekvenserna för den kommu- nala ekonomin av att bostadsbyg- gandet står stilla påverkar sta- dens ekonomi på så sätt att må- len för produktiviteits- och tillväxt- programmet inte nås för 2024 och 2025. I bokslutet för 2024 uppgick årsbidraget till 59 milj. euro. I budgeten för 2025 uppgår årsbidraget till 70 milj. euro.	Målet nåddes inte alls.

1. 3 Nettoinkomster i fråga om marköverlåtelse och markanvändningsavtal för år 2024 är 32,5 milj. euro.	Inkomster från marköverlåtelse och markanvändningsavtal (netto), milj. euro = markförsäljningsvinster (köpesumman minus anskaffningspriset och kostnaderna i överlåtelseskick) + markarrendekomster + ersättningar enligt markanvändningsavtal (minus markanskaffningsutgifterna)	Nettoinkomsterna totalt 32,5 miljoner euro är beräknade markförsäljningsvinster för 2024 är cirka 24,5 miljoner euro, markarrendekomster cirka 6,6 miljoner euro och ersättningar enligt markanvändningsavtal cirka 13,5 miljoner euro.	Tero Anttila	Bostadstomter i producentform överläts genom uthyrning och en genom försäljning. Därutöver utarrenderades ett outbrutet område på en tomt för specialtjänster. Fyra av stadens småhusomter som erbjöds i den kontinuerliga ansökan såldes, och därtill såldes 17 hyrestomter som sedan kan inlösas. Vinsterna från försäljningen av bostadstomterna var cirka 4,5 milj. euro år 2024. Under 2024 såldes 5 företags- och två tomters hyrdes ut, av vilka den ena omfattar en köpoption. Av markanvändningsavtalen har 8 lagts fram för beslut, och den sammanlagda avtalsersättningssumman är cirka 31 milj. euro.	Markanvändningens nettoinkomster var enligt mätarens beräkningsprinciper cirka 15,9 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna uppgick före utgången av året till 11,7 milj. euro och markarrendekomsterna har uppgått till cirka 8,46 milj. euro. Ersättningsarna enligt markanvändningsavtal har uppgått till cirka 13,2 milj. euro. För markanskaffningar användes cirka 14,7 milj. euro och för försättande av tomterna i överlåtelseskick cirka 2,77 milj. euro.	Målet nåddes inte alls.
1.4 Försäljningen av social- och hälsovårdens och räddningsväsendets fastigheter, bostadsegendom och fastigheter på andra orter går främst med beaktande av marknadsläget.	Försäljningen av fastigheterna görs på ett ekonomiskt lönsamt sätt och i regel enligt försäljningsplanen.	Social- och hälsovårdens och räddningsväsendets fastigheter har sålts. De första bostadsobjekten och minst två fastigheter på andra orter har sålts.	Tero Anttila	As Oy Sepänpuisto, 41 bostäder, har sålts till VAV Yhtymä. Av de cirka 150 enskilda bostäderna som släpptes till försäljning såldes totalt 11 bostäder 2024. För att maximera försäljningspriset på den slutliga portföljen har åtgärder vidtagits för att höja bostädernas användningsgrad. Tre av fastigheterna på ön Mölandet i Sibbo såldes sommaren 2024. En fastighet ägs fortfarande av staden. Ett outbrutet område på cirka 149 ha av fastigheten med namnet Dragnäset i Kyrkslätt har sålts till finska staten som ett naturskyddsområde. Av fastigheten är cirka 3 ha ett område för bycentrum enligt generalplanen, vilket Vanda fortfarande äger.	Elva enskilda bostäder såldes och försäljningen av olika objekt har beretts. Försäljningen av vissa av social- och hälsovårdens och räddningsväsendets fastigheter förutsätter långa hyresavtal med Vanda och Kervo välfärdsområde (VaKeHyva). På grund av sina beslutstidtabeller kommer VaKeHyva troligtvis inte att skriva under hyresavtalen före mitten av 2025. Försäljningen av fastigheterna kan genomföras tidigast i slutet av 2025. Stadsstyrelsen beslutade 8.4.2024 med anledning av avmattningen i marknadsläget att senarelägga försäljningen av den slutliga bostadsportföljen. Försäljningen av enskilda bostäder fortsätter.	Målet nåddes delvis.

1.5 Främjande av helhetsplanen för koncerninnehaven när det gäller en koncentration av koncernstrukturen med beaktande av marknadsläget	Alla försäljningsåtgärder och andra åtgärder som förlagts till 2024 har vidtagits	Helhetsplanen för koncerninnehaven har godkänts i koncernsektionen och åtgärderna för 2022 har vidtagits	Alla försäljningsåtgärder och andra åtgärder som schemalagts för 2024 har vidtagits	Direktören för koncernservicen	Försäljningsprocessen för de objekt i bodelagsform som ägs av staden och används av välfärdsområdet har främjats bland annat genom att sammanföra materialet due diligence och utarbeta en NDA-avtalsmall och i K Oy Helikopterutikutkotas fall genom att föra handelsförhandlingar.	Försäljningsprocessen för K Oy Korson toimistokeskus har inte påbörjats än, eftersom välfärdsområdet har meddelat att det inte kommer att ingå ett långvarigt hyresavtal för objektet. Det har förts förhandlingar om försäljningen av K Oy Helikopterutikutkota, men ännu har ingen enighet nåtts med den potentiella köparen. Försäljningen av objektet lär genomföras tidigast 2025. Försäljningen av As Oy Katrinanrinne har inte påbörjats under 2024, eftersom objektet är en del av Katrinebergs planeringstävlingssområde och marknadsläget är dåligt. As Oy Sepänpuisto såldes till VAV 01/2024.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 2. Kompetensen och sysselsättningen stärks i syfte att främja livskraft och välfärd							
2.1 Arbetslösheten minskar under ekonomiplanperioden 2024–2027 till samma nivå som 2019 innan coronapandemin	Antalet långtidsarbetslösa och andelen anställda (arbetskraft)	5 237 långtidsarbetslösa (12/2022), 4,1 % (12/2021 arbetskraft)	4 500, 3,5 %	Susanna Taipale-Vuorinen	Man har kontaktat personer som varit arbetslösa i mer än 300 dagar och sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats på så sätt att planeringsgraden för de uppdaterade planerna är 58 %. Konjunkturen är verkligen en stor utmaning på arbetsmarknaden och antalet lediga arbetsplatser som anmälts till arbetsplatser som anmälts till arbets- och näringstjänsterna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 % färre än i december 2023.	6 539 (12/2024), 5,0 % (12/2022 av arbetskraften) (NI)	Målet nåddes inte alls.
	Antalet arbetslösa under 30 år och andelen anställda (arbetskraft) under 30 år	2 852 arbetslösa under 30 år (12/2022), 10,2 % (12/2021 arbetskraft)	2 300, 8,2 %		Man har aktivt kontaktat arbetssökande under 30 år och personer som varit arbetslösa och sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats på så sätt att planeringsgraden för de uppdaterade planerna är 58 %. Konjunkturen är verkligen en stor utmaning på arbetsmarknaden och antalet lediga arbetsplatser som anmälts till arbets- och näringstjänsterna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 % färre än i december 2023.	3 978 (12/2024), 14,2 % (12/2022 av arbetskraften) (NI)	

	Antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål och andelen anställda (arbetskraft) med främmande språk som modersmål	5 885 långtidsarbetslösa med främmande språk som modersmål (12/2022), 19,6 % (12/2021 arbetskraft)	5 500, 18,4 %		Man har aktivt kontaktat arbetssökande med främmande språk som modersmål och sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats på så sätt att planeringsgraden för de uppdaterade planerna är 58 %. Konjunkturen är verkligen en stor utmaning på arbetsmarknaden och antalet lediga arbetsplatser som anmälts till arbets- och näringsjämsorna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 % färre än i december 2023.	8 240 (12/2024) 24,6 % (12/2022 av arbetskraften) (NI)	
2.2 Företagens lönesumma ökar	Företagens index för lönesumman	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Tommo Koivusalo	Företagens tillväxt har stärkts genom olika åtgärder bl.a. genom etableringservice, klusterverksamhet och rekryteringsstöd.	120,5 (10/2024) (Indexet har förändrats, med det tidigare indexet är uppskattningen 131)	Målet nåddes delvis.
2.3. Antalet beslut om etablering eller expanderingsplanering (>50 arbetsplatser)	Antalet beslut om etablering eller expanderingsplanering (>50 arbetsplatser)	4	8	Tero Anttila och Tommo Koivusalo	Aktiva diskussioner om etablering har förts med cirka 50 aktörer. I det utmanande ekonomiska läget har genomförandet av stora investeringar och etableringar dragit ut på tiden.	Etableringar som genomförts via etableringservice (över 50 arbetsplatser): 6. Under 2024 har 5 företagstomter sålts och 2 har hyrts ut. Det framtida antalet arbetsplatser för dessa är cirka 250 personer.	Målet nåddes delvis.
2.4 Ny fastställd service för företagsförsäljning och för att locka investeringar används före årets slut	Arbetet med att utreda en verksamhetsmodell för styrning av etableringen har utförts och utvecklingsåtgärderna har vidtagits.	En bakgrundsutredning om utvecklingen av etableringservice har gjorts och verksamheten har organiserats och ansvaret fördelats.	Verksamhetsmodellen är etablerad och konkreta mål har ställts upp för den. Antalet så kallade leads när det gäller etableringar har ökat 50 %.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo och Mari Kaimari	Livsaktjänsternas nya kundrelationsdirektör tillträdde i augusti. En ny verksamhetsmodell utformades som ett samarbete över verksamhetsområdenas gränser under hösten.	Utredningsarbetet och verksamhetsmodellen är klara.	Målet nåddes i sin helhet.
2.5 Bättre identifiering av potentiella tillväxtföretag	En modell för att identifiera potentiella tillväxtföretag skapas.	En modell saknas.	En modell har skapats.	Tommo Koivusalo	Ett team har organiserats och utformandet av modellen har påbörjats.	Ett nytt team har organiserats inom livsaktjänsterna för att fokusera på utförandet av denna uppgift.	Målet nåddes i sin helhet.

Fullmäktigeperiodens mål 3. Vanda är en attraktiv stad för boende							
3.1 MBT-målen förverkligas	Det övergripande målet i enlighet med MBT-planen 2023 är 2 720 bostäder. Målet för statligt subventionerade hyresbostäder med långt räntestöd är 544 bostäder. Målet för bostadsrättsbostäder och bostäder som finansierats enligt modellen för kort räntestöd är totalt 272 bostäder.	År 2022 färdigställdes sammanlagt 3 304 bostäder. Inom produktionen av hyresbostäder med långt räntestöd färdigställdes 480 bostäder. Antalet bostadsrättsbostäder och bostäder med kort räntestöd som färdigställdes var totalt 35.	2 720 bostäder årligen (MBT2023-planutkast)	Tero Anttila	Ett aktivt kundsamarbete med byggherrarna genomfördes för att projekten skulle kunna påbörjas. På grund av den svaga efterfrågan på bostäder har genomförandet av flera projekt ändå skjutits upp i framtiden. När det gäller ARA-produktionen har man strävat efter att säkerställa att projekten framskrider också genom samarbete med ARA.	År 2024 färdigställdes 901 bostäder. Antalet hyresbostäder med statligt långt räntestöd som färdigställdes var 164 st. (NI)	Målet nåddes inte alls.
3.2 Antalet färdigställda småhusbostäder uppgår till 600 bostäder	I Vanda färdigställs 600 småhusbostäder (bostäder i rad- och parhus, fristående småhus och egnahemshus).	142 000 m ² -vy ny bostadsvåningsyta per år	247 300 m ² -vy ny bostadsvåningsyta per år	Tero Anttila	Detaljplaneprojekt främjas huvudsakligen enligt planläggningsprogrammet. En betydande mängd av de planlagda bostadsplanerna har stannats upp eller avbrutits på grund av lågkonjunkturen inom byggandet. Under 2024 har dessutom bråds-kande serviceplaner prioriterats.	Före 31.12.2024 hade 197 954 m ² -vy nytt bostadsvåningsyta (ND)	Målet nåddes inte alls.
3.3 Vandas 50-årsjubileum förbättrar Vandas stadsidentitet	Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda ökar.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Aktivt kundarbete har utförts och rådgivning har getts i såväl byggnadstillsynen som boendeteamet. Staden har både egnahemshustomter och småhus- och radhusbostäder i kontinuerlig försäljning. Tävlingar om småhustomter i bostadsform ordnades i Käinbybacka (pristävling om AP- och ATR-tomter) och i Varistorna på Loftvägen (kvalitetstävling om AP-tomter). Två småhusobjekt i produktionen lades direkt ut för kontinuerlig ansökan utan någon tävling. Lågkonjunkturen inom byggandet märks tydligt också i byggandet av småhusbostäder och efterfrågan på tomter.	År 2024 färdigställdes 178 småhusbostäder.	Målet nåddes inte alls.
3.3 Vandas 50-årsjubileum förbättrar Vandas stadsidentitet	Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda ökar.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Jubileumsårets evenemangsproduktion har genomförts enligt planerna.	Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda är 41,9% vid årsskiftet 2024–25 enligt enkäten om delaktighet. (NI)	Målet nåddes delvis.
	Vandas jubileumsår syns i hela staden. I stadsområdena (7) ordnas jubileumsårets huvudevenemang och i bostadsområdena ordnas jubileumsårets evenemang av organisationer.	Planen för synligheten i områdena år 2024 är klar.	Evenemang i alla bostadsområden.		Huvudevenemang för Vandas 50-årsjubileumsår hade planerats i alla stadsområden. Evenemangen framskred enligt planerna.	Evenemangen ordnades som planerats i alla stadsområden. (NISH)	

3.4. Vanda som en evenemangsstad blir allt starkare	Programmet för Vanda 50 år	En åtgärdsplan har utarbetats	Åtgärderna har vidtagits enligt plan	Åtgärderna har vidtagits enligt planen. (NISH)	Målet nåddes delvis.
	Ett verktyg för klassificering av evenemang och bedömning av deras effekt utarbetas.	Klassificering av evenemang och bedömning av deras effekt görs inte systematiskt.	Ett verktyg för klassificering av evenemang och bedömning av deras effekt har utarbetats och det används systematiskt i stadens evenemangsproduktion.	Riikka Åstrand	Kulturen: En bedömning av evenemangens effekt gjordes tillsammans med Salmi Eventizer för första gången 2024 och samarbetet fortsätter. (Salmi Eventizer som utvecklats av Salmi Platform Oy är en digital evenemangsanalys som används som verktyg för kunskapsbaserad ledning för evenemang och bedömning av evenemangens effekt.) (NISH)
	Antalet användare av Vandas evenemangskalender ökar.	233 000 besöks-gånger på kalenderns ingångssida	250 000 besöks-gånger på kalenderns ingångssida	Under hela året genomfördes månatlig reklam på sociala medier för evenemangskalendern. Människor hänvisades också till evenemangskalendern via olika kampanjer för enskilda evenemang.	304 136 personer besökte kalendern 1.1–31.12.2024. Målet som var 250 000 besökare nåddes tydligt. OBS. I fråga om mätningen ansågs det inte vara förnuftigt att bara mäta antalet besökare på ingångssidan, utan i stället mäts antalet besökare i hela kalendern. Ett besök på en evenemangssida eller i en kategori är inte mindre viktig än ett besök på ingångssidan. Inom marknadsföringen hänvisar vi ofta till ett mer exaktare objekt. (NISH)

3.5 Vandas anseende och attraktionskraft förbättras och kännedomen om staden ökar	Evenemangsplatskort och en evenemangsplatskarta har utarbetats för evenemangsarrangörerna Enkät om anseende Områdets livskraft: Attraktionskraft 3,09 (potentiella invånare), Kvarhållningskraft 3,48 (invånare) Organisationens anseende: Anseende 2,94 (potentiella invånare), Förtroende 3,10 (invånare)	Planen utarbetad Enkät om anseende Områdets livskraft: Attraktionskraft 3,19 (potentiella invånare), Kvarhållningskraft 3,58 (invånare) Organisationens anseende: Anseende 3,04 (potentiella invånare), Förtroende 3,20 (invånare)	Evenemangsplatskorten och -kartan har publicerats på webbplatsen vantaa.fi Mari Kalmari	För varje storråd har man kartlagt en lämplig plats/platser för arrangemang av utomhusevenemang och evenemangsområdeskorten har utarbetats för fyra av sju storråden (Dickursby, Myrbacka, Korso, Håkansböle). Resten är under arbete och färdiga våren 2025. Programmet för anseendet genomförs som en del av informationens och marknadsföringens verksamhetsplaner för 2024. Programmet för anseendet genomförs som en del av informationens och marknadsföringens verksamhetsplaner för 2024. Programmet för anseendet genomförs som en del av informationens och marknadsföringens verksamhetsplaner för 2024.	Utomhusevenemang har arrangerats också i Björkby, Aviapolis, Håkansböle och Kivistö på ett antal olika platser. Utarbetandet av evenemangsområdeskorten för dessa storråden inleddes hösten 2024. (ND) Resultaten från enkäten om stadernas attraktionskraft och kvarhållningskraft – februari 2025: Vandas attraktionskraft 3,13 (målnivå 3,19) Vandas kvarhållningskraft 3,41 (målnivå 3,58) Vandas anseende 3,06 (målnivå 3,04) (ND) Ingen lämplig mätare 2025 Invånarna och de potentiella invånarnas uppfattning om Vanda har blivit positivare på grund av resultaten från marknadsföringens huvudkampanj, podcastserien Vantastic. Lyssnarna anser att Vanda är en företagervänlig stad. Vantastic har lyssnats på 71 000 gånger och serien klättrade upp på plats 42 för podcastserier i Sportif. (NISH)	Målet nåddes delvis.
---	---	--	---	---	---	----------------------

	Följning i media och på sociala medier	Antalet positiva omnämningar och potentiell tillgänglighet	+10 %			Programmet för anseendet genomförs som en del av informations- och marknadsföringens verksamhetsplan för 2024. En kontinuerlig uppföljning och analys av media och sociala medier.	Den positiva synligheten i medierna har sjunkit från och med 2024. (NI)	
Bra service som utgår från invånarna								
Fullmäktigeperiodens mål 4. Smidiga tjänster som bygger välfärden								
4.1. Kundens ledningssystem på stadsnivå har beskrivits i programarbetet Kundens 2030 enligt målen	Kundens ledningssystem på stadsnivå har beskrivits.	Det finns inget ledningssystem för kundservice.		Susanna Taipale-Vuorinen	De styr- och projektgrupper som ska tillsättas som stöd för utvecklingen av kundservice på stadsnivå har tillsatts och grupperna har inlett sin verksamhet. Det har avtalats om måtarna för och fortsättningen av den gemensamma utvecklingen av kvaliteten på kundservice på stadsnivå.	Styr- och projektgruppernas verksamhet pågår.	Målet nåddes i sin helhet.	
4.2. Vandabornas fysiska aktivitet ökar	Motionsaktiviteten bland personer i arbetsför ålder, äldre personer samt rörelse- och funktionshindrade personer Den strategiska planen för anpassad motion och dess mätare som är under arbete.	Enkät om den vuxna befolkningens motions- och hälsovanor 2023. Procentandel personer som rör på sig tillräckligt enligt hälso- och rekommendationerna (Finsote 2020): 20-54 år 36 %, 55-74 år 31 %, 75+år 18 % En plan för genomförandet av uppföljningen har skapats.	Procentandelen personer som uppfyller hälso- och rekommendationerna ökar. Man har kännedom om motionsaktiviteten bland personer i arbetsför ålder, äldre personer samt rörelse- och funktionshindrade personer. Aktiviteten kan i fortsättningen följas upp på årsnivå.	Riikka Åstrand	Anskaffningen av ett stadsspecifikt urval för undersökningen Hälsovanor i Finland har beräknats för 2025 och ingår i verksamhetsrådets budget. En arbetsbok för anpassad motion inklusive mål och åtgärder färdigställs under våren 2025.	Jämförelsedata finns inte att tillgå vad gäller vuxna personer. Staden har inga tillgängliga stadsspecifika resultat från undersökningen Hälsovanor i Finland. (ND)	Målet nåddes delvis.	
	Fysisk aktivitet ökar i alla åldersgrupper. 1. Som mätarutrustning kan man tillämpa mätare som tas i bruk i motionsprogrammet	Move! Fysiska funktionsförmågan har ökat Åk 5 flickor 40,9 % Åk 5 flickor 37,2 % Åk 8 flickor 49,6 % Åk 8 flickor 41,4 %	Move! -mätningens % -helt resultat när det gäller funktionsförmågan förbättras (sjunkit). Procentandelen personer som uppfyller hälso- och rekommendationerna ökar.		Lärarnas kompetens stöds med Move!-utbildningar. I skolorna får eleverna öva att genomföra Move!-mätningarna. Ett projekt som inleddes 1.8.2024 för att öka andelen rastmotion och cykling till och från skolan och för att erbjuda PT-verksamhet i skolan	Move! Fysiska funktionsförmågan har ökat Åk 5 flickor 39,6 % Åk 5 pojkar 32 % Åk 8 flickor 54 % Åk 8 pojkar 39,3 % Resultatet för elever i åk 5 och pojkar i åk 8 har förbättrats		

	2. Enligt åldersgrupp: Barn, unga: Move! - mätningar, personer i arbetsför ålder, äldre personer: Hälsosamma Finland-välfärdsområ- dets data	(Resultatet anger en procentandel av de elever vars fysiska funktions- förmåga är på en nivå som eventu- ellt skadar eller försämrar hälsan och välbefinnan- det)			särskilt för elever som fått sämre Move!-resultat i årskurserna 7–9.	och resultatet för flickor i åk 8 har försämrats jämfört med Move-mätningen 2022. Jämförelsedata finns inte att tillgå vad gäller vuxna perso- ner. Staden har inga tillgäng- liga stadspecifika resultat från undersökningen Hälsos- amma Finland. (ND)		
4.3 Utveckling av hob- byplatser	Användarrespons och utvecklingsidéer sam- las in på hobbyplat- serna.	Det gamla re- sponssystemet används och platt- formen Delaktig i Vanda används.	Det nya responssystemet används, det är möjligt att lämna respons och ut- vecklingsidéer direkt på hobbyplatserna.	Riikka Åstrand		Under ett pilotprojekt i Hanaböle träsk testade man att lämna respons med låg tröskel på hobbyplatserna. Information från pilotprojektet har samlats in och förs till vidareutveck- lingen, fortsättningen fortfarande öp- pen.	Pilotprojektet har genomförts, men det nya sättet att samla in respons kräver fortsatt vida- reutveckling.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 5. En kontrollerad övergång till välfärdsområdet								
5.1. Samarbetet med välfärdsområdet fun- gerar smidigt, båda organisationerna för- verkligar gemen- sama mål och följer strategiska riktlinjer	Uppföljning av förverk- ligandet av planer och avtal som gäller kon- taktytor samt gemen- sama mål och strate- giska riktlinjer	En del av de iden- tifierade planerna eller avtalen som gäller kontaktytor, gemensamma mål och strategiska riktlinjer har utar- betats.	Förverkligandet av alla pla- ner och avtal vad gäller kontaktytor har följts upp och alla eventuella problemområden har be- handlats vid ledningens fo- rum och alla gemensamma mål och strategiska riktlin- jer har behandlats vid led- ningens forum.	Stadsdirektören, biträdande stads- direktörerna	Stadsdirektörens verksamhetsom- råde: Ledningsgrup- pen har sammanträtt enligt samarbetsavtalet. Styrgrup- pen för säkerhetsplanering har sammanträtt regelbundet och bl.a. instruerat be- redningen av programmet för före- byggande av segregation. På substans- nivå fungerar samsamarbetsstrukturen aktivt.	Stadsdirektörens verksam- hetsområde: Ledningsgrup- pen och den politiska led- ningen har sammanträtt enligt samarbetsavtalet. Styrgrup- pen för säkerhetsplanering har sammanträtt regelbundet och bl.a. instruerat beredningen av programmet för förebyggande av segregation. På substans- nivå fungerar samsamarbetsstruk- turen aktivt.	Målet nåddes delvis.	
					Stadskulturen: Vanda har deltagit i lagstadgade hyte-förhandlingar två gänger och haft nära kontakt med väl- färdsområdet i anslutning till fram- jande av välfärd och hälsa. Avtal om	Stadskulturen: Vanda har del- tagit i lagstadgade hyte-för- handlingar två gånger och haft		

					kontaktytor har utarbetats efter behov. Huvudsakligen fungerar kontaktytorna bra, och det finns inget behov av separata avtal om kontaktytor. Förhandlingar som gäller oklara kontaktytor i fråga om arbetsfördelning eller funktionsdelning har fortsatt och de fortsätter också 2025. Fostran och lärande: En arbetsgrupp som består av representanter från Vanda-Kervo-Vanda och Kervo välfärdsområde har kartlagt planer och avtal som gäller kontaktytor samt samarbetsgrupper och strukturer. Arbetsgruppen har presenterat sin utredning i mars 2024 på ett miniseminarium för ledningsgrupperna för verksamhetsområdet för fostran och lärande i Vanda och tjänsterna för barn, unga och familjer (LANUPE) vid Vanda och Kervo välfärdsområde, och där strukturen för samarbetsgrupperna godkändes. Läget vad gäller samarbetet mellan Vanda och Vanda och Kervo välfärdsområde har också behandlats bl.a. på mötet för Vandas och Kervos förtroendevalda 19.4. Stadsmiljön: En fungerande samarbetsstruktur har skapats och alla grupper har sammanträtt under 2024. Projektsamarbetsgruppens uppgift är bl.a. att samordna planen för servicenätet och projekten och de långsiktiga lokalbehoven. Beredningsgruppen för nybyggnadsprojekt fokuserar sig på planläggningen av nybyggnadsprojekt och tomtöverlåtelser. Beredningsgruppen för lokaler fokuserar sig på hyresavtalen och lokalförändringarna som gäller lokaler som staden äger men som hyrts ut till välfärdsområdet.	nära kontakt med välfärdsområdet i anslutning till främjande av välfärd och hälsa. Avtal om kontaktytor har utarbetats efter behov. Huvudsakligen fungerar kontaktytorna bra, och det finns inget behov av separata avtal om kontaktytor. Förhandlingar som gäller oklara kontaktytor i fråga om arbetsfördelning eller funktionsdelning har fortsatt och de fortsätter också 2025. Fostran och lärande: Samarbetets strukturer har skapats tillsammans med verksamhetsområdet för fostran och lärande i Vanda och Kervo välfärdsområde. De lagstadgade samarbetsgruppernas verksamhet pågår. Det har avtalats om ett gemensamt mål för 2025 samt om att ställa upp ett strategiskt mål för den kommande strategiperioden. Gemensamt utvecklingsarbete görs i de gemensamt överenskomna strukturerna samt i ouppnådda och nya mål. Stadsmiljön: Inom verksamhetsområdet har man inte sett något behov av separata planer eller avtal som gäller kontaktytor. Stadsmiljöns verksamhetsområde har inlett ett samarbete med välfärdsområdet i tre samarbetsgrupper under 2024. Dessa är 1 Projektsamarbetsgruppen 2 Beredningsgruppen för nybyggnadsprojekt och 3 Beredningsgruppen för lokaler. Grupperna har följt upp hur de strategiska riktlinjerna för målen har genomförts.
--	--	--	--	--	---	--

Fullmäktigeperiodens mål 6. Ett lärande baserat på inlärares behov och möjligheter att framskrida utifrån de egna förutsättningarna stöds					
6.1 Läsfärdigheterna och de matematiska färdigheterna hos alla grundskoleelever förbättras	Testet Lukuseula (åk 2 och åk 7)	Resultaten från testet Lukuseula läsår 21–22: åk 2 (mätning våren 22) -Lärokursen finska som modersmål 24 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 % -Lärokursen finska som andra språk 61 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 % åk 7 (mätning hösten 2021) -Lärokursen finska som modersmål 29,6 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 % -Lärokursen finska som andra språk 74,2 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 %	Resultaten från testet Lukuseula förbättras varje läsår med 2 procentenheter jämfört med föregående mätning. Av den anledningen förbättras resultaten från Lukuseula år 2024 med 4 procentenheter jämfört med utgångsnivån.	Katri Kalske	Testet Lukuseula genomfördes för eleverna i åk 2 under februari–april. I testet Lukuseula infördes MPASS-inloggning vilket underlättar det praktiska genomförandet av testet. Den elektroniska resultattjänsten gör det lättare att granska resultaten mer tidsenligt.
	FUNA-test för kunskaper i matematik åk 3 och åk 7	Det allmänna resultatet av matematikutvärderingen är att Vandaeleversnas grundläggande kunskaper i matematik ligger nationellt sett på en genomsnittlig nivå och delvis till och med på en lite bättre nivå.	De matematiska kunskaperna har förbättrats jämfört med 2023		FUNA-utvärderingen för elever i åk 3 och 7 under läsåret 2023–2024 utfördes före utgången av höstterminen 2023. Man har inte fått några resultat på stadsnivå.
					Lukuseulas slutrapport för läsåret 2023–2024 kom ut i augusti. Enligt slutrapporten hörde 32 % av S1-eleverna till den lägsta prestationsnivån 20 % och 80 % av S2-eleverna till den lägsta prestationsnivån 20 % under våren 2024. Således har resultatet för S1-eleverna försämrats 8 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå och resultatet för S2-eleverna har försämrats 19 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå. Enligt slutrapporten hörde 23 % av S1-eleverna i åk 7 till den lägsta prestationsnivån 20 % och 68 % av S2-eleverna till den lägsta prestationsnivån 20 % under hösten 2023. Således har resultatet för S1-eleverna förbättrats 6,6 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå och resultatet för S2-eleverna har förbättrats 6,2 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå. De svenskspråkiga resultaten finns inte att tillgå. (ND)
					FUNA-utvärderingsverktyget har konstaterats vara välfungerande och skolorna har använt sig av de elevspecifika resultaten från hösten 2023. Inga FUNA-utvärderingar genomfördes 2024. (NI)
					Målet nåddes delvis.

6.2 Praktikplatsgaranti för grundskolans PRAO-period och andra stadiets studerande	Staden garanterar varje grundskolelev och studerande på andra stadiet en praktikplats an- tag/inom den pri- vata sektorn, i ett bolag som huvud- sakligen ägs av sta- den eller i stadens serviceområdena inom varje verk- samhetsområde och deras enheter kvoterar man in ett årligt praktikplats- antal genom en ge- mensam planering med verksamhets- området för fost- ran och lärande och tillväxttjän- serna.	I Vanda behöver 2 700 unga varje år en praktikplats inom praktisk arbetslivso- rientering. För när- varande finns det ingen officiell sta- tistik. Enligt en inof- ficiell statistik är an- delen praktikplatser inom praktisk ar- betslivsorientering i Vanda stad cirka 5 %. I fortsättningen förbinder sig Vanda stads verksamhets- områden att inom sina serviceområden och enheter erbjuda eleverna allt fler praktikplatser under PRAO-perioderna (praktisk arbetslivso- rientering) eller TEPPO-perioderna (arbetslivsinriktad grundläggande ut- bildning). Genomfö- randet av de PRAO- eller TEPPO-platser som verksamhets- områdena erbjuder följs upp i enlighet med avtalen för praktisk arbetslivso- rientering i samar- bete med elevhand- ledarna.	100 % av eleverna inom den grundläggande utbildningen hit- tar en praktikplats för PRAO- el- ler TEPPO-perioden. Av dessa praktikplatser är minst 10 % inom stadens verksamhetsom- råden. För att eleverna ska få det stöd de behöver för att hitta en PRAO- eller TEPPO-plats, ska de få tillräckligt med elevhand- ledning i grundskolan.	Katri Kalske och Tommo Koivusalo	Elevhandledarna inom den grundläg- gande utbildningen handleder ele- verna i årskurs 9 inför den läroplans- enliga PRAO-perioden. I och med den intensifierade elevhandledningen har undomarna möjlighet att delta i en s.k. intensifierad PRAO-period (Teho- TET). Varje TEPPO-elev får intensifie- rad elevhandledning. Verksamhets- områdena har hört om olika PRAO- möjligheter inom den grundläggande utbildningen och överväger i vilka egna enheter de kunde öka möjlighet- erna att bekanta sig med arbetslivet inom den grundläggande utbild- ningen. För varje PRAO-period gör man upp PRAO-avtal, utifrån vilka de genomförda PRAO-perioderna kan statistikföras.	För varje PRAO-period gör man upp PRAO-avtal, utifrån vilka det mäts hur målet nås. Verksam- hetsområdena är mer medvetna om behovet av PRAO-platser för grundskoleelever, behovet av samarbete och praxisen inom den praktiska arbetslivsoriente- ringen. Elevhandledarna vid grundskolorna har fört statistik om genomförda PRAO-perioder med hjälp av de gjorda PRAO- avtalen (inkl. PRAO-perioder för åk 8 och 9, TEPPO-perioder samt intensifierade PRAO-peri- oder (TehoTET) inom den inten- sifierade elevhandledningen). Närmare 100 % av eleverna i åk 9 har deltagit i en PRAO-period. Ungefär 10 % av PRAO-platserna har erbjudits inom Vanda stad. Av dessa har största delen varit i ett daghem eller en skola i Vanda. Ett tillräckligt antal elev- handledare (i genomsnitt 220 elever/elevhandledare) i grund- skolan möjliggör att eleverna får tillräckligt med handledning.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 7. Staden satsar på behovet hos kommuninvånare i olika åldrar med avseende på livslångt lärande och utbildning							
7.1 Strukturen i fråga om stödet inom utbild- ningen på andra stadiet svarar på förväntningen av läroplikten	En utvecklingsplan för stödet för lä- rande	Stödtåtgärder för lä- randet har fastställts och utvecklats med hjälp av coronaun- derstöd	En högklassig utvecklingsplan för stöd för lärande inom utbild- ningen på andra stadiet har ut- arbetats 3/2024 och genomfö- randet av planen inleddes 8/2024	Katri Kalske	Man har börjat utvärdera effekterna av stödtåtgärder för lärande. En plan för utveckling av stödet för lärande har gjorts upp i form av utvecklings- projekt inom stödet för lärande. Ett utvecklingsprojekt inom gymnasieut- bildningen har inletts 2/2024.	En plan för utveckling av stödet för lärande har gjorts upp i form av utvecklingsprojekt inom stö- det för lärande. Planen för ut- veckling av stödet för lärande inom gymnasieutbildningen har gjorts upp till juni 2025 som en	Målet nåddes i sin helhet.

						Serviceområdet för utbildningen på andra stadiet har genom ett beslut daterat 16.5 fått ett projektstöd på 207 000 € för att utveckla stödet för lärande inom yrkesutbildningen. (ansökt 207 000 €, projektunderstödet sista användningsdag 31.12.2025). Man har aktivt följt den nationella förbättningsberedningen av stödet för lärande och Vanda stad har gett utlåtande om ändringsförslagen för både gymnasielagen och lagen om yrkesutbildning. Man har samarbetat med Helsingfors och Esbo i fråga om förberedelserna inför reformerna. Så kallade lärarskuggningar har ordnats mellan serviceområdena för den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet.	del av projektet. Den planliga utvecklingen har börjat. Planen för utveckling av stödet för lärande inom yrkesutbildningen har gjorts upp till december 2025 som en del av ansökan om understöd, för vilket man fått ett positivt beslut 16.5. Den planliga utvecklingen har börjat i augusti 2024. Man har aktivt följt den nationella förbättningsberedningen av stödet för lärande och Vanda stad har gett utlåtande om ändringsförslagen för både gymnasielagen och lagen om yrkesutbildning. Man har samarbetat med Helsingfors och Esbo i fråga om förberedelserna inför reformerna. De nationella reformerna träder i kraft 1.1.2025 (gymnasieutbildning) och 1.1.2026 (yrkesutbildning).	Målet nåddes delvis.
7.2 Flerspråkiga elevers inlärningsfärdigheter och kunskaper i finska (svenska) förbättras från dagogiken upp till andra stadiet	Program för utveckling av flerspråkiga elevers lärande	Flerspråkiga elevers lärande har utvecklats inom serviceområdena, men den sammanhängande helheten på verksamhetsområdesnivå är ostrukturerad	Programmet för utveckling av flerspråkiga elevers lärande har utvecklats inom serviceområdena, men den sammanhängande helheten på verksamhetsområdesnivå är ostrukturerad	Verksamheten för flerspråkiga elevers lärande etableras som en del av varje lärares arbete. Småbarnspedagogikens språk- och kulturkoordinatorer skapar modeller och handleder personalen i språkmedvetna metoder och verktyg. Den grundläggande utbildningen ordnar sådan tilläggsutbildning för lärarna som stöder en språkmedveten undervisning och S2-undervisningen.	Katri Kalske	Programmet för utveckling av flerspråkiga elevers lärande har utarbetats och presenterats för närmast för fostran och lärande. I småbarnspedagogiken har språk, kultur- och äskadningsmedvetenhet beaktats i utbildningsprogrammets innehåll. Småbarnspedagogikens språk- och kulturkoordinatorer stärker kunskan på fältet. Materialet om språkinläringen hos flerspråkiga barn har utarbetats och presenterats i stor omfattning för olika yrkesgrupper. Läsläsningsstöd har införts på alla skolor inom den grundläggande utbildningen och vid förhandlingarna kring lokal problemlösning har man delat med sig av fungerande metoder för läsläsningsstöd. Under våren har Reading to Learn-utbildning ordnats för ämneslärare, klasslärare och speciallärare inom den grundläggande utbildningen. På hösten ordnades språkmedveten kompanionundervisning på det egna modersmålet. Det ansöktes om ESF-bidrag för språkligt stöd för elever med främmande språk som modersmål dvs. för genomförande av ett utvecklingsprogram för flerspråkiga elever, men ansökan gav inget resultat. Det budgeterades 300 000 euro för programmet i stadens budgetförslag i slutet av året.	Programmet för utveckling av flerspråkiga elevers lärande har utarbetats och utvecklingsåtgärderna utifrån programmet pågår som bäst. Verksamheten enligt småbarnspedagogikens mål är i gång. Graden av deltagande när det gäller flerspråkiga barn är 76 %: Under 3 år 47 %, 3–5 år 87 %, i förskoleåldern 97 %. Graden av deltagande när det gäller finskspråkiga/svenskspråkiga barn är 83 %: Under 3 år 68 %, 3–5 år 93 %, i förskoleåldern 98 %.	

7.3 Inom projektet Dickursby kompetenscampus utvecklar man gemensamt nya tjänster för livslångt lärande	Den gemensamma utvecklingen av en modell för serviceverksamheten i anknötning till utbildningssamarbetet vid Dickursby kompetenscampus framskrider till en pilotprojektfas.	Utbildningssamarbetets modell för serviceverksamheten har inte fastställts.	Utbildningssamarbetets modell för serviceverksamheten är klar för att testas i ett pilotprojekt.	Katri Kalske	I processen för gemensam utveckling av en modell för ett serviceproducerande nätverk deltar 10 utbildningsanordnare. Under året har man utformat funktionerna för ett serviceproducerande nätverk, den juridiska formen som bäst lämpar sig för olika utvecklingsfaser och utkastet för ett gemensamt serviceutbud. Det serviceproducerande nätverkets roll och uppgifter har preciserats under utvecklingsprocessen. Den gemensamma utvecklingen slutfördes i november 2024 och modellen för serviceverksamheten är nu klar för att testas i ett pilotprojekt.	Utvecklingen av ett serviceproducerande nätverk har slutförts i samarbete med de utbildningsaktörer som undertecknat intentionsavtalet. Modellen för serviceverksamheten är klar för att testas i ett pilotprojekt och intentionsavtalet för pilottestning av modellen för serviceverksamheten har utarbetats tillsammans med de utbildningsaktörer som deltagit i utvecklingen.	Målet nåddes i sin helhet.
7.4 Vandabornas kompetens stärks	Åtgärder som ska vidtas för att stärka kompetensen.	Det finns inga mätare för att följa upp utbildningsnivån.	Utifrån de mätare som utarbetats under 2023 och genom att följa dem vidtas åtgärder som stärker Vandabornas kompetens.	Katri Kalske	Avläggande av studier på andra stadiet: Den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet har i samarbete utvecklat praxisen för övergången till studier på andra stadiet. Vantaan aikuiskoulutus ja Sotungin etäluokio har inlett ett samarbete i anslutning till dubbelexamenstudier vid Varia i Veckal från och med augusti 2025. Avläggande av högskoleexamen: Genom att utveckla flexibla lärtigar syftar man till att stärka övergången till högskolestudier för gymnasieutbildande på andra stadiet. Ett samarbetsavtal har utarbetats med yrkeshögskolan Metropolia när det gäller ledstudier (sjukskötarstudier och tradenomstudier). Avläggandet av ledstudier har följts upp och utvärderats inom yrkesutbildningen. Uppgifter om hur Vandaborna fått plats vid studier på högre nivå har beställts av utbildningsstyrelsen. Kompetens som stöder sysselsättningen: Som en del av reformen av arbets- och näringslivet (TE2025) har man planerat att testa vägledande utbildningar på andra stadiet för arbets- och näringslivet (restaurangbranschen, lagerbranschen, husetknik, fastighetsbranschen, maskin- och produktionsbranschen).	Vandabornas utbildningsnivå följs upp med flera mätare: hur de som gått ut den grundläggande utbildningen fått plats vid utbildningen på andra stadiet, hur de som gått ut andra stadiet fått plats vid högskolor, Vandabornas utbildningsnivå.	Målet nåddes i sin helhet.

Fullmäktigeperiodens mål 8. Digitaliseringen stöder en utveckling av servicen							
8.1 DigiOne-serviceplattformen som stöder lärandet och undervisningen har testats och införandet i pilotprojektskolorna har förberetts. I gymnasierna har man börjat testa DigiOne.	Antalet skolor och gymnasier där man genomfört ett pilotprojekt.	Skolornas och gymnasiernas anställda har ställt delhelheterna, bekantat sig med de framtida tjänsterna och förberett sig på pilotprojektet med DigiOne-serviceplattformen.	Åtta skolor och ett gymnasium har testat DigiOne-tjänsten i ett pilotprojekt.	Katri Kalske	Vandas representanter har deltagit i verksamheten för DigiOnes utvecklingsgrupper. Lärare från åtta grundskolor har testat DigiOnes helheter våren 2024 och pedagogiska stödpersoner har berättat om att stödjande pedagogiska införandet av DigiOne. Inom projektet pågår en utredning av arkitekturgrunden för att säkerställa att man håller sig inom projektets tidsplan och budget. Huvudprojektets färdigheter och också projektets tidsplan preciseras efter arkitekturutredningen på hösten 2024.	Vandas representanter har deltagit i verksamheten för DigiOnes utvecklingsgrupper. Lärare från sju finskspråkiga grundskolor och en svenskspråkig grundskola har varit med och testat och pilottestat DigiOne-tjänster 2024. Pedagogiska stödpersoner från sju finskspråkiga grundskolor och en svenskspråkig grundskola har berättat om att stödjande införandet av DigiOne. Det har inte varit möjligt att pilottesta DigiOne inom gymnasieutbildningen, eftersom utvecklingsarbetet med systemet inte har framskridit till det skedet på nationell nivå. Gymnasieutbildningen har deltagit i utvecklingsarbetet och godkännandetestningar enligt de möjligheter projektet erbjuder.	Målet nåddes delvis.
En utveckling mot ökande ojämlikhet förebyggs							
Fullmäktigeperiodens mål 9. Utvecklingen mot marginalisering och ökande ojämlikhet bryts							
9.1 Barns och ungas sociala och emotionella färdigheter förbättras och mobbingens minskar. Vålbefinnandet hos studerande förbättras i samarbete med välfärdsområdet.	School Day och enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbing (upp-levt mobbing varje vecka) resultat 2021: åk 4-5: 9 % åk 8-9: 5 % Enkäten Hälsa i skolan: Upplevt störande sexuella inviter eller sexuell ofredelse under 2021: gymnasiet: 37,4 %	Enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbing (upp-levt mobbing varje vecka) resultat 2021: åk 4-5: 9 % åk 8-9: 5 % Enkäten Hälsa i skolan: Upplevt störande sexuella inviter eller sexuell ofredelse under 2021: gymnasiet: 37,4 %	Enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbing (upp-levt mobbing varje vecka) resultat 2021: åk 4-5: 9 % åk 8-9: 5 % Enkäten Hälsa i skolan: Upplevt störande sexuella inviter eller sexuell ofredelse under 2021: gymnasiet: 37,4 %	Katri Kalske	Varje skola inom den grundläggande utbildningen har en årsklocka för välbefinnande, utifrån vilken man åtminstone en gång i månaden håller lektioner i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter för alla elever i åk 1-9. Varje elev i åk 7 och 8 har från och med 8/24 0,5 årsveckotimmar undervisning i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter. Läroplanen erbjuds utbildning i att undervisa i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter i samarbete med Mielis psykisk hälsa Finland rf. Riktad stöd har ordnats för de grundskolor där det enligt enkäten Hälsa i skolan förekommit mer mobbing än i genomsnitt i Vanda. Utvecklingsprocessen fortsätter under läsåret 2024-2025. Under höstterminen 2024	Skolhälsovårdsenkäten 2023: Upplevt mobbing minst varje vecka: åk 4-5: 10,8 %, åk 8-9: 8,2%, gymnasiet: 2,1%, yrkesläroanstalter: 2,3%. SchoolDay: Det förekommer inte mobbing i min klass: åk 4: Hösten 2024 65 % (+4 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022) Våren 2024 69 % (-3 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022) Hösten 2024 70 % (+1 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022)	Målet nåddes delvis

					Våren 2024 64 % (-1 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022)
	I min skola ingriper man i mobbing:				Hösten 2024: 78 % (-2 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022) Våren 2024: 75 % (-7 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022)
	åk 4				Hösten 2024: 68 % (+2 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022) Våren 2024: 60 % (-5 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022)
	Uppnåendet av målet:				Jämfört med mätningen 2022 nådde man i regel inte målet om en förbättring på 2 %-enheter från mätningens resultat. Målet nåddes endast när det gäller två mättningspunkter: "Det förekommer inte mobbing i min klass", åk 4, hösten 2024 samt "I min skola ingriper man i mobbing", hösten 2024, åk 7.
	Trots flera försök finns School Day-tjänsten inte till förfogande på svenska på grund av orsaker som beror på tjänstens producent. Skolhälsovårdsenkäten 2023: Upplevt stödande sexuella inviter eller sexuellt ofredade under året: gymnasiet: 31,2 % yrkesutbildning: 21,0 % Nästa enkät Hälsa i skolan genomförs våren 2025 och resultaten publiceras hösten 2025				

9.2 Antalet NEET-ungdomar minskar	Antalet NEET-ungdomar	NEET-ungdomar har inte identifierats. Ett åtgärdsprogram för att minska antalet NEET-ungdomar har utarbetats. En modell för uppföljning av ungdomarnas situation har inte utarbetats.	NEET-ungdomar har identifierats. Ett åtgärdsprogram för att minska antalet NEET-ungdomar har utarbetats. En uppföljningsmodell för att följa upp NEET-ungdomarnas situation har utarbetats.	Riikka Åstrand	Ett åtgärdsprogram har godkänts i nämnden och presenterats för fullmäktige. Man har organiserat sig för att genomföra planeringen av åtgärdsprogrammet.	Olika grupper av NEET-ungdomar har identifierats och Vandas NEET-statistik har uppdaterats. NEET-åtgärdsprogrammet har utarbetats som ett samarbete över verksamhetsområdesgränserna. En modell för uppföljning av NEET-ungdomarnas situation är klar.	Målet nåddes i sin helhet.
9.3 Staden skapar en programhelhet och mätare för att ingripa i och förebygga utvecklingen av gängbildning och ungdomsvåld. Effekterna av åtgärderna följs upp.	Programhelheten och mätarna har utarbetats, effekterna av åtgärderna följs upp.	Det finns ingen mätare	Programhelheten och mätarna har utarbetats, effekterna av åtgärderna följs upp.	Leena Rusanen och Riikka Åstrand	En programhelhet för förebyggande av ungdomsbrottslighet och gängutveckling har utarbetats mellan staden, välfärdsområdet, polisen och den kyrkliga samfundsheten. Programmet har behandlats i ledningsgruppen för säkerhetssamarbetet i juni 2024. Mätarna utarbetas utifrån enkäten om säkerhet och trygghet.	Uttecklingen av situationen följs upp aktivt. Ett åtgärdsprogram har utarbetats och man har kommit överens om genomförandet av programmet med organisationernas högsta ledning (stadsdirektören, direktören för välfärdsområdet, polischefen, direktören för räddningsverket och direktören för den kyrkliga samfundsheten). Åtgärdsprogrammet börjar genomföras i början av 2025.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 10. Intresset för områden som berörs av differentiering samt områdenas attraktionskraft ökar med avseende på bostadsbyggande, service och investeringar							
10.1 En färdplan för förebyggande av differentiering utarbetas för stadsmiljöns verksamhetsområde inför nästa fullmäktigeperiod	Färdplanen har utarbetats	Åtgärderna för förebyggande av differentiering utarbetas	Åtgärderna för förebyggande av differentiering utarbetas	Tero Anttila	En färdplan för differentiering utarbetas för stadsmiljöns verksamhetsområde. Målområdet är Havukoski men syftet är att framställa åtgärdsprogrammet så att det kan tillämpas också i andra områden.	Workshoppar relaterade till färdplanen har hållits, konsultarbetet är färdigt och arbetet med att fastställa åtgärderna har fortsatt inom verksamhetsområdet utifrån konsultarbetets resultat. En workshop där åtgärderna har fastställts har hållits inom verksamhetsområdet. Arbetet kräver precisering i mindre workshoppar under 2025.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 11. Differentieringsutvecklingen inom områdena följs kontinuerligt upp							
11.1 En ny modell för utveckling av uppföljningen av differentiering (ersätter det socioekonomiska indexet)	System för uppföljning av segregation	Systemet för uppföljning av segregation baserar sig på index som inte är så informativa.	Ett nytt system för uppföljning av segregation används.	Matti Ruusula	Nya mätare har utarbetats och presenterats i ledningsgruppen för handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK).	Mätarna har utarbetats och presenterats i MEK-ledningsgruppen. Det finns dock inte några riktlinjer för vilka mätare som ska väljas för uppföljningen av segregationen.	Målet nåddes delvis.

Fullmäktigeperiodens mål 12. Programmet för positiv särbehandling inom områdena fortgår							
12.1 Ojämligheten i bostadsområdena avtar	Åtgärderna i programmet för positiv särbehandling	En åtgärdsplan har utarbetats	De planerade åtgärderna har vidtagits	Riikka Åstrand	Målet för handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK, dvs. strategitemat Ett socialt hållbart Vanda) för åren 2023–2025 är att minska välfärdsskillnaderna mellan områdena och invånarna. Med hjälp av programmet har man åstadkommit nya initiativ, konkreta beslut, kunnat påverka centrala processer i staden, utvecklat samarbetsmodeller både inom staden och över organisationsgränserna samt främjat projektportföljen och olika försök.	Programmet har genomförts till största delen under 2024. Av programmens åtgärder har uppskattningsvis 13 vidtagits fullt ut (ca 81 %) och 3 delvis (19 %). Programmens resultat rapporteras närmare genom strategiteman (närmare information www.vantaa.fi/MEK).	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 13. Skapande av en gemenskapsbaserad kultur som stöder verksamhetsförutsättningarna							
13.1 Demokratatin stärks	Antalet personer som svarat på delaktighetsenkäten	Antalet personer som svarat på delaktighetsenkäten är 350–400	Antalet personer som svarat på delaktighetsenkäten ökar.	Riikka Åstrand	Delaktighetsenkäten för 2023 var öppen 28.11.2023–7.1.2024. Enkäten besvarades av sammanlagt 884 Vanda-bor. Av dem hade 402 valts ut som svarspersoner via ett slumpmässigt urval och 482 svarade på enkäten via en öppen enkätlänk. Under tidigare år valdes enkätens svarspersoner ut endast på basis av ett urval, så den öppna enkätlänken ökade antalet svarspersoner betydligt. Andelen som svarade via urvalet ökade också jämfört med året innan. Svaren från båda svarsgrupperna var mycket likartade. Delaktighetsenkäten för 2024 var öppen 18.11.2024–15.12.2025. Enkäten besvarades av 1 800 personer, varav 368 via urvalet och 1 438 via den öppna enkäten. Delaktighetsenkäten för 2022 besvarades av 367 personer.	Delaktighetsenkäten 2022 svarspersoner 367 Delaktighetsenkäten 2023 svarspersoner 884 Delaktighetsenkäten 2024 svarspersoner 1 800 (NISH)	Målet nåddes i sin helhet.
	Pilotförsök genomförs för att öka valdeltagandet.	Planen är klar.	Pilotprojektet som syftar till att förbättra valdeltagandet i kommunalvalet har genomförts.			Pilotprojektet har genomförts. (NISH)	

		Ny mätare, ingen information om utgångsnivån	Antalet personer som deltagit i medborgarbudgetprocessen är 5 % av antalet invånare i storområdena	Vandabor med främmande språk som modersmål. Åtgärder: Riktad reklam på sociala medier i utvalda områden, valreklam på stadens infoskärmar, lättlästa nyheter om förhandsröstningen och röstningsställen, det gjordes reklam för valet i lokala nyhetsbrev.	Deltagandet i medborgarbudgetens röstning i Vanda var 3,2 % för hela staden. Röstningen fördelades områdevis enligt följande: Aviapolis 5,7 %, Håkansböle 2,6 %, Kivistö 4,5 %, Björkbby 2,1 %, Korso 4,2 %, Myrbacka 2,2 % och Dickursby 3,2 % av områdets röstberättigade invånare. Antalet personer som röstat var totalt 6 886. Antalet idéer som lämnades in var 2 080, av vilka 349 gick vidare till omröstningen. Finansiering bevilljades till 66 projekt som ska genomföras under 2024 och 2025. Hittills har cirka 12 000 Vandabbor deltagit i medborgarbudgetens olika faser i Vanda, vilket innebär att målet på 5 % har nåtts. Vandabora ha deltagit i idejakten, möten och evenemang med invånarinteraktion, röstat på sina favoriter, svarat på responsenkäter eller deltagit i den gemensamma utvecklingen av projekten. Också under 2025 kan invånarna delta eftersom man vet att det i enskilda projekt kommer att ingå gemensam utveckling och frivillighetsaktiviteter. Dessutom ska de beaktas att tidigare nämnda siffrorna inte innehåller antalet barn och unga som deltagit i idejakten på lektionerna i skolor och låroanstalter, eftersom deras deltagande inte har registrerats separat. På basis av Påverkardagens deltagantal tidigare år kan man beräkna att cirka 3 000 barn och unga i skolor och låroanstalter deltagit i idejakten och att de kommit med cirka 150–200 idéer av de 2 080 idéer som lämnats in. (NISH)
--	--	--	--	--	--

Fullmäktigeperiodens mål 14. En lyckad integration genom ett sektorsövergripande samarbete (även sysselsättningsaspekten beaktas)							
14.1 Stadens alla tjänster och verksamhetsområden bidrar till integrationen	Integrationsprogrammet har godkänts.	De planerade åtgärderna för 2024 vidtas	Programmets planerade åtgärder för 2024 har vidtagits.	Susanna Taipale-Vuorinen	Samarbetet har intensifierats mellan verksamhetsområdena och det färdiga programmet har presenterats i olika verksamhetsområdenas ledningsgrupper. Uppföljningen fortgår i ledningsgruppen för strategitemat en internationell stad där de ansvariga aktörerna för uppföljningen har fastställts. Ett integrationsprogram enligt integrationslagen som träder i kraft 1.1.2025 bereddes med stöd av en omfattande sakkunniggrupp och ledningsgrupp på stadsnivå.	Integrationsprogrammet (program för integrationsfrämjande enligt den gamla lagen) har godkänts. Genomförandet av åtgärderna som planerats för 2024 följs upp sektorsövergripande i ledningsgruppen för strategitemat en internationell stad. Rapporteringen har preciserats under hösten 2024 och en trafikljusmodell har utvecklats som stöd för uppföljningen. Ett integrationsprogram enligt lagen har utarbetats under 2024 och programmet träder i kraft 1.1.2025. Samarbetet för att utveckla samordningen fortsätter 2025. (ND)	Målet nåddes delvis.
	Integrationsprogrammet omfattar utredningar och åtgärdsplaner	Det finns ingen åtgärdsplan som stärker integrationen av invandrare.	En åtgärdsplan för integrationsstöd har utarbetats. En välkomstmodell har skapats för invandrare som gjort en anmälan om flytt till Vanda. En uppföljningsmodell som gäller införandet av stadskulturtjänster för nya invånare som gjort en anmälan om flytt till Vanda.	Riikka Åstrand	Samarbetet har intensifierats mellan stadens olika verksamhetsområden för att undvika överlappningar. Stads-kulturens integrationsgrupp deltog i arbetet inom sakkunniggruppen för integration som samordnades av sysselsättnings- och integrationsservicen. Stadens hela serviceutbud görs tydligare och tillgängligheten fastställs som en integrationsstödande åtgärd. Tillgängligheten till S2-undervisning och invandrarutbildning förbättras som en del av integrationsåtgärderna. Välkomstmodellen innehåller tydliga tjänster och välkomstaktiviteter och i planeringen av dessa beaktas bl.a. Vandas natur- och kulturobjekt och redan existerande kulturevenemang.	Utarbetandet av åtgärdsplanen och välkomstmodellen framskrider enligt planerna och samordnas av sysselsättnings- och integrationsservicen. Uppföljningsmodellen för införande av tjänsterna kräver precisering. (ND)	

Ett resurssmart och klimatneutralt Vanda

Fullmäktigeperiodens mål 18. Vanda främjar klimatneutraliteten i samarbete med koncernbolagen							
18.1 Åtgärderna för att minska utsläppen främjas så att klimatneutralitet kan uppnås senast år 2030	Växthusgaserna minskar. I beräkningen beaktas utsläpp från värme, el, trafik, industri och arbetsmaskiner, avfallshantering samt jordbruk. Uppföljning i samband med totalutsläppen och koldioxidbudgeten i Färdplanen för resurssmårhet. Det föregående årets utsläppsinformation fås i början av juni.	Totalutsläpp -15 % från och med år 2020. År 2022 har utsläppen minskat endast 7,2 %. 939 kt CO2-ekv	Totalutsläppen har minskat i genomsnitt 7,5 % per år jämfört med utgångsnivån för 2020. Sektorvisa utsläpp rapporteras utifrån koldioxidbudgeten. Målet för totala utsläpp är 609 kt CO2-ekv	Tero Anttila	Samhällsstrukturen blev tätare: antalet invånare i tätbefolkade områden ökade och drygt 96 procent av de nya planerna för boende låg i zoner för hållbar tillväxt. Utvärderingen av planernas klimatpåverkan togs i bruk. I Aviapolis planeras ett energipositivt område och områdets energiovergång stöds. Enligt resvaneundersökningen har bilkörandet minskat bland Vandaborna och gång som färdväg har ökat under de fyra senaste åren. Allt fler av stadens egna fordon är helt eldrivna och laddstationer har byggts vid flera verksamhetsställen. Den förnybara energin har ökat med soleanläggningar. För att avstå från oljeuppvärmning har man i stadens fastigheter övergått till värmepumpslösningar. Energieffektiviteten i stadens fastigheter har förbättrats genom att byta till LED-armatur. En energiserviceomdömet har utvecklats för Dickursby kompentenscampus med hjälp av projektet ENPA. Vanda Energi publicerade ett mål om ett koldioxidnegativt energibolag för cirkulär ekonomi 2030.	Utsläppsberäkningen för 2023 (HRM) färdigställdes i juni 2024. Utsläppen hade minskat 7,8 % (2020–2023) (minskningsmål 22,6%) Målet för minskning av utsläpp är 22,6 % (2020–2023). Fjärrvärmetsläppen har inte nått målet och de har ökat cirka 25 % från och med 2020. De minskade ändå jämfört med året innan. Utsläppen har minskat betydligt, nästan 30 %. Träfikutsläppen har också minskat, 11 %, men de har inte nått målet som är en minskning på 25 % (2020–2023). Målet nås delvis och i sin helhet när det gäller förbrukningsel och eluppvärmning. Fjärrvärmetsläppen ligger längst från målet.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 20. Vi sörjer för att naturens mångfald bevaras i Vanda							
20.1. Naturens mångfald främjas genom åtgärderna i filen Mångfald i naturen i Färdplanen för resurssmårhet	Andelen åtgärder som ingår i genomförandet av Miljövakten (genomförande, färdig, kontinuerlig praxis) av alla åtgärder i Lumo-filen	Stadsfullmäktige godkände färdplanen 28.2.2022 och verkställighetsplanerna i samarbete med samhällsplanerna i arbetade egna genomförandeplaner våren 2022, där 41 åtgärder föreslås för att fullfölja Lumo-filen. Antalet åtgärder kan förändras i samband med uppdateringarna av genomförandeplanerna.	50 % av åtgärderna har framskridit till genomförande, färdig eller kontinuerlig praxis i Miljövakten. Helhetsplanen för naturens mångfald har inkluderats som en del av färdplanen och genomförandeplanerna (Miljövakten).	Tero Anttila	I Veckbacken öppnades en ny naturstig. Beräkningen av Vandas ekologiska fotavtryck gjordes för första gången. En ny naturstygert började sitt arbete i miljöcentralen i april. Utvecklingsbilden för grönsstrukturen Vihreä ja virtaava Vantaa godkändes i stadsmiljönämnden 13.8. Det föreslogs för NTM-centralen att ny naturvårdsareal på ca 50 ha inrättas. Naturkartläggningarna har framskridit enligt planerna och de utfördes i Kivistöområdet. Vandas modell för total icke-försämring färdigställdes under 2024. Markskaffningar som främjar den biologiska mångfalden har genomförts ca 39 ha.	Läget 24.1.2025: Åtgärder har lagts till och de uppgår nu till totalt 48 st., för vilka utfallet enligt mätaren är 91 % (nya har inte beaktats). Åtgärderna har framskridit väl, åtminstone till genomförandefasen. 5 är färdiga, 9 är i genomförandefasen och 18 i kontinuerlig praxis. 3 har inte påbörjats. 13 har inte rapporterats, dessa är nya som tagits med från naturpositivitetsutredningen.	Målet nåddes i sin helhet.

Fullmäktigeperiodens mål 22. Andelen hållbara färdvägar ökar						
22.1 Arbetet med att göra Vanda till en spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt
	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt
22.2 Andelen hållbara färdvägar ökar	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt
	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt

Blomstrande stadscentrum						
Fullmäktigeperiodens mål 24. Vi bygger stadscentrumen med beaktande av trivsel, trygghet och funktionsvänlighet						
24.1. Vandabornas känsla av trygghet i det egna bostadsområdet förbättras	En mätare för känslan av trygghet tas med i enkäten om säkerhet och trygghet.	Enkäten om säkerhet och trygghet har genomförts 2017 och 2021, och enkäternas resultat används i mätningen av utgångsnivån för känslan av trygghet. Ett samarbete mellan områdena har inletts för att förbättra känslan av trygghet.	Enkäten om säkerhet och trygghet har genomförts, mätningen av känslan av trygghet har utvecklats och känslan av trygghet förbättras. Samarbetet inom staden och med samarbetspartnerna förstärks.	Riikka Åstrand	Planeringen och beredningen av enkäten om säkerhet och trygghet framskred enligt planerna. En partner valdes ut till arbetet med enkäten om säkerhet och trygghet, och samarbetet genomfördes enligt planerna. Enkäten om säkerhet och trygghet genomfördes i oktober 2024. I enkäten beaktades de frågor som beskriver känslan av trygghet.	Enkäten om säkerhet och trygghet genomfördes i oktober och mätningen av känslan av trygghet utvecklades. Känslan av trygghet har försämrats något jämfört med den förra enkäten. Samarbetet inom staden och med partnerna har intensifierats bland annat genom programberedning. (ND)
	Utifrån resultaten från enkäten om säkerhet och trygghet och analysen av mätarna gör man en bedömning av omvärlden som grund för den nya säkerhetsplanen som utarbetas och för att utvärdera välfärdsplanens mål.	Med hjälp av säkerhetsplanens teman och åtgärder utförs konkreta säkerhetsinsatser, genom vilka också känslan av trygghet förbättras.	Säkerhetsplanens och välfärdsplanens åtgärder och insatser som planerats för 2024 har genomförts och utvärderats. En bedömning av omvärlden har gjorts och grundorsakerna till att känslan av trygghet förbättras har utretts.		Välfärdsplanens och säkerhetsplanens åtgärder har vidtagits och utvärderats. En kartläggning av omvärlden och en analysering av den förtydligade bilden av de grundorsaker som försämrar känslan av trygghet. (NISH)	

Fullmäktigeperiodens mål 27. Goda funktionella utvecklingsförutsättningar för tjänster och företag						
27.1 Stadscentrumen görs attraktiva	En utvecklingsplan för varje storumrådes centrum förverkligas.	Utvecklingsplanerna är under beredning.	Utvecklingsplanerna och förverkligandet av dem följs upp i uppföljningsgrupper för respektive centrum.	Tero Anttila	Utvecklingsplanerna har publicerats och finns på stadens webbplats.	Målet nåddes i sin helhet.
	Centrumens utvecklingsplaner har publicerats på webben som en berättelsekarta.	Det finns inga berättelsekarter för stadscentrumens utvecklingsplaner.	Berättelsekartornas innehåll kompletteras vid behov med resultatuppgifter och uppdateras enligt behov.		Utvecklingsplanerna har publicerats i form av en berättelsekarta. Berättelsekartorna uppdateras vid behov. (NISH)	
	EKK/Levande Stadscentrumens mätare	EKK/Levande Stadscentrumens kärnor har beställts	EKK/Levande Stadscentrumens kärnor används i den centrumspecifika uppföljningen.		EKK-mätarens resultat beställs och rapporteras årligen. Rapporten publiceras bland annat som en del av utvecklingsplanerna.	
	Lämpliga platser för evenemangsförhållanden och -faciliteter i stadscentrumen kartläggs.	I Mårtensdal utgör Martinus backstage en fast facilitet. I övriga centrumområden har platser inte kartlagts.	I varje stadscentrum har man kartlagt en lämplig plats för arrangemang av utomhusevenemang.	Riikka Åstrand i samarbete med stadsmiljöns verksamhetsområde	Utomhusevenemang har arrangerats också i Björkby, Aviapolis, Håkansböle och Kivistö på ett antal olika platser. Utarbetandet av evenemangsområdeskort för dessa storumråden inleddes hösten 2024 och slutförs under 2025. (NISH)	
	Invånarlökalerna genomförs enligt investeringsförsörslagen och -programmet.	Invånarlökalerna har genomförts enligt investeringsförsörslagen och -programmet.	Invånarlökalerna genomförs enligt investeringsförsörslagen och -programmet.	Riikka Åstrand	Under året har man planerat Aviapolis invånarlökal, en invånarlökal som en del av projektet Myrbacka stadskulturhus, en invånarlökal som en del av Dickursby kom-petenscampus och Lejles invånarstuga.	Behovsutredningar och projektplaner har genomförts enligt investeringsprogrammen. (NISH)
27.2 Aviapolis 2040-visionen bereds tillsammans med ut-sedda intressegrupper	Visionsarbetsgruppen 2040, och en partner-skapsgrupp har utsetts.	Mål som fastställs separat har inte pro-ducerats i det sektor-sövergripande sam-arbetet.	Beredningsarbetets åtgär-der pågår.	Tero Anttila	Lokalutredningen Aviapolis Vision 2040 och framtidsbilden av arbetsplatser har utarbetats. Intervjuforskningen som gäller aktörer och markägare i området för Avia-polis Vision 2040 pågår. Visionens rap-portutkast är klart.	Målet nåddes i sin helhet.

Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap

Fullmäktigeperiodens mål 28. Den coachande ledarskapskompetensen för djupas

	Coachande ledarskapets summamåtare (I Kommun 10 undersökningen = ge- nomsnittet av tre mätare) (Målnivån har beräknats ge- nom en signifikant föränd- ring (statistiskt signifikant, i förhållande till antalet an- ställda) i förhållande till ut- gångsläget eller genom ett strategiskt mål)	Stadsdirektörens verksamhetsområde: 72,7 % Fostran och lärande: 76,7 % Stadskulturen: 77,9 % Stadsmiljön: 72,6 %	Stadsdirektörens verksam- hetsområde: 76 % (strate- gisk) Fostran och lärande: 79,2 % (strategisk) Stadskulturen: 80,5 % (signi- fikan förändring) Stadsmiljön: 76,0 % (signifi- kant förändring)	Stadsdirektö- ren och biträ- dande stadsdi- rektörerna, rapporterings- ansvar: Tiina Harju-Kukkula	Coachningar för ledarskap och gruppscoachning på stadsnivå och verksamhetsområdesnivå har genom- förts. Coachande ledarskap är ett genomgående tema i olika coachningsprogram, chefernas HR- webbintroduktion och webbintroduktionen för nya anställda.	Stadsdirektörens verk- samhetsområde: 74,7 % Fostran och lärande: 80,37 % Stadskulturen: 78,5 % Stadsmiljön: 76,83 %	Målet nåddes delvis
--	---	---	---	--	--	--	------------------------

Fullmäktigeperiodens mål 29. Förmågan att attrahera och hålla kvar personal förbättras

	Arbets meningsfullhet (Kommun 10). (Målnivån har beräknats ge- nom en signifikant föränd- ring (statistiskt signifikant, i förhållande till antalet an- ställda) i förhållande till ut- gångsläget eller genom ett strategiskt mål)	Stadsdirektörens verksamhetsområde: 72,2 % Fostran och lärande: 72,8 % Stadskulturen: 72,3 % Stadsmiljön: 69,4 %	Stadsdirektörens verksam- hetsområde: 73,6 % (strate- gisk) Fostran och lärande: 77,5 % (strategisk) Stadskulturen: 76,43 % (sig- nifikant förändring) Stadsmiljön: 74,6 % (strate- gisk)	Stadsdirektö- ren och biträ- dande stadsdi- rektörerna, rapporterings- ansvar: Tiina Harju-Kukkula	Ett gott nära chefskap och arbetsenheternas verk- samhet och ett smidigt arbete. Ledningsstrukturer: Samtal kring arbete med mening och verkan, ar- bets- och teammöten, kundresponser osv.	Stadsdirektörens verk- samhetsområde: 73,6 % Fostran och lärande: 76,6 % Stadskulturen: 74,3 % Stadsmiljön: 73,1 % (ND)	Målet nåddes delvis
29.1 Välbefinnandet i arbetet förbättras	En mätare för arbetsgemen- skapens sociala kapital (Kommun 10). (Målnivån har beräknats ge- nom en signifikant föränd- ring i förhållande till utgång- släget (statistiskt, står alltså i relation till antalet an- ställda).)	Hela staden: 72,5 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 71,5 % Fostran och lärande: 73 % Stadskulturen: 73,6 % Stadsmiljön: 68,9 %	Hela staden: 73,48 % Stadsdirektörens verksam- hetsområde: 75,42 % Fostran och lärande: 74,14 % Stadskulturen: 76,41 % Stadsmiljön: 72,48 %	Stadsdirektö- ren och biträ- dande stadsdi- rektörerna, rapporterings- ansvar: Tiina Harju-Kukkula	Ett gott nära chefskap och arbetsenheternas verk- samhet och ett smidigt arbete. Arbetsenheternas utvecklingsdagar, arbetshandledningar, utvecklings- processer som genomförs med tillgångsprogram- mets finansiering.	Vanda: 75,5 % Stadsdirektörens verk- samhetsområde: 72,8 % Fostran och lärande: 76,2 % Stadskulturen: 76,5 % Stadsmiljön: 72,4 % (ND)	
	Återhämtar sig väl från ar- betsdagens belastning (Kom- mun 10). (Målnivån har beräknats ge- nom en signifikant föränd- ring i förhållande till utgång- släget (statistiskt signifikant, står i relation till antalet an- ställda))	Hela staden: 36,1 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 40,8 % Fostran och lärande: 32 % Stadskulturen: 43,8 % Stadsmiljön: 51,3 %	Hela staden: 37,16 % Stadsdirektörens verksam- hetsområde: 45,07 % Fostran och lärande: 33,5 % Stadskulturen: 46,97 % Stadsmiljön: 55,17 %	Stadsdirektö- ren och biträ- dande stadsdi- rektörerna, rapporterings- ansvar: Tiina Harju-Kukkula	Gott nära ledarskap och självledning, arbetsenhet- ernas ansvarsfulla arbetssätt och arbetsfördelning. Mielen voimainja – ett nytt arbetsredskap i ett ti- digt skede samt tillgång till en tjänst med kompetens- coach för hela personalen under hela 2024. Välbefinnandeapplikationen Break Pro, E-passi-för- män för motion, kultur och välmående, olika andra motionsförmåner bl.a., en onlinetjänst som kan användas fritt och erbjuder möjligheter till handled motion på egen hand.	Vanda: 40,7 % Stadsdirektörens verk- samhetsområde: 53 % Fostran och lärande: 36,2 % Stadskulturen: 44,8 % Stadsmiljön: 56 % (ND)	

29.2 Åtgärder i åtgärdsprogrammet för tillgång för år 2024 har vidtagits	Åtgärdsprogrammet genomförs	Åtgärdsprogrammet har utarbetats och godkänts och programmet åtgärder har inletts	De åtgärder i programmet som stadstyrelsen godkänt har vidtagits för år 2024.	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harju-Kukkula	De åtgärder som linjerats upp för HR har vidtagits. Rekrytering: Massansökan för lärare i småbarnspedagogik, socionomer och speciallärare är nu väletablerad. En centraliserad ansökan året runt används vid sidan av enstaka ansökningar. En årsplan för rekryteringsmarknadsföring inklusive verktyg för läroanstalter och deltagande i olika evenemang/mässaor. Överenskomna samarbetsstrukturer med serviceområdet fortsätter efter tillgångsprogrammet. Läroanstaltssamarbetet har intensifierats, man har kommit överens om etablerad praxis och samarbetet. Stödet för en hållbar arbetsförmåga har utförts och utvecklingen av kunskapsledningen i fråga om arbetsförmågan har inletts. Av det centraliserade utvecklingsanslaget för arbetsenheter och chefsarbete har 41 utvecklingsprocesser genomförts för olika verksamhetsområden. En webbintroduktion och kamratmentorskap på stadsnivå för hela personalen är under arbete. Kontinuerligt ekonomiskt stöd för frivillig utbildning inom småbarnspedagogiken.	Tillgångsprogrammet har genomförts när det gäller HR:s åtgärder.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 30. Den hållbara arbetsförmågan stärks							
30.1 Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa ökar inte	Sjukfrånvaro och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar (sjukfrånvaroprocen, antalet sjukfrånvarodagar)	Sjukfrånvaron i procent: 5,02 % Procentandelen för sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa av de beräknade antalet arbetstimmar. Kalkylschemat har ändrats, siffran för 2022: 1,42 %	Sjukfrånvaroprocen och sjukfrånvaroprocen på grund av psykisk ohälsa 1,3 %	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harju-Kukkula	Chefsarbete, företagshälsövård, chefsutbildningar	Sjukfrånvaroprocen 6,02 % och sjukfrånvaroprocen på grund av psykisk ohälsa 0,97 %	Målet nåddes delvis.

2.2 Utfallet av anslag och beräknade inkomster

2.2.1 Driftsekonomin utfall

10

Allmän förvaltning

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 050	0	1 050	1 909	-859
Utgifter	-21 182	2 836	-18 345	-16 172	-2 173
Verksamhetsbidrag	-20 132	2 836	-17 295	-14 264	-3 032

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Den allmänna förvaltningens budget består bl.a. av kostnader för det kommunala systemet för beslutsfattande och andra funktioner och poster av allmän natur.

Budgetens utfall 2024

Den allmänna förvaltningens verksamhetsintäkter 2024 var 1,9 miljoner euro och de utföll till 182 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetskostnaderna var 16,2 miljoner euro och de utföll till 88 procent. I sin helhet var utfallet för den allmänna förvaltningens verksamhetsbidrag cirka 3 miljoner euro bättre än det budgeterade.

10 10

Centralvalnämnden

Ansvarig: Nelli Jääskeläinen

Ordförande: Niilo Kärki

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 050	0	1 050	1 186	-136
Utgifter	-2 525	0	-2 525	-1 990	-535
Verksamhetsbidrag	-1 475	0	-1 475	-803	-672

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Centralvalnämndens uppgift är att förrätta kommunalval, välfärdsområdesval, riksdagsval, val av republikens president och Europaparlamentsval. Till centralvalnämnden hör fem medlemmar och 11 ersättare som stadsfullmäktige har utsett enligt beslutet 23.8.2021 § 10 för sin mandattid 2021–2025. År 2024 ordnades presidentval och Europaparlamentsval. Centralvalnämnden sammanträdde sammanlagt tio gånger.

Valbyrån under ledning av chefen för valbyrån bistod centralvalnämnden och tog hand om anordnandet av valet. Under den tid valet anordnades arbetade 6–7 personer vid valbyrån i olika långa arbetsförhållanden och cirka 80 personer arbetade som valförrättare vid förhandsröstningen. Vanda har 68 röstningsområden (FGE 18.5.2020 § 3).

I presidentvalet var antalet röstberättigade i Vanda sammanlagt 171 500 personer. Antalet röstberättigade ökade med 8 500 personer jämfört med presidentvalet 2018. I Vanda var det inhemska valdeltagandet 72,1 under den första valomgången. Av de röstberättigade röstade 38,9 procent på förhand och 33,2 procent på den egentliga valdagen. Under presidentvalets andra omgång var valdeltagandet 68,7 procent. Andelen personer som röstade på förhand var klart större än under den första valomgången, 42,7 procent, men på den egentliga valdagen var andelen som röstade bara 26 procent.

I Europaparlamentsvalet var antalet röstberättigade i Vanda sammanlagt 172 220. Antalet personer som röstade var sammanlagt 67 816 och valdeltagandet var 39,4 procent. Av de röstberättigade röstade 22,8 procent på förhand och 16,6 procent på den egentliga valdagen.

Budgetens utfall

I presidentvalet ersatte staten kostnaderna för anordnandet av valet som en engångsersättning på 2,4 euro för varje röstberättigad kommuninvånare. Ersättningen för båda valomgångarna var totalt 0,8 miljoner euro och verksamhetsintäkterna utföll till 113 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetskostnaderna var 1,3 miljoner euro och utföll till 75 procent i relation till budgeten. Verksamhetsbidraget för presidentvalet var -0,5 miljoner euro.

I verksamhetskostnaderna hade 0,8 miljoner euro reserverats till förrättandet av Europaparlamentsvalet. De totala utgifterna för valet uppgick till 0,7 miljoner euro och de utföll till 85 procent i förhållande till budgeten. I Europaparlamentsvalet ersatte staten kostnaderna för anordnandet av valet som en engångsersättning på 2,4 euro för varje röstberättigad kommuninvånare. Ersättningen var 0,4 miljoner euro och utföll till 113 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetsbidraget för Europaparlamentsvalet var -0,3 miljoner euro.

Centralvalnämndens verksamhetsintäkter uppgick till totalt cirka 1,2 miljoner euro medan utfallet var 113 procent jämfört med budgeten. Verksamhetskostnaderna var cirka 2,0 miljoner och därför var utfallet 79 procent jämfört med budgeten.

10 20

Stadsfullmäktige

Ansvarig: Pekka Timonen

Ordförande: Säte Tahvanainen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332
Verksamhetsbidrag	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsfullmäktiges sammanträden ordnades som närmöten. Informationsmöten och aftonskolor ordnades som hybridmöten, där största delen av deltagarna deltar i mötet på distans.

Stadsfullmäktige hade 2024 sammanlagt 11 sammanträden, 8 informationsmöten och 6 aftonskolor. Fullmäktigeutskottet sammanträdde 10 gånger. Stadsfullmäktiges seminarium ordnades under två dagar i Borgå 21–22.3.2024 och två endagsseminarier ordnades på Vanda stadshus 16.5.2024 och 22.8.2024. Fullmäktigeledamöterna deltog också tillsammans med fullmäktigeledamöterna från Kervo stad samt Vanda och Kervo välfärdsområde i ett välfärdsseminarium som ordnades 14.2.2024 i Kervo.

Budgetens utfall

Stadsfullmäktiges verksamhetskostnader var 1,2 miljoner euro och de utföll till 78 procent i förhållande till budgeten.

10 30

Revisionsnämnden och extern revision

Ansvarig: Sari Hännikäinen

Ordförande: Tuire Kaimio

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-664	-1	-666	-555	-111
Verksamhetsbidrag	-664	-1	-666	-555	-111

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Revisionsnämnden verkar enligt de uppgifter som fastställs i 14 kap. i kommunallagen samt i enlighet med sin verksamhets- och utvärderingsplan. Revisionsnämnden sammanträdde 13 gånger under året. Utvärderingsberättelsen från 2023 godkändes i nämnden 24.4.2024.

Nämnden behandlar revisionsplanen i samarbete med revisorn. I maj 2024 rapporterade den huvudansvarige revisorn om granskningarna till nämnden. Under året genomfördes inga extra uppdrag inom revisionsverksamheten.

Under fullmäktigeperioden 2021–2025 har revisionsnämnden sammanlagt 13 medlemmar. Nämnden har inte delats in i arbetsgrupper.

Budgetens utfall

Revisionsnämndens och den externa revisionens verksamhetskostnader var 0,6 miljoner euro och de utföll till 83 procent i förhållande till budgeten.

10 40

Stadsstyrelsen

Ansvarig: Pekka Timonen

Ordförande: Sakari Rokkanen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	722	-722
Utgifter	-11 404	2 838	-8 566	-7 754	-812
Verksamhetsbidrag	-11 404	2 838	-8 566	-7 032	-1 534

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Det skedde ändringar bland stadsstyrelsens ordförande under året. Ulla Kaukola började som vice ordförande från och med början av året och Sakari Rokkanen som ordförande i juni. Sammanträdena ordnades som närmöten på stadshuset. Aftonskolorna ordnades som hybridmöten så att största delen av deltagarna deltog i mötena på distans.

Stadsstyrelsen sammanträdde sammanlagt 22 gånger, och därtill ordnades stadsstyrelsens budgetförhandlingar 4–5.11.2024. Nio aftonskolor ordnades. Stadsstyrelsen träffade Kervo stadsstyrelse samt Vanda och Kervo välfärdsområdes styrelse 1.10.2024. Stadsstyrelsen ordnade också gemensamma möten med Esbo stadsstyrelse 11.4.2024 och 6.11.2024. Stadsstyrelsens koncernsektion sammanträdde 10 gånger.

Stadsstyrelsen inrättade en Vanda 2025-kommitté genom sitt beslut 15.1.2024 § 12. Kommitténs uppgift var att bedöma vilka effekter den reform av arbets- och näringstjänsterna (TE2024) som är under beredning har för kommunens besluts- och organisationsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens politiska beslutsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens tjänsteinnehavarorganisation samt utveckla processen för utarbetandet och genomförandet av strategin. Kommittén sammanträdde nio gånger under året.

Budgetens utfall

Stadsstyrelsens verksamhetsintäkter var 0,7 miljoner euro. Stadsstyrelsens verksamhetskostnader var totalt 7,8 miljoner euro och de utföll till 91 procent i förhållande till budgeten.

I stadsstyrelsens disponibla medel ingick sommarjobbanslag för anställning av studerande och skolelever 0,8 miljoner euro och bikostnader till dessa. Anslaget har använts i sin helhet och överförts till verksamhetsområdena på hösten 2024 i relation till användningen. I budgeten ingick ett anslag för handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK) på 2,0 miljoner euro. Verksamhetsområdena har använt 1,9 miljoner euro i anslag för genomförandet av MEK-åtgärdsprogrammet. Anslaget har överförts till verksamhetsområdena i slutet av året.

10 50

Samarbetsandelar och -bidrag

Ansvarig: Pekka Timonen

Organ: Stadsstyrelsen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383
Verksamhetsbidrag	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Ur anslaget för samarbetsandelar och -bidrag har man betalat stadens avtalsenliga bidrag till Stiftelsen för vetenskapscentret och det årliga driftsbidraget till Finlands Nationalopera. Ur anslaget har man betalat kostnaderna för stadsakademin, samarbetet inom huvudstadsregionen och Max Planck-centret.

Budgetens utfall

Verksamhetskostnaderna var 4,7 miljoner euro och de utföll till 92 procent.

11 Stadens strategi och ledning

Ansvarig: Pekka Timonen

Organ: Stadsstyrelsen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	7 516	0	7 516	8 931	-1 415
Utgifter	-115 005	-1 299	-116 303	-109 388	-6 916
Verksamhetsbidrag	-107 489	-1 299	-108 788	-100 457	-8 331

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning (från och med början av 2025 Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft) består av den allmänna ledningen, serviceområdena för ekonomi och strategi, personalservice, koncernservice, livskraftstjänster, sysselsättnings- och integrationsservice och kommunal demokrati. Utöver detta hör serviceenheterna för information och intern revision till verksamhetsområdet.

Budgetens utfall 2024

Verksamhetsintäkterna för stadens strategi och ledning var 8,9 miljoner euro och de utföll till 119 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetsutgifterna var 109,4 miljoner euro och utföll till 94 procent i förhållande till den ändrade budgeten.

11 10 Allmänna ledningen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	-13	13
Utgifter	-6 189	3 465	-2 724	-1 174	-1 550
Verksamhetsbidrag	-6 189	3 465	-2 724	-1 187	-1 537

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Allmänna ledningen omfattar stadsdirektörens och verksamhetsområdets gemensamma verksamhetskostnader och utvecklingsprojektens verksamhetskostnader.

Budgetens utfall

Allmänna ledningens verksamhetsintäkter var -0,01 miljoner euro och verksamhetskostnaderna 1,2 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna utföll till 43 procent i förhållande till den ändrade budgeten.

I budgeten 2024 gjorde man för den allmänna ledningens del en centraliserad anslagsreservering som gällde hela staden och som hänförde sig till en kommunal löneuppgörelse. Reserveringen upplöstes delvis under budgetprocessens gång, men som en centraliserad reservering i den budget som stadsfullmäktige godkänt kvarstod fortfarande en lokal justeringspott och en utvecklingsprogramandel. Beslut om fördelningen av dessa fattades först under 2024. Den centraliserade anslagsreserveringen fördelades som en budgetändring till verksamhetsområdena till ett belopp på 3,5 miljoner euro under 2024.

11 40**Ekonomi och strategi**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	338	0	338	455	-117
Utgifter	-6 471	-155	-6 626	-6 253	-373
Verksamhetsbidrag	-6 134	-155	-6 289	-5 798	-491

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under ledning av ekonomistyrningen bereddes budgeten och ekonomiplanen 2025–2028 som godkändes i stadsfullmäktige i november 2024. I början av 2025 trädde en reform av arbets- och näringsstjänsterna i kraft där funktionerna inom sysselsättningen och integrationen överfördes till kommunerna och där inkomster, utgifter och personalen flyttades från staten till staden. Ett riksomfattande arbete med en reform av kommunernas finansieringssystem har pågått från och med hösten 2023 och avsikten är att reformen träder i kraft i början av 2027. Vandas program för balansering av ekonomin som godkändes 2021 är i kraft ända till 2025, men målen nåddes inte för 2024 när det allmänna ekonomiska läget försämrades. Under 2025 utförs, som en del av beredningen av den kommande strategin, en strukturskärpning av utgifterna och inkomsterna där det granskas om staden gör de rätta sakerna med rätta prioriteringar.

Under året förberedde man sig inom ekonomiservicen på överföringen av sysselsättningstjänsterna i enlighet med reformen av arbets- och näringsstjänsterna i början av 2025, i fråga om funktioner som anknyter till ekonomin. Ekonomiservicen har en egen projektgrupp med uppgift att säkerställa att ekonomiservicens system fungerar när tjänsterna överförs. Beredningsarbetet inför den framtida konkurrensutsättningen av Vanda stads operatör inom meddelandeförmedling framskred under hösten enligt planerna och konkurrensutsättningen offentliggörs i början av januari. Arbetet med att förenhetliga Vanda stadskoncerns ekonomisystem framskred med övergången av det nya koncernbolaget till SAP-systemet i början av 2024 och övergången av det bolag som grundades på sommaren sker i början av 2025. Ekonomiservicen för sin del sörjde för ekonomisystemens beredskap då mervärdesskattesatsen steg till 25,5 procent från och med 1.9.2024. Förändringen krävde att funktionerna skulle testas i stor omfattning enligt en utmanande tidsplan, men kunde slutföras utan problem inom den överenskomna tidsplanen. Förberedelserna inför ekonomiförvaltningens kommande systemprojekt har påbörjats med en resurskartläggning och en närmare tidsplan och en analys av kostnadsfördelarna för projektet bereds.

Vanda stads långfristiga lånestock ökade med närmare 90 miljoner euro 2024 och stadens och koncernens kassaläge hölls stabilt jämfört med året innan. Nya långfristiga lån inklusive amorteringar upptogs sammanlagt cirka 195 miljoner euro. Lånen lyftes fortsättningsvis med rörlig ränta på grund av räntenivån och -förväntningarna. EBC började som förväntat att sänka sina styrräntor, och sänkningarna förväntas också fortsätta under 2025. Ränteskydden som har tecknats för stadens låneportfölj minskar med tiden, eftersom staden inte har tecknat nya skydd under det gångna året på grund av den höga räntenivån, men de tidigare vidtagna skyddsåtgärderna har hållit låneportföljens räntekostnader på en fortsättningsvis rimlig nivå. Finansieringen inledde också förhandlingar med specialkreditinstitut om nya finansieringslimiter.

Skadefondens processer ändrades så att verksamhetsområdena och deras nämnder i fortsättningen behandlar beslut för sina egna verksamhetsområden som gäller skadefonden och eventuella rättelseyrkanden för dem. Inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft svarar finansieringen för besluten för verksamhetsområdet i fråga och stadsstyrelsen behandlar eventuella begäranden om omprövning. Stadgan för skadefonden uppdaterades också så att den motsvarar de nya processerna.

Inom serviceenheten för strategi och forskning inleddes 2024 beredningen av den nya strategiperioden. Det här har inneburit bland annat en fördjupad omvärldsanalys och arbete med ledningsgruppen och verksamhetsområdena. Under året skapades det första utkastet till de strategiska prioriteringarna för verksamhetsområdenas arbete. Inom forskningen startades ett projekt med Helsingfors universitet vilket undersöker utvecklingen i Kivistöområdet. Forskningsenhetens struktur omarbetades så att den bättre motsvarar kunskapsledningens behov. Vid enheten anställdes en chef för kunskapsledning som också är närmaste chef för informationstjänsteamet. Chefen ansvarar också för att utveckla organisationen av kunskapsledningen på stadsnivå.

Budgetens utfall

Utfallet för verksamhetsintäkterna inom serviceområdet för ekonomi och strategi var cirka 0,5 miljoner euro och verksamhetsintäkterna utföll till 135 procent jämfört med budgeten. Utfallet för verksamhetskostnaderna var cirka 6,3 miljoner euro och verksamhetskostnaderna utföll till 94 procent.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Hanterade inköpsfakturer st./årsverken – servicecentralen	36 970	36 553	39 169
Hanterade inköpsfakturer st./årsverken – hela staden	8 913	7 865	10 585
Hanterade försäljningsfakturer st./årsverken – servicecentralen	37 447	38 615	38 512
Hanterade försäljningsfakturer st./årsverken – hela staden	20 156	20 362	22 958
Årsverken i anslutning till bokföringsuppgifter – hela staden	7,2	8,0	8,0

11 50

Personal och koncernservice

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 277	0	1 277	1 653	-376
Utgifter	-12 212	69	-12 143	-11 155	-988
Verksamhetsbidrag	-10 935	69	-10 866	-9 502	-1 365

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I verksamhetsområdenas hr-tjänster utvecklades hr-rapporteringen och de första Power BI-rapporterna bereddes under året. På grund av att det tekniska genomförandet av dataplattformen sköts upp hann rapporterna inte bli klara för produktion 2024 som planerat. I och med Power BI-rapporterna kan verksamhetsområdenas chefer i fortsättningen också själva producera hr-information som stöd för sitt ledarskap. Utvecklingsarbetet fortsätter med beredningen av nya rapporter också 2025. Främjandet av systemet Herttas användbarhet och styrbarhet enligt målen lyckades inte i samarbete med systemleverantören. I verksamhetsområdenas hr-tjänster startades 2024 ett partnerskapsmöte kring operativa hr-ärenden för verksamhetsområdenas serviceenhetschefer. På mötet fokuserar man särskilt på lönetjänsternas och hr-kundservicens aktuella ärenden enligt årsklockan. Som system för uppföljningen av den flexibla arbetstiden infördes Aikajana under 2024. Denna förändring och införandet av det nya systemet stöddes av hr under hela året. Förändringen möjliggjorde samtidigt mobilstämpling som stöd för hybridarbetet.

Hr beredde sig också i samarbete med sysselsättnings- och integrationsservicen på att ta emot den personal som övergår från staten till kommunerna och stödet för introduktionen för personalen. Dessutom säkerställde hr redan på förhand att lönebetalningsprocessen för personalen som överförs fortsätter också vid förändringen då arbetsgivaren byts ut. Hr deltog också i utvecklingen av förändringsstödet för hela serviceområdet.

Inom utvecklingstjänsterna har utvecklingspartners och verksamhetsområdenas samarbete inom personalutbildning och utvecklingen av kompetens och ledning utförts enligt avtalen med de nuvarande avtalsparterna. En arbetsplatsmedlingstjänst inkluderades i servicepaletten i början av året. Ansökningsprocessen för utvecklingspengar på stadsnivå i tillgångsprogrammet pågick i ett år och med stöd av utvecklingspengarna genomfördes 41 utvecklingsprocesser inom verksamhetsområdena under året för att utveckla arbetsgemenskapernas verksamhet och lednings- och chefsarbetet. Introduktionsanvisningarna på stadsnivå uppdaterades och webbintroduktionen på stadsnivå är tillgänglig för hela personalen. Den kontinuerliga ansökan till frivillig utbildning är väletablerad när det gäller småbarnspedagogikens behörighetsutbildningar. Stödtjänsterna för arbetsförmågan i ett tidigt skede har fortsatt som en del av företagshälsovårdens tjänster som en del av tillgångsprogrammet.

Granskningen av rapporteringen om arbetsförmågan är en del av hr-informationens helhet i utvecklingen av Power BI-portalen. Utöver detta har arbetshälsoteamet tillsammans med Keva och småbarnspedagogiken utvecklat serviceområdets årsklocka för arbetsförmågan som småbarnspedagogiken börjar använda i början av 2025. I fortsättningen kommer modellen med årsklocka inom den kunskapsbaserade ledningen i fråga om arbetsförmågan att utvidgas till andra serviceområden. Det nära samarbetet med Keva har fortsatt också i försöket med ett verktyg för förutseende och med arbetshälsoverktyget Pulssi. I Tutka har man infört två nya egenskaper: en ny del för inomhusluften för bedömning av missförhållanden och faror i arbetsförhållandena och en anmälningssblankett för osakligt bemötande (EKI). Man har dessutom berett en omarbetning av mallen för bedömning av missförhållanden och faror i arbetsförhållandena särskilt när det gäller bedömningen av psykisk belastning och psykosociala belastningsfaktorer för att motsvara arbetslivets nuvarande behov. Registreringen av samtalen kring arbetet med mening och verkan har införts på stadsnivå i Osuma.

I systemet Aikajana för uppföljningen av den flexibla arbetstiden har en ny arbetsuppföljningsfunktion införts. Syftet med det nya verktyget är att arbetsenheter kan om de så önskar följa upp hur många arbetstimmar som använts för utvalda projekt eller arbetshelheter. Verktyget kan fritt användas och linjeledningen fattar ett beslut om verktyget ska tas i bruk. Arbetsuppföljningsverktyget kan användas i alla Aikajana-miljöer.

Under 2024 har upphandlingen av webbutbildningstjänster varit under beredning. Målet är att alla Vanda stads anställda från och med början av 2025 har tillgång till webbutbildningstjänster som erbjuder färdiga webbutbildningar och webinarier.

Enheten för utvecklingstjänster arbetar inom olika HR-nätverk, och benchmarking har blivit ett arbets sätt i vardagen. Våren 2024 ordnade enheten för Vandas utvecklingstjänster ett HRD-möte gemensamt för de stora städerna där experter inom branschen från olika städer presenterade sin bästa praxis inom utvecklingen av ledningen av arbetsförmågan och kompetensen.

Inom arbetsgivartjänsterna förde man förhandlingar med personalorganisationerna enligt avtalsbransch om fördelningen av lokala löneposter som ingick i den kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalslösningen 2022–2025. I förhandlingarna med personalorganisationerna nåddes ett enhälligt förhandlingsresultat inom alla avtalsbranscher. Med hjälp av lönejusteringar förbättrades förmågan att attrahera och hålla kvar personal genom att utveckla lönesystemen avsevärt och höja de uppgiftsrelaterade lönerna. En del av posterna riktades dessutom till personliga tillägg som ett incitamentelement med betoning på betydelsen av resultatperspektivet.

Kommunikationen med jobbsökande vid rekryteringen utvecklades aktivt och cheferna fick till hjälp fler mallar för meddelanden till de sökande under rekryteringsprocessens olika faser. Sökande med annat modersmål fick tillgång till översättningar till svenska och engelska.

Vikten av kommunikationen med jobbsökande och att få skapat en positiv upplevelse för de sökande betonades i utbildningarna för cheferna. Andelen för anonym rekrytering ökade 125 procent jämfört med året innan (135 rekryteringar 2024). Samarbetet med läroanstalter och studentorganisationer intensifierades och förhandlingar om ett mer omfattande samarbete med läroanstalterna inleddes. Målet är att ytterligare förbättra kännedomen om Vanda stad som arbetsgivare bland studerande till exempel genom att vara mer verksam ute på fältet och öka synligheten där de studerande rör sig. Arbetet med att öka synligheten för befattningsbenämningarna inom verksamhetsområdet för fostran och lärande var 2024 särskilt mångsidigt och omfattande.

Budgetens utfall

Personalservicens verksamhetsintäkter var 2024 cirka 1,7 miljoner euro och verksamhetskostnaderna cirka 11,2 miljoner euro. I förhållande till budgeten överskreds intäkterna med cirka 0,4 miljoner euro, dvs. utfallet var 130 procent i förhållande till budgeten. Kostnaderna igen underskred budgeten med cirka 1,0 miljoner euro, dvs. utfallet var 92 procent i förhållande till budgeten.

Överskridningen av verksamhetskostnaderna i förhållande till budgeten beror på storleken på den beräknade FPA-ersättningen. Underskridningen av verksamhetskostnaderna beror på flera faktorer, bland annat underskridningen av personalkostnader, köpen av tjänster och personalförmåner.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Personalförvaltning			
Procentenheten för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning av stadens totala personalantal (exkl. sysselsättningsservicen)	5,2 %	4,4 %	4,4 %
Kostnader för företagshälsovård, euro / anställd	389	393	369
Kostnad per lönekalkyl			
Alla avtalsbranscher	15,8	16,9	18,1
Antal uppdrag			
- i snitt i månaden	4 136	4 427	3 823

11 55

Koncernservice

1000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 524	0	1 524	1 633	-109
Utgifter	-37 837	-156	-37 993	-34 955	-3 038
Verksamhetsbidrag	-36 313	-156	-36 469	-33 322	-3 146

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom upphandlingarna genomfördes ett nära samarbete med serviceområdet för sysselsättning och integration i samband med att skötseln av sysselsättningstjänsterna överfördes från staten till kommunerna. Överföringen av gällande upphandlingskontrakt i sin helhet från staten till Vanda lyckades bra. I fortsättningen kommer upphandlingen av sysselsättnings- och integrationstjänsterna delvis att göras i samarbete med Helsingfors och Esbo. För detta har man gjort upp ett samarbetsavtal för huvudstadsregionen och skapat verksamhetsmodeller.

Anvisningarna på stadsnivå om förebyggande av arbetsrelaterat utnyttjande har utarbetats och implementeringen av anvisningarna fortsätter. Den första företagsrevisionen har genomförts inom sanitets-servicens verksamhetsområde. Kvalitetsrevisionerna fortsätter under 2025. Principerna för en service-nätverksplan för kök fastställdes i slutet av året genom stadsstyrelsens beslut.

Enheten för koncernstyrningen och -övervakningen uppdaterade under 2024 de bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna. I anslutning till uppdateringen fördes en remissdebatt i samband med koncernsektionens sammanträde i mars 2024. De allmänna ägarpolitiska riktlinjerna godkändes i fullmäktige 19.8.2024. De ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning bereddes för sin del gruppvis för beslutsfattande i koncernsektionen under hösten 2024. De ägarpolitiska riktlinjerna för de betydande bolag som specificerats i koncerndirektivet (Vanda Energi Ab, VAV-koncernen och Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy) godkänns av fullmäktige. De stora bolagen förberedde sig inför CSRD-rapporteringen genom att bereda en referensram för rapporteringen under 2024. Av de stora bolagen kommer Vanda Energi, VAV och Vannti att rapportera enligt CSRD-standarderna för första gången i sina bokslut 2025.

År 2024 har det skett betydande reformer IT-administrationens verksamhet som har förbättrat stadens tekniska infrastruktur och beredskap. En stor del av stadens arbetsstationer har uppgraderats till operativsystemet Windows 11, vilket har förbättrat prestandan och säkerheten. Konkurrensutsättningen av grundläggande informationstekniktjänster har också nått slutskedet och införandet har planerats för 2025. Vandas datasjö (engelsk term: data lake) har byggts för produktionsändamål, vilket har skapat förutsättningar för utnyttjande av information och förverkligande av Vandas strategi. Projekten inom stadens immateriella investeringsprogram har framskridit i snabb takt och arbetssättet har kontinuerligt utvecklats i liten skala.

Budgetens utfall

Utfallet av koncernservicens verksamhetsintäkter var cirka 1,6 miljoner euro och de utföll till 107 procent i förhållande till budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna var cirka 35 miljoner euro och verksamhetskostnaderna utföll till 92 procent.

Totalt överskred utfallet av koncernservicens verksamhetsintäkter budgeten med 0,1 miljoner euro och utfallet av verksamhetskostnaderna underskred budgeten med 3,0 miljoner euro.

När det gäller IT-administrationen var de viktigaste orsakerna till underskridningen av kostnaderna för driftsekonomin att konkurrensutsättningen av den grundläggande informationstekniken fortsatte till utgången av 2024, varvid inledningen av det egentliga ändringsprojektet inklusive kostnaderna senarelades till 2025. Andra viktiga orsaker var att inköpen av enheter inom utbildningen underskreds betydligt och att vissa systemkostnader underskreds till följd av förhandlingarna.

Underskridningen av verksamhetskostnaderna inom upphandlingen berodde på ogenomförda köp av tjänster och underskridningen av kostnaderna för personalbispisningen.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
IT-administrationen			
Antalet arbetsstationer, förvaltningen			
- bärbara datorer och arbetsstationer, st.	3 865	4 400	4 319
Antalet arbetsstationer, undervisningen			
- bärbara datorer och arbetsstationer, st. (Chromebookdatorer medräknade)	43 869	39 800	49 531
Kundtillfredsställelse			
- Stödbegäran (4–10)	8,6	8,5	9,0
Antal uppdrag			
- i snitt i månaden	4 304	4 200	3 423
Lyckat genomförande av IT-investeringar			
- budgetutfall	76 %	100 %	71 %

11 60**Livskraftstjänster**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 581	0	1 581	985	596
Utgifter	-4 890	-15	-4 905	-3 684	-1 222
Verksamhetsbidrag	-3 309	-15	-3 324	-2 699	-626

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Livskraftstjänsterna har främjat utvecklingen av en företagsvänlig verksamhetsmiljö, i vilket bland annat ingått deltagandet i utvecklingsarbetet med Aviapolisområdet och Dickursby kompetenscampus tillsammans med stadens övriga aktörer. Livskraftstjänsterna deltar i beredningen och främjandet av projektet Dickursby kompetenscampus som byggs invid Dickursby stationscentrum. De första pilotobjekten för den framtida Business Vantaa Hub-servicehelheten vid kompetenscampuset har identifierats.

I samband med strategitemat Ett Vanda med livskraft och kompetens har livskraftstjänsterna samordnat genomförandet av tillväxt- och livskraftsprogrammet. Inom ramen för programmet har flera åtgärder inletts, av vilka livskraftstjänsterna ansvarat för bland annat stärkande av startup- och tillväxtföretagsverksamhet, främjande av företagsamhet bland invandrare, stärkande av kompetensprognoser, utveckling av kompetensen inom små och medelstora företag, stärkande av klusterverksamhet och ett servicelöfte på 48 h till företag. I augusti 2024 öppnades samarbetslokalen Vantaa Startup Runway i närheten av flygplatsen och man har fått nya utländska startupföretag att etablera sig i Vanda. Ett nytt logistikkluster startade också i slutet av 2024.

En projektbyrå som betjänar på stadsnivå har fastslagits. Den bygger upp en stadsutveckling som sker med hjälp av projekt bland annat genom att främja påbörjandet av EU-finansierade projekt i Vanda. Projektbyrån stärker interna nätverk och internt samarbete och förmedlar information mellan verksamhetsområdena och stadens externa intressentgrupper.

Företagens hantering av kundrelationer har utvecklats och målet är att före slutet av året sköta företagskundrelationerna på ett effektivare och mer heltäckande sätt och därigenom stödja näringslivet när den nya kundrelationsenheten når sin planerade verksamhetsvolym. Upphandlingen av ett CRM-system på stadsnivå har inletts med målet att den första fasen införs under 2025. Dessutom har man inlet arbetet med att utveckla en större helhet av kunskapsbaserad ledning inom livskraften. De första resultaten, bland annat mätarna som sammanställer situationen vad gäller livskraften blev klara i december 2024.

I början av året byggde man för livskraftstjänsterna upp ett nytt ledningssystem och en ny organisation som trädde i kraft 1.5.2024. Som en del av organisationsreformen har de nuvarande funktionerna stärkts och de nya tjänsterna påbörjats. Organisationen har i sin helhet börjat sin verksamhet i början av 2025 när reformen av arbets- och näringstjänsterna trätt i kraft. Rekryteringar relaterade till reformen har beretts 2024 och de genomförs i början av 2025. Bland annat överförs rådgivningstjänsterna för nya företag från Vandas nyföretagarcentral till Vanda stad. Därutöver införs en ny mall för hur kundrelationer ska skötas och en byrå för prognostisering av kompetens inrättas.

Budgetens utfall

Utfallet av verksamhetsintäkterna inom serviceområdet för livskraftstjänster var cirka 1,0 miljoner euro och verksamhetsintäkterna utföll till 62 procent jämfört med budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna var cirka 3,7 miljoner euro och verksamhetskostnaderna utföll till 75 procent. Totalt överskred utfallet av livskraftstjänsternas verksamhetsintäkter budgeten med 0,6 miljoner euro och utfallet av verksamhetskostnaderna underskred budgeten med 1,2 miljoner euro.

Underskridningen av budgeten förklaras huvudsakligen av att inledningen av nya projekt har fördröjts, vissa planerade nya projekt har ställts in på grund av utebliven extern finansiering och planerade rekryteringar har medvetet skjutits upp. Volymen på livskraftstjänsternas projektportfölj ökar 2025 medan största delen av projekten pågår under hela kalenderåret.

Nyckeltal

	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Nyckeltal för produktivitet och effekt			
Företag som grundats via FöretagsVanda	529	580	486
Företagsrådgivningens kundbesök	2 283	2 200	1 830
Utvecklingen av företagens lönesumma i Vanda (till årets slut)	120	116 *	120 **

* Förändrad indexering (2021=100), BDG2024 ursprunglig 130 (2015=100).

** Läget i oktober 2024.

11 65**Sysselsättnings- och integrationsservice**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 796	0	2 796	4 189	-1 392
Utgifter	-40 524	-4 407	-44 931	-45 351	420
Verksamhetsbidrag	-37 728	-4 407	-42 135	-41 162	-972

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom sysselsättningsservicen avslutades det kommunala sysselsättningsförsöket med Kervo 31.12.2024 då arbetskraftstjänsterna överfördes permanent till sysselsättningsområdena. Beredningen av reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024) leddes av en TE2024-beredningsgrupp som utsetts av stadsdirektören och de 11 verksamhetsområdesgrupper som beredningsgruppen inrättat. Projektorganisationerna TE2024 och KOTO24 som utsetts för uppgiften beredde den permanenta överföringen av sysselsättnings- och integrationsservicen tillsammans med verksamhetsområdesgrupperna så att överföringen av kunder och anställda inom sysselsättningsservicen i Vanda genomfördes kontrollerat 1.1.2025 i en utmanande konjunktur.

Efter att antalet anställda som överfördes från staten bekräftades kunde man inom sysselsättningsservicen i slutet av året anställa 24 visstidsanställda sysselsättningsexperter, åtta ordinarie sysselsättningsexperter, tre ordinarie kundrelationschefer och en ordinarie servicechef till nya tjänster. Detta belastade också ytterligare beredningen och personalen som arbetar med det ökande antalet kunder.

Den gemensamma projektbyrå för huvudstadsregionen som Vanda, Esbo och Helsingfors grundade 2023 för att fastställa samarbetet som gäller upphandlingar och arbetsgivartjänster avslutade sin verksamhet och utifrån fastställandet godkände stadsstyrelserna för huvudstadsregionens städer ett avtal om samarbete som gäller upphandlingar och arbetsgivartjänster.

Antalet arbetslösa arbetssökande det vill säga arbetslösa eller permitterade kunder ökade under 2024 i Vanda. I slutet av december 2024 fanns det över 11,6 procent (1 847 personer) fler arbetslösa arbetssökande än året innan (december 2024: 17 767; december 2023: 15 920). Av dessa deltog 14 543 personer i kommunförsöket i Vanda (december 2023: 12 891).

Särskilt antalet långtidsarbetslösa har fortsatt att öka och var 29,5 procent större än i december 2023. Mest ökade antalet personer som varit arbetslösa 1–1,5 år. Relativt sett ökade långtidsarbetslösheten bland personer under 30 år mest (+47 procent, +272).

Arbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål ökade i december 2024 med 14 procent jämfört med året innan, vilket är mer än arbetslösheten bland finsk- och svenskspråkiga som ökade med 9 procent. Långtidsarbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål ökade kraftigare än bland personer med ett inhemskt språk som modersmål, andelen långtidsarbetslösa med främmande språk som modersmål var 41 procent (+805) mer än i december 2023. Av de långtidsarbetslösa är dock majoriteten (57 procent) finsk- eller svenskspråkiga.

Ökningen av arbetslösheten förklaras särskilt av den svaga konjunkturen. Arbetslösheten ökade mest bland service- och försäljningsarbetare, specialsakkunniga och byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare. Arbetslösheten inom byggbranschen började minska våren 2024, men började återigen öka kraftigt under det sista kvartalet. Antalet permitterade byggnadsarbetare steg i december 2024 redan till samma nivå som i början av året, och antalet arbetslösa byggnadsarbetare var i december 2024 det största under granskningsperioden på ett år.

Antalet lediga arbetsplatser som hade anmälts till arbets- och näringstjänsterna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 procent mindre än i december 2023.

Arbetsmarknadsstödet kommunandelsavgifter ökade ytterligare från året innan (det totala inflödet 2024 var 29,6 miljoner och 29,2 miljoner 2023).

Inom programarbetet Kundservice 2030 tillsattes en styrgrupp på stadsnivå för att följa upp och styra förenhetligandet av stadens kundservice och en projektgrupp utsågs för att ansvara för genomförandet av utvecklingsarbetet. För kundservicen utarbetades mätare för kvaliteten på stadsnivå, vilka ska testas i ett pilotprojekt under 2025. Uppföljningen av kvaliteten fokuserar särskilt på smidigheten i kundservicen. Det har också avtalats om en fortsättning av den övriga gemensamma utvecklingen och projekt- och styrgrupperna fortsätter sitt arbete även under 2025.

Vid verksamhetsställena i Dickursby och Myrbacka pilottestade man ett mobilt kösystem som en del av projektet Vantaa TestBed. Under 2024 deltog Vandainfo i ett pilotprojekt med kundservice på distans där kunderna erbjöds service på distans via en robot i bibliotekens lokaler.

Tillgången till digitalt stöd ökades genom att skapa en inriktad kurs som stöd för tjänsten för sysselsättningsservicens kunder och en jourhavande digital servicepunkt som ett regionalt samarbete. Det digitala stödet på stadsnivå utvecklades genom att ordna en webbutbildning för dem som ger digitalt stöd och genom att öka nätverkskommunikationen. Kommuninvånarnas behov av digitalt stöd kartlades med hjälp av en webbenkät och för att öka kännedomen om det digitala stödet genomfördes två marknadsföringskampanjer för digitalt stöd.

Kommuninvånarservicen utförde ändringar i kundservicesystemet med anledning av reformen av arbets- och näringstjänsterna genom att skapa nya servicenummer, förbereda utbildningar och beställa både nya användarnamn och nya abonnemang.

Inom servicen för internationella kunder förbereddes övergången till reformerna TE2024 och KOTO24 i nära samarbete med sysselsättningsservicen. Under hösten förbereddes det inför att pilotprojektet (sambandsorienteringar) inom kompetenscenterverksamheten, den flerspråkiga rådgivningen och integrationens introduktionsperiod etableras som basverksamhet från och med 1.1.2025. Funktionerna överförs till klientrelationschefernas ansvarsområden och sorterar under kompetenscentrets tjänster och integrationstjänsterna.

Under hösten bekräftades det att största delen av de anställda som överförs från staten kommer att placeras i sysselsättningsservicens enhet. Dessutom var en del av uppgifterna nya i enlighet med den kommande integrationslagen som träder i kraft 1.1.2025. På grund av dessa orsaker var man tvungen att anställa betydligt mer personal för framtida uppgifter inom servicen för internationella kunder. Vid serviceenheten anställdes i slutet av 2024 26 sysselsättningsexperter (visstidsanställda 13), 19 sakkunniga i integration, sex servicesakkunniga, sju ordinarie ansvariga sakkunniga, tre ordinarie servicechefer samt två ordinarie kundrelationschefer till nya tjänster.

Uppföljningen av integrationsprogrammet enligt den gamla integrationslagen genomfördes i ledningsgruppen för strategitemat Ett internationellt Vanda. För uppföljningen skapades en trafikljusmodell med hjälp av vilken man följer upp hur de olika serviceområdenas och verksamhetsområdenas ansvar uppfylls när det gäller programmet.

Beredningen av integrationsprogrammet enligt den kommande lagen inleddes i april 2024 och som stöd för beredningen tillsattes både en sakkunnig/utvecklingsarbetsgrupp och en styrgrupp på stadsnivå. Integrationsprogrammets första version färdigställdes i december 2024 och informationen lades ut på webbsidorna i samband med förnyelsen av webbplatsen Vantaa.fi. Utvecklingen av integrationsprogrammets innehåll fortsätter 2025.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för sysselsättnings- och integrationsservicen var 2024 cirka 4,2 miljoner euro, cirka 150 procent jämfört med budgeten. Överskridningen av budgeten för verksamhetsintäkterna berodde huvudsakligen på en kalkylenlig ersättning på cirka 1,2 miljoner euro av staten i december i samband med reformen av arbets- och näringstjänsterna.

Verksamhetskostnaderna var cirka 45,4 miljoner euro, cirka 101 procent jämfört med den ändrade budgeten. I utgifterna för sysselsättnings- och integrationsservicen gjordes en budgetändring på 4,0 miljoner euro som hänförde sig till arbetsmarknadsstödet kommunandel.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Sysselsättningsservicen			
Hänvisningar till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (nya kunder)	1 340	1 500	1 056
Sysselsättningsplanernas giltighet	57 %	60 %	57 %
Inflödet till arbetslöshet som varat längre än tre månader (alla arbetslösa)	53 %		55 %
Långtidsarbetslöshet	5 049	4 500	6 539
Arbetslöshet bland personer med främmande modersmål	7 232	5 600	8 240
Kommuninvånarservicen			
Andelen stöd för e-tjänster och digitalt stöd av Vandainfos servicekontakter (%)	12 %	10 %	10 %
Antalet kundkontakter på Vandainfo/år	163 700	190 000	142 300

11 80

Kommunal demokrati

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	29	-29
Utgifter	-3 655	-66	-3 721	-3 712	-8
Verksamhetsbidrag	-3 655	-66	-3 721	-3 683	-38

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

År 2024 var ett intensivt valår. Söndagen den 28 januari 2024 ordnades presidentvalets första valomgång och den 11 februari den andra valomgången. I Vanda var det inhemska valdeltagandet 72,1 under den första valomgången och 68,7 under den andra valomgången. Strax efter det här ordnades Europaparlamentsvalet i juni 2024 där 39,4 procent av de röstberättigade använde sin rösträtt.

Genast efter Europaparlamentsvalet började förberedelserna inför följande års välfärdsområdes- och kommunalval under våren 2025. I förberedelserna har man fäst uppmärksamhet vid specialfrågor i anslutning till två samtidiga val, men också åtgärder som ökar valdeltagandet.

PR- och assistentteamet på verksamhetsområdesnivå har producerat stödtjänster för ledningen. Som en del av stadens 50-årsjubileum ordnades representationstillställningar framgångsrikt under hela året. Utbetalningsprocessen för förtroendevaldas arvoden har utvecklats och dess funktionssäkerhet har förbättrats.

Teamet inom enheten för stadens säkerhet har fortsatt att främja stadens övergripande säkerhet under 2024. Beredskapsplanen på stadsnivå har utarbetats över stadens verksamhetsområdesgränser i samarbete med koncernbolagen och välfärdsområdet. Den nya beredskapsplanen godkändes i stadsstyrelsen 16.12.2024. Utarbetandet av beredskapsplanens preciserande planer och handlingskort fortsätter 2025.

Beredskapssamarbetet har stärkts genom ett avtal om kontaktytor mellan Vanda stad, Kervo stad och Vanda och Kervo välfärdsområde. Säkerställandet av stadens ledningsförsättningar i störningssituationer har stärkts genom att bygga reservkraft på stadshuset. Man har också fortsatt att samordna beredskapen i regionala nätverk.

Principerna för riskhantering, ordnandet av intern kontroll och förebyggande av korruption har godkänts i stadsfullmäktige 19.8.2024 och anvisningarna för den interna kontrollen har godkänts i stadsstyrelsen 21.10.2024. Riskhanteringen på stadsnivå har stärkts med en utbildning av stadens ledning hösten 2024.

Vanda stad har också tagit i bruk säkerhetsutredningar av person enligt det sätt som man kommit överens om med skyddspolisen. Med säkerhetsutredning av person avses en sådan utredning av en fysisk persons bakgrund som görs i enlighet med denna lag för att säkerställa att han eller hon är oförvitlig eller tillförlitlig.

Vanda stads enkät om säkerhet och trygghet har genomförts i oktober 2024. Resultaten från enkäten om säkerhet och trygghet används som underlag för uppdateringen av stadens säkerhetsplan 2025.

Stadens säkerhetsarbete har 2024 överskuggats av allvarliga våldsdåd, såsom skolskjutningen vid Viertolan koulu, och det allt stramare internationella säkerhetsläget.

Det centrala i verksamheten vid serviceenheten för juridiska ärenden och beslutsberedning 2024 har varit att delta i Vanda 2025-kommitténs verksamhet och göra en grundligare omarbetning av förvaltningsstadgan. Den nya förvaltningsstadgan trädde i kraft 1.1.2025 och de kapitel som gäller de förtroendevaldas ekonomiska förmåner träder i kraft 1.6.2025. Stadens anvisningar för representation har också varit ett föremål för utveckling, och syftet är att ett beslut om dessa ska fås i början av 2025. Två utbildningar har ordnats för beredare av beslut som fattas av organen. Den senare utbildningen har spelats in och finns tillgänglig för beredarna på stadens intranät.

Serviceenheten för informationshantering och tjänsten som chef för informationshantering inrättades i början av 2024. År 2024 byggde man upp samarbetet inom enheten och på stadsnivå, kartlade uppgifternas omfattning, uppdaterade uppgiftsbeskrivningarna, informerade om enhetens roll i planeringen och styrningen av informationshanteringen på stadsnivå, åtgärdade den utvecklingsskuld som orsakats av resursbrist och ordnade välbehövliga utbildningar. I nyckeltalen anges antalet utbildningar på stadsnivå och utbildningar har också ordnats för mindre målgrupper. Enhetens sakkunniga har deltagit i verksamhetsområdenas projekt – såsom DigiOne – och har lyft fram informationshanteringskrav på verksamheten och systemen.

Enhetens lagstadgade uppgifter inom registratures och arkivets tjänster har utförts. Cirka 8 700 nya ärenden har registrerats i ärendehanteringssystemet och drygt 88 000 handlingar under 2024. Arbetet i arkivet har dock hopat sig eftersom det fanns en anställd för lite under största delen av året och cirka 395 hyllmeter material flyttades från verksamhetsområdena till stadsarkivet på grund av lokalflyttningar. 4,5 hyllmeter materialdonationer togs emot av externa aktörer. I arkivet förstördes 10,2 hyllmeter handlingar enligt årsplanen. Arkivet svarade under året på 1 385 begäranden om uppgifter, av vilka största delen (666) gällde handlingar inom fostran och bildning.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för serviceområdet för kommunal demokrati var cirka 0,03 miljoner euro och verksamhetskostnaderna cirka 3,7 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna utföll enligt plan i förhållande till budgeten, och utfallet var 100 procent.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet utbildningar för förtroendevalda och anställda	82	40	182
Antalet deltagare i utbildningar för förtroendevalda och anställda	1 300	1 300	4 705
Översättningsarbeten	3 400	3 500	3 490

En del av utbildningarna överfördes till den elektroniska portalen Oppiva i form av självstudier.

11 70

Information

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143
Verksamhetsbidrag	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Informationens verksamhetsplan för 2024 förverkligades huvudsakligen enligt planerna. Vandas arbete med stadens anseende och image fortsatte med genomförandet av informationens och marknadsföringens program för anseendet på stadsnivå. Det här långsiktiga arbetet fortsätter också 2025 framför allt genom att förbättra effektiviteten av informationens och marknadsföringens åtgärder. Stadens arbetsgivarbild utvecklades också genom information om tillgångsprogrammet och marknadsföringskampanjer för arbetsgivarbilden.

Under året förberedde man sig inom informationen på reformen av sysselsättnings- och integrations-servicen och inledningen av serviceinformationen. Den interna och externa förändringskommunikationen vid årsskiftet lyckades väl. Utvecklingen av sysselsättnings- och integrationsservicen fortsätter under 2025.

Vandas 50-årsjubileum firades 2024 och detta informerades och marknadsfördes i stor omfattning under hela året. Under jubileumsåret producerade informationen innehåll och kampanjer för jubileumsåret och samordnade synligheten av jubileumsårets visuella profil i olika kanaler och evenemang.

Antalet besökare på Vandas webbplats fördubblades jämfört med året innan och var närmare två miljoner mot slutet av året. Antalet visningar på innehållssidorna för Vandas 50-årsjubileum uppgick till över 100 000 under året och cirka 50 000 besökte jubileumsårets huvudsida. På vantaa.fi öppnades webbsidan Uutishuone för medier och andra intressentgrupper. På webbsidan Uutishuone publiceras information om beslutsfattandet, hur stadsstrategin genomförs och spetsprojekten framskrider.

Vandas arbete med att utveckla stadens kommunikation på lätt språk belönades vid FM i kommunal kommunikation i maj. Vanda stöder bland annat Vantaa Sanomats publikation Selkovantaalainen och har också publicerat egna webbsidor på lätt språk. Informationen ordnar också utbildning i lätt språk för stadens anställda. Kommunikationen på lätt språk fortsätter att utvidgas och utvecklas också under 2025.

Podcastserien Vantastic som publicerades 2023 fortsatte 2024. Serien fortsätter med att bygga upp uppfattningen om Vanda som en grön stad under utveckling där alla kan hitta ett hem. Serien bryter ner förhandsuppfattningar och ger en mångsidigare bild av Vanda. Podcastserien Vantastic stöder Vanda stads strategi och program för anseendet. Vantastics lyssningar steg till över 70 000 och podden förbättrade bevisligen lyssnarnas uppfattningar om Vanda.

Budgetens utfall

Informationens driftsplan förverkligades huvudsakligen enligt planerna och kostnaderna uppgick till 2,7 miljoner euro. Utfallet låg cirka 0,14 miljoner euro under det budgeterade. De mest betydande avvikelserna var personalkostnaderna som var större än planerat och köpen av tjänster som var mindre än planerat.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Informationens och marknadsföringens nettokostnader €/invånare	9,6	11 *	11

* I det nya nyckeltalet ingår informationens, områdesmarknadsföringens och turismens utgifter och inkomster.

11 30

Interna revisionen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-425	-2	-427	-413	-14
Verksamhetsbidrag	-425	-2	-427	-413	-14

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Den interna revisionen bistod stadsstyrelsen och stadsdirektören vid utvärderingen och utvecklingen av en fungerande riskhantering och intern kontroll genom revision av stadsorganisationens förvaltning, ekonomi och funktioner samt genom att tillhandahålla konsultationsservice. Årsplanen förverkligades nästan helt enligt plan.

Den interna revisionens uppgift är utöver revisionsarbetet att behandla de anmälningar som lämnats på den lagstadgade rapporteringskanalen för misstänkta överträdelser. Anmälningarna har behandlats enligt de angivna tidpunkterna.

Budgetens utfall

Den interna revisionens verksamhetskostnader var 0,4 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna utföll till 97 procent.

13

Fostran och lärande

Ansvarig: Katri Kalske

Verksamhetsorgan: Nämnden för fostran och lärande
Ordförande: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Fostran och lärande totalt					
Inkomster	33 274	976	34 250	37 974	-3 724
Utgifter	-560 749	-21 452	-582 202	-578 063	-4 138
Verksamhetsbidrag	-527 476	-20 476	-547 952	-540 090	-7 862
Fostran och lärande bruttoenheter					
Inkomster	32 117	976	33 093	34 937	-1 844
Utgifter	-484 513	-19 682	-504 195	-500 043	-4 153
Verksamhetsbidrag	-452 396	-18 706	-471 102	-465 106	-5 996

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Vanda stad fick i början av år 2024 Finlands UNICEF-utmärkelse Barnvänlig kommun. Vanda har lyckats främja ett arbete som utgår från barns rättigheter och förbundit sig att fortsätta utvecklingsarbetet.

Arbetet mot mobbning utvecklades inom alla serviceområden. Inom småbarnspedagogiken lyftes mobbning fram som ett fenomen vid flera möten i områdena med gemensamma välfärdsgrupper. Inom den grundläggande utbildningen stärktes förebyggandet av mobbning genom interventioner och webinarier samt genom att varje skolas team för att ingripa i mobbning utbildades. På andra stadiet hölls säkerhetsutbildning vid alla läroanstalter.

Samarbetsstrukturer har skapats tillsammans med verksamhetsområdet för fostran och lärande i Vanda och elevhälsotjänsterna inom Vanda och Kervo välfärdsområde. De lagstadgade samarbetsgruppernas verksamhet pågår. Det har avtalats om ett gemensamt mål för 2025 samt om att ställa upp ett strategiskt mål för den kommande strategiperioden. Gemensamt utvecklingsarbete utförs i gemensamt överenskomna strukturer.

Esbo och Tammerfors beslutade att lämna det gemensamma utvecklingsprojektet för sju städer och Tiera Oy som gällde det nya digitala elev- och studentförvaltningssystemet DigiOne inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. De övriga fem städerna (Jyväskylä, Lahtis, Uleåborg, Åbo och Vanda) och Kuntien Tiera som varit med beslutade att fortsätta med utvecklingsprojektet, och Tiera Oy tog på sig finansieringen av de framtida finansieringsandelarna från de städer som ska lämna projektet.

I beredningen av utvidgningen av den engelskspråkiga servicen inleddes planeringen av den engelskspråkiga småbarnspedagogiken och grundläggande utbildningen i Mure, som baserar sig på den finländska läroplanen. När det gäller IB-kontinuiteten inleddes i och med nämndens beslut också beredningen av verksamheten enligt programmen Primary Years- och Middle Years Program som omfattar tjänsterna inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. I början av året förbereddes en ansökan till programmet International Baccalaureate vid Yrkesinstitutet i Varia och i ett brev daterat 27.5.2024 tilldelades Yrkesinstitutet Varia status som IB World School. Programmet IB Career Related kan genomföras som en del av grundexamen i informations- och kommunikationsteknik.

Budgetens utfall 2024

De bindande anslagen för verksamhetsområdet för fostran och lärande för 2024 fastställdes i den budget som godkändes av stadsfullmäktige 13.11.2023 § 10. Anslagen för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes under 2024 genom fullmäktiges beslut 17.6.2024 § 12 och 16.12.2024 § 14. Den första tilläggsbudgeten gällde höjningar av de interna hyrorna. I den andra tilläggsbudgeten ökades verksamhetsområdets inkomster med 0,9 milj. euro och utgifterna med 16,1 milj. euro. I den andra budgeten överfördes dessutom den centraliserade lönereserveringen till verksamhetsområdena. Effekten av detta var 2,5 miljoner euro för verksamhetsområdet.

Det totala bindande anslaget för verksamhetskostnaderna för verksamhetsområdets bruttoenheter underskreds med 4,2 miljoner euro och verksamhetsintäkterna överskreds med 1,8 miljoner euro. Verksamhetsområdets nettoenhets mål för verksamhetsbidraget nåddes. Budgeten för lös egendom underskreds med 0,4 miljoner euro.

13 10

Nämnden för fostran och lärande

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-100	0	-100	-119	19
Verksamhetsbidrag	-100	0	-100	-119	19

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Nämnden för fostran och lärande sammanträdde 14 gånger. Nämndens svenskspråkiga sektion sammanträdde tio gånger, sektionen för individärenden fyra gånger och organet för den studerandes rättskydd en gång. Påverkansorganet Svenska kommittén sammanträdde sju gånger.

Budgetens utfall

Nämndens budget överskreds då utfallsprocenten var 119 procent. Överskridandet förklaras delvis av nämndens besök i Huddinge i Sverige, där man bekantade sig med hur staden har svarat på de olika utmaningar som segregationen medför vid ordnandet av tjänster.

13 20

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	420	420	614	-194
Utgifter	-5 896	-1 339	-7 234	-5 958	-1 277
Verksamhetsbidrag	-5 896	-919	-6 815	-5 344	-1 471

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I projektet Dickursby kompetenscampus slutfördes en process för gemensam utveckling av campusens utbildningstjänster, i vilken 12 utbildningsaktörer från olika utbildningsstadier deltog. Som ett resultat av utvecklingsarbetet uppstod ett nytt slags servicekoncept för kompetensutveckling som framskrider till pilotförsök 2025. Syftet med konceptet är att lättare och snabbare erbjuda proaktiva lösningar för att höja företagens kompetensnivå. Tjänsterna och verksamheten baserar sig på samarbete mellan utbildningsorganisationerna och förenar på ett unikt sätt olika utbildningsstadier och andra utbildningsaktörer. Tjänsterna sammanställs till ett enhetligt servicepaket som baserar sig på prognostiseringsuppgifter och kartläggning av kundernas behov.

Under 2024 fokuserade verksamhetsområdet för fostran och lärande starkt på att öka de dialogiska metoderna. Dialoger ordnades särskilt i anslutning till Vandas kommande stadsstrategi och i dessa deltog särskilt barn och unga, men också vårdnadshavare och personal. Som en förhandsuppgift för Påverkardagen fördes dialoger vid verksamhetsområdenas enheter och samlades barns och ungas tankar och idéer in under temat Den perfekta staden – En hållbar framtid i Vanda. På samma teman ordnades dialoger i områdena inom den grundläggande utbildningen, enhetsvisa dialoger vid enheterna inom småbarnspedagogiken, dialoger vid evenemang för studerande på andra stadiet samt dialoger med vårdnadshavare och personal. Sammanlagt ordnades 168 dialoger och i dem deltog 3 737 barn, unga, vårdnadshavare och representanter för personalen. Utöver detta utbildades sammanlagt 59 föstare i dialogiska metoder.

I projektet för utveckling av den gemensamma elev- och studerandevården har verksamheten och strukturen hos de enhetsvisa elevhälsogrupperna (den gemensamma välfärdsgruppen, YHR) stärkts på olika nivåer. Detta har uppnåtts genom att man utvecklat strukturen på stadsnivå, erbjudit utbildningar och coachningar samt genom pilotförsök med nya arbetsbeskrivningar, till exempel rollerna som skolcoach, studiecoach och koordinerare av mångkulturärenden. Erfarenheterna av pilotförsöken med arbetsbeskrivningar inom projektet har varit positiva och de har upplevts förbättra elevernas välbefinnande och klimatet vid läroanstalterna. Skolcoachens arbetsbeskrivning blir permanent från och med läsåret 2025–2026. Den i den grundläggande utbildningen testade K-O-verksamheten som utvecklats av Stationens barn, vilken fokuserar på långvariga och utmanande mobbningsfall, fortsätter efter projektet.

Den interna organiseringen av de gemensamma tjänsterna utvecklades genom ändringar mellan uppgiftsområdena i syfte att söka synergieffekter mellan uppgifterna och jämna ut omfattningen på chefernas ansvarsområden.

Stödmodellen för styrsystemet för småbarnspedagogiken och elevförvaltningssystemet har utvärderats och en plan för utveckling av stödmodellen har utarbetats. Kunnandet inom applikations- och systemteamet har stärkts och strukturer skapats för delningen av kunskap och dokumentationen av uppgifter. Man har förberett sig inför införandet av det nya elevförvaltningssystemet läsåret 2025–2026.

Daghemmens, skolornas och läroanstalternas användarprofiler, utrustningsbehov och fastställandet av deras applikationer har preciserats i samarbete med IT-administrationen. Utbildning i användningen av artificiell intelligens inom verksamhetsområdet fostran och lärande har ordnats i stor omfattning för såväl förvaltningspersonalen som fostrings- och utbildningspersonalen.

Projektet för informationsplattformarbete inom verksamhetsområdet för fostran och lärande inleddes med fokus på att fastställa projektets mål, utreda utgångsläget, kartlägga serviceområdenas och ledningsgruppens behov. Arbetet med att fastställa roller och arbetsfördelning inleddes också tillsammans med IT-administrationen. Grupperna för kunskapsledning på verksamhetsområdesnivå har sammanträtt regelbundet.

Under 2024 gjordes en utredning om nuläget i fråga om avfallshanteringen vid verksamhetsområdets verksamhetsställen. I utredningen åskådliggjordes de nuvarande bristerna i avfallshanteringen och föreslogs åtgärder för att förbättra avfallshanteringen och återvinningen. Utvecklingsåtgärderna är på stadsnivå och arbetet med dem fortsätter i samarbete med de övriga verksamhetsområdena.

Budgetens utfall

Inkomsterna för ledningen och gemensamma tjänster överskred budgeten med 0,2 milj. euro. Verksamhetsutgifterna underskred den ändrade budgeten med 1,3 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Personalkostnader för administrativa uppgifter/verksamhetsområdets utgifter totalt	0,6 %	0,6 %	0,6 %

13 30

Grundläggande utbildning

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	18 390	2 255	20 645	22 170	-1 525
Utgifter	-244 913	-5 500	-250 413	-252 900	2 487
Verksamhetsbidrag	-226 523	-3 245	-229 768	-230 730	962

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom den grundläggande utbildningen förbereder man sig på de åtgärder som lagändringen av elevstödet medför genom att utbilda rektorer och speciallärare samt genom att skapa strukturer och uppföljningsmodeller för konsekvensbedömning och genomförande av finansieringen. Samundervisning betonas i den nya lagen, och därför har flera hundra lärare i Vanda utbildats för detta.

Undervisningen för elever med funktionsnedsättning fortsätter att öka, vilket medför utmaningar med tanke på servicenätets tillräcklighet och funktion samt rekryteringen. Samarbetet med välfärdsområdet för att ordna dag- och semesterverksamheten är utmanande på grund av personalbyten och välfärdsområdets spartryck. Antalet klienter inom undervisningen för elever med funktionsnedsättning ökar, men antalet barn inom dag- och semesterverksamheten minskar. Arrangemangen för eftermiddagsverksamheten för barn som behöver starkt stöd ska i fortsättningen utvecklas så att de motsvarar servicebehoven.

I all verksamhet har man fäst större uppmärksamhet än tidigare vid barns och ungas delaktighet. Dialogmetoderna har främjats i alla skolor och barn och unga har på detta sätt tagits med i strategiarbetet. Fostran i emotionella färdigheter har utvidgats från klass 7 till klass 8. Ur olika välfärdsområdes synvinkel finns det skäl att anta att detta har haft en positiv inverkan på resultaten.

Under 2024 har man satsat stort på skolpersonalens digitala kompetens utöver en fungerande utrustningsbas. På så sätt förutses för sin del ibruktageandets av DigiOne 2026.

Budgetens utfall

Utfallet för den grundläggande utbildningens verksamhetsintäkter 2024 var 107,4 procent, dvs. 1,5 milj. euro mer än i budgeten. Inkomsterna påverkades av den kalkylerade ersättning som staten betalade för flyktingar, som 2024 var knappt 2 milj. euro mer jämfört med året innan. Under 2024 höjdes anslaget för utgifter inom den grundläggande utbildningen med 5,5 milj. euro och anslaget för inkomster med 2,3 milj. euro.

Utfallet för verksamhetsutgifterna 2024 var 101 procent, då överskridningen var cirka 2,5 milj. euro. Den största enskilda överskridningen berodde på utgifter för skolmåltider på cirka 1,2 milj. euro. Utöver detta överskreds bland annat städkostnaderna med cirka 0,3 milj. euro. Den större ökningen än väntat av antalet elever med invandrarbakgrund är orsaken till följande budgetöverskridningar: ökningen av den förberedande undervisningen med 0,4 milj. euro, religionsundervisningen i smågrupper och undervisningen i det egna modersmålet med sammanlagt 0,2 miljoner euro och undervisningen i finska som andra språk med 0,1 milj. euro. Överskridningen av köpen av kundtjänster med 0,4 milj. euro beror på att kostnaderna för tolkning i teckenspråk och statens skolhemsavgifter är större än väntat.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet elever i grundskolorna i Vanda	24 052	24 052	24 070
Driftsutgifter euro/elev	10 004	10 183	10 507
Undervisningens %-andel av driftsutgifterna per elev	57 %	56 %	56 %
Rumsm ² /studerande *	10,2	10,2	10,2
Gruppstorleken i snitt, klasserna 1–9	16,5	16,5	16,5
Elever som fått plats för fortsatta studier i gymnasium, yrkesutbildning, utbildning som handleder för examensutbildning av dem som fått avgångsbetyg från grundskolan, %	100 %	100 %	99,9 %

* Kökshyror ingår, utan dessa 9,7. Från och med år 2023 ingår inte studerandevårdens lokaler.

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet barn som deltar i eftermiddagsverksamheten	2 620	2 620	2 588
Antalet elever som börjat med frivilligt A 2-språk som inleds i årskurs 4	31 %	31 %	31 %
Elever/studiehandledare	210	210	210

13 50

Småbarnspedagogik

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	13 131	-1 584	11 547	11 663	-116
Utgifter	-218 141	-12 760	-230 900	-225 773	-5 127
Verksamhetsbidrag	-205 010	-14 344	-219 353	-214 110	-5 244

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom småbarnspedagogiken främjades åtgärderna i det åtgärdsprogram som nämnden förutsätter för att stävja personalkostnaderna. Antalet beställningar av hyrd arbetskraft minskade med 42 procent jämfört med året innan.

I anslutning till lagändringen om stödet inom småbarnspedagogiken inrättades åtta speciallärartjänster och sju assistenttjänster. I genomsnitt deltog 161 fler barn i småbarnspedagogiken än året innan. En stor del av barnen var under 3 år, vilket ytterligare ökade behovet av personal. Antalet barn med hemvårdsstöd minskade med 360, av vilka en del kom till småbarnspedagogiken och en del var hemma medan föräldern var familjeledig. Till detta bidrog den familjeledighetsreform som trädde i kraft 2023.

I början av 2024 öppnades fyra nya daghem: Latupuiston päiväkoti, Kelokuusen päiväkoti, Ruusupuun päiväkoti och Pesäpuun päiväkoti.

Ibruktagandet av klientdatasystemet VaSa framskred med nya funktioner. Ibruktagandet av utbildningsstyrelsens utvärderingsverktyg Valssi började med ett pilotförsök och fick god respons av personalen och daghemsföreståndarna. Alla enheter deltog i verksamhetsmodellen ProVaka (utveckling av sociala- och emotionella färdigheter) från och med hösten 2024. Huvudstadsregionens kundenkät genomfördes hösten 2024. I Vanda fick enkäten 3 040 svar och det allmänna vitsordet 9,01. Familjerna är mycket nöjda med hur barnet trivs inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen.

Budgetens utfall

Utfallet av verksamhetsintäkterna inom småbarnspedagogiken var 11,6 milj. euro (101 %), varav avgifterna för småbarnspedagogik utgjorde 8,5 milj. euro. Inkomstmålet för avgiftsintäkterna sänktes med 1,58 milj. euro i samband med behandlingen av tilläggsbudgeten. Projektfinansieringen uppgick till 0,7 milj. euro. Ersättningar och understöd från staten bokfördes till ett belopp av 1,5 milj. euro och ersättningar från kommunerna till ett belopp av 0,7 milj. euro. Övriga verksamhetsintäkter uppgick till 0,2 milj. euro.

Utfallet för småbarnspedagogikens verksamhetskostnader uppgick till 225,7 milj. euro. I förhållande till den ursprungliga budgeten överskreds verksamhetskostnaderna med 7,6 milj. euro. Fullmäktige beviljade under räkenskapsperioden ett tilläggsanslag på sammanlagt 12,6 milj. euro. Tilläggsbudgeten gällde kostnader för vikarier från Seure samt kostnader för servicesedlar. I samband med behandlingen av tilläggsbudgeten sänktes anslaget för hemvårdsstöd med 2,8 milj. euro på grund av det låga antalet användare av tjänsterna. Verksamhetskostnaderna underskreds med 5,1 milj. euro i förhållande till den tilläggsbudgeten.

Personalkostnaderna inklusive inhyrningen av personal från Seure uppgick till sammanlagt 127,2 milj. euro. Personalkostnaderna för den egna personalen underskreds med 2,4 milj. euro jämfört med den ursprungliga budgeten. Den hyrda arbetskraft som köpts från Seure, inklusive kort- och långvariga vikarier samt köp av assistenter från Seure, uppgick till sammanlagt 14,4 milj. euro. Av anslaget för personalinhyrning inbesparades 0,9 milj. euro.

Kostnaderna för småbarnspedagogik som produceras med servicesedel uppgick till sammanlagt 19,9 milj. euro, varav andelen för barn som behöver stöd var 0,9 milj. euro. För kostnaderna för servicesedlar behövdes en tilläggsbudget på 1,9 milj. euro. Kostnaderna utföll i enlighet med den höjda budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet barn i olika småbarnspedagogiska tjänster i medeltal per månad:			
Kommunal småbarnspedagogik	10 642	10 825	10 802
Privat småbarnspedagogik	2 068	2 440	2 226
Klubbverksamhet	170	200	160
Hemvårdsstöd	2 410	2 800	2 051
Andelen barn som omfattas av småbarnspedagogiken av samtliga barn i åldern för småbarnspedagogik *	80,1 %**	85,0 %	80,6 %
Andelen barn i privat småbarnspedagogik av alla barn i småbarnspedagogik	16,3 %	18,4 %	17,9 %
Barn som omfattas av strukturella stödåtgärder (kommunal småbarnspedagogik)	12,8 %	13,0 %	11,6 %
Driftsutgifter €/barn som använder tjänster	13 880	13 169	14 815

* Antalet finsk- och svenskspråkiga barn totalt.

** Ändring av beräkningssättet på grund av familjeledighetsreformen fr.o.m. 2023.

13 90

Svenskspråkiga servicen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	597	-115	482	490	-8
Utgifter	-15 464	-84	-15 548	-15 293	-255
Verksamhetsbidrag	-14 867	-199	-15 066	-14 803	-263

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamhetsmodellen ProSmå och ProSkola testades på ett daghem och i en skola läsåret 2023–2024. Hösten 2024 infördes verksamhetsmodellen i alla daghem och skolor med årskurserna 1–6. ProSmå och ProSkola är en verksamhetsmodell där man utvecklar en inkluderande verksamhetskultur genom att stärka personalens yrkeskompetens och handledningen ifråga om barns och elevers betedehantering. Genom att utveckla verksamhetsmodellerna för vuxna bygger man upp en verksamhetskultur som systematiskt och konsekvent stöder barnens sociala färdigheter.

Den finsk- och svenskspråkiga ungdomsservicen har i Vanda stads organisation 2020–2024 hört till olika verksamhetsområden. Till följd av detta har den svenskspråkiga ungdomsservicen inte utvecklats i samma utsträckning som den finskspråkiga. Utgående från resultaten av en omfattande utredning om den svenskspråkiga ungdomsservicen beslutades det att den svenskspråkiga ungdomsservicen från och med början av 2025 ska överföras från den svenskspråkiga servicen inom verksamhetsområdet för fostran och lärande till ungdomsservicen inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

För årskurserna 6–9 i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen uppdaterades både läroplanen för B1-finska och timfördelningen så att de motsvarar den nationella läroplanen. Samtidigt beslutades det om när studierna i B1-språket kan inledas i de svenskspråkiga grundskolorna och på vilka grunder man kan välja ett B1-språk.

I början av augusti flyttade Dickursby förskola från Idrottsvägen till lokaler på Lokgränden. Lokalerna på Lokgränden förväntas vara en tillfällig lösning tills problemen med inomhusluften har lösts.

Inom serviceområdet har en arbetsgrupp bestående av representanter för småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och andra stadiet skapat webbplatsen Google sites för språkmedvetet arbete vid enheterna. Webbplatsen ger en omfattande översikt över praxis och metoder för att stödja språkinläringen och språkanvändningen på olika utbildningsnivåer.

Inom serviceområdet har man utvecklat en strategiprocess för att bättre kunna beakta behoven på fältet och arbeta för att uppnå rätt slags mål. Utöver detta har man utarbetat en utvärderingsrapport där man samlar in material som stöd för kunskapsledningen.

Budgetens utfall

Utfallet av det svenskspråkiga serviceområdet blir mindre än budgeterat, medan utfallet av verksamhetskostnaderna är cirka 98 procent. Verksamhetskostnaderna underskreds med cirka 0,25 milj. euro. Utfallet av verksamhetsintäkterna var 104 procent, vilket var 20 000 euro mer än beräknat. Jämfört med den ursprungliga budgeten var utfallet av verksamhetskostnaderna 98%. Verksamhetsbidraget visade således ett överskott på 0,27 miljoner euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Barn i kommunal småbarnspedagogik *	286	300	281
Barn i den privat småbarnspedagogik	54	57	53
Barn i förskoleundervisning	69	70	69
Antalet elever i svenskspråkig grundskola	728	735	734
Driftsutgifter euro/elev	11 409	12 155	11 917
Rumsm ² /elev	13,5	13,4	13,4
Gruppstorleken i snitt, klasserna 1–9 ***	14,4	16	16
Totala antalet elever som fått plats i eftermiddagsverksamheten	127	130	126
Studerande vid svenskspråkigt gymnasium	160	163	162
Driftsutgifter euro/studerande	9 531	9 135	9 431
Rumsm ² /gymnasiestuderande	8,1	8,0	8,0

* De svenskspråkiga barnen i privat småbarnspedagogik ingår i småbarnspedagogikens nyckeltal.

** Beräkningssättet har harmoniserats med den finskspråkiga grundläggande utbildning

137

Utbildningen på andra stadiet

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 157	0	1 157	3 036	-1 880
Utgifter	-76 236	-1 770	-78 006	-78 021	14
Verksamhetsbidrag	-75 079	-1 770	-76 850	-74 984	-1 865

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdets fyraåriga strategiska åtgärdsprogram och de mål som härletts ur det styrde verksamheten starkt. Det strategiska spetsprojektet för utbildningen på andra stadiet – flexibla lärstigar – utvecklades vidare tillsammans med läroanstalternas personal och studerande genom servicedesign. I gymnasieutbildningen fortsatte smågruppsundervisningen i verkstadsklassen i anslutning till Vaskivuoren lukio och som en ny stödform inleddes verksamheten med studiecoachar vid Tikkurilan lukio och Sotungin lukio samt vid Varias verksamhetsställe i Sandkulla. För utbildningen på andra stadiet utarbetades en utvecklingsplan för stödet för lärande och genomförandet av planen inleddes både i gymnasierna och vid yrkesinstitutet i Varia. På andra stadiet har man identifierat segregationens särdrag och som stöd för resursfördelningen har man samlat in och definierat ett kunskapsunderlag för genomförandet av kunskapsledningen. Utvecklingsprogrammet för flerspråkiga elever och studerande har utarbetats i samarbete med andra serviceområden. I Tikkurilan lukio och Lumon lukio har man testat språktest för S2-studerande.

Antalet studerandeår i Varia översteg det målinriktade antal som undervisnings- och kulturministeriet beviljade Varia. Den största delen av överskridandet beror på den ökade efterfrågan på läroavtalsutbildning. Utvecklingen av ansöknings tjänsterna i Varia har framskridit i enlighet med strategin. Ansökningsprocesserna inom alla branscher har överförts till tjänsterna för sökande och enhetliga urvalskriterier och språktestning har beretts för kontinuerlig ansökan.

Varia har spelat en viktig roll i beredningen av reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024), särskilt när det gäller kompetensutvecklingen. Utbildningslösningar har utvecklats tillsammans med arbets- och näringstjänsterna.

I början av året förbereddes vid Yrkesinstitutet Varia en ansökan till programmet International Baccalaureate och i ett brev daterat 27.5.2024 tilldelades Yrkesinstitutet Varia status som IB World School. Programmet IB Career Related kan genomföras som en del av grundexamen i informations- och kommunikationsteknik. År 2025 inleder cirka 10 studerande programmet.

Byggandet av campuset i Veckal har hållit tidtabellen och från Varia har man varit nära involverad i olika planerings- och beredningsuppgifter samt i planeringen av flytten inom olika branscher. Även lokalprojekten vid Aviapoliksen lukio och kompetenscampuset främjades under året. Paviljongen i anslutning till Sotungin lukio blev färdig i augusti och i och med detta ökade antalet studerande med 50. Serviceområdet för utbildning på andra stadiet har haft en betydande roll i arbetet med Dickursby kompetenscampus. År 2024 utvecklades en modell för ett serviceproducerande nätverk gemensamt med utbildningsparterna och modellen är klar att testas.

Budgetens utfall

Serviceområdet för utbildning på andra stadiet finns i nettobudgeten. Budgeten förverkligades enligt planerna med ett verksamhetsbidrag på 97,6 procent. Inom gymnasieutbildningen var verksamhetsbidraget 95,8 procent och inom yrkesutbildningen 98,9 procent. Utfallsprocenten för verksamhetsintäkterna på andra stadiet i sin helhet var 262,5, inom gymnasieutbildningen 359,5 och inom yrkesutbildningen 185,6.

Varia beviljades genom undervisnings- och kulturministeriets andra tilläggsprestationsbeslut (SR/25783/2024) ytterligare 70,2 studerandeår (479 070 euro).

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Gymnasieutbildning			
Studerande i finskspråkiga daggymnasier	3 785	3 792	3 914
Antalet studerande i de finskspråkiga daggymnasierna/gymnasium, medeltal	757	758	783
Studerande vid vuxen- och distansgymnasiet med examen som mål	323	250	320
Antalet studerande som avbrutit i % (daggymsnasier) *	5,7 %	4,5 %	5,0 %
Studerande som fått avgångsbetyg på tre år av alla utexaminerade, % (daggymsnasier)	88,3 %	90,0 %	87,2 %
Alla timmar/åvt/studerande (daggymsnasier)	1,34	1,36	1,22
Driftskostnader euro/studerande (daggymsnasier)	8 204	8 356	8 476
Rumsm ² /elev (daggymsnasier)	7,4	7,3	7,1
Yrkesutbildningen			
Examensinriktade nybörjarplatser i den gemensamma antagningen för den årsklass som går ut grundskolan i %	32 %	40 %	32 %
Ant. studerandeår enligt mål fastställt av ministeriet	100 %	100 %	100 %
Driftskostnader euro/studerandeår (yrkesutbildningen totalt)	11 880	11 893	12 293
Rumsm ² /studerandeår	13,4	13,3	13,3
Procenten av de studerande under 20 år som avlägger grundexamen och avbryter sina studier vid Varia	9,6 %	8,0 %	8,9 %

16

Stadskultur och välfärd

Ansvarig: Riikka Åstrand

Verksamhetsorgan: Nämnden för stadskultur och välfärd
Ordförande: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Stadskulturen totalt					
Inkomster	11 120	0	11 120	12 368	-1 248
Utgifter	-85 235	-4 291	-89 526	-88 114	-1 412
Verksamhetsbidrag	-74 116	-4 291	-78 406	-75 746	-2 660
Stadskultur bruttoenheter					
Inkomster	9 752	0	9 752	10 989	-1 237
Utgifter	-79 301	-4 257	-83 558	-82 361	-1 197
Verksamhetsbidrag	-69 549	-4 257	-73 807	-71 372	-2 434

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

I en omvärldsanalys inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd identifierades en växande och mångsidig stad, coronapandemins efterverkningar, ökande skillnader i välfärd och nedärvda marginalisering som fenomen som verkar i tjänsternas bakgrund. Befolkningen växer och blir snabbt allt mångsidigare i Vanda, vilket kan ge staden framgång men vara en utmaning för tjänsteproduktionen.

År 2024 var Vanda stads 50-årsjubileumsår, vilket syntes i stor omfattning i verksamheten inom hela verksamhetsområdet. Jubileumsåret förbättrade stadsidentiteten, gjorde Vanda mer känt och stärkte Vanda som en evenemangens stad. Jubileumsåret syntes också i organisationsunderstöden, då det till jubileumsårets ära delades ut mera pengar till evenemangen under jubileumsåret. Verksamhetsområdet deltog också i stor utsträckning i beredningen av stadsfullmäktiges festbeslut. Som en del av jubileumsbesluten beslutades det om en permanent historisk utställning i stadsmuseet, möjliggörande av nya mötesplatser och inrättande av en jubileumsfond för barn och unga.

Inom verksamhetsområdet samarbetade man med organisationer och församlingar. Verksamhetsområdet deltog i beredningen av beredskapsplanen på stadsnivå och förbereder sig på att fortsätta beredskapsarbetet på verksamhetsområdesnivå. Under året inleddes ett internt reformarbete inom stadsorganisationen för att planera servicenätet, och här deltar verksamhetsområdet aktivt. Samarbetet med välfärdsområdet har främjats och staden har deltagit i de lagstadgade social- och hälsovårdsförhandlingar som leds av välfärdsområdet under året.

En behovsutredning som gäller projektet Myrbacka stadskulturhus inleddes och för att precisera lokalplaneringen genomfördes ett servicedesignprojekt för invånare och personal. Från början av 2024 överfördes ordnandet och förvaltningen av servicen vid Hanaböle träsk från stadsmiljöns verksamhetsområde till verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. År 2024 färdigställdes totalrenoveringen av Kulturfabriken Fernissan och de arbeten som siktar på att den ska kunna öppnas fortsätter, så att Fernissan öppnar för invånarna hösten 2025. Reparationerna av Håkansböle gård fortsatte. Planeringskedet för Elmo simhall avslutades. Nämnden fattade beslut om behovsutredningen för den grundliga renoveringen och utbyggnaden av Myrbacka simhall. I stadens investeringsprogram ingick flyttningen av Points bibliotek till hyrda lokaler i köpcentret Jumbo.

Verksamhetsområdets förberedelser inför nästa strategiperiod inleddes genom omvärldsintervjuer vid de verksamhetsställen som möter verksamhetsområdets kunder. Verksamhetsområdets ledning och nyckelsakkunniga under den innevarande strategiperioden samlades i slutet av året för att dryfta verksamhetsområdets roll i den kommande strategin.

Budgetens utfall 2024

Jämfört med budgeten förverkligades verksamhetsintäkterna för verksamhetsområdets bruttoenheter 1 240 000 euro bättre än budgeten. Intäkterna överskreds i synnerhet på grund av icke-budgeterade projektinkomster och högre avgiftsintäkter än budgeterat för vuxenutbildningsinstitutet, till följd av kursernas stora popularitet under det gångna året.

Verksamhetsutgifterna för verksamhetsområdets bruttoenheter underskred slutligen budgeten med 1 206 000 euro. Under året gjordes flera ändringar i utgiftsbudgeten. I juni ökades utgifterna på grund av att hyrorna för verksamhetslokaler höjdes med 946 000 euro och i tilläggsbudgeten för december höjdes verksamhetsutgifterna med 1 220 000 euro. Som interna anslagsöverföringar lades i verksamhetsområdets budget i december till ett belopp motsvarande löneförhöjningarna och sommarjobbanslagen på 337 000 euro och ett belopp motsvarande utgifterna för Handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK) på 1 345 000 euro.

Utfallet för verksamhetsbidraget för nettoenheter, dvs. Musikinstitutet och Konstskolan, uppgick till -4 373 000 euro och var 226 000 euro bättre än budgeten.

Utfallet för serviceområdenas budget har rapporterats mer ingående i de avsnitt som gäller serviceområdena.

Från och med 2025 behandlas verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd som en bruttobindande nivå i budgeten.

16 10

Nämnden för stadskultur och välfärd

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-110	0	-110	-120	10
Verksamhetsbidrag	-110	0	-110	-120	10

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året sammanträdde nämnden för stadskultur och välfärd 11 gånger. I mars gjorde nämnden en tredagars studieresa till Köpenhamn. Teman för studieresan var hobbyverksamhet, unga, säkerhet och kultur. Nämnden för stadskultur och välfärd sammanträdde i våras till en halvdags information om budgetramen på kaférestaurangen Håkans och i början av hösten ordnades ett tvådagars budgetseminarium på Hotell Korpilampi.

Under året verkade två av nämndens arbetsgrupper, den politiska styrgruppen för motionsprogrammet och arbetsgruppen för utveckling av invånar- och organisationslokaler.

Budgetens utfall

Nämndens budget överskreds något på grund av resekostnaderna.

16 21

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Tulot	45	0	45	115	-71
Menot	-3 737	-1 363	-5 100	-4 891	-209
Toimintakate	-3 693	-1 363	-5 055	-4 776	-280

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året testade man i ett pilotprojekt i Hanaböle träsk hur det fungerar att lämna respons med låg tröskel på hobbyplatserna. Information från pilotprojektet har samlats in och förs till vidareutveckling, även om fortsättningen ännu är öppen. Utöver detta har ansvaren enligt reformen av förvaltningsmodellen för Hanaböle träsk överförts till enheten och för utvecklingen av tjänsterna man har i och med de nya bastuanläggningarna berett sig på att reformera prissättningen. Under året inleddes arbetet med att uppdatera de allmänna principerna för beviljande av understöd och stipendier i Vanda stad. Detta är en del av ett mer omfattande reformarbete som syftar till att göra understödsprocessen mer ansökarvänlig och tillgänglig. Utöver dessa fortsatte det reformarbete som gällde organisationslokalerna.

Den första medborgarbudgeten på stadsnivå genomförs åren 2023–2025. Finansieringen av medborgarbudgeten på 1,2 miljoner euro fördelas enligt invånarantalet på Vandas sju storområden. Medborgarbudgeteringen inleddes i november 2024 med en idéjakt. Invånarna deltog i stor utsträckning från varje storområde och sammanlagt drygt 2000 idéer lämnades in. Vid årsskiftet gick man igenom idéerna och utformade förslag av dem.

Vandaborna röstade om sin favorit bland 349 förslag under tiden 1–21.4.2024. Antalet röster uppgick till sammanlagt 6 686. Mediesynligheten i röstningsskedet av medborgarbudgeteringen var sämre än väntat. På basis av omröstningen valdes 66 projekt ut, för vilka det utarbetats planer och en del av genomförandena inleddes under hösten 2024. Avsikten är att projekten ska genomföras före utgången av 2025.

Av verksamhetsområdets spetsprojekt inleddes en behovsutredning av projektet Myrbacka stadskulturhus och till stöd för utredningen genomfördes ett serviceformgivningsprojekt som starkt involverar invånarna och personalen. En projektchef rekryterades till projektet från början av året, varefter också arbetet i styrgruppen inleddes.

Från början av 2024 överfördes ordnandet och förvaltningen av servicen vid Hanaböle träsk från stadsmiljöns verksamhetsområde till verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. I Hanaböle träsk ordnades två nya typer av naturevenemang som en del av programmet för Vanda stads 50-årsjubileumsår: det riksomfattande evenemanget "Sov en natt utomhus" tillsammans med Suomen Ladu och en naturkonsert. Under sommaren inleddes arbetet med att bygga nya rökbastur. All service var stängd i november på grund av renoverings- och byggnadsarbeten.

Av verksamhetsområdets övriga lokalprojekt godkändes behovsutredningen-projektplanen för totalrenoveringen av kultur- och bibliotekshuset i Dickursby och avsikten är att byggandet ska inledas 2026. Nämnden godkände också behovsutredningarna för Myrbacka simhall och idrottshallen i Bäckhagen.

Arbetet för att främja välfärd och hälsa (hyte) utförs i Vanda under strategitemat Ett Vanda som stärker välfärden. År 2024 fortsatte man att bygga upp och intensifiera samarbetet med Vanda och Kervo välfärdsområde genom gemensamma hyte-förhandlingar, arbetet i fråga om kontaktytorna och projektarbete, såsom projektet Hyvähyte. För fullmäktigeledamöterna i Vanda och Kervo välfärdsområde ordnades ett gemensamt välfärdsseminarium med temat psykiskt välbefinnande. Hösten 2024 inleddes beredningen av en omfattande välfärdsberättelse. Inom alla verksamhetsområden har åtgärder och insatser i den gällande välfärdsplanen 2023–2025 genomförts. Under det strategiska temat har man dessutom utarbetat ett funktionshinderspolitiskt program 2025.

Handlingsprogrammet för positiv särbehandling för åren 2023–2025, som beretts som en del av strategitemat Ett socialt hållbart Vanda, genomfördes som planerat. Programmet har fortsatt att bygga upp en ny samarbetskultur som kan lösa utmaningar i anslutning till differentieringen. Inom ramen för programmet har stadens anställda deltagit bland annat i segregationsnätverkets workshoppar som gällde startegin. Av åtgärderna för 2024 genomfördes uppskattningsvis 81 procent helt och 19 procent delvis. Strategitemats huvudteman och de viktigaste åtgärderna i dem var:

1. Effektivitet genom kunskapsledning: bland annat forskningssamarbete, projektet Puhti, ett segregationsnätverk, en lägesbild och datamodeller
2. En investeringsstrategi med barn i fokus: bland annat skolungdomsarbete, ungdomsarbete på spåret samt Tempo-orkestern, projektet Yhteinen koulu, undervisnings- och kulturministeriets anslag för jämställdhet
3. Välfärd genom utbildning, sysselsättning och hälsa: bland annat S2-språkundervisning, projektet Föräldrar med i skolan och arbetslivet, bibliotekarier för gemenskaplig språkinläring, projektet Lähiöt liikkeessä (förörterna i rörelse)
4. Blomstrande stadscentrum: bland annat gemenskapsutvecklarmodellen, husbolagsklubben, utvecklingsplaner för stadscentrumen, mark- och bostadspolitiken, det med KATO gemensamma arbetet med färdplanen för förebyggande av differentiering (Eriytymisen ehkäisyntiekartta, ERKKO)

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna av gemensamma tjänster var 71 000 euro bättre än budgeten till följd av hyrorna för organisationslokalerna. Verksamhetsutgifterna underskred budgeten med 209 000 euro. Underskridningen av verksamhetsutgifterna berodde på att köpen av tjänster och personalkostnaderna underskreds.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Anställda inom stadskulturens gemensamma tjänster/anställda inom verksamhetsområdet %	3,2	3,3	3,4
Andelen som är nöjda med möjligheterna att delta och påverka	37	39	43,7

* Nyckeltal som fås från kommuninvånarenkätens resultat.

16 33

Kultur- och biblioteksservicen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	472	0	472	886	-414
Utgifter	-21 424	-882	-22 306	-22 027	-279
Verksamhetsbidrag	-20 951	-882	-21 834	-21 141	-693

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Budgetperiodens centrala mål tjänar förverkligandet av stadens strategi, kulturriktlinjer och livskraftsprogram. Ett effektivitetsmål för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd är att de stora evenemangen ska medföra livskraft för staden. Serviceområdet för kultur- och biblioteksservice upprätthåller och utvecklar Vandabornas möjligheter till innehållsrikt välbefinnande, bildning och aktivt medborgarskap samt stärker invånarnas roll som självständiga kulturaktörer. Serviceområdet ansvarar i Vanda för kommuninvånarnas tillgång till information, material och kulturinnehåll samt för främjandet av mångsidig läskunnighet och litteratur.

Vanda blev stad 1.1.1974. Vandas jubileumsår firades av hela stadsorganisationen och i alla strområden under temat "Hemma i Vanda". Jubileumsåret genomfördes tillsammans med stadsborna, stadens aktörer och samarbetspartner. Jubileumsåret utformades till en invånarorienterad, gemensam, flerspråkig och inkluderande fest. Viktiga mål för verksamheten under jubileumsåret var förutom att göra tillsammans och vara inkluderande också bl.a. ett intressant och händelserikt jubileumsår som främjar mångfalden. Nivån på de understöd som beviljas av kulturen höjdes med 200 000 euro för att stärka verksamhetsförutsättningarna för professionellt verksamma kulturinstitutioner som får statsandel.

Biblioteket främjade multilitteraciteten och läsglädjen genom att särskilt inspirera flerspråkiga och mångkulturella barnfamiljer att ta del av litteratur: i det samarbete som inleddes med rådgivningsverksamheten skapades strukturer för att främja läskunnighetsarbete för personer under ett år i samarbete mellan rådgivningsbyrån och biblioteket. I projektet Vantaudu lukemiselle besökte biblioteket olika en-

heter inom småbarnspedagogiken och nådde särskilt ut till flerspråkiga och mångkulturella familjer. För flerspråkiga Vandabor gjordes ett pilotförsök med tjänster för distanskunder med hjälp av en telepresence robot och ett informationspaket utarbetades om användningen av biblioteket på de tio språk som talas mest i Vanda.

Med småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen utfördes mångsidigt arbete kring läs-
glädjen, och biblioteket utvecklade demokrati- och delaktighetsarbetet bland annat genom att i sam-
band med presidentvalet ordna en helhet av evenemang för barns delaktighet "Valet av ett mjukisdjur
till president". Ibrukttagandet av den nya bok- och kulturbussen gjorde det möjligt att utvidga nya mobila
biblioteks- och kulturtjänster till nya kundgrupper. Biblioteket i Vanda anslöt sig till kommunernas ge-
mensamma e-bibliotek, som ger alla finländare lika möjligheter att använda bibliotekens digitala inne-
håll. Anskaffningen av material på andra språk än finska och svenska ökade med 12,5 procent. Både
utlåningen och besökarantalet ökade.

Totalrenoveringen av Håkansböle gårds huvudbyggnad inleddes hösten 2024. Huvudbyggnaden öpp-
nas för allmänheten som ett herrgårdsmuseum sommaren 2026. Planeringen och förberedelsearbetet
i anslutning till öppnandet framskred som planerat. En behovsutredning om behovet av lokaler för stads-
museets samlingar bereddes. Målet är att hitta nya och säkrare lokaler för samlingen.

I Vanda pågår och planeras för närvarande betydande projekt för offentlig konst, varav ett av de största
är konsthelheten utmed spårvägslinjen. Processerna och samordningen inom den offentliga konsten
utvecklas med hjälp av en styrgrupp för den offentliga konsten. Jubileumsåret Vanda 50 syntes i Artsi
och på stadsmuseet som ett ökat antal besökare. Ett av jubileumsårets huvudevenemang var Hem-
byggsdagarna 30.8–1.9.2024 som ordnades med Finlands hembygdsförbund.

År 2024 ordnade kulturservicen för barn och unga evenemang för stadens sju storområden. Utöver sina
egna verksamhetsställen (Barnens kulturcentrum Totem i Myrbacka, Pessi i Dickursby och Bykstugan
i Håkansböle) producerades också program för skolorna och småbarnspedagogiken samt för andra
verksamhetsställen i staden. År 2024 ordnade Vanda ett riksomfattande Barnkulturforum med temat
"Hemma i barnkulturen" 31.10–1.11.2024.

Verksamheten Vandas kulturbarn, som inleddes 2023, fortsatte och i slutet av året hade sammanlagt
cirka 1 700 barn anmälts som kulturbarn. Antalet evenemang under året var sammanlagt 243 och an-
talet deltagare i dessa cirka 3 000 barn och 4 000 vuxna.

Med hjälp av Tempo-orkesterverksamheten genomfördes tillgänglig musikhobbyverksamhet i samband
med skoldagen i sju grundskolor. Orkestern Tempo uppträdde aktivt och även de nya eleverna upp-
trädde med orkestern i ett tidigt skede. Verksamheten riktades också till föräldrar och seniorer. Under
familjekvällarna inleddes verksamheten TempoParents, där föräldrarna får prova på att spela.

Budgetens utfall

I budgeten för utgifterna för kultur- och biblioteksservicen inbesparades 281 000 euro jämfört med den
ändrade budgeten. Inkomstmålen uppnåddes då verksamhetsintäkterna var 415 000 euro bättre än
budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Kulturservicen			
Publik (antal personer) vid samtliga kulturevenemang	333 543	350 000	349 324
Inkomsterna för kulturservicens bruttoenheter, euro/invånare	1,77	1,25	2,09
Understöd euro/invånare *	4,96	5,82	5,67
Antal besökare vid stadsmuseet **	25 907	25 000	30 979
Antal besökare vid konstmuseet + Galleri K)	12 238	20 000	17 663
Driftsutgifter euro/invånare***	36,48	39,68	40,93
Biblioteksservicen			
besökare	1 651 234	1 900 000	1 823 105
antalet lån av material	2 502 965	2 900 000	2 708 851
lån av material/invånare	10,2	11,5	10,8
materialanslag euro/invånare	5,00	6,00	5,32
driftsutgifter/invånare	42,00	47,00	46,80

* Siffran innehåller antalet besökare vid stadsmuseets pop up-utställningar och antalet guidningar i Håkansböle gårds huvudbyggnad.

** Kulturservicen, Musikinstitutet och Konstskolan sammanlagt. Från och med 2023 utan Musikinstitutet och Konstskolan.

***Från och med 2023 enligt den nya organisationen, utan understöd för grundläggande konstundervisning.

16 34

Idrott och motion

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 563	0	5 563	5 522	41
Utgifter	-30 501	-1 360	-31 860	-31 781	-79
Verksamhetsbidrag	-24 938	-1 360	-26 297	-26 259	-38

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadens snabba tillväxttakt har krävt att tillgängligheten till tjänsterna förbättras, då idrottsservicens resurser inte har ökat i samma proportion. Det behov av effektivisering som detta medfört har orsakat belastning och försämrad tillgång till tjänster.

Den existerande servicen har utvecklats i enlighet med livscykelprincipen, så att allt fler Vandabor ska ha möjlighet till ett fysiskt aktivt levnadssätt i alla skeden av livscykeln. Livscykelprincipen lyfts fram starkt i de idrottspolitiska riktlinjerna och i stadens motionsprogram, som började realiseras våren 2024. Dessa dokument styr målen och åtgärderna för att främja den fysiska aktiviteten i serviceområdet och i hela staden inom den närmaste framtiden. Idrottsservicen har på stadsnivå samordnat främjandet av de åtgärder som fastställts i motionsprogrammet bland annat genom att hjälpa andra serviceområden att konkretisera sina egna mål.

I den simundervisning för skolelever som erbjuds av idrottsservicen genomfördes ett omfattande reformarbete, genom vilket man uppnår en ökning på cirka 30 procent i antalet undervisningstimmar.

Detta gör det möjligt att minska gruppstorlekarna för utmanande undervisningsgrupper och därigenom förbättra inlärningsresultaten. Arbetet med att utveckla förvaltningssystemet Vellamo som ingick i reformen av simundervisningen inleddes och den första versionen blev klar att tas i bruk från och med 2025.

Antalet idrotts- och motionsläger utökades genom att man erbjöd lägerverksamhet vid 12 lägerplatser förutom under skolelevernas sommarlov också under deras vinter- och höstlov. Det reviderade anmälningssystemet för gruppmotion i staden användes vid anmälningarna i början av året.

Programmet Daghemmet i rörelse genomfördes i samarbete med småbarnspedagogiken som workshops, utbildningar och utvecklingsprojekt om aktiverande lärmiljöer, vilka riktade sig till småbarnspedagogikens personal. I verksamheten prövades förankring i vardagen vid utvalda enheter inom småbarnspedagogiken på ett starkare och mer långvarigt sätt än tidigare.

I programmet Skolan i rörelse genomfördes aktiva lärmiljöer både på skolornas gårdsplaner och i klassrummen. De anställda i programmet Skolan i rörelse svarade för att engagera eleverna också i andra förnyelser som gällde skollokaler. Verksamheten Sporttikaveri som skapades tillsammans med skolornas elevvård ordnades igen som en del av programmet. Högstadiernas PT-verksamhet utvidgades och i fråga om den inleddes utvecklingsarbete för att utnyttja Move! - resultaten i styrningen till PT-verksamheten.

Inom programmet Studier i rörelse fortsatte ordnandet av utbildningar för personalen vid läroanstalter på andra stadiet samt utbudet av välbefinnandecoachning, handledning i små grupper och motionsrådgivning. Studerande på andra stadiet erbjuds också avgiftsfri användning av simhallar och gym före klockan 16.

Idrottsföreningarnas verksamhet stöddes med understöd och genom fördelning av användningstider till de idrottsplatser som upprätthålls av staden. Projektunderstödet för motionsidrott riktades till två större helheter: verksamheten i grupperna Sporttia kaikille och Urhea-coachningen för högstadieelever. Avgiftsfri eller mycket förmånlig hobbyverksamhet med låg tröskel stöds genom avgiftsfri användning av lokaler och projektunderstöd för motionsidrott. Arbetet med att utveckla principerna för understöd för idrott och motion samt principerna för användningen av och betalningen för idrottslokaler har pågått under hela året och fortsätter under innevarande år. Utvecklingen av en lokalbokningstjänst på stadsnivå inleddes med att målen fastställdes och arbetet fortsätter under 2025.

Utarbetandet av en plan för idrottslokaler inleddes. Byggandet av Elmo simhall inleddes. Mårtensdals simhall och gym var stängda i sex månader på grund av en utdragen totalrenovering. Håkansböle simhalls gym var stängt i sex månader på grund av en vattenskada. Seniorgymmet i Håkansböle stängdes från och med augusti när välfärdsområdet stängde verksamheten vid hälsostationen i fastigheten. Myrbacka simhall var stängd under sommaren längre än normalt på grund av reparationsarbeten. Totalrenoveringen av Generalsparkens konstgräsplan blev klar och ett utomhusgym byggdes på området. Näridrottsplatserna i Myrbacka idrottshus och näridrottsplatserna Inspektorsparken färdigställdes. Provkörningen av snöläggningssystemet i Håkansböle inleddes. På badstranden i Nissbacka placerades utomhusredskap för konditionsträning. På Koivukylän koulus gård anlades en näridrottsplats.

År 2024 ordnades olika idrotts- och motionsevenemang i Vanda, bland annat FM-tävlingar i terrängskidåkning, VM-tävlingar i ishockey för pojkar under 18-år, den stora internationella tävlingen Arctic Open i badminton, SM-tävlingar i badminton, evenemang i laggymnastik, GP-tävlingen i standarddanser och latinamerikanska danser, evenemanget Fitness Classic, landskamper i futsal, handboll, rugby, fotboll och amerikansk fotboll, FM-tävlingar i rullbräds- eller sparkcykelåkning, VM-tävlingar för räddningshundar, NM-tävlingar i terränglöpning, Vanda triathlon, FM-mästerskapen i maraton i Vanda, juniorturneringar och evenemang i olika grenar samt School Action Day. Idrottsservicen ordnade School Action Day, som ingår i programmet för Europeiska idrottsveckan. I School Action Day deltog cirka 3 000 elever från skolor i Helsingfors, Esbo och Vanda.

År 2024 hade Vanda 14 idrottare genom ömsesidigt samarbete och två representationslag inom ramen för stödmodeller.

Budgetens utfall

Budgeten för serviceområdet för idrott och motion förverkligades enligt planen.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Totalkostnader euro/invånare	117,34	122,77	126,55
Verksamhetsintäkter euro/invånare	22,37	22,39	22,00
Understöd euro/invånare	5,79	6,10	6,07
– antal medlemmar i behov av assistans i % av invånarna	21 %	23 %	18 %
Kostnad för simhallsbesök (även gymbesök ingår), euro/besök	9,90	8,00	9,24
– simhallarnas skattefinansieringsandel %	80 %	81 %	81 %
Lokalitetsm ²	91 893	92 161	92 161
Lokalerna för inomhusidrott, bokningsgrad %	61 %	66 %	61 %

16 35

Ungdoms- och samverkansservicen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 514	0	1 514	1 911	-398
Utgifter	-15 453	-676	-16 129	-15 609	-520
Verksamhetsbidrag	-13 940	-676	-14 616	-13 698	-918

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdet för ungdoms- och samverkansservice har nu verkat i den nya strukturen i två år, och samarbetet inom serviceområdet har börjat etableras. Serviceområdet har i år aktivt byggt upp gemensamma verksamhetssätt och en gemensam organisationskultur inom ramen för visionsarbetet. Visionen för serviceområdet har utarbetats tillsammans med Gaia Consulting Oy och en rådgivningsgrupp bestående av sakkunniga. Arbetet har framskridit enligt planerna 2024 och slutförts i slutet av året. Processen med visionsarbetet har varit mycket lyckad och responsen från olika aktörer har i huvudsak varit positiv. Hela personalen har systematiskt deltagit i utvecklingsprocessen i dess olika skeden.

Under året har serviceområdet aktivt arbetat med ett omfattande miljöprogram, och serviceområdet har under året fått den Ekokompass-certifiering som det eftersträvar. I detta arbete har de viktigaste iakttagelserna gällt det miljöfostringsarbete som utförts inom serviceområdet och dess betydelse som en del av genomförandet av miljöprogrammet.

Verksamhetsmässigt har arbetet inom serviceområdet fortsatt kring tre kritiska teman: den ökade ungdomsbrottsligheten i staden, situationen för NEET-ungdomar och mer allmänt utvecklingen av säkerhetsläget i olika stadsdelar. Forskningsprojektet om ungdomsbrottslighet har framskridit som planerat och i slutet av året har undersökningens fältarbetssskede inletts. Resultaten av undersökningen väntas bli klara nästa år. I Myrbacka öppnades i april Gettogym, som syftar till att minska ungdomsbrottslig-

heten och kring vilket det har byggts upp ett nära samarbete med HelsingforsMissionen. Träningslokalen har hittat sin egen målgrupp och verksamheten har understötts bland annat genom att man anställt en handledarresurs för kvällarna.

I huvudstadsregionens samarbetsprojekt har man skapat en verksamhetsmodell som baserar sig på lokala behov för att minska de ungas våldsamma beteende. Projektets verksamhet fortsätter nästa år. Inom serviceområdet inledde man i maj ett riktat gatuarbete vid enheten, där man under sommaren och hösten utvecklat en ny verksamhetsform för att minska ungdomsbrottlighet och gängbildning. I nästa år utvecklas verksamheten tillsammans med yrkeshögskolan Laurea med finansiering från Institutet för hälsa och välfärd.

I samarbete med sysselsättningsservicen och utbildningen på andra stadiet färdigställdes ett åtgärdsprogram för NEET-ungdomar, som börjar genomföras stegvis 2025. Av utredningen i åtgärdsprogrammet framgick att antalet NEET-ungdomar i Vanda har varit exceptionellt högt jämfört med andra stora kommuner. För genomförandet av åtgärdsprogrammet inrättas nästa år ett NEET-nätverk som överskrider gränserna för verksamhetsområdena. I verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet har ökningen av ungdomsarbetslösheten synts särskilt i slutet av året som en ökning av servicebehovet.

Säkerhetsläget i olika områden har klart försämrats och oron bland invånarna har märkts särskilt i ungdomslokalerna, i arbetet på fältet och i invånarlokalerna där det har förekommit fler hotfulla situationer och risksituationer än tidigare. Invånarnas behov av sektorsövergripande hjälp har ökat klart under 2024, vilket har synts bland annat i nätverket Gemensamt bord och i den nya boenderådgivningen som inledde sin verksamhet i somras. Inom ungdoms- och samverkansservicen har behandlingen av säkerhetstemat fortsatt genom att vidareutbilda personalen och uppdatera de allmänna krisanvisningarna

Budgetens utfall

Driftsekonomi för ungdoms- och samverkansservicen underskreds år 2024 jämfört med budgeten med 520 000 euro, varav projektens andel är 163 000 euro. Inkomsterna överskreds med 399 000 euro, varav andelen för projekt och medlingsbyråns statliga ersättning var 286 000 euro. Inom ungdomsarbetet överskreds de anslag som reserverats för köp av tjänster, eftersom man på grund av den ökade efterfrågan måste anställa en tillfällig tilläggsresurs till ungdomslokalerna. Olika understöd delades ut till organisationer till ett belopp av sammanlagt 1 612 000 euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (samtliga besökare)	188 984	250 000	196 350
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (besökare i den egna verksamheten)	141 822	160 000	155 342
Antalet inkvarteringsdygn vid lägerområdena (Kukonnotko och Palajärvi)	6 581	7 500	6 030
Deltagare i verkstadsverksamheten för ungdomar	258	380	398
Klienter i det uppsökande ungdomsarbetet	927	800	1 196
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd	55	58	54
Driftsutgifter/invånare *	59,74	61,23	62,00
Understöd/invånare *	6,44	6,55	6,81

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Det totala antalet verksamhetslokaler inom ungdoms- och samverkansservicen	31	31 *	31
Ungdoms- och samverkansservicens verksamhetslokaler i kvadratmeter, m ²	19 777	19 172 *	19 172
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd av samverkansservicen	122	140	136
Mängden matsvinn i kilo som som distribuerats via nätverket Gemensamt bord	5 500	6 000	5 500

* BDG2024, samverkansservicens och medlingsbyråns lokaler har lagts till enligt den nya organisationen.

16 37 Livslångt lärande

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 158	0	2 158	2 554	-396
Utgifter	-8 076	23	-8 053	-7 933	-120
Verksamhetsbidrag	-5 918	23	-5 895	-5 379	-516

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Till serviceområdet för livslångt lärande hör Vanda vuxenutbildningsinstitut, Vanda musikinstitut, Vanda konstskola och verksamhetsmodellen Hobbyernas Vanda. Serviceområdets ansvarar också för att bereda understöd till privata aktörer inom den grundläggande konstundervisningen. Serviceområdet inledde sin verksamhet i början av 2023 och är därför ännu relativt nytt.

År 2024 fokuserade man fortsättningsvis på att utveckla lednings- och verksamhetskulturen med särskild tonvikt på att främja samstyrning. Centrala teman i utvecklingsarbetet var det gemensamma målet och samarbetet, ledarskapet och verksamhetskulturen samt förbättringen av kommunikationen. Förändringen i verksamhetskulturen går långsamt och kräver möten, dialog och genuint engagemang för att skapa förståelse för den gemensamma riktningen. Utvecklingsarbetet och utformandet av en gemensam förståelse gavs tid, och målet är att detta arbete ska fortsätta på lång sikt.

Serviceområdets ekonomi är bunden till antalet kunder och målet för tillväxten uppnåddes på serviceområdesnivå. Vid vuxenutbildningsinstitutet var efterfrågan större än utbudet, och antalet köande till kurserna var exceptionellt stort. Sökandet efter lösningar på denna positiva utmaning pågår. Också antalet studerande vid Vanda musikinstitut ökade, medan antalet elever i grundläggande konstundervisning vid Vanda konstskola var oförändrat. Konstskolans kortkurser ökade däremot i popularitet. Verksamhetsmodellen Hobbyernas Vanda nådde ut väl till barn och unga i Vanda, och särskilt fokus låg på de aktiviteter som riktades till elever med krävande särskilt stöd, vilka man lyckades utmärkt med i samarbete med den grundläggande utbildningen. Att öka tjänsternas tillgänglighet och förebygga ojämlikhet var centrala strategiska mål med tanke på det livslånga lärandet. Utvecklingen av invandrarutbildningen och den grundläggande utbildningen för vuxna fortsatte. Grundläggande utbildning för vuxna ordnas vid Vanda vuxenutbildningsinstitut och Vanda yrkesinstitut Varia, men man beslutade förtydliga deras roller genom att flytta den grundläggande utbildning för vuxna som ordnas i Varia till vuxenutbildningsinstitutet från och med 1.8.2025. I och med ändringen förenhetligas tjänsterna och ordnandet av dem förtydligas.

Från början av 2024 anslöts verksamhetsmodellen Hobbyernas Vanda till serviceområdet för livslångt lärande, som nu har profilerat sig starkt som ett serviceområde för hobbyer. Målet är att erbjuda hobbymöjligheter för alla och främja kontinuiteten och engagemanget i hobbyerna. Serviceområdet har följande vision: *Livslångt lärande skapar glädje, kompetens, skicklighet och livskraft.*

Modellen för hobbystöd för barn och unga utvecklades aktivt under året, och beredningen av jubileumsfondshelheten framskred enligt planerna. Målet är att skapa nya hobbymöjligheter i Vanda, berika barnens och de ungas fritid och stödja deras välbefinnande.

Serviceområdet deltog aktivt i lokalplaneringsprojekt, såsom planeringen av Dickursby kompetenscampus, den grundliga renoveringen av bibliotekshuset i Dickursby och planeringen av Myrbacka stadsskulturhus. I dessa projekt strävar man efter att bygga upp en ny, framtidsinriktad verksamhetskultur och ett nära samarbete mellan alla användare av lokalerna.

Under året ordnades också de första utvecklingsforumen för privata aktörer inom den grundläggande konstundervisningen i Vanda både på våren och hösten. Forumen erbjöd en plattform för samarbete och utveckling av verksamheten och utgjorde ett viktigt steg mot en starkare växelverkan och gemensamma mål.

Hobbyernas Vanda blev från och med 1.1.2024 en del av serviceområdet för livslångt lärande.

År 2024 erbjöd Hobbyernas Vanda alla grundskoleelever i Vanda hobbymöjligheter i över 70 olika lokaler. Verksamhetsperioden följer skolårets rytm, vilket innebär att statistiken för 2024 omfattar hälften av två olika verksamhetsperioder. Under vår- och höstterminerna deltog sammanlagt cirka 6 500 barn och unga i grundskoleåldern i hobbyverksamhet, och det fanns sammanlagt över 400 hobbygrupper per vecka under året.

Våren 2024 genomfördes den årliga enkäten om hobbyönskemål som besvarades av 6 500 barn och unga i grundskoleåldern i Vanda. Enkäten testades också i en del förskolegrupper. Enkätens resultat utnyttjas vid planeringen av verksamheten i Hobbyernas Vanda för det kommande läsåret.

För verksamhetsperioden 1.8.2024–31.7.2025 beviljades 600 000 euro i statsunderstöd (RFV). Utöver detta fick Hobbyernas Vanda våren 2023 också specialunderstöd av undervisnings- och kulturministeriet för att utveckla hobbyverksamheten och tillgängligheten för barn och unga som behöver särskilt stöd. Med hjälp av detta understöd utvecklades webbutbildningen särskilt för hobbyhandledare och hobbyaktörer inom Hobbyernas Vanda. Syftet med utbildningen är att hjälpa hobbyaktörer att möta olika barn och unga och öka förståelsen för deras behov.

Under året gjordes försök med hobbyverksamhet i alla verkstads-, etapp- och polikliniska klasser. Verkstads- och polikliniska gruppernas hobbyer integrerades som en del av den kontinuerliga verksamheten från början av läsåret 2024–2025. I fråga om etappklasserna genomfördes försöket hösten 2024 och verksamheten etableras från början av 2025.

Vanda vuxenutbildningsinstitut ger medborgarinstitutsundervisning, grundläggande utbildning för vuxna och utbildning i finska som andra språk. År 2024 präglades av en överraskande ökning av efterfrågan på medborgarinstitutets kurser samt utvecklingen av invandrarutbildningen och den grundläggande utbildningen för vuxna.

Antalet studerande och kurser vid medborgarinstitutet översteg de tidigare rekorden, vilket ledde till en kraftig ökning av antalet kurser, studerande och timmar. Detta syntes också i att inkomst- och utgiftsmålen i budgeten överskreds för medborgarinstitutets del. Utvecklingen och utvidgningen av den grundläggande utbildningen för vuxna fortsatte redan för fjärde året. Finska som andra språk och den integrationsfrämjande utbildningen utvidgades och genomfördes som planerat.

Institutet deltog starkt i utvecklingen och planeringen av de olika delområdena av Dickursby kompetenscampus tillsammans med Vanda musikinstitut, Vanda yrkesinstitut Varia och Tikkurilan lukio. Även beredningen av projektet Myrbacka stadskulturhus fortsatte aktivt. Vandas 50-årsjubileumsår syntes i institutets verksamhet på många sätt både i vardagen och i teman för olika evenemang.

Budgetens utfall

Vuxenutbildningsinstitutet som helhet underskred utgiftsramen och överskred inkomstramen. På grund av lokalitetsfrågorna kunde utvidgningen av den grundläggande utbildningen för vuxna inte genomföras enligt plan, vilket återspeglades i att verksamhetskostnaderna underskreds. Det har varit särskilt utmanande att förutse inkomster och utgifter för projekt och beställd utbildning.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Vuxenutbildningsinstitutet			
vuxenutbildningsinstitutets studerande (deltagare i kurser)	41 626	32 500	45 531
totala antalet undervisningstimmar	51 143	47 000	56 304
antalet kurser	2 310	2 050	2 482
antalet studerande inom integrationsutbildningen (Startkurser)	1 826	1 200	2 148
studerande inom grundläggande utbildning för vuxna	177	170	204
studerande i utbildningen enligt integrationsplanen	191	200	194
institutets egna inkomsters andel av budgeten, %	30 %	22 %	31 %
Musikinstitutet och konstskolan			
Elever i den grundläggande konstundervisningen (musikinstitutet och konstskolan) *	2 384	-	-
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev *	2 377	-	-
Grundläggande konstundervisningens inkomster, euro/invånare *	5,43	-	-
Grundläggande konstundervisningen euro/invånare *	23,03	-	-

* Följs upp fram till 2023.

16332

Musikinstitutet

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 047	0	1 047	1 047	0
Utgifter	-4 724	-31	-4 755	-4 581	-174
Verksamhetsbidrag	-3 678	-31	-3 709	-3 534	-175

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Vid musikinstitutet ges grundläggande konstundervisning i musik enligt fördjupad och allmän lärokurs, som i första hand riktar sig till barn och unga.

I början av året inleddes MEK-samarbetet (program för positiv särbehandling) med småbarnspedagogiken genom projektet "Vantaudu musiikille – musiikista iloa päiväkoteihin". Två samordnare för musikkofostran arbetar i projektet på MEK-områdenas daghem. Målet är att stärka barnens delaktighet, positiva självbild samt språkliga färdigheter och interaktionsfärdigheter med hjälp av musik. I våras ordnades inga urvalstester, utan eleverna valdes huvudsakligen utgående från de uppgifter som lämnats på ansökningsblanketterna. Till de mest populära instrumenten hölls det urvalsintervjuer. Nästan alla elever som sökte till musikinstitutet fick komma med i verksamheten. Musikinstitutet har också en kontinuerlig kompletteringsansökan öppen, där eleverna placeras på de elevplatser som eventuellt blir lediga under läsåret. Antalet elever ökades måttligt.

Undervisningen enligt den allmänna lärokursen inleddes 1.8.2024. Den förde med sig nya verksamheter. Dessa är bland annat i skolorna verkar körer och olika musi- och sångundervisningsgrupper. I den fördjupade lärokursen gör man också ett försök med att inleda violinspel i flerformsundervisningen. Försöket kallas "Vikkelät viulut".

År 2024 var musikinstitutets 60-årsjubileumsår. Under året ordnades över 300 olika konserter och evenemang. Vantaan nuorten sinfoniaorkesteri höll en konsert med namnet Talven sinfonia och Vanda musikinstitutets underhållningsorkester konserten Laulu isälle. Musikteatern framförde musikalen Sound of Music. Flera gemensamma konserter anordnades kollegievis. För eleverna ordnades veckoslutslägger och folkmusikgrupperna besökte Sverige. På våren deltog folkmusikgrupperna också i evenemanget Samuelin poloneesi i samarbete med Sibelius Akademin vid Konstuniversitetet.

Musikinstitutet deltog i verksamheten Vandas kulturbarn genom att ordna musiklekturer för Vandas kulturbarn. Verksamheten kulturbarn utvidgas och utvecklas vidare. Lokalfrågor planerades aktivt i fråga om den förestående renoveringen av bibliotekshuset i Dickursby, Dickursby kompetenscampus och Oivallusten talo i Myrbacka.

Budgetens utfall

Ekonomi utföll planenligt. Besparingen i verksamhetsbidraget är en följd av inledningen av undervisningen enligt den allmänna lärokursen, där bland annat gruppundervisningen har ökat.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Elever inom den grundläggande konstundervisningen, musikinstitutet*	-	1 850	1 913
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev, musikinstitutet*	-	2 554	2 653
Grundläggande konstundervisningens inkomster(euro)/invånare, musikinstitutet*	-	4,21	4,17
Grundläggande konstundervisningen, euro/invånare, musikinstitutet*	-	19,02	18,15
Antalet undervisningstimmar*	-	50 000	48 156
Institutets egna inkomsters andel av budgeten %*	-	22	22
Statens timbaserade understöds andel av budgeten %*	-	47	47
Antalet evenemang*	-	220	231
Antalet besökare på evenemangen*	-	16 000	16 000

* Följs upp från och med 2024.

16333**Konstskolan**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	322	0	322	332	-10
Utgifter	-1 210	-2	-1 212	-1 172	-41
Verksamhetsbidrag	-888	-2	-891	-840	-51

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Konstskolan erbjuder grundläggande konstundervisning för barn och unga enligt den fördjupade lärokursen, vid fem undervisningsställen runtom i Vanda. Undervisningsställena ligger i Kulturcentrumet Orvokki i Dickursby, Myrbackahuset, Tilkun koulu i Herrgårdsforsen, Lumo i Korso och Aurinkokiven koulu i Kivistö. Beträffande undervisningsställen och antalet elever är Vanda konstskola den näst största konstskolan i Finland.

Konstskolan ordnar också öppna veckoslutskurser. Kortkurserna har en betydande roll när det gäller att göra konstskolan känd och i elevanskaffningen.

Vid konstskolan utvecklas nya verksamhetsmodeller och samarbetsformer inom serviceområdet för livslångt lärande samt inom hela fältet för grundläggande konstundervisning.

Konstskolan deltog redan en andra gång i verksamheten Vandas kulturbarn med konstverket Taidehuvipuisto (konstnöjesparken), som har fått mycket god respons. Avsikten är att verksamheten ska fortsätta och utvidgas under de kommande åren. Målet är att introducera nya generationer elever i verksamheten redan innan den grundläggande konstundervisningen inleds.

Lokalfrågor planerades aktivt i fråga om Dickursby kompetenscampus och särskilt i fråga om stadskulturhuset Oivallusten talo i Myrbacka, där konstskolan kommer att ha betydande verksamhet.

Budgetens utfall

Ekonomi utföll enligt budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Elever inom den grundläggande konstundervisningen, konstskolan*	-	850	742
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev, konstskolan*	-	1 424	1 655
Grundläggande konstundervisningens inkomster (euro)/invånare, konstskolan*	-	1,29	1,32
Grundläggande konstundervisningen, euro/invånare, konstskolan*	-	4,87	4,66
Antalet undervisningstimmar*	-	6 600	6 750
Institutets egna inkomsters andel av budgeten %*	-	30 %	28 %
Statens timbaserade understöds andel av budgeten %*	-	30 %	29 %

* Följs upp från och med 2024.

14 Stadsmiljön

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	289 612	-24 132	265 480	276 281	-10 801
Utgifter	-248 259	-16 861	-265 120	-261 719	-3 401
Verksamhetsbidrag	41 353	-40 993	360	14 562	-14 203

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Lågkonjunkturen inom byggbranschen fortsatte 2024 och i Vanda byggdes det lite jämfört med tidigare år. Lågkonjunkturen inverkade på verksamhetsområdet i stor utsträckning allt från stads- och planprojektens framskridande till markförsäljningsinkomsterna och antalet tillstånd som hänför sig till byggande.

År 2024 färdigställdes 901 nya bostäder i Vanda, vilket klart låg utanför det årliga målet på 2 640 bostäder i det MBT-avtal för markanvändning, boende och trafik som ingåtts mellan staden och staten. Av de färdigställda bostäderna var 178 småhusbostäder. År 2024 beviljades bygglov för 540 bostäder, medan genomsnittet för en tioårsperiod var 3 011 bygglov per år. I de godkända detaljplanerna var den nya bostadsvåningsytan 197 954m²-vy, dvs. 82 procent av det mål som uppställts för Vanda i MBT-avtalet. Av det planlagda nya boendet placerar sig cirka 67 procent i kollektivtrafikzonen för hållbar tillväxt.

I slutet av året, 13.12.2024, undertecknades ett nytt 12-årigt MBT-avtal 2024–35 för Helsingforsregionen. I avtalet förbinder sig staten att finansiera 30 procent av byggkostnaderna för Vandaspåran, vilket förutsattes av fullmäktige för att Vandaspåran ska kunna byggas. Statens finansieringsandel består av direkt statlig finansiering samt statlig marköverlåtelse till Vanda. I avtalet förbinder sig Vanda å sin sida till cirka 1 650 nya bostäder per år. På längre sikt är målet att öka antalet till 2 720 bostäder årligen.

Inom spårvagnsprojektet i Vanda genomfördes en allianstävling 2024 och alliansavtal ingicks. I projektet inleddes en utvecklingsfas där planerna och kostnaderna preciseras. Målet är att byggandet ska kunna inledas sommaren 2025. De planändringar och gatuplaner som gör plats för spårvagnen i gatunätet har i huvudsak redan godkänts och planeringen av spårvagnsstaden som omger spårvagnslinjen fortsätter som en av prioriteringarna i planläggningen.

I Vanda nådde kollektivtrafikens popularitet rekordnivåer år 2024, då antalet resenärer var 6 procent högre än 2019. Även i hela HRT-området nådde man redan 90 procent av nivån år 2019.

Inom stadsmiljöns verksamhetsområde firades Vandas 50-årsjubileumsår bland annat genom att erbjuda avgiftsfria stadscyklar samt genom att stadsfullmäktige beredde ett jubileumsbeslut och beslutade om 50 hektar nya naturskyddsområden och den första åldersvänliga parken. I Veckalbacken öppnades en ny naturstig jubileumsåret till ära, och en internationell arkitekturtävling ordnades om Katrinebergsområdet.

Under 2024 anslöt sig Vanda till nätverket för natursmarta kommuner (Luontoviisaat kunnat) och förband sig att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden. Som verktyg för detta färdigställdes modellen för total icke-försämring av naturen. Även den första ekologiska kompensationen enligt naturvårdslagen bereddes.

I den nya bygglagen som trädde i kraft vid ingången av 2025 gjordes ännu 2024 flera betydande ändringar, av vilka en del träder i kraft först 1.1.2026. Den nya lagen förutsatte att många verksamhetssätt förnyas och att kompetensen utvecklas, vilket fortsätter ännu nästa år.

Utvecklingen av verksamhetsområdets verksamhetsmodell och datasystemet Matti fortsatte också 2024, ofta med utvecklingsprojekt som gällde bland annat planering, byggande, underhåll och egenomsförvaltning av gator och parker. De elektroniska tjänsterna utvecklades till exempel inom den nya elektroniska beställningstjänsten för mark- och grundundersökningsmaterial samt inom utvecklingen av integrationen mellan Matti och riksomfattande datasystem (Lupapiste, Ryhti).

Flytten av kontorspersonal från flera olika verksamhetsställen vid stadsmiljöns verksamhetsområde i Dickursby till ett gemensamt bereddes aktivt hela året. På det nya mångfunktionella kontoret på Lauri Korpinens gata började cirka 500 anställda jobba 2.1.2025.

Av spetsprojekten inleddes byggandet av den första fasen av Dickursby kompetenscampus med byggandet av gator och infrastruktur. Planeringen av Myrbacka stadskulturhus har främjats. I Hanaböle träsk började man bygga nya rökbastur samt toalett- och informationsutrymmen.

Inom Vandas alla sju storlområden och i deras stadcentrum framskred under 2024 bland annat följande projekt: I Dickursby färdigställdes den grundläggande renoveringen av kulturfabriken Fernissan och det första skedet av Carl Albert Edelfelts plats, som ligger framför stadsmuseet. I färgfabriksområdet godkändes dispositionsplanen, och det första detaljplanearbetet för området inleddes. I Aviapolis säkerställdes helheten för gymnasiet och det nya flygmuseet och fastställdes de första planerna för Mureområdet. I Björkbyområdet inleddes byggandet av Elmo simhall. I Håkansböle färdigställdes en utvecklingsplan för kultur- och idrottsparken och en container för snötillverkning för idrottsparken. Istandsättningen av Håkansböle gårds huvudbyggnad påbörjades. I Korso fastställdes dispositionsplanen för centrumområdet. Projektet Kivistö evenemangsarena framskred till arrendering.

Av lokalprojekten färdigställdes också två nya daghem 2024 och utvidgningen av Vaskivuoren lukio, och bland de grundläggande renoveringarna färdigställdes bland annat Jokiniemen koulu och renoveringen av Leppäkorven koulus skolbyggnad i trä. Pågående projekt var bland annat renoveringarna av Kulomäen koulu, Mårtensdals skola, Kytöpuiston koulu och Simonkallion koulu, utbyggnaden av Kaniston koulu samt byggandet av Lehtolan päiväkoti och Mårtensdals bildningsrum.

Gator byggdes bland annat på Larsvägen och Grönvägen. Dessutom färdigställdes en rondell vid Caravellevägen, och som ett samprojekt med NTM-centralen i Nyland förbättrades Lahtisvägens gång- och cykelled från Skjutsvägen till landsväg 152. Av utomhusidrottsplatserna färdigställdes Generalsparkens plan, Tammistobackens ringbana och frisbeegolfbanan i Håkansböle idrottspark.

Våren 2024 röstade man om projekt för den första medborgarbudgeteringen på stadsnivå i Vanda för att genomföra ett stort antal projekt som gäller grönområden och idrottsplatser. Projekten genomförs i huvudsak under 2025.

Budgetens utfall 2024

Verksamhetsintäkterna från den ursprungliga driftsekonomi inom verksamhetsområdet underskreds med 13,3 milj. euro på grund av lågkonjunkturen. Under året sänktes avkastningsmålet med sammanlagt 24,1 milj. euro, av vilket andelen som utgörs av markförsäljningsvinster är 17,1 milj. euro. I synnerhet på grund av att markanvändningsersättningarna och markförsäljningsvinsterna var större än väntat i slutet av året översteg driftsekonomins inkomster den ändrade budgeten med 10,8 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för den ursprungliga driftsekonomi inom verksamhetsområdet överskreds med 13,5 milj. euro, men verksamhetskostnaderna för den ändrade budgeten underskreds med 3,4 milj. euro.

År 2024 godkände stadsfullmäktige följande budgetändringar i driftsekonomin för stadsmiljöns verksamhetsområde:

- Vid serviceområdet för stadsstruktur och miljö minskades byggnadstillsynens intäkter med 2,4 milj. euro. Intäkterna från generalplanläggnings- och informationstjänstprojekt höjdes med sammanlagt 0,1 milj. euro och kostnaderna med 0,2 milj. euro. Understödsutgifterna höjdes med 0,1 milj. euro.
- Markanvändningsersättningarna och intäkterna från jordupplagring vid serviceområdet för gator och parker sänktes med sammanlagt 7,4 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för underhållet höjdes med 6,0 milj. euro. HRM:s intäkter och kostnader sänktes med 1,0 milj. euro.
- Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler sänktes med sammanlagt 15,8 milj. euro. Budgeten för vinsterna från markförsäljning sänktes med 17,1 milj. euro och intäkterna för mätning och geotjänster med 0,3 milj. euro. Budgeten för markarrendeinkomsterna höjdes med 1,6 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för lokalernas fastighetsskötsel och underhåll höjdes med 1,9 milj. euro.
- Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler höjdes med sammanlagt 2,3 milj. euro och verksamhetskostnaderna med 9 milj. euro. De externa hyresintäkterna höjdes med 4,2 milj. euro och de interna hyresintäkterna med 3,6 milj. euro. Dessutom sänktes vinsterna från försäljning av fastigheter och bostäder med 5,5 milj. euro. De externa hyreskostnaderna höjdes med 7,6 milj. euro på grund av VTK:s prishöjningar, utjämningsavgiften för underhållshyran och tidigare hyresändringar som inte budgeterats. Verksamhetskostnaderna höjdes dessutom med 1,4 milj. euro för uppvärmningskostnader.
- Till verksamhetsområdet anvisades 329 000 euro i anslag för att täcka verkningarna av löneuppgörelsen för år 2024.

Utöver detta överfördes anslag till driftsekonomin för stadsmiljöns verksamhetsområde enligt följande:

- Till sommarjobbanslaget för studerande och skolelever i Vanda överfördes 336 485 euro.
- Av anslagen för positiv särbehandling (MEK) överfördes 34 220 euro, varav 30 000 euro till serviceområdet för stadsstruktur och miljö och 4 220 euro till serviceområdet gator och parker.

För stadsstyrelsen och stadsfullmäktige föreslogs följande budgetavvikelser i verksamhet som är underställd stadsrumsnämnden:

- De offentliga anläggningstillgångarnas investeringsintäkter underskred budgeten med 1,5 milj. euro.

Utfallet av verksamhetsområdets Investeringsutgifter var sammanlagt 138 milj. euro och den ändrade budgeten underskreds med 46 milj. euro. Investeringsutgifterna för lös egendom höjdes med 0,95 milj. euro. Det ändrade inkomstmålet för investeringar underskreds med 0,7 milj. euro.

År 2024 godkände stadsfullmäktige följande budgetändringar i investeringarna vid stadsmiljöns verksamhetsområde:

- Investeringsutgifterna för lös egendom höjdes med 0,95 milj. euro. Eftersom systemleverantören haft leveranssvårigheter levererades en del av de maskiner som budgeterats för 2023 (en traktor för tätortsbruk och en borningsmaskin) först 2024. Dessutom erhöles anslag för inredning av en ny lokal inom stadsmiljöns verksamhetsområde.
- Inkomsterna från investeringar i fast egendom sänktes med 3 milj. euro. Inkomstmålet budgeteras i de upphandlingspriser som redovisas som försäljningar i samband med markaffärer.

14 0**Stadsmiljönämnden totalt****Ansvarig: Tero Anttila****Organ: Stadsmiljönämnden****Ordförande: Anssi Aura**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 976	-2 258	3 718	3 973	-255
Utgifter	-16 356	-459	-16 815	-16 286	-529
Verksamhetsbidrag	-10 380	-2 717	-13 097	-12 312	-784

Till verksamhet som sorterar under stadsmiljönämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter stadsmiljönämnden, de gemensamma tjänsterna samt stadsstruktur och miljö.

14 10**Stadsmiljönämnden**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-167	0	-167	-183	16
Verksamhetsbidrag	-167	0	-167	-183	16

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsmiljönämnden sammanträdde 12 gånger under 2024 och behandlade totalt 138 ärenden på sina möten (i genomsnitt 12 ärenden per möte). Antalet möten var oförändrat jämfört med tidigare år, medan antalet ärenden som behandlades vid mötena minskade något. Det är vanligt med en liten variation i antalet ärenden per år, men behandlingen av detaljplaner har också påverkats av konjunkturläget inom byggandet, vilket har lett till att särskilt planläggningsprojekt som genomförs i partnerskap har dragit ut på tiden. För stadsmiljönämnden ordnades utöver de egentliga sammanträdena ett gemensamt seminarium med stadsrumsnämnden i Åbo 29–30.5.2024. Under seminarieresan diskuterades aktuella teman som är övergriper och förenar nämndernas ansvarsområden, och man bekantade sig med stadsutvecklingsprojekten i Åbo stad.

Under året behandlade stadsmiljönämnden flera viktiga planprojekt och ärenden som gäller stadsmiljö och hållbar utveckling. Planläggningen av området längs Vandaspåran fortsatte, och under året framskred två planändringar för gatuområden vid spårvägen för godkännande. Liksom året innan framskred utvecklingen av Mure nya stadscentrum vid spårvägen i och med att Mure stadsbyar 2, det andra detaljplaneprojektet för Mureområdet, som uppfyller Vandaspårans dispositionsplan, framskred för godkännande. Planeringen av dispositionsplanen för färgfabriksområdet i Ånäs fortsatte och dispositionsplanen för Korso centrum framskred för godkännande. Under året genomfördes dessutom en planeringstävling för Katrineberg i syfte att planera en funktionellt mångsidig och hållbar by i Katrineberg. Utöver planläggningsprojekt som möjliggör mångsidigt bostadsbyggande behandlade nämnden flera planprojekt förknippade med livskraft, av vilka de viktigaste var bl.a. Aviapoliksen lukio, Dickursby hälso- och familjecentral samt Kivistö evenemangsarena. Dessutom planlades flera nya daghem på olika håll i Vanda.

Stadsmiljönämndens tillståndssektion sammanträdde 14 gånger under 2024 och behandlade totalt 145 ärenden på sina möten (i snitt 10 ärenden per möte). Antalet ärenden som tillståndssektionen behandlade uppvisade inga stora förändringar jämfört med året innan.

Uppföljningsgrupperna för blomstrande stadscentrum i Myrbacka-Mårtensdal, Kivistö-Aviapolis, Dickursby, Korso-Björkby samt Håkansböle-Västerkulla sammanträdde tre gånger under året. Uppföljningsgrupperna har till uppgift att kommentera innehållet i de utvecklingsplaner som förutsätts i stadsstrategin 2022–2025 och följa hur planerna framskrider.

De av stadsstyrelsen inrättade uppföljningsgrupperna för stadscentrumens utvecklingsplaner samlades till ett årsseminarium 28.2.2024. Vid seminariet publicerades stadscentrumens färdiga utvecklingsplaner och behandlades användningen av anslagen för medborgarbudgeten områdesvis enligt det uppdrag som stadsstyrelsen gett till uppföljningsgrupperna. Efter att utvecklingsplanerna publicerades har uppföljningsgrupperna börjat fokusera på hur uppföljningen av utvecklingsplanerna genomförs, för varje uppföljningsgrupp en gång i slutet av våren och en andra gång vid ett möte som ordnades på hösten. Vid mötena presenterades utvecklingsplanernas projektinformation och resultaten av de indikatorer som ställts upp för målen. Vid sina höstmöten fick uppföljningsgrupperna också en lägesrapport om de förslag som valts ut att genomföras med anslagen för medborgarbudgeten.

Budgetens utfall

Stadsmiljönämndens verksamhetskostnader överskred budgeten med cirka 16 000 euro. Överskridningen av kostnaderna berodde på större personalkostnader än budgeterat.

14 20

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	8	-8
Utgifter	-2 725	-24	-2 749	-2 516	-233
Verksamhetsbidrag	-2 725	-24	-2 749	-2 508	-241

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

De gemensamma tjänsterna svarade för flytten av verksamhetsområdets kontorspersonal till nya lokaler. Beredningen av beredningsplanen på stadsnivå fortsatte också och beredningen av strategin för den nya fullmäktigeperioden inleddes. I dessa har de gemensamma tjänsterna en samordnande roll.

Juridik- och beredningsservicen bistod serviceområdena i rättegångsärenden förknippade med administrativt sökande av ändring och privaträttsliga tvistemål. De gemensamma tjänsterna skötte under räkenskapsperioden sammanlagt 13 rättegångsärenden som behandlades i förvaltningsdomstolar, allmänna domstolar eller specialdomstolar. Verksamhetsområdets egna jurister hade huvudsakligen hand om rättegångarna.

Ledningens assistenttjänstteam arbetade engagerat som stöd för ledningen och utvecklade aktivt verksamhetsområdets stödtjänst- och verksamhetsprocesser samtidigt som de administrerade årskalendern MS Planner. Ledningens assistenttjänster hade en betydande samordnande och operativ roll i verksamhetsområdets flyttprocess under slutet av året.

Ekonomiteamet besvarade under året den interna revisionens frågor om mervärdesbeskattningen och byggnämningsprocessen. Planeringsprogrammet MS Planner användes för första gången under hela året inom ramen för den ekonomiska årsklockan.

Tyngdpunkter i teamet för information och växelverkan handlade bland annat om att kommunicera om hur Vandas spårvägsprojekt framskrider och om teman kring biologisk mångfald. En kommunikations-expert som helt fokuserar på spårvägsinformation inledde sitt arbete i teamet i augusti. Dessutom stödde teamet programmet för Vandas anseende genom att lyfta fram stadens investeringar och deras konsekvenser för invånarna och företagen. Teamet deltog också i utvecklingen av stadscentrumens information och växelverkan. År 2024 gavs cirka 200 pressmeddelanden och nyheter samt hela 211 informationsbrev om inomhusluft. Inom verksamhetsområdet ordnades cirka 30 invånarmöten och andra öppna möten bland annat om mer omfattande dispositionsplaner och översiktsplaner samt enskilda planer, och 24 enkäter genomfördes i anslutning till Osallistuvavantaa.fi.

De gemensamma tjänsterna ordnade också i samarbete med verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd en säsongsljustävling i Dickursby storområde som en del av medborgarbudgeten.

Budgetens utfall

De gemensamma tjänsternas verksamhetskostnader underskred den ändrade budgeten med cirka 0,2 milj. euro. Till de gemensamma tjänsterna anvisades 24 000 euro för att täcka verkningarna av löneuppgörelsen för år 2024.

14 40

Stadsstruktur och miljö

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 976	-2 258	3 718	3 966	-248
Utgifter	-13 464	-435	-13 899	-13 587	-312
Verksamhetsbidrag	-7 488	-2 693	-10 181	-9 621	-560

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdets gemensamma mål är att skapa en hållbar stad där stadens invånare kan leva ett gott liv. I enlighet med prioriteringarna i stadsstrategin ska serviceområdets verksamhet möjliggöra en ekonomiskt hållbar och livskraftig stad samt god service som utgår från invånarna, förhindra differentiering och säkerställa klimatneutralitet. Vandas generalplan 2020 styr utvecklingen av stadsstrukturen i enlighet med strategins mål.

Den allmänna ekonomiska recessionen och den fortsatta lågkonjunkturen inom byggandet har fortfarande påverkat serviceområdets verksamhet och resultat. När det gäller bostadsbyggandet har antalet påbörjade flervåningshusprojekt legat på en mycket låg nivå och beträffande detaljplaneringen har fördröjda projekt återspeglats i planlägningsprocessernas längd. Också naturvärden och byggnadsskydd ställer ökande krav på planläggningen.

Betydande stadsutvecklingsprojekt under år 2024 var detaljplaneändringarna i anslutning till spårvägs-spåren samt planeringen av "spårvagnsstadens" områden som byggs längs spåret. År 2024 godkändes 18 detaljplaner. Det anhängiggjordes 28 nya detaljplaneprojekt och över 100 planlägningsprojekt har varit under beredning. Betydande bostadsplaner färdigställdes i Mureområdet i Aviapolis, på Mantalsvägen 1 och 3 och i Kivistös Lyckosten. Detaljplanen för Kivistö evenemangsarena möjliggör att projektet Arena 3.3. framskrider. Planerna för service framskred inom flera områden: I Aviapolis färdigställdes en ändring av detaljplanen som möjliggör byggande av gymnasiet Aviapoliksen lukio och Finlands flygmuseum, en plan för Puutarhatien päiväkoti och en plan för idrottshallen i nordöstra Vanda i Korso. Också dispositionsplanerna för Korso och Färgfabriken blev färdiga och arkitekturtävlingen om Katri-nebergområdet avgjordes i slutet av året.

MBT-avtalets målsättning för planläggning av bostäder på 197 954 m²-vy uppnåddes inte, men man nådde upp till 82 procent av målet. I slutet av året hade 81 procent av planerna för Vandaspåran godkänts. Av det nya boendet låg 67 procent i en kollektivtrafikzon och stadens markandel av den planlagda arealen utgjorde 51 procent.

År 2024 inleddes arbetet med en genomförandeplan för den nya generalplanen, som bland annat innehöll en planekonomiutredning om de nya byggnadsområdena. Prioriteringsområdena för byggande av bostads- och arbetsplatsområden fastställdes tillsammans med detaljplaneringen. Utredningen om arbetsplatsområden i generalplanen fortsatte och förslagen till riktlinjer för utveckling av arbetsplatsområden och tryggnade av lokalreserven förs vidare till beslutsbehandling i samarbete med serviceområdet för fastigheter och lokaler. Småhusprogrammet fortsatte och en kartläggning gjordes av de småhusområden som generalplanen möjliggjorde. I kartläggningen bedömdes möjligheterna att genomföra reserveringar för småhusområden ur olika synvinklar.

Utvecklingsbilden för grönstrukturen (VIVA) godkändes som utgångspunkt för den fortsatta planeringen och ARVO-projektet inleddes, vilket utvecklade grön effektivitetsräknaren. Med Tusby gjordes en utredning om Kila-Klemetskogs område för cirkulär ekonomi. Det fortsatta arbetet inleddes. Utarbetandet av scenarioarbetet i Petas och Biskopsböle fortsatte, och en utredning om tågdepån, där man granskar möjligheterna att placera depån i Petas och Käinby, blir klar i februari 2025. Generalplanläggningen gav 28 utlåtanden om markanvändningen 2024.

I Vanda färdigställdes 901 nya bostäder år 2024. År 2023 var motsvarande siffra 3 105 bostäder och genomsnittet för tio år 3 186. Av dessa fanns 178 bostäder i småhus (egnahemshus, parhus, fristående hus och radhus) (år 2023: 454 och genomsnittet för tio år 458). Antalet bygglov minskade avsevärt. År 2024 beviljades bygglov för 540 bostäder. Antalet minskade med omkring 60 procent från året innan (2023: 1 324, genomsnittet för tio år 3 011). I fråga om småhus (egnahemshus, parhus, fristående hus och radhus) var motsvarande siffror 2024: 138, 2023: 264, och genomsnittet för tio år 453 småhusbostäder. Det totala antalet beviljade bygglov var 36 procent lägre än genomsnittet för 10 år, och den djupa recessionen inom byggandet inverkar på verksamhetsintäkterna från bygglovsansökningar, vars avkastningsmål sänktes under året. Verksamhetsintäkterna från bygglovsansökningar uppgick till 2,4 milj. euro år 2024. Detta överskred den ändrade budgeten med 0,2 milj. euro, men underskred den ursprungliga budgeten med 2,2 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 0,2 milj. euro. Byggvolymen väntas återhämta sig mot slutet av 2025, men antalet färdigställda bostäder förblir lågt.

Beredningen av den centrala lagrevideringen som styr arbetet inom hela serviceområdets arbete framskred under 2024 och hade en stor sysselsättande verkan. Ändringarna som lagreformerna förutsätter syns tydligt i hela serviceområdets processer och resurser under de närmaste åren. En digitaliseringsfrämjande lag om datasystemet för den byggda miljön (RYTJ) trädde i kraft 1.1.2024. Den nya bygglagen träder i kraft 1.1.2025 och medför många ändringar i verksamhetssätten och datasystemen. Utbildningen av personalen och uppdateringen av kundervisningarna fortsätter 2025 och byggnadstillsynen bedriver ett nära samarbete med andra kommuner, byggnadsinspektionsföreningen och kommunförbundet under beredningen av lagen. Den resterande delen av den tidigare MBL ändras 1.1.2025 till en lag om områdesanvändning, som under de närmaste åren förnyas till ytterligare tre olika lagar: lagen om områdesanvändning, lagen om samhällsutveckling och lagen om samhällsbyggande.

Inom serviceområdet beredde man sig också på kraven i det riksomfattande datasystemet för den byggda miljön, Ryhti. Med hjälp av ett projektbidrag på 200 000 euro som beviljats av Miljöministeriet år 2023 genomförs partnertestning för att säkerställa bland annat överföringen av data om områdesanvändningen från stadens Matti-system till det riksomfattande Ryhti-systemet.

Handlingsplanen för ett naturpositivt Vanda 2030 godkändes i stadsmiljönämnden och i stadsstyrelsen. Den styr de kommande årens åtgärder och resursbehov så att målet kan nås. De åtgärder som presenteras i planen fördes till Miljövakten i färdplanen för resurssmarthet, där man kan följa med hur åtgärderna framskrider. Genomförandet av färdplanen för resurssmarthet har i huvudsak framskridit i enlighet med målen. Vanda anslöt sig till nätverket för natursmarta kommuner. Stadsdirektören under-

tecknade en förbindelse om att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden. Vandas verksamhetsplan för bullerbekämpning och Vandas uppdaterade miljöskyddsföreskrifter färdigställdes. Vandas modell för total icke-försämring av naturen blev färdig och den första ekologiska kompensationen enligt naturvårdslagen bereddes. Pilotförsöket med klimatbudgetering utvidgades också.

År 2024 genomförde miljöcentralen sex externa finansieringsprojekt där man utvecklade klimatpositiva områden i Aviapolis (Nautralpath), regionala energiservicemodeller inom projektet ENPA med kompetenskampuset som pilotprojekt, byggbranschens och fastighetsbranschens omställning till en klimatneutral cirkulär ekonomi (Kiertotalot), det cirkulärekonomiska området Kila tillsammans med Tusby (Kilas kretslopp II) samt husbolagens energieffektivitet och cirkulära ekonomi (Husbolagsklubben II). Som en del av handlingsprogrammet för positiv särbehandling fortsatte husbolagsklubbens verksamhet.

Vandas 50-årsjubileumsår till ära inrättades cirka 50 hektar i Linna skog och Kopparberget som naturskyddsområden, en naturstig öppnades i Veckalbacken och en vandringsutställning om resurssmarthet genomfördes. Naturtemaåret 2024–2025 har ängar som tema.

Miljö- och hälsoskyddets inspektioner fortsatte enligt inspektionsplanen, men målen uppnåddes inte helt. Antalet inspektioner var 1 704 (2023: 1 744). Det inlämnades 449 anmälningar och ansökningar (2023: 464), och nästan alla behandlades i tid. Vid smådjursmottagningen ökade antalet patienter till 6 743 (2023: 6 174). Miljötillsynens periodiska besiktningar genomfördes till cirka 70 procent. Till tillståndssektionen fördes ett miljötillstånd, ett beslut om allmänt anmälningsförfarande och sju förvaltningsstvångsärenden. Det gavs 26 utlåtanden och svar. Antalet anmälningar om miljöolägenheter var nästan 300, omkring 20 procent fler än året innan. Antalet besiktningar, anmälningar och ansökningar var på samma nivå som året innan, men antalet patienter inom smådjursmottagningen ökade med nästan 10 procent. Antalet beslut om miljötillsynen var oförändrat, men antalet besiktningar minskade något.

Utarbetandet av en färdplan för förebyggande av segregation för stadsmiljöns verksamhetsområde inleddes 2024. För att främja arbetet beställdes ett konsultarbete, inom ramen för vilket det ordnades tre workshoppar. Arbetet fortsätter som eget arbete genom fastställande av åtgärdsfaktorer för att förebygga segregation 2025. Innehållet i arbetet förenhetligas bland annat med åtgärdsprogrammet för förebyggande av segregation på stadsnivå.

Inom serviceområdet genomfördes en utbildningshelhet för coachande ledarskap för lednings- och chefsarbetet. På det hela taget lyckades man väl med att besätta vakanserna vid alla enheter. Utmaningar med inomhusluften i lokalerna inverkar på ordnandet av enheternas och teamens arbete på arbetsplatsen. I början av året flyttade miljöcentralen till tillfälliga lokaler på Peltolavägen. Dessutom överfördes en del av detaljplaneteamen från Konvaljvägen till Silkkis lokaler. Under året bereddes den kommande flyttningen av hela verksamhetsområdet till Lauri Korpinens gata.

Budgetens utfall

Budgeten för serviceområdet för stadsstruktur och miljö minskades i fråga om byggnadstillsynens intäkter med 3,2 milj. euro i juni. Budgeten för byggnadstillsynens intäkter höjdes dock med 0,8 milj. euro i december, vilket innebär att anslaget minskade med 2,4 milj. euro under året. Den minskade efterfrågan på bostäder har direkt återspeglats i byggandet. Byggloven, som i huvudsak utgör byggnadstillsynens intäkter, har influtit ojämnt under året, vilket försvårade en prognostisering. I flera projekt i början av året hade sökandena inte aktivt gått vidare med tillståndsansökningarna, antagligen på grund av det instabila marknadsläget. Under sommaren och början av hösten skedde dock en liten ökning i tillståndsansökningarna, vilket gjorde att budgeten kunde höjas och slutligen överskridas. Byggnadstillsynens inkomster börjar stiga i takt med att byggandet och i synnerhet bostadsbyggandet kommer i gång.

Intäkterna och kostnaderna i budgeten höjdes med 82 000 euro på grund av informationstjänstprojektet Ryhti. Dessutom höjdes intäkterna med 60 000 euro och kostnaderna med 85 000 euro på grund av

generalplanläggningsprojektet ARVO. För 2024 ansökte Huvudstadsregionens Återvinningscentral Ab om hyresunderstöd för återvinningsverksamheten vid sitt verksamhetsställe med 0,1 milj. euro mer än vad som budgeterats. Den överstigande delen söktes som en anslagsändring.

Till budgeten anvisades dessutom 45 834 euro i sommarjobbanslag för studerande och skolelever i Vanda, 30 000 euro för åtgärdsprogrammet för positiv särbehandling och 97 000 euro som en följd av löneförhöjningar år 2024. Serviceområdets verksamhetsintäkter överskred den ändrade budgeten med drygt 0,2 milj. euro på grund av att byggnadstillsynens avgiftsintäkter och miljöcentralens projektstöd var större än budgeten. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med drygt 0,3 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Godkända detaljplaner st.	28	30	16
Ny bostadsvåningsyta m ² -vy	151 486	240 000	197 954
Undantagsbeslut	39	30	40
Total yta för samtliga bygglov, m ²	272 737	240 000	129 497
Påbörjade bostäder	647	2 000	395
Påbörjade byggnader, st.	349	350	325
Tillstånd och anmälningar (miljö- och hälsoskyddet)	464	300	449
Antal inspektioner (miljö- och hälsoskyddet)	1 744	1 800	1 704
Veterinärpatienter	6 174	5 800	6 743
Miljötillstånd, -anmälningar och registreringar	131	130	106

14 5

Stadsrumsnämnden sammanlagt

Ansvarig: Tero Anttila

Organ: Stadsrumsnämnden
Ordförande: Kimmo Kiljunen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Stadsrumsnämnden sammanlagt					
Inkomster	283 636	-21 874	261 762	272 308	-10 546
Utgifter	-231 903	-16 403	-248 305	-245 433	-2 872
Verksamhetsbidrag	51 733	-38 277	13 457	26 875	-13 418
Stadsrumsnämnden bruttoenheter					
Inkomster	71 984	-24 200	47 784	58 278	-10 494
Utgifter	-133 482	-7 394	-140 875	-138 795	-2 080
Verksamhetsbidrag	-61 498	-31 594	-93 091	-80 517	-12 574

Till verksamhet som sorterar under stadsrumsnämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter stadsrumsnämnden, serviceområdet för gator och parker och bruttoenheter vid serviceområdet för fastigheter och lokaler. Dessutom är kollektivtrafiken en separat bindande bruttobudgeterad enhet. Separat bindande nettobudgeterade enheter är nettoenheter vid serviceområdet för fastigheter och lokaler samt depån.

14 60**Stadsrumsnämnden**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-80	0	-80	-72	-8
Verksamhetsbidrag	-80	0	-80	-72	-8

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsrumsnämnden sammanträdde sammanlagt 12 gånger under år 2024. Totalt 244 ärenden behandlades i nämnden under året, dvs. i snitt 20 ärenden per sammanträde. Jämfört med året innan ökade antalet ärenden som behandlades något. Utöver de egentliga sammanträdena ordnade stadsrumsnämnden i maj 2024 en seminarieresa till Åbo, där man behandlade aktuella teman inom stadsmiljöns verksamhetsområde, såsom konjunkurläget inom byggandet, och bekantade sig med stadsutvecklingsprojekt i Åbo stad.

Under år 2024 behandlade stadsrumsnämnden flera betydande projekt, av vilka ett av de viktigaste var Dickursby kompetenscampus i Ånäs. När campuset blir klart betjänar det studerande, företag, arbetsökande och arbetsgivare. Campuset som byggs på ett perfekt läge är en del av en ny slags attraktiv stad och erbjuder utrymme för lärande, tjänster, företag och boende. Enligt den preliminära tidsplanen byggs campuset under åren 2024–2032. Vidare valde stadsrumsnämnden byggnads- och planeringspartner till Vandaspårans allians i september 2024. Tillsammans med allianspartnerna inleddes en utvecklingsfas då tidigare planer preciserades och samarbete gjordes för att säkerställa att projektets kostnader förblir under den maximinivå som stadsfullmäktige fastställde i samband med projektplanen. Målsättningen är att byggandet av Vandaspåran inleds under år 2025.

Bland de viktiga lokalprojekten framskred under 2024, förutom projekten vid kompetenscampuset, kvarteret med Muuran yhtenäiskoulu, daghemmet och idrottshallen, den grundläggande renoveringen av kultur- och bibliotekshuset i Dickursby samt Elmo simhall. Elmo simhall hör till de största simhallarna i landet. Hallens huvudbassäng är 50 meter lång och kommer att ha tio simbanor. Utöver dessa kommer det i simhallen att finnas bland annat en terapibassäng, hoppbassäng, plaskbassäng, barnbassäng, kallvattenbassäng, vattenrutschbana samt gym och utrymmen som lämpar sig för gruppmotion. Simhallsbyggnaden byggs så att den kommer att vara energieffektiv och utnyttja förnybar energi.

Budgetens utfall

Stadsrumsnämndens budget utföll i det närmaste enligt det budgeterade. Verksamhetskostnaderna underskreds med cirka 8 000 euro.

14 50**Gator och parker**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	27 134	-8 400	18 734	23 865	-5 131
Utgifter	-42 284	-5 311	-47 595	-50 292	2 697
Verksamhetsbidrag	-15 150	-13 711	-28 861	-26 427	-2 434

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamheten inom serviceområdet för gator och parker fortsatte i huvudsak oförändrad, men egendomsförvaltningen utvecklas ytterligare. Användningen av Matti-systemet effektiviserades ytterligare genom att man inledde omfattande utvecklingsarbeten, såsom utveckling av projektet Kapu, förbättring av processerna för trafikdirigeringsplanen och underhållet av attributdata för trafiknätet samt införande av datamodeller för underhåll och egendomsförvaltning. Målet med dessa utvecklingsarbeten, som fortfarande pågår, är att ändringarna tas i produktionsbruk under 2025. Utvecklingsarbetet på verksamhetsområdesnivå om automatisering av 3D-utgångsinformationsmaterial som underlag för planering slutfördes. Också flera småskaliga utvecklingsarbeten genomfördes under 2024.

Under 2024 bereddes dimensioneringsanvisningar för parkering i anslutning till detaljplaneringen i en omfattande växelverkan med verksamhetsområdet. De största ändringarna i anvisningen gällde spårvägskorridoren och centrumområden, men anvisningen innehåller äntligen också riktlinjerna för andra byggnader än bostadshus i samlad form. Jämfört med tidigare infördes ett nytt, lindrigare krav på parkeringsplatser för området med den bästa tillgängligheten för gångtrafik. Arbetet utfördes under 2024, men anvisningen godkänns i början av 2025 i stadsmiljönämnden.

År 2024 avslutades projekt från den föregående omgången för medborgarbudgeten, bland annat ökades antalet sopkärl i Myrbackaområdet. Dessutom installerades säsongsbelysning på Frälsevägen. I början av processen för medborgarbudgeten på stadsnivå fick serviceområdet för gator och parker cirka 800 nya förslag, vilket har inneburit ett betydande planerings- och förberedelsearbete. Nya projekt för medborgarbudget, främst grönområden och idrottsplatser, planeras att genomföras under 2025 till ett värde av cirka 510 000 euro. På grund av det stora antalet projekt är det möjligt att vissa kommer att flyttas till ett senare datum. Serviceområdet för gator och parker använde 50 000 euro för nya projekt för medborgarbudget under 2024, varav det största var renoveringen av bron i Lammträsk.

Serviceområdet deltog också i firandet av Vandas 50-årsjubileum genom att erbjuda avgiftsfria stads-cyklar under hela säsongen. Inom serviceområdet bereddes vidare ett av stadsfullmäktiges fyra jubileumsbeslut – åldersvänliga parker, som planeras för varje storområde.

Budgetens utfall

Serviceområdets intäktsmål (exkl. HRM) sänktes med totalt 7,4 milj. euro, men tack vare att markanvändningsavtalen intäktsfördes mot slutet av året överskred verksamhetsintäkterna den ändrade budgeten med cirka 6,0 milj. euro. På grund av att byggverksamheten avtog var inflödet av inkomster från jordupplagring exceptionellt lågt, 2,3 milj. euro. Serviceområdets andra intäkter, såsom olika tillståndavgifter samt sakkunnig- och byggtjänster, överskred budgeten, men deras inverkan på serviceområdeshelheten är mindre än intäkterna från avtal och jordupplagring. Intäkterna uppgick sammanlagt till 21,7 milj. euro (138,0 %) för den sänkta budgetens del till 15,7 milj. euro.

Driftsekonomin anslag (exkl. HRM) höjdes med sammanlagt 6,0 milj. euro bl.a. på grund av den snörika och till sina väderförhållanden exceptionellt svåra vintern, vilket hade en stor inverkan på gatuunderhållets anskaffningar av tjänster och material samt personalkostnader. Om den hårda vintern vittnar närmare 28 000 snötransportlass, vilket är ganska exakt samma som föregående vinter, men ungefär 16 200 laster större än genomsnittet på lång sikt. Den torra sommaren minskade för sin del lantbrukens spannmålsskörd och dess försäljningsintäkter. Också sakkunnigtjänster och andra tjänster användes i stor utsträckning i synnerhet vid serviceenheterna för planering och byggande.

Serviceområdets verksamhetskostnader (exkl. HRM) överskred slutligen den ändrade budgeten med 3,5 milj. euro. Orsaken till detta var de obligatoriska reserverna (3,4 milj. euro), i vilka man uppdaterade kostnadskalkylen för färdigställandet av utfyllnadsbackar, vilket ingår i miljöansvaret. Verksamhetsbidraget överskreds inte inom serviceområdet för gator och parker.

Investeringarna fullföljdes inte som planerat, vilket också återspeglas i mängden arbete som utförts för HRM. Budgeten för tjänster som produceras till Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (4,0 mil. euro) sänktes med 1,0 milj. euro både när det gäller intäkter och kostnader. Vattentjänstnätet byggdes slutligen för cirka 2,15 milj. euro.

Till serviceområdet för gator och parker anvisades 96 100 euro i stadens anslag för att täcka löneavtalets inverkan. Till serviceområdet överfördes dessutom 210 651 euro i anslag för sommarjobb för studerande och skolelever i Vanda och 4 220 euro i anslag för positiv särbehandling investeringarna inkluderade.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Underhåll av trafikleder (€/m ²)	2,20	2,20	2,40
Underhåll av anlagda gatugrönområden (€/m ²)	0,35	0,35	0,40
Underhåll av anlagda parker (klass R) (€/m ²)	0,65	0,65	0,65
Lass som förts till jordupplagringsområden (st./år)	49 274	56 000	31 200
Reparationsskuld 75 % (t€)	250 000	250 000	300 000

14 51

Kollektivtrafik

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	11 954	0	11 954	12 298	-344
Utgifter	-62 500	0	-62 500	-58 568	-3 932
Verksamhetsbidrag	-50 546	0	-50 546	-46 270	-4 276

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I Vanda har kollektivtrafikens popularitet nått rekordnivåer, och enligt nyckeltalen är antalet resenärer 6 procent högre än 2019. År 2024 var ökningen i HRT-området cirka 90 procent av nivån år 2019. Passagerarmängdernas återhämtningsnivå varierar mellan olika transportsätt och kommuner. HRT hade ca 372 milj. euro i biljettintäkter, medan biljettintäkterna uppgick till cirka 383 milj. euro år 2019. För att öka biljettintäkterna höjer HRT biljettpriserna med cirka 8 procent för 2025.

Förbättringarna av stambanan påverkade tågtrafiken på stambanan och Ringbanan i maj-november. Under sommaren inverkade byggandet av Esbo stadsbana på antalet tågresor i riktning Esbo. Metrostationen vid Järnvägstorget och i Mellungsbacka, Gårdsbacka och Kvarnbäcken rustades upp under sommaren. Spårvagnslinje 13 mellan Fiskehamnen och Böle började trafikera i augusti.

Stadsfullmäktige beslutade om byggandet av Vandaspåran i maj 2023. Byggbeslutet är villkorligt och byggandet kräver att staten förbinder sig till byggkostnaderna. Det nya MBT-avtalet undertecknades i december. År 2023 hade två besvär lämnats in över byggbeslutet. Förvaltningsdomstolen förkastade besvären under år 2024. I fråga om det andra beslutet har besvärstillstånd ansökts hos högsta förvaltningsdomstolen.

Vandaspåran genomförs enligt alliansmodellen. Projektet är uppdelat i två allianser, för den östra respektive västra delen. Konkurrensutsättningen genomfördes våren 2024 och beslut om allianspartnerna fattades i september. Alliansavtalen undertecknades i oktober. Målet är att byggandet inleds sommaren 2025.

Budgetens utfall

Rapporteringen om kollektivtrafikens kostnader ändrades avsevärt i samband med bokslutet för 2022 och från och med 2023 baserar sig rapporteringen på den faktiska faktureringen. Rapporteringen har förenhetligats med Helsingfors och Esbo i enlighet med revisorernas förslag.

Vanda betalade cirka 58,4 milj. euro i kommunandelar till HRT. Enligt HRT:s preliminära uppgifter är Vandas HRT-underskott uppskattningsvis 4,8 milj. euro 2024. Uppkomsten av ett underskott beror huvudsakligen på en planerad användning av överskottet. Enligt preliminära uppgifter har Vanda ett ackumulerat HRT-överskott på sammanlagt cirka 20 milj. euro. Det ackumulerade överskottet minskar den kommunandel som betalas till HRT under de kommande åren.

År 2024 betalades resekostnader med kollektivtrafik för småbarnspedagogik- och skolelevgrupper från kollektivtrafikens kostnadsställe. Kostnaderna uppgick till cirka 0,2 milj. euro. År 2025 betalas dessa resekostnader från verksamhetsområdet för fostran och lärande. Verksamhetsintäkterna för kollektivtrafiken överskreds med 0,3 milj. euro och verksamhetskostnaderna underskreds med 3,9 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Kollektivtrafikens passagerarmängd (påstigningar vardagsdygn)	133 218	130 000	146 406

14 52 Depån

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 547	0	5 547	7 083	-1 536
Utgifter	-5 098	-4	-5 102	-6 253	1 151
Verksamhetsbidrag	449	-4	445	830	-385

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Depåns ordinarie verksamhet fortsatte huvudsakligen som förut. I upphandlingarna beaktades riktlinjerna i färdplanen för resurssmarthet, Green Deal-avtalet för utsläppsfria byggarbetsplatser samt lagen om miljö- och energieffektivitetskrav vid upphandling av fordon och trafiktjänster.

Utsläppen av växthusgaser och partiklar från trafiken till följd av stadens egen verksamhet minskades genom anskaffning av utsläppssnåla fordon, ökad användning av förnybar diesel i tung fordonsmateriel samt utvidgning av nätverket av laddningsstationer för elbilar som staden använder. Den förnybara dieseln användningsgrad ökade till 50 procent av dieselanvändningen. Utsläppsminskningen var cirka 551 000 kg CO₂eq jämfört med fossil diesel. Staden förfogar över 50 elbilar och 7 gasbilar. Leasingmaterielens andel av fordonen är cirka 25 procent.

Depåns verkstad koncentrerade sig främst på akuta reparationer av arbetsmaskiner och tung materiel samt säsongsunderhåll av tilläggsutrustning och maskiner för säsongsbehov. Köptjänsternas andel av kostnaderna för underhåll och reparationer av materiel var cirka 52 procent.

Budgetens utfall

Det bindande nettomålet för depån uppnåddes. Utfallet av verksamhetsintäkterna var cirka 28 procent större än i driftsplanen, verksamhetskostnaderna var å sin sida cirka 23 procent större än i driftsplanen. Rörelseintäkterna utökades av fordonens goda användningsgrad och den ökade mängden materiel samt försäljningen av materiel som tagits ur bruk. Till depån anvisades 96 100 euro i stadens anslag för att täcka löneavtalets inverkan.

Verksamhetskostnaderna ökades bl.a. av dyrare service- och reparationskostnader samt behovet att lösa in fordon i samband med att finansieringsleasingavtalen löper ut på grund av långa leveranstider för materiel.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Depån, bränsleförbrukning (l/foron/år)	1 580	1 530	1 353

14 30

Fastigheter och lokaler

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	32 896	-15 800	17 096	22 115	-5 019
Utgifter	-28 618	-2 083	-30 700	-29 864	-837
Verksamhetsbidrag	4 278	-17 883	-13 604	-7 749	-5 856

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdet för fastigheter och lokaler ansvarar bl.a. för utvecklingen och förverkligandet av stadens mark- och bostadspolitik, utvecklingen och förvaltningen av stadens fastighetsegendom samt samordningen av stadskoncernens servicelokaler i sin helhet. Dessutom svarar serviceområdet för investeringsplaneringen, fastighets- och projektutvecklingen, beredningen av planeringen och byggherreuppgifterna i samband med lokalprojekt och övervakningen av byggandet. Serviceområdet består av tre serviceenheter: mätning och geoteknik, lokalledning samt fastighetsförvaltning och boende.

Genomförandet av blomstrande stadscentrum har fortsatt i enlighet med stadens strategi. De centrala målen har handlat om tjänster på gångavstånd, vars mätning slutfördes, och inledandet av stadens parkeringsbolags verksamhet. Stadscentrumens utvecklingsplaner publicerades på nätet förra vintern. I den riksomfattande livskraftsberäkningen som görs av EKK (Levande Stadskärnor) fick Dickursby en placering som Finlands fjärde mest livliga stadskärna år 2024. I jämförelsen rankades endast Tammerfors, Helsingfors och Åbo högre. Den i stadens strategi uppsatta målsättningen för EKK/Levande Stadskärnors stadscentrummätare på 3,5 har uppnåtts, medan livskraftstalet för Vandas alla stadscentrum är 3,895.

Av spetsprojekten har den första fasen av byggandet av Dickursby kompetenscampus inletts och planeringen av Myrbacka stadskulturhus har främjats. Kompletteringsbyggandet av servicebyggnaderna vid Hanaböle träsk har framskridit enligt arbetsprogrammet. Av de centrala samarbetsprojekten har också finansieringen för flygmuseet ordnats och en byggherre konsult har inletts sitt arbete.

Åtta markanvändningsavtal i anslutning till detaljplaner och detaljplaneändringar utarbetades och fördes till beslutsfattande, med ett sammanlagt avtalsersättningsbelopp på cirka 31 milj. euro. Utöver dessa har man förhandlat om och förberett flera markanvändningsavtal, men dessa har inte tagits till beslut på grund av att ekonomiska konjunkturer har fördröjt markägarnas vilja att slutföra detaljplanen och avtalet. Två samarbetsavtal gällande de kommande årens planering av markanvändningen, markförvärv och kommande markanvändningsavtal bereddes och fördes till beslutsfattande.

Fem företagstomter såldes och två hyrdes ut. Den ökning av antalet arbetsplatser som överlåtelsen av arbetsplatstomter har medfört är cirka 250 nya arbetsplatser. Antalet företagstomter som kan överlåtas är begränsat, varför man försöker öka planläggningen av nya företagstomter.

En bostadstomt i producentform överläts genom uthyrning och en genom försäljning. Därutöver utarrenderades ett outbrutet område på en tomt för specialtjänster. Efterfrågan på småhustomter är fortfarande liten. Fyra av stadens småhustomter som erbjöds i den kontinuerliga ansökan såldes, och därtill såldes 17 hyrestomter som erbjödits för inlösen. År 2024 gjordes en ny planeringsreservering för en tomt i kontinuerlig försäljning.

År 2024 ordnades fyra tomtöverlåtelseävlingar, och två småhusobjekt i producentform lades direkt ut för kontinuerlig ansökan utan någon tävling. Inga anbud inlämnades för avslutade tävlingar eller objekt för kontinuerlig ansökan. Situationen visar att efterfrågan på bostadsbyggande fortfarande är liten och att marknadsläget är mycket utmanande i Vanda.

Tävlingar som anordnades år 2024:

- Pristävling om A-tomter i området Kivistön koulu
- Pristävling om AK-tomter i Käinbybacka
- Pristävling om AP- och ATR-tomter i Käinbybacka
- Kvalitetstävling om AP-tomter på Loftvägen (pågick till 28.2.2025).

På grund av den svaga efterfrågan på tomter har staden under 2024 fått flera begäranden om tilläggstid för tomtreserveringar som går ut inom den närmaste tiden. På grund av det osäkra marknadsläget har tomtreserveringarna i regel förlängts. För att främja överlåtelse av tomter har man kartlagt och vidtagit åtgärder för att öka efterfrågan i ett svårt marknadsläge. Staden har bland annat erbjudit en möjlighet att hyra ut tomter i producentform som fortlöpande är till försäljning. Staden har också anordnat budgivningstävlingar för tomter i producentform där det inte har fastställts något lägsta pris för tomterna.

Den aktiva utvecklingen av Matti fortsatte år 2024. Serviceområdets Matti-nyckelpersoner deltog i utvecklingsarbete bl.a. i projektet om vidareutveckling av Matti-systemet, med bl.a. främjande av e-tjänster inom fastighetsbildning (en fördjupad integration av Matti-Lupapiste), automatisk import av 3D-utgångsuppgifter som underlag för planeringen samt automatisk fakturering av beställningsarbeten i anslutning till fastighetsbildning och byggnadstillsynsmätningar (integrationen Matti-Frends-SAP). Dessutom fortsatte Ryhti-partnertestningen med stöd från miljöministeriet (100 %). Projektet fortsatte och pågår till utgången av juli 2025. Tiotals mindre utvecklingsprojekt fördes i produktion år 2024.

På verksamhetsområdesnivå öppnades år 2024 över 12 000 nya processer i Matti, varav 4 300 av enheten för mätning och geoteknik. Även år 2024 satsade man på styckning av gatuområden enligt den första detaljplanen. För att i framtiden undvika de inlösningsförfaranden som en planerad lagändring medför avstycades 40 sådana allmänna gatuområden. Den nya elektroniska beställningstjänsten för mark- och grundundersökningsmaterial öppnades.

Vanda stad belönades år 2024 som en föregångare inom offentligt byggande i trä. Priset delades ut av Puutuoteteollisuus ry och Kommunförbundet.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler sänktes med sammanlagt 15,8 milj. euro år 2024. Budgeten för vinsterna från markförsäljning sänktes med 17,1 milj. euro och förrättningsavgifterna för mätning och geotjänster samt byggnadstillsyns- och inspektionsavgifterna sänktes med 0,3 milj. euro. Vidare höjdes budgeten för markarrendeinkomsterna med 1,6 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för lokalernas fastighetsskötsel och underhåll höjdes med 1,9 milj. euro.

Till budgeten anvisades dessutom 80 000 euro i sommarjobbanslag för studerande och skolelever i Vanda och ett tilläggsanslag på 102 900 euro som en följd av löneförhöjningar år 2024.

Intäktsmålet för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler underskreds med 10,8 miljoner euro i den ursprungliga budgeten, men i den ändrade budgeten överskreds intäktsmålet vid enheterna med 5 miljoner euro. Det ursprungliga driftskostnadsmålet överskreds med 1,2 miljoner euro, men i den ändrade budgeten underskreds driftskostnadsmålet med 0,8 miljoner euro. De största underskridningarna jämfört med budgeten kom från personalkostnaderna och köpen av tjänster.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Färdigställda bostäder	3 115	1 975	901
varav statligt understödda hyresbostäder	440	177	164
Markförsäljningsvinster (t€)	8 790	24 500	11 714
Inkomster från markarrende (t€)	7 232	6 600	8 458
Tidsrymd för utarbetande av tomtindelning (dygn)	55	48	55
Nybyggnation (brm ²) *	7 249	3 100	5 477

* Omfattar inte leasing- och hyrespaviljongprojekt.

14 32

Fastigheter och lokaler, netto

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	206 105	2 326	208 431	206 947	1 483
Utgifter	-93 323	-9 005	-102 328	-100 385	-1 943
Verksamhetsbidrag	112 782	-6 679	106 103	106 562	-459

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året fortsatte man att utreda lokalerna och uppdatera hyresavtalen för de lokaler som hyrts ut till Vanda och Kervo välfärdsområde i samband med välfärdsområdesreformen. Man lyckades ännu inte inleda egentliga försäljningsåtgärder, men långa hyresavtal har utarbetats i väntan på Vanda och Kervo välfärdsområdes beredskap att köpa. Ett regelbundet samarbete mellan Vanda stad och välfärdsområdet inleddes i projektsamarbetsgruppen, beredningsgruppen för nybyggnadsprojekt och beredningsgruppen för lokaler.

År 2024 planerade man och medverkade i planeringen och genomförandet av de nya lokalerna på Lauri Korpinens gata. Målet var att hela stadsmiljöns verksamhetsområde skulle flytta till samma lokaler. Flytten skedde i december.

I enlighet med försäljningsmålen för fastigheterna såldes As Oy Sepänpuisto i Fastböle till AV Yhtymä Oy. Det såldes sammanlagt 11 enskilda aktielägenheter som befriats från begränsningar. Deras skuldfria köpeskilling var cirka 1,37 milj. euro och köpeskillingen uppgick till cirka 1,1 milj. euro. I Sibbo skärgård såldes tre av fastigheterna på ön Mölandet, medan en fastighet fortfarande är i stadens ägo. Vinsterna från försäljning av fastigheter och bostäder uppgick till totalt 0,5 milj. euro, och målet för försäljningsvinsterna sänktes med 5,5 milj. euro.

Antalet tomma lokaler i staden ökade rejält och uppgick i slutet av året till cirka 8 580 m². De tomma lokalerna som finns att tillgå är i regel i dåligt skick och svårtillgängliga. År 2024 förvärvades objekt för stadens framtida fastighetsutveckling, till exempel Granrisstigen 2, där det finns cirka 640 m² tomma lokaliteter. I Tuomelan koulu i Tavastby finns det också tomma lokaler i stor omfattning, cirka 1 500 m². Hyresförhandlingar pågår med Vanda musikinstitut samt för att möjliggöra en eventuell föreningslokal i objektet. En del av lokalerna är tomma på grund av den pågående grundläggande renoveringen och en del är objekt som är till salu, t.ex. det tidigare daghemmet Kuntopuistos lokaler, cirka 640 m².

År 2024 fokuserade man särskilt på rivning av lekgårdar för daghem som har tagits ur bruk och där det har förekommit störande beteende. Dessutom revs 7 olika objekt, totalt cirka 2 482 brm².

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler höjdes med sammanlagt 2,3 milj. euro och verksamhetskostnaderna med 9 milj. euro. De externa hyresintäkterna höjdes med 4,2 milj. euro och de interna hyresintäkterna med 3,6 milj. euro. Dessutom sänktes målet för försäljningsvinsterna från försäljning av fastigheter och bostäder med 5,5 milj. euro. De externa hyreskostnaderna höjdes med 7,6 milj. euro på grund av VTK:s prishöjningar, utjämningsavgiften för underhållshyran och tidigare hyresändringar som inte budgeterats. Verksamhetskostnaderna höjdes dessutom med 1,4 milj. euro för uppvärmningskostnader. Till budgeten anvisades ett tilläggsanslag på 5 000 euro för verkningarna av löneförhöjningarna år 2024.

Intäktsmålet för nettoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler överskreds med 0,8 miljoner euro i den ursprungliga budgeten, men i den ändrade budgeten underskreds intäktsmålet vid enheterna med 1,5 miljoner euro. Enheternas verksamhetskostnader överskred det ursprungliga driftskostnadsmålet med 7,1 milj. euro, men de underskred den ändrade budgeten med 1,9 milj. euro. De största underskridningarna jämfört med budgeten kom från de interna hyresintäkterna och hyreskostnaderna samt från elkostnaderna. Nettoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler överskred det ändrade bindande verksamhetsbidragsmålet med nästan 0,5 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Mängden lokaler (m ²)	812 304	825 884	818 605
Lokaler som hyrts av koncernbolag	139 790	136 254	137 829
Lokaler som hyrts utanför koncernen	71 791	81 243	81 123
Lokaler som hyrts utanför koncernen	5 909	7 754	8 581

Fonderna

Fastighetsfonden

Lån har kunnat ansökas av Vanda stads fastighetsfond för bostads- och näringspolitiskt ändamålsenliga projekt enligt stadgarna.

Enligt driftsplanen förväntades nya lån bli beviljade till ett belopp av 15 000 000 euro.

Av fonden har lån kunnat ansökas under hela året. Ur fonden lyftes under året två lån till ett belopp av 2 010 000 euro och 1 999 500 euro, som beviljades redan under 2023. År 2024 beviljades inga nya lån ur fonden.

Under året lyftes ett bidrag till beloppet 53 255,00 euro ur fonden. Understödet beviljades under 2023. Enligt stadsfullmäktiges beslut beviljades inte längre nya bidrag år 2024.

Från och med 1.1.2024 heter fonden Vanda stads fastighetsfond.

Fondkapitalet uppgick 31.12.2024 till 105 753 498,70 euro.

Skadefonden

Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Vanda stads lagstadgade olycksfallsförsäkringar, egendoms- och avbrottsförsäkringar, ansvarsförsäkringar för verksamheten och administrationen, bil- och trafikförsäkringar, olycksfallsförsäkringar samt reseförsäkringar har konkurrensutsatts senast år 2018. Till de delar som stadens försäkringar inte ersätter skador på egendom, täcks dessa ur skadefonden som förvaltas av finansieringens resultatområde med efterföljande av skadefondens stadga.

2.2.2 Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2024

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Försäljningsinkomster	29 387	562	29 949	36 019	-6 070
Avgiftsinkomster	45 634	-11 749	33 885	38 923	-5 038
Understöd och bidrag	22 367	1 175	23 542	24 374	-833
Övriga inkomster	245 604	-13 144	232 460	238 614	-6 154
Inkomster sammanlagt	342 993	-23 156	319 837	337 931	-18 094
Personalutgifter	-424 453	-4 871	-429 324	-422 906	-6 418
Köp av tjänster	-267 557	-23 545	-291 102	-283 595	-7 507
Material, förnödenheter och varor	-45 576	-1 520	-47 095	-44 310	-2 785
Understöd	-53 667	-1 405	-55 072	-55 635	562
Övriga utgifter	-241 155	-9 726	-250 881	-247 925	-2 956
Utgifter sammanlagt	-1 032 407	-41 067	-1 073 474	-1 054 371	-19 103
Verksamhetsbidrag	-689 415	-64 223	-753 637	-716 440	-37 197
Skatteinkomster	612 000	0	612 000	585 163	26 837
Statsandelar	182 000	0	182 000	179 142	2 858
Ränteinkomster	16 600	0	16 600	18 795	-2 195
Övriga finansiella inkomster	13 151	0	13 151	15 533	-2 382
Ränteutgifter	-24 600	0	-24 600	-23 034	-1 566
Övriga finansiella utgifter	-125	0	-125	-322	197
Finansiella ink. och utgifter	5 026	0	5 026	10 972	-5 946
Årsbidrag	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Avskrivningar och nedskrivningar	-115 785	0	-115 785	-114 183	-1 602
Extraordinära poster	0	0	0	-3 446	3 446
Räkenskapsperiodens resultat	-6 174	-64 223	-70 397	-58 793	-11 604
Ändringar i reserver och fonder	1 313	0	1 313	-2 461	3 773
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	-4 861	-64 223	-69 084	-61 253	-7 831

Verksamhetsintäkter

De sammanräknade verksamhetsintäkterna för staden och fonderna uppgick till 337,9 milj. euro, vilket är 5,1 milj. euro mindre än i den ursprungliga budgeten och 18,1 milj. euro mer än i den ändrade budgeten 2024. Verksamhetsintäkterna överskred den ändrade budgeten inom alla kontogrupper. Försäljningsintäkterna överskreds med cirka 6,1 milj. euro, avgiftsintäkterna med cirka 5,0 milj. euro, understöden och bidragen med omkring 0,8 milj. euro och övriga verksamhetsintäkter med cirka 6,2 milj. euro i relation till den ändrade budgeten. De största överskridningarna berodde på markanvändnings- och utvecklingskostnadsersättningar, markförsäljningsvinster samt statliga flyktingersättningar. I verksamhetsintäkterna ingår 4,0 milj. euro i budgeten, 3,0 milj. euro i den ändrade budgeten och i utfallet 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade försäljningar av byggtjänster till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Budgeten ändrades, eftersom ett vattentjänstnät byggdes i mindre utsträckning än väntat. Utfallsprocenten för verksamhetsintäkterna i förhållande till den ändrade budgeten var 105,7 procent.

Verksamhetskostnader

Stadens och fondernas sammanlagda verksamhetskostnader var 1 054,4 milj. euro, vilket är 22,0 milj. euro mer än i den ursprungliga budgeten och 19,1 milj. euro mindre än i den ändrade budgeten. Personalkostnaderna underskred den ursprungliga budgeten med 1,5 milj. euro och den ändrade budgeten med cirka 6,4 milj. euro. Underskridningen beror på att rekryteringar fördröjdes. Å andra sidan överskred den hyrda arbetskraften som bokfördes under köp av tjänster den ursprungliga budgeten med 13,9 milj. euro och förverkligades nästan enligt den ändrade budgeten. Köpen av tjänster överskred den ursprungliga budgeten med 16,0 milj. euro och underskred den ändrade budgeten med 7,5 milj. euro. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 2,8 milj. euro och understödskostnaderna överskred den med cirka 0,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3,0 milj. euro. I verksamhetskostnaderna ingår i budgeten 4,0 milj. euro, i den ändrade budgeten 3,0 milj. euro och i utfallet 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Utfallsprocenten för verksamhetskostnaderna i förhållande till den ändrade budgeten var 98,2 procent.

Verksamhetsbidrag

I bokslutet år 2024 är stadens och fondernas sammanlagda verksamhetsbidrag -716,4 milj. euro, vilket är 27,0 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 37,2 milj. euro bättre än den ändrade budgeten. Det för den kommunala sektorn typiska negativa verksamhetsbidraget ökade med 42,4 milj. euro jämfört med året innan, dvs. med 6,3 procent, Verksamhetsintäkterna ökade med cirka 4,4 milj. euro jämfört med år 2023, men verksamhetskostnaderna ökade betydligt mer, cirka 46,8 milj. euro. Av kostnadsökningen var 25,1 milj. euro en ökning av externa och interna hyror.

Skatteinkomst och statsandelar

Staden fick sammanlagt 585,2 milj. euro i skatteinkomster år 2024. Skatteinkomsterna minskade med 53,5 milj. euro jämfört med året innan, dvs. 8,4 procent. I skatteinkomsterna gjordes inga budgetändringar under året. Kommunalsskatterna underskred budgeten med 8,2 milj. euro, samfundsskatterna med 11,2 milj. euro och fastighetsskatterna med 7,4 milj. euro. Den påtagliga minskningen av skatteinkomsterna jämfört med 2023 beror delvis på välfärdsområdesreformen och de nedskärningar i kommunalskatten och samfundsskatten som reformen medför. År 2023 uppgick de s.k. skatteeftersläpningarna av engångskaraktär som hänför sig till reformen till cirka 59 milj. euro, vilket innebär att en del av kommunalskatten redovisades kommunerna ännu enligt de tidigare kommunalskattesatserna och samfundsskatten enligt tidigare utdelning. Om skatteeftersläpningarna elimineras för 2023, steg skatteinkomsterna för 2024 med endast cirka 5,5 milj. euro. Totalt underskred skatteinkomsterna budgeten med cirka 26,8 milj. euro. Utfallet av skatteinkomsterna i budgeten blev 95,6 procent. Av skatteinkomsterna för 2024 utgjordes 398,8 milj. euro av kommunalskatt, 74,8 milj. euro av samfundsskatt och 111,2 milj. euro av fastighetsskatt.

Staden fick år 2024 sammanlagt 179,1 milj. euro i statsandelar för driftsekonomin, vilket är 0,3 procent mindre än året innan. De budgeterade statsandelarna i budgeten 2024 underskreds med 2,9 milj. euro i relation till budgeten. Under år 2024 gjordes inga budgetändringar i statsandelarna. Statsandelarna utföll till 98,4 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

Stadens och fondernas sammanlagda finansiella intäkter och kostnader uppgick till 11,0 milj. euro, utfallet överskred budgeten med 5,9 milj. euro. Skillnaden mellan budgeten och utfallet beror på att räntetäkterna, övriga finansiella intäkter och räntekostnaderna har gett ett bättre resultat än budgeterat. Räntetäkterna överskred budgeten med 2,2 milj. euro och övriga finansiella intäkter med 2,4 milj. euro. Hela stadens räntekostnader uppgick till en nivå på 23,0 milj. euro och underskred budgeten med 1,6 milj. euro.

Årsbidrag

Årsbidraget fås genom att skatteinkomsterna, statsandelarna samt finansieringsintäkterna och -kostnaderna läggs till verksamhetsbidraget. I bokslutet 2024 var årsbidraget för staden och fonderna 58,8 milj. euro, vilket är 50,8 milj. euro sämre än i den ursprungliga budgeten och 13,4 milj. euro bättre än i den ändrade budgeten. Årsbidraget försvagades med 63,7 procent jämfört med årsbidraget 2023.

Avskrivningar och värdeminskningar

Avskrivningarna och nedskrivningarna uppgick år 2024 till sammanlagt 114,2 milj. euro, vilket var 1,6 milj. euro mindre än i budgeten, dvs. utfallet var 98,6 procent.

Räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens resultat för staden och fonderna år 2024 var -58,8 milj. euro och räkenskapsperiodens underskott var -61,3 milj. euro. Räkenskapsperiodens underskott var 108,9 milj. euro sämre än överskottet för 2023. I budgeten 2024 var räkenskapsperiodens underskott 4,9 milj. euro, vilket innebär att utfallet var 56,4 milj. euro sämre än i den ursprungliga budgeten och 7,8 milj. euro bättre än i den ändrade budgeten 2024.

2.2.3 Utfallet av investeringarna

91

Byggnation

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	785	-785
Utgifter	-103 000	0	-103 000	-71 280	-31 720
Netto	-103 000	0	-103 000	-70 495	-32 505

Stadsfullmäktige godkände 13.11.2023 ett anslag på 103,0 milj. euro för investeringar i lokalteter 2024. Totalt användes cirka 71,3 milj. euro för investeringar i lokalteter, vilket underskrider budgeten med 31,7 milj. euro (ca 31 %). Inkomsterna uppgick till sammanlagt nästan 0,8 milj. euro bl.a. som statsbidrag och andra stöd.

91 1 Nybyggnation

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	314	-314
Utgifter	-53 110	0	-53 110	-29 380	-23 730
Netto	-53 110	0	-53 110	-29 066	-24 044

För nybyggande användes 29,4 milj. euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 23,7 milj. euro (ca 45 %). Underskridningen beror huvudsakligen på att flera inledningar av projekt flyttades till en senare tidpunkt, men också på förmånligare entreprenadpriser. De största avvikelserna jämfört med budgeten bestod av fördröjningar i tidschemat för Elmo simhall, daghemmet vid Björnringen, Mårtensdals campus, Lentolan päiväkoti och byggnaderna vid Hanaböle träsk. Dessutom inbesparades anslag genom att genomförandet var förmånligare än riktpriiset bl.a. i fråga om utvidgningen av Kanniston koulu, Mårtensdals kampus och Latupuon päiväkoti.

Avvikelse i projektens tidtabell uppstod när projektberedningen och planeringsskedet samt upphandlingarna av entreprenader drog ut på tiden bl.a. på grund av att detaljplanläggningen framskred med fördröjning samt på grund av att planeringslösningarna anpassades till målpriserna och anslagsreserveringarna i ekonomiplanen.

Med anslag för nybyggande färdigställdes Pesäpuun päiväkoti, Latupuiston päiväkoti och utvidgningen av Vaskivuoren lukio.

Av de projekt som genomfördes med anslaget i slutet av året var Elmo simhall, fas II av Kanniston koulu, byggnaderna vid Hanaböle träsk, utbyggnaden av Kytöpuiston koulu, Lentolan päiväkoti och Mårtensdals bildningsrum. I entreprenadtävlingsfasen var Matarin päiväkoti och Leppäkorven päiväkoti.

Projekt i planeringsskedet var invånarstugan i Lejle, daghemmet vid Björnringen, Nikinmäen koulupaviljonki, Puutarhatien päiväkoti, det ersättande daghemmet vid Betslegränden och utbyggnaden av skolan i Dickursbyområdet (Viertolan koulu).

Projekt i behovsutrednings- och projektplaneringsskedet var Aviapolixen yhtenäiskoulus skola, idrotts- och daghem, utbyggnaden av Metsolanmäen päiväkoti, Myrbacka stadskulturhus, utbyggnaden av Myrbacka simhall, Ojahaan yhtenäiskoulu och idrottshall, daghemmet Silva, lokalprojektet i Dickursby, Fagerstapottarnas byggnadsprojekt och Vaaralan Talkootien päiväkoti.

Projektet päiväkoti Aalto ersätter projektet Viherpuiston päiväkoti. Kivenkolon päiväkoti och Ruutulipun päiväkoti är projekt som har avbrutits.

För att kontrollera investeringsförslagen för de kommande åren uppdaterades utredningarna om daghemsnätet i områdena Aviapolis och Myrbacka.

Av VTK Kiinteistö Oy:s projekt var yrkesläroanstalten i Veckal i byggskedet. I planeringsskedet var Aviapolis nya gymnasium, idrottshallen i nordöstra Vanda och kvarter 62001 i Dickursby kompetenscampus. I behovsutrednings- och projektplaneringsskedet var instituthuset i Myrbacka.

Av stadskoncernens externa hyresprojekt färdigställdes gymnasiepaviljongen i Sottungsby. Det ersättande daghemmet vid Betslegränden var i genomförandefasen. Projekt i behovsutrednings- och projektplaneringsskedet var Aviapolis invånarlokaler och nya ungdomslokal, Paviljonki Kielo, Satulakujan päiväkotipaviljonki och Dickursby biblioteks tillfälliga utrymmen.

I fråga om utvecklingen av servicenäten uppdaterades utredningarna om daghemsnätet i områdena Aviapolis och Myrbacka.

91 2

Reparationsbyggande

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	266	-266
Utgifter	-48 570	0	-48 570	-41 508	-7062
Netto	-48 570	0	-48 570	-41 242	-7 328

För reparationsbyggande användes 41,5 milj. euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 7,1 milj. euro (ca 14,5 %). De största avvikelserna jämfört med budgeten uppstod på grund av de grundläggande renoveringarna av Kytöpuiston koulu och Kulomäen koulu samt ändrings- och reparationsarbetena i Vaskivuoren lukio. I allmänhet beror avvikelserna antingen på att inledningar av projekt flyttats till en senare tidpunkt eller på att de inkomna anbudens prisnivå avviker från det förväntade. Utöver detta har en del projekt fördröjts av större reparationsbehov än väntat. Man har strävat efter att schemalägga tidtabellerna för daghemsprojekten enligt den tidsmässiga tillgängligheten beträffande de tillfälliga lokaler som finns.

De viktigaste reparationsprojekten som färdigställdes under året var Jokiniemen koulu (f.d. gymnasium), etapp 2; den första delen av de ändringsarbeten som utförs i samband med utbyggnaden av Kanniston koulu; Kulturcentret Fernissan med brandredskapslager; den grundläggande renoveringen av Leppäkorven koulus skolbyggnad i trä samt de partiella grundläggande renoveringarna av Ankalammen päiväkot, Jönsaksen päiväkot, Nissaksen päiväkot, Piilipuun päiväkot och Seutulan päiväkot. Också stadshusets projekt för reservkraft färdigställdes i slutet av året.

De mest omfattande gårdsreparationsprojekten utfördes vid Koivukylän koulu, Kilterin koulu och Lehtikuusen koulu samt vid Mistelin päiväkot och Vallinojan päiväkot.

De mest betydande pågående byggprojekten var ombyggnaden av Håkansböle gårds huvudbyggnad, de extra undervisningslokaler i Håkansböle, den partiella grundläggande renoveringen av Kivistön päiväkot, ändrings- och reparationsarbetena i Kulomäen koulus lokaler, den grundläggande renoveringen av Mårtensdals skola, den grundläggande renoveringen av Kytöpuiston koulu, reparations- och ändringsarbetena i Simonkallion koulu, ändrings- och reparationsarbetena i samband med utbyggnaden av Vaskivuoren lukio samt de partiella grundläggande renoveringarna av Maauuninpolun päiväkot och Kivistön päiväkot. Den partiella ombyggnaden av Peltovuoren päiväkot inleds år 2025.

I planeringsskedet var Håkansböle idrottsparkers lokala energilösning, den grundläggande renoveringen av Kivimäen koulu (etapp 2) och den grundläggande renoveringen av Viertolan koulu.

I behovsutrednings- eller projektplaneringsskedet var den grundläggande renoveringen av Itä-Hakkilan koulu, ändrings- och reparationsprojektet i Kaivokselan koulu, byggnaden Havu vid Lehtikuusen koulu, den grundläggande renoveringen av simhallen i Myrbacka idrottshus, ändringarna och ombyggnaden av kultur- och bibliotekshuset i Dickursby samt delreparationerna av Hepopuiston päiväkot, Hämenkylän päiväkot och Näätäpuiston päiväkot.

Reparationsarbeten i anslutning till problem med inomhusluften fortsatte i flera lokaler i enlighet med de planerade reparationsbehoven och på det sätt som resurserna tillät. Inomhusluftsreparationer gjordes bl.a. i Koivukylän koulu, Kuusikon koulu, Länsimäen koulu, Päiväkummun koulu, Sotungin koulu, i Varia i Sandkulla och i Maarukan päiväkoti. Reparationsarbetena i anslutning till inomhusluften genomfördes enligt budgeten och uppgick till 3,5 milj. euro.

91 3

Ändringar av hyres- och aktielokaler

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	204	-204
Utgifter	-1 320	0	-1 320	-392	-928
Netto	-1 320	0	-1 320	-188	-1 132

För ändrings- och reparationsarbeten i hyres- och aktielokaler användes cirka 0,4 milj. euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 0,9 milj. euro (ca 70 %). Budgeten hade i huvudsak sammanställts utifrån reserveringar för snabba ändrings- och reparationsbehov utgående från tidigare års utfall. Behovet av ändrings- och reparationsarbeten visade sig vara mindre än beräknat. De största reparations- och ändringsarbetena var hissen i Björkby affärscentrum, reparationerna av barnkulturcentret Totem och Myrbackahuset.

92

Immateriell egendom

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	306	-306
Utgifter	-7 000	0	-7 000	-5 303	-1 697
Netto	-7 000	0	-7 000	-4 997	-2 003

Utfallet av investeringsutgifterna för immateriell egendom var cirka 5,3 milj. euro. I förhållande till budgeten underskreds resultatet med cirka 1,7 milj. euro. De viktigaste orsakerna till underskridningen är att flera olika projekt ändrar till innehållet eller tidtabellen.

Genom finansiering av investeringsprogrammet främjades flera projekt som utvecklar stadens tjänster och IT-system. De ekonomiskt mest betydande var Digione, arbets- och näringsreformen, den fortsatta utvecklingen av Matti-systemet, den fortsatta utvecklingen av servicehanteringssystemet, konkurrensutsättningen av grundläggande informationstekniktjänster, ibruktagandet av småbarnspedagogikens styrsystem, förnyandet av stadshusets mötesteknik, förnyandet av Windows-arbetsstationer och planeringen av CRM-systemet.

93

Offentliga anläggningstillgångar

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 500	0	2 500	968	1 532
Utgifter	-54 000	0	-54 000	-45 878	-8 122
Kommunaltekniska arbeten	-45 000	0	-45 000	-38 453	-6 548
Trafikområden	-32 430	0	-32 430	-29 329	-3 101
Idrottsområden	-1 250	0	-1 250	-1 489	239
Rekreatiomsområden	-640	0	-640	-313	-327
Miljöbyggnation	-9 080	0	-9 080	-5 787	-3 293
Samprojekt	-1 600	0	-1 600	-1 535	-65
Vandaspåran	-9 000	0	-9 000	-7 426	-1 574
Netto	-51 500	0	-51 500	-44 911	-6 590

För projekt som gäller offentliga anläggningstillgångar beviljades sammanlagt drygt 1,0 milj. euro som olika statsunderstöd, varav cirka 0,15 milj. euro riktades till Vandaspåran.

För trafikområdena (projektgrupperna 931 och 935) hade i budgeten reserverats sammanlagt 34,0 milj. euro och för genomförandet användes sammanlagt 30,9 milj. euro. Underskridningen beror huvudsakligen på att flera inledningar av infrastrukturprojekt skjuts upp till slutet av året och att de inleds långsamt. Viktiga projekt som inleddes under året var Larsvägen, Grönvägen och kommunaltekniken i Dickursby kompetenscampus.

Projekt som färdigställdes var bl.a. förbättringen av Caravellevägens rondell, det första skedet av Carl Albert Edelfelts plats och förbättringen av Lahtisvägens gång- och cykelled från Skjutsvägen till landsväg 152 i samprojektet med NTM-centralen i Nyland. I understöd för trafikområden erhöles sammanlagt 0,5 milj. euro. För trafikområdena gjordes också en anslagsöverföring på 356 euro för att täcka utgifterna för åtgärdsprogrammet för positiv särbehandling.

För idrottsområden (932) hade det reserverats 1,3 milj. euro medan cirka 1,5 milj. euro gick åt till förverkligandet. Betydande projekt var en container för snötillverkning i Håkansböle idrottspark samt Generalsparkens plan. I understöd för trafikområden erhöles sammanlagt 0,2 milj. euro.

För rekreatiomsområden (933) hade det reserverats 0,6 milj. euro medan 0,3 milj. euro gick åt till förverkligandet. De största projekten som genomfördes var Tammistobackens ringbana och frisbeegolfbanan i Håkansböle idrottspark.

För projekt inom miljöbyggandet (934) hade det reserverats cirka 9,1 milj. euro medan 5,8 milj. euro gick åt till förverkligandet. De mest betydande projekten var Tjäderparken och Lilla Tjäderparken samt Annfreds park och Frälseparken.

De offentliga anläggningstillgångarnas investeringsintäkter underskred budgeten med 1,5 milj. euro. Förslag till en budgetavvikelse för underskridande av budgetens bindande nivå lades fram för stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.

Vandaspåran

Stadsfullmäktige beslutade i maj 2023 att Vandaspåran ska byggas. Beslutet är villkorligt och kräver att staten deltar i byggnadskostnaderna. Det nya MBT-avtalet innebär att staten står för 30 procent av kostnaderna för byggandet av spårvägen, dock högst cirka 144 milj. euro. Utöver detta genomförs markbyten längs Sandbanans underhållsbana.

MBT-avtalet undertecknades i december 2024. Stöd för byggande fås för de byggkostnader som uppkommer vid ingången av 2025. På grund av att MBT-avtalet fick sin lösning sent kan kostnader för Vandaspåran inte täckas ur 2024 års budget. Intäkterna för 2024 beror på skillnaden mellan de upplösta statliga stödreserverna för 2023, som gjorts enligt försiktighetsprincipen, och det utbetalda statliga stödet.

Staten har betalat 5,95 milj. euro i MBT-understöd för planeringskostnaderna 2020–2023. Vandas andel av planeringsunderstödet är ca 0,15 milj. euro.

Vandaspårans gatuplaner har i huvudsak färdigställts, men ett antal gatuplaner har ännu inte godkänts. Orsaker till förseningen är att utgångsuppgifterna har preciserats och gatuplanslösningarna preciserats i samarbete med detaljplanerna, markägarna och de företag som verkar längs spårvagnsrutten. En del av planeringsuppdragen faktureras i slutet när gatuplanerna är klara. Gatuplanerna färdigställdes under hösten 2024.

Vandaspåran genomförs enligt alliansmodellen. Projektet är geografiskt indelat i västra och östra delen. Alliansparterna konkurrensutsattes under våren 2024, upphandlingsbeslutet om parterna fattades i september och avtalen undertecknades i oktober. Avsikten är att byggandet ska inledas sommaren 2025.

Utfallet av investeringsutgifterna uppgick till cirka 7,4 milj. euro och de underskred budgeten med cirka 1,6 milj. euro.

94

Lös egendom

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003
Stadens strategi och ledning	-50	0	-50	-26	-24
Fostran och lärande	-3 000	0	-3 000	-2 582	-418
Stadskultur och välfärd	-1 970	0	-1 970	-1 460	-510
Stadsmiljön	-2 050	-950	-3 000	-2 949	-51
Netto	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003

För investeringar i lös egendom inom **verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning** hade reserverats 0,05 milj. euro i budgeten. Investeringarna i lös egendom uppgick till 0,03 milj. euro, cirka 51 procent av det beräknade. Investeringarna hänför sig till inredningen av lokalerna på Fernissagatan 1.

Inom **verksamhetsområdet för fostran och lärande** var anslaget för anskaffning av lösöre 3 milj. euro år 2024. Anslaget användes till ett belopp av 2,6 milj. euro. Underskridningen av budgeten berodde på fördröjda byggprojekt, i fråga om vilka inredningen överförs till 2025.

De största objekten för den grundläggande utbildningen var inredningen av Jokiniemen koulu och Leppäkorven koulu. Lös egendom anskaffades också till projekt för grundläggande renovering, ändringsarbeten i lokaler och handikappundervisningens lokaler.

Inom småbarnspedagogiken inreddes flera daghem bl.a. Ruusupuu, Riihipelto, Latupuisto, Pesäpuu.

Med anslaget för lös egendom anskaffades också AV-teknik och utrustning för gymnasiernas och Varias bruk.

Budgeten för lös egendom underskreds med 0,4 milj. euro.

För lös egendom inom **verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd** hade reserverats ett anslag på 1 970 000 milj. euro. Utfallet för anskaffningen av lös egendom var 1 460 000 euro. Inventarieplanen inkluderade 650 000 euro för anskaffningar till Kulturfabriken Fernissan, varav 440 000 euro överfördes till år 2025 på grund av försenade anskaffningar.

Inom **verksamhetsområdet för social- och hälsovård** höjdes investeringsutgifterna för lös egendom till 0,95 milj. euro. Eftersom systemleverantören haft leveranssvårigheter levererades en del av de maskiner som budgeterats för 2023 (en traktor för tätortsbruk och en kärnbormaskin) först 2024. Dessutom erhöles anslag för inredning av en ny lokal inom stadsmiljöns verksamhetsområde.

Inom verksamhetsområdet förverkligades anslagen för lös egendom till 3 milj. euro i enlighet med den ändrade budgeten. Under 2024 anskaffades arbetsmaskiner och transportutrustning för bland annat underhåll, idrottstjänster, biblioteket och Vanda yrkesinstitut Varia för att ersätta materiel i slutet av sin livscykel. Med den nya kärnbormaskinen ersattes föråldrad och uttjänt materiel. Maskinanskaffningen motsvarar de nuvarande forskningsstandarderna, såsom vingsondering och tryck-hejarsondering. För nyanskaffning av inredning till arbetsplatser och gemensamma utrymmen i den nya lokalen inom stadsmiljöns verksamhetsområde användes 0,4 milj. euro. Vid inredningen användes i så stor utsträckning som möjligt redan befintliga möbler och utrustning.

95

Fast egendom

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	3 500	-3 000	500	547	-47
Utgifter	-24 000	0	-24 000	-17 873	-6 127
Köp av fast egendom	-21 000	0	-21 000	-14 695	-6 305
Iståndsättning av markområden	-3 000	0	-3 000	-3 178	178
Iståndsättning av tomtmark för försäljning och uthyrning	-2 600	0	-2 600	-2 773	173
Iståndsättning av markområden som förblir i stadens ägo	-400	0	-400	-405	5
Netto	-20 500	-3 000	-23 500	-17 326	-6 174

De sammanlagda investeringsutgifterna för fast egendom underskred budgeten med cirka 6,1 milj. euro. Sammanlagt anskaffades cirka 78 ha fast egendom genom frivilliga affärer, genom användning av förköpsrätt, som avtalsersättningar och inlösen för cirka 14,7 milj. euro. Av markanskaffningarna bidrog cirka 39 ha till att stödja den biologiska mångfalden. Vandaspårans markanskaffning fortskred som planerat och kommer att fortsätta aktivt under de kommande åren.

Kostnaderna för grundberedning och sanering av förorenad mark fördelades på grundberedningsentreprenader och projekt för sanering och renovering av mark. Anslag användes för sammanlagt cirka 3,2 milj. euro. Anslagen överskreds med 0,2 milj. euro.

Intäkterna från fast egendom förverkligades i enlighet med den ändrade budgeten. Inkomstmålet budgeteras i de upphandlingspriser som redovisas som försäljningar i samband med markaffärer. Inkomsterna från investeringar i fast egendom sänktes med 3 milj. euro samtidigt som budgeten för vinsterna från markförsäljning sänktes på grund av den minskade efterfrågan på bostadsbyggande.

97

Aktier och andelar

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	2 090	-2 090
Utgifter	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Aktier	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Stadsstyrelsen/köp av aktier	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Netto	-3 300	0	-3 300	-109	-3 191

Till stadens dotterbolag VAV såldes enskilda bostadsaktier för sammanlagt 1,3 milj. euro. Andra bostadsaktier såldes för cirka 0,6 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade 9.10.2023 (§ 9) godkänna upplösningen av Samkommunen för missbrukarvård i Nyland. Vandas andel av grundkapitalet var 0,2 milj. euro, och intäktsföringen verkställdes i enlighet med slutredovisningen 2024.

2.2.4 Finansieringsdelens utfall

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2024	Budgeten ändringar	Budgeten efter änd- ringar	Utfall	Överskridning/ underskridning
Verksamhetens kassaflöde	78 898	-41 623	37 276	45 699	-8 424
Årsbidrag	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Extraordinära poster	0	0	0	-3 446	3 446
Korrektivposter till internt tillförda medel	-30 713	22 600	-8 113	-9 691	1 578
Investeringskassans kassaflöde	-161 657	-26 550	-188 207	-131 767	-56 440
Investeringsutgifter	-198 370	-950	-199 320	-149 549	-49 771
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2 500	0	2 500	2 045	455
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	34 213	-25 600	8 613	15 737	-7 124
Verksamhetens och investeringskassans kassaflöde	-82 759	-68 173	-150 932	-86 068	-64 864
Finansieringskassans kassaflöde					
Förändringar i utlåningen	-12 500	0	-12 500	6 172	-18 672
Ökning i utlåningsfordringar	-15 000	0	-15 000	-4 059	-10 941
Minskning i utlåningsfordringar	2 500	0	2 500	10 232	-7 732
Förändringar i lånestocken	89 700	0	89 700	69 651	20 049
Ökningar i långfristiga lån	195 000	0	195 000	194 900	100
Minskning i långfristiga lån	-105 300	0	-105 300	-105 249	-51
Förändring i kortfristiga lån	0	0	0	-20 000	20 000
Förändringar i eget kapital	0	0	0	997	-997
Överskott som återbetalats till kommunen	0	0	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	0	0	0	-3 822	3 822
Finansieringskassans kassaflöde	77 200	0	77 200	72 998	4 202
Förändring i likvida medel	-5 559	-68 173	-73 732	-13 070	-60 662
Nettoupplåning	89 700	0	89 700	89 651	49

2.2.5 Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster

milj. euro	Anslag						Beräknade inkomster				
	Bindningsgrad	Budget	Utfall	Över- underskridn. (överskridn. minus)	Budgetändring arökning + minskning -	Över- underskridn. efter ändringarna	Budget	Utfall	Över- underskridn. (överskridn. minus)	Budgetändring arökning + minskning -	Över- underskridn. efter ändringarna
DRIFTSEKONOMIDEL											
10 Allmän förvaltning	B	21,2	16,2	5,0	-2,8	2,2	1,1	1,9	-0,9	0,0	-0,9
11 Stadens strategi och ledning	B	115,0	109,4	5,6	1,3	6,9	7,5	8,9	-1,4	0,0	-1,4
13 Fostran och lärande	B	484,5	500,0	-15,5	19,7	4,2	32,1	34,9	-2,8	1,0	-1,8
13 7 Utbildningen på andra stadiet	N	76,2	78,0	-1,8	1,8	0,0	1,2	3,0	-1,9	0,0	-1,9
16 Stadskultur och välfärd	B	79,3	82,4	-3,1	4,3	1,2	9,8	11,0	-1,2	0,0	-1,2
16332 Musikinstitutet	N	4,7	4,6	0,1	0,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
16333 Konstskolan	N	1,2	1,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
14 0 Stadsmiljönämnden	B	16,4	16,3	0,1	0,5	0,5	6,0	4,0	2,0	-2,3	-0,3
14 5 Stadsrumsnämnden *	B	133,5	138,8	-5,3	7,4	2,1	72,0	58,3	13,7	-24,2	-10,5
14 51 Kollektivtrafiken	B	62,5	58,6	3,9	0,0	3,9	12,0	12,3	-0,3	0,0	-0,3
14 32 Fastigheter och lokaler netto	N	93,3	100,4	-7,1	9,0	1,9	206,1	206,9	-0,8	2,3	1,5
14 52 Depån	N	5,1	6,3	-1,2	0,0	-1,2	5,5	7,1	-1,5	0,0	-1,5
RESULTATRÄKNINGSDEL											
Skatteinkomster	B						612,0	585,2	26,8	0,0	26,8
Statsandelar	B						182,0	179,1	2,9	0,0	2,9
Ränteinkomster	B						16,6	18,8	-2,2	0,0	-2,2
Övriga finansiella inkomster	B						13,2	15,5	-2,3	0,0	-2,3
Ränteutgifter	B	24,6	23,0	1,6	0,0	1,6					
Övriga finansiella utgifter	B	0,1	0,3	-0,2	0,0	-0,2					
INVESTERINGSDEL											
91 1 Nybyggen	B	53,1	29,4	23,7	0,0	23,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
91 2 Reparationsbyggande	B	48,6	41,5	7,1	0,0	7,1	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
91 3 Ändring av hyres- o. aktielokaler	B	1,3	0,4	0,9	0,0	0,9	0,0	0,2	-0,2	0,0	-0,2
92 Immateriell egendom	B	7,0	5,3	1,7	0,0	1,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
93 Offentliga anläggningstillgångar	B	45,0	38,5	6,5	0,0	6,5	0,0	0,8	-0,8	0,0	-0,8
93 8 Vandaspåran	B	9,0	7,4	1,6	0,0	1,6	2,5	0,1	2,4	0,0	2,4
94 Lös egendom	B	7,1	7,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
95 Fast egendom	B	24,0	17,9	6,1	0,0	6,1	3,5	0,5	3,0	-3,0	0,0
97 Aktier och andelar	B	3,3	2,2	1,1	0,0	1,1	0,0	2,1	-2,1	0,0	-2,1
FINANSIERINGSDEL											
Förändringar i utlåningen											
Ökning av utlåningen	B	15,0	4,1	10,9	0,0	10,9					
Minskning av utlåningen	B						2,5	10,2	-7,7	0,0	-7,7
Nettoupplåning	N	89,7	89,7	0,0	0,0	0,0					

* Inkluderar kollektivtrafiken

3 Bokslutskalkyler

3.1 Vanda stads resultaträkning

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetsintäkter		
Försäljningsintäkter	34 563 829,02	38 857 779,03
Avgiftsintäkter	38 629 329,30	43 004 940,62
Understöd och bidrag	24 374 092,84	31 231 385,12
Övriga verksamhetsintäkter	48 670 947,51	45 548 824,54
	146 238 198,67	158 642 929,31
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 344 228 088,88	- 316 781 630,07
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 69 765 416,17	- 64 616 872,43
Övriga lönebikostnader	- 8 912 186,29	- 12 636 989,30
	- 422 905 691,34	- 394 035 491,80
Köp av tjänster	- 281 276 184,32	- 286 538 703,24
Material, förnödenheter och varor	- 44 297 650,03	- 44 316 523,29
Understöd	- 55 634 584,02	- 56 456 414,21
Övriga verksamhetskostnader	- 58 564 036,95	- 51 346 164,47
	- 862 678 146,66	- 832 693 297,01
Verksamhetsbidrag	- 716 439 947,99	- 674 050 367,70
Skatter och statsandelar		
Skatteinkomster	585 163 033,60	638 678 671,18
Statsandelar	179 141 917,00	179 656 468,00
	764 304 950,60	818 335 139,18
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	18 794 644,05	17 944 172,36
Övriga finansiella intäkter	15 532 944,78	13 828 590,00
Räntekostnader	- 23 033 526,96	- 13 989 618,10
Övriga finansiella kostnader	- 322 255,24	- 80 190,76
	10 971 806,63	17 702 953,50
Årsbidrag	58 836 809,24	161 987 724,98
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 113 725 212,86	- 110 256 875,01
Nedskrivningar	- 458 064,13	- 1 587 503,09
	- 114 183 276,99	- 111 844 378,10
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	463 619,18	0,00
Extraordinära kostnader	- 3 909 791,82	0,00
	- 3 446 172,64	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	- 58 792 640,39	50 143 346,88
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	- 2 460 748,81	- 2 465 171,44
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 61 253 389,20	47 678 175,44

3.2 Vanda stads finansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	58 836 809,24	161 987 724,98
Extraordinära poster	- 3 446 172,64	0,00
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 9 691 208,95	- 10 571 095,87
	<u>45 699 427,65</u>	<u>151 416 629,11</u>
Investeringskassaflöde		
Investeringsutgifter	- 149 549 075,38	- 166 819 233,54
Finansieringsandelar för investeringar	2 044 878,45	4 379 021,23
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15 737 679,93	13 052 397,65
	<u>- 131 766 517,00</u>	<u>- 149 387 814,66</u>
Verksamhetens och investeringskassaflöde	- 86 067 089,35	2 028 814,45
Finansieringskassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i utlåningsfordringar	- 4 059 382,09	- 79 209,00
Minskning i utlåningsfordringar	10 231 713,17	11 985 512,52
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	194 900 000,02	150 000 000,02
Minskning i långfristiga lån	- 105 248 994,37	- 155 523 384,60
Förändring i kortfristiga lån	- 20 000 000,00	- 10 085 853,62
Förändringar i eget kapital	996 989,89	30 179,05
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	249 281,00	- 963 482,20
Förändring i omsättningstillgångar	- 507 796,76	55 302,32
Förändring i fordringar	9 222 089,32	21 291 158,37
Förändring i räntefria skulder	- 12 785 725,99	- 78 499 668,91
Finansieringskassaflöde	72 998 174,19	- 61 789 446,05
Förändring i likvida medel	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	60 263 693,33	73 332 608,49
Likvida medel 1.1	<u>73 332 608,49</u>	<u>133 093 240,09</u>
	<u>- 13 068 915,16</u>	<u>- 59 760 631,60</u>

3.3 Vanda stads balansräkning

AKTIVA	31.12.2024	31.12.2023
Bestående aktiva	1 892 250 609,57	1 867 753 391,69
Immateriella tillgångar		
Övriga utgifter med lång verkningstid	13 868 493,15	19 839 725,52
	13 868 493,15	19 839 725,52
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	358 758 751,75	341 432 746,06
Byggnader	607 216 600,58	620 128 252,24
Fasta konstruktioner och anordningar	317 137 213,41	317 548 100,34
Maskiner och inventarier	15 280 500,40	14 621 286,73
Övriga materiella tillgångar	316 783,31	316 783,31
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	75 519 265,63	43 647 774,29
	1 374 229 115,08	1 337 694 942,97
Placeringar		
Aktier och andelar	228 343 155,57	228 236 546,35
Övriga lånefordringar	274 563 698,44	280 785 911,61
Övriga fordringar	1 246 147,33	1 196 265,24
	504 153 001,34	510 218 723,20
Förvaltade medel	567 083,93	694 005,07
Statliga uppdrag	567 083,93	694 005,07
Rörliga aktiva	92 997 003,98	114 780 211,70
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	204 098,31	200 696,68
Övriga omsättningstillgångar	504 395,13	0,00
	708 493,44	200 696,68
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	10 370 672,44	13 691 566,61
Övriga fordringar	15 741 583,86	15 969 211,40
Resultatregleringar	5 912 560,91	11 586 128,52
	32 024 817,21	41 246 906,53
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	122 414,99	120 298,59
Kassa och bank	60 141 278,34	73 212 309,90
AKTIVA TOTALT	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

PASSIVA	31.12.2024	31.12.2023
Eget kapital	974 001 316,88	1 031 796 967,38
Grundkapital	318 017 425,96	318 017 425,96
Övriga egna fonder	113 078 967,29	110 618 218,48
Föregående räk.per. överskott (underskott)	604 158 312,83	555 483 147,50
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 61 253 389,20	47 678 175,44
Avsättningar	13 111 309,13	9 716 209,13
Pensionsavsättningar	72 600,00	77 500,00
Övriga avsättningar	13 038 709,13	9 638 709,13
Förvaltat kapital	1 218 710,94	1 096 351,08
Statliga uppdrag	567 083,93	694 005,07
Donationsfondernas kapital	651 627,01	402 346,01
Främmande kapital	997 483 360,53	940 618 080,87
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	49 966 666,72	55 700 000,04
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	774 700 883,87	610 644 458,18
	824 667 550,59	666 344 458,22
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	5 733 333,32	95 733 333,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	30 843 574,33	29 515 661,05
Erhållna förskott	13 301 774,77	20 691 551,44
Leverantörsskulder	54 230 100,90	60 155 715,02
Övriga skulder	21 489 908,93	23 705 420,23
Resultatregleringar	47 217 117,69	44 471 941,59
	172 815 809,94	274 273 622,65
PASSIVA TOTALT	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

3.4 Vanda stads koncernresultaträkning

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetsintäkter	767 918 680,30	780 571 047,64
Verksamhetskostnader	- 1 291 260 820,11	- 1 254 909 111,58
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	7 576 538,70	8 410 693,15
Verksamhetsbidrag	- 515 765 601,12	- 465 927 370,79
Verot ja valtionosuudet		
Skatteinkomster	578 580 479,22	634 263 156,05
Statsandelar	187 710 815,00	187 537 987,00
	766 291 294,22	821 801 143,05
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	21 770 566,43	16 352 703,61
Övriga finansiella intäkter	3 780 165,66	5 694 704,41
Räntekostnader	- 61 028 705,66	- 46 387 423,25
Övriga finansiella kostnader	3 966 484,11	- 1 084 214,66
	- 31 511 489,46	- 25 424 229,90
Årsbidrag	219 014 203,65	330 449 542,36
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 222 168 956,88	- 217 185 442,09
Differens vid eliminering av innehav	- 440 090,25	- 187 439,61
Nedskrivningar	- 524 881,38	- 1 587 503,09
	- 223 133 928,51	- 218 960 384,80
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	- 3 446 172,64	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	- 7 565 897,50	111 489 157,57
Bokslutsdispositioner	- 2 439 524,41	- 2 422 582,12
Räkenskapsperiodens skatter	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Latenta skatter	- 890 667,80	- 3 030 112,33
Minoritetsandelar	- 18 387 632,05	- 17 313 937,90
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38 327 777,85	75 223 940,34

3.5 Vanda stads koncernfinansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	219 014 203,65	330 449 542,36
Extraordinära poster	- 3 446 172,64	0,00
Räkenskapsperiodens skatter	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 13 237 314,97	- 9 596 182,62
	193 286 659,94	307 354 774,87
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	- 579 049 820,29	- 420 464 587,89
Finansieringsandelar för investeringar	2 407 743,09	4 637 367,64
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	195 358 873,11	110 548 525,47
	- 381 283 204,09	- 305 278 694,78
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 187 996 544,15	2 076 080,09
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i lånefordringar	- 274 498,91	58 518,30
Minskning i lånefordringar	5 252 806,19	3 276 009,21
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	528 457 041,52	199 640 030,75
Minskning i långfristiga lån	- 224 363 754,61	- 241 704 769,89
Förändring i kortfristiga lån	- 86 079 410,28	- 50 729 821,93
Förändringar i eget kapital	- 6 386 193,84	- 8 929 789,88
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	249 281,00	-968 424,28
Förändring i omsättningstillgångar	-6 501 914,04	7 747 820,34
Förändring i fordringar	32 761 867,09	143 179 078,67
Förändring i räntefria skulder	24 704 110,48	- 114 371 660,55
Kassaflödet för finansieringens del	267 819 334,61	- 62 803 009,26
Förändring i likvida medel	79 822 790,46	- 60 726 929,17
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	277 906 370,37	198 083 579,90
Likvida medel 1.1	198 083 579,90	258 810 509,08
	79 822 790,47	- 60 726 929,18

3.6 Vanda stads koncernbalansräkning

AKTIVA	31.12.2024	31.12.2023
Bestående aktiva	3 749 370 726,38	3 582 669 338,28
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	8 499 334,51	7 748 717,75
Övriga utgifter med lång verkningstid	18 956 294,13	26 158 461,45
Förskottsbetalningar	1 275 227,30	1 508 472,48
	<u>28 730 855,95</u>	<u>35 415 651,68</u>
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	460 834 676,51	441 446 519,08
Byggnader	1 400 604 453,95	1 445 381 585,89
Fasta konstruktioner och anordningar	1 009 588 925,71	1 000 166 693,80
Maskiner och inventarier	94 625 507,46	95 428 138,75
Övriga materiella tillgångar	6 082 867,60	7 059 078,78
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	342 755 545,30	153 807 405,76
	<u>3 314 491 976,54</u>	<u>3 143 289 422,06</u>
Placeringar		
Aktier i dotterbolag	720 999,99	0,00
Andelar i intressesamfund	104 322 573,64	101 011 385,50
Övriga aktier och andelar	119 821 103,74	116 671 953,05
Övriga lånefordringar	176 725 217,32	181 822 425,67
Övriga fordringar	4 557 999,23	4 458 500,33
	<u>406 147 893,91</u>	<u>403 964 264,54</u>
Förvaltade medel	3 048 504,79	3 657 155,95
Statliga uppdrag	1 116 386,89	1 557 580,96
Övriga förvaltade medel	1 932 117,90	2 099 575,00
Rörliga aktiva	434 130 080,44	381 822 853,48
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	30 834 027,09	24 833 987,99
Övriga omsättningstillgångar	543 039,50	41 164,55
	<u>31 377 066,58</u>	<u>24 875 152,54</u>
Fordringar		
Långfristiga fordringar		
Uppskjutna skattefordringar	1 251 209,59	1 443 053,78
Övriga fordringar	27 030,92	17 598,95
Resultatregleringar	1 088 205,46	1 817 217,12
	<u>2 366 445,97</u>	<u>3 277 869,85</u>
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	65 655 012,78	69 638 888,87
Lånefordringar	121 476,48	123 175,61
Övriga fordringar	32 948 016,42	51 971 495,44
Resultatregleringar	23 755 691,85	33 852 691,27
	<u>122 480 197,51</u>	<u>155 586 251,19</u>
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	168 028,33	147 115,81
Övriga värdepapper	19 440 971,96	33 041 390,97
	<u>19 609 000,29</u>	<u>33 188 506,77</u>
Kassa och bank	258 297 370,09	164 895 073,13
AKTIVA TOTALT	4 186 549 311,62	3 968 149 347,72

PASSIVA	31.12.2024	31.12.2023
Eget kapital	1 390 230 063,31	1 424 777 217,78
Grundkapital	318 017 425,96	318 017 425,96
Övriga egna fonder	161 237 511,17	159 002 906,12
Föregående räk.per. överskott (underskott)	949 302 904,03	872 532 945,36
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38 327 777,85	75 223 940,34
Minoritetsandelar	163 071 309,59	153 156 569,84
Avsättningar	23 249 992,64	22 219 257,39
Pensionsavsättningar	72 600,00	77 500,00
Övriga avsättningar	23 177 392,64	22 141 757,39
Förvaltad kapital	3 728 486,22	4 087 856,38
Statliga uppdrag	1 144 741,31	1 585 935,38
Donationsfondernas kapital	651 627,01	402 346,01
Övrigt förvaltad kapital	1 932 117,90	2 099 575,00
Främmande kapital	2 606 269 459,87	2 363 908 446,32
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	49 966 666,72	55 700 000,04
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	1 725 558 710,45	1 339 454 300,44
Lån från offentliga samfund	165 051 995,54	170 053 571,16
Anslutningsavgifter och övriga skulder	148 847 857,12	147 615 770,89
Resultatregleringar	140,91	615 999,98
Latenta skatteskulder	71 902 448,82	70 393 056,75
	<u>2 161 327 819,55</u>	<u>1 783 832 699,27</u>
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	5 733 333,32	107 835 733,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	149 689 773,06	204 942 997,50
Lån från offentliga samfund	5 001 575,62	5 001 575,62
Erhållna förskott	16 032 847,91	25 861 230,55
Leverantörsskulder	105 930 095,84	108 843 250,94
Övriga skulder	69 560 421,38	35 139 526,89
Resultatregleringar	93 154 455,67	91 768 479,04
Latenta skatteskulder	- 160 862,49	682 953,19
	<u>444 941 640,32</u>	<u>580 075 747,06</u>
PASSIVA TOTALT	4 186 549 311,64	3 968 149 347,72

4 Bokslutets noter

4.1 Noter som gäller uppgörandet av bokslutet

4.1.1 Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder

Periodiseringsprinciper

Inkomster och utgifter har upptagits i resultaträkningen enligt prestationsprincipen. Med undantag från prestationsprincipen har skatteinkomster bokförts enligt redovisningstidpunkten för räkenskapsperioden i fråga.

Värdering av bestående aktiva

I balansräkningen har bestående aktiva upptagits under anskaffningsutgifterna minskade med avskrivningar enligt plan och erhållna finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats enligt en godkänd avskrivningsplan. Kalkyleringsprinciperna för avskrivningarna enligt plan tas upp under noter till resultaträkningen i punkt 4.2 grunderna för avskrivningar enligt plan.

Sådana anskaffningar, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro har inte upptagits i bestående aktiva, utan anskaffningarna har upptagits som årskostnader.

Principer för inledande av avskrivning

Avskrivningarna av lös egendom inleds från början av den månad som följer på anskaffningsmånaden. Kalkylen för avskrivning enligt plan för en förstagångsinredning inleds när hela inredningen är klar. Avskrivningarna av byggnader inleds från början av den månad som följer på dagen för färdigställandet. Av stadsbyggandets fasta egendomar bokförs en avskrivning enligt plan för ett halvt år, vilken räknas ut av kostnaderna för hela den gångna räkenskapsperioden.

Värdering av placeringar

Aktier och andelar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller lägre värde. Grunden för värderingen utgörs av de sannolika framtida inkomster som sammanhänger med tillgången eller dess värde för produktionen av tjänster.

Värdering av omsättningstillgångar

Depåns reservdelslager har värderats enligt principen för genomsnittspris.

Värdering av finansiella tillgångar

De fordringar som ingår i rörliga aktiva har upptagits i balansräkningen till nominellt värde och värdepapper bland finansiella tillgångar till anskaffningspriset eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Behandling av derivatavtal

Vanda stads ränteswapavtal har gått ut under räkenskapsperioden 2022 och vid utgången av räkenskapsperioden har Vanda stad inga giltiga derivatinstrument.

Resultaträkningens, finansieringsanalysens och balansräkningens uppställningsform

Uppställningsformen för Vanda stads och fondernas resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning följer bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisningar.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Uppställningsformen för koncernkontot ändrades under räkenskapsperioden 2024. Koncernkontots saldo presenteras inte längre i stadens balansräkning som bankfordringar, koncernkontofordringar eller -skulder. Under Kassa och bank presenteras i fortsättningen endast saldona på stadens konton. Motsvarande justering har också gjorts för jämförelseåret 2023.

Det har gjorts en ändring i den allmänna anvisningen om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse för kommuner under 2024. Ett samlingskonto för fonderna och centralkassan upptas i balanskontogruppen lånefordringar i bokslutet 2024. År 2023 upptogs samlingskontot i gruppen fordringar hos kommunen.

I balansräkningen för räkenskapsperioden 2023 har överföringar gjorts enligt bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions utlåtande 128/2022. Från bestående aktiva har inventarierna vid Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk samt de andelar i samkommuner och aktier som överförts till välfärdsområdet skrivits ned. Likaså har vårdartikellagret tagits bort från balansräkningen. Dessa har bokförts mot grundkapitalet i staden.

Intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt korrigeringar av fel

Överskottet från tidigare räkenskapsperioder har utökats med 678 028,50 euro förskott på investeringsinkomster för åren 2015–2018, som felaktigt inte har behandlats i balansräkningen efter att investeringsobjekten i fråga har framskridit.

Överskottet från tidigare räkenskapsperioder har utökats med Statskontorets återbetalning på 186 703,61 euro av stödet för frontveteraner som bor hemma samt återbetalningen av stödet för öppenvårdstjänster för krigsveteraner på 236 537,75 euro, som hänför sig till 2022.

Överskottet från tidigare räkenskapsperioder har minskats med 104 279,97 euro mervärdesskatt som felaktigt dragits av i bokföringar som hänför sig till byggnader för åren 2021–2023, och som har justerats under räkenskapsperioden 2024.

4.1.2 Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har alla dottersammanslutningar sammanställts förutom VAV Asunnot Oy:s intressebolag Asunto Oy Viljapelto, Martinlaakson autopaikoitus Oy, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki, Ruukkukujan autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkki, Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki och Koy Vantaan Koivuparkki, som inte inkluderats i underkoncernen VAV-Yhtymä Oy:s bokslut. Underkoncernen VTK Kiinteistöt Oy har inte sammanställt ägarintresseföretagen Kiinteistö Oy Hakucenteriä eller Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo i sitt koncernbokslut. Underkoncernen VTK Kiinteistöt Oy har som sin intressesammanslutning sammanställt Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki med en ägarandel på 29,8 % och Kiinteistö Oy Ruusuparkki med en ägarandel på 26,1 %, men VAV Asunnot Oy:s andelar på 17,7 % och 9,4 % har inte sammanställts. Underkoncernen Vanda Energi har inte sammanställt dotterbolaget för Kiinteistö Oy Vapaalan Torpantie 2 i sitt koncernbokslut på grund av ringa betydelse.

I koncernbokslutet har alla fyra samkommuner i vilka Vanda stad är medlem sammanställts. Intressesammanslutningarna har sammanställts i bokslutet genom kapitalandelsmetoden. Av intressesammanslutningarna har Asunto Oy Vantaan Näätäkuja 3 sammanställts med siffrorna för 2023.

Interna transaktioner och internbidrag

Koncernsamfundens inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har minskats, liksom de av koncernsamfunden och kommunen ägda samkommunernas inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder, med undantag av små affärstransaktioner. Interna täckningsbidrag som ingår i viktiga bestående aktiva har dragits av. Koncernens interna anslutningsavgifter har inte till alla delar kunnat utredas och elimineras.

Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver

I koncernbalansräkningen har reserverna och de skattemässiga reserverna och avskrivningsdifferensen uppdelats i fritt eget kapital och kalkylmässig skatteskuld. Uppdelningen har beaktats vid elimineringen av egendomen, avskiljningen av minoritetsandelarna och sammanställningen av intressesamfunden.

Eliminering av internt innehav

Kommunens och dottersamfundens samt samkommunernas interna innehav har eliminerats. Den differens som uppkommit vid elimineringen har i sin helhet bokförts på den räkenskapsperiod då förvärvet skedde. I de underkoncerner som bildats av dottersamfunden har innehavet eliminerats enligt anskaffningsutgiftsmetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernens resultaträkning samt från koncernens eget kapital i koncernens balansräkning.

Intressesamfund

Intressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet genom kapitalandelsmetoden.

Korrigerings av planmässiga avskrivningar

Dottersamfundens väsentliga avskrivningar av materiella tillgångar har korrigerats så att de motsvarar avskrivningar enligt plan och utgiftsresternas differens har bokförts som rättelse av dottersamfundets avskrivningar i koncernens resultaträkning medan den differens som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder har bokförts som en korrigerings av över- eller underskott från tidigare räkenskapsperioder i koncernens balansräkning. I fråga om intressesamfund har avskrivningarna korrigerats för de samfunds del där de nödvändiga uppgifterna varit tillgängliga och korrigeringen för koncernens del varit betydande.

Behandling av derivatavtal

I koncernbokslutets noter 4.4 om derivatinstrument har utöver Vanda stads derivatinstrument också de derivatinstrument sammanställts som underkoncernen Vanda Energi Ab, underkoncernen VAV Asunnot Oy samt Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) meddelat i sina bokslut.

Derivatavtal har behandlats utifrån Bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 116/21.3.2017, där utgångspunkten är en bruttoprincip och separat värdering. Då görs en avtalsspecifik värdering av gällande avtal enligt bokslutsdagens värde och skillnaden mellan värdet vid tidpunkten för avtalets upprättande och bokslutstidpunkten upptas som finansiella kostnader och avsättningar. För att ge en korrekt och tillräcklig bild av det som avsetts i BokfN 3:2:1 § har man inom koncernsamfundet avvikit från principen i fråga om de avtal där avtalets nominella belopp och löptid motsvarar det i balansräkningen upptagna separata lånebeloppet och lånets löptid. Avtalens verkliga värden presenteras i noterna och både i koncernsamfundets eget och kommunkoncernens bokslut.

Ändringar i koncernstrukturen

Samkommunen för missbrukarvård i Nyland upplöstes i slutet av 2024. Samkommunens sista räkenskapsperiod gick ut 31.12.2023 och upplösningen av samkommunen skedde när den sista räkenskapsperiodens bokslut och slutredovisningen godkändes i alla medlemskommuner med ett lagakraftvunnet beslut. Vandas andel av samkommunens grundkapital var 17,5 %.

As Oy Sepänpuisto har i koncernen varit ett bolag som till 100 procent ägs av Vanda stad. VAV Yhtymät Oy köpte bolagets hela aktiestock av Vanda stad 2024.

För räkenskapsperioden 2024 grundades dotterbolaget VanPark Oy som bedriver marknadsanpassad parkeringsverksamhet. Bolaget är dotterbolag till Pysäköintiratkaisut Oy som Vanda stad äger till 100 procent.

Staden köpte KOy Hakucenters aktier till 23,94 % under räkenskapsperioden 2024. Stadens ägarandel steg till 88,44 procent.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Det har gjorts en ändring i den allmänna anvisningen om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse för kommuner under 2024. Ett samlingskonto för fonderna och centralkassan upptas i balanskontogruppen lånefordringar i bokslutet 2024. År 2023 upptogs samlingskontot i gruppen fordringar hos kommunen.

I koncernbokslutet framgår, i form av betydande justeringar, under tidigare räkenskapsperioders överskott, följande poster:

Vanda stads överskott har utökats med 678 028,50 euro förskott på investeringsinkomster för åren 2015–2018, som felaktigt inte har behandlats i balansräkningen efter att investeringsobjekten i fråga har framskridit. Överskottet har också utökats med Statskontorets återbetalning på 186 703,61 euro av stödet för frontveteraner som bor hemma samt återbetalningen av stödet för öppenvårdstjänster för krigsveteraner på 236 537,75 euro, som hänför sig till 2022. Den mervärdesskatt som felaktigt dragits av i bokföringar som hänför sig till byggnader för åren 2021–2023 har justerats för räkenskapsperioden 2024, varvid överskottet från tidigare räkenskapsperioder har minskats med 104 279,97 euro.

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster har som en justering av överskottet från tidigare år bokfört en justering av de ränteutgifter som inte dragits av under skatteåren 2020–2021 till ett belopp på sammanlagt 4 834 000 euro, varav effekten på Vandas koncernbokslut enligt Vandas ägarandel är 944 828 euro.

Till Vandakoncernens tidigare räkenskapsperioders överskott riktas eliminering av koncernens interna försäljningsvinst till ett belopp på 699 927,82 euro. Försäljningsvinsten har uppkommit på grund av försäljningen av As Oy Vantaan Sepänpuistos aktiestock till koncernen VAV Yhtymä Oy. VAV Yhtymä Oy har bokfört värdet på As Oy Sepänpuistos aktier i dotterbolagsaktierna och ägandet av aktierna har eliminerats i VAV Yhtymäs koncern.

Koncernen VTK Kiinteistö har i sitt koncernbokslut bokfört ett avdrag på 579 608,71 euro på grund av de företagsarrangemang som genomfördes i koncernen och detta syns i sin helhet som en minskning också inom Vanda stads koncern.

I och med upplösningen av samkommunen för missbrukarvård i Nyland har man för att minska Vanda-koncernens överskott från tidigare år bokfört en post på 516 121,61 euro som uppkommer på grund av effekten av minoritetsandelen för den upplösta samkommunen.

4.2 Noter till resultaträkningen

Verksamhetens intäkter

Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Allmän förvaltning	391 689	397 995	1 909	761
Stadens strategi och ledning	7 398	9 455	8 920	10 842
Stadskulturen	12 104	11 783	12 172	11 853
Social- och hälsovårdsväsendet	319	401	0	0
Fostran och lärande	37 512	43 413	37 828	43 642
Stadsmiljön	318 898	317 524	85 408	91 545
Verksamhetsintäkter totalt	767 919	780 571	146 238	158 643

Skatteinkomster

Specifikation av skatteinkomster		
1 000 €	2024	2023
Kommunal inkomstskatt	398 766	431 249
Andel av samfundsskatteintäkter	74 772	95 336
Fastighetsskatt	111 625	112 094
Skatteinkomster totalt	585 163	638 679

Statsandelar

Specifikation av statsandelarna och kompensationen för förlorade skatteinkomster				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Statsandel för kommunens basservice (exkl. utjämning)	131 267	132 142	131 267	132 142
Utjämning av statsandelar utgående från skatteinkomster	-4 334	-3 798	-4 334	-3 798
Övriga statsandelar inom undervisnings- och kulturväsendet	30 480	29 158	21 911	21 276
Kompensation för förlorade skatteinkomster	30 298	30 036	30 298	30 036
Statsandelar och kompensation för förlorade skatteinkomster totalt	187 711	187 538	179 142	179 656

Specifikation av köp av tjänster

Specifikation av köp av tjänster		
1 000 €	2024	2023
Köp av kundtjänster	68 406	69 609
Köp av övriga tjänster	212 870	216 930
Stadens köp av tjänster totalt	281 276	286 539

Stöd till fullmäktigegrupper

Stöd till fullmäktigegrupper		
1 000 €	2024	2023
Kristdemokraternas fullmäktigegrupp	1	4
Centerns fullmäktigegrupp	4	4
Grönas fullmäktigegrupp	0	36
Socialdemokraternas fullmäktigegrupp	32	32
Vänsterförbundets fullmäktigegrupp	8	8
Samlingspartiets fullmäktigegrupp	36	72
Sannfinländarnas fullmäktigegrupp	22	22
SFP:s fullmäktigegrupp	4	4
Rörelse Nu	4	4
Stöd till fullmäktigegrupper totalt	111	186

Grunderna för avskrivning enligt plan

	Avskrivningsmetod	Avskrivnings tid före 1.1.2013 anskaffade	Avskrivningstid fr.o.m. 1.1.2013 anskaffade
Immateriella tillgångar			
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Rätt att utnyttja regionala samprojekt			
Trafikleder	Lineär	15 år	5 år
Spårtrafik	Lineär	15 år	5 år
Övriga immateriella rättigheter	Lineär	5 år	5 år
Goodwill	Lineär	5 år	2 år
Övriga utgifter med lång verkningstid			
ADB-program	Lineär	3–5 år	2 år
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Ändringsarbeten i hyres- och aktielokaler	Lineär	3 år	2 år
Övriga	Lineär	3 år	2 år
Materiella tillgångar			
Mark- och vattenområden	Ingen avskrivn.		
Byggnader och konstruktioner			
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	Lineär	30 år	20 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Ekonomibyggnader	Lineär	15 år	10 år
Fritidsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Bostadsbyggnader	Lineär	50 år	30 år
Fasta konstruktioner och anordningar			
Gator, vägar, torg och parker	Lineär	15 år	15 år
Broar, bryggor och badinrättningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga mark- och vattenkonstruktioner	Lineär	15 år	15 år
Utomhusbelysning	Lineär	15 år	15 år
Övriga rör- och kabelnät	Lineär	15 år	15 år
Maskiner o. anordn. vid vattenverk o.dyl.	Lineär	10 år	10 år
Fasta lyft- och flyttanordningar	Lineär	15 år	15 år
Trafikregleringsanordningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga fasta maskiner, anordn.o.konstrukt.	Lineär	10 år	10 år
Maskiner och inventarier			
Fartyg av järn	Lineär	15 år	15 år
Fartyg av trä o. andra flytande arbetsmaski- ner	Lineär	8 år	8 år
Övriga transportmedel	Lineär	5 år	4 år
Övriga rörliga arbetsmaskiner	Lineär	5 år	5 år
Övriga tunga maskiner	Lineär	10 år	10 år
Övriga lätta maskiner	Lineär	5 år	5 år
Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anordningar	Lineär	5 år	5 år
ADB-utrustning	Lineär	3 år	3 år
Övriga anordningar och inventarier	Lineär	3 år	3 år
Övriga materiella tillgångar			
Naturresurser	Avskr. enligt användn.		
Konst- och värdeföremål	Ingen avskrivn.	–	–
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Ingen avskrivn.	–	–
Investeringar i bestående aktiva			
Aktier och andelar	Ingen avskrivn.	–	–

Ändringar i de avsättningar som ingår i intäkter och kostnader

Ändringar i avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Andel av pensionsansvaret som överförs till välfärdsområdet		-69		
Pensionsansvar 1.1	78	121	78	121
Minskningar	-5	-43	-5	-43
Pensionsansvar 31.12	73	78	73	78
Reserv för miljöåtaganden 1.1	17 752	18 970	9 639	9 639
Ökningar	3 440	40	3 400	0
Minskningar	-1 787	-1 257	0	0
Reserv för miljöåtaganden 31.12	19 405	17 752	13 039	9 639
Andel övriga avsättningar och patientförsäkringspremier som överförs till välfärdsområdet	0	-5 060		
Övriga avsättningar 1.1	4 390	6 041	0	0
Ökningar	519	3 839	0	0
Minskningar	-1 136	-5 491	0	0
Övriga avsättningar 31.12	3 772	4 390	0	0

Väsentliga försäljningsvinster och -förluster

Försäljningsvinster och -förluster bland bestående aktiva tillgångar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Övriga verksamhetsintäkter				
Försäljningsvinster, mark- och vattenområden	10 080	8 790	11 714	8 790
Försäljningsvinster för aktier	930	1 418	1 237	1 418
Försäljningsvinster för lös egendom	136	360	135	303
Försäljningsvinster totalt	11 146	10 568	13 086	10 510
Övriga verksamhetskostnader				
Övriga försäljningsförluster	-236	-384	0	17
Försäljningsförluster totalt	-236	-384	0	17

Extraordinära intäkter och kostnader

Specifikation av extraordinära intäkter och kostnader				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Extraordinära intäkter				
Försäljningsvinst för samkommunen för missbrukarvård i Nyland	464	0	464	0
Extraordinära kostnader				
Fördelningen av Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverks medel	-3 910	0	-3 910	0
Extraordinära intäkter totalt	-3 446	0	-3 446	0

Specifikation av ränteintäkter för dividendintäkter och grundkapital

Specifikation av dividendintäkter och ränteintäkter på grundkapital		
1 000 €	2024	2023
Dividendintäkter från övriga samfund	13 210	11 460
Grundkapitalets räntor av kommunsamfund	985	985
Sammanlagt	14 195	12 446

4.3 Noter till balansräkningen

4.3.1 Noter till balansräkningens aktiva

Bestående aktiva

Bestående aktiva							
Immateriella tillgångar							
1 000 €					Immateriella rättigheter	Övriga utgifter med lång verkningstid	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.					0	19 840	19 840
Ökningar under räkenskapsperioden					0	3 581	3 581
Överföringar mellan poster					0	1 188	1 188
Räkenskapsperiodens avskrivning					0	-10 740	-10 740
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.					0	13 868	13 868
Materiella tillgångar							
1 000 €	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstruktio-ner och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskotts-betalningar och pågå-ende nyan-skaffningar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	341 433	620 128	317 548	14 621	317	43 648	1 337 695
Ökningar under räkenskapsperioden	17 873	15 504	44 393	7 031	0	58 985	143 786
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0	0		0	0	-1 077	-1 077
Minskningar under räkenskapsperioden	-547	-14	-968	0	0	0	-1 529
Överföringar mellan poster		24 853	-5	-14	0	-26 037	-1 203
Nedskrivningar	0	-458	0	0	0	0	-458
Räkenskapsperiodens avskrivning	0	-52 796	-43 831	-6 358	0	0	-102 985
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	358 759	607 217	317 137	15 281	317	75 519	1 374 229

Vanda stad har aktiverat utvecklingsutgifter under övriga utgifter med lång verkningstid i immateriella tillgångar. De största projekten 2024 är införandet av DigiOne 22–24 (290 995,15 euro), vidareutvecklingen av systemet Matti (278 320,18 euro) och vidareutvecklingen av ServiceNow (254 577,38 euro). De oavskrivna utvecklingsutgifterna i slutet av året uppgick till sammanlagt 5 289 486,53 euro. Avskrivningsmetoden för utvecklingsutgifterna är linjär och avskrivningstiden är fr.o.m. 1.1.2013 två år och i äldre fall fem år.

Aktier och andelar					
1 000 €	Aktier koncern- bolag	Aktier ägar- intresse- samfund	Sam- kommuns- andelar	Övriga aktier och andelar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	96 667	7 587	100 467	23 515	228 237
Ökningar under räkenskapsperioden	652	0	0	1 545	2 197
Minskningar under räkenskapsperioden	-1 310	0	-213	-567	-2 090
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	96 009	7 587	100 254	24 492	228 343
Msb-, övriga låne- och övriga fordringar					
1 000 €		Fordringar på koncern- samfund	Fordringar på sam- kommuner	Fordringar på övriga samfund	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1		57 935	221 203	2 844	281 982
Ökningar under räkenskapsperioden		4 059	0	0	4 059
Minskningar under räkenskapsperioden		-3 726	-6 320	-186	-10 232
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12		58 269	214 883	2 658	275 810

Specifikation av mark- och vattenområden				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Mark- och vattenområden				
Fastigheternas anslutningsavgifter	2 573	2 081	410	410
Övriga mark- och vattenområden	458 262	439 366	358 349	341 023
Mark- och vattenområden totalt	460 835	441 447	358 759	341 433

Innehav i dottersamfund

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2024							
Kommunkoncernens andel, 1 000 €							
Koncernsamfundets namn	FO-nummer	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av främmande kapital	Av räkenskapsper. över-/underskott
Dotterbolagen							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vanda	100,0 %	100,0 %	1552	148	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	928	0	3
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 405	0	3
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vanda	100,0 %	100,0 %	12 395	4 166	304
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 908	13	-97
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 251	16	-89
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy (ent.Tikkuparkki Oy)	2295003-1	Vanda	100,0 %	100,0 %	9 498	34	-70
Vantaan Tiläpalvelut Vantti Oy	2440395-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	4 648	8 331	702
Koncernen VAV Yhtymä Oy	0640915-7	Vanda	100,0 %	100,0 %	168 576	558 143	-1 518
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Koncernen VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vanda	100,0 %	100,0 %	66 586	213 457	4 255
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	1570742-0	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Vivamus Kiinteistöt Oy	3372284-3	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	0467821-4	Vanda	84,6 %	100,0 %	641	29	-431
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vanda	95,5 %	95,5 %	21 263	941	987
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vanda	86,4 %	87,5 %	535	190	-40
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vanda	37,1 %	86,3 %	824	6	-46
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vanda	83,1 %	83,1 %	98	27	-51
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vanda	77,1 %	77,1 %	4 604	23	-18
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vanda	62,2 %	73,8 %	4 284	638	-64
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vanda	88,4 %	88,4 %	2 237	28	18
Vanda Energi Ab	0124461-3	Vanda	60,0 %	60,0 %	221 096	303 827	28 759
Vanda Energi Elnät Ab	2038408-0	Vanda	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vanda	41,0 %	59,1 %	538	21	5
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vanda	52,4 %	52,4 %	757	36	-1

Innehav i samkommuner och intresseföretag

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2024							
Kommunkoncernens andel, 1 000 €							
Koncernsamfundets namn	FO-nummer	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av främmande kapital	Av räkenskapsper. över-/underskott
Samkommunerna							
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	2274241-9	Helsingfors	19,5 %	19,5 %	128 656	419 419	4 385
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsingfors	0,0 %	15,8 %	0	83	-243
Uudenmaan Voima Oy	2657337-6	Helsingfors	0,0 %	15,6 %	217	19	46
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsingfors	0,0 %	19,5 %	12	0	0
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	3033603-1	Helsingfors	17,2 %	17,2 %	13 343	25 001	-5 576
Nylands förbund	0201296-1	Helsingfors	15,4 %	15,4 %	228	568	40
Samkommunen Västra-Nylands folkhögskola	0203394-9	Raseborg	3,1 %	3,1 %	26	7	-2
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	0299463-5	Raseborg	0,0 %	3,1 %			
Intressesamfund							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vanda	41,5 %	41,5 %	2 028	9	0
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vanda	40,4 %	40,4 %	2 025	27	-2
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vanda	40,0 %	40,0 %	296	16	0
Kiint Oy Vantaan Säästötal	0486335-6	Vanda	39,6 %	39,6 %	1 454	1 736	32
Kiint Oy Korsontie 2	0524374-9	Vanda	34,0 %	34,0 %	354	2	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vanda	32,4 %	32,4 %	22 976	6 153	2 056
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vanda	30,5 %	30,5 %	83	19	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vanda	26,0 %	26,0 %	17 803	7 959	2 459
As Oy Korsonpiha	0633769-1	Vanda	24,1 %	24,1 %	593	41	11
As Oy Hirvite 39	0687162-4	Vanda	21,7 %	21,7 %	248	14	1
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsingfors	27,5 %	27,5 %	58	4 237	0
Vanda Energi Oy Ab (underkoncern)	0124461-3	Vanda					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	19 952	0	2 093
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	4 057	0	-351
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vanda	0,0 %	17,0 %	13 928	0	729
Valve Oy	3372805-7	Kankaanpää	0,0 %	30,0 %	266	0	-177
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vanda					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vanda	0,0 %	29,8 %	1 571	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vanda	0,0 %	26,1 %	7	0	13
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	0354148-6	Helsingfors	0,0 %	12,0 %			
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	2560184-9	Tammerfors	0,0 %	2,4 %			
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	2274241-9	Helsingfors					
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	Helsingfors	0,0 %	5,0 %	299	154	39
Oy Asemapäällikönkatu	0117395-8	Helsingfors	0,0 %	2,8 %	105	22	0
Osammanställda							
VAV Yhtymä Oy (underkoncern)	0640915-7	Vanda					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vanda	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	0725475-9	Vanda	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vanda	0,0 %	23,3 %			
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vanda	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vanda	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	0197015-6	Vanda	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vanda	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vanda	0,0 %	16,2 %			

Lång- och kortfristiga fordringar av koncernsamfund

Specifikation av fordringar				
1 000 €	2024		2023	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar av dottersamfund				
Kundfordringar	0	570	0	622
Fordringar av samkommuner, i vilka kommunen är medlem				
Kundfordringar	0	1 267	0	4 033
Fordringar av intressesamfund samt övriga ägarintressesamfund				
Kundfordringar	0	0	0	12
Fordringar sammanlagt	0	1 836	0	4 668

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Långfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
Övriga inkomstrester	1 088	1 817	0	0
Kortfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
Skattefordringar	1 153	1 673	0	1
Periodiserare räntor	206	138	0	85
Periodiserare utlåningsräntor	0	0	206	242
Fordr. på statsunderstöd och EU-underst.	872	1 629	802	1 548
FPA:s ersättningar för företagshälsövård 2023-2024	3 551	2 186	3 232	1 584
Stadsmiljöns resultatregleringar	0	0	0	3 584
Övriga inkomstrester	17 868	28 023	1 673	4 541
Resultatregleringar sammanlagt	24 740	35 467	5 913	11 586

Specifikation av finansiella värdepapper

Finansiella värdepapper		
1 000 €	2024	2023
Aktier och andelar		
Återanskaffningspris	12 585	13 070
Bokföringsvärde	122	120
Skillnad	12 463	12 950

4.3.2 Noter till balansräkningens passiva

Eget kapital

Specifikation av eget kapital				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Grundkapital				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	0	-31 101	0	-31 101
Grundkapital 1.1.	318 017	318 017	318 017	318 017
Grundkapital 31.12.	318 017	318 017	318 017	318 017
Övriga egna fonder				
Fastighetsfond				
Grundkapital 1.1.			102 846	100 204
Ökningar			2 907	2 641
Grundkapital 31.12.			105 753	102 846
Fonden för social kreditgivning				
Grundkapital 1.1.			0	1 837
Överföringar mellan poster			0	-1 837
Grundkapital 31.12.			0	0
Skadefonden				
Grundkapital 1.1.			7 773	7 949
Minskningar			-446	-176
Grundkapital 31.12.			7 326	7 773
Övriga egna fonder				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	0	-133		
Grundkapital 1.1.	159 003	160 031		
Ökningar	2 461	629		
Minskningar	-227	-1 657		
Grundkapital 31.12.	161 237	159 003		
Överskott från tidigare räkensk.per.				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	0	-521		
Överskott från tidigare räkensk.per. 1.1.	947 757	870 822	603 161	552 641
Överföringar mellan poster	0	1 711	0	1 837
Ökningar	1 546		0	976
Korrigerig av föreg. räkensk.per.	0	0	997	30
Överskott från tidigare räkensk.per. 31.12.	949 303	872 533	604 158	555 483
Räkenskapsperiodens översk./undersk.	-38 328	75 224	-61 253	47 678
Eget kapital totalt	1 390 230	1 424 778	974 001	1 031 797

Långfristiga skulder som förfaller senare än efter fem år

Långfristiga skulder		
1 000 €	2024	2023
Masskuldebrevslån	27 033	32 767
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	558 787	434 060
Långfristiga skulder totalt	585 820	466 827

Emitterade masskuldebrevslån

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2024	2023
Långfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	5 600	6 400
- ränta %: 6 mån. euribor marg. - 0,05		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-800	-800
- Återstående kapital 31.12	4 800	5 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	9 600	11 200
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,025		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 600	-1 600
- Återstående kapital 31.12	8 000	9 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	12 833	14 000
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. + 0,0075		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 167	-1 167
- Återstående kapital 31.12	11 667	12 833
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	6 000	6 500
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,02		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-500	-500
- Återstående kapital 31.12	5 500	6 000
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	21 667	23 333
- ränta %: 6 mån. euribor/ ej marg.		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 667	-1 667
- Återstående kapital 31.12	20 000	21 667
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2019		
- Lånets nominella värde/emission: 70.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	0	70 000
- ränta %: fast. 0,00		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	0	-70 000
- Återstående kapital 31.12	0	0
Långfristiga masskuldebrevslån totalt	49 967	55 700

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2024	2023
Kortfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	800	800
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. -0,005		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 400.000,-	-800	-800
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	800	800
- Återstående kapital 31.12	800	800
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 600	1 600
- ränta %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-1 600	-1 600
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 600	1 600
- Återstående kapital 31.12	1 600	1 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 167	1 167
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. +0,0075		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 583.333,33	-1 167	-1 167
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 167	1 167
- Återstående kapital 31.12	1 167	1 167
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	500	500
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. +0,02		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-500	-500
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	500	500
- Återstående kapital 31.12	500	500
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 667	1 667
- ränta %: 6 mån. euribor, ej marg.		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 833.333,33	-1 667	-1 667
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 667	1 667
- Återstående kapital 31.12	1 667	1 667
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2019		
- Lånets nominella värde/emission: 70.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	70 000	0
- ränta %: fast. 0,00		
- amortering: bulletlån	-70 000	0
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	0	70 000
- Återstående kapital 31.12	0	70 000
Kommuncertifikat		
- ränta %: fast. 4,02%		
- amortering: bulletlån	20 000	
- Återstående kapital 31.12	0	20 000
Kortfristiga masskuldebrevslån totalt	5 733	95 733
Masskuldebrevslån totalt	55 700	151 433

Avsättningar

Avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Övriga avsättningar				
Avsättningar för pensioner	73	78	73	78
Miljöansvar	19 405	17 752	13 039	9 639
Övriga avsättningar	3 772	4 390	0	0
Övriga avsättningar totalt	23 250	22 219	13 111	9 716

Koncernsamfundets lång- och kortfristiga skulder

Främmande kapital				
1 000 €	2024		2023	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Skulder till dottersamfund				
Leverantörsskulder	0	7 595	0	7 114
Sammanlagt	0	7 595	0	7 114
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem				
Leverantörsskulder	0	815	0	1 693
Sammanlagt	0	815	0	1 693
Skulder till intresseföretag och andra ägarintressesamfund				
Leverantörsskulder	0	90	0	130
Sammanlagt	0	90	0	130
Främmande kapital totalt	0	8 500	0	8 937

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Anslutningsavgifter och övriga skulder (långfristiga)				
Anslutningsavgifter	147 922	147 616	0	0
Anslutningsavgifter och övriga skulder totalt	147 922	147 616	0	0

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Kortfristiga resultatregleringar				
Skatteskulder	892	3 750	0	0
Periodisering av löner och lönebikostnader	61 590	55 467	43 857	40 631
Ränteperiodiseringar	3 132	904	3 091	3 145
Övriga resultatregleringar	20 614	24 393	269	696
Resultatregleringar totalt	86 228	84 515	47 217	44 472

4.4 Noter som gäller säkerheter och ansvarsförbindelser**Skulder med säkerhet i egendom**

Skulder för vilka fastighetsinteckning ställts som säkerhet				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	442 937	447 312	0	0
Inteckningar som ställts som säkerhet	707 208	755 393	0	0
Inteckningar totalt	707 208	755 393	0	0

Övriga säkerheter för egna förbindelser och koncernsamfundet

Säkerheter				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Säkerheter för egen del				
Övriga säkerheter för egen del	4 151	6 284	240	240
Säkerheter totalt	4 151	6 284	240	240

Hyresansvar

Hyresansvar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Hyresansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	22 507	25 003	44 010	36 494
Förfaller senare	81 617	93 778	331 833	279 911
Hyresansvar totalt	104 124	118 782	375 844	316 406
Leasingansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	35 099	40 674	5 366	6 414
Förfaller senare	177 581	218 793	15 005	12 787
Leasingansvar totalt	212 680	259 467	20 371	19 201
Hyresansvar totalt	316 803	378 248	396 214	335 607

Hyresansvaren meddelats utan mervärdesskatt.
Staden har inte några PPP-projekt (public-private partnerships).

Givna ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Borgensförbindelser för lån och leasingansvar för samfund inom samma koncern				
Ursprungligt kapital	0	0	531 097	438 250
Återstående kapital	0	0	348 667	239 961
Borgensförbindelser till förmån för övriga				
Ursprungligt kapital	0	15 871	0	10 821
Återstående kapital	0	7 187	0	2 330

Övriga ansvarsförbindelser

Ansvar för Kommunernas garanticentrals borgensansvar			
1 000 €	2024	2023	
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	2 138 530	2 014 385	
Kommunens andel av garanticentralens fond för att täcka eventuella ansvar 31.12	2 295	1 603	

Ansvar för fördelningen av Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverks medel		
1 000 €	2024	2023
Övriga medlemskommuners andel av fördelningen av affärsverkets medel	0	3 910
Fördelningen av medel sker efter att avtalet trätt i kraft		

Övriga ekonomiska ansvar

Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Avtalsansvar				
Entreprenadavtal	209 596	182 634	100 352	56 521
Markanvändningsavtal	750	750	750	750
Övriga avtal	43 433	45 000	42 986	12 385
Avtalsansvar sammanlagt	253 779	228 384	144 088	69 656
Ansvar gällande återbetalning av mervärdesskatt	58 521	61 813	0	0
Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen	312 301	290 197	144 088	69 656

Derivatinstrument

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 16.12.2016–16.12.2026.				
Nominellt värde	15 000	15 000		
Gångse värde	203	454		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 2.1.2017–11.12.2026.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	-416	836		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 7.7.2015–7.7.2025.				
Nominellt värde	15 000	15 000		
Gångse värde	285	595		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 18.5.2018–19.5.2025.				
Nominellt värde	7 000	7 000		
Gångse värde	74	261		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 4.6.2018–3.6.2025.				
Nominellt värde	14 000	14 000		
Gångse värde	146	510		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 19.6.2019–19.6.2029.				
Nominellt värde	7 700	7 700		
Gångse värde	323	544		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 16.12.2020–16.6.2025.				
Nominellt värde	30 000	30 000		
Gångse värde	293	1 047		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 17.12.2020–17.6.2025.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	194	699		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 10.12.2020–11.6.2035.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	2 130	2 596		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett lån som tas. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 5.6.2023–3.12.2037.				
Nominellt värde	28 600	31 300		
Gångse värde	1 880	2 500		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett lån som tas. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 10.6.2025–11.6.2035.				
Nominellt värde	30 000	30 000		
Gångse värde	2 226	2 330		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 14.12.2022–14.12.2032.				
Nominellt värde	27 047	28 526		
Gångse värde	3 412	4 202		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 14.12.2022–14.12.2032.				
Nominellt värde	22 539	23 772		
Gångse värde	1 789	2 293		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 11.6.2024-11.6.2030.				
Nominellt värde	15 000	0		
Gångse värde	-101	0		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 20.12.2024-19.3.2030				
Nominellt värde	28 000	0		
Gångse värde	-14	0		
VAV-koncernen				
Ränteswapavtalen 1–4				
Ränteswapavtalen har ingåtts för att säkra ränterisken för räntestödslån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (12 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalen följer lånens villkor. Avtalen upphör 2025.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital i avtalet	18 183	18 433		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	284	729		
Ränteswapavtalen 5–10				
Ränteswapavtalen har ingåtts för att säkra ränterisken för räntestödslån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalen följer lånens villkor. Avtalen upphör 2025.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital i avtalet	22 147	22 964		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	327	856		
Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster				
Ränteswapavtal 281053/40493218ST				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 3.3.2036.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 622	2 855		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	170	225		
Ränteswapavtal 1595524/2202015				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 3.3.2036.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 622	2 855		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	156	211		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster				
Ränte- och valutaswapavtal 1012761/1275143				
Ränte- och valutaswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med avtalet har den rörliga räntan ändrats till fast och lånet i SEK-belopp till EUR-lån. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 6.7.2026.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	49	74		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-11	-14		
Ränteswapavtal 2031031/3539700				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 25.7.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	5 004	5 217		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	334	452		
Ränteswapavtal 2031033/3539706				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 18.6.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	4 730	5 011		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	245	345		
Ränteswapavtal 74063853SA-C3NQG				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 25.1.2034.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	3 709	0		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-37	0		
Ränteswapavtal 79164584/34710789				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 7.6.2034.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 208	0		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-72	0		
Räntekorridor 27308533				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Genom en räntekorridor avgränsas minimi- och maximiräntan. Lånets och räntekorridorens kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 25.1.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	3 709	0		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-12	0		
Räntederivat totalt				
Nominella värden totalt	364 868	319 708	0	0
Marknadsvärden totalt	13 892	21 672	0	0

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Valutaderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Med valutaderivat säkras man sig mot förändringar i dollarns värde.				
Säljderivat				
Nominellt belopp (tUSD)	-1 646	-3 002		
Gångse värde (tEUR)	-59	73		
Valutaderivat totalt				
Nominella värden totalt (tUSD)	-1 646	-3 002	0	0
Marknadsvärden totalt (tEUR)	-59	73	0	0
Elderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Bolagets öppna elderivatavtal är elfutures och -forwards som noterats i börsen Nasdaq Commodities. Genom elderivat har man skyddat det mycket sannolika antalet elupphandlingar med spot-pris mot prISRISKEr. Elderivatens öppna nettovolym är lägre under derivatens löptid än det förutspådda mycket sannolika antalet upphandlingar med spot-pris.				
Derivatinstrument för kommande kalenderår (2024-2027) sammanlagt				
Köpderivat				
Nominell mängd (GWh)	125	374		
Gångse värde (EUR)	-339	-1 302		
Säljderivat				
Nominell mängd (GWh)	-705	-1 698		
Gångse värde (EUR)	2 620	-3 682		
Elderivat totalt				
Nominella värden totalt (GWh)	-580	-1 324	0	0
Marknadsvärden totalt (EUR)	2 281	-4 984	0	0
Övriga nyttighetsderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Kolderivat				
Med bränslederivat har man säkrat sig mot bränsleprISRISKErns inverkan på bolagets resultat.				
Nominell mängd (ton)	-15	-26		
Gångse värde (EUR)	-47	265		
Övriga nyttighetsderivat totalt				
Nominella värden totalt (ton)	-15	-26	0	0
Marknadsvärden totalt (EUR)	-47	265	0	0

Utsläppsrätter som omfattas av utsläppshandelssystemet

Utsläppsrätter				
	2024		2023	
	tCO ₂	1 000 €	tCO ₂	1 000 €
Fria utsläppsrätter som hänför sig till räkenskapsperioden	36 942		39 612	
Köp av utsläppsrätter	85 986		138 996	
Försäljning av utsläppsrätter	0		0	
Faktiska utsläpp	-100 190		-192 346	
Över-/underskott för utsläppsrätter under räkenskapsperioden	22 738		-13 738	
Kumulativt över-/underskott för utsläppsrätter som överförts från föregående år	-26 853		-13 115	
Kumulativt över-/underskott för utsläppsrätter / Avsättningar (1000 €)	-4 115	0	-26 853	181
Antal tillgängliga utsläppsrätter som utfärdats av myndigheten 1.1.	72 855		112 467	
Antal tillgängliga utsläppsrätter som utfärdats av myndigheten 31.12.	35 913		72 855	

*Siffrorna för jämförelseåret 2023 har ändrats så att de motsvarar siffrorna i Vanda Energis bokslut. Myndigheten har beviljat Vanda Energi gratis utsläppsrätter på sammanlagt 194 464 ton koldioxid för perioden 2021–2025. Vanda Energi behandlar utsläppsrätterna i enlighet med Bokföringsnämndens anvisning 1767/2005 genom ett s.k. nettoförfarande. Om de faktiska utsläppstonen överskrider de tillgängliga utsläppsrätterna, bokförs de som avsättningar.

4.5 Noter som gäller personalen, revisorns arvoden och transaktioner med intressenter

Antalet anställda 31.12.	Fast anställda		Visstidsanställda		Sammanlagt		Förändring 2024 jämfört med 2023	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Antalet	%
Stadens strategi och ledning	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Stadskultur och välfärd	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Fostran och lärande	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Stadsmiljön	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Sammanlagt	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

Antalet anställda inkluderar fast anställda, visstidsanställda och sysselsatta. Anställda på deltid har ändrats till anställda på heltid enligt de allmänna anvisningarna.

Personalkostnader		
1 000 €	2024	2023
Personalkostnader enligt resultaträkningen	422 906	394 035
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar	2 233	2 283
Personalkostnader totalt	425 139	396 318

Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda		
1 000 €	2024	2023
Samlingspartiet, Vanda	91	73
Samlingspartiet, Nyland	2	1
Centern i Finland, Vanda	12	9
Sannfinländarna	47	35
Sannfinländarna, Nyland	3	2
Kristdemokraterna i Finland	17	10
Finlands socialdemokratiska parti, Nyland	1	2
Finlands socialdemokratiska parti, Vanda	113	91
Svenska folkpartiet i Finland, Vanda	14	11
Gröna förbundet, Vanda	63	48
Nylands Gröna rf.	2	2
Vänsterförbundets kommunalorganisation i Vanda rf.	28	20
Vänsterförbundet	2	1
Rörelse Nu	3	4
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda sammanlagt	400	308

Revisorernas arvoden		
1 000 €	2024	2023
Revisionssamfundet KPMG Oy Ab		
Revisionsarvoden	127	115
Övriga arvoden	34	69
Arvoden totalt	161	184

Kommunens transaktioner med intressenter

I noterna har uppgifter presenterats om stadens transaktioner med intressenter, om de är väsentliga och om de inte har genomförts på vanliga kommersiella villkor. I noterna har man också presenterat transaktioner med intressenter som genomförts på vanliga villkor, transaktionernas partier och värden, om det ansetts nödvändigt för att ge en rättvisande och tillräcklig bild. Uppgifter om enstaka transaktioner har sammanförts, om det inte är nödvändigt att separat presentera uppgifterna när man bedömer transaktionernas inverkan på kommunens ekonomiska situation.

I tabellen beskrivs Vanda stads transaktioner med sina koncernbolag.

Kommunens transaktioner med intressenter		
1 000 €	2024	2023
Stadens försäljning av varor och tjänster till intressenter		
Försäljningsintäkter	4 646	1 933
Intäkter från serviceavgifter	571	676
Hysesintäkter	4 263	2 826
Övriga verksamhetsintäkter	105	127
Stadens köp av varor och tjänster av intressenter		
Köp av tjänster	84 186	48 163
Övriga köp	17 044	14 856
Betalda hyror	26 365	22 055
Stadens räntor och dividender från intressenter		
Ränteintäkter	14 610	2 562
Dividendintäkter	12 606	10 830
Övriga finansiella intäkter	2 006	1 140
Finansiella kostnader	0	1 294
Stadens lån till intressenter		
Lån totalt	57 203	56 919

I kommunens transaktioner med intressenter har man tidigare presenterat koncernkontofordringar och koncernkontoskulder. Uppställningsformen för koncernkontot har ändrats i bokslutet för 2024. Saldona på intressenternas bankkonton presenteras inte längre i stadens balansräkning.

VAV-koncernen

Staden äger hela aktiestocken i VAV Yhtymä Oy. Koncernen VAV Yhtymä består av VAV Yhtymä Oy och dess dotterbolag VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy och VAV Hoiva-asunnot Oy.

Under räkenskapsåret 2024 har staden betalat hyra till de bolag som hör till VAV-koncernen till ett totalt belopp av cirka 0,8 milj. euro (0 % moms). Under tidigare räkenskapsperioder var kapitalet för de lån som beviljats ur stadens bostadslånefond till VAV-koncernen för den sociala bostadsproduktion som koncernen driver totalt cirka 19,9 milj. euro 31.12.2024. Med tillgångarna har man genomfört bostadsbyggande som omfattas av överlåtelse- och användningsbegränsningar och stöds av ARA. Kapitalet för det lån som beviljats VAV Hoiva-asunnot Oy 2021 var 29,4 milj. euro per 31.12.2024. För lånet uppbärs 6 månaders euriborränta + 0,9 %.

Koncernen VTK Kiinteistö

Staden äger hela aktiestocken i VTK Kiinteistö Oy. Bolaget erbjuder lokaltjänster för stadskoncernens bruk. Bolaget har i anslutning till de avtal som är i kraft under räkenskapsåret 2024 fakturerat sammanlagt 22,5 milj. euro (0 % moms) av staden, vilket huvudsakligen utgjorts av hyror.

Vanda Energi Ab

Staden äger 60 % av aktiestocken i Vanda Energi Ab. Bolagets bransch är el-, värme- och naturgasaf-färsverksamhet och annan energiförsörjning samt tillverkning av produkter och handel i anslutning till dessa, energitjänster och övrig affärsverksamhet inom branschen. År 2024 har bolaget sålt huvudsak-ligen fjärrvärme till staden till ett värde av 10,4 milj. euro. Dotterbolaget Vanda Energi Elnät Ab som i sin helhet ägs av Vanda Energi Ab har 2024 debiterat 3,2 milj. euro i skattepliktiga elöverföringsavgifter av staden.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Staden äger hela aktiestocken i Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Bolaget erbjuder stadskoncernen fas-tighets-, sanitets- och måltidstjänster enligt det egna verksamhetsområdet.

Staden har under räkenskapsåret 2024 köpt tjänster av bolaget till ett värde av sammanlagt 52,5 milj. euro, vilket fördelar sig på måltidstjänster 24,6 milj. euro, sanitetstjänster 12,6 milj. euro och fastighets-tjänster (inklusive väktartjänster) 15,3 milj. euro.

5 Särredovisade bokslut

5.1 Bokslut för övriga särredovisade enheter

5.1.1 Fastighetsfondens bokslutskalkyler

Resultaträkning för Fastighetsfondens bokslutskalkyler	1.1 – 31.12.2024	1.1 – 31.12.2023
Omsättning	182,00	338,00
Material och tjänster		
Köp av tjänster	- 66,47	- 69,30
Övriga rörelsekostnader	0,00	53 255,00
Rörelseöverskott (-underskott)	115,53	- 52 986,30
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	2 893 487,83	2 678 999,83
Övriga finansiella intäkter	13 482,76	15 133,44
	2 906 970,59	2 694 133,27
Överskott (underskott) före fonderingar	2 907 086,12	2 641 146,97
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	- 2 907 086,12	- 2 641 146,97
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Fastighetsfondens bokslutskalkyler	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	115,53	- 52 986,30
Finansiella intäkter och kostnader	2 906 970,59	2 694 133,27
Verksamhetens kassaflöde	2 907 086,12	2 641 146,97
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökningar i utlåningen till övriga	- 4 009 500,00	0,00
Minskningar i utlåningen till övriga	3 911 620,57	9 269 512,52
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	- 2 793 356,44	- 11 829 965,74
Förändring av fordringar på övriga	36 644,75	115 160,75
Förändring av räntefria skulder till övriga	- 52 495,00	34 467,00
Finansieringens kassaflöde	- 2 907 086,12	- 2 641 146,97
Förändring i likvida medel	0,00	0,00
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 1.1	0,00	0,00
	0,00	0,00

Balansräkning för Fastighetsfondens bokslutskalkyler	31.12.2024	31.12.2023
AKTIVA		
Bestående aktiva	59 680 549,77	59 582 670,34
Placeringar		
Övriga lånefordringar	59 680 549,77	59 582 670,34
Rörliga aktiva	46 072 948,93	43 316 237,24
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	45 867 223,16	43 073 866,72
Kortfristiga fordringar		
Resultatregleringar	205 725,77	242 370,52
AKTIVA TOTALT	105 753 498,70	102 898 907,58
PASSIVA		
Eget kapital	105 752 696,70	102 845 610,58
Övriga egna fonder	105 752 696,70	102 845 610,58
Främmande kapital	802,00	53 297,00
Kortfristigt		
Resultatregleringar	802,00	53 297,00
PASSIVA TOTALT	105 753 498,70	102 898 907,58

5.1.2 Bokslutskalkyl för Skadefonden

Resultaträkning för Skadefonden	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Övriga rörelseintäkter	467 855,88	467 639,14
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 2 662,90	- 4 488,17
Köp av tjänster	- 911 530,29	- 639 126,50
	- 914 193,19	- 643 614,67
Rörelseöverskott (-underskott)	- 446 337,31	- 175 975,53
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	446 337,31	175 975,53
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Skadefonden	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	- 446 337,31	- 175 975,53
Verksamhetens kassaflöde	- 446 337,31	- 175 975,53

Finansieringens kassaflöde		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	446 316,81	180 345,55
Förändring av räntefria skulder till övriga	20,50	- 4 370,02
Finansieringens kassaflöde	446 337,31	175 975,53

Förändring i likvida medel	0,00	0,00
-----------------------------------	-------------	-------------

Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 1.1	0,00	0,00
	0,00	0,00

Balansräkning för Skadefonden	31.12.2024	31.12.2023
AKTIVA		
Rörliga aktiva	7 326 393,81	7 772 710,62
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	7 326 393,81	7 772 710,62
AKTIVA TOTALT	7 326 393,81	7 772 710,62
PASSIVA		
Eget kapital	7 326 270,59	7 772 607,90
Övriga egna fonder	7 326 270,59	7 772 607,90
Främmande kapital	123,22	102,72
Kortfristigt		
Leverantörsskulder	123,22	102,72
PASSIVA TOTALT	7 326 393,81	7 772 710,62

5.2 Fondernas inverkan på stadens ekonomi

	Resultaträkningens utfall milj. €		Eliminering av interna poster milj. €		Sammanlagt milj. €
	Staden	Fonderna	Staden	Fonderna	Resultaträkningen totalt
Verksamhetsintäkter					
Försäljningsintäkter, externa	34,56	0,00			34,56
Försäljningsintäkter, interna	1,46	0,00	-1,46	0,00	0,00
Avgiftsintäkter, externa	38,63	0,00			38,63
Avgiftsintäkter, interna	0,29	0,00	-0,29	0,00	0,00
Understöd och bidrag, externa	24,37	0,00			24,37
Övriga verksamhetsintäkter, externa	48,67	0,00			48,67
Övriga verksamhetsintäkter, interna	189,48	0,47	-189,48	-0,47	0,00
Verksamhetskostnader					
Personalkostnader	-422,91	0,00			-422,91
Köp av tjänster, externa	-280,36	-0,91			-281,28
Köp av tjänster, interna	-2,32	0,00	2,32	0,00	0,00
Material, förnödenh.o.varor, ext.	-44,29	0,00			-44,30
Material, förnödenh.o.varor, int.	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Bidrag, externa	-55,63	0,00			-55,63
Övriga verksamhetskostn., externa	-58,56	0,00			-58,56
Övriga verksamhetskostn., interna	-189,36	0,00	189,36	0,00	0,00
Verksamhetsbidrag	-715,99	-0,45	0,47	-0,47	-716,44
Skatteinkomster	585,16				585,16
Statsandelar	179,14				179,14
Finansiella intäkter och kostnader					
Ränteintäkter, externa	15,90	2,89			18,79
Övriga finansiella intäkter, externa	15,52	0,01			15,53
Räntekostnader, externa	-23,03	0,00			-23,03
Övriga finansiella kostnader, externa	-0,32	0,00			-0,32
Årsbidrag	56,38	2,46	0,47	-0,47	58,84
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-113,73	0,00			-113,73
Nedskrivningar	-0,46	0,00			-0,46
Extraordinära intäkter					
Extraordinära intäkter	0,46	0,00			0,46
Extraordinära kostnader					
Extraordinära kostnader	-3,91	0,00			-3,91
Räkenskapsperiodens resultat	-61,25	2,46	0,47	-0,47	-58,79
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver och fonder		-2,46			-2,46
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-61,25	0,00	0,47	-0,47	-61,25

	Finansieringsanalysens utfall milj. €		Eliminering av interna poster milj. €		Sammanlagt milj. €
	Staden	Fonderna	Staden	Fonderna	Finansieringsanalysen sammanlagt
Verksamhetens kassaflöde					
Årsbidrag	56,84	1,99	0,47	-0,47	58,84
Extraordinära poster	-3,45				-3,45
Korrektivposter till internt tillförda medel	-9,69				-9,69
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-149,55				-149,55
Finansieringsandelar för investeringar	2,04				2,04
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15,74				15,74
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-88,06	1,99	0,47	-0,47	-86,07
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen					
Ökning i utlåningsfordringar	-0,05	-4,01			-4,06
Minskning i utlåningsfordringar	6,32	3,91			10,23
Förändringar i lånestocken					
Ökning i långfristiga lån	194,90				194,90
Minskning i långfristiga lån	-105,25				-105,25
Förändring i kortfristiga lån	-20,00				-20,00
Förändringar i eget kapital	1,00				1,00
Övriga förändringar i likviditeten					
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	0,25				0,25
Förändring i omsättningstillgångar	-0,51				-0,51
Förändring i fordringar	9,19	0,04			9,22
Förändring i räntefria skulder	-12,73	-0,05			-12,79
Kassaflödet för finansieringens del	73,11	-0,11	0,00	0,00	73,00
Förändring i likvida medel	-14,95	1,88	0,47	-0,47	-13,07

5.3 Andra särredovisade kalkyler

I bokslutet föreslås särredovisade kalkyler enligt 30 d § i konkurrenslagen över konkurrensutsatt verksamhet. Särredovisade resultaträkningar presenteras när det gäller verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning och stadsmiljöns verksamhetsområde.

Inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning har stödtjänsternas försäljning till dottersammanslutningar särredovisats. De stödtjänster som säljs utgörs av försäljning av upphandling, ekonomitjänster, personaltjänster och dataadministration. Försäljningen av stödtjänster baserar sig på serviceavtal mellan staden och dotterbolaget och för servicen tas betalt enligt en gällande prislista.

Särredovisningen har gjorts genom separata resultatenheter i enheternas bokslut, vilka upptar de intäkter som fås vid försäljningen av stödtjänster samt verksamhetens direkta kostnader. Direkta kostnader är personalkostnader för de personer som producerar tjänster och köp av tjänster och material som direkt gäller produktionen av tjänster. För IT-administrationens del riktas också avskrivningar av data-system till de särredovisade resultatenheterna. Till den särredovisade verksamhetens resultaträkning har också hänförts den andel av enhetens gemensamma kostnader som hör till verksamheten i fråga, som hyreskostnader och andra gemensamma kostnader med personanknytning, som kostnader för datatrafik, löneräkning och företagshälsa. Chefsarbetet har allokerats till den särredovisade verksamheten i förhållande till antalet personer.

Inom stadsmiljöns verksamhetsområde har den externa lokalitetshyrningen särredovisats liksom grundläggande veterinärtjänster när det gäller veterinärverksamheten. Den externa lokalitetshyrningen omfattar uthyrningen av verksamhetslokaler till andra enheter än dem som finns inom Vanda stad och uthyrningen av tjänstebostäder. Hyrorna faktureras utgående från hyresavtalet.

Intäkterna från uthyrningen av bostäder och direkta kostnader i anslutning till bostäder bokförs på sina egna kostnadsställen. Utöver detta gäller avskrivningar för bostadsuthyrningen när det gäller de fastigheter som ägs av kommunen. För den externa uthyrningen av verksamhetslokaler bokförs de direkta intäkterna och kostnaderna enligt fastighet i bokföringen. Både byggnadernas underhållskostnader och avskrivningar har särredovisats för respektive byggnads del i förhållande till de kvadratmetrar som hyrts ut separat. För fastighetsskötselns del har de kostnader som i bokslutet inte hänförs direkt till byggnaderna, separerats från det totala antalet kvadratmetrar i de fastigheter som ägs av staden i förhållande till antalet uthyrda kvadratmetrar. Enligt samma förhållande har också enhetens personalkostnader och övriga gemensamma kostnader samt de kostnader som överförs inom verksamhetsområdesförvaltningen och stadens interna stödtjänster hänförts.

Differentierad resultaträkning för verksamhets- området för stadens strategi och ledning	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Omsättning	1 490 956,28	2 852 881,41
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 444,23	- 1 614,17
Köp av tjänster	- 882 582,75	- 2 180 870,93
	- 883 026,98	- 2 182 485,10
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 263 296,63	- 311 426,80
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 55 697,78	- 55 656,66
Övriga lönebikostnader	- 7 059,15	- 10 424,90
	- 326 053,56	- 377 508,36
Övriga rörelsekostnader	- 156 595,89	- 271 685,69
Rörelseöverskott (-underskott)	125 279,85	21 202,26
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	125 279,85	21 202,26

Särredovisad resultaträkning för stadsmiljöns verksamhetsområde	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Omsättning	12 914 665,97	13 428 576,42
Övriga rörelseintäkter	38 487,14	108 672,19
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 553 745,93	- 507 419,04
Köp av tjänster	- 2 824 228,71	- 2 364 217,66
	- 3 377 974,64	- 2 871 636,70
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 464 797,17	- 201 637,67
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 96 297,60	- 41 471,08
Övriga lönebikostnader	- 12 344,95	- 7 950,54
	- 573 439,72	- 251 059,29
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 1 774 468,63	- 4 316 739,15
Övriga rörelsekostnader	- 4 397 789,32	- 4 428 475,37
Rörelseöverskott (-underskott)	2 829 480,80	1 669 338,10
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella kostnader	- 930,84	- 1 958,39
	- 930,84	- 1 958,39
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	2 828 549,96	1 667 379,71

6 Förteckningar och redogörelser

6.1 Bokföringsböcker och redogörelse för förvaring av bokföringen

Balansboken ska enligt Arkivverkets anvisningar (3.9.2001 KA 158/43/2001) förvaras varaktigt.

Enligt 10 § 2 mom. i bokföringslagen ska räkenskapsperiodens verifikationer, korrespondens om affärshändelser och annat eventuellt bokföringsmaterial som bestyrker affärshändelser bevaras minst sex år från utgången av det år då räkenskapsperioden har upphört. Undantag från 10 § 2 mom. i bokföringslagen utgör bland annat bokföringshandlingar för EU-projekt (10 år) samt fakturor, verifikat och utredningar i anslutning till fastighetsinvestering (13 år).

För arkiveringen svarar det verksamhetsområde som använt verifikationerna.

Arkivering av bokslutshandlingar

Balans- och resultaträkningar	i SAP-systemet
Finansieringsanalyser	i SAP-systemet
Räkenskapsperiodens transaktioner enligt uppföljningsobjekt	i SAP-systemet
Bestående aktiva, objektkatalog	i SAP-systemet
Bestående aktiva, samlingsförteckningar	i SAP-systemet
Dagbok	i Asta arkiveringssystemet
Huvudbok	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172000 Kundfordringar av dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172500 Kundfordringar av medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173000 Kundfordringar från ägarintressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173500 Kundfordringar inom kommunen	i Asta arkiveringssystemet
Konto 174000 Kundfordringar av övriga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254500 Leverantörsskulder till dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254600 Leverantörsskulder till medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254700 Leverantörsskulder till intressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254800 Leverantörsskulder interna, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254900 Leverantörsskulder till övriga	i Asta arkiveringssystemet
Verifikationstyper och nummerserier 2024	i Asta arkiveringssystemet
Kontoplan 2024	i Asta arkiveringssystemet
Lagerbokföringar	
Depån	usb
Balansbok	inbunden separat
Balansspecifikationer	usb

Till övriga delar arkiveras bokföringsmaterialet utskrivet i pappersform.

6.2 Förteckning över verifikationstyper

SAP-verifikationstyper 2024

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
O2	A1	13803001 - 13803999	Nätbetalning	Verifikationstyp för nätbetalningar
O3	A2	13804001 - 13804999	Nätbetalning	Verifikationstyp för nätbetalningar
14	B3	13818001 - 13818999	Webbshop	Gemensam verifikationstyp för webbshoppen
15	B4	13819001 - 13819999	Servicekassa	Gemensam verifikationstyp för servicekassor
AA	01	10000000 - 19999999	Anläggningstillg.bokf.	Ekonomiservice
AB	99	990000000-999999999	Bokföringsverifikat	Ekonomiservice
AF	03	30000000 - 39999999	Bokf. av avskrivningar	Ekonomiservice
AZ	02	20000000 - 29999999	Annull. av investeringar	Ekonomiservice
BA	06	60000000 - 69999999	Maskinläsbart kontoutdrag	Ekonomiservice
BM	24	240000000 - 249999999	Köpvavgift, autom.	Finansieringsväsendet
DA	15	150000000 - 159999999	Kundverifikation	Ekonomiservice
DL	31	310000000 - 319999999	Kreditförlust	Ekonomiservice
DP	08	80000000 - 89999999	Indrivningsåtg.penningsinst.	Ekonomiservice
DT	19	190000000 - 199999999	Kunder - utjämning	Ekonomiservice
DV	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.autom.	Ekonomiservice
DZ	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.manuellt	Ekonomiservice
K1	25	250000000 - 259999999	Maskincentr. Transport	Kommunalteknikcentralen
K2	26	260000000 - 269999999	Depån Bränsle	Kommunalteknikcentralen
K9	K9	500000000 - 599999999	Återbet. av medel	Ekonomiservice
KH	20	200000000 - 209999999	Leverantörer - skuld(SAP	Ekonomiservice
KM	27	270000000 - 279999999	Leverantörer - resor	Ekonomiservice
KR	21	210000000 - 219999999	Leverantörer - faktura	Ekonomiservice
KS	23	230000000 - 239999999	Interna avgifter	Ekonomiservice
KT	24	240000000 - 249999999	Leverantörer - utjämn.	Ekonomiservice
KX	28	280000000 - 289999999	Interna köpfakturer	Ekonomiservice
L1	L1	66400001 - 66499999	Maskincentralen	Kommunalteknikcentralen
L2	L2	66500001 - 66599999	Depån	Kommunalteknikcentralen
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Interna hyror/koki	Fastighetscentralen
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo finans.transakt.	Finansieringsväsendet
PA	PA	17110001 - 17119999	Timplöner	Personalservice, löneräkn.
PC	PC	18110001 - 18119999	Månadslöner	Personalservice, löneräkn.
PL	PL	19110001 - 19119999	Arvoden	Personalservice, löneräkn.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Löner	Personalservice, löneräkn.
PY	PY	18200001 - 18299999	Förhandsbokf. semesterlöner	Personalservice, löneräkn.
RV	00	1000000000 - 9899999999	Försälj.faktura(SD)	Ekonomiservice
RX	93	9910700000 - 9910999999	Intern fakturering	Ekonomiservice
SA	11	110000000 - 118999999	Huvudbok, kontoverifikat	Ekonomiservice
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI verifikat	Ekonomiservice
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-konton - utjämn.	Ekonomiservice
SU	SU	119000000 - 119999999	Moms-bokföringsverif.i efterh.	Ekonomiservice
UO	57	570000000 - 579999999	Utsökningsredovisningar	Ekonomiservice
X2	D6	14800001 - 14899999	Stadskortet	Måltidsservicen

Noterna verifikationstyper 2024

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
LT		1-999	Noter	Ekonomiservice

6.3 Kalkylscheman för nyckeltal

Resultaträkningens nyckeltal

Verksamhetens intäkter i procent av verksamhetens kostnader
 $= 100 * \text{Verksamhetens intäkter} / (\text{Verksamhetens kostnader} - \text{Tillverkning för eget bruk})$

Årsbidrag i procent av avskrivningarna:
 $= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Avskrivningar och nedskrivningar}$

Årsbidrag euro/invånare
 $= \text{Årsbidrag} / \text{Invånarantal 31.12}$

Finansieringsanalysens nyckeltal

Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, euro
 $= \text{Utfallet av mellanresultatet för verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under bokslutsåret och de föregående fyra åren}$

(Kommun och koncern) Internt tillförda medel för investeringar, %
 $= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$

(Kommun och koncern) Låneskötselbidrag
 $= (\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om mer än 20 % av lånestocken utgörs av bullelån, används den kalkylmässig årliga amorteringen som amorteringsbelopp vid beräkningen av nyckeltal. Den kalkylmässiga årliga amorteringen beräknas genom att dividera lånestocken 31.12 med åtta.

Kalkylmässigt låneskötselbidrag
 $= (\text{Årsbidraget} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{kalkylmässiga amorteringar på lån})$

Likviditet (dagar)
 $= 365 \text{ dagar} * \text{Likvida medel 31.12} / \text{Kassautbetalningar under räkenskapsperioden}$

Balansräkningens nyckeltal

(Kommun) Soliditet, %
 $= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och reserver}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

(Koncern) Soliditet, %
 $= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Minoritetsandel} + \text{Koncernreserv}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

Relativ skuldsättning, %
 $= 100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$

Ackumulerat överskott (underskott)
 $= \text{Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott)} + \text{Räkenskapsperiodens överskott (underskott)}$

Ackumulerat överskott (underskott), €/ invånare
 $= [\text{Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott)} + \text{Räkenskapsperiodens överskott (underskott)}] / \text{Invånarantal 31.12.}$

(Kommun och koncern) Lånestock 31.12.

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder)

Lånestock euro/ invånare

= Lånestock / Invånarantal 31.12.

Lån och hyresansvar 31.12

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare

= [Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar]/ Invånarantal 31.12.

Lånefordringar 31.12.

= I placeringar antecknade masskuldebrevsfordringar och andra lånefordringar

7 Underteckning av bokslutet och bokslutsanteckning

VANTAAN KAUPUNKI

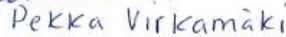
Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 24.3.2025

Vantaan kaupunginhallitus

Mika Kasonen

Mika Niikko

Pekka Virkamäki

Ville Karinen

Anitta Orpana

Sakari Rokkanen

Minna Räsänen

Visa Tammi

Hanna Valtanen

Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja

Ulla Kaukola

Faysal Abdi

Kai-Ari Lundell

Maarit Raja-aho

Eve Rämö

Juha Suoniemi

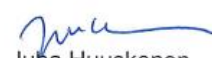

Tiina Tuomela

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Helsinki 23 4 2025

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Juha Huuskonen
KHT, JHT

Vanda stad
tfn 839 11 (växel)
Stationsvägen 7, 01300 Vanda

Revisionsberättelse 2024

Till Vanda stads stadsfullmäktige

Vi har granskat Vanda stads förvaltning, bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024. Bokslutet omfattar stadens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt tablå över budgetutfall och verksamhetsberättelse. Bokslutet omfattar även koncernbokslut, som består av koncernens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem.

Stadsstyrelsens och övriga redovisningsskyldigas skyldigheter

Stadsstyrelsen och övriga redovisningsskyldiga är ansvariga för stadens förvaltning och skötseln av ekonomin under räkenskapsperioden. Stadsstyrelsen och den övriga koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och ordnandet av koncernövervakningen. Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger en rättvisande bild av stadens resultat, dess ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet i enlighet med bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Stadsstyrelsen och stadsdirektören har i verksamhetsberättelsen redogjort för ordnandet av stadens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning.

Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar även för ordnandet av intern kontroll och den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns skyldigheter

Vi har granskat räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut i enlighet med god revisionssed inom den offentliga förvaltningen för att upptäcka väsentliga felaktigheter och rapportera om dem som resultat av granskningen. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna för uppgiftsområdena verkat enligt lag. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen och riskhanteringen samt koncernövervakningen i staden har ordnats på behörigt sätt har beaktats redogörelsen för dem i verksamhetsberättelsen. Vi skaffar oss en förståelse av den del av interna kontrollen som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga och för att uttala oss om ordnandet av den interna kontrollen, men inte för att uttala oss om effektiviteten i stadens interna kontroll. Därtill har vi granskat riktigheten i uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna.

Vi har utfört granskningen för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida förvaltningen sköts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättandet av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Granskningens resultat

Stadens förvaltning har sköts enligt lag och fullmäktiges beslut.

Stadens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning har ordnats på behörigt sätt.

Uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna är riktiga.

Stadens bokslut och det tillhörande koncernbokslutet är upprättade enligt bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Bokslutet ger en rättvisande bild av räkenskapsperiodens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet.

Utlåtanden om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Vi förordar att bokslutet godkänns.

Vi förordar att de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Vanda stad
Revisionsberättelse 2024
23.4.2025

Helsingfors den 23 april 2025
KPMG OY AB

JUHA HUUSKONEN
OFGR, CGR

5 §

Förvaltningsstadgan 1.1.2025, ändringar fr.o.m. 1.6.2025

VD/7492/00.01.01.00/2024

PT/S-AP/MT/AP

Den nuvarande förvaltningsstadgan trädde i kraft 1.1.2025. Förvaltningsstadgans kapitel som gäller de förtroendevaldas ekonomiska förmåner träder i kraft från och med 1.6.2025, och tills dess tillämpas den tidigare förvaltningsstadgans bestämmelser.

Det är nu nödvändigt att ändra förvaltningsstadgan i regel av två skäl. Det kommer att ske förändringar i lagstiftningen inom verksamhetsområdet för fostran och lärande från och med 1.8.2025 och ändringarna ska beaktas i förvaltningsstadgan.

För det andra föreslås ändringar i kapitel 13 som gäller upphandlingar. De högsta tjänsteinnehavarna inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft har haft rätt att utan en övre gräns i euro göra sådana upphandlingar inom sitt eget uppgiftsområde som närmare fastställts i förvaltningsstadgan. Det föreslås nu att kapitlet som gäller upphandlingar ska ändras så att den övre gränsen för tjänsteinnehavarnas beslutanderätt är 2 000 000 / 3 000 000 euro.

Förvaltningsstadgan 4 kap. 4 §

I läroplanen för den grundläggande utbildningen i enlighet med lagen om grundläggande utbildning har man i Vanda på lokal nivå i läroplanen för elevhandledningen definierat arbetslivsinriktad grundläggande utbildning (TEPPO) som en form av intensifierad elevhandledning. Direktören för den grundläggande utbildningen, eller den som direktören förordnar, beslutar om antagning av elev i arbetslivsinriktad grundläggande utbildning. Tidigare har den arbetslivsinriktade grundläggande utbildningen varit en del av den flexibla grundläggande utbildningen och därför måste förvaltningsstadgan uppdateras i detta avseende.

Lagen om grundläggande utbildning har ändrats i fråga om stödet för lärande så att trestegsstödet (allmänt stöd, intensifierat stöd och särskilt stöd) ersätts från och med 1.8.2025 med grupp-specifika och elevspecifika stödåtgärder. Därför bör förvaltningsstadgan uppdateras så att den motsvarar lagstiftningen så att direktören för den grundläggande utbildningen eller den som direktören förordnar, beslutar om elevspecifika stödåtgärder för en elev, avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen samt tillfällig befrielse av en elev från att fullgöra lärokursen i ett läroämne, om eleven av hälsoskäl inte kan studera läroämnet. Direktören för den grundläggande utbildningen eller den som direktören förordnar beslutar om elevspecifika stödformer också när frågan inte har vårdnadshavarens samtycke, och inte längre i fortsättningen förs till sektionen för individärenden vid nämnden för fostran och lärande för beslutsfattande.

I och med lagändringen upphör också de särskilda undervisningsarrangemangen. I fortsättningen är det avvikande ordnande av undervisning som gäller. Förvaltningsstadgan ska uppdateras också i detta avseende så att direktören för den grundläggande utbildningen eller den som direktören förordnar, beslutar om avvikande ordnande av undervisning.

Förvaltningsstadgan 4 kap. 6 §

Lagen om grundläggande utbildning har ändrats i fråga om stödet för lärande så att trestegsstödet (allmänt stöd, intensifierat stöd och särskilt stöd) ersätts från och med 1.8.2025 med grupp-specifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder. Därför bör förvaltningsstadgan uppdateras så att den motsvarar lagstiftningen

på så sätt att direktören för den svenskspråkiga servicen eller den som direktören förordnar, beslutar om barnspecifika stödåtgärder för en förskoleelev och elevspecifika stödåtgärder för en grundskoleelev, avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen samt tillfällig befrielse av en elev från att fullgöra lärokursen i ett läroämne, om eleven av hälsoskäl inte kan studera läroämnet. Direktören för den svenskspråkiga servicen eller den som direktören förordnar, beslutar om elevspecifika stödformer också när frågan inte har vårdnadshavarens samtycke, och inte längre i fortsättningen förs till sektionen för individärenden vid nämnden för fostran och lärande för beslutsfattande. Direktören för den svenskspråkiga servicen eller den som direktören förordnar beslutar också om särskilda undervisningsarrangemang och specialundervisning för en gymnasiestuderande.

I och med lagändringen upphör också de särskilda undervisningsarrangemangen. I fortsättningen är det avvikande ordnande av undervisning som gäller. Förvaltningsstadgan ska uppdateras också i detta avseende så att direktören för den svenskspråkiga servicen eller den som direktören förordnar, beslutar om avvikande ordnande av undervisning.

Förvaltningsstadgan 4 kap. 7 §

I paragrafen i fråga fastställs beslutanderätten för rektor i svenskspråkigt gymnasium som bestäms enligt 4 kap. 9 §. Det föreslås att 4 kap. 6 § i förvaltningsstadgan ändras så att direktören för den svenskspråkiga servicen eller den som direktören förordnar beslutar om särskilda undervisningsarrangemang och specialundervisning för en gymnasiestuderande. Därför bör 4 kap. 7 § ändras så att beslutet om ärendet i fråga inte hör till beslutanderätten för rektor i svenskspråkigt gymnasium. Som en teknisk justering utelämnas från beslutanderätten för rektor i svenskspråkigt gymnasium också beslut om förlängning av avgiftsfriheten för den läropliktiges studier då den studerande ansöker om förlängning, eftersom det i förvaltningsstadgan har fastställts att denna fråga hör till direktören för den svenskspråkiga servicen.

Förvaltningsstadgan 4 kap. 9 §

Gymnasielagen har tillförts en studerandes rätt till särskilt stöd från och med 1.8.2025. Det fattas ett beslut om specialundervisning. Därför bör förvaltningsstadgan uppdateras så att gymnasiets rektor eller den som rektorn förordnar, beslutar om specialundervisning för en studerande.

Förvaltningsstadgan 4 kap. 11 §

Lagen om grundläggande utbildning har ändrats i fråga om stödet för lärande så att trestegsstödet ersätts från och med 1.8.2025 med grupp-specifika och elevspecifika stödåtgärder. Därför bör förvaltningsstadgan uppdateras så att den motsvarar lagstiftningen på så sätt att en ny punkt läggs till i förvaltningsstadgans 4 kap. 11 §, enligt vilken direktören för småbarnspedagogiken eller den som direktören förordnar beslutar om barnspecifika stödåtgärder för en förskoleelev. I Utbildningsstyrelsens grunder för förskoleundervisningens läroplan definieras "barnspecifika stödåtgärder" som ett begrepp för förskoleundervisningen (i den grundläggande utbildningen är begreppet elevspecifika stödåtgärder). I och med kompletteringen ändras numreringen för punkterna under 11 § i 4 kap. Direktören för småbarnspedagogiken eller den som direktören förordnar beslutar om barnspecifika stödformer för en förskoleelev också när frågan inte har vårdnadshavarens samtycke, och inte längre i fortsättningen förs till sektionen för individärenden vid nämnden för fostran och lärande för beslutsfattande. Likaså beslutar direktör för småbarnspedagogiken eller den som direktören förordnar om intensifierat och särskilt stöd samt strukturella stödåtgärder i det allmänna stödet för ett barn i småbarnspedagogiken med vårdnadshavarens samtycke, också när frågan inte har vårdnadshavarens samtycke, och inte längre i fortsättningen förs till sektionen för individärenden vid nämnden för fostran och lärande för beslutsfattande.

Förvaltningsstadgan 5 kap. 6 §

Det föreslås att beslutanderätten för konstskolans och musikinstitutets rektorer ändras så att de kan besluta om såväl beviljande av betalningslättnader som grunderna för beviljandet av betalningslättnader samt inlednings- och avslutningsdagar och semestertider inom läroanstalternas verksamhet. Tidigare har de kunnat fatta dessa beslut endast med iakttagande av de grunder som beslutats i nämnden. Några sådana grunder har aldrig fastställts. Det är enklare om rektorerna själva beslutar om dessa operativa frågor.

Förvaltningsstadgan 9 kap. 5 §

Nämnden för fostran och lärande beslutar inom sitt uppgiftsområde om godkännandet av läroplaner för den grundläggande utbildningen samt dag- och vuxengymnasieutbildningen, Nämnden har också beslutat om godkännandet av läroplanen för förskoleundervisningen, men detta har inte fastställts separat i förvaltningsstadgan. För tydlighetens skull är det nödvändigt med ifrågavarande komplettering om godkännandet av läroplanen för förskoleundervisningen.

Förvaltningsstadgan 9 kap. 7 §

För närvarande beslutar sektionen för individärenden vid nämnden för fostran och lärande om särskilt stöd för en elev inom den grundläggande utbildningen utan vårdnadshavarens samtycke och intensifierat och särskilt stöd samt strukturella stödåtgärder i det allmänna stödet för ett barn i småbarnspedagogiken och en förskoleelev utan vårdnadshavarens samtycke. Detta har baserat sig på Utbildningsstyrelsens riktlinjer i frågan. För ungefär ett år sedan drog Utbildningsstyrelsen upp riktlinjer för att ett beslut utan vårdnadshavarens samtycke inte behöver fattas i ett organ med många ledamöter, utan beslutet kan fattas av en enskild tjänsteinnehavare. Det föreslås att förvaltningsstadgan ändras så att sektionen för individärenden vid nämnden för fostran och lärande inte längre beslutar om elevspecifika stödformer för en elev inom den grundläggande utbildningen och en förskoleelev utan vårdnadshavarens samtycke och inte heller om intensifierat och särskilt stöd samt strukturella stödåtgärder i det allmänna stödet för ett barn i småbarnspedagogiken utan vårdnadshavarens samtycke. Beslutet fattas av direktören för den grundläggande utbildningen, direktören för den svenskspråkiga servicen eller direktören för småbarnspedagogiken. Därför stryks punkterna 4 och 5 i 9 kap. 7 § i förvaltningsstadgan.

Förvaltningsstadgan 13 kap. Upphandlingar

Flera ändringar föreslås i kapitlet om upphandlingar. Hittills har de högsta tjänsteinnehavarna inom koncernledning och livskraft inom sitt uppgiftsområde kunnat göra upphandlingar utan någon som helst övre gräns i euro. Nu föreslås det att den övre gränsen för upphandlingsbefogenheterna för en tjänsteinnehavare inom ett verksamhetsområde är 2 000 000 euro, med undantag av direktören för IT-administrationen som har en övre gräns på 3 000 000 euro, eftersom eurobeloppen för IT-administrationens upphandlingar i genomsnitt är större.

Dessutom har man velat att tjänsteinnehavarnas beslutanderätt utan övre gräns omfattar en rätt att ansluta sig till upphandlingar som Hansel Ab har konkurrensutsatt och en rätt att göra upphandlingar av in house-bolag som hör till stadskoncernen utan någon övre gräns. Detta har tillförts till befogenheterna hos de tjänsteinnehavare som gör upphandlingar av in house-bolag eller beslutar att ansluta sig till Hansel Ab:s konkurrensutsättningar.

Till den del upphandlingarnas belopp överstiger 2 000 000 / 3 000 000 euro, ska upphandlingsbesluten fattas antingen av koncernsektionen eller av livskrafts- och sysselsättningssektionen beroende på vilket serviceområde inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft och vilken tjänsteinnehavares beslutanderätt som upphandlingen hör till, om upphandlingens värde är under 2 000 000 euro.

Stadsstyrelsen 7.4.2025 § 6

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att den förvaltningsstadga som trädde i kraft 1.1.2025 ändras på det sätt som framgår av bilagorna. Ändringarna träder i kraft från och med 1.6.2025.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 6

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att den förvaltningsstadga som trädde i kraft 1.1.2025 ändras på det sätt som framgår av bilagorna. Ändringarna träder i kraft från och med 1.6.2025.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade stadsdirektören sitt förslag på följande sätt:

Stadsdirektören ändrade sitt förslag så att de upphandlingsgränser för koncernledning och livskraft efter vilka upphandlingen förs till beslut hos ett förtroendeorgan, sänktes till en miljon euro med undantag av ICT-upphandlingar vars gräns sänktes till 2 miljoner euro.

Stadsdirektören gjorde också följande *texttillägg* i sitt förslag:

Förvaltningsstadgan, 13 kap., Upphandlingar

5 § Stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas beslutanderätt

....

Stadsdirektören eller biträdande stadsdirektören beslutar inom sitt verksamhetsområde om:

1. serviceupphandlingar som överskrider det nationella tröskelvärdet upp till sådana upphandlingar som underskrider EU:s tröskelvärden, *dock högst upp till 1 000 000 euro*,
2. om verksamhetsområdenas gemensamma tjänsters upphandlingar av material och tjänster som underskrider det nationella tröskelvärdet, i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal.

8 § Upphandlingsdirektörens beslutanderätt

....

6. upphandlingar av tjänster vid serviceenheten för upphandlingar som underskrider det nationella tröskelvärdet

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att den förvaltningsstadga som trädde i kraft 1.1.2025 ändras på det sätt som framgår av bilagorna. Ändringarna träder i kraft från och med 1.6.2025 ~~genast med undantag av de ändringar i förvaltningsstadgans kapitel 4 och 9 som träder i kraft från och med 1.8.2025.~~

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade föreslå för stadsfullmäktige att den förvaltningsstadga som trädde i kraft 1.1.2025 ändras på det sätt som framgår av bilagorna som stadsdirektören kompletterat. Ändringarna träder i kraft genast med undantag av de ändringar i förvaltningsstadgans kapitel 4 och 9 som träder i kraft från och med 1.8.2025.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:
"Stadsstyrelsen anser det nödvändigt att bedöma såväl upphandlingsanvisningarnas uppdateringsbehov som förvaltningsorganens praxis vid övervakningen av upphandlingarna".

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 5

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att ändra den förvaltningsstadga som trädde i kraft 1.1.2025 på det sätt som framgår av bilagorna. Ändringarna träder i kraft genast med undantag av de ändringar i förvaltningsstadgans kapitel 4 och 9 som träder i kraft från och med 1.8.2025.

Protokollet justeras och godkänns för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Bilagor:

- Förvaltningsstadgan 1.1.2025, ändringar fr.o.m. 1.6.2025 (stadsstyrelsen 28.4.2025), ändringarna synliga (fi)
- Förvaltningsstadgan 1.1.2025, ändringar fr.o.m. 1.6.2025 (stadsstyrelsen 28.4.2025), renskriven version (fi)
- Förvaltningsstadgan 1.1.2025, ändringar fr.o.m. 1.6.2025 (stadsstyrelsen 28.4.2025), renskriven version (sv)

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

Sari-Anna Pennanen, stadsjurist,
(fornamn.efternamn@vantaa.fi)

VANDA STADS FÖRVALTNINGSSTADGA

Godkänd av stadsfullmäktige 16.12.2024

Förvaltningsstadgan är i kraft fr.o.m. 1.1.2025

Ändringar har gjorts i stadsfullmäktige 27.1.2025 § 3

Ändringar har gjorts i stadsfullmäktige x.x.xxxx § x

Innehållsförteckning

VANDA STADS FÖRVALTNINGSSTADGA.....	1
Godkänd av stadsfullmäktige 16.12.2024.....	1
Förvaltningsstadgan är i kraft fr.o.m. 1.1.2025.....	1
DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION.....	1
1 kap. – Allmänna bestämmelser.....	1
1 § Tillämpning av förvaltningsstadgan.....	1
2 § Språkliga rättigheter i kommunens förvaltning och verksamhet.....	1
3 § Kommuninvånarnas deltagande.....	1
4 § God lednings- och förvaltningssed.....	2
5 § Stadens kommunikation.....	2
6 § Datasäkerhet och dataskydd.....	2
2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet.....	3
1 § Ledningen av staden.....	3
2 § Stadens organisation.....	3
3 § Koncernledningen.....	4
4 § Förtroendevald på deltid.....	4
5 § Stadsstyrelseordförandens uppgifter.....	5
6 § Stadsfullmäktigeordförandens uppgifter.....	5
7 § Stadsdirektörens uppgifter och beslutanderätt.....	5
8 § Biträdande stadsdirektörernas uppgifter och beslutanderätt.....	7
9 § Serviceområdesdirektörernas uppgifter och beslutanderätt.....	8
10 § Uppgifter som ankommer på serviceenheternas chefer med ansvar för ekonomi- och förvaltningsservicen inom de gemensamma tjänsterna.....	10
3 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.....	11
1 § Uppgifter för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.....	11
2 § Serviceområden inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft och serviceenheter som lyder under stadsdirektören.....	11

3 § Uppgifter för serviceområdet för livskraftstjänster och livskraftsdirektörens beslutanderätt.....	12
4 § Uppgifter för serviceområdet för personalservice och personaldirektörens beslutanderätt.....	12
5 § Uppgifter för serviceområdet för koncernservice och beslutanderätt som ankommer på direktören för koncernservicen.....	13
6 § Uppgifter för serviceområdet för kommunal demokrati och förvaltningsdirektörens beslutanderätt	14
7 § Uppgifter inom serviceområdet för ekonomi och strategi och ekonomi- och strategidirektörens beslutanderätt.....	15
8 § Finansieringsdirektörens beslutanderätt.....	16
9 § Uppgifter för serviceområdet för sysselsättning och integration och beslutanderätt som ankommer på direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen.....	16
10 § Uppgifter för serviceenheten för den interna revisionen och revisionsdirektörens beslutanderätt	17
11 § Uppgifter för serviceenheten för information.....	19
4 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom verksamhetsområdet för fostran och lärande.....	20
1 § Uppgifter för verksamhetsområdet för fostran och lärande.....	20
2 § Biträdande stadsdirektörens beslutanderätt.....	20
3 § Serviceområden inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och de gemensamma tjänsterna.....	21
4 § Den grundläggande utbildningens uppgifter och beslutanderätten för direktören för den grundläggande utbildningen.....	21
5 § Beslutanderätt för grundskolerektor.....	22
6 § Uppgifter för serviceområdet för den svenskspråkiga servicen och beslutanderätt som ankommer på direktören för den svenskspråkiga servicen.....	22
7 § Beslutanderätt för rektor i svenskspråkig grundskola och svenskspråkigt gymnasium.....	24
8 § Uppgifter för serviceområdet för utbildning på andra stadiet och beslutanderätt som ankommer på direktören för utbildningen på andra stadiet.....	24
9 § Gymnasierektors beslutanderätt.....	25
10 § Beslutanderätt för yrkesinstitutet Varas rektor.....	25
11 § Uppgifter för serviceområdet för småbarnspedagogik och beslutanderätt som ankommer på direktören för småbarnspedagogiken.....	26
5 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.....	28
1 § Uppgifter för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.....	28
2 § Biträdande stadsdirektörens beslutanderätt.....	28

3 § Serviceområden inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och de gemensamma tjänsterna.....	28
4 § Uppgifter för serviceområdet för livslångt lärande och befogenheter som ankommer på direktören för tjänster för livslångt lärande.....	29
<i>(ändringar har gjorts i stadsfullmäktige 27.1.2025 § 3).....</i>	<i>29</i>
5 § Beslutanderätten för vuxenutbildningsinstitutets rektor.....	30
6 § Beslutanderätten för konstskolans och musikinstitutets rektor.....	30
7 § Uppgifter för serviceområdet för kultur- och biblioteksservicen.....	30
8 § Uppgifter för idrottsservicens serviceområde och idrottsdirektörens beslutanderätt.....	31
9 § Uppgifter för serviceområdet för ungdoms- och samverkansservicen.....	31
6 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom stadsmiljöns verksamhetsområde.....	32
1 § Uppgifter för stadsmiljöns verksamhetsområde.....	32
2 § Biträdande stadsdirektörens beslutanderätt.....	32
3 § Serviceområden inom stadsmiljöns verksamhetsområde och de gemensamma tjänsterna.....	33
4 § Befogenheter som ankommer på chefen för gemensamma tjänster inom stadsmiljöns verksamhetsområde.....	34
5 § Uppgifter för serviceområdet för gator och parker och stadsingenjörens beslutanderätt.....	34
6 § Den kommunala parkeringsövervakarens beslutanderätt.....	35
7 § Uppgifter för serviceområdet för stadsstruktur och miljö samt stadsplaneringsdirektörens beslutanderätt.....	35
8 § Byggnadstillsynschefens uppgifter och beslutanderätt.....	36
9 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på chefen för miljötjänster.....	38
10 § 1:a stadsveterinärens uppgifter och beslutanderätt.....	38
11 § Byggnadsjuristens beslutanderätt.....	38
12 § Uppgifter inom serviceområdet för fastigheter och lokaler och fastighetsdirektörens beslutanderätt.....	38
13 § Stadsgeodetens beslutanderätt.....	41
7 kap. – Organens sammansättning.....	42
1 § Stadsfullmäktige.....	42
2 § Stadsstyrelsen och dess sektioner.....	42
3 § Revisionsnämnden.....	42
4 § Stadsmiljönämnden, stadsrumsnämnden, nämnden för fostran och lärande och nämnden för stadskultur och välfärd.....	43

5 § Stadsmiljönämndens tillståndssektion.....	43
6 § Den svenskspråkiga sektionen och sektionen för individärenden inom nämnden för fostran och lärande.....	43
7 § Valorgan.....	44
8 kap. – Stadsstyrelsens och koncernsektionens uppgifter och beslutanderätt.....	45
1 § Stadsstyrelsens uppgifter och beslutanderätt.....	45
2 § Stadsstyrelsens aftonskola.....	47
3 § Redogörelse.....	48
4 § Stadsstyrelsens koncernsektions uppgifter och beslutanderätt.....	48
5 § Stadsstyrelsens koncernsektions aftonskola.....	49
6 § Stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion.....	49
7 § Livskrafts- och sysselsättningssektionens aftonskola.....	50
8 § Vidareöverföring av befogenheter.....	51
9 kap – Nämndernas och deras sektioners beslutanderätt.....	52
1 § Nämndernas allmänna uppgifter och beslutanderätt.....	52
2 § Stadsmiljönämndens uppgifter och beslutanderätt.....	52
3 § Stadsmiljönämndens tillståndssektions uppgifter och beslutanderätt.....	53
4 § Stadsrumsnämndens uppgifter och beslutanderätt.....	54
5 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på nämnden för fostran och lärande.....	57
6 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på den svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande.....	59
7 § Uppgifter och befogenheter som ankommer på sektionen för individärenden inom nämnden för fostran och lärande.....	59
8 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på nämnden för stadskultur och välfärd.....	59
9 § Vidareöverföring av befogenheter.....	60
10 kap. - Övertagningsförfarande.....	61
1 § Stadsstyrelsens och nämndernas övertagningsrätt.....	61
2 § Utnyttjande av övertagningsrätt.....	61
3 § Meddelande om beslut som kan övertas.....	61
4 § Ärenden som inte meddelas för övertagningsförfarande.....	62
5 § Verkställande av beslut.....	64
11 kap – Ordnande av informationshantering och dokumentförvaltning samt underteckningsrätt.....	65

1 § Stadsstyrelsens uppgifter och beslutanderätt som gäller informationshantering och dokumentförvaltning.....	65
2 § Uppgifter och beslutanderätt för den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen och arkivfunktionen.....	65
3 § Elektronisk underskrift.....	66
4 § Undertecknande av ett verksamhetsområdes handlingar och avtal.....	66
5 § Undertecknande av ett serviceområdes handlingar och avtal.....	66
6 § Undertecknande av en serviceenhets handlingar och avtal.....	66
7 § Undertecknande av handlingar och avtal som grundar sig på tjänsteinnehavarbeslut.....	67
8 § Undertecknande av handlingar som grundar sig på stadsfullmäktiges beslut.....	67
9 § Undertecknande av handlingar som grundar sig på beslut av stadsstyrelsen och dess sektioner....	67
10 § Undertecknande av stadsstyrelsens fullmakt.....	68
11 § Undertecknande av handlingar som grundar sig på beslut av en nämnd och dess sektion.....	68
12 § Protokollsutdrag.....	68
13 § Beslut om utlämnande av handlingar.....	68
14 § Mottagande av bevislig delgivning.....	68
12 kap. – Personalfrågor.....	69
1 § Allmän behörighet i personalfrågor.....	69
2 § Val av personal.....	69
3 § Befogenheter vid inrättande och indragning av tjänster samt ändring av behörighetsvillkor och tjänstebeteckningar.....	70
4 § Befogenheter vid inrättande och indragning av anställningar i arbetsavtalsförhållande samt ändring av behörighetsvillkor och tjänstebeteckningar för anställningen.....	71
5 § Ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande.....	71
6 § Överföringar.....	71
7 § Ledigförklarande av tjänst utan offentligt ansökningsförfarande.....	71
8 § Anställningsförbud.....	72
9 § Ställföreträdare.....	72
10 § När tjänsteinnehavares rättigheter och skyldigheter träder i kraft.....	73
11 § Upphävning av villkorligt valbeslut.....	73
12 § Tillämpning av bestämmelserna i tjänste- och arbetskollektivavtalen.....	73
13 § Bisysslor.....	73
14 § Utredning av en tjänsteinnehavares arbets- och funktionsförmåga.....	74

15 § Förflyttning av tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande.....	74
16 § Avstängning från tjänsteutövning.....	74
17 § Ett tjänsteförhållandes upphörande, permittering och ombildning till deltidsanställning.....	75
18 § Ersättning för inkomstbortfall.....	75
19 § Återkrav av lön.....	75
DEL 2 – EKONOMI OCH KONTROLL.....	76
13 kap. – Upphandlingar.....	76
1 § Stadsstyrelsens beslutanderätt.....	76
2 § Beslutanderätt för stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion och koncernsektionen....	76
3 § Nämndernas allmänna beslutanderätt.....	76
4 § Stadsrumsnämndens beslutanderätt.....	76
5 § Stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas beslutanderätt.....	76
6 § Serviceområdesdirektörens beslutanderätt.....	77
7 § Personaldirektörens beslutanderätt.....	77
8 § Upphandlingsdirektörens beslutanderätt.....	77
9 § Beslutanderätt som ankommer på direktören för IT-administrationen.....	78
10 § Förvaltningsdirektörens beslutanderätt.....	78
11 § Ekonomi- och strategidirektörens beslutanderätt.....	78
12 § Finansieringsdirektörens beslutanderätt.....	78
13 § Beslutanderätt som ankommer på chefen för ekonomiservicen.....	79
14 § Beslutanderätt som ankommer på direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen.....	79
15 § Informationsdirektörens beslutanderätt.....	79
16 § Revisionsdirektörens beslutanderätt.....	79
17 § Stadsingenjörens beslutanderätt.....	79
18 § Fastighetsdirektörens beslutanderätt.....	79
19 § Delegering av beslutanderätten.....	80
20 § Deltagande i gemensamma upphandlingar.....	80
14 kap. – Ekonomi.....	81
1 § Budget och ekonomiplan.....	81
2 § Verkställande av budgeten.....	81
3 § Uppföljning av verksamheten och ekonomin.....	81
4 § Budgetens bindande verkan.....	82

5 § Ändringar i budgeten.....	82
6 § Ekonomiförvaltning.....	82
7 § Kassamedel.....	83
8 § Godkännande av användningen av anslag.....	83
9 § Beviljande av uppskov med betalning.....	84
10 § Beslut om avgifter.....	84
11 § Beviljande av befrielse delvis eller helt från betalningen av offentligrättsliga eller privaträttsliga avgifter.....	84
12 § Efterskänkande av fordran.....	84
13 § Beslut om skadestånd.....	85
14 § Närmare bestämmelser.....	85
15 kap. – Revision av förvaltning och ekonomi.....	86
1 § Den externa revisionens uppgiftsområde.....	86
2 § Organisation av förvaltningens och ekonomins revision.....	86
3 § Revisionsnämndens sammanträden.....	86
4 § Revisionsnämndens uppgifter och beslutanderätt.....	87
5 § Revisionsnämndens ordförandes uppgifter och beslutanderätt.....	87
6 § Stadsrevisorers uppgifter och beslutanderätt.....	88
7 § Val av revisionssammanslutning.....	89
8 § Revisorers uppgifter.....	89
9 § Revisionsberättelsen och nämndens utvärderingsberättelse.....	89
10 § Revisionsnämndens information.....	90
16 kap. – Säkerhet, beredskapsåtgärder, riskhantering och intern kontroll.....	91
1 § Säkerhetsledning och säkerhetsplanering.....	91
2 § Beredskapsåtgärder och beredskapsplanering.....	91
3 § Riskhantering och intern kontroll.....	91
4 § Uppgifter och beslutanderätt.....	91
DEL 3 - BESLUTS- OCH FÖRVALTNINGSFÖRFARANDET.....	94
17 kap. – Sammanträdesförfarande.....	94
1 § Tillämpningsområde.....	94
2 § Sätt att fatta beslut i ett organ.....	94
3 § Tid och plats för sammanträde.....	94

4 § Kallelse till sammanträde.....	95
5 § Innehåll i kallelsen till sammanträde.....	95
6 § Föredragningslistan.....	95
7 § Fortsatt sammanträde.....	96
8 § Inkallande av ersättare.....	96
9 § Rätt att närvara och yttra sig i stadsfullmäktige.....	96
10 § Rätt att närvara och yttra sig i andra organ.....	97
11 § Sammanträdet laglighet och beslutförhet.....	97
12 § Tillfällig ordförande.....	98
13 § Ledning av sammanträdet samt anföranden.....	98
14 § Jäv.....	98
15 § Ordningsföljd för behandling av ärenden.....	99
16 § Sammanträdet offentlighet.....	99
17 § Bordläggning och återremiss för beredning.....	100
18 § Förslag och avslutande av diskussionen.....	100
19 § Konstaterande av beslut.....	100
20 § Förslag som tas upp till omröstning.....	100
21 § Omröstningssätt och omröstningsordning.....	101
22 § Protokollföring.....	101
23 § Justering av protokollet.....	102
24 § Protokollets innehåll.....	102
25 § Bestyrkande av protokollsutdrag.....	103
26 § Delgivning av beslut till kommunmedlemmar.....	104
18 kap - Val.....	105
1 § Allmänna bestämmelser om val.....	105
2 § Fullmäktiges valnämnd.....	105
3 § Inlämning av kandidatlistor.....	105
4 § Uppgörande av kandidatlistor och ombud.....	106
5 § Granskning och rättelse av kandidatlistor.....	106
6 § Sammanställning av kandidatlistor.....	106
7 § Förrättande av proportionella val.....	106
8 § Sluten omröstning med sedlar och röstsedlarnas förvaring.....	107

9 § Konstaterande av valresultatet.....	107
19 kap. – Föredragande.....	108
1 § Föredragande i stadsstyrelsen och dess sektioner.....	108
2 § Föredragande i nämnderna och dess sektioner.....	108
3 § Föredragning i andra organ.....	109
4 § Överföring av föredragningsbefogenheter.....	109
20 kap. – Initiativ från kommuninvånarna.....	110
1 § Initiativrätt.....	110
2 § Behandling av initiativ.....	110
3 § Uppgifter som ska lämnas till initiativtagaren.....	110
Del 4 – FULLMÄKTIGE.....	111
21 kap. – Fullmäktiges verksamhet.....	111
1 § Organiseringen av fullmäktiges verksamhet.....	111
2 § Bildande av fullmäktigegrupper och namn på fullmäktigegrupper.....	111
3 § Förändringar i en fullmäktigegrupps sammansättning.....	112
4 § Sittordning.....	112
5 § Sammanträdeslokaler.....	112
6 § Fullmäktigegruppens uppgifter vid inkallande av ersättare.....	112
7 § Fullmäktiges kansliuppgifter.....	112
8 § Konstaterande av närvaro vid fullmäktiges sammanträden.....	112
9 § Anföranden vid fullmäktiges sammanträden.....	113
10 § Åtgärdsmotion.....	114
22 kap. – Fullmäktigeledamöternas rätt att väcka motioner och framställa frågor.....	115
1 § Fullmäktigeledamöternas motioner.....	115
2 § Fråga riktad till stadsstyrelsen.....	115
3 § Redogörelse.....	116
4 § Informationsmöte och frågestund.....	116
5 § Stadsfullmäktiges aftonskola.....	117
23 kap. – Utskotten.....	118
1 § Tillsättande av fullmäktigeutskott.....	118
2 § Tillsättandet av tillfälligt utskott.....	118
DEL 5 – GRUNDERNA FÖR DE FÖRTROENDEVALDAS EKONOMISKA FÖRMÅNER.....	119

24 kap. – Arvoden och ersättningar.....	119
1 § Ersättningar till förtroendevalda.....	119
2 § Sammanträdesarvoden till ledamöter i organ.....	119
3 § Arvode för tilläggstimmar.....	121
4 § Arvode för förrättningar och berednings- eller verkställighetsuppdrag.....	121
5 § Arvode för justering av protokoll.....	122
6 § Sammanträdesarvode när samma organ har ett eller flera sammanträden.....	122
7 § Betalning av arvode vid inställt sammanträde.....	122
8 § Års- och månadsarvoden till förtroendevalda.....	122
9 § Arvoden till valförrättare.....	125
25 kap. – Ersättning för inkomstbortfall och andra kostnader.....	126
1 § Ersättning för inkomstbortfall och kostnader.....	126
26 kap. – Särskilda bestämmelser.....	128
1 § En kommittés eller delegations sammanträden.....	128
2 § Utbetalning av arvoden och ersättningar.....	128
3 § Avgörande av meningsskiljaktigheter.....	128
DEL 5 – FÖRTROENDEVALDAS EKONOMISKA FÖRMÅNER.....	129
24 kap. - Allmänna bestämmelser.....	129
1 § Arvode, lön och ersättningar till en förtroendevald.....	129
2 § Förmåner för en förtroendevald på deltid.....	129
3 § Delens tillämpningsområde.....	129
4 § Justering av penningbelopp.....	130
25 kap. – Sammanträdesarvoden.....	131
1 § Grundarvode.....	131
2 § Tilläggsarvode.....	131
3 § Deltagande i andra organs sammanträden.....	131
4 § Arvode för sammanträden som hålls av organ utanför staden.....	131
5 § Aftonskolor, informationsmöten, seminarier och utbildningar.....	131
6 § Arvode för deltagande i elektroniskt beslutsförfarande.....	132
7 § Flera sammanträden under samma dag.....	132
8 § Betalning av ordförandearvode till någon annan som har varit ordförande.....	132
9 § Närvarotid som förutsätts för betalning av arvode.....	132

10 § Betalning av arvode vid inställt sammanträde.....	132
26 kap. – Övriga arvoden.....	133
1 § Arvode för justering av protokoll.....	133
2 § Arvode för förrättningar och berednings- eller verkställighetsuppdrag.....	133
3 § Arvoden till valorgan.....	133
4 § Månadsarvode och -lön.....	133
27 kap. – Ersättning för inkomstbortfall och andra kostnader.....	135
1 § Ersättning för inkomstbortfall.....	135
2 § Ersättning för resekostnader.....	135
3 § Övriga kostnadsersättningar.....	136
4 § Kostnadsersättningar för sammanträden som hålls av organ utanför staden.....	136
28 kap. - Särskilda bestämmelser.....	137
1 § Särskilda bestämmelser som gäller förtroendevalda anställda vid Vanda stad.....	137
2 § Betalning av förmåner.....	137
DEL 6 – BEFOGENHETER UNDER UNDANTAGSFÖRHÅLLANDEN OCH I STÖRNINGSSITUATIONER UNDER NORMALA FÖRHÅLLANDEN.....	138
29 kap. - Allmänna bestämmelser och förfarande.....	138
1 § Allmänt.....	138
2 § Störningssituation.....	138
3 § Konstaterande av störningssituation.....	138
4 § Störningssituationen fortsätter.....	139
5 § Störningssituationen upphör.....	139
6 § Bestämmelserna i förhållande till beredskapslagen.....	139
7 § Delegering av stadsstyrelsens allmänna befogenheter i störningssituationer.....	139
30 kap. – Befogenheter i störningssituationer.....	140
1 § Stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörens befogenheter.....	140
2 § Avvikelser från tidsfristen för kallelse till sammanträde.....	140
3 § Centralisering av kommunikationen.....	140
Övergångsbestämmelser.....	140
Bilagan träder i kraft fr.o.m. 1.6.2025.....	141
BILAGA 1 – FÖRTROENDEVALDAS ARVODESTABELLER.....	141
1 § Sammanträdesarvoden.....	141

2 § Arvoden till valorgan.....	142
3 § Månadsarvoden.....	142
4 § Månadslöner.....	143
5 § Kostnadsersättningarnas maximibelopp.....	144

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

1 kap. – Allmänna bestämmelser

1 § Tillämpning av förvaltningsstadgan

Organiseringen av förvaltningen och verksamheten samt besluts- och sammanträdesförfarandena i Vanda stad följer bestämmelserna i denna förvaltningsstadga, om inte något annat bestäms i lag.

2 § Språkliga rättigheter i kommunens förvaltning och verksamhet

I förvaltningen och verksamheten ska språklagen och lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda följas.

I organiseringen av förvaltningen och verksamheten samt i stadens information ska de finsk- och svenskspråkiga invånarnas och servicetagarnas rättighet att få betjäning på sitt eget modersmål, finska eller svenska, inom kommunens alla verksamhetsområden beaktas.

Det ska säkerställas att de anställda har tillräckliga kunskaper i finska och svenska och i fråga om de språkkunskaper som krävs av dem gäller vad som särskilt har föreskrivits eller beslutats.

I kapitel 17 bestäms om skyldigheten att utarbeta organens sammanträdeskallelser, föredragningslistor och protokoll på både finska och svenska.

När kommunen tillhandahåller tjänster i form av köpta tjänster, ska det i avtalet tas med villkor som tryggar att servicetagarnas språkliga rättigheter enligt språklagen förverkligas på det sätt som de ska förverkligas i kommunen.

Om en köpt tjänst gäller enbart den ena språkgruppen, är det möjligt att erbjuda tjänsten och sköta kundkommunikationen enbart på den ifrågavarande språkgruppens språk.

3 § Kommuninvånarnas deltagande

Kommuninvånarna och servicetagarna har rätt att delta i och påverka kommunens verksamhet. Fullmäktige ska se till att det finns tillgång till mångsidiga och effektiva möjligheter till deltagande. Verksamhetsområdena ser planmässigt till att i sina egen verksamhet ordna så att kommuninvånarna bereds möjlighet att påverka kommunens verksamhet i rätt tid och i växelverkan.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

4 § God lednings- och förvaltningssed

I staden följs god lednings- och förvaltningssed.

5 § Stadens kommunikation

Stadsstyrelsen, nämnderna, stadsdirektören och verksamhetsområdenas ledande tjänsteinnehavare ska se till att kommuninvånarna och de som utnyttjar tjänsterna får tillräckligt med information om de ärenden som är under beredning och att de kan delta i och påverka beredningen av dessa ärenden. I kommunikationen ska det användas ett klart och begripligt språk och de olika finsk- och svenskspråkiga invånargruppernas behov ska beaktas.

I koncerndirektivet ges bestämmelser om koncernbolagens information och om tryggheten av de kommunala förtroendevaldas rätt att få tillgång till information.

Bestämmelser om revisionsnämndens information ges i 15 kap. 10 §.

6 § Datasäkerhet och dataskydd

I stadens ledning, riskhantering, chefsarbete och organisation av verksamhetsområdenas operativa verksamhet beaktas datasäkerheten och vid hanteringen av personuppgifter dataskyddet med efterföljande av gällande lagstiftning och myndighetsbestämmelser samt den av stadsstyrelsen fastställda datasäkerhets- och dataskyddspolicyn och stadens interna bestämmelser och anvisningar.

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

1 § Ledningen av staden

Stadsfullmäktige svarar för kommunens verksamhet och ekonomi och utövar kommunens beslutanderätt.

Ledningen av staden bygger på kommunstrategin, ekonomiplanen, budgeten och förvaltningsstadgan.

Stadsstyrelsen leder kommunens verksamhet, förvaltning och ekonomi och svarar för beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet.

För ledningen av stadens verksamhet finns utöver tjänsten som stadsdirektör, tjänsterna som biträdande stadsdirektör för fostran och lärande, biträdande stadsdirektör för stadskultur och välfärd och biträdande stadsdirektör för stadsmiljön.

2 § Stadens organisation

Vanda stads förvaltning indelas administrativt i följande verksamhetsområden:

- koncernledning och livskraft, som utgör stadens centralförvaltning och lyder under stadsdirektören
- fostran och lärande
- stadskultur och välfärd
- stadsmiljön

Verksamhetsområdena indelas i serviceområden och serviceområdena kan indelas i serviceenheter.

Serviceområdena leds av en serviceområdesdirektör.

Verksamhetsområdets gemensamma tjänster lyder under verksamhetsområdets ledning.

De gemensamma tjänsterna svarar centraliserat för verksamhetsområdets (exkl. koncernledning och livskraft) ekonomi- och förvaltningstjänster och övriga stödtjänster. Utöver det kan de gemensamma tjänsterna ha andra uppgifter inom respektive verksamhetsområde. De gemensamma tjänsternas uppgifter kan ordnas inom serviceenheterna och/eller i form av verksamhet som lyder direkt under den biträdande stadsdirektören.

Vanda stads organ är:

- stadsfullmäktige
- stadsstyrelsen, dess koncernsektion och livskrafts- och sysselsättningssektion

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- revisionsnämnden
- centralvalnämnden
- stadsmiljönämnden och dess tillståndssektion
- stadsrumsnämnden
- nämnden för fostran och lärande, dess svenskspråkiga sektion och sektion för individärenden
- nämnden för stadskultur och välfärd

Vanda stads påverkansorgan är:

- ungdomsfullmäktige
- äldrerådet
- rådet för personer med funktionsnedsättning
- Svenska kommittén
- delegationen för mångkulturfrågor.

Om påverkansorganens sammansättning, inrättandet och verksamhetsförutsättningarna beslutar stadsstyrelsen som godkänner verksamhetsreglerna för dessa påverkansorgan. På påverkansorganen tillämpas bestämmelserna om direktioner i kommunallagen.

3 § Koncernledningen

I koncernledningen ingår stadsstyrelsen och dess koncernsektion, stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna, samt i ärenden som rör koncernsammanslutningarna de tjänsteinnehavare som föredrar, beslutar och verkställer enligt förvaltningsstadgans bestämmelser.

4 § Förtroendevald på deltid

Stadsfullmäktiges ordförande, stadsstyrelsens ordförande och stadsstyrelsens bägge vice ordförande kan vara förtroendevalda på deltid. Arbetstiden för en förtroendevald på deltid är 50 % av den fulla arbetstiden. För en förtroendevald på deltid upprättas ingen arbetstidsbokföring på grund av arbetets självständiga karaktär.

Den förtroendevalda ska skriftligen meddela serviceområdet för kommunal demokrati ifall han eller hon vill sköta sitt uppdrag på deltid. Deltidsuppdraget kan inte träda i kraft retroaktivt.

Lönen och andra förmåner för en förtroendevald på deltid fastställs i del 5 av denna förvaltningsstadga.

Till övriga delar ingår bestämmelser om förtroendevalda på deltid i kommunallagen.

5 § Stadsstyrelseordförandens uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen är det stadsstyrelsens ordförande som:

- leder den politiska samverkan som krävs för fullgörandet av kommunstrategin
- följer upp ändamålsenligheten hos de beslut som tas av kommunens organ och vid behov vidtar åtgärder för att ta upp ett ärende till behandling i stadsstyrelsen
- leder behandlingen av ärenden vid stadsstyrelsens sammanträden
- godkänner stadsdirektörens ledigheter, utbildningar, tjänsteresor och övriga utgifter som förorsakas av stadsdirektörens uppgifter
- genomför de årliga resultat- och utvecklingssamtalen med stadsdirektören.
- godkänner utbildning och tjänsteresor för stadsfullmäktiges ordförande och utgifterna för dessa.

6 § Stadsfullmäktigeordförandens uppgifter

Stadsfullmäktiges ordförande godkänner utbildningar och tjänsteresor för stadsstyrelsens ordförande och utgifterna för dessa.

7 § Stadsdirektörens uppgifter och beslutanderätt

Stadsdirektören leder och utvecklar stadens förvaltning, ekonomi och övriga kommunala verksamhet under ledning av stadsstyrelsen. Kommunens verksamhet omfattar utöver kommunen och kommunkoncernen kommunens deltagande i kommunernas gemensamma verksamhet samt övrig verksamhet som anknyter till ägande, avtal och finansiering.

Stadsdirektören:

- leder beredningen och förverkligandet av stadens strategi
- leder ekonomiplaneringen samt finansieringen och den övriga resursstyrningen så att de av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen uppställda målen för verksamheten och ekonomin nås
- leder utvecklingen av staden och stadsstrukturen med hjälp av generalplanering och annan övergripande planering samt genom att styra stadens mark-, avtals-, närings- och bostadspolitik
- svarar för att stadskoncernens verksamhet ger resultat och för övervakningen av koncernsammanslutningarna
- svarar för stadens regionala, riksomfattande och internationella samarbete och intressebevakning samt myndighetssamarbetet
- svarar för stadskoncernens information

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- svarar för organisationen och förverkligandet av god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll samt tryggheten av dess funktionsduglighet
- svarar för styrningen av stadens dataskydd och datasäkerhet.

Stadsdirektören eller den som stadsdirektören förordnar, beslutar om följande:

1. upptagandet av budgetlån inom de ramar som fastställts i budgeten eller genom separata beslut av stadsfullmäktige,
2. i brådskande fall om ärenden i enlighet med 8 kap., 4 §, 2 mom., 4 och 5 punkten,
3. att nöja sig med beslut som rör statsandelar och statsbidrag,
4. förändret av stadens talan inför domstol eller var än stadens rättsliga intressebevakning i övrigt kunde komma i fråga, när det gäller ett ärende som berör hela staden, flera verksamhetsområden eller verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft, ifall inte annat bestämts i denna förvaltningsstadga,
5. att inrätta och delta i projekt som anknyter till hela staden och flera verksamhetsområden och att ge beslutanderätt till projektets ledning för viss tid,
6. utbildningen av de förtroendevalda,
7. användningen av stadsstyrelsens expensmedel samt övriga av stadsstyrelsens anslag upp till 20 000 euro per fall,
8. representationskostnader och representativa tillställningar, där kostnaderna inte överskrider 30 000 euro,
9. uppgiftsfördelningar i anslutning till ett automatiserat beslutsförfarande i enlighet med 6 a kap. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen, ifall beslutsförfarandet gäller fler än ett verksamhetsområde, och
10. också om andra frågor som rör flera än ett verksamhetsområde, om inte annat föreskrivits eller bestämts.

På stadsdirektören tillämpas även 8 § i detta kapitel som rör biträdande stadsdirektörernas uppgifter och beslutanderätt.

8 § Biträdande stadsdirektörernas uppgifter och beslutanderätt

Biträdande stadsdirektören:

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- är underställd stadsstyrelsen och stadsdirektören, och svarar för verksamhetsområdets verksamhet samt leder och utvecklar den
- svarar för ledningen av ekonomiplaneringen och övrig resursstyrning inom sitt verksamhetsområde så att de mål som uppställts av stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och den egna nämnden nås med de resurser som står till buds
- svarar för att verksamhetsområdets verksamhet ger resultat
- svarar för att organisera dataskyddet och datasäkerheten inom sitt verksamhetsområde
- svarar för avtalshanteringen inom sitt verksamhetsområde
- svarar för informationen inom sitt verksamhetsområde
- svarar inom verksamhetsområdet för att inrätta och delta i projekt som anknyter till det egna uppgiftsområdet samt för att organisera projektens administration, ekonomi och upphandlingar,
- svarar för verksamhetsområdets regionala, riksomfattande och internationella samarbete och intressebevakning samt myndighetssamarbete
- svarar för beredningen av ärenden och mål inom sitt verksamhetsområde samt för samordningen av arbetet
- svarar för utvecklingen och planeringen av förvaltningen, personalen och ekonomin inom sitt verksamhetsområde

Biträdande stadsdirektören, eller den som direktören förordnar, beslutar inom sitt verksamhetsområde om:

1. indelningen av serviceområden i serviceenheter, med undantag för serviceenheter som inte ingår i serviceområdena,
2. att ansöka om statsbidrag, EU-bidrag och projektfinansiering och ansökan om ändring i beslut som rör detta,
3. förande av stadens talan inför domstol eller var än stadens rättsliga intressebevakning i övrigt kunde komma i fråga, ifall inte annat bestämts i denna förvaltningsstadga,
4. bruksavgifter och ersättningar för lokaler, områden, byggnader, anläggningar, verksamhetsställen och inventarier i enlighet med de grunder som fastställts av nämnden,
5. tjänster och produkter som erbjuds utomstående parter och de avgifter som ska debiteras för dessa enligt de grunder för prestationer och prissättning som nämnden fastställt, med undantag av avgifterna för småbarnspedagogik och klubbverksamhet samt miljöväsendets avgifter,
6. avtal som gäller fler än ett serviceområde och de gemensamma tjänsterna,
7. forskningstillstånd och dataanvändningstillstånd som gäller fler än ett serviceområde och de gemensamma tjänsterna,
8. utbetalning av skadestånd som gäller de gemensamma tjänsterna och baserar sig på avtal då det rör sig om ett ersättningsansvar som till storlek och motiveringar inte leder till tvistemål,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

9. beviljande av beställningsrättigheter för de gemensamma tjänsternas del,
10. försäljning och donation av material för de gemensamma tjänsternas del,
11. att ansluta sig till föreningar som ingår i de gemensamma tjänsternas uppgiftsområde, när föreningens årliga medlemsavgift underskrider 1000 euro,
12. öppettiderna för verksamhetsställen som är i de gemensamma tjänsternas besittning,
13. tillfällig stängning eller flyttning av ett verksamhetsställe som ingår i de gemensamma tjänsterna,
14. överlåtelsen av lös egendom, lokaler och områden som är i de gemensamma tjänsternas besittning till utomståendes bruk,
15. att ge sitt samtycke till behandling av brottmål då staden är sakägare, på det sätt som bestäms i lagen om strafforderförfarande,
16. att inrätta projekt och ge beslutanderätt till projektets ledning för viss tid,
17. uppgiftsfördelningar i anslutning till ett automatiserat beslutsförfarande inom sitt verksamhetsområde i enlighet med 6 a kap. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen, ifall beslutsförfarandet gäller fler än ett serviceområde,
18. övriga frågor som hör till verksamhetsområdet och berör flera än ett serviceområde eller de gemensamma tjänsterna, om inte annat föreskrivits eller bestämts.

Om biträdande stadsdirektören utöver detta dessutom har uppgiftsspecifik beslutanderätt, fastställs detta separat i denna förvaltningsstadga under verksamhetsområdet i fråga.

9 § Serviceområdesdirektörernas uppgifter och beslutanderätt

Serviceområdesdirektören:

- svarar för att leda och utveckla sitt serviceområde samt för att använda arbetsledningsrätten inom sitt serviceområde
- svarar för resultaten inom det egna serviceområdet och för den strategiska styrningen av serviceområdet, på ett sådant vis att stadens övergripande mål uppnås
- svarar för fördelningen av anslag inom sitt serviceområde
- svarar för att organisera dataskyddet och datasäkerheten inom sitt serviceområde
- svarar för avtalshanteringen inom sitt serviceområde
- svarar för informationen inom sitt serviceområde
- svarar för användningsreglerna för de lokaler, områden, byggnader och anläggningar som är i serviceområdets besittning
- ansöker om tillstånd och samtycken som behövs inom serviceområdet

Serviceområdesdirektören eller den som direktören förordnar beslutar inom sitt serviceområde om:

1. avtal som rör serviceområdet,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

2. forskningstillstånd och dataanvändningstillstånd som rör serviceområdet,
3. betalning av avtalsbaserad skadeersättning då det gäller ett såväl till beloppet som grunderna obesträtt ersättningsansvar,
4. beviljande av beställningsrättigheter,
5. försäljning och donation av material,
6. att ansluta sig till föreningar som ingår i det egna uppgiftsområdet, när föreningens årliga medlemsavgift underskrider 1000 euro,
7. öppettiderna för verksamhetsställen som är i serviceområdets besittning,
8. tillfällig stängning eller flyttning av verksamhetsställe,
9. överlåtelsen av lös egendom, lokaler och områden som är i serviceområdets besittning till utomståendes bruk, med undantag av bokningen av lokaler som besitts av verksamhetsområdet för fostran och lärande samt stadskulturens verksamhetsområde under sådana tider då lokalerna inte är i serviceområdets eget bruk,
10. att ge sitt samtycke till behandling av brottmål då staden är sakägare, på det sätt som bestäms i lagen om strafforderförfarande,
11. ansökan om tillstånd och samtycken som behövs inom serviceområdet,
12. vad beträffar det egna uppgiftsområdet, om uppgiftsfördelningar i anslutning till ett automatiserat beslutsförfarande i enlighet med 6 a kap. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen, och
13. även om övriga ärenden som hör till serviceområdet, ifall inte annat har föreskrivits eller bestämts.

Om biträdande stadsdirektören utöver detta dessutom har uppgiftsspecifik beslutanderätt, fastställs detta separat i denna förvaltningsstadga.

10 § Uppgifter som ankommer på serviceenheternas chefer med ansvar för ekonomi- och förvaltningsservicen inom de gemensamma tjänsterna

Serviceenhetens chef svarar för anordnandet av verksamhetsområdets gemensamma ekonomi- och förvaltningstjänster och övriga stödtjänster.

3 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft

1 § Uppgifter för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft

Verksamhetsområdet leds av stadsdirektören.

Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft fungerar som stadens centralförvaltning och svarar för koncernstyrningen och -övervakningen.

Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft svarar för:

- beredning och verkställande av ärenden som hör till stadsfullmäktige och stadsstyrelsen och dess sektioner
- uppgörandet av stadens strategi och utvecklingen av den strategiska nivån
- tjänster som anknyter till stadens ekonomi
- stadens arbetsgivartjänster och personalservicen, IT-administrationen samt upphandlingar
- koncernstyrningen och -övervakningen
- säkerheten inom staden och beredskapsplaneringen på stadsnivå
- närings-, sysselsättnings- och invandrartjänster som stärker stadens livskraft
- stadens flerkanaliga och tillgängliga rådgivnings-, handlednings- och kundtjänster
- kommunikationen, marknadsföringen och PR-verksamheten
- den interna revisionen
- anordnande av val

2 § Serviceområden inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft och serviceenheter som lyder under stadsdirektören

Verksamhetsområdet omfattar serviceområdena för livskraftstjänster, personalservicen, koncernservicen, kommunal demokrati, ekonomi och strategi samt sysselsättning och integration.

Serviceområdena lyder under stadsstyrelsen.

I de gemensamma tjänsterna som lyder under stadsdirektören ingår informationen och den interna revisionen.

De gemensamma tjänsternas uppgifter kan ordnas inom serviceenheterna och/eller i form av verksamhet som lyder direkt under stadsdirektören.

3 § Uppgifter för serviceområdet för livskraftstjänster och livskraftsdirektörens beslutanderätt

Serviceområdet för livskraftstjänster svarar under livskraftsdirektörens ledning för:

- beredningen av livskrafts- och sysselsättningssektionens sammanträden och verkställandet av sektionens beslut för det egna uppgiftsområdes del,
- planeringen, utvecklingen och skapandet av stadens livskraft,
- verkställandet av stadens livskraftspolitiska riktlinjer och utbudet av stadens livskraftsfrämjande tjänster för företag,
- att ta i beaktande främjandet av livskraft och näringslivets behov i planeringen och genomförandet av stadens markanvändning,
- att delta i planeringen, beslutsfattandet och verkställandet vad beträffar företagens arbetskraft-, utbildnings- och investeringsfrågor och frågor som gäller markanvändningens och trafikens behov,
- att stärka staden som en konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och etableringsmiljö för företag,
- stadens internationella verksamhet inom sitt uppgiftsområde,
- verkställandet av stadens riktlinjer för turismen och för tjänster som riktar sig till turister
- stadens högskolesamarbete inom sitt uppgiftsområde,
- helheten av stadens näringslivsevenemang,
- en projektbyrå för livskraft på stadsnivå,
- utvecklingen av innovationer och främjande av nya verksamhetsmodeller inom stadsorganisationen, i samarbete med verksamhetsområdena,
- att locka företag till staden och för etableringen och tjänsterna i anslutning till dem

Livskraftsdirektören beslutar om att ge anvisningar på stadsnivå inom sitt ansvarsområde.

4 § Uppgifter för serviceområdet för personalservice och personaldirektörens beslutanderätt

Serviceområdet för personalservice svarar under personaldirektörens ledning för:

- verkställandet av personalpolicyn, de centraliserade arbetsgivar-, personal- och löneräkningstjänsterna samt utvecklingstjänsterna för stadens anställda
- att ge anvisningar på koncernnivå inom sitt ansvarsområde

Personaldirektören, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. godkännandet av företagshälsovårdens verksamhetsplan och verksamhetsprogrammet för arbetarskyddet, och
2. förandet av talan i personalärenden vid allmänna domstolar.

Personaldirektören eller den som direktören förordnar representerar staden i arbetsmarknadsfrågor och som arbetsgivarpart vid lokala förhandlingar enligt huvudavtalet för den kommunala sektorn.

5 § Uppgifter för serviceområdet för koncernservice och beslutanderätt som ankommer på direktören för koncernservicen

Serviceområdet för koncernservice svarar under ledning av direktören för koncernservicen för:

- koncernstyrningen och -övervakningen inom staden samt beredningen av koncerndirektivet
- beredningen av koncernsektionens aftonskolor
- utvecklingen av digitala tjänster och planeringen och förverkligandet av IT-upphandlingar
- produktionen av IT-tjänster, instrueringen av IT-tjänsternas leverantörer samt tillsynen under anordningarnas livscykel
- utvecklingen och övervakningen av datasäkerheten inom staden, informationssystemens funktion och interoperabilitet samt interoperabiliteten hos informationslager
- informationshanteringen på stadsnivå med undantag av de uppgifter som hör till serviceområdet för kommunal demokrati, upprätthållandet av en informationshanteringsmodell, och för konsekvensbedömning, beskrivningar av handlingsoffentligheten samt utbildning och rådgivning i anslutning till informationshanteringen med undantag av de uppgifter som hör till serviceområdet för kommunal demokrati
- utveckling av stadens upphandlingsväsen, ansvarsskyldighet, samt strategisk styrning och föreskrifter som rör stadens upphandlingar
- centraliserade gemensamma upphandlingar och gemensamma upphandlingsavtal i enlighet med stadsstyrelsens beslut
- utvecklingen av stadskoncernens konkurrensutsättningsprocesser och därtill hörande avtalshantering
- den centraliserade beställningen av upphandlingar och beställningarnas styrning
- anordnande och konkurrensutsättning av måltids- och sanitetsservicen liksom beställning av dessa för verksamhetsområdenas räkning samt i anknytning därtill handledning och tillsyn av serviceproducenterna
- konkurrensutsättning av receptions-, bevaknings- och säkerhetstjänsterna samt post- och transportservicen, liksom beställning av dessa för verksamhetsområdenas räkning samt i anknytning därtill handledning och tillsyn av serviceproducenterna

Direktören för koncernservicen, eller den som direktören förordnar, beslutar:

1. i brådskande fall om ärenden i enlighet med 8 kap., 4 §, 2 mom., 4 och 5 punkten, och
2. i brådskande fall eller fall som är av mindre betydelse för staden om att ge samtycke och använda inlösningsrätt i anslutning till överlåtelse av aktier
3. om att ge anvisningar på koncernnivå inom sitt ansvarsområde

6 § Uppgifter för serviceområdet för kommunal demokrati och förvaltningsdirektörens beslutanderätt

Serviceområdet för kommunal demokrati svarar under förvaltningsdirektörens ledning för:

- beredningen av stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens och dess sektioners sammanträden och verkställandet av besluten
- att utveckla beredningen och beslutsfattandet samt styrningen av dessa på stadsnivå
- arrangemangen vid allmänna val
- de centraliserade förvaltningstjänsterna inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft
- stadens gemensamma juridiska ärenden samt styrningen av dessa
- stadens översättningstjänster
- ärendehantering, information som ska förvaras varaktigt, informationsstyrningsplaner samt utbildning och rådgivning i anslutning till dessa uppgifter
- säkerhets- och beredskapsfrågor på stadsnivå samt riskhantering och intern kontroll
- främjande av funktionell jämställdhet och likabehandling

Förvaltningsdirektören, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. publiceringen av kommunens meddelanden,
2. beviljandet av understöd inom ramarna för anslagen för att stödja fullmäktigegruppernas verksamhet,
3. mottagandet och förvaltandet av medel som testamenterats eller donerats till staden och arv som tillfallit staten samt förvaltningsanvisningarna, då den testamenterade, donerade eller ärvda egendomens värde uppgår till högst 200 000 euro och det i testamentet eller donationen ingår en ändamålsbestämmelse eller andra bestämmelser om användningsändamålet för egendomen,
4. att ge anvisningar på stadsnivå inom sitt ansvarsområde.

Förvaltningsdirektören övervakar användningen av stadens vapen och sörjer för användningen av stadshusets lokaler.

Inom serviceområdet för kommunal demokrati verkar stadens dataskyddsombud.

7 § Uppgifter inom serviceområdet för ekonomi och strategi och ekonomi- och strategidirektörens beslutanderätt

Serviceområdet för ekonomi och strategi svarar under ekonomi- och strategidirektörens ledning för:

- beredningen och rapporteringen av stadens strategi
- beredningen av budgeten samt styrningen av investeringar och stadens servicenät
- stadsforskning och statistikföring
- stadens projektmodell
- stadskoncernens finansieringstjänster och försäkringsskydd
- stadskoncernens ekonomiservice
- Vanda stads skadefonds och Vanda stads fastighetsfonds stadgeenliga uppgifter

Ekonomi- och strategidirektören, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. olika slag av derivativ- och garderingsavtal som används i samband med stadens finansieringslösningar, om övriga avtal om olika finansieringsinstrument, samt om leasing- och hyresavtal i anknytning till finansieringen enligt de allmänna anvisningar som stadsstyrelsen godkänt och
2. ersättande av den långfristiga upplåningen, antingen helt eller delvis, med kortfristiga lån för en tid som omfattar högst den innevarande budgetperioden,
3. att ge anvisningar på koncern- och stadsnivå inom sitt ansvarsområde.

8 § Finansieringsdirektörens beslutanderätt

Finansieringsdirektören, eller den som finansieringsdirektören förordnar, beslutar om:

1. ändring av återbetalningstider och lånevillkor för existerande lån,
2. upptagningen av kortfristiga lån inom de gränser stadsfullmäktige fastställer
3. beviljande av kortfristiga lån till sammanslutningar inom stadskoncernen och om upptagningen av kortfristiga lån hos sammanslutningar som ingår i stadskoncernen enligt stadsstyrelsens allmänna anvisningar,
4. deponeringen eller placeringen av stadens kassamedel enligt stadsstyrelsens allmänna anvisningar och vad som totalt sett blir fördelaktigast för staden,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

5. öppnandet och avslutandet av stadens konton,
6. beviljande och fastställande av dispositionsrätt till stadens bankkonton
7. koncernkonton och betalningsrörelsen,
8. korrigeringen av kassafel samt
9. betalningen av ersättningar ur skadefondens medel då ersättningen baserar sig på klara och obestridda ersättningsgrunder och ersättningskravet (moms 0 %) inte överskrider 30 000 euro (moms 0 %).

Finansieringsdirektören svarar för uppgifterna enligt de av stadsfullmäktige godkända stadgarna för Vanda stads skadefond och Vanda stads fastighetsfond.

9 § Uppgifter för serviceområdet för sysselsättning och integration och beslutanderätt som ankommer på direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen

Serviceområdet för sysselsättning och integration svarar under ledning av direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen, ifall inget annat bestämts, för:

- beredningen av livskrafts- och sysselsättningssektionens sammanträden och verkställandet av sektionens beslut för det egna uppgiftsområdes del
- de uppgifter som föreskrivits för arbetskraftsmyndigheten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och i andra lagar
- genomförandet av samarbete som gäller arbetsgivartjänster och upphandlingar mellan huvudstadsregionens kommuner
- de uppgifter som föreskrivits för kommunen i lagen om främjande av integration
- styrningen och samordningen på stadsnivå av integrationsfrämjande tjänster
- andra sysselsättnings- och integrationstjänster som baserar sig på kommunens allmänna kompetens och som stärker stadens livskraft
- stadens flerkanaliga och tillgängliga rådgivnings-, handlednings- och kundtjänster
- de uppgifter som föreskrivits för kundservicen i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen
- utvecklingen av kundservice på stadsnivå och för kundservicesystem, telefonanslutningar och beredskapsanslutningar på stadsnivå
- organiseringen och samordningen av stadens telefontjänster vid störningar och undantagsförhållanden
- strategisk planering, utvecklingen och förverkligandet av stadens sysselsättningstjänster, integrationstjänster, stöd för e-tjänster för kommuninvånarna och rådgivnings- och e-tjänster

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen eller den som direktören förordnar, beslutar, ifall inget annat bestämts, om:

1. de uppgifter som föreskrivits för Arbetskraftsmyndigheten i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice och i andra lagar, där befogenheterna kan överföras till en tjänsteinnehavare,
2. de uppgifter som föreskrivits för kommunen i lagen om främjande av integration, där befogenheterna kan överföras till en tjänsteinnehavare,
3. att lämna en utredning och ett utlåtande till laglighetskontrollmyndigheten om klagomål som anförts över ett serviceområde, en serviceenhet eller en person som är anställd vid den,
4. beviljandet av sysselsättningsstöd och sommarjobbssedlar enligt de villkor och riktlinjer som livskrafts- och sysselsättningssektionen fastställt, och
5. de anvisningar på stadsnivå som hör till serviceområdets uppgiftsområde och gäller serviceområdets egen verksamhet.

10 § Uppgifter för serviceenheten för den interna revisionen och revisionsdirektörens beslutanderätt

Serviceenheten för den interna revisionen bistår under revisionsdirektörens ledning stadsstyrelsen och stadsdirektören i arbetet med att utvärdera och utveckla den interna kontrollens och riskhanterings funktionsduglighet genom att utföra revision av förvaltning, ekonomi och funktioner inom stadskoncernen samt genom att erbjuda konsulttjänster.

Den interna revisionen rapporterar till stadsdirektören och stadsstyrelsen.

Den interna revisionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna och kostnadsfritt rätt att ta del av all den information och de handlingar som den interna revisionen anser nödvändiga för att kunna genomföra revisionerna samt rätt att komma in i alla stadens lokaler.

Revisionsdirektören:

- svarar för att leda och utveckla den interna revisionen samt för att använda arbetsledningsrätten
- svarar för resultaten inom den interna revisionen och för den strategiska styrningen, på ett sådant vis att stadens övergripande mål uppnås
- svarar för fördelningen av anslag inom den interna revisionen
- svarar för att organisera dataskyddet och datasäkerheten inom den interna revisionen
- svarar för avtalshanteringen inom den interna revisionen
- svarar för kommunikationen inom den interna revisionen

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- svarar för upprättande av skadeanmälan

Revisionsdirektören, eller den som revisionsdirektören förordnar, beslutar om:

1. att avge utlåtanden i frågor som hör till den interna revisionens uppgiftsområde,
2. avtal som gäller den interna revisionen,
3. forskningstillstånd och dataanvändningstillstånd som gäller den interna revisionen,
4. betalning av avtalsbaserad skadeersättning då det gäller ett såväl till beloppet som grunderna obestritt ersättningsansvar,
5. beviljande av beställningsrättigheter,
6. anskaffningar av material och tjänster som underskrider det nationella tröskelvärdet i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal,
7. donation och försäljning av material,
8. att ansluta sig till föreningar som ingår i det egna uppgiftsområdet, när föreningens årliga medlemsavgift underskrider 1000 euro,
9. att ge sitt samtycke till behandling av brottmål då staden är sakägare, på det sätt som bestäms i lagen om strafforderförfarande,
10. vikariearrangemang för revisionsdirektörens del
11. att ansöka om tillstånd och samtycken som behövs inom den interna revisionen
12. även övriga ärenden som hör till den interna revisionen, om inte annat har föreskrivits eller bestämts.

11 § Uppgifter för serviceenheten för information

Serviceenheten för information svarar under informationsdirektörens ledning för stadens centraliserade informationsuppgifter och hela stadens marknadsföringsuppgifter samt för anvisningar på stadsnivå inom sitt ansvarsområde samt för information vid verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.

Informationsdirektören, eller den som direktören förordnar, svarar för:

1. strategiska riktlinjer och planer för information på stadsnivå
2. information på stadsnivå i kris- och störningssituationer och planer för dessa och om praxisen för information i kris- och störningssituationer
3. planering av informationens jourssystem och systemets funktionsförmåga i samarbete med verksamhetsområdenas informationschefer

Dessutom leder informationsdirektören samarbetet mellan verksamhetsområdenas informationsenheter.

4 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom verksamhetsområdet för fostran och lärande

1 § Uppgifter för verksamhetsområdet för fostran och lärande

Verksamhetsområdet för fostran och lärande leds av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande svarar för:

- att bereda och verkställa de ärenden som ingår i de uppgiftsområden som ankommer på nämnden för fostran och lärande
- småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet samt stödet under hela lärtigen
- verksamhetsområdets svenskspråkiga tjänster och samordningen av de svenskspråkiga tjänsterna på stadsnivå

2 § Biträdande stadsdirektörens beslutanderätt

Biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. studerandevårdsplanen för yrkesinstitutet Varia,
2. skolresebidrag och rätt till avgiftsfri skolskjuts för elever i grundskolan, förskoleundervisningen och den förberedande undervisningen för 6-åringar, och
3. avgiftsfria skjutsar eller resebidrag inom småbarnspedagogiken samt
4. att godkänna undervisnings- och utbildningsanordnarens elevhälsoplan

Om beslutanderätten för biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande bestäms även i 2 kap. 8 §.

3 § Serviceområden inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och de gemensamma tjänsterna

Till verksamhetsområdet för fostran och lärande hör serviceområdena för den grundläggande utbildningen, svenskspråkiga servicen, utbildningen på andra stadiet och småbarnspedagogiken.

Verksamhetsområdets gemensamma tjänster lyder under biträdande stadsdirektören.

De gemensamma tjänsterna svarar centraliserat för ekonomi- och förvaltningstjänsterna och övriga stödtjänster som verksamhetsområdet har ansvar för, stödet under hela lärtigen och sörjer för sin del för välfärdsarbetet för barn och unga, samordningen av elev- och studerandevårdens samarbete och samarbetet mellan läroanstalterna och högskolorna.

De gemensamma tjänsternas uppgifter kan ordnas inom serviceenheterna och/eller i form av verksamhet som lyder direkt under den biträdande stadsdirektören.

Serviceområdena och de gemensamma tjänsterna är underställda nämnden för fostran och lärande.

4 § Den grundläggande utbildningens uppgifter och beslutanderätten för direktören för den grundläggande utbildningen

Serviceområdet för den grundläggande utbildningen svarar under ledning av direktören för den grundläggande utbildningen för:

- att organisera och utveckla den finskspråkiga grundläggande utbildningen
- att utveckla den grundläggande utbildningens servicenät
- handledning och tillsyn av en läropliktig som avslutar den grundläggande utbildningen

Direktören för den grundläggande utbildningen, eller den som direktören förordnar, beslutar om följande:

1. antagning av elev i grundläggande utbildning i det fall då det är fråga om antagning till närskola som avses i 6 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,
2. ifall en elev kan inleda sin skolgång ett år tidigare eller senare än föreskrivet,
3. antagning av elev i förberedande undervisning, flexibel grundläggande utbildning och arbetslivsinriktad grundläggande utbildning,
4. elevspecifika stödåtgärder för en elev, avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen samt tillfällig befrielse av en elev från att fullgöra lärokursen i ett läroämne, om eleven av hälsoskäl inte kan studera läroämnet,
5. avvikande ordnande av undervisning,
6. att låta en elev inom den grundläggande utbildningen fortsätta sin skolgång då rätten till skolgång upphört,
7. vid behov om byte av skolgångsställe för en grundskoleelev,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

8. att förordna en lärare att undersöka hur läroplikten fullgörs,
9. att ge tillstånd att starta och fortsätta undervisningen i språkundervisningsgrupper med färre antal elever än vad som fastställs i läroplanen,
10. på vilka ställen morgon- och eftermiddagsverksamheten för barn i enlighet med lagen om grundläggande utbildning ordnas, om antagningen av barn till morgon- och eftermiddagsverksamheten, om placeringen av barnen på verksamhetsställena samt utvärderingen av verksamheten,
11. skolornas läsårsplaner och godkännande av ordningsregler,
12. avbrytande för viss tid av fullgörandet av läroplikten för en elev inom den grundläggande utbildningen för över en (1) månads tid,
13. avbrytande av fullgörandet av läroplikten för en elev inom den grundläggande utbildningen tills vidare (bestående avbrott) och
14. befrielse från livsåskådningsämnen och återgång till undervisning i livsåskådningsämnen.

5 § Beslutanderätt för grundskolerektor

Grundskolans rektor, eller den som rektorn förordnar, beslutar om följande:

1. antagning av elev i grundläggande utbildning i det fall då det är fråga om s.k. sekundär elevantagning som avses i 28 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,
2. tillfällig befrielse av elev från skolgång för högst en (1) månads tid,
3. en elevs valfria ämne, då vårdnadshavaren inte valt det inom utsatt tid eller då den undervisning som vårdnadshavaren valt inte kan ordnas,
4. att tilldela en elev skriftlig varning och
5. även om övriga ärenden som hör till skolan, ifall det inte föreskrivits eller bestämts att uppgiften ska skötas av någon annan tjänsteinnehavare eller något annat organ.

6 § Uppgifter för serviceområdet för den svenskspråkiga servicen och beslutanderätt som ankommer på direktören för den svenskspråkiga servicen

Serviceområdet för den svenskspråkiga servicen svarar under ledning av direktören för den svenskspråkiga servicen för:

- att ordna och utveckla den svenskspråkiga småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och den svenskspråkiga utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux-utbildning)
- samordningen av stadens svenskspråkiga tjänster
- Svenska kommitténs verksamhet och tvåspråkighetsarbetet
- handledning och tillsyn över den läropliktige

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Direktören för den svenskspråkiga servicen, eller den som direktören förordnar, beslutar om följande:

1. ifall en elev kan inleda sin skolgång ett år tidigare eller senare än föreskrivet,
2. förlängd läroplikt,
3. ifall en elev inom den grundläggande utbildningen har rätt att fortsätta sin skolgång då rätten till skolgång upphört,
4. antagningen av elever till förskoleundervisning, grundläggande utbildning, flexibel grundläggande utbildning och undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen,
5. intensifierat och särskilt stöd samt strukturella åtgärder i det allmänna stödet för ett barn i småbarnspedagogiken samt barnspecifika stödåtgärder för en förskoleelev och elevspecifika stödåtgärder för en grundskoleelev, avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen samt tillfällig befrielse av en elev från att fullgöra lärokursen i ett läroämne, om eleven av hälsoskäl inte kan studera läroämnet samt särskilda undervisningsarrangemang och specialundervisning för en gymnasiestuderande,
6. vid behov om byte av skolgångsställe för en grundskoleelev,
7. avvikande ordnande av undervisning för en grundskoleelev,
8. grundskolans och gymnasiets läsårsplaner och ordningsregler,
9. de frågor som föreskrivs enligt lagen om småbarnspedagogik,
10. att ge tillstånd att starta och fortsätta undervisningen i språkundervisningsgrupper med färre antal elever än vad som fastställs i läroplanen,
11. att förordna en lärare att undersöka hur läroplikten fullgörs, och
12. på vilka ställen morgon- och eftermiddagsverksamheten för barn ordnas, om antagningen av barn till morgon- och eftermiddagsverksamheten, om placeringen av barnen på verksamhetsställena samt utvärderingen av verksamheten,
13. avbrytande för viss tid av fullgörandet av läroplikten för en elev inom den grundläggande utbildningen för över en (1) månads tid
14. avbrytande för viss tid av fullgörandet av läroplikten för en läropliktig som inte har en studieplats för över en (1) månads tid,
15. avbrytande av fullgörandet av läroplikten tills vidare (bestående avbrott)
16. anvisande av studieplats åt en sådan läropliktig som inte har en studieplats och
17. förlängning av avgiftsfriheten för den läropliktiges studier då den studerande ansöker om förlängning.

7 § Beslutanderätt för rektor i svenskspråkig grundskola och svenskspråkigt gymnasium

Om beslutanderätten för rektorn i en svenskspråkig grundskola bestäms i 4 kap. 5 § med undantag av 1 punkten.

Om beslutanderätten för rektor i svenskspråkigt gymnasium bestäms i 4 kap. 9 § med undantag av punkterna 2 och 10.

8 § Uppgifter för serviceområdet för utbildning på andra stadiet och beslutanderätt som ankommer på direktören för utbildningen på andra stadiet

Serviceområdet för utbildning på andra stadiet svarar under ledning av direktören för utbildningen på andra stadiet för:

- organisering och utveckling av utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux-utbildning), den finskspråkiga gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen
- utveckling av servicenätet för andra stadiet
- läroanstalternas arbets- och näringslivssamarbete samt samarbetet med högskolorna
- handledning och tillsyn i anslutning till läroplikten efter att den grundläggande utbildningen avslutats

Direktören för utbildningen på andra stadiet, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. läsårsplaner och ordningsregler för gymnasierna,
2. ordningsreglerna för yrkesinstitutet Varia,
3. de avgifter som uppbärs av studerande enligt grunder som undervisningsnämnden beslutar om, och
4. avbrytande för viss tid av fullgörandet av läroplikten för en läropliktig som inte har en studieplats för över en (1) månads tid,
5. avbrytande av fullgörandet av läroplikten tills vidare (bestående avbrott)
6. anvisande av studieplats åt en sådan läropliktig som inte har en studieplats och
7. övriga ärenden som hör utbildningsanordnaren till, ifall det inte föreskrivits eller bestämts att uppgiften ska skötas av någon annan tjänsteinnehavare eller något annat organ.

9 § Gymnasierektors beslutanderätt

Gymnasiets rektor, eller den som rektorn förordnar, beslutar om följande:

1. antagningen av studerande till gymnasiet,
2. särskilda undervisningsarrangemang och specialundervisning för en studerande,
3. ifall studier som avlagts någon annanstans får räknas till godo,
4. förlängning av den tid under vilken gymnasiets lärokurs får slutföras,
5. att konstatera att en studerande avgått från gymnasiet,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

6. ifall en studerande ska tilldelas skriftlig varning,
7. avstängning för viss tid av annan än en läropliktig studerande som avses i läropliktslagen för högst tre månaders tid,
8. en studerandes frånvaro som varar i högst en (1) månad,
9. avbrytande för viss tid av en studerandes läroplikt för längre än en (1) månad, dock högst ett (1) år,
10. förlängning av avgiftsfriheten för den läropliktiges studier då den studerande ansöker om förlängning,
11. på en studerandes begäran om rätt till avgiftsfri utbildning, avgiftsfria läromaterial, arbetsredskap, -kläder och - material samt avgifter som tas ut för frivilliga studieresor, besök, evenemang och andra motsvarande verksamheter som kompletterar studierna och
12. övriga ärenden som hör läroinrättningen till, ifall det inte föreskrivits eller bestämts att uppgiften ska skötas av någon annan tjänsteinnehavare eller något annat organ.

10 § Beslutanderätt för yrkesinstitutet Varias rektor

Yrkesinstitutet Varias rektor, eller den som rektorn förordnar, beslutar om följande:

1. ansökningstider och -förfaranden vid kontinuerlig ansökan,
2. antagningen av studerande,
3. att ge studerande lov att avbryta studierna,
4. att konstatera att en studerande avgått från yrkesinstitutet,
5. planer för särskilt stöd,
6. plikt att förete intyg över narkotikatest,
7. särskilda undervisnings- och handledningsarrangemang för en studerande,
8. ifall en studerande ska tilldelas skriftlig varning,
9. avstängning för viss tid av annan än en läropliktig studerande som avses i läropliktslagen för högst tre månaders tid,
10. innehållet i yrkesutbildningar med examen och genomförandet av dem samt planer för hur bedömningen av kunnandet ska genomföras,
11. anordnande av studier som stöder studiefärdigheter och studiernas innehåll samt erbjudande av särskilt stöd för studerande,
12. en studerandes frånvaro som varar i högst en (1) månad,
13. avbrytande för viss tid av en studerandes läroplikt för längre än en (1) månad, dock högst ett (1) år,
14. förlängning av avgiftsfriheten för den läropliktiges studier då den studerande ansöker om förlängning
15. på en studerandes begäran om rätt till avgiftsfri utbildning, avgiftsfria läromaterial, arbetsredskap, -kläder och - material samt avgifter som tas ut för frivilliga studieresor, besök, evenemang och andra motsvarande verksamheter som kompletterar studierna och

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

16. övriga ärenden som hör yrkesinstitutet till, ifall det inte föreskrivits eller bestämts att uppgiften ska skötas av någon annan tjänsteinnehavare eller något annat organ.

11 § Uppgifter för serviceområdet för småbarnspedagogik och beslutanderätt som ankommer på direktören för småbarnspedagogiken

Serviceområdet för småbarnspedagogik svarar under ledning av direktören för småbarnspedagogiken för att organisera och utveckla den finskspråkiga småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, förberedande undervisningen för 6-åringar, stödet för hemvård och privat vård av barn samt den service som produceras med servicesedel.

Direktören för småbarnspedagogiken, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. antagningen av barn till småbarnspedagogik eller till klubbverksamhet inom småbarnspedagogiken,
2. antagningen av elever till förskoleundervisning och till förberedande undervisning för 6-åringar,
3. intensifierat och särskilt stöd samt strukturella stödåtgärder i det allmänna stödet för ett barn i småbarnspedagogiken med vårdnadshavarens samtycke,
4. barnspecifika stödåtgärder för en förskoleelev,
5. de frågor som föreskrivs i lagen om småbarnspedagogik, lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn, samt i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården,
6. avgifterna för småbarnspedagogik enligt de grunder som nämnden för fostran och lärande beslutat om,
7. att organisera småbarnspedagogiska tjänster som produceras med servicesedel, och
8. att godkänna privata servicesedelproducenter inom småbarnspedagogiken och
9. att enligt 57 § i lagen om småbarnspedagogik ge en anmärkning och uppmärksamgöra den ansvariga personen hos en privat serviceproducent vad gäller framtida verksamhet och
10. att enligt 58 § i lagen om småbarnspedagogik meddela en privat serviceproducent ett föreläggande om att bristerna eller missförhållandena ska avhjälpas, då sanktionen för föreläggandet inte är förvaltningstvång och
11. förlängning av läroplikten i enlighet med 2 § 3 mom. i läropliktslagen.

5 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd

1 § Uppgifter för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd leds av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd svarar för:

- att bereda och verkställa de ärenden som ingår i de uppgiftsområden som ankommer på nämnden för stadskultur och välfärd
- att ordna tjänster för livslångt lärande, kultur- och biblioteksservice, idrottsservice och ungdoms- och samverkansservice
- att leda och samordna arbetet för främjande av välfärd och hälsa
- att samordna förbyggande missbrukarvård

2 § Biträdande stadsdirektörens beslutanderätt

Om beslutanderätten för biträdande stadsdirektören för stadskultur och välfärd bestäms i 2 kap. 8 §.

3 § Serviceområden inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och de gemensamma tjänsterna

Till verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd hör serviceområdena för livslångt lärande, kultur- och biblioteksservicen, idrottsservicen och ungdoms- och samverkansservicen.

Verksamhetsområdets gemensamma tjänster lyder under biträdande stadsdirektören.

De gemensamma tjänsterna svarar för följande:

- centraliserat för ekonomi- och förvaltningstjänsterna och övriga stödtjänster som verksamhetsområdet har ansvar för
- samordningen av understödsverksamheten, organisationsverksamheten och samhällsaktiviteter
- den operativa förvaltningen av föreningslokaler
- ordnandet och förvaltningen av servicen vid Hanaböle träsk
- att stödja ungdomsfullmäktiges verksamhet
- tjänsterna för kommuninvånarnas delaktighet
- beredningen och verkställandet av besluten för nämnden för stadskultur och välfärd och samordningen av påverksansorganens verksamhet
- det tväradministrativa samarbetet för främjande av välfärd och hälsa

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

De gemensamma tjänsternas uppgifter kan ordnas inom serviceenheterna och/eller i form av verksamhet som lyder direkt under den biträdande stadsdirektören.

Serviceområdena och de gemensamma tjänsterna lyder under nämnden för stadskultur och välfärd.

4 § Uppgifter för serviceområdet för livslångt lärande och befogenheter som ankommer på direktören för tjänster för livslångt lärande

(ändringar har gjorts i stadsfullmäktige 27.1.2025 § 3)

Serviceområdet för livslångt lärande svarar under ledning av direktören för tjänster för livslångt lärande för:

- att erbjuda möjligheter till målinriktad konst- och kulturfostran inom kulturens och konstens olika former och områden
- organiseringen av Vanda vuxenutbildningsinstituts verksamhet och handledningen och tillsynen av en studerande som fullgör sin läroplikt vid vuxenutbildningsinstitutet eller sin grundläggande utbildning
- organiseringen av verksamheten vid Vanda konstskola
- organiseringen av verksamheten vid Vanda musikinstitut
- anordnandet och samordningen av fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning
- beredningen av understöden riktade till serviceområdet för livslångt lärande
- samordningen av Vanda stads jubileumsfonder för barn och unga
- verksamheten Hobbyernas Vanda

Direktören för serviceområdet för livslångt lärande, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. prioriteringar i verksamheten för och utvecklingen av serviceområdets läroanstalter kalenderårsvis och läsårsvis
2. godkännandet av läroanstalternas verksamhets- och läsårsplaner
3. ordningsstadgor för serviceområdets läroanstalter
4. beviljandet av understöd ur Vanda stads jubileumsfonder för barn och unga

5 § Beslutanderätten för vuxenutbildningsinstitutets rektor

Vuxenutbildningsinstitutets rektor, eller den som rektorn förordnar, beslutar om:

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

1. planeringen, anordnandet och förverkligandet av undervisningen vid medborgarinstitutet,
2. planeringen, anordnandet och förverkligandet av undervisningen som riktar sig till invandrare,
3. planeringen, anordnandet och förverkligandet av den grundläggande utbildningen för vuxna,
4. antagningen av studerande till den grundläggande utbildningen för vuxna,
5. att tillfälligt befria en studerande inom den grundläggande utbildningen för vuxna från skolgång,
6. avbrytande för viss tid av läroplikten för en studerande som fullgör sin läroplikt inom vuxenutbildningen för längre än en (1) månad, dock högst ett (1) år,
7. avbrytande av läroplikten för en studerande som fullgör sin läroplikt vid vuxenutbildningsinstitutet tills vidare,
8. att tilldela en skriftlig varning till studerande inom den grundläggande utbildningen för vuxna, och
9. övriga ärenden som hör vuxenutbildningsinstitutet till, ifall det inte föreskrivits eller bestämts att uppgiften ska skötas av någon annan tjänsteinnehavare eller något annat organ.

6 § Beslutanderätten för konstskolans och musikinstitutets rektor

Konstskolans och musikinstitutets rektor, eller den som rektorn förordnar, beslutar om följande:

1. planeringen, anordnandet och genomförandet av undervisningen vid läroanstalterna och om antagningen av studerande till läroanstalterna,
2. arbetsårets verksamhetsplan,
3. att bevilja studerande betalningslättnader och om grunderna för beviljandet av betalningslättnader,
4. i anslutning till att läroanstaltens verksamhet organiseras, om inlednings- och avslutningsdagar och semestertider, och
5. övriga frågor som gäller läroanstalternas verksamhet.

7 § Uppgifter för serviceområdet för kultur- och biblioteksservicen

Serviceområdet för kultur- och biblioteksservicen svarar under ledning av kulturdirektören för:

- kulturfunktioner som främjar den lokala och regionala livskraften, internationell verksamhet, kulturell växelverkan, samt en likvärdig tillgång till konst och kultur och en mångsidig användning av dessa
- att stärka invånarna i deras roll av självständiga kulturaktörer
- att producera stadens kulturtjänster och kulturevenemang
- verksamheten vid de museer som ägs av staden
- ordnandet av barnkultur, konstfostran samt kurs- och hobbyverksamhet inom olika konstområden
- organiseringen av bibliotekets uppgifter
- beredningen av understöd som anvisas för kultur- och biblioteksservicen

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Chefen för biblioteksservicen är enligt lagen om allmänna bibliotek den person som leder det kommunala biblioteksväsendet.

8 § Uppgifter för idrottsservicens serviceområde och idrottsdirektörens beslutanderätt

Idrottsservicens serviceområde svarar under ledning av idrottsdirektören för:

- att organisera stadens idrottsservice
- att upprätthålla och utveckla stadens idrottsplatser
- beredningen av understöd som anvisas idrottsservicens verksamhet

Idrottsdirektören, eller den som direktören förordnar, beslutar om

1. bokningen av lokaler som besitts av verksamhetsområdet för fostran och lärande samt stadskulturens verksamhetsområde under sådana tider då lokalerna inte är i serviceområdets eget bruk och
2. i fråga om fritidsanvändning i lokaler som besitts av verksamhetsområdet för fostran och lärande, att i enskilda fall bevilja delvis eller helt befrielse från betalning av offentlig- eller privaträttslig avgift, ersättning eller annan fordran som tillfaller staden.

9 § Uppgifter för serviceområdet för ungdoms- och samverkansservicen

Serviceområdet för ungdoms- och samverkansservicen svarar under ledning av direktören för ungdomsservicen för:

- kontaktarbetet med kommuninvånare i olika åldrar
- organiseringen och utvecklingen av ungdoms- och samverkansservicen
- ungdomsarbetet inom områdena, specialungdomsarbetet, ungdomsverkstädernas verksamhet och det uppsökande ungdomsarbetet
- organiseringen och utvecklingen av det svenskspråkiga ungdomsarbetet
- att stödja ungdomars självständiga verksamhet samt verksamhet vid sammanslutningar och organisationer för ungdomar
- beredningen av understöd som anvisas ungdoms- och samverkansservicens verksamhet
- organiseringen av verksamheten vid invånarlokalerna
- verksamheten Gemensamt bord
- medlingsverksamhet

6 kap. – Uppgifter och beslutanderätt inom stadsmiljöns verksamhetsområde

1 § Uppgifter för stadsmiljöns verksamhetsområde

Stadsmiljöns verksamhetsområde leds av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde.

Stadsmiljöns verksamhetsområde svarar för:

- att bereda och verkställa ärenden som hör till stadsmiljönämnden och dess tillståndssektion samt till stadsrumsnämnden
- att främja en hållbar utveckling inom staden
- planläggningen och planeringen av markanvändningen samt för byggnadstillsynen
- att planera, bygga och underhålla det offentliga stadsrummet
- trafikplaneringen och parkeringsövervakningen
- miljövården och miljö- och hälsoskyddet
- markförvärv och marköverlåtelse
- stadens lokaler

2 § Biträdande stadsdirektörens beslutanderätt

Biträdande stadsdirektören för stadsmiljön, eller den som biträdande stadsdirektören förordnar, beslutar om:

1. stadens representanter till förrättningar, evenemang och sammanträden som ingår i verksamhetsområdets uppgiftsområde, där stadens intresse ska bevakas och dess åsikt höras, samt vid behov om givandet av anvisningar om förfaringssätt,
2. godkännandet av avtal som gäller arbetsprestationer som utförs av verksamhetsområdet,
3. försäljning av lös egendom,
4. anskaffningen av bostäder till hyresbostäder och tjänstebostäder för stadens räkning samt om förvaltningen och skötseln av dessa,
5. fastställandet av hyresgrunderna för de tjänstebostäder som förvaltas av verksamhetsområdet,
6. godkännandet av behovsutredningar för tekniska ombyggnadsprojekt (inklusive kostnadskalkyler) och projektplaner (inkl. målpriser) som kostar över 1 000 000 euro men högst 3 000 000 euro (moms 0 %),

Om biträdande stadsdirektörens beslutanderätt bestäms även i 2 kap. 8 §.

3 § Serviceområden inom stadsmiljöns verksamhetsområde och de gemensamma tjänsterna

I stadsmiljöns verksamhetsområde ingår serviceområdena för gator och parker, stadsstruktur och miljö, samt fastigheter och lokaler.

Verksamhetsområdets gemensamma tjänster lyder under biträdande stadsdirektören.

De gemensamma tjänsterna svarar centraliserat för ekonomi- och förvaltningstjänsterna och övriga stödtjänster som verksamhetsområdet har ansvar för, informations- och interaktionstjänsterna, uppgifter i anslutning till utvecklingen av verksamhetsområdet, utvecklingen och samordningen av verksamhetsområdets data- och kommunikationslösningar och samordningen av stadsmiljönämndens och dess tillståndssektions samt stadsrumsnämndens verksamhet.

De gemensamma tjänsternas uppgifter kan ordnas inom serviceenheterna och/eller i form av verksamhet som lyder direkt under den biträdande stadsdirektören.

Serviceområdet för gator och parker samt serviceområdet för fastigheter och lokaler lyder under stadsrumsnämnden.

Serviceområdet för stadsstruktur och miljö samt verksamhetsområdets gemensamma tjänster lyder under stadsmiljönämnden.

4 § Befogenheter som ankommer på chefen för gemensamma tjänster inom stadsmiljöns verksamhetsområde

Chefen för gemensamma tjänster inom stadsmiljöns verksamhetsområde, eller den som chefen förordnar, sköter uppgiften som kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

5 § Uppgifter för serviceområdet för gator och parker och stadsingenjörens beslutanderätt

Serviceområdet för gator och parker svarar under ledning av stadsingenjören för:

- att utveckla och förverkliga trafiksystemen, det offentliga stadsrummet och den naturmiljö som är i stadens ägo samt förvaltningen av infrastrukturegendomen

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- den övergripande trafikplaneringen samt beredningen och verkställandet av kollektivtrafikärenden samt beredningen av ärenden inom samkommunen Helsingforsregionens trafik för det egna uppgiftsområdets del
- stadens centraliserade fordons- och depåfunktioner
- arrangemangen för den centraliserade valaffiseringen utomhus inom stadens område
- driftssäkerheten och säkerheten hos det offentliga stadsrummets tekniska system
- den kommunala parkeringsövervakningen
- beredningen av ärenden inom samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster för det egna uppgiftsområdets del
- verksamheten med mottagning av schaktjord
- mobilitetsstyrning

Stadsingenjören, eller den som stadsingenjören förordnar, beslutar om:

1. att göra ansökningar om utbrytning av allmänna områden till gatuområden enligt 2 § i fastighetsbildningslagen,
2. att i stadens besittning ta gatuområde eller del av gatuområde samt om ersättningarna för de byggnader, träd, planteringar och anläggningar som finns på ett sådant gatuområde,
3. att fatta beslut om gatuhållningen och beslut om att upphöra med gatuhållningen i enlighet med lagen om områdesanvändning,
4. att framlägga förslag till gatuplaner och övriga planförslag för allmänna områden i enlighet med lagen om områdesanvändning,
5. godkännandet av gatuplaner och sådana planer för övriga allmänna områden i enlighet med lagen om områdesanvändning, där kostnads kalkylen uppgår till under 1 miljon euro (moms 0 %) och mot vilka inga anmärkningar inlämnats under framläggningstiden, samt övriga planer som hör till serviceområdet,
6. användningstillstånd i det offentliga stadsrummet,
7. placeringstillstånd för placering av konstruktioner och anordningar som betjänar samhället eller en fastighet i det offentliga stadsrummet,
8. avtal som gäller försäljning av annons-, reklam- eller motsvarande utrymme på stadens anordningar och i offentliga stadsrum,
9. försäljningen av jordmaterial och virke och om överlåtelse för övrigt bruk,
10. natura-, ombyggnads- och belysningsunderstöd som delas ut till väglag för enskilda vägar,
11. beviljande av markägarens tillstånd för byggande av infartsväg och bevarande av detta i skick på gatuområde, och
12. verksamhetsområdet för stadens vattentjänster och området för dagvattenavlopp,
13. tillsynen över de särskilda bestämmelser som gäller dagvatten med undantag av föreläggande av förvaltningstvång och begäran om omprövning,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

14. godkännandet av översiktsplaner med ett kostnadsvärde på högst 1 000 000 euro (moms 0%), vilka hör samman med verksamheten,
15. åtgärder som sammanhänger med trafikanordningar i enlighet med 4 kap. i vägtrafiklagen
16. beviljande och återkallande av parkeringstillstånd i enlighet med 190 a § i vägtrafiklagen utifrån de riktlinjer stadsrumsnämnden godkänt.

Stadsingenjören agerar i egenskap av den myndighet som ansvarar för efterbehandling av oljeskador i enlighet med räddningslagen 111 a §.

6 § Den kommunala parkeringsövervakarens beslutanderätt

Den kommunala parkeringsövervakaren eller den som parkeringsövervakaren förordnar beslutar om flyttningen av fordon enligt lagen om flyttning av fordon och om försäljningen av fordon som övergått i stadens ägo.

7 § Uppgifter för serviceområdet för stadsstruktur och miljö samt stadsplaneringsdirektörens beslutanderätt

Serviceområdet för stadsstruktur och miljö svarar under stadsplaneringsdirektörens ledning för:

- att delta i utvecklingen och förverkligandet av markanvändningsstrategin
- att utarbeta generalplaner, detaljplaner och andra planer för markanvändningen
- den administrativa behandlingen och uppföljningen av planerna
- beredningen av undantagslovsärenden
- att bereda och verkställa de uppgifter som ankommer på kommunens byggnadstillsynsmyndighet, liksom för rådgivningen
- övervakningen av de tillstånd som byggnadstillsynen beviljar
- uppgifter som hör till den kommunala myndigheten och anknyter till övervakningen av miljö- och naturskyddet, vattenlagen, lagen om vattentjänster, avfallslagen, marktäktslagen, livsmedels- och hälsoskyddsövervakningen, veterinärvården, samt bevakningen av tobakslagen och övervakningen av försäljningen av nikotinpreparat,
- beredningen och verkställandet av miljöåtgärdstillståndsärenden som åligger serviceområdet

Stadsplaneringsdirektören, eller den som stadsplaneringsdirektören förordnar, beslutar om:

1. att avgöra om förutsättningarna för placering i ett område i behov av planering föreligger (placeringstillstånd), när den som ansöker om bygglov har begärt ett avgörande om huruvida förutsättningarna för placering föreligger genom ett separat beslut, om det inte är fråga om

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- byggande som väsentligt avviker från generalplanen, ett godkänt planförslag eller ett godkänt planutkast, och
2. framläggning av detaljplaneförslag, i de fall då stadsmiljönämnden har befogenhet att godkänna en planändring.

8 § Byggnadstillsynschefens uppgifter och beslutanderätt

Byggnadstillsynschefen, eller den som chefen förordnar, är en byggnadsinspektör som avses i 103 § i bygglagen.

Byggnadstillsynschefen, eller den som chefen förordnar, beslutar om:

1. sådana bygglov som avses i 42–43 § i bygglagen, om
 - a) lovet omfattar byggande av en nybyggnad eller utbyggnad på högst 2000 m² våningsyta,
 - b) lovet omfattar utförande av reparations- och ändringsarbete,
 - c) lovet omfattar en väsentlig ändring av användningsändamålet för en befintlig byggnad eller en del av denna, eller
 - d) lovet omfattar annat än en stadsbildsmässigt betydande parkeringsanläggning,
 - e) lovet omfattar byggande av en lysande reklamanordning som överskrider tillståndströskeln,
 - f) lovet omfattar byggande av en energibrunn, eller
 - g) lovet omfattar byggande av en konstruktion för allmänheten som överskrider tillståndströskeln.
2. beviljandet av rivningslov för sådana byggnader som avses i 56 § i bygglagen, då det är fråga om en byggnad som är högst 2000 m² till sin areal och som inte skyddats i gällande detaljplan eller genom skyddsbeslut på basis av lagen om skyddande av byggnadsarvet,
3. beviljandet av sådana tillstånd för miljöåtgärder i detaljplaneområden som avses i 53 § i bygglagen samt tillstånd för miljöåtgärder utanför dessa områden i anslutning till byggande,
4. beviljandet av sådana temporära bygglov som avses i 10 § i bygglagen, då det är fråga om en temporär nybyggnad som är högst 2000 m² till sin areal,
5. förlängning av lovets giltighet för inledandet eller slutförandet av byggnadsarbeten samt rätt att påbörja arbeten,
6. projekterarnas behörighet,
7. konstaterandet av behörigheten för ansvariga arbetsledare för byggnadsarbeten och ansvariga arbetsledare för specialområden samt beviljandet av befrielse från uppgifterna som arbetsledare,
8. tillsynen under byggnadsarbetet,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

9. tillsyn och undersökning av fastigheter och om avbrytande av byggnadsarbete,
10. bestämmelser om byggnaders underhåll, bestämmelser om användningsförbud för byggnader och bestämmelser om att slutföra ett oavslutat byggnadsarbete,
11. möteslokaler och byggnadstillsynens representanter vid syneförrättning av möteslokaler samt därmed jämförbara utrymmen, samt om den tjänsteinnehavare till vars uppgift det hör att ge utlåtande om personsäkerheten i fråga om tillfälliga läktare, tält och övriga konstruktioner som används som mötesplats,
12. övriga sådana tillstånd som avses i bygglagen eller markanvändnings- och byggförordningen om vilka ingenting annat har bestämts,
13. lov och samtycken från den i byggnadsordningen nämnda byggnadstillsynsmyndigheten samt om undantag som rör bestämmelserna i byggnadsordningen, med undantag av avvikelser från bestämmelsen om minimiareal för byggplats,
14. avgifterna som uppbärs för övervakning av byggnadsarbete enligt den fastställda taxan, med undantag av de avgifter som uppbärs för åtgärder i fråga om mätning och geoteknik, befrielse från avgift, uppskov med betalning av avgift och återbetalning av avgift och
15. förande av stadens talan i ärenden som rör byggnadstillsynen och gäller sökande av ändring, om chefen omfattar det beslut av stadsmiljönämndens tillståndssektion som sökandet av ändring gäller

9 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på chefen för miljötjänster

Chefen för miljötjänster sörjer för den kommunala myndighetsuppgift som föreskrivs enligt 143 § i miljöskyddslagen om att följa tillståndet i miljön i behövlig omfattning på det sätt som de lokala förhållandena kräver och att uppföljningsinformationen publiceras.

Chefen för miljötjänster, eller den som chefen förordnar beslutar om tillstånd för miljöåtgärder för annat än byggnadsändamål utanför detaljplaneområden.

10 § 1:a stadsveterinärens uppgifter och beslutanderätt

1:a stadsveterinären, eller den som veterinären förordnar, beslutar om:

1. tillstånd för detaljhandel med tobaksprodukter och nikotinvätskor och återkallande av tillstånden i enlighet med 44 § i tobakslagen,
2. rökförbud i bostadssammanslutningar och återkallande av rökförbudet i enlighet med 79 § i tobakslagen,
3. att i enlighet med 96 § i tobakslagen, förbjuda sådan verksamhet som strider mot tobakslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, eller bestämma att verksamheten ska rättas till utan vite eller hot om tvångsutförande,
4. tillstånd för detaljhandel med nikotinpreparat, verksamhetsförbud och återkallande av detaljhandelstillstånd i enlighet med 54 a § och 54 c § i läkemedelslagen,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

5. stadsveterinärernas inbördes uppgiftsfördelning.

11 § Byggnadsjuristens beslutanderätt

Byggnadsjuristen, eller den som byggnadsjuristen förordnar, sköter uppgiften som kommunal byggnadstillsynsmyndighet i enlighet med 128–130 och 133–137 § i bygglagen.

12 § Uppgifter inom serviceområdet för fastigheter och lokaler och fastighetsdirektörens beslutanderätt

Serviceområdet för fastigheter och lokaler svarar under ledning av fastighetsdirektören för:

- att utveckla och förverkliga stadens mark- och bostadspolitik
- verkställa stadens näringspolitik genom åtgärder som rör stadens lokaler samt markanvändningen
- att utveckla och förvalta stadens fastighetsegendom samt koordinera stadskoncernens servicelokaler i sin helhet
- att främja förverkligandet av arbetsplats- och bostadsområden
- att utveckla de allmänna boendeförhållandena i staden i samarbete med övriga serviceområden och verksamhetsområden
- beredningen, finansieringen, rådgivningen och verkställandet i de boendefrågor som hör till staden
- de fastighetsingenjörsuppgifter som föreskrivs enligt lag
- förarbetena på de tomter som ägs av staden och mottagningen av schaktjord
- investeringsplaneringen, fastighets- och projektutvecklingen, beredningen, planeringen och byggherreuppgifterna i samband med lokalprojekt och övervakningen av byggandet
- att styrsystemen i servicelokaler och fastigheter är driftssäkra och trygga
- stadsmiljöns framtidsprojekt

Fastighetsdirektören, eller den som direktören förordnar, beslutar om:

1. att lämna förköpsrätt outnyttjad,
2. upphävande av arrendeavtal då arrendetagaren begärt om det,
3. att godkänna förlängning av arrendetid som anges i arrendeavtal, om området arrenderas ut i fortsättningen och tidsrymden för det fortsatta arrendeavtalet samt andra fortsättningsvillkor fastslagits i arrendeavtalet,
4. att godkänna överföringar av arrenderättigheter för mark,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

5. att i egenskap av markägare ge rågrannes samtycke eller meddela åsikt om en åtgärd som utförs på en grannfastighet,
6. köp, försäljning, byte, ersättning och inlösen av områden, byggnader, anordningar, växtlighet, andelar eller rättigheter samt om att betala ersättningar för gatuområden som behövs för genomförande av detaljplaner eller tomtindelningar, när köpesumman, eller den uppskattade ersättningen uppgår till högst 400 000 euro,
7. försäljning, arrendering eller utarrendering eller överlåtelse för annat bruk av fast egendom samt byggnader och för dem nödvändiga markområden i detaljplanerat område i Vanda stad då en enskild tomts eller ett annat objekts köpesumma, gängse marknadsvärde eller lägsta godtagbara överlåtelsepris vid överlåtelse genom anbudsförfarande uppgår till högst 400 000 euro,
8. att överlåta områden för tillfällig användning när arrende- eller användningstiden inte överstiger 5 år,
9. köp av fast egendom och byggnader då köpesumman inte överstiger 400 000 euro,
10. köp och tecknande av aktier och andelar som anskaffas till serviceområdet samt om försäljning och byte av aktier och andelar som är i serviceområdets besittning upp till 400 000 euro (moms 0 %),
11. att i egenskap av markägare placera ledningar, anläggningar, byggen, konstruktioner och anordningar på mark- och vattenområden, med undantag av det offentliga stadsrummet,
12. att godkänna avtal som gäller fastighetsservitut, byggnadsservitut, samreglering, delning av besittningen av fastighet och motsvarande arrangemang,
13. att ge stadens samtycke i enlighet med fastighetsbildningslagen och ansöka om tomtindelning och fastighetsförrättningar,
14. de boendefrågor som det bestämts att kommunen ska avgöra i enlighet med lagstiftning och statliga myndigheters beslut,
15. konkurrensutsättningar, offentliga ansökningar och tomtreserveringar, i de fall då fastighetsdirektören har befogenheter att besluta om överlåtelse eller arrendering av område, och
16. att bevilja förlängning för byggnadsskyldighetens uppfyllande enligt försäljnings- och arrendevillkoren för fastigheter och andra områden då den beviljade förlängningen är högst ett år,
17. att godkänna behovsutredningar (inklusive kostnadsprognoser) och projektplaner (inklusive målpriser) när det gäller projekt som kostar mindre än 1 miljon euro (moms 0 %) eller hyreslokaler på under 500 m²,
18. att godkänna skissritningar för ombyggnadsarbeten och nybyggen (inklusive kostnadskalkyler),
19. att godkänna finansieringsplaner för nybyggnads- och ombyggnadsprojekt,
20. att godkänna byggnadstidtabeller,
21. överlåtelsen av lokaler till olika verksamhetsområdets förfogande,
22. de hyror som debiteras för tjänstebostäder som förvaltas av det egna serviceområdet,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

23. invånare till de bostäder som förvaltas av det egna serviceområdet,
24. hyrning och uthyrning av verksamhets-, lager- och bostadslokaler som förvaltas av och i framtiden kommer att förvaltas av det egna serviceområdet när värdet på det hyresavtal som är i kraft tills vidare är högst 600 000 euro under en tidsperiod på 48 månader (moms 0 %) eller när det totala värdet för hyresavtalet på viss tid uppgår till högst 600 000 euro (moms 0 %) och hyresavtalet på viss tid ingår för en period på högst 10 år
25. förlängning av gällande hyresavtal med högst ett år för verksamhets-, lager- och bostadslokaler som förvaltas av och i framtiden kommer att förvaltas av det egna serviceområdet
26. beviljande av kortvarig dispositionsrätt (högst 14 dygn) för verksamhets-, lager- och bostadslokaler som förvaltas av eller i framtiden kommer att förvaltas av det egna serviceområdet
27. hyresavtal som gäller annons-, reklam- eller motsvarande utrymme i anslutning till stadens byggnader
28. att i egenskap av byggnadsägare riva en byggnad som tagits ur bruk då byggnadens balansvärde är högst 400 000 euro.

13 § Stadsgeodetens beslutanderätt

Stadsgeodeten, eller den som stadsgeodeten förordnar, fungerar som:

1. sådan fastighetsregisterförare som avses i 5 § i fastighetsregisterlagen,
2. den i bygglagen avsedda behöriga myndigheten i kommunen som svarar för att byggnadens plats och höjdläge märks ut,
3. den i bygglagen avsedda tjänsteinnehavare som förrättar lägesyn, och
4. den i lagen om områdesanvändning avsedda kommunala tjänsteinnehavare som övervakar planläggningsmätning.

Stadsgeodeten, eller den som stadsgeodeten förordnar, beslutar om:

1. framläggningen av förslag till separata tomtindelningar,
2. godkännandet av separata tomtindelningar,
3. fastställandet av adressnumren för fastigheter, och
4. att ge utlåtanden till skattemyndigheterna i fastighetsskatteärenden.

7 kap. – Organens sammansättning

1 § Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige har 67 ledamöter.

2 § Stadsstyrelsen och dess sektioner

Stadsfullmäktige väljer till stadsstyrelsen för en mandatperiod om två år samtidigt minst nio ledamöter, varav en till ordförande och två till vice ordförande samt lika många personliga ersättare.

Stadsstyrelsens ordförande och båda vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Stadsstyrelsen har en koncernsektion. För en mandattid som motsvarar stadsstyrelsens väljer stadsfullmäktige minst sju av stadsstyrelsens ledamöter eller ersättare till ledamöter i koncernsektionen och utser en av dessa till ordförande och två till vice ordförande, samt lika många personliga ersättare.

Stadsstyrelsen har en livskrafts- och sysselsättningssektion. För en mandattid som motsvarar stadsstyrelsens väljer stadsfullmäktige minst sju av stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens ledamöter till ledamöter i livskrafts- och sysselsättningssektionen och utser en av dessa till ordförande och två till vice ordförande samt lika många personliga ersättare.

3 § Revisionsnämnden

Stadsfullmäktige väljer till revisionsnämnden för fullmäktiges mandatperiod minst 3 ledamöter, varav en till ordförande och en till vice ordförande, samt lika många personliga ersättare. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter. Nämndens övriga ledamöter ska vara fullmäktigeledamöter eller första eller andra ersättare enligt respektive fullmäktigegrupps ordningsföljd för ersättare.

Nämnden kan i sitt utvärderingsarbete dela in sig i arbetsgrupper. Arbetsgrupperna rapporterar om sitt arbete till nämnden.

4 § Stadsmiljönämnden, stadsrumsnämnden, nämnden för fostran och lärande och nämnden för stadskultur och välfärd

Stadsfullmäktige väljer för stadsfullmäktiges mandattid samtidigt minst nio ledamöter och lika många personliga ersättare till stadsmiljönämnden, stadsrumsnämnden, nämnden för fostran och lärande och nämnden för stadskultur och välfärd. Av en nämnds ordinarie ledamöter ska minst 40

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

procent vara fullmäktigeledamöter eller första eller andra ersättare enligt respektive fullmäktigegrupps ordningsföljd för ersättare.

Stadsfullmäktige utser en av nämndens ledamöter till ordförande och en till vice ordförande. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

I nämnden för fostran och lärande samt nämnden för stadskultur och välfärd måste minst en ledamot och en ersättare tillhöra den svenska språkgruppen.

5 § Stadsmiljönämndens tillståndssektion

Stadsmiljönämnden har en tillståndssektion. Av stadsmiljönämndens ledamöter eller ersättare utser stadsfullmäktige minst fem ledamöter och lika många personliga ersättare till tillståndssektionen. Fullmäktige utser en av sektionens ledamöter till ordförande och en till vice ordförande.

6 § Den svenskspråkiga sektionen och sektionen för individärenden inom nämnden för fostran och lärande

Nämnden för fostran och lärande har en svenskspråkig sektion. Sektionen har minst fem ledamöter som stadsfullmäktige utsett för sin mandattid, och var och en har en personlig ersättare. Sektionens ledamöter och ersättare ska väljas bland personer som tillhör den svenska språkgruppen. Stadsfullmäktige utser ordförande och vice ordförande för sektionen bland de ledamöter som valts av stadsfullmäktige.

Nämnden för fostran och lärande har en sektion för individärenden, till vilken stadsfullmäktige av ledamöterna eller ersättarna i nämnden för fostran och lärande väljer minst fem ledamöter och lika många personliga ersättare. Fullmäktige utser ordförande och vice ordförande för sektionen bland de ledamöter som utsetts av fullmäktige. Sektionen sammanträder vid behov på kallelse av ordföranden.

7 § Valorgan

Bestämmelser om centralvalnämnden, valnämnderna och valkommissionerna finns i vallagen.

Stadsfullmäktige väljer till centralvalnämnden för fullmäktiges mandattid fem ledamöter, varav en till ordförande och en till vice ordförande, samt minst lika många personliga ersättare.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

8 kap. – Stadsstyrelsens och koncernsektionens uppgifter och beslutanderätt

1 § Stadsstyrelsens uppgifter och beslutanderätt

Stadsstyrelsen leder stadens verksamhet och utveckling enligt stadsfullmäktiges beslut.

Stadsstyrelsen kan tillsätta en kommitté, vars mål och uppgifter fastslås av stadsstyrelsen.

Stadsstyrelsen svarar för:

- att samordna stadens verksamhet och för ägarstyrningen
- utvecklingen av stadens förvaltning, personalfrågorna, ekonomin, sysselsättningen, intressebevakningen, planläggnings- och markpolitiken, livskraften, bostadsfrågorna, kollektivtrafikärendena och upphandlingarna enligt den strategi som godkänts av stadsfullmäktige
- att organisera avtalshanteringen och avtalsövervakningen
- att staden uppfyller de förpliktelser som följer på dataskyddslagstiftningen

Stadsstyrelsens uppgifter och beslutanderätt föreskrivs utöver i detta kapitel också i flera andra kapitel i förvaltningsstadgan.

Stadsstyrelsen beslutar om:

Förvaltning, ekonomi och personal

1. principer och förfaringssätt i anslutning till god lednings- och förvaltningssed,
2. användningen av stadens yttranderätt samt givandet av framställningar och utlåenden till utomstående,
3. förande av stadens talan i de viktigaste ärendena som rör sökande av ändring i beslut fattade av stadsfullmäktige, stadsstyrelsen, koncernsektionen, livskrafts- och sysselsättningssektionen samt tjänsteinnehavare inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft, om stadsstyrelsen omfattar det beslut av stadens myndighet som sökandet av ändring gäller,
4. stadens datasäkerhets- och dataskyddspolicy samt att definiera de olika instansernas ansvar i uppgifter som gäller informationshantering,
5. att före den sista mars varje år för fullmäktiges information framlägga en förteckning över initiativ som kommuninvånarna lämnat in under föregående år,
6. användningen av stadsstyrelsens dispositionsmedel och utse de personer som berättigas att besluta om dispositionsmedlens användning,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

7. godkännandet av beredskapsplanen,
 8. avtal som gäller hela staden,
 9. ställföreträdare för stadsdirektören och de biträdande stadsdirektörerna,
 10. lån som ges ur fastighetsfonden,
 11. ändring av prioritetsordningen för inteckningar som gäller som säkerhet,
 12. grundande av en stiftelse och medlemskap i denna, grundande av privaträttsliga samfund och upplösning av dessa, samt om köp, försäljning, byte och teckning av aktier och andelar, då det inte är fråga om stadens dottersammanslutning eller då teckning, köp eller byte av aktier eller andelar inte medför bestämmande inflytande för staden i sammanslutningen,
 13. på förslag av koncernsektionen om grundande av en dottersammanslutning och upplösning av denna samt om försäljning, byte, teckning eller köp av dottersammanslutningarnas aktier och andelar samt köp av sammanslutningens aktier eller andelar, så att staden får bestämmande inflytande i sammanslutningen med undantag av försäljning eller upplösning av de betydande koncernbolag som fastställs i koncerndirektivet eller om ändring av dessas roll. Beslutanderätten för de betydande koncernbolagens del innehas av stadsfullmäktige,
 14. att ge finansiering i form av eget kapital, bevilja kapitallån och bevilja annan motsvarande finansiering,
 15. medlemskap i föreningar, i de fall föreningens årliga medlemsavgift överskrider 1000 euro,
 16. donation av stadens egendom, om inget annat bestämts,
 17. ordnandet av betydande representationstillställningar,
 18. principerna för stöden till fullmäktigegruppernas verksamhet,
 19. öppnandet av serviceproduktion som omfattar hela staden för konkurrensutsättning,
- och
20. stadens personalpolicy.

Stadsmiljön

21. godkännandet av behovsutredningar (inklusive kostnadskalkyler) och kombinerade behovsutredningar och projektplaner (inklusive målpriser) för stadens och stadskoncernens lokalinvesteringsprojekt på över 3 000 000 euro (moms 0 %), med undantag av behovsutredningar för tekniska ombyggnadsprojekt eller kombinerade behovsutredningar och projektplaner som anknyter till tekniska ombyggnadsprojekt,
22. godkännandet av projektplaner (inklusive målpriser) och kostnadskalkyler för investeringsprojekt som omfattar fler än ett verksamhetsområde och kräver riktlinjer på stadsnivå, med undantag av projektplaner för tekniska ombyggnadsprojekt eller projekt som kostar under 1 000 000 euro (moms 0 %),

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

23. köp av fast egendom då köpesumman överstiger 2 000 000 euro men uppgår till högst 3 000 000 euro,
24. att använda stadens förköpsrätt samt köp av fastighet på tvångsauktion oberoende av köpesummans storlek,
25. förhandsmeddelande i enlighet med förköpslagen,
26. principerna för vidareförädlingen av fastighetsegendom som frigörs ur stadens servicebruk,
27. markanvändnings- och planläggningsavtal, fastighetsöverlåtelse som anknyter till markanvändnings- och planläggningsavtalen och utvecklingskostnadsersättningar enligt lagen om områdesanvändning,
28. att till stadsfullmäktige framlägga förslag om att ansöka om inlösningstillstånd,
29. att utfärda byggnadsförbud för ett område, där uppgörande av detaljplan, ändring av detaljplan eller tomtindelning anhängiggjorts,
30. konkurrensutsättningar, offentliga ansökningar och tomtreserveringar, i de fall då stadsstyrelsen har befogenheter att besluta om överlåtelse eller arrendering av område,
31. de allmänna principerna och villkoren för överlåtelse av bostadstomter och tomter för specialtjänster i enlighet med de mark- och bostadspolitiska riktlinjerna,
32. ersättningar som betalas ur skadefonden då ersättningen överskrider 30 000 euro (moms 0 %), och
33. bedömning av detaljplanens aktualitet

Vidare beslutar stadsstyrelsen om ärenden som inte föreskrivits eller ålagts något annat organ i staden, en tjänsteinnehavare eller förtroendevald. Befogenheter i enlighet med detta moment kan inte överföras vidare.

2 § Stadsstyrelsens aftonskola

I stadsstyrelsens aftonskola föredras och behandlas ärenden som är aktuella med tanke på stadens förvaltning och funktioner. Aftonskolan kan ge riktlinjer och anvisningar som gäller den fortsatta beredningen av de ärenden som behandlas. Rätt att närvara och yttra sig vid aftonskolan har förutom stadsstyrelsens ledamöter även ordförandena för stadsfullmäktige, ordförandena för fullmäktigegrupperna samt på kallelse av stadsstyrelsens ordförande även ordföranden för den nämnd som respektive ärende under behandling gäller.

3 § Redogörelse

Stadsstyrelsens ordförande kan begära redogörelser till stadsstyrelsen i ärenden som hänför sig till stadens verksamhetsområde. Ordföranden ska informera stadsstyrelsen om redogörelsen han eller hon begärt. Redogörelsen ges av antingen stadsdirektören eller av stadsdirektören förordnad

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

biträdande stadsdirektör. Redogörelsen ska ges vid stadsstyrelsens följande sammanträde eller aftonskola som hålls tidigast en vecka efter begäran om redogörelse. Stadsstyrelsen antecknar redogörelsen för kännedom och kan i detta sammanhang ge anvisningar som gäller beredningen av ärendet.

4 § Stadsstyrelsens koncernsektions uppgifter och beslutanderätt

Koncernsektionen svarar för att tillsammans med stadsstyrelsen organisera koncernförvaltningen på det sätt som avses i den av stadsfullmäktige godkända stadens ägarpolitik samt i andra anvisningar och bestämmelser som stadsfullmäktige och stadsstyrelsen gett.

Dessutom svarar koncernsektionen tillsammans med stadsstyrelsen för stadens personalfrågor, förvaltningsärenden och ekonomiska frågor inom ramen för sina befogenheter.

Koncernsektionen beslutar om:

1. beredningen och genomförandet av stadens ägarpolitik och ägarstyrning i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända strategin och de ägarpolitiska riktlinjerna,
2. beredningen och uppföljningen av hur stadens personalpolicy förs,
3. att ingå delägaravtal,
4. att utse ledamöter och revisorer till samkommuner, privaträttsliga samfund och organ som leds av andra juridiska personer, om staden äger rätt därtill, eller om inget annat bestämts,
5. att utse representanter och ge anvisningar om förfarande till samkommuner, sammanslutningars och andra juridiska personers bolagsstämmor och andra sammanträden, förrättningar och evenemang, där stadens intresse ska bevakas, om inget annat bestämts, liksom även att utöva beslutanderätten som hör till en aktieägare eller annan ägare, om beslut fattas utan att en bolagsstämma eller ett annat sammanträde hålls,
6. att ge anvisningar om förfarande till koncernbolagen,
7. att ge utlåtanden om samkommunernas ekonomi- och verksamhetsplaner liksom även att ge utlåtanden till andra utomstående aktörer inom sitt uppgiftsområde,
8. att lägga fram förslag till stadsstyrelsen om de operativa och ekonomiska mål som ska ställas upp för koncernsammanslutningarna och -stiftelserna,
9. att ge sammanslutningar stadens förhandssamtycken, i enlighet med stadens ägarpolitik,
10. ägarpolitiska riktlinjer för stadens enskilda dottersammanslutningar, med undantag av de betydande koncernsammanslutningar som fastställts i koncerndirektivet. Beslutanderätten för dessa koncernsammanslutningars del innehas av stadsfullmäktige,
11. lokala tjänste- och kollektivavtal i de fall då det lokala avtalet rör hela personalen eller en betydande del av personalen,
12. grunderna för kundavgifter och övriga avgifter samt ersättningarna inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
13. avgifter som tillfaller staden, om inte annat bestämts,

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

14. mottagande och förvaltande av medel som testamenterats eller donerats till staden och arv som tillfallit staten samt förvaltningsanvisningarna, då den testamenterade, donerade eller ärvda egendomens värde överskrider 200 000 euro,
15. att ansöka om ändring i statsandelsbeslut,
16. godkännandet av avskrivningsplanen,
17. ingående av förlikning eller ackord, om inte något annat bestämts,
18. beviljandet av kortfristiga lån till andra än de bolag som ingår i stadskoncernen, och
19. övriga ärenden som hör till sektionens uppgiftsområde, ifall det inte föreskrivits eller bestämts att uppgiften ska avgöras av något annat verksamhetsorgan eller någon annan tjänsteinnehavare.

5 § Stadsstyrelsens koncernsektions aftonskola

I stadsstyrelsens koncernsektions aftonskola föredras och behandlas ärenden som är aktuella med tanke på koncernsektionens uppgiftsområde. Aftonskolan kan ge riktlinjer och anvisningar som gäller den fortsatta beredningen av de ärenden som behandlas. Rätt att närvara och yttra sig vid aftonskolan har förutom ledamöterna i stadsstyrelsens koncernsektion även stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens ordförande och vice ordförande.

6 § Stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion

Stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion svarar inom sitt eget uppgiftsområde för

- främjande av stadens livskraft, integration, sysselsättning och företagande,
- främjande av internationell verksamhet, marknadsföring av staden samt turism och evenemangsproduktion,
- samarbete med högskolor och läroanstalter,
- styrning och uppföljning av stadens strategiska projekt,
- bistående av stadens strategiska partner,
- samarbete med anordnarna av yrkesutbildning och invandrarutbildning.

Stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion, om inte något annat föreskrivs eller bestäms separat,

1. bereder principerna för livskrafts- och näringspolitiken, principerna för skötseln av sysselsättningen och principerna för invandring och integration till stadsstyrelsen och vidare till stadsfullmäktige för beslut samt följer upp genomförandet av dem,
2. beslutar om penningvärdet av Vandas egna sysselsättningsförmåner och kriterierna för beviljandet av dem,
3. bereder markanvändningens näringspolitiska principer till stadsstyrelsen för beslut och följer upp genomförandet av dem,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

4. bereder principerna för den internationella verksamheten till stadsstyrelsen för beslut och beslutar om godkännandet av den internationella verksamhetens mest centrala avtal,
5. beslutar om principerna som gäller stadsmarknadsföring, turism och evenemang,
6. beslutar om principerna som gäller ansökan om storevenemang och bistående av storevenemang,
7. beslutar om principerna för samarbetet med högskolor och läroanstalter och godkännandet av de mest centrala samarbetsavtalen,
8. beslutar om bistående av strategiska partner,
9. beslutar om beviljande av understöd, om inget annat bestämts,
10. beslutar om försäljning, byte, arrendering och utarrendering av arbetsplatstomter och med dessa jämförbara byggplatser då en enskild tomts köpesumma, tomtens gängse marknadsvärde eller lägsta överlåtelsepris vid överlåtelse genom anbudsförfarande överstiger 2 000 000 euro, och
11. avlämnar inom sitt eget uppgiftsområde de utlåtanden som begärts av staden.

7 § Livskrafts- och sysselsättningssektionens aftonskola

I stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektionens aftonskola föredras och behandlas ärenden som är aktuella med tanke på livskrafts- och sysselsättningssektionens uppgiftsområde. Aftonskolan kan ge riktlinjer och anvisningar som gäller den fortsatta beredningen av de ärenden som behandlas. Rätt att närvara och yttra sig vid aftonskolan har förutom ledamöterna i stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion även stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens ordförande och vice ordförande.

8 § Vidareöverföring av befogenheter

Stadsstyrelsen och dess sektioner kan överföra de befogenheter de har enligt detta kapitel till en myndighet som är underställd dem. Den, på vilken befogenheten har överförts kan inte ytterligare överföra befogenheten vidare.

9 kap – Nämndernas och deras sektioners beslutanderätt

1 § Nämndernas allmänna uppgifter och beslutanderätt

Nämnderna sörjer för att verksamheten inom deras uppgiftsområden är resultatgivande enligt de mål för verksamheten och ekonomin som stadsfullmäktige uppställt.

En nämnd beslutar inom sitt uppgiftsområde om:

1. användningen av stadens yttranderätt samt givandet av framställningar och utlåtanden till utomstående,
2. förande av stadens talan i de viktigaste ärendena som rör förvaltningen och gäller sökande av ändring, om nämnden omfattar det beslut av stadens myndighet som sökandet av ändring gäller,
3. avtal som gäller hela verksamhetsområdet,
4. grunderna för kundavgifter och övriga avgifter samt ersättningarna inom sitt verksamhetsområde,
5. att öppna serviceproduktionen för konkurrensutsättning,
6. övriga ärenden, ifall det inte föreskrivits eller bestämts att uppgiften ska avgöras av något annat organ eller någon annan tjänsteinnehavare.

Nämndernas och sektionernas uppgiftsvisa beslutanderätt anges i 2–16 §.

2 § Stadsmiljönämndens uppgifter och beslutanderätt

Stadsmiljönämnden svarar för:

- den övergripande utvecklingen av stadsstrukturen och miljön
- att behandla de lov som rör byggnation och andra åtgärder
- att övervaka att planerna efterföljs, liksom för sin del övervaka underhållet och skötseln av den byggda miljön och byggnaderna
- utvecklingen av stadens miljöansvar
- samarbetet med övriga myndigheter till de delar inget annat har bestämts.

Inom sitt uppgiftsområde beslutar stadsmiljönämnden om:

1. framläggningen av sådana detaljplaneändringar till vilka inga avtal om markanvändning eller kommunalteknik är anknutna,
2. att fastställa vägnamn inom områden utan fastställd detaljplan samt besluta om att ta i bruk sådana namn som nämns i ett detaljplaneförslag för redan anlagda vägar,

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

3. ändringen av namn på gator och andra allmänna områden och numreringen av stadsdelar och kvarter,
4. att avgöra om det föreligger förutsättningar för placering i ett sådant område i behov av planering som avses i lagen om områdesanvändning (placeringstillstånd), när den som ansöker om bygglov har begärt ett avgörande om huruvida förutsättningarna för placering föreligger genom ett separat beslut, och när det är fråga om byggande som väsentligt avviker från generalplanen, ett godkänt planförslag eller ett godkänt planutkast,
5. placeringstillstånd för omställning till ren energi,
6. om beviljande av undantag, fränsett undantag från bestämmelserna om byggande eller bestämmelserna i Finlands byggbestämmelsesamling,
7. godkännande av detaljplaneändringar, genom vilka man inte genomför
 - a) ändring av ett byggnadskvarters huvudsakliga användningsändamål,
 - b) ändring av användningsändamålet för torg, skvärer, rekreationsområden, specialområden eller vattenområden, exklusive smärre justeringar för att underlätta att en plan verkställs,
 - c) höjning av en byggnads största tillåtna våningstal med mer än en våning eller motsvarande höjning av byggnadens höjd, eller ökning av byggnadsrätten i ett kvartersområde för småhus så att exploateringsstalet stiger till $e = 0,30$ eller högre eller på andra områden så, att byggrätten stiger med över 10 % eller med över 1000 m²-vy,
 - d) ändring av de allmänna grunddragen i markanvändningen och ett områdes enhetliga byggnadssätt eller att värden som är viktiga med tanke på omgivningen äventyras,
8. godkännande av planerings- och arbetsprogram som anknyter till verksamheten,
9. godkännande av planläggningsinitiativ

3 § Stadsmiljönämndens tillståndssektions uppgifter och beslutanderätt

Tillståndssektionen fungerar som den byggnadstillsynsmyndighet som avses i bygglagen, den kommunala miljövårdsmyndighet som avses i lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning, den kommunala myndighet för campingområden som avses i lagen om friluftsliv, den kommunala hälsoskyddsmyndighet som avses i hälsoskyddslagen, den tillsynsmyndighet som avses i livsmedelslagen, den kommunala tillsynsmyndighet som avses i tobakslagen, den kommunala myndighet som svarar för att övervaka detaljhandeln med nikotinpreparat som avses i läkemedelslagen, och som den myndighet som svarar för den kommunala veterinärvården.

Inom sitt uppgiftsområde beslutar tillståndssektionen om:

1. beviljandet av i 42–43 § i bygglagen avsedda bygglov och i 10 § avsedda bygglov för en temporär byggnad,
2. beviljandet av bygglov då lovet omfattar uppskov med att inrätta ett skyddsrum i enlighet med 71 § i räddningslagen eller befrielse från skyldigheten att inrätta skyddsrum eller

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- befrielse från de tekniska krav på inrättandet av skyddsrum i enlighet med 75 § i räddningslagen,
3. beviljandet av undantag från bestämmelserna om byggande och bestämmelserna i Finlands byggbestämmelsesamling,
 4. beviljandet av rivningslov för byggnader som avses i 56 § i bygglagen,
 5. godkännandet av anvisningarna om byggsätt,
 6. vite och hot om tvångsutförande enligt 105 § i räddningslagen,
 7. fridlysning av ett naturminnesmärke som finns på privatägd mark och om upphävning av fridlysning,
 8. naturskyddsområdenas skötsel och användning och om att ge utlåtanden om ansökningar i enlighet med naturvårdslagen samt utlåtanden i regionala begränsnings- och förbudsärenden i enlighet med terrängtrafik- och vattentrafiklagarna,
 9. hur omhändertagandet av herrelösa djur ordnas i enlighet med djurskyddslagen, och
 10. avgifter och ersättningar enligt fastställd taxa.

4 § Stadsrumsnämndens uppgifter och beslutanderätt

Stadsrumsnämnden fungerar som det kommunala kollegiala organ och myndighet som avses i kapitel 13 a i lagen om områdesanvändning, den myndighet som avses i 142 § 3 mom. i bygglagen, den myndighet som avses i 15 § i lagen om underhåll och renhållning av vissa allmänna områden och kommunens byggnadstillsynsmyndighet i enlighet med vad som avses i postlagen.

Stadsrumsnämnden svarar för:

- stadens styrning i fråga om lokaler, lokalstrategin samt anskaffningen och förvaltningen av ändamålsenliga lokaler i tillräcklig omfattning som stadens olika verksamhetsområden behöver samt för disponentuppgifter i fråga om dessa lokaler
- utvecklingen, underhållet och skötseln av stadens bebyggda fastighetsinnehav och övrigt fastighetsinnehav som stadsstyrelsen beslutar om
- projektberedning och byggherreverksamhet i samband med byggande av lokaler
- den övergripande utvecklingen av trafik och samhällsteknik samt förvaltningen och skötseln av det offentliga stadsrummet
- produktionen av samhällstekniska byggnads- och underhållstjänster och depåfunktioner samt stadens depåverksamhet
- stadens trafiksäkerhetsarbete
- markförvärv och marköverlåtelse samt beredningen av avtal och andra åtgärder som främjar bebyggandet av områdena
- utvecklingen av stadens obebyggda fastighetsegendom
- skötseln av de bostadsärenden som ankommer på staden
- samarbetet med övriga myndigheter till de delar inget annat har bestämts.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Inom sitt uppgiftsområde beslutar stadsrumsnämnden om:

1. godkännandet av översiktsplaner som hör samman med verksamheten, då kostnadsvärdet för planerna överskrider 1 000 000 euro (moms 0 %),
2. godkännandet av behovsutredningar (inklusive kostnadskalkyler) för projekt som kostar 1 000 000–3 000 000 euro (moms 0 %) och projektplaner (inklusive målpriser) som kostar över 1 000 000 euro (moms 0 %) och som anknyter till verksamheten, med undantag av projektplaner för investeringsprojekt eller tekniska ombyggnadsprojekt som omfattar fler än ett verksamhetsområde och kräver riktlinjer på stadsnivå,
3. godkännandet av behovsutredningar för tekniska ombyggnadsprojekt (inklusive kostnadskalkyler) och projektplaner (inkl. målpriser) som kostar över 3 000 000 euro (moms 0 %),
4. godkännandet av gatuplaner samt sådana planer för övriga allmänna områden som avses i 90 § 4 mom. i lagen om områdesanvändning, där kostnadskalkylen uppgår till över 1 miljon euro (moms 0 %) eller över vilka anmärkningar inlämnats under framläggningstiden,
5. godkännandet av planerings- och arbetsprogram som anknyter till verksamheten,
6. beredningen av investeringsprogram för kommunalteknik, nybyggande och ombyggnad samt framläggningen för stadsstyrelsens godkännande,
7. principerna för de hyror som serviceområdet för fastigheter och lokaler tar ut och om priserna på avgifter, produkter och tjänster i enlighet med de principer för prissättning som stadsfullmäktige godkänt,
8. principerna och prissättningsgrunderna för tjänster och produkter som bjuds ut externt utom staden,
9. grunderna för hur hyrorna fastställs i de bostäder som förvaltas av serviceområdet för fastigheter och lokaler,
10. hyrningen och uthyrningen av lokaler, lagerlokaler och bostadslokaler, eller i övrigt om överlåtelse för användning, när värdet på det hyresavtal som är i kraft tills vidare är över 600 000 euro under en tidsperiod på 48 månader (moms 0 %) eller när värdet för hyresavtalet på viss tid överskrider 600 000 euro eller när hyresavtalet på viss tid ingås för en period på över 10 år,
11. förlängning av ett giltigt hyresavtal för lokaler, lagerlokaler och bostadslokaler som förvaltas av serviceområdet för fastigheter och lokaler då avtalet förlängs med över ett år,
12. beviljande av kortvarig dispositionsrätt för lokaler, lagerlokaler och bostadslokaler som förvaltas av serviceområdet för fastigheter och lokaler, då dispositionsrätt beviljas för över 14 dygn,
13. köp och tecknande av aktier och andelar som anskaffas och besitts av serviceområdet för fastigheter och lokaler och om försäljning och byte av aktier och andelar som förvaltas av serviceområdet, när köpe- eller teckningssumman överskrider 400 000 euro och är högst 2 000 000 euro,
14. beredningen av utlåtanden om stadens vägplaner i enlighet med landsvägslagen,
15. beredningen av frågor som rör stadens trafikstrategi,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

16. beredningen av stadens utlåtanden om Samkommunen Helsingforsregionens trafiks (HRT) budgetförslag samt om kollektivtrafikens linje- och trafikeringsplaner,
17. beredningen av stadens utlåtanden om verksamhets- och ekonomiplaneförslagen för Samkommunen för vattenskydd i mellersta Nyland (KUVES) och Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM),
18. utvecklingsplanerna för stadens vattenförsörjning,
19. beviljandet av understöd, med undantag för de natura-, ombyggnads- och belysningsunderstöd som beviljas enskilda väglag,
20. avledning av vatten samt dikning i detaljplanerat område i enlighet med bygglagen,
21. att i egenskap av byggnadsägare riva en byggnad som tagits ur bruk då byggnadens balansvärde är över 400 000 euro,
22. köp, försäljning, byte och inlösen av samt ersättning för områden, byggnader, anordningar, växtlighet, andelar eller rättigheter samt betalning av ersättningar för gatuområden som behövs för genomförande av detaljplaner eller tomtindelningar, när köpesumman eller ersättningen är högst 400 000 euro,
23. försäljning, byte, arrendering eller utarrendering av arbetsplatstomter i ett detaljplaneområde då en enskild tomts köpesumma, eller gängse marknadsvärde eller lägsta godtagbara överlåtelsepris vid överlåtelse genom anbudsförfarande överstiger 400 000 euro och är högst 2 000 000 euro,
24. försäljning, byte, arrendering eller utarrendering av bostadstomter och tomter för specialtjänster i ett detaljplaneområde då köpesumman, det gängse marknadsvärdet eller det lägsta godtagbara överlåtelsepriset vid överlåtelse genom anbudsförfarande överstiger 400 000 euro,
25. försäljning, arrendering eller utarrendering av fast egendom och byggnader i annat detaljplanerat område i Vanda stad då köpesumman eller det gängse marknadsvärdet överstiger 400 000 euro,
26. att arrendera och utarrendera mark- och vattenområden eller på annat vis överlåta dessa områden för användning när arrendetiden överstiger 5 år,
27. köp av fast egendom och byggnader då köpesumman överstiger 400 000 euro men uppgår till högst 2 000 000 euro,
28. storleken på och indrivningen av det avtalsvite som fastställts i överlåtelsehandlingen för fastighet och annat område eller i arrendeavtalet,
29. att bevilja förlängning för byggnadsskyldighetens uppfyllande enligt försäljnings- och arrendevillkoren för fastigheter och andra områden då den beviljade förlängningen överskrider ett år,
30. fastställandet av grunderna för de understöd som beviljas ur fastighetsfonden,
31. anvisningar som gäller invånarval som hänför sig till den statligt stödda bostadsproduktionen,
32. ansökan om inlösen i de fall då inlösen inte förutsätter inlösenstillstånd och det inte är fråga om ett ärende som ingår i fastighetsdirektörens beslutanderätt och

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

33. konkurrensutsättningar, offentliga ansökningar och tomtreserveringar, i de fall då stadsrumsnämnden har befogenheter att besluta om överlåtelse eller arrendering av område.

5 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på nämnden för fostran och lärande

Nämnden för fostran och lärande svarar för:

- att utveckla verksamhetsområdet för fostran och lärande och organisera tjänsterna så att de ger resultat på ett sådant vis, att invånarna och brukarna bereds möjlighet att delta i planeringen och utvecklingen av tjänsterna
- uppföljningen och utvärderingen av tjänsternas verkningar
- att organisera och utveckla småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen, hemvårdsstödet och stödet för privat vård av barn, den grundläggande utbildningen, samt gymnasie- och yrkesutbildningen

Nämnden för fostran och lärande svarar inom sitt uppgiftsområde för:

1. det organ inom yrkesutbildningen med många ledamöter som i fråga om studerande i yrkesutbildning beslutar om indragning och återbördande av studierätten, avstängning för viss tid av en läropliktig som avses i läropliktslagen, avstängning för viss tid i mer än tre månader av annan än en läropliktig studerande som avses i läropliktslagen, och avhållande från studier, samt valet av ledamöter till organet och tillsättandet av ordförande och vice ordförande för detta organ,
2. elevupptagningsområdena inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt maximiantalet elever i årskurserna ett och sju,
3. tidpunkten då skolarbetet inleds och om lediga dagar under grundskolans läsår, om antalet arbetsdagar under läsåret, om tidpunkten då undervisningen inleds och avslutas och om lediga dagar under läsåret i gymnasiet samt om arbetsdagarna inom förskoleundervisningen,
4. grunderna för antagning av elever till förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen,
5. ställena där förskoleundervisning ordnas,
6. att hos statliga myndigheter ansöka om tillstånd för försöksverksamhet för att utveckla den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen,
7. godkännandet av läroplaner för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt dag- och vuxengymnasieutbildningen,
8. antalet nybörjarplatser i gymnasieutbildningen avsedd för unga,
9. antalet nybörjarplatser inom yrkesutbildningen,
10. grunderna för skolskjutsar och skolreseunderstöd för grund- och förskoleelever, samt om grunderna för skjutsar för barn i småbarnspedagogiken,

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

11. att årligen godkänna verksamhetsplanen för morgon- och eftermiddagsverksamheten och besluta om verksamhetens omfattning och om sättet verksamheten ordnas på, samt att bevilja understöd för morgon- och eftermiddagsverksamhet,
12. att anordna Vanda yrkesinstitut Varias inträdesprov eller lämplighetsprov samt språkprov och om antagningskriterier eller lämplighetsprov till gymnasiernas specialiseringslinjer,
13. att tillämpa antagning enligt prövning samt om utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) vid antagningen av studerande till den yrkesinriktade utbildningen,
14. att grunda, namnge eller lägga ner ett verksamhetsställe
15. att meddela om föreläggande i enlighet med 58 § i lagen om småbarnspedagogik, då sanktionen för föreläggandet är ställande av vite, att verksamheten avbryts eller ett användningsförbud, och
16. beviljandet av understöd samt övervakningen av hur de beviljade understöden används i enlighet med budgetens verkställighetsbestämmelser.

6 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på den svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande

Den svenskspråkiga sektionen har samma befogenheter som förordnats nämnden för fostran och lärande då ärendet enbart berör svenskspråkig småbarnspedagogik, förskoleundervisning eller det svenskspråkiga undervisningsväsendet.

7 § Uppgifter och befogenheter som ankommer på sektionen för individärenden inom nämnden för fostran och lärande

Sektionen för individärenden beslutar om:

1. avstängning för viss tid av elev i förskoleundervisning och grundläggande utbildning i högst tre månader och avstängning för viss tid av en läropliktig gymnasiestuderande som avses i läropliktslagen, och besluta att avstängningen kan verkställas innan beslutet har vunnit laga kraft samt om tidpunkten då avstängningen ska verkställas,
2. att avhålla en gymnasieelev från studierna för den tid då brottsundersökning pågår,
3. ifall en gymnasiestuderande kan förlora rätten att delta i prov vid ett examenstillfälle som ordnas efter det examenstillfälle som pågår.

8 § Uppgifter och beslutanderätt som ankommer på nämnden för stadskultur och välfärd

(ändringar har gjorts i stadsfullmäktige 27.1.2025 § 3)

Stadskulturnämnden svarar för:

- stadens egna tjänster för livslångt lärande, kultur- och biblioteksservicen, idrottsservicen, ungdoms- och samverkansservicen och utvecklingen av dessa
- att stödja kommuninvånarnas delaktighet samt stödet till sammanslutningar, organisationer och frivilligverksamhet
- att organisera den grundläggande konstundervisningen och för konstskolans och musikinstitutets tjänster
- stadens museiverksamhet
- vuxenutbildningsinstitutets verksamhet samt anordnande av grundläggande utbildning för vuxna
- ledning och samordning av främjandet av hälsa och välfärd
- samordning av förebyggande missbrukarbete

Nämnden för stadskultur och välfärd beslutar inom sitt uppgiftsområde om:

1. principerna för beviljande av understöd och stipendier och om beviljandet av dessa understöd och stipendier, om övervakningen av hur de beviljade understöden används i enlighet med budgetens verkställighetsbestämmelser samt att lägga fram förslag för stadsstyrelsen om att bevilja betydande stipendier och utmärkelser,
2. läroplanerna för den grundläggande konstundervisningen,
3. läroplanen för den grundläggande utbildningen för vuxna samt grunderna för antagning av studerande till den grundläggande utbildningen
4. de samlingspolitiska programmen för stadens museer och besluta om att museernas samlingar bibehålls som museisamlingar i samband med en eventuell museinedläggning,
5. de allmänna verksamhetsplanerna för idrotts- och friluftsområden,
6. de allmänna principerna för bruks- och hyresavtal för lokaler, områden, byggnader, anläggningar, anordningar och annat motsvarande som är i nämndens besittning,
7. att grunda eller lägga ner ett verksamhetsställe,
8. grunderna för kundavgifter och andra avgifter och ersättningar för fritidsanvändningen av lokaler också till de delar då fritidsanvändningen sker i lokaler som förvaltas av verksamhetsområdet för fostran och lärande, och
9. principerna och prissättningsgrunderna för tjänster och produkter som bjuds ut externt utom staden och

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

10. det årliga maximibeloppet av de understöd som delas ut ur Vanda stads jubileumsfonder för barn och unga.

9 § Vidareöverföring av befogenheter

Nämnderna och stadsmiljönämndens tillståndssektion kan överföra de befogenheter de har enligt detta kapitel till en tjänsteinnehavare som är underställd dem. Den, på vilken befogenheten har överförts kan inte ytterligare överföra befogenheten vidare.

10 kap. - Övertagningsförfarande

1 § Stadsstyrelsens och nämndernas övertagningsrätt

Stadsstyrelsen och nämnderna kan besluta att ta upp ett beslut taget av ett underställt organ eller en underställd tjänsteinnehavare till förnyad behandling i sådana frågor där övertagningsrätten enligt lag är möjlig.

Stadsstyrelsen har ingen övertagningsrätt i frågor som rör arbetskraftsservice eller integration och som gäller individer.

2 § Utnyttjande av övertagningsrätt

När övertagningsrätten används följer man följande förfaringssätt:

1. Stadsstyrelsen, stadsstyrelsens ordförande eller stadsdirektören beslutar om att ett ärende ska tas upp till behandling i stadsstyrelsen,
2. En nämnd, nämndens ordförande eller vederbörande tjänsteinnehavare som fungerar som verksamhetsområdesdirektör beslutar om att ta upp ett ärende för behandling i en nämnd.

Ett ärende kan tas upp till behandling i en nämnd om det inte har meddelats att ärendet tas upp för behandling i stadsstyrelsen.

Att ett ärende tas upp för behandling i stadsstyrelsen eller en nämnd ska beslutas innan stadsstyrelsens eller nämndens behandling. Ärendet ska tas upp till behandling före utgången av den tid som utfästs för att framställa omprövning i enlighet med kommunallagen.

Beslutet om att ärendet tas upp till behandling i stadsstyrelsen eller en nämnd måste meddelas det underställda organ eller underställda tjänsteinnehavare som fattat beslut i ärendet inom fyra dagar från det att beslutet fattats.

Beslut, som stadsstyrelsen eller en nämnd fattat i ett ärende som tagits upp till behandling ska utan dröjsmål tillställas vederbörande organ eller tjänsteinnehavare.

3 § Meddelande om beslut som kan övertas

Ett organ som är underställt stadsstyrelsen ska meddela om ett beslut som kan övertas inom sju (7) dagar från det att sammanträdet har hållits. Meddelandet görs genom att en kopia av protokollet skickas via stadens ärendehanteringssystem till stadsstyrelsen och genom att ett e-postmeddelande skickas till stadsstyrelsens ordförande och stadsdirektören om att protokollet finns tillgängligt för läsning.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

En tjänsteinnehavare som är underställd stadsstyrelsen ska meddela om ett beslut som kan övertas inom tre (3) dagar från det att beslutet tagits. Meddelandet görs genom att en kopia av beslutsprotokollet skickas via stadens ärendehanteringssystem till stadsstyrelsen.

Ett organ som är underställt en nämnd ska meddela om ett beslut som kan övertas inom sju (7) dagar från det att sammanträdet har hållits. Meddelandet görs genom att en kopia av protokollet skickas via stadens ärendehanteringssystem till nämnden och genom att ett e-postmeddelande skickas till nämndens ordförande och ifrågavarande biträdande stadsdirektör om att protokollet finns tillgängligt för läsning.

En tjänsteinnehavare som är underställd en nämnd ska meddela om ett beslut som kan övertas inom tre (3) dagar från det att beslutet tagits. Meddelandet görs genom att en kopia av beslutsprotokollet skickas via stadens ärendehanteringssystem till nämnden.

4 § Ärenden som inte meddelas för övertagningsförfarande

Till ett högre organ behöver inte följande slags beslut meddelas:

- —personalbeslut som fattas av tjänsteinnehavare,-
- sådana varu-, tjänste- och entreprenadupphandlingar som underskrider det tröskelvärde som fastställts i upphandlingsanvisningarna,
- positiva beslut om överlåtelse av information ur personregister,
- förvaltningsdirektörens beslut om huruvida staden ska nöja sig med centralskattenämndens och förvaltningsdomstolens beslut om beskattning,
- förvaltningsdirektörens beslut om ansökningar till Statskontoret,
- forskningstillstånd och dataanvändningstillstånd som beviljas studerande, forskare och forskningsinstitutioner,
- beviljandet av beställningsrättigheter,
- förordnande av personer som ska godkänna utgifts- och inkomstposter,
- beviljandet av inkasseringsbefogenheter i enlighet med 15 kap. 8 § i förvaltningsstadgan,
- tillsättandet av arbetsgrupper,
- beviljandet av sysselsättningsstöd,
- beviljandet av sommarjobbssedlar,
- finansieringsdirektörens beslut om att avsluta konton och om korrigeringen av kassafel,
- tjänsteinnehavarbeslut som fattats av ombudet för skadefonden,
- stadsdirektörens beslut om att lyfta långfristiga lån inom ramarna för de av stadsfullmäktige uppställda eurobeloppen,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- tjänsteinnehavarbeslut som rör bolagsstämmor och övriga sammanslutningars stämmor,
- fastighetsdirektörens beslut om att lämna stadens förköpsrätt outnyttjad,
- beslut om att gatuområde tas i besittning inklusive ersättningar,
- om framläggning av gatuplaner och övriga planer för allmänna områden,
- placeringen av ledningar, konstruktioner och anläggningar i gatuområde eller annat allmänt område.
- beslut om planer för trafikmärken och körbanemarkeringar,
- beslut av stadsingenjören, eller den av stadsingenjören förordnade, om tillfälliga markanvändningstillstånd,
- beslut av stadsingenjören, eller den av stadsingenjören förordnade, om trafikarrangemang,
- beslut av stadsingenjören, eller den av stadsingenjören förordnade, om tillstånd för torghandel,
- beslut av stadsingenjören, eller den av stadsingenjören förordnade, om reklamtillstånd,
- tjänsteinnehavarbeslut som rör uthyrningen av bostäder som förvaltas av serviceområdet för fastigheter och lokaler
- beslut om arbetskraftsservice som gäller individer
- beslut om integrationstjänster som gäller individer
- ekonomi- och strategidirektörens beslut om olika slag av derivativ- och garderingsavtal som används i samband med stadens finansieringslösningar och om övriga avtal om olika finansieringsinstrument,
- sådana ärenden eller ärendehelheter, där ett högre organ har beslutat att det inte förekommer någon anmälningsplikt.

Ett högre organ har dock övertagningsrätt också i fråga om dessa beslut.

5 § Verkställande av beslut

Om stadsstyrelsen eller en nämnd inte meddelar om att övertagningsrätten används under den 14 dagar långa tiden för omprövningsbegäran, kan ett beslut som fattats enligt kommunallagen verkställas.

Beslut som tagits på basis av kommunallagen i sådana ärenden som inte behöver meddelas kan utan hinder av övertagningsrätten omedelbart verkställas, om det inte i enskilda fall har meddelats att ärendet kommer att tas upp till behandling i stadsstyrelsen eller en nämnd.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Beslut, som stadsstyrelsen eller en nämnd fattat i ett ärende som tagits upp till behandling ska utan dröjsmål tillställas vederbörande organ eller tjänsteinnehavare. Organet eller myndigheten ska verkställa beslutet eller, ifall stadsstyrelsen eller nämnden har återremitterat ärendet för ytterligare behandling, fatta ett nytt beslut i ärendet.

11 kap – Ordnande av informationshantering och dokumentförvaltning samt underteckningsrätt

1 § Stadsstyrelsens uppgifter och beslutanderätt som gäller informationshantering och dokumentförvaltning

Stadsstyrelsen svarar för att ansvar, praxis och övervakning inom informationshanteringen inom den offentliga förvaltningen har fastställts i staden i enlighet med 4 § 2 mom. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och andra lagar.

Stadsstyrelsen beslutar om:

1. den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen och arkivfunktionen och om tjänsteinnehavarens uppgifter,
2. att ge närmare föreskrifter om skötseln av dokumentförvaltningen och om de uppgifter som ska skötas av de ansvariga inom verksamhetsområdena och
3. att utse arkivbildare för staden.

2 § Uppgifter och beslutanderätt för den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen och arkivfunktionen

Den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen och arkivfunktionen svarar för

- beredningen och verkställandet av myndighetsuppgifter inom dokumentförvaltningen,
- att styra och utveckla dokumentförvaltningen som en del av stadens informationshantering samt
- utbildningen och rådgivningen inom dokumentförvaltningen och i anslutning till handlingar som ska förvaras varaktigt.

Den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen och arkivfunktionen beslutar om:

1. godkännandet av stadens informationsstyrningsplan, och
2. bestämmelser och anvisningar som gäller dokumentförvaltning, handlingar som ska förvaras varaktigt och informationsstyrningsplaner, till den del något annat inte föreskrivits eller bestämts om dem.

3 § Elektronisk underskrift

Beslut och andra handlingar kan undertecknas elektroniskt i ärendehanteringssystemet. Avtal och andra handlingar kan undertecknas elektroniskt också i något annat system som uppfyller villkoren för elektronisk underskrift vad gäller arkivbeständighet.

Undantag från kravet på elektronisk underskrift kan göras av särskilda skäl. En undertecknad handling bör ändå också i detta fall omvandlas till elektroniskt format, om inte undantag tillåts enligt 19 § eller något annat lagrum i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen.

4 § Undertecknande av ett verksamhetsområdes handlingar och avtal

Stadsdirektören har rätt att underteckna stadens alla handlingar och avtal, med undantag av upphandlingskontrakt om revisionstjänster.

Biträdande stadsdirektören har rätt att underteckna alla handlingar och avtal inom sitt verksamhetsområde.

5 § Undertecknande av ett serviceområdes handlingar och avtal

Serviceområdets handlingar och avtal undertecknas av serviceområdesdirektören i fråga.

6 § Undertecknande av en serviceenhets handlingar och avtal

Serviceenhetens handlingar och avtal undertecknas av chefen för serviceenheten i fråga.

7 § Undertecknande av handlingar och avtal som grundar sig på tjänsteinnehavarbeslut

Handlingar som uppgörs på basis av beslut av någon annan av verksamhetsområdets tjänsteinnehavare än serviceområdesdirektören eller chefen för en serviceenhet ska undertecknas av ifrågavarande tjänsteinnehavare, eller den som tjänsteinnehavaren i fråga förordnar.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

8 § Undertecknande av handlingar som grundar sig på stadsfullmäktiges beslut

Avtal, förbindelser och övriga handlingar som grundar sig på stadsfullmäktiges beslut undertecknas av stadsdirektören.

Ett upphandlingskontrakt om revisionstjänster som ingås enligt stadsfullmäktiges beslut ska undertecknas av stadsrevisorn.

9 § Undertecknande av handlingar som grundar sig på beslut av stadsstyrelsen och dess sektioner

Avtal och förbindelser som ingås på basis av stadsstyrelsens beslut undertecknas av stadsdirektören eller den som stadsdirektören förordnar eller den som stadsstyrelsen befullmäktigar därtill.

Övriga handlingar som baserar sig på stadsstyrelsens beslut undertecknas av stadsdirektören, biträdande stadsdirektören, förvaltningsdirektören, finansieringsdirektören, stadsjuristen, en förvaltningssakkunnig eller en förvaltningssekreterare vid serviceområdet för kommunal demokrati, eller den som stadsstyrelsen befullmäktigar därtill.

Avtal, förbindelser och andra handlingar som grundar sig på koncernsektionens beslut undertecknas av stadsdirektören, förvaltningsdirektören, direktören för koncernservicen eller den som koncernsektionen befullmäktigar därtill.

Avtal, förbindelser och andra handlingar som grundar sig på livskrafts- och sysselsättningssektionens beslut undertecknas av stadsdirektören, biträdande stadsdirektören, livskraftsdirektören eller direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen eller den som livskrafts- och sysselsättningssektionen befullmäktigar därtill.

10 § Undertecknande av stadsstyrelsens fullmakt

Stadsstyrelsens fullmakt undertecknas av stadsdirektören eller, vid förhinder, av förvaltningsdirektören, och kontrasigneras av förvaltningsdirektören, stadsjuristen eller de tjänsteinnehavare som stadsstyrelsen befullmäktigar därtill.

11 § Undertecknande av handlingar som grundar sig på beslut av en nämnd och dess sektion

Avtal och förbindelser som grundar sig på en nämnds och dess sektionens beslut undertecknas av biträdande stadsdirektören för området i fråga eller den som direktören förordnar.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Andra handlingar som grundar sig på nämndens och dess sektioners beslut undertecknas av biträdande stadsdirektören för området i fråga eller den som direktören förordnar eller den som nämnden befullmäktigar därtill.

Avtal, förbindelser och andra handlingar som grundar sig på revisionsnämndens beslut undertecknas av stadsrevisorn eller den tjänsteinnehavare som stadsrevisorn förordnar.

12 § Protokollsutdrag

Om bestyrkandet av protokollsutdrag bestäms i 17 kap. 25 §.

13 § Beslut om utlämnande av handlingar

Stadsstyrelsen, nämnderna och direktionerna har, i enlighet med den beslutanderätt om utlämnande av handlingar som avses i 14 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att delegera beslutanderätten till tjänsteinnehavare underställda dem.

14 § Mottagande av bevislig delgivning

Stämningar och andra meddelanden som delges staden tas emot av förvaltningsdirektören, stadsjuristen eller dem som dessa förordnar samt de tjänsteinnehavare stadsstyrelsen utser därtill.

12 kap. – Personalfrågor

1 § Allmän behörighet i personalfrågor

Stadsstyrelsen fattar beslut i de frågor i anknytning till tjänsteförhållanden samt tjänsteinnehavare som det bestäms om i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden eller i övrig lagstiftning, om inget annat föreskrivits i lagarna eller i denna förvaltningsstadga.

Tjänsteinnehavare eller arbetstagare i chefsposition utfärdar juridiska anvisningar och bestämmelser i anslutning till arbetsledningsfrågor.

2 § Val av personal

Stadsfullmäktige besätter tjänsterna som stadsdirektör, biträdande stadsdirektör och stadsrevisor.

Stadsstyrelsen besätter tjänsterna som direktörer för serviceområdena inom stadens olika verksamhetsområden samt utser den som ska sköta en ledig tjänst som stadsdirektör eller biträdande stadsdirektör.

Stadsrevisorn anställer de övriga tjänsteinnehavarna inom sin serviceenhet.

Stadsdirektören besätter tjänsterna som revisionsdirektör och informationsdirektör samt anställer övriga tjänsteinnehavare som inte hör till ett serviceområde eller en serviceenhet inom det egna verksamhetsområdet samt utser den som ska sköta en ledig tjänst som serviceområdesdirektör.

Revisionsdirektören och informationsdirektören utser övriga anställda i tjänsteförhållande inom den egna serviceenheten.

De biträdande stadsdirektörerna utser inom det egna verksamhetsområdet cheferna för serviceenheterna för de gemensamma tjänsterna samt anställer övriga tjänsteinnehavare som inte hör till ett serviceområde eller en serviceenhet, och utser den som ska sköta en ledig tjänst som serviceområdesdirektör.

Serviceområdesdirektören eller den som direktören förordnar anställer övriga tjänsteinnehavare inom serviceområdet.

Chefen för en serviceenhet för gemensamma tjänster eller den som chefen förordnar anställer övriga tjänsteinnehavare inom serviceenheten.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Om en person anställs i tjänsteförhållande utan att någon tjänst har inrättats för uppgiften, är det vid behov den myndighet som anställer i tjänsteförhållandet som fattar beslut om tjänstebeteckning och behörighetsvillkor.

Den myndighet som anställer en person i ett tjänsteförhållande beslutar, enligt 6 § mom. 2 i lagen om kommunala tjänsteinnehavare, om denne ska anställas i ett anställningsförhållande för viss tid oberoende av särskilda behörighetsvillkor.

Den myndighet som anställer en person i tjänsteförhållande beslutar även om provotiden och provotidens längd.

3 § Befogenheter vid inrättande och indragning av tjänster samt ändring av behörighetsvillkor och tjänstebeteckningar

Stadsstyrelsens koncernsektion beslutar om anställningar som ankommer på stadsfullmäktige och stadsstyrelsen samt om inrättande och indragning av övriga tjänster samt tjänstebeteckningar och behörighetsvillkor inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.

Vederbörande nämnd fattar beslut om inrättandet av övriga tjänster inom sitt uppgiftsområde, liksom om tjänstebeteckningarna och behörighetsvillkoren samt om indragandet av tjänster och om ändring av tjänstebeteckningar och behörighetsvillkor.

Om det är fråga om att ändra en lektors tjänstebeteckning, ämne eller ämneskombination vid en grundskola eller ett gymnasium inom verksamhetsområdet för fostran och lärande, är det serviceområdesdirektören som innehar befogenheten.

Den myndighet som innehar befogenheten kan emellertid inte besluta om strängare behörighetsvillkor än vad som fastställts för tjänsten genom lag eller förordning. Om tjänstens behörighetsvillkor grundar sig på lag eller förordning, måste tjänstens behörighetsvillkor fastställas enligt den vederbörande lagen eller förordningen.

4 § Befogenheter vid inrättande och indragning av anställningar i arbetsavtalsförhållande samt ändring av behörighetsvillkor och tjänstebeteckningar för anställningen

Stadsdirektören eller biträdande stadsdirektören, eller den som dessa förordnar, beslutar inom sitt respektive verksamhetsområde om inrättande och indragning av anställningar i arbetsavtalsförhållande samt om tjänstebeteckningar och behörighetsvillkor. När en befattning inrättas fattas även beslut om tjänstebeteckning och behörighetsvillkor.

Stadsdirektören, biträdande stadsdirektören, eller den tjänsteinnehavare som dessa förordnar, beslutar också om indragningen av en anställning i arbetsavtalsförhållande, samt om ändring av behörighetsvillkor och tjänstebeteckningar.

5 § Ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande

Om ändringen av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande beslutar serviceområdesdirektörerna inom sitt respektive serviceområde. Stadsdirektören eller de biträdande stadsdirektörerna inom sitt respektive verksamhetsområde beslutar om ändring av tjänsteförhållande för tjänsteinnehavare som inte hör till ett serviceområde.

6 § Överföringar

Stadsdirektören, eller den tjänsteinnehavare som förordnas av stadsdirektören, beslutar om att överföra en tjänst eller ett arbetsavtalsförhållande från ett verksamhetsområde till ett annat.

Om stadsfullmäktige eller stadsstyrelsen beslutar om att besätta en tjänst, beslutar stadsfullmäktige och på motsvarande sätt stadsstyrelsen också om överföringen av tjänsten.

7 § Ledigförklarande av tjänst utan offentligt ansökningsförfarande

En tjänst ledigförklaras av det organ eller den tjänsteinnehavare som fattar beslut om anställningen. När det är stadsfullmäktige som beslutar om anställning i tjänsteförhållande, ledigförklaras tjänsten dock av stadsstyrelsen. Ett undantag utgör tjänsten som stadsrevisor, som ledigförklaras av revisionsnämnden.

Utöver det som bestäms i 4 § 3 mom. i lagen om kommunala tjänsteinnehavare kan en person anställas utan offentligt ansökningsförfarande i ett sådant tjänsteförhållande,

- där det gäller att besätta tjänsten för viss tid
- där det gäller att besätta en tjänst på nytt med någon av dem som tidigare sökt tjänsten och uppfyller behörighetsvillkoren, då den till tjänsten valda sagt upp sig före den dag då han eller hon skulle ha inlett sin tjänsteutövning eller meddelat att han eller hon inte tar emot tjänsten, eller av den orsaken att tjänsteförhållandet sägs upp under provotiden, eller av den orsaken att beslutet om att besätta tjänsten genom lagakraftvunnet beslut förkastats och ärendet återremitterats för ny behandling

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- där det gäller val av sådan tidigare tjänsteinnehavare hos staden, som får i kommunala pensionslagen avsedd invalidpension och som före uppnådd pensionsålder konstateras vara kapabel till förvärvsarbete
- där det gäller person som Vanda stad utbildat för tjänsteförhållandet i fråga eller vars erforderade kompetensutbildning staden har stött och som uppfyller behörighetsvillkoren för tjänsten i fråga, eller
- när det är ändamålsenligt att utse en person till tjänsteförhållandet med anledning av att omorganisation företagits som berör dennes anställningsförhållande.

8 § Anställningsförbud

Stadsdirektören eller den som stadsdirektören förordnar därtill har rätt att besluta om förbud mot att besätta tjänster och att utfärda förbud att anställa arbetstagare i stadens tjänst.

9 § Ställföreträdare

Stadsstyrelsen beslutar om ställföreträdare för stadsdirektören och de biträdande stadsdirektörernas ställföreträdare.

Stadsdirektören och biträdande stadsdirektören beslutar inom sitt respektive verksamhetsområde om ställföreträdare för en serviceområdesdirektör samt ställföreträdare för serviceenheternas chefer inom de gemensamma tjänsterna.

Serviceområdesdirektören beslutar om serviceenhetschefernas vikariearrangemang.

10 § När tjänsteinnehavares rättigheter och skyldigheter träder i kraft

En tjänsteinnehavares rättigheter och skyldigheter träder i kraft från den dag då tjänsteutövningen inleds, om det inte föreskrivs eller bestäms något annat om en tidigare inledningstidpunkt.

Om tidpunkten för när en tjänsteutövning inleds bestämmer den myndighet som företagit valet. Om tidpunkten för inledningen av tjänsteutövningen när det gäller en tjänst som stadsfullmäktige eller stadsstyrelsen besätter är det emellertid stadsdirektören som beslutar för de biträdande stadsdirektörernas del, medan biträdande stadsdirektören beslutar vad gäller tjänsterna för de serviceområdesdirektörer som lyder under biträdande stadsdirektören. Stadsstyrelsen fastställer tidpunkten för när stadsdirektörens tjänsteutövning inleds.

11 § Upphävning av villkorligt valbeslut

Om upphävning av villkorligt valbeslut konstateras genom beslut av den myndighet som fattat beslutet om anställning i tjänsteförhållande.

Vad gäller en tjänst som besatts av stadsfullmäktige är det emellertid stadsstyrelsen som genom sitt beslut konstaterar att ett villkorligt valbeslut upphävs.

12 § Tillämpning av bestämmelserna i tjänste- och arbetskollektivavtalen

Personaldirektören eller den som direktören förordnar beslutar om tillämpningen av prövningsbaserade bestämmelser om anställning enligt tjänste- och arbetskollektivavtalen på tjänsteinnehavare och arbetstagare, ifall inte annat bestämts i detta kapitel av förvaltningsstadgan.

Personaldirektören ger anvisningar om tillämpningen av tjänste- och arbetskollektivavtalen.

Stadsdirektören beslutar om resultatpremier.

Befogenhet att ingå ett lokalt avtal enligt de kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen innehas av personaldirektören. Om ett lokalt avtal omfattar hela personalen eller en betydande del av personalen är det dock stadsstyrelsen som innehar befogenheten att ingå det lokala avtalet.

13 § Bisysslor

Beslut som gäller ansökningar om bisysslotillstånd, återkallande av bisysslotillstånd och förbud mot att ta emot och inneha bisyssla fattas för stadsdirektörens del av stadsstyrelsen, för en biträdande stadsdirektörs del av stadsdirektören, för en serviceområdesdirektörs del och för en chef för serviceenheter som inte ingår i ett serviceområde av stadsdirektören eller biträdande stadsdirektören inom sitt respektive verksamhetsområde, samt för övriga tjänsteinnehavares del av serviceområdesdirektören eller den som direktören förordnar.

14 § Utredning av en tjänsteinnehavares arbets- och funktionsförmåga

Stadsstyrelsens ordförande fattar med stöd av 19 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden beslut om huruvida stadsdirektören ska lämna en utredning om sitt hälsotillstånd och delta i undersökningar och kontroller som gäller hälsotillståndet, medan motsvarande gäller för stadsdirektören i fråga om de biträdande stadsdirektörerna, och för stadsdirektören eller biträdande stadsdirektören inom sitt respektive område när det gäller dem underlydande serviceområdesdirektörer och chefer för serviceenheter som inte ingår i ett serviceområde.

För övriga tjänsteinnehavares del är det enligt 19 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden serviceområdesdirektörens eller den direktören förordnar som beslutar om

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

huruvida en underställd tjänsteinnehavare ska lämna en utredning om sitt hälsotillstånd eller delta i undersökningar och kontroller som gäller hälsotillståndet.

15 § Förflyttning av tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande

Beslut om förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande med stöd av 24 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden fattas av stadsdirektören eller av stadsdirektören förordnad tjänsteinnehavare när det gäller förflyttning från ett verksamhetsområde till ett annat. Om överföringar inom ett verksamhetsområde beslutar stadsdirektören, biträdande stadsdirektören eller en tjänsteinnehavare som de förordnar, medan en serviceområdesdirektör eller en tjänsteinnehavare som direktören förordnar beslutar om överföringar inom ett serviceområde.

Ifall stadsfullmäktige eller stadsstyrelsen, på basis av en bestämmelse i den förvaltningsstadga som gäller vid det ögonblick som beslutet tas, beslutar om att besätta en tjänst är det stadsstyrelsen som beslutar om överföring av tjänsteinnehavaren.

16 § Avstängning från tjänsteutövning

Om avstängning av en tjänsteinnehavare från tjänsteutövning beslutar stadsstyrelsen både när det gäller en tjänsteinnehavare som anställts av stadsstyrelsen och en tjänsteinnehavare som anställts av stadsfullmäktige. Stadsdirektören kan före ett sammanträde i stadsstyrelsen besluta om temporär avstängning från tjänsteutövning när det gäller en tjänsteinnehavare som anställts av stadsstyrelsen eller stadsfullmäktige. När det gäller övriga tjänsteinnehavare beslutar stadsdirektören eller biträdande stadsdirektören eller de som förordnas av dessa inom sitt respektive verksamhetsområde om avstängning av en tjänsteinnehavare från tjänsteutövning.

17 § Ett tjänsteförhållandes upphörande, permittering och ombildning till deltidsanställning

Om upphörande av tjänsteförhållande och permittering samt ombildning till deltidsanställning beslutar den som väljer en tjänsteinnehavare. En tjänsteinnehavares anmälan om att han eller hon säger upp tjänsteförhållandet ska delges den myndighet som beslutat om anställningen.

18 § Ersättning för inkomstbortfall

Beslut om sådan ersättning som betalas till en tjänsteinnehavare enligt 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden fattas av den till vars befogenheter upphävningen av tjänsteförhållandet hör.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

19 § Återkrav av lön

Beslut om huruvida lön eller någon annan ekonomisk förmån som härrör från ett tjänsteförhållande och som betalats utan grund ska återkrävas i enlighet med 56 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden fattas av personaldirektören eller den tjänsteinnehavare som direktören förordnar.

DEL 2 – EKONOMI OCH KONTROLL

13 kap. – Upphandlingar

1 § Stadsstyrelsens beslutanderätt

Stadsstyrelsen beslutar om

1. godkännandet av stadens upphandlingsanvisningar, och
2. serviceupphandlingar som överskrider EU:s tröskelvärden, om inte annat bestämts i förvaltningsstadgan.

2 § Beslutanderätt för stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion och koncernsektionen

Stadsstyrelsens sektioner beslutar inom sitt uppgiftsområde om serviceupphandlingar som överskrider EU:s tröskelvärden.

Koncernsektionens uppgiftsområde omfattar serviceområdena för personalservice, koncernservice, kommunal demokrati samt ekonomi och strategi och serviceenheterna för information och intern revision.

Livskrafts- och sysselsättningssektionens uppgiftsområde omfattar serviceområdena för livskraftstjänster samt sysselsättnings- och integrationservice.

3 § Nämndernas allmänna beslutanderätt

Nämnderna beslutar inom sitt uppgiftsområde om serviceupphandlingar som överskrider EU:s tröskelvärde.

4 § Stadsrumsnämndens beslutanderätt

Stadsrumsnämnden beslutar inom sitt uppgiftsområde om serviceupphandlingar när det gäller projekt som kostar över 1 miljon euro och utläggningen på entreprenad när det gäller projekt som kostar mer än 2 miljoner euro.

5 § Stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas beslutanderätt

Stadsdirektören beslutar om godkännandet av konkurrensutsättningsprogrammet för gemensamma upphandlingar för kommunerna i huvudstadsregionen samt av huvudstadsregionens samarbete när det gäller en upphandlingsplan för vissa arbetskraftstjänster och sådana gemensamma

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

upphandlingar i anslutning till integrationsprogrammet som riktar sig till personer utanför arbetskraften.

Stadsdirektören eller biträdande stadsdirektören beslutar inom sitt verksamhetsområde om:

1. serviceupphandlingar som överskrider det nationella tröskelvärdet upp till sådana upphandlingar som underskrider EU:s tröskelvärden, dock högst upp till 1 000 000 euro,
2. verksamhetsområdenas gemensamma tjänsters upphandlingar av material och tjänster som underskrider det nationella tröskelvärdet, i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal.

Biträdande stadsdirektören för stadsmiljön, eller den som biträdande stadsdirektören förordnar, beslutar om

1. serviceupphandlingar inom sitt verksamhetsområde på upp till 1 000 000 euro (moms 0 %) och utläggning på entreprenad upp till 2 000 000 euro.

Biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd eller den som direktören förordnar beslutar om bibliotekens materialanskaffningar.

6 § Serviceområdesdirektörens beslutanderätt

Serviceområdesdirektören beslutar om upphandlingar av material och tjänster som underskrider det nationella tröskelvärdet i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal.

7 § Personaldirektörens beslutanderätt

Personaldirektören beslutar om stadens upphandlingar av centraliserade utvecklings- och coachningstjänster, rekryteringstjänster samt företagshälsovårdens tjänster upp till 1 000 000 euro (moms 0 %) eller utan någon övre gräns om upphandlingen görs genom gemensam upphandling som har konkurrensutsatts av Hansel Ab.

8 § Upphandlingsdirektörens beslutanderätt

Upphandlingsdirektören beslutar om:

1. sådana upphandlingar av material som överskrider det nationella tröskelvärdet, om inte något annat separat bestämts angående dessa upp till 1 000 000 euro (moms 0 %), eller utan någon övre gräns om upphandlingen görs genom gemensam upphandling som konkurrensutsatts av Hansel Ab eller av ett in house-bolag som hör till stadskoncernen,
2. serviceupphandlingar i enlighet med en förteckning som fastställts av stadsdirektören upp till 1 000 000 euro (moms 0 %), eller utan någon övre gräns om upphandlingen görs genom

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- gemensam upphandling som konkurrensutsatts av Hansel Ab eller av ett in house-bolag som hör till stadskoncernen,
3. de upphandlingar som görs som gemensamma upphandlingar av städerna i huvudstadsregionen i enlighet med det konkurrensutsättningsprogram som stadsdirektören fastställt,
 4. elupphandling upp till 1 000 000 euro (moms 0%),
 5. förande av talan vid domstolar eller hos övervakande myndigheter i frågor som gäller ärenden som ingår i direktörens upphandlingsbefogenheter samt
 6. sådana upphandlingar av material och tjänster vid serviceenheten för upphandlingar som underskrider det nationella tröskelvärdet i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal.

9 § Beslutanderätt som ankommer på direktören för IT-administrationen

Direktören för IT-administrationen beslutar om upphandlingar av IT-tjänster, programvaror, informationssystem, IT- och AV-anordningar samt därmed förenade tjänster, telefon- och växeltjänster samt telefonanordningar och IT-tjänster som främjar digitalisering upp till 2 000 000 euro (moms 0 %) eller utan någon övre gräns, om upphandlingen görs genom gemensam upphandling som konkurrensutsatts av Hansel Ab.

10 § Förvaltningsdirektörens beslutanderätt

Förvaltningsdirektören eller den som direktören förordnar beslutar om de ramavtal som hör samman med stadens gemensamma juridiska ärenden upp till 1 000 000 euro (0 %).

11 § Ekonomi- och strategidirektörens beslutanderätt

Ekonomi- och strategidirektören, eller den som direktören förordnar, beslutar om upphandling av statistik- och forskningstjänsterna på stadsnivå samt de konsulteringstjänster som anknyter till stadens strategiarbete upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

12 § Finansieringsdirektörens beslutanderätt

Finansieringsdirektören eller den som direktören förordnar beslutar om upphandling av försäkringar och tjänster i anslutning till dem samt upphandling av försäkringsmäklartjänster upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

Finansieringsdirektören eller den som direktören förordnar beslutar om upphandlingen av stadens betalningsrörelse och skötseln av koncernkontot upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

13 § Beslutanderätt som ankommer på chefen för ekonomiservicen

Chefen för ekonomiservicen eller den som chefen förordnar, beslutar om upphandling av indrivningstjänster upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

14 § Beslutanderätt som ankommer på direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen

Direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen eller den som direktören förordnar, beslutar om de upphandlingar som görs som gemensamma upphandlingar av kommunerna i huvudstadsregionen i enlighet med den upphandlingsplan som stadsdirektören fastställt, upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

15 § Informationsdirektörens beslutanderätt

Informationsdirektören eller den som direktören förordnar beslutar om upphandlingar av material och tjänster som underskrider det nationella tröskelvärdet, i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal.

Informationsdirektören eller den som direktören förordnar, beslutar om upphandlingar av stadens centraliserade informations- och marknadstjänster upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

16 § Revisionsdirektörens beslutanderätt

Revisionsdirektören beslutar om upphandlingar av material och tjänster som underskrider det nationella tröskelvärdet, i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal.

17 § Stadsingenjörens beslutanderätt

Stadsingenjören eller den som stadsingenjören förordnar beslutar om serviceupphandlingar inom sitt serviceområde på upp till 400 000 euro (moms 0 %) och utläggning på entreprenad upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

18 § Fastighetsdirektörens beslutanderätt

Fastighetsdirektören eller den som direktören förordnar beslutar om serviceupphandlingar inom sitt serviceområde på upp till 400 000 euro (moms 0 %) och utläggning på entreprenad upp till 1 000 000 euro (moms 0 %).

19 § Delegering av beslutanderätten

Alla, som enligt detta kapitel har rätt att fatta beslut, har också rätt att delegera vidare sin beslutanderätt.

20 § Deltagande i gemensamma upphandlingar

Alla organ och tjänsteinnehavare som nämns i detta kapitel har rätt att besluta om att delta i anbudsförfarande som ordnas av den gemensamma upphandlingsenheten eller någon annan upphandlingsenhet eller ingå upphandlingsavtal som dessa konkurrensutsatt, när det gäller en upphandling som hör till de egna upphandlingsbefogenheterna.

14 kap. – Ekonomi

1 § Budget och ekonomiplan

Stadsstyrelsen godkänner planeringsramarna för budgeten och anvisningar för hur budgeten och ekonomiplanen ska göras upp. Organen utarbetar egna budgetförslag.

I budgeten godkänner stadsfullmäktige bindande uppgiftsspecifika mål för organens verksamhet och ekonomi, de anslag och beräknade inkomster som målen kräver samt mål för kommunkoncernens verksamhet och ekonomi. Anslag och beräknade inkomster kan tas in i budgeten till brutto- eller nettobelopp.

I den ekonomiplan som stadsfullmäktige godkänner för en period på fyra år ingår stadens operativa och ekonomiska mål samt en investeringsdel som är indelad enligt projektgrupper eller projektvis.

Stadsstyrelsen framställer för fullmäktige i samband med beredningen av budgeten och ekonomiplanen en plan för servicenätet, en lokalstrategi och de mest centrala förändringarna i lokalerna samt en plan för sätten att verkställa lokalerna. Lokalstrategin uppdateras årligen.

2 § Verkställande av budgeten

Stadsstyrelsen och nämnderna godkänner justerade dispositionsplaner som bygger på budgeten. Organen kan överföra befogenheter som gäller godkännandet av dispositionsplanen till tjänsteinnehavare som är underställda organen.

Stadsfullmäktige utfärdar i anslutning till budgeten behövliga bestämmelser om hur budgeten ska verkställas.

3 § Uppföljning av verksamheten och ekonomin

Organen ska regelbundet följa upp budgetutfallet.

Utfallet av verksamheten och ekonomin ska rapporteras till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige på det sätt som anges i bestämmelserna för hur budgeten ska verkställas.

Uppföljningen av ekonomin, framläggandet av ändringar i budgeten och justeringar av dispositionsplanerna för att uppfylla stadsfullmäktiges beslut åligger organen.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

4 § Budgetens bindande verkan

Ett anslag får användas endast för utgifter under budgetåret. Det får inte överskridas eller användas för andra ändamål än de som angivits i budgeten.

Stadsstyrelsen har rätt att fatta beslut om betalningar som är obligatoriska för staden och är brådskande, trots att det saknas tillgängliga anslag för ändamålet. Stadsstyrelsen ska då utan dröjsmål förlägga stadsfullmäktige ett förslag om att anslag ska beviljas eller anslaget höjas.

5 § Ändringar i budgeten

Ändringar i budgeten ska föreläggas stadsfullmäktige så att stadsfullmäktige hinner behandla ändringsförslagen under budgetåret.

Efter utgången av budgetåret är det endast i undantagsfall möjligt att göra ändringar i budgeten. När bokslutet är undertecknat kan förslag om ändringar i budgeten inte längre föreläggas stadsfullmäktige.

Om det sker organisatoriska förändringar under budgetåret fattar stadsfullmäktige beslut om ändringar i organens anslag och mål.

6 § Ekonomiförvaltning

Stadens ekonomiförvaltning ska upprätthålla likviditeten, sköta betalningsrörelsen och svara för lånefinansieringen samt placera likvida medel.

Stadsfullmäktige beslutar, om inte annat föreskrivits eller bestämts, om följande:

- 1 principerna för placeringsverksamheten och finansieringen samt principerna för upplåning och utlåning,
- 2 i samband med att budgeten godkänns, om ökningar och minskningar av utlåningen samt den maximala mängden nettoupplåning och
- 3 beviljandet av långfristigt lån.

7 § Kassamedel

Underredovisare kan ta emot inkomster och betala utgifter med kassamedlen. Inkasserare kan endast ta emot inkomster, men inte betala utgifter.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Befogenheter i fråga om underredovisning och inkassering beviljas av finansieringsdirektören. En serviceområdesdirektör och chefen för en serviceenhet som inte ingår i ett serviceområde har också rätt att bevilja inkasseringsbefogenheter för sina underordnade. Inkasseringsbefogenheter för att indriva mindre inkomster kan också beviljas någon annan än en tjänsteinnehavare. Den som beviljar befogenheterna fastställer det maximala beloppet kassamedel.

Finansieringsdirektören eller den som direktören förordnar beslutar om ersättande av kassafel som begåtts av personer som skött kassauppgifter.

8 § Godkännande av användningen av anslag

Den som godkänner användningen av anslag ansvarar för att utgiften eller inkomsten tillkommer staden och att grunderna för dem är riktiga. Godkännaren ansvarar även för att utgiften eller inkomsten registreras på rätt sätt i bokföringen och att anslagen inte överskrids.

Biträdande stadsdirektörens räkningar godkänns av stadsdirektören eller den som stadsdirektören förordnar.

Anslagsanvändningen inom ett serviceområde godkänns av serviceområdesdirektören eller direktörens ställföreträdare. Serviceområdesdirektören kan förordna serviceenhetens chef, chefen för ett ansvarsområde eller ett team, eller en med dessa likställd chef att godkänna anslagsanvändningen när det gäller det egna ansvarsområdet.

Användningen av anslag inom serviceenheter som inte ingår i ett serviceområde godkänns av serviceenhetens chef, eller en av chefen utsedd chef för ett ansvarsområde eller ett team, eller en med dessa jämförbar chef när det gäller det egna ansvarsområdet.

Användningen av anslag som inte hör till den ordinarie verksamheten inom ett serviceområde eller en serviceenhet godkänns av biträdande stadsdirektören eller den som direktören förordnat.

Beställningar under 200 euro som gjorts i ett elektroniskt system samt försäljnings- och köptransaktioner som gjorts som dataöverföring behöver inte godkännas.

9 § Beviljande av uppskov med betalning

Beviljande av uppskov med betalning godkänns av serviceområdesdirektören och när det gäller en fakturering som ekonomiservicen centraliserat sköter, chefen för ekonomiservicen eller den som chefen förordnar. För de serviceenheter som inte ingår i ett serviceområde godkänns uppskov med betalning av serviceenhetens chef eller den som chefen förordnar.

10 § Beslut om avgifter

Stadsfullmäktige fattar beslut om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för kommunens tjänster och andra prestationer.

11 § Beviljande av befrielse delvis eller helt från betalningen av offentligrättsliga eller privaträttsliga avgifter

Om inte något annat bestäms i lag eller förordning har stadsstyrelsens koncernsektion och nämnderna, när det gäller en verksamhet som lyder under dem, rätt att i enskilda fall delvis eller helt bevilja befrielse från för stadens räkning avsedd:

1. betalning av offentligrättslig avgift eller annan fordran, och
2. betalning av privaträttslig avgift, ersättning eller annan fordran.

Stadsstyrelsens koncernsektion eller en nämnd kan delegera den beslutanderätt som nämns ovan i denna paragraf, till en tjänsteinnehavare som är underställd styrelsen eller nämnden.

Serviceområdesdirektören, chefen för ekonomiservicen och chefen för en serviceenhet som inte ingår i ett serviceområde eller den som de förordnar beslutar om betalningsuppskov.

12 § Efterskänkande av fordran

Ekonomiservicechefen, serviceområdesdirektören och chefen för en serviceenhet som inte ingår i ett serviceområde kan, när det gäller en verksamhet som lyder under dem, godkänna bokföring av kreditförlust och efterskänkande av fordran, om

1. fordran har preskriberats,
2. indrivningsåtgärderna vid utmätning eller konkurs har varit resultatlösa,
3. det annars på tillräckligt vägande grunder kan antas att fordran inte heller senare kan indrivas av gäldenären eller
4. fordran till sitt värde är mindre än 200 euro och det anses inte ändamålsenligt att fortsätta indrivningsåtgärderna på grund av oklarheter i fordran, beloppet av indrivningskostnaderna eller av någon annan orsak.

13 § Beslut om skadestånd

Om inte annat bestäms i lag eller förordning har stadsstyrelsen och en nämnd för dem underställda verksamheters del rätt att besluta om beviljandet av skadestånd då staden är skadeståndsskyldig

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

eller kan anses vara skadeståndsskyldig. Om skador som ersätts ur skadefonden bestäms separat i skadefondens stadgar.

Om inte annat bestäms i lag eller förordning har stadsstyrelsen och nämnden för sina underställda verksamheters del rätt att besluta om att bevilja en dem underlydande tjänsteinnehavare eller arbetstagare befrielse delvis eller helt från skyldigheten att ersätta staden för åsamkad skada, dock inte om vederbörande på grund av i kommunallagen avsedd redovisningsskyldighet är ersättningsskyldig eller om skadan vållats avsiktligt eller genom grov oaktsamhet.

Stadsstyrelsen eller en nämnd kan delegera den beslutanderätt som nämns ovan i denna paragraf, till en tjänsteinnehavare som är underställd styrelsen eller nämnden.

14 § Närmare bestämmelser

Stadsstyrelsen, ekonomi- och strategidirektören, finansieringsdirektören och chefen för ekonomiservicen utfärdar närmare bestämmelser om skötseln av stadens ekonomi och ekonomiförvaltningen samt tillhörande ansvar.

15 kap. – Revision av förvaltning och ekonomi

1 § Den externa revisionens uppgiftsområde

Den externa kontrollen ordnas så att den är oberoende av stadens ledning.

Den externa revisionen svarar för att ordna den externa revisionen samt utvärderingen av stadens förvaltning och ekonomi. Externa revisionen omfattar revisionsnämnden, serviceenheten för extern revision och revisorn.

Vid ordnandet och genomförandet av revisionen samt utvärderingen av Vanda stads förvaltning och ekonomi följs, utöver det som föreskrivs i 121–125 § i kommunallagen, bestämmelserna i detta kapitel.

2 § Organisation av förvaltningens och ekonomins revision

Stadsfullmäktige tillsätter för revisionen och utvärderingen av stadens förvaltning och ekonomi den revisionsnämnd som nämns i 121 § i kommunallagen.

Om revisionsnämndens sammansättning bestäms i 7 kap. 3 §.

Serviceenheten för extern revision är underställd revisionsnämnden.

Stadens externa revision leds av stadsrevisorn.

3 § Revisionsnämndens sammanträden

Nämnden beslutar om närvaro vid revisionsnämndens sammanträden.

Den revisor som stadsfullmäktige har utsett, samt stadens tjänsteinnehavare och förtroendevalda har skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden när behovet är påkallat.

Stadsstyrelsen får inte förordna någon företrädare till revisionsnämndens sammanträden.

Vid sammanträdesförfarandet efterföljs i övrigt bestämmelserna i kapitel 17.

4 § Revisionsnämndens uppgifter och beslutanderätt

Utöver det som särskilt stadgas i kommunallagen har nämnden som uppgift att:

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

1. framföra sin åsikt om de anmärkningar som framförs i revisorns berättelse, om de förklaringar som berörda parter gett angående dessa och om stadsstyrelsens utlåtande,
2. till stadsfullmäktige lämna in förslag om sådana beslut, som nämndens beredning och revisionsberättelsen föranleder,
3. för stadsfullmäktiges räkning bereda ett förslag om val av revisor och i samband med valberedningen fastställa längden på revisorns mandattid,
4. fungera som personuppgiftsansvarig för det offentliga register över bindningar som föreskrivs i 84 § i kommunallagen, övervaka att förpliktelsen om att meddela om bindningar följs och tillkännage redogörelserna för bindningar till stadsfullmäktige minst en gång om året,
5. besluta om ändringen av tjänsteförhållanden till anställningsförhållanden inom sitt uppgiftsområde,
6. för stadsrevisorns del besluta om beviljande av bisysslotillstånd och förbud mot att ta emot och sköta en bisyssla,
7. besluta om att ge en skriftlig varning till stadsrevisorn,
8. utse en vikarie för stadsrevisorn, och
9. för stadsfullmäktige föreslå storleken på stadsrevisorns lön efter förhandlingar som förts med personaldirektören.
10. fatta beslut i sådana frågor som rör innehållet i granskningen av förvaltningen och ekonomin och gäller förvaltning och ekonomi, och som enligt kommunallagen eller förvaltningsstadgan inte hör till någon annan myndighets befogenheter.

5 § Revisionsnämndens ordförandes uppgifter och beslutanderätt

Revisionsnämndens ordförande har i uppgift att:

1. för stadsrevisorns del besluta om att med stöd av 19 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden begära uppgifter om hälsotillstånd och förordna kontroller och undersökningar för att utreda hälsotillståndet,
2. besluta om reseförordnande för stadsrevisorn,
3. fastställa semesterordningen och bevilja stadsrevisorns semester,
4. bevilja stadsrevisorn tjänsteledigheter, och
5. besluta om stadsrevisorns deltagande i studie-, kurs- och andra därmed jämförbara resor utomlands.

6 § Stadsrevisorns uppgifter och beslutanderätt

Stadsrevisorn:

- bereder frågor som förs till behandling i revisionsnämnden,
- bistår revisionssammanslutningen i arbetet med att genomföra revisionen,

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- svarar för att leda och utveckla den externa revisionen samt för att använda arbetsledningsrätten
- svarar för resultaten inom den externa revisionen och för den strategiska styrningen på ett sådant vis att stadens övergripande mål uppnås
- svarar för den externa revisionens fördelning av anslag
- svarar för att organisera dataskyddet och datasäkerheten inom den externa revisionen
- svarar för den externa revisionens avtalshantering
- svarar för kommunikationen inom den externa revisionen
- beslutar om uppgörande av skadeanmälan
- beslutar om vikariearrangemang som rör chefen för den externa revisionen
- ansöker om tillstånd och samtycken som behövs inom den externa revisionen
- genomför de övriga uppgifter som hör till stadsrevisorns verksamhetsområde och som nämnden tilldelat stadsrevisorn.

Stadsrevisorn, eller den som stadsrevisorn förordnar, beslutar om:

1. att fatta beslut om att avge utlåtanden i frågor som rör den externa revisionen,
2. avtal som gäller den externa revisionen,
3. forskningstillstånd och dataanvändningstillstånd som gäller den externa revisionen,
4. betalning av avtalsbaserad skadeersättning då det gäller ett såväl till beloppet som grunderna obestritt ersättningsansvar,
5. beviljande av beställningsrättigheter,
6. anskaffningar av material och tjänster som underskrider det nationella tröskelvärdet i det fall att beställningen inte kan göras hos en leverantör med konkurrensutsatt avtal,
7. försäljning och donation av material,
8. att ansluta sig till föreningar som ingår i det egna uppgiftsområdet, när föreningens årliga medlemsavgift underskrider 1000 euro,
9. att ge sitt samtycke till behandling av brottmål då staden är sakägare, på det sätt som bestäms i lagen om strafforderförfarande,
10. övriga ärenden som hör till den externa revisionen, såvida inte annat har bestämts.

7 § Val av revisionssammanslutning

På förslag av revisionsnämnden väljer stadsfullmäktige en revisionssammanslutning för granskning av förvaltningen och ekonomin för högst sex räkenskapsperioder.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

8 § Revisorns uppgifter

Bestämmelser om valet av revisor och revisorns uppgifter finns i 122–123 § i kommunallagen.

Revisorn ska enligt sitt uppdragsavtal för sin mandatperiod sammanställa en revisionsplan och en årlig arbetsplan för varje räkenskapsperiod. Planerna förs till nämnden för information.

Revisorn kan av revisionsnämnden ta emot uppdrag som anknyter till beredningen av ärenden som nämnden ska behandla och verkställande av nämndens beslut, om uppdraget inte står i strid med god offentlig revisionssed.

Eventuella skriftliga rapporter eller anmärkningar som revisorn ger stadens olika myndigheter eller någon av stadens anställda meddelas nämnden för kännedom.

Revisorn ska till nämnden avge redogörelse över de iakttagelser som framkommit under revisionsarbetet på det sätt som nämnden bestämt.

9 § Revisionsberättelsen och nämndens utvärderingsberättelse

Bokslutet, revisionsberättelsen och nämndens utvärderingsberättelse ska föras till fullmäktige för behandling före utgången av juni året efter räkenskapsperioden. Revisionsnämnden kan också vid behov ge sin utvärdering i form av en separat berättelse.

När det gäller anmärkningar i revisionsberättelsen ska revisionsnämnden inhämta en förklaring av vederbörande parter samt stadsstyrelsens utlåtande.

10 § Revisionsnämndens information

Revisionsnämnden rapporterar och informerar i första hand till stadsfullmäktige om sådant som anknyter till nämndens uppdrag.

Revisionsnämnden beslutar om övrig information inom sitt uppgiftsområde.

Informationen från revisionsnämnden ska ordnas enligt samma principer som används i stadens information.

16 kap. – Säkerhet, beredskapsåtgärder, riskhantering och intern kontroll

1 § Säkerhetsledning och säkerhetsplanering

Med säkerhetsledning avses planering, genomförande, uppföljning och utveckling av funktioner och processer som hänför sig till en organisations säkerhet. Syftet är att skydda organisationens personal, egendom och information samt säkerställa verksamhetens kontinuitet och säkerhet.

Säkerhetsledningen är en väsentlig del av en organisations övergripande ledning och med hjälp av den strävar man efter att skapa en säker och pålitlig verksamhetsmiljö.

Med säkerhetsledning avses en systematisk och samordnad process, genom vilken man strävar efter att lösa lokala säkerhetsfrågor i samarbete mellan olika aktörer. Målet är att förebygga och bekämpa olyckor, brott och störningar samt öka människors trygghetskänsla.

2 § Beredskapsåtgärder och beredskapsplanering

Med beredskapsåtgärder avses verksamhet som säkerställer att kommunens uppgifter och tjänster kan skötas så störningsfritt som möjligt och att åtgärder som avviker från de sedvanliga vidtas i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden, om så behövs. (Beredskapslagen 3 kap. 12 §).

3 § Riskhantering och intern kontroll

Målet för riskhanteringen och den interna kontrollen är att främja resurshushållning och effektivitet i stadskoncernen, säkerställa riktigheten i rapporteringen av verksamheten och ekonomin samt uppgifternas tillförlitlighet, trygga resurser, egendom och verksamhetens kontinuitet samt garantera att lagar, beslut, instruktioner och ledningens anvisningar efterföljs. Att ordna med och utveckla riskhantering och intern övervakning är uppgifter som samtliga organisationer inom stadskoncernen har ansvar för.

4 § Uppgifter och beslutanderätt

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige beslutar om principer för hela stadskoncernen som gäller säkerhet, beredskapsåtgärder, riskhantering och intern kontroll.

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen godkänner säkerhets- och beredskapsplanerna och följer upp genomförandet av dem.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Stadsstyrelsen svarar för ordnandet av den övergripande riskhanteringen och interna kontrollen samt:

- godkänner anvisningar och metoder för riskhanteringen och den interna kontrollen enligt de grunder som stadsfullmäktige har godkänt.
- övervakar att riskhanteringen och den interna kontrollen verkställs enligt anvisningarna och att de lyckas.
- ger i verksamhetsberättelsen information om hur riskhanteringen och den interna kontrollen ordnats och vilka de viktigaste slutsatserna är samt ger en utredning om koncernövervakningen och de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna.

Nämnderna

Nämnderna svarar inom sitt verksamhetsområde för ordnandet av riskhanteringen och den interna kontrollen, för övervakningen av verkställandet och för utfallet.

Stadsdirektörens uppgifter och ansvar

Stadsdirektören svarar för den operativa ledningen av stadens säkerhet, beredskapsåtgärder, riskhantering och interna kontroll och säkerställer att säkerhetsåtgärderna, beredskapsåtgärderna och riskhanteringsåtgärderna genomförs effektivt samt ger rapporter i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar.

Biträdande stadsdirektörernas uppgifter och ansvar

De biträdande stadsdirektörerna svarar inom sitt verksamhetsområde och sina ansvarsområden för planeringen och genomförandet av säkerhets- och beredskapsåtgärderna samt riskhanteringen och den interna kontrollens åtgärder samt ger rapporter i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar.

Serviceområdesdirektörernas uppgifter och ansvar

Serviceområdesdirektörerna svarar inom sina serviceområden för planeringen och genomförandet av säkerhets- och beredskapsåtgärderna samt riskhanteringen och den interna kontrollens åtgärder och ger rapporter i enlighet med anvisningarna.

Uppgifter och ansvar som ankommer på serviceenheternas chefer

Cheferna för serviceenheterna svarar för att riskerna vid enheten identifieras och bedöms samt för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. Cheferna ger också rapporter i enlighet med anvisningarna.

Koncernledningen

Koncernledningen svarar för styrningen av koncernsammanslutningarna samt övervakningen av ordnandet och utfallet av sammanslutningarnas riskhantering och interna kontroll.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

DEL 3 - BESLUTS- OCH FÖRVALTNINGSFÖRFARANDET

17 kap. – Sammanträdesförfarande

1 § Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska iakttas vid sammanträden för stadens organ, och i tillämpliga delar vid förrättningar och syner. Bestämmelserna i detta kapitel är sekundära i förhållande till bestämmelserna i de övriga kapitlen i förvaltningsstadgan.

På påverkansorganen tillämpas bestämmelserna i 17 kap. 10 § om rätten att närvara och yttra sig.

2 § Sätt att fatta beslut i ett organ

Ett organ kan hålla:

- ett ordinarie sammanträde där deltagarna är närvarande på sammanträdesplatsen,
- ett elektroniskt sammanträde, där deltagarna deltar via en elektronisk förbindelse, eller
- ett hybridsammanträde, där deltagarna antingen är närvarande på sammanträdesplatsen eller deltar via en elektronisk förbindelse.

Vid sammanträdet kan ett elektroniskt möteshanterings- eller röstningssystem användas.

Deltagande i slutna elektroniska sammanträden eller hybridsammanträden är möjligt endast på en plats där utomstående varken kan se eller höra sekretessbelagda uppgifter.

Ett annat organ än stadsfullmäktige kan också fatta beslut i ett slutet elektroniskt beslutsförfarande före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande). Elektroniskt beslutsförfarande kan användas i alla ärenden som ingår i organets beslutanderätt.

3 § Tid och plats för sammanträde

Organet beslutar om tid och plats för sina sammanträden. Ett sammanträde hålls också när organets ordförande, eller när denne är förhindrad, vice ordförande anser det vara påkallat eller om en majoritet av ledamöterna i organet gör en framställning till ordföranden om att ett sammanträde ska hållas för behandling av ett angivet ärende. Ordföranden bestämmer då tidpunkten för sammanträdet.

Ordföranden kan av grundad anledning ställa in ett sammanträde.

4 § Kallelse till sammanträde

Kallelsen till stadsfullmäktiges sammanträde ska sändas senast fyra dagar före sammanträdet. Kallelsen till andra organs sammanträden ska sändas minst tre dagar före sammanträdet. Kallelsen till sammanträde ska skickas till organets ledamöter och dem som har rätt eller skyldighet att närvara vid organets sammanträden. Organets ordförande svarar för att kallelsen till sammanträde sänds.

Kallelsen skickas genom att föredragningslistan med bilagor publiceras på de förtroendevaldas elektroniska tjänst och genom att informera om publiceringen per e-post samt vid behov också via textmeddelande eller på något annat godtagbart sätt.

Föredragningslistan med bilagor publiceras också på stadens webbsidor i det allmänna datanätet. Innan föredragningslistan publiceras ska sådana personuppgifter som saknar informationsintresse samt sekretessbelagda uppgifter strykas i listan.

Kallelse till stadsfullmäktiges informationsmöte ska skickas i samband med kallelsen till fullmäktiges sammanträde.

5 § Innehåll i kallelsen till sammanträde

I kallelsen till sammanträde ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende. Om ett ärende behandlas i elektroniskt beslutsförfarande, ska det i kallelsen nämnas före vilken tidpunkt ärendet ska behandlas elektroniskt.

Kallelsen till stadsfullmäktiges sammanträde är på finska och svenska. Kallelsen till andra organs sammanträden är på finska, med undantag av de svenskspråkiga organ som anges separat.

6 § Föredragningslistan

För varje sammanträde uppgörs en föredragningslista över de ärenden som kommer för behandling i fullmäktige. Föredragningslistan skickas i samband med kallelsen till sammanträdet. Föredragningslistan ska innehålla redogörelser för de ärenden som ska behandlas och förslag till organets beslut.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Fullmäktiges föredragningslista skrivs på både finska och svenska. Av föredragningslistans bilagor ska följande skrivas på båda språken: ekonomiplanen, bokslutet, revisionsnämndens utvärderingsberättelse, revisorns utlåtande samt förvaltningsstadgan, liksom handlingar som gäller sådana ärenden, i vilka svenska språket ska användas enligt gällande paragrafer i språklagen.

7 § Fortsatt sammanträde

Om alla ärenden som anges i kallelsen inte hinner behandlas kan de icke behandlade ärendena behandlas vid ett fortsatt sammanträde som inte kräver någon särskild kallelse. De som varit frånvarande från sammanträdet ska få ett elektroniskt meddelande om tid och plats för det fortsatta sammanträdet, liksom information om sättet på vilket beslut fattas.

8 § Inkallande av ersättare

En fullmäktigeledamot som inte kan närvara vid ett sammanträde eller som är jävig att behandla ett ärende på föredragningslistan ska omedelbart anmäla förhinder eller jäv till fullmäktiges sekretariat. Efter att ha fått anmälan om förhinder eller jäv av ledamoten eller på något annat tillförlitligt sätt ska beslutsberedningen kalla in en sådan ersättare för fullmäktigeledamoten som avses i kommunallagen. Under sammanträdet biträder fullmäktigegrupperna med att kalla in en ersättare.

En ledamot i ett annat organ som är förhindrad att delta i ett sammanträde ska kalla in en ersättare. Om en ledamot är jävig att behandla ett ärende eller på grund av förhinder inte kan delta i behandlingen av något ärende, kan han eller hon kalla in en ersättare till sammanträdet för att delta i behandlingen av detta ärende. Också ordföranden, föredraganden eller organets sekreterare kan kalla in en ersättare.

9 § Rätt att närvara och yttra sig i stadsfullmäktige

Stadsstyrelsens ordförande samt stadsdirektören och de biträdande stadsdirektörerna ska vara närvarande vid stadsfullmäktiges sammanträden. Om de är frånvarande hindrar detta dock inte behandlingen av ärenden. Också stadsstyrelseledamöter, eller vid förhinder ledamöternas ersättare, har rätt att vara närvarande vid fullmäktiges sammanträden. De har vid sammanträdet rätt att delta i diskussionen men inte i beslutsfattandet, om de inte samtidigt är fullmäktigledamöter.

En företrädare utsedd av ungdomsfullmäktige har rätt att närvara vid fullmäktiges sammanträde. Sammanträdet ordförande beslutar om rätten att yttra sig. Fullmäktige kan också bevilja andra personer rätt att närvara och yttra sig vid sammanträdena.

10 § Rätt att närvara och yttra sig i andra organ

Utöver organets ledamöter och föredraganden har följande personer rätt att närvara och yttra sig vid ett organs sammanträden:

1. fullmäktiges ordförande och vice ordförande samt en företrädare utsedd av ungdomsfullmäktige vid stadsstyrelsens sammanträden,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

2. fullmäktiges ordförande och vice ordförande samt stadsstyrelsens ordförande och vice ordförande vid sammanträden i stadsstyrelsens sektion,
3. stadsstyrelsens ordförande och en företrädare utsedd av stadsstyrelsen, en företrädare utsedd av ungdomsfullmäktige samt stadsdirektören vid nämnders sammanträden, dock inte vid sammanträden i revisionsnämnden, centralvalnämnden och fullmäktiges tillfälliga utskott,
4. berörda nämnders ordförande, en företrädare i sektionen utsedd av stadsstyrelsen och biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet vid nämndsektioners sammanträden samt
5. en företrädare för stadsstyrelsen vid sammanträden för äldrerådet och rådet för personer med funktionsnedsättning, delegationen för mångkulturfrågor och Svenska kommittén.

Beslut om andra personers rätt att närvara och yttra sig vid sammanträden fattas av respektive organ eller den som organet tillsatt.

Beslut om uppgifterna för stadsstyrelsens företrädare i andra organ fattas i samband med att företrädarna utses.

Den tjänsteinnehavare som är föredragande är skyldig att närvara vid organets sammanträde. Också stadens övriga anställda och tjänsteinnehavare är på kallelse av organet eller på order av sin chef skyldiga att närvara vid ett sammanträde som hålls av stadens organ.

11 § Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Ordföranden har till uppgift att konstatera vilka ledamöter och andra personer som är närvarande vid sammanträdet och utifrån detta konstatera att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Om ordföranden under sammanträdet konstaterar att organet inte är beslutfört och inte kan bli beslutfört, avbryts sammanträdet. Det ärende som behandlas och de efterföljande ärendena på föredragningslistan föredras vid organets nästa sammanträde.

Särskilda bestämmelser som gäller stadsfullmäktige fastställs i 21 kap. 8 §.

12 § Tillfällig ordförande

Om såväl ordföranden som vice ordförandena är frånvarande från organets sammanträde eller är jäviga, ska en tillfällig ordförande väljas under ledning av den ledamot i organet som är äldst.

Den ledamot i fullmäktige som är äldst är ordförande vid fullmäktigeperiodens första sammanträde.

13 § Ledning av sammanträdet samt anföranden

Ordföranden leder behandlingen av ärendena och håller ordningen under organets sammanträde. Om någon genom sitt uppförande stör sammanträdet ska ordföranden uppmana personen att bete sig som sig bör. Om personen inte följer uppmaningen kan ordföranden beordra personen att avlägsna sig. Om det uppstår oordning, ska ordföranden avbryta eller avsluta sammanträdet.

En ledamot i ett organ har rätt att yttra sig i ett ärende som behandlas. En ledamot som yttrar sig måste hålla sig till saken. Om ledamoten avviker från saken, ska ordföranden uppmana honom eller henne att hålla sig till saken. Om ledamoten inte rättar sig efter tillsägelsen, kan ordföranden förbjuda ledamoten att fortsätta tala. Om det är uppenbart att en ledamot drar ut på sitt tal i onödan, får ordföranden efter att ha gett en tillsägelse förbjuda honom eller henne att fortsätta tala.

Särskilda bestämmelser som gäller stadsfullmäktige fastställs i 21 kap. 9 §.

14 § Jäv

Den som är jävig ska innan behandlingen av ett ärende börjar meddela att han eller hon är jävig, ge en motivering till detta och dra sig ur behandlingen av ärendet och lämna sin plats.

Ordföranden ska vid behov låta organet avgöra om en ledamot eller någon annan person som deltar i sammanträdet är jävig. Personen i fråga ska vid behov ge en redogörelse för omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är jävig. Beslutet om jäv ska motiveras i protokollet.

När ett beslut om jäv för en person fattas, får personen delta i behandlingen av frågan om sitt jäv endast i ett sådant undantagsfall som avses i 29 § i förvaltningslagen.

En jävig person ska vid ett offentligt sammanträde avlägsna sig från det utrymme som reserverats för allmänheten och vid ett slutet sammanträde avlägsna sig helt och hållet. En jävig person får dock höras i syfte att utreda ett ärende.

Bestämmelser om jävsgrunderna finns i kommunallagen och förvaltningslagen.

15 § Ordningsföljd för behandling av ärenden

Ärendena behandlas i den ordning som fastställs av ordföranden, om inte organet beslutar något annat.

I stadsfullmäktige utgör stadsstyrelsens förslag underlag för behandlingen eller, om revisionsnämnden eller ett tillfälligt utskott har berett ärendet är det deras förslag som utgör underlag för beredningen, med undantag av ärenden som gäller den interna organisationen av

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

fullmäktiges verksamhet, varvid ordförandens förslag utgör underlag för behandlingen (grundförslag).

Vid ett annat organs sammanträde avgörs ärendena på föredragning, med undantag av organets interna organisation. Föredragandens förslag utgör grundförslag. Om föredraganden under diskussionens gång har ändrat föredragningslistans förslag, utgör det ändrade förslaget grundförslag.

Om stadsstyrelsen, revisionsnämnden eller det tillfälliga utskottet drar tillbaka sitt förslag innan fullmäktige har fattat beslut i ärendet, ska ärendet strykas från föredragningslistan. Fullmäktige kan också i övrigt besluta att stryka ett ärende från föredragningslistan.

Om en föredragande i ett annat organ har dragit tillbaka sitt förslag innan organet har fattat ett beslut i ärendet, ska ärendet strykas från föredragningslistan, om inte organet beslutar något annat, i vilket fall ärendet ska behandlas utifrån en redogörelse av organets ordförande.

Organet kan för övrigt också av särskilda skäl besluta att ett ärende behandlas på basis av ordförandens redogörelse utan föredragning av en tjänsteinnehavare.

16 § Sammanträdets offentlighet

Bestämmelser om fullmäktigesammanträdets offentlighet finns i kommunallagen.

Ett annat organs sammanträden är offentliga endast om organet så beslutar. Ärenden eller handlingar som är sekretessbelagda kan inte behandlas offentligt.

Allmänheten ska ges möjlighet att följa det offentliga elektroniska sammanträdet via ett allmänt datanät eller i det offentliga utrymme som nämns i kallelsen till sammanträdet.

17 § Bordläggning och återremiss för beredning

Om det under diskussionen har framställts ett understött förslag om bordläggning av ärendet, återremiss av ärendet för beredning eller något annat förslag vars godkännande innebär att behandlingen av ärendet avbryts, ska de följande talarna på uppmaning av ordföranden yttra sig endast om förslaget om avbrytande. Om förslaget godkänns, avbryter ordföranden behandlingen av ärendet. Om förslaget förkastas, fortsätter behandlingen av ärendet.

18 § Förslag och avslutande av diskussionen

En ledamot i ett organ ska anteckna ett förslag som framställts under pågående diskussion i ett elektroniskt sammanträdessystem, ifall ett sådant sammanträdessystem tillämpas, såvida inte ordföranden i ett enskilt fall beviljar undantag från detta.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Om ett elektroniskt sammanträdessystem inte tillämpas:

1. förslag som under pågående diskussion i stadsfullmäktige framställs och som gäller annat än bordläggning, återremiss eller förkastande av ett ärende, ska framföras i skriftlig form, och
2. i ett annat organ ska förslaget ges skriftligt, när ordföranden så kräver.

När alla anföranden har hållits, konstaterar ordföranden att diskussionen är avslutad. Ordföranden redogör för de förslag som framställts under diskussionen och huruvida de vunnit understöd.

19 § Konstaterande av beslut

Om det under diskussionen inte har framställts understödda förslag, konstaterar ordföranden att grundförslaget är organets beslut.

Om ordföranden konstaterar att organet enhälligt understöder ett förslag som framställts vid sammanträdet, konstaterar ordföranden att förslaget är organets beslut.

20 § Förslag som tas upp till omröstning

Upp till omröstning tas endast grundförslaget och understödda förslag. Ett förslag, som är alternativt eller villkorligt eller går utanför det ärende som behandlas, tas inte upp till omröstning.

21 § Omröstningssätt och omröstningsordning

Omröstningen förrättas öppet. Omröstningen förrättas med omröstningsapparat elektroniskt eller genom namnupprop.

Om fler än två förslag ska tas upp till omröstning förelägger ordföranden organet ett omröstningssätt och en omröstningsordning för godkännande. Omröstningsordningen bestäms enligt följande principer:

1. Först ställs de två förslag som mest avviker från grundförslaget mot varandra för omröstning. Det förslag som vunnit ställs därefter mot det av de återstående förslagen som mest avviker från grundförslaget. På detta sätt fortsätter man tills det finns ett slutligt motförslag mot grundförslaget. Om ett förslag som innebär att grundförslaget helt och hållet förkastas måste tas upp till omröstning, ska detta dock sist ställas mot det förslag som vunnit bland de övriga förslagen.
2. Om ärendet gäller beviljande av ett anslag tas godkännandet eller förkastandet av förslaget med det största beloppet först upp till omröstning och på detta sätt fortsätter man enligt storleken på beloppen i förslagen tills något förslag godkänns, och då tas förslagen med mindre belopp inte längre upp till omröstning.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

3. Om godkännandet eller förkastandet av ett förslag inte är beroende av andra förslag, tas godkännandet eller förkastandet av förslaget separat upp till omröstning.

Om det för ett beslut enligt lag fordras kvalificerad majoritet, ska ordföranden meddela detta innan omröstningen förrättas och beakta detta då han eller hon konstaterar resultatet av omröstningen.

Bestämmelser om valen finns i kapitel 18.

22 § Protokollföring

Stadsfullmäktiges protokoll ska skrivas på finska och svenska. Protokollet är på finska när det gäller övriga organ, med undantag av de svenskspråkiga organ som anges separat.

Vid fullmäktiges och dess utskotts sammanträden förs protokollet av en person som serviceområdet för kommunal demokrati anvisar. När det gäller andra organ svarar organets ordförande för protokollföringen och innehållet i protokollet. Protokoll förs av organets sekreterare eller annan protokollförare under ledning av organets ordförande. Om ordföranden och protokollföraren har olika meningar om sammanträdes förlopp, ska protokollet upprättas så som ordföranden anser vara riktigt.

Protokollet undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av protokollföraren.

23 § Justering av protokollet

Stadsfullmäktiges protokoll justeras av två för varje gång för ändamålet utsedda ledamöter, såvida fullmäktige inte i fråga om ett visst ärende beslutat att protokollet ska justeras på annat sätt.

Protokollet för något annat organ justeras enligt organets beslut.

Det protokoll eller en del av det som gäller beslut som fattats i elektroniskt beslutsförfarande kan justeras separat före sammanträdet.

Om en protokolljusterare vägrar eller är förhindrad att justera organets protokoll, ska protokollet justeras vid organets därpå följande sammanträde.

24 § Protokollets innehåll

Av ett organs protokoll ska följande framgå:

- 1) uppgifter om konstitueringen:
 - organets namn

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- anteckning om de sätt på vilka besluten fattats (ordinarie sammanträde, elektroniskt sammanträde, hybridsammanträde, beslut som har fattats i elektroniskt beslutsförfarande specificeras)
- tid när sammanträdet började och slutade samt avbrott i sammanträdet
- sammanträdesplats
- de närvarande och i vilken egenskap var och en har närvarat
- vilka som anlänt under sammanträdet gång samt vid vilket klockslag och under behandlingen av vilket ärende
- de frånvarande
- vilka som avlägsnat sig under sammanträdet gång samt vid vilket klockslag och under behandlingen av vilket ärende
- sammanträdet laglighet och beslutförhet

2) uppgifter om behandlingen av ärenden:

- rubrik
- redogörelse för ärendet och eventuell tidigare behandling eller hänvisning till de handlingar som fogats till protokollet
- föredragandens beslutsförslag
- jäv och motivering
- framställda förslag och om dessa understötts eller förfallit
- omröstningar: omröstningssätt, omröstningsordning, omröstningsproposition och omröstningsresultat så att varje ledamots åsikt framgår av protokollet eller den omröstningsförteckning som bifogas protokollet
- val: valsätt och valresultat
- beslut i ärendet
- avvikande mening och uttalande till protokoll
- de åtgärdsmotioner som fullmäktige har godkänt (klämmor)

3) övriga uppgifter:

- anteckningar om sekretess
- ordförandens underskrift
- protokollförarens kontrasignering
- anteckning om protokolljustering och om protokolljusterare har valts, deras namn
- anteckning om att protokollet varit tillgängligt i det allmänna datanätet
- anvisningar för sökande av ändring

Om ett ärende har avförts från föredragningslistan protokollförs ärenderubriken och en anteckning om att ärendet avförts från föredragningslistan.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

När behandlingen av ett ärende har avbrutits på grund av bordläggning eller återremiss, antecknas i protokollet endast det understödda förslaget om bordläggning eller återremiss, inga eventuella övriga förslag som framställts under diskussionen.

I de anvisningar om hur man begär omprövning som bifogas protokollet, ges nödvändiga anvisningar för omprövningsbegäran. I den besvärсанvisning som ska bifogas protokollet, ska besvärsmyndighet, besvärstid och vad som ska bifogas besvärsskriften vara angivna. Till beslut, i vilket begäran om omprövning inte får framställas eller besvär anföras, ska meddelande om detta bifogas och samtidigt anges vilken punkt i en lag eller en förordning förbudet utgår från.

25 § Bestyrkande av protokollsutdrag

Stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens och dess sektioners protokollsutdrag bestyrks av en förvaltningssakkunnig, en förvaltningssekreterare, registrator, eller dem som stadsstyrelsen utser.

Revisionsnämndens protokollsutdrag bestyrks av protokollföraren eller stadsrevisorn.

Övriga nämnders och deras sektioners protokollsutdrag bestyrks av protokollföraren, verksamhetsområdets jurist eller registrator.

26 § Delgivning av beslut till kommunmedlemmar

Organets protokoll med tillhörande anvisningar om omprövningsbegäran eller besvärсанvisning hålls tillgängliga på stadens webbsidor i det allmänna datanätet senast den onsdag som följer efter underteckningen av protokollet, förutsatt att annat inte bestämts.

De tjänsteinnehavarbeslut, där kommuninvånarna har allmän rätt att söka ändring, läggs fram på stadens webbsidor i det allmänna datanätet senast den onsdag som följer efter den dag beslutet delgivits.

18 kap - Val

1 § Allmänna bestämmelser om val

Ersättare väljs i samma val som de ordinarie ledamöterna. Om ersättarna är personliga, ska det kandidatpar som ledamotskandidaten och ersättarkandidaten utgör godkännas före valet.

Vid majoritetsval kan rösten ges till vilken valbar kandidat eller valbart kandidatpar som helst. Om det ska väljas fler än en person, har en ledamot i organet lika många röster som antalet personer eller kandidatpar som ska väljas. Den röstande kan ge endast en röst till en kandidat eller ett kandidatpar men behöver inte använda alla röster.

Vid proportionella val röstar man på kandidatlistor.

2 § Fullmäktiges valnämnd

För förrättande av proportionella val och majoritetsval med slutna sedlar väljer stadsfullmäktige bland sina ledamöter en valnämnd för sin mandattid, i vilken ingår fyra ordinarie medlemmar och lika många personliga ersättare.

Av dem som valts till valnämnden utser stadsfullmäktige en till ordförande och en till vice ordförande genom att följa samma förfarande som vid valet av stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande.

Nämnden kan kalla sakkunniga till hjälp.

I andra organ kan organet välja bland sina ledamöter rösträknare för att bistå vid val.

3 § Inlämning av kandidatlistor

Ett val som förrättas enligt det proportionella valsättet utförs med kandidatlistor. Organet fastslår den tidpunkt då kandidatlistorna senast ska lämnas in till organets ordförande och när valförrättningen inleds. Valet får inte förrättas innan minst tio minuter förflutit från det att kandidatlistan framlagts.

4 § Uppgörande av kandidatlistor och ombud

En kandidatlista får innehålla namnen på högst så många kandidater eller kandidatpar som det väljs ledamöter och ersättare.

I kandidatlistans rubrik ska anges vid vilket val listan kommer att användas. Minst två ledamöter i ett organ ska underteckna kandidatlistan. Första undertecknare är listans ombud som lämnar in listan till organets ordförande och som har rätt att göra rättelser i listan enligt § 5.

5 § Granskning och rättelse av kandidatlistor

När tiden för inlämningen av kandidatlistorna har löpt ut överlämnar organets ordförande listorna till valnämnden eller rösträknarna, som prövar kandidaternas valbarhet och granskar att kandidatlistorna är korrekt uppgjorda. Om valnämnden upptäcker felaktigheter i en lista ska ombudet ges tillfälle att rätta dem inom en av valnämnden utsatt tid.

Om en och samma person också efter att listan är rättad är uppställd som kandidat på flera listor, ska valnämnden eller rösträknarna om möjligt fråga kandidaten på vilken lista hans eller hennes namn ska stå kvar.

6 § Sammanställning av kandidatlistor

När tidsfristen för att rätta kandidatlistorna har löpt ut ska valnämnden göra en sammanställning av de godkända kandidatlistorna där ett ordningsnummer antecknas för varje lista.

Innan namnuppropet för valförrättningen börjar ska sammanställningen av kandidatlistorna delges organets ledamöter genom uppläsning eller på annat sätt.

7 § Förrättande av proportionella val

Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande ledamöter i organet som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal personer som ska väljas ökat med ett. Om kvoten är ett brutet tal, ska den avrundas till närmaste högre hela tal.

Proportionella val ska förrättas med slutna sedlar. På röstsedeln eller i röstningssystemet antecknas numret på den kandidatlista som den röstande önskar ge sin röst. Ledamöterna ger röstsedeln till valnämndens ordförande i den ordning som namnuppropet förutsätter.

8 § Sluten omröstning med sedlar och röstsedlarnas förvaring

Majoritetsval förrättas med slutna sedlar, redan om en enda person så kräver. Proportionella val ska alltid förrättas med slutna sedlar. Då majoritetsval förrättas med slutna sedlar ska fullmäktiges ordförande kalla den i 2 § nämnda valnämnden att biträda vid valförrättningen.

I en sluten omröstning med sedlar ska den som röstar vika sin röstsedel så att dess innehåll inte är synligt. På röstsedeln får inga otillbörliga markeringar finnas och den ska vara obestridlig till sitt innehåll. I stället för röstsedlarna kan man också använda ett för ändamålet lämpligt elektroniskt system, om valhemligheten och resultatets riktighet har tryggats.

Röstsedlarna och de sedlar som använts vid lottdragning samt de logguppgifter som eventuellt skapats i röstningssystemet ska sparas fram tills valbeslutet vunnit laga kraft. Om valet förrättats med slutna röstsedlar, ska sedlarna bevaras i ett förseglat kuvert, och logguppgifterna på så sätt att valhemligheten inte äventyras.

9 § Konstaterande av valresultatet

Efter att namnuppropet avslutats granskar valnämnden eller rösträknarna röstsedlarnas giltighet, räknar rösterna och meddelar valresultatet genom att i tillämpliga delar beakta det som föreskrivs om kommunalvalet.

Valnämnden meddelar valresultatet skriftligt till fullmäktiges ordförande som konstaterar resultatet för fullmäktige för anteckning till protokollet. I andra organ konstaterar ordföranden valresultatet för organet för anteckning i protokollet.

19 kap. – Föredragande

1 § Föredragande i stadsstyrelsen och dess sektioner

Stadsstyrelsen och dess koncernsektion

Stadsdirektören föredrar de ärenden som föreläggs stadsstyrelsen och koncernsektionen och gäller stadsdirektörens verksamhetsområde, hela staden eller koncernen, eller flera än ett verksamhetsområde, samt stadsstyrelsens beslut som omfattas av förfarande vid övertagning.

De biträdande stadsdirektörerna föredrar de ärenden som behandlas i stadsstyrelsen och koncernsektionerna och gäller deras respektive verksamhetsområden. Stadsdirektören har rätt att föredra också ärenden som ingår i en biträdande stadsdirektörs föredragningskyldighet.

Stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion

Stadsdirektören föredrar de ärenden som föreläggs stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion och gäller hela staden, flera än ett verksamhetsområde samt hela det egna verksamhetsområdet.

De biträdande stadsdirektörerna föredrar de ärenden som behandlas i stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion och gäller deras eget verksamhetsområde.

Livskraftsdirektören och direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen föredrar de ärenden som gäller deras eget serviceområde.

Stadsdirektören har rätt att själv föredra även ärenden som ingår i en biträdande stadsdirektörs eller serviceområdesdirektörs föredragningskyldighet.

2 § Föredragande i nämnderna och dess sektioner

Biträdande stadsdirektören föredrar de ärenden som kommer till behandling i det egna verksamhetsområdets nämnd och dess sektioner och gäller verksamhetsområdet i sin helhet eller fler än ett serviceområde samt ärenden som gäller de gemensamma tjänsterna.

Serviceområdesdirektören föredrar de ärenden inom sitt serviceområde som kommer till behandling i nämnden och dess sektioner.

Med avvikelse från vad som föreskrivs ovan ska föredraganden vara:

1. i centralvalnämnden nämndens sekreterare,

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

2. i revisionsnämnden stadsrevisorn,
3. i den svenskspråkiga sektionen vid nämnden för fostran och lärande direktören för det svenskspråkiga serviceområdet,
4. i sektionen för individärenden vid nämnden för fostran och lärande serviceområdesdirektören för andra stadiet, serviceområdesdirektören för den grundläggande utbildningen eller direktören för det svenskspråkiga serviceområdet, beroende på det elevärende som nämnden behandlar och till vilket verksamhetsområde det hör, samt
5. i stadsmiljönämndens tillståndssektion byggnadstillsynschefen då sektionen fungerar som byggnadstillsynsmyndighet, och chefen för miljötjänster då sektionen fungerar som kommunal miljövårdsmyndighet.

Biträdande stadsdirektören har rätt att föredra också sådana ärenden som ingår i en serviceområdesdirektörs föredragningsskyldighet. Rätten gäller dock inte ärenden i vilka nämnden eller sektionen fungerar som en i lagen fastställd tillståndsmyndighet, tillsynsmyndighet eller miljövårdsmyndighet.

3 § Föredragning i andra organ

Det bestäms om föredragande för andra organ i organets beslut om tillsättandet. Om det inte finns några bestämmelser är stadsdirektören eller den som stadsdirektören förordnat föredragande.

4 § Överföring av föredragningsbefogenheter

Stadsdirektören eller biträdande stadsdirektören kan i enskilda fall överföra en föredragningsuppgift på en underlydande tjänsteinnehavare.

Om föredraganden är frånvarande eller har förhinder är det den som är förordnad i hans eller hennes ställe som fungerar som föredragande.

Organet kan av särskilda skäl besluta att ett ärende behandlas utifrån ordförandens redogörelse utan föredragning av en tjänsteinnehavare.

20 kap. – Initiativ från kommuninvånarna

1 § Initiativrätt

Bestämmelser om kommuninvånarnas rätt att komma med initiativ finns i kommunallagen.

2 § Behandling av initiativ

Ett initiativ behandlas av den av stadens myndigheter som har behörighet att fatta beslut i den fråga som initiativet gäller. Om den behöriga myndigheten är ett organ ska organet underrättas om initiativen och de åtgärder som vidtagits på grund av dem, på det sätt som anges nedan.

Stadsstyrelsen ska årligen för fullmäktige lägga fram en förteckning över de initiativ som har tagits i frågor som hör till fullmäktiges behörighet. Fullmäktige kan samtidigt besluta om vilka av initiativen som är slutbehandlade.

När det gäller initiativ som hör till något annat organs behörighet än fullmäktiges ska organet i fråga underrättas om initiativen på det sätt som organet bestämt. Organet kan samtidigt besluta om vilka initiativ som är slutbehandlade.

Om minst två procent av kommunens invånare lägger fram ett initiativ, ska initiativet tas upp till behandling i den behöriga myndigheten inom sex månader efter att initiativet väcktes.

Ett svar på ett initiativ som lagts fram av minst två procent av kommunens invånare ska delges stadsfullmäktige för kännedom.

3 § Uppgifter som ska lämnas till initiativtagaren

Initiativtagaren ska inom en månad från det att initiativet anlände underrättas om hos vilken myndighet initiativet behandlas, den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen av initiativet.

När initiativet är slutbehandlat, ska initiativtagaren underrättas om huruvida initiativet har lett till åtgärder.

Del 4 – FULLMÄKTIGE

21 kap. – Fullmäktiges verksamhet

1 § Organiseringen av fullmäktiges verksamhet

Kallelse till fullmäktiges första sammanträde under mandattiden utfärdas av stadsstyrelsens ordförande. Sammanträdet öppnas av den till åren äldsta närvarande fullmäktigeledamoten, som för ordet tills ordförande och vice ordföranden valts för fullmäktige.

Stadsfullmäktige väljer bland sina ledamöter vid första sammanträdet i juni varje år en ordförande samt första och andra vice ordförande.

I kommunallagen bestäms om förrättandet av val av fullmäktiges ordförande och vice ordförande. Beredningen av ärenden som gäller den interna organiseringen av fullmäktiges verksamhet leds av fullmäktiges ordförande, om inte fullmäktige beslutar något annat.

Fullmäktiges protokollförare är en tjänsteinnehavare eller anställd vid Vanda stad som förordnas av serviceområdet för kommunal demokrati.

2 § Bildande av fullmäktigegrupper och namn på fullmäktigegrupper

Ledamöterna kan bilda fullmäktigegrupper för arbetet i fullmäktige. Även ersättare, som i stället för ledamöter deltar i behandlingen av ett ärende, kan tillhöra en fullmäktigegrupp.

När en fullmäktigegrupp bildas ska detta samt gruppens namn och ordförande, samt övriga nödvändiga funktionärer anmälas skriftligt till fullmäktiges ordförande. Alla ledamöter som ansluter sig till gruppen ska underteckna anmälan.

En ledamot kan också ensam bilda en fullmäktigegrupp om han eller hon har lämnat in anmälan enligt 2 mom. En fullmäktigegrupp med en ledamot har ingen ordförande.

Fullmäktige godkänner namnen på fullmäktigegrupperna. Namnet får inte vara olämpligt. Namnet på en ny fullmäktigegrupp får inte ge upphov till risk för förväxling med namnet på en annan fullmäktigegrupp.

3 § Förändringar i en fullmäktigegrupps sammansättning

En ledamot som vill ansluta sig till eller utträda ur en fullmäktigegrupp ska skriftligt anmäla detta till fullmäktiges ordförande. I anmälan om anslutande ska det ingå ett skriftligt godkännande av gruppen i fråga.

Om en ledamot har uteslutits ur en fullmäktigegrupp ska gruppen anmäla saken skriftligt till fullmäktiges ordförande.

4 § Sittordning

Ledamöterna sitter vid sammanträdena enligt fullmäktigegrupp i den sittordning som godkänts av ordföranden.

5 § Sammanträdeslokaler

Serviceområdet för kommunal demokrati anvisar utan ersättning de lokaler som behövs för fullmäktigegruppernas sammanträden.

6 § Fullmäktigegruppens uppgifter vid inkallande av ersättare

Fullmäktigegruppen biträder fullmäktiges ordförande och beslutsberedningen vid inkallande av den i ordningen rätta ersättaren till ett fullmäktigesammanträde i stället för den ledamot som har förhinder.

7 § Fullmäktiges kansliuppgifter

Stadsfullmäktiges kansliuppgifter sköts av serviceområdet för kommunal demokrati.

8 § Konstaterande av närvaro vid fullmäktiges sammanträden

I fråga om konstaterandet av vilka ledamöter som är närvarande vid stadsfullmäktiges sammanträden tillämpas utöver 17 kap. 10 § också bestämmelserna i denna paragraf.

Sammanträdet inleds med att de närvarande ledamöterna och ersättarna konstateras elektroniskt eller genom namnupprop som verkställs i alfabetisk ordning, eller på annat vis som avgörs av ordföranden.

När ordföranden har konstaterat vilka fullmäktigeledamöter som är närvarande konstaterar ordföranden vilka ledamöter som eventuellt anmält förhinder och vilka ersättare som träder i deras ställe samt om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

En ledamot som inte konstaterats närvarande vid sammanträdet början antecknas i protokollet som frånvarande. En ledamot som infinner sig vid sammanträdet efter namnuppropet ska omedelbart anmäla sig för ordföranden, varvid i protokollet antecknas under behandlingen av vilket ärende ledamoten infunnit sig till sammanträdet. En ledamot som avlägsnar sig under sammanträdet ska anmäla för ordföranden att han eller hon avlägsnar sig, varvid det i protokollet antecknas under vilket ärendes behandling ledamoten avlägsnat sig från sammanträdet.

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Under pågående sammanträde eller efter en paus i sammanträdet kan ordföranden vid behov på nytt konstatera vilka som är närvarande.

Såsom närvarande betraktas de ledamöter som enligt protokollet anlänt till sammanträdet och inte meddelat att de avlägsnar sig från sammanträdet eller som av fullmäktige inte i övrigt konstaterats vara frånvarande.

Om ordföranden konstaterar att fullmäktige förlorat sin beslutsförhet ska han eller hon avbryta sammanträdet.

9 § Anföranden vid fullmäktiges sammanträden

I fråga om anföranden som hålls vid fullmäktiges sammanträden tillämpas utöver 17 kap. 13 § också bestämmelserna i denna paragraf.

Den som vill yttra sig ska begära ordet elektroniskt eller på ett tydligt sätt eller skriftligt hos ordföranden.

Ordet ges i den ordning som ordet begärs. Ordföranden kan avvika från denna ordning och:

1. i början av behandlingen av ett ärende ge ordet till en företrädare för varje fullmäktigegrupp i gruppernas storleksordning,
2. ge ordet till stadsstyrelsens ordförande, eller om denne är förhindrad till stadsstyrelsens vice ordförande, stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna samt till ordföranden för revisionsnämnden eller ett tillfälligt utskott, när ett ärende som beretts av organet behandlas samt
3. tillåta repliker och understödjande anföranden som varar i högst en minuts tid.

Företräde ska dock ges anföranden som gäller behandlingsordningen för ärendet.

För att säkerställa sammanträdets förlopp har ordföranden rätt att i enskilda ärenden begränsa längden på fullmäktigeledamöternas anföranden. På fullmäktigeutskottets rekommendation kan man också komma överens om en riktgivande begränsning av längden på anförandena.

Om ordet samtidigt begärs via sammanträdessystemet och på annat sätt, har den som bett om ordet via sammanträdessystemet företräde. Begär flera samtidigt om ordet bestämmer ordföranden i vilken ordning de ska få ordet.

Anförandena ska hållas på talarens plats eller i talarstolen i fullmäktigesalen vid ordinarie sammanträden eller om man deltar i ett hybridsammanträde på sammanträdesplatsen.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

10 § Åtgärdsmotion

Efter att ha fattat beslut i ett ärende som behandlas kan fullmäktige godkänna en åtgärdsmotion riktad till stadsstyrelsen som hänför sig till det ärende som behandlats (kläm). En åtgärdsmotion får inte strida mot fullmäktiges beslut eller ändra eller utvidga beslutet.

22 kap. – Fullmäktigeledamöternas rätt att väcka motioner och framställa frågor

1 § Fullmäktigeledamöternas motioner

Fullmäktigeledamöter och fullmäktigegrupper har rätt att väcka motioner i frågor som gäller kommunens verksamhet och förvaltning. En motion lämnas i skriftlig form till ordförande under fullmäktiges sammanträde. Motionen ska undertecknas. Motionen kan också undertecknas elektroniskt. En ledamot som deltar i ett sammanträde på distans kan på ett annat verifierbart sätt meddela om instämmande i motionen, varvid ledamotens namn tillfogas de ledamöter som undertecknat motionen vid sammanträdet. Att motionen lämnats in antecknas i samma sammanträdes protokoll. Ordföranden konstaterar i korthet vad som föreslås i motionen. Motionen ska, utan att vidare behandlas under detta sammanträde, sändas till stadsstyrelsen för beredning.

Stadsstyrelsen svarar på ledamöternas motioner. Stadsstyrelsen ska bereda ett svar på en motion som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter senast inom ett halvt år från det att motionen lämnats in, och svaret ska delges stadsfullmäktige för kännedom.

Stadsstyrelsen ska varje år före utgången av mars månad informera stadsfullmäktige genom en förteckning över de motioner fullmäktigeledamöterna väckt under det föregående året. Av förteckningen ska det framgå när motionen besvarats eller i vilket skede behandlingen av motionen är. I detta sammanhang kan man ge en förteckning över de övriga motioner som väckts under fullmäktigeperioden som fortfarande är obesvarade.

2 § Fråga riktad till stadsstyrelsen

Minst en fjärdedel av fullmäktigeledamöterna kan hos stadsstyrelsen framställa en skriftlig fråga om stadens verksamhet och förvaltning. Frågan ska lämnas in till stadens registratur.

Stadsstyrelsen ska besvara frågan senast vid det första fullmäktigesammanträde som hålls då tre veckor förflutit från det att frågan framställdes, eller meddela orsaken till att svar inte har kunnat avges.

3 § Redogörelse

Stadsfullmäktiges ordförande kan begära redogörelser till stadsfullmäktige i ärenden som hänför sig till stadens verksamhet och förvaltning. Dessutom kan fullmäktigegrupper som representerar minst hälften av fullmäktigeledamöterna för ordförande föreslå att redogörelse ska begäras. Ordföranden ska informera stadsfullmäktige om redogörelsen han eller hon begärt.

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Redogörelsen ges av antingen stadsdirektören eller av stadsdirektören förordnad biträdande stadsdirektör. Redogörelsen ska ges vid stadsfullmäktiges följande sammanträde eller aftonskola som hålls minst en vecka efter begäran om redogörelse.

Fullmäktige antecknar, efter diskussion i ärendet, redogörelsen för kännedom och inget beslut fattas i ärendet i detta skede. Stadsfullmäktige kan emellertid på basis av en redogörelse föra ett ärende till stadsstyrelsen för beredning.

4 § Informationsmöte och frågestund

Stadsfullmäktiges sammanträde kan föregås av ett informationsmöte, där det redogörs för aktuella ämnen, och en därpå följande frågestund.

Varje ledamot har möjlighet att till stadsstyrelsens ordförande, stadsdirektören och de biträdande stadsdirektörerna under frågestunden som hålls i samband med informationsmötet för deras besvarande ställa en kort fråga som rör ett ärende inom stadens förvaltning och ekonomi.

Frågan ska lämnas in i skriftlig form eller via e-post till stadsfullmäktiges sekretariat senast kl. 12.00 måndagen före informationsmötet. Frågan kan även ställas muntligt under frågestunden. Varje fullmäktigedamot får ställa en muntlig eller skriftlig fråga per frågestund.

Frågorna besvaras muntligt. Frågor som lämnats in i skriftlig form eller via e-post och som man inte hinner behandla inom den tid som reserverats besvaras i skriftlig form eller elektroniskt via de förtroendevaldas elektroniska tjänst till den som ställt frågan och till de övriga ledamöterna senast under det följande fullmäktigesammanträdet, utan annan behandling. På en fråga som ställs av en ersättare ges svar endast i det fall, att ersättaren själv är närvarande vid informationsmötet.

Frågestunden ordnas torsdagen veckan före fullmäktiges sammanträde, om inte fullmäktige beslutat på annat vis. Som ordförande för frågestunden fungerar stadsfullmäktiges ordförande. Frågestunden är offentlig.

Ordföranden avgör, med beaktande av frågans aktualitet och betydelse, i vilken ordning de skriftliga frågorna besvaras, utgående från att den tid som reserveras för frågor under informationsmötet inte får överskrida 45 minuter. Det första inlägget efter svaret ges åt den ledamot som ställt frågan. Därefter har även övriga ledamöter rätt att uttala sig i ärendet. Ordföranden har rätt att enligt övervägande begränsa diskussionen.

5 § Stadsfullmäktiges aftonskola

Stadsfullmäktiges aftonskola behandlar ärenden som hör samman med stadens strategiberedning och andra aktuella frågor. Vid aftonskolan kan man också redogöra för saker som hör samman med verksamheten i stadens bolag och bland stadens samarbetspartner.

Rätt att närvara och yttra sig vid aftonskolan har stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens ledamöter. Rätt att närvara och yttra sig har på ordförandes kallelse vid behandlingen av respektive ärende ordförande för den nämnd som ärendet berör, ledamöter i den aktuella sammanslutningens styrelse samt fullmäktigegruppernas första ersättare.

Aftonskolorna är inte öppna för allmänheten.

23 kap. – Utskotten

1 § Tillsättande av fullmäktigeutskott

Fullmäktige tillsätter årligen ett permanent fullmäktigeutskott för att förberedande behandla ärenden som anhängiggjorts i fullmäktige samt även andra frågor som hör till fullmäktiges arbete.

Ledamöter i fullmäktigeutskottet är fullmäktiges ordförande och bägge vice ordförande samt ett av fullmäktige vid ifrågavarande tidpunkt fastställt antal av fullmäktige utsedda ledamöter och deras personliga ersättare.

Ordförande för fullmäktigeutskottet är fullmäktiges ordförande och vid förhinder för denne fullmäktiges I eller II vice ordförande.

I fullmäktigeutskottets sammanträden deltar som sakkunniga stadsstyrelsens ordförande och bägge vice ordförandena samt de personer som behövs för behandlingen av respektive ärende.

Fullmäktigeutskottets sammanträden är inte öppna för allmänheten.

Det fullmäktigeutskott som nämns i denna bestämmelse, avser inte ett i 35 § i kommunallagen stadgat utskott.

2 § Tillsättandet av tillfälligt utskott

Stadsfullmäktige kan enligt 35 § i kommunallagen av sina ledamöter och ersättare tillsätta ett utskott för att bereda i 34 § i kommunallagen avsett ärende som gäller återkallande av förtroendeuppdrag eller ett i 43 § avsett ärende som gäller uppsägning av kommundirektören eller förflyttning av honom eller henne till andra uppgifter eller för att avge utlåtanden eller för att granska förvaltningen. Samtidigt tillsätter fullmäktige en ordförande för utskottet.

Det tillfälliga utskottet ska inhämta stadsstyrelsens utlåtande i de ärenden som utskottet ska bereda. I stadsfullmäktige sker behandlingen utgående från utskottets beredning.

DEL 5 – GRUNDERNA FÖR DE FÖRTROENDEVALDAS EKONOMISKA FÖRMÅNER

24 kap. – Arvoden och ersättningar

1 § Ersättningar till förtroendevalda

Till förtroendevalda betalas för skötsel av stadens förtroendeuppdrag ett arvode samt ersättning för inkomstbortfall, resekostnader, kostnader för avlöning av vikarie, för ordnande av vård av barn eller annan motsvarande orsak, dagtraktamente samt måltids- och inkvarteringsersättning enligt denna arvodesstadga.

2 § Sammanträdesarvoden till ledamöter i organ

Stadens organ

Till ledamöter i nedannämnda organ betalas för ett sammanträde som pågått i högst tre (3) timmar följande grundarvode:

• Stadsfullmäktiges ordförande	290 euro
• Stadsfullmäktigeledamot	240 euro
• Stadsstyrelsens ordförande	290 euro
• Stadsstyrelseledamot	240 euro
• Ordförande i stadsstyrelsens sektion	290 euro
• Ledamot i stadsstyrelsens sektion	240 euro
• Ordförande i en nämnd	200 euro
• Nämndledamot	150 euro
• Centralvalnämndens ordförande (valår)	290 euro
• Ledamot i centralvalnämnden (valår)	190 euro
• Centralvalnämndens ordförande	200 euro
• Ledamot i centralvalnämnden	150 euro
• Ungdomsfullmäktiges ordförande	30 euro
• Ledamot i ungdomsfullmäktige	20 euro

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Ett organs aftonskolor och informationsmöten betraktas också som sammanträden.

För sammanträden i utskott, kommittéer, råd och delegationer samt andra organ betalas motsvarande arvode till ordföranden och ledamöterna i organet som till ordföranden och ledamöterna i en nämnd.

Då stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförandena deltar i stadsstyrelsens sammanträden får de samma arvode som stadsstyrelseledamöterna.

Då stadsstyrelsens ordförande, vice ordförandena och ledamöter deltar i stadsfullmäktiges sammanträden får de ett lika stort sammanträdesarvode som en stadsfullmäktigeledamot.

Då stadsstyrelsens ordförande och en ledamot deltar i ett annat organs sammanträde i egenskap av företrädare för stadsstyrelsen får ordföranden och ledamoten samma sammanträdesarvode som en ledamot i det berörda organet.

Då en ledamot i ungdomsfullmäktige företräder ungdomsfullmäktige vid ett sammanträde i ett annat av stadens organ betalas till ledamoten i ungdomsfullmäktige sammanträdesarvode enligt denna stadga. Som ett undantag till det som anges ovan betalas till en ledamot i ungdomsfullmäktige ett sammanträdesarvode på 40 euro då han eller hon deltar i stadsfullmäktiges sammanträde.

En förtroendevald som i annan egenskap än ledamot eller ordinarie utsedd företrädare har inbjudits eller förordnats att närvara vid ett sammanträde som hålls av stadens organ får samma arvode som en ledamot i det berörda organet.

Förutsättningen för att få sammanträdesarvode är att den förtroendevalda har varit närvarande vid sammanträdet under minst en halvtimme, med undantag av ett inställt sammanträde eller då sammanträdet pågått kortare tid än en halvtimme. En ersättare får ett arvode om han eller hon deltar i ett sammanträde när den ordinarie ledamoten är jävig eller förhindrad, även om han eller hon inte har varit närvarande vid sammanträdet under minst en halvtimme.

Till vice ordföranden i ett organ betalas sammanträdesarvodet för en ordförande förutsatt att han eller hon fungerar som ordförande under hela sammanträdet om sammanträdet pågått i mindre än en halvtimme och i övriga fall förutsatt att han eller hon fungerar som ordförande i minst en halvtimme.

I protokollet som utgör underlag för utbetalningen av arvoden ska mötestiderna antecknas enligt sammanträdetets gång. Pauser där en ledamot i ett organ är skyldig att vara tillgänglig (t.ex. förhandlingspaus) antecknas inte i protokollet. I ett sammanträde som pågår i över åtta (8) timmar

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

ska det ingå en paus på minst en (1) timme, vilken inte räknas in i sammanträdestiden. Sammanträdesarvode betalas inte för restiden till och från sammanträdesplatsen.

Till en förtroendevald som deltar i ett organs seminarium eller utbildning som inbjuden betalas för varje seminariedag ett arvode motsvarande grundarvode för vederbörande organs sammanträde (sammanträdesarvode för ett sammanträde som pågått kortare tid än tre (3) timmar), förutsatt att det sammanställs en promemoria om seminariet eller utbildningen och att den förtroendevalda varit närvarande minst en (1) timme.

Organ utanför staden

Till en förtroendevald som deltar i sammanträden som hålls av Delegationen för huvudstadsregionen och Huvudstadsregionens samordningsgrupp betalas arvode enligt sammanträdesarvode för stadsstyrelsens ledamöter.

Till förtroendevalda som utsetts till stadens representant i samkommuner eller andra kommunala samarbetsorgan betalas ett arvode motsvarande sammanträdesarvode för en stadsstyrelseledamot, ifall stadens representant inte får arvode av den berörda organisationen. Till förtroendevalda betalas ersättning för inkomstbortfall och andra kostnader för deltagande i ovan nämnda sammanträden om inte den ovan nämnda organisationen ersätter kostnaderna.

3 § Arvode för tilläggstimmar

För ett sammanträde där en i 2 § omnämnd ledamot eller ersättare i ett organ varit närvarande över tre (3) timmar, betalas ett tilläggsarvode på 40 % av grundarvode för varje påbörjad timme efter tre (3) timmar.

4 § Arvode för förrättningar och berednings- eller verkställighetsuppdrag

Till ledamöterna i ett organ betalas arvode för sådana granskningar, syner eller andra motsvarande förrättningar samt berednings- eller verkställighetsuppdrag som utförs av organet eller dess ledamöter och hör till organets uppgiftsområde. Uppdrag enligt ovan är t.ex. granskning av egendom, byggnads- och gatusyner samt granskningar som utförs av revisionsnämnden.

Arvodets storlek fastställs enligt sammanträdesarvode i 2 § för en ledamot i det berörda organet. Förutsättningen för utbetalning av arvode till en ledamot är att uppdraget som ledamoten utfört baseras på ett beslut som antecknats i organets protokoll.

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

5 § Arvode för justering av protokoll

Arvode för justering av protokoll förutsätter att den förtroendevalda utsetts till justerare av ett protokoll som upprättats över ett organs sammanträde. Arvode betalas också för elektronisk justering av protokollet. Arvodet är lika stort som grundarvode för en ledamot i organet.

6 § Sammanträdesarvode när samma organ har ett eller flera sammanträden

Om ett organ har flera sammanträden och/eller en förrättning som avses i 4 § under samma dygn, räknas de som samma sammanträde när sammanträdesarvodena beräknas.

7 § Betalning av arvode vid inställt sammanträde

Om ett organs sammanträde, trots att det lagenligt sammankallats, på grund av att för få ledamöter anlant till platsen inte blir beslutfört och av denna anledning inte hålls, betalas grundarvode till de ledamöter som anlant till platsen.

8 § Års- och månadsarvoden till förtroendevalda

Till nedannämnda förtroendevalda betalas utöver sammanträdesarvoden dessutom följande års- eller månadsarvoden för uppdrag i anslutning till organets verksamhet som de utfört utanför sammanträdena:

1

Stadsfullmäktige

- Ordförande 7 000 euro/år
- Vice ordförande 5 000 euro/år
- Ordförande på deltid 2 500 euro/mån.

Stadsstyrelsen

- Ordförande 7 000 euro/år
- Vice ordförande 5 000 euro/år
- Ledamot 4 000 euro/år
- Ordförande på deltid 2 750 euro/mån.
- Vice ordförande på deltid 2 250 euro/mån.

En förtroendevald på deltid har rätt till sammanträdesarvoden och ersättning för resekostnader. I fråga om resekostnader får inte en förtroendevald på deltid ersättning för kostnader för resor mellan den förtroendevaldas bostad och den huvudsakliga platsen där förtroendeuppdraget sköts. Den

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

huvudsakliga platsen där förtroendeuppdraget sköts är Dickursby. En förtroendevald på deltid har inte rätt till årsarvoden för samma uppdrag eller ersättningar för andra kostnader.

2

Nämnder

Stadsmiljönämnden

- ordförande 5 000 euro/år
- vice ordförande 2 800 euro/år

Nämnden för fostran och lärande

- ordförande 5 000 euro/år
- vice ordförande 2 800 euro/år

Stadsrumsnämnden

- ordförande 3 600 euro/år
- vice ordförande 2 400 euro/år

Nämnden för stadskultur och välfärd

- ordförande 3 600 euro/år
- vice ordförande 2 400 euro/år

Revisionsnämnden

- ordförande 5 000 euro/år
- vice ordförande 2 800 euro/år
- ledamot 1 500 euro/år

Centralvalnämnden

- ordförande (årsarvode betalas för valår) 3 600 euro/år
- vice ordförande 2 400 euro/år

3

Övriga organ

Till ordförandena i nedanstående organ betalas ett årsarvode på 2 400 euro:

- Stadsstyrelsens sektion
- Den svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande
- Stadsmiljönämndens tillståndssektion

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

- Det organ som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov vid Vanda yrkesinstitut Varia

4

Ordförande i en fullmäktigegrupp

- 1 000 euro + 200 euro/ledamot som hör till fullmäktigegruppen

5

Huvudstadsregionens samarbetsgrupp

- vice ordförande 2 500 euro/år
- ledamot 2 000 euro/år

Om en förtroendevald som nämns i denna paragraf är förhindrad att sköta sitt uppdrag, upphör hans eller hennes rätt till årsarvode när hindret pågått oavbrutet i en månad. För den därpå följande tiden har den vice ordförande eller den ledamot som träder i stället rätt till en proportionell del av den förhindrade förtroendevaldas årsarvode.

När mandattiden för revisionsnämndens ledamöter för årsarvoden del till viss del löper parallellt fram till fullmäktigebehandlingen av revisionsberättelsen går man tillväga så att årsarvoden betalas till ordföranden och ledamöterna i både den gamla och nya revisionsnämnden, dock inte så att samma person får två årsarvoden samtidigt.

Förändringarna i betalningsgrunderna för årsarvoden såsom avgång från sitt uppdrag eller val av en ny person till uppdraget, inverkar på utbetalningen av arvoden från och med början av den månad som följer på förändringen.

9 § Arvoden till valförrättare

För en valnämnds- och valbestyrelseordförande är arvodet utan att bestämmelserna i 2 § det hindrar 390 euro per förrättningsdag. Om skötseln av förtroendeuppdraget tagit mindre än tre timmar är arvodet 100 euro.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

För en valnämnds- och valbestyrelseledamot är arvodet utan att bestämmelserna i 2 § det hindrar 290 euro per förrättningsdag. Om skötseln av förtroendeuppdraget tagit mindre än tre timmar är arvodet 70 euro.

I arvodet ingår, utöver den egentliga valförrättningen, också en ersättning för beredningsarbetet i anslutning till val, räkningen av röstsedlar och hämtning/återlämning/transport av valmaterial mellan stadshuset och röstningsstället.

25 kap. – Ersättning för inkomstbortfall och andra kostnader

1 § Ersättning för inkomstbortfall och kostnader

Till förtroendevalda betalas ersättning för inkomstbortfall och för kostnader för vikarie eller något motsvarande som förtroendeuppdraget föranleder. I ersättning betalas inkomstbortfallets eller de betalade kostnadernas faktiska belopp, dock högst 40 euro per timme.

Inkomstbortfallet och kostnadernas storlek ska styrkas med ett intyg om löneavdrag från arbetsgivaren eller ett motsvarande intyg.

Om intyg eller kalkyl som avses ovan inte finns att tillgå (t.ex. företagare), är ersättningen till den förtroendevalda högst 20 euro per timme. Den förtroendevalda ska dock ge en skriftlig försäkran om inkomstbortfallets storlek och kostnaderna som förtroendeuppdraget medfört.

För ordnandet av vård av barn ersätts det arvode som betalas till skötaren för vård av barn under 10 år eller ett barn med funktionsnedsättning, dock högst 20 euro per timme.

Vid beräkningen av ersättningen för inkomstbortfall anses skötseln av förtroendeuppdraget omfatta sammanträdestiden med eventuella pauser, skälig restid mellan sammanträdesplatsen och hemmet eller arbetsplatsen samt nödvändiga gruppdiskussioner som ingår i sammanträdesförfarandet. Inkomstbortfall betalas också för en förtroendevalds deltagande i utlandsresor som ordnats för ledamöter i ett organ.

En förtroendevald som står i anställningsförhållande till staden ska i god tid före inledningen av förtroendeuppdraget meddela sin chef om saken, varvid chefens uppgift är att med hänsyn till arbetssituationen vid varje arbetsenhet ge personen tillåtelse att avlägsna sig för att sköta förtroendeuppdraget. Löneinnehållning verkställs inte för den tid som går åt till att sköta förtroendeuppdraget.

För deltagande i sammanträden, kurser, överläggningsdagar, utlandsresor eller andra uppdrag betalas till den förtroendevalda dagtraktamente, måltidsersättning, inkvarteringsersättning, nattreseersättning och kursdagtraktamente enligt bestämmelserna i det gällande allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet.

Förtroendevalda får ersättning för resor till sammanträden eller för deltagande i andra uppdrag som nämns i föregående stycke enligt kollektivtrafikavgifterna eller användningen av egen bil, dock högst enligt bestämmelserna gällande ersättningar för resekostnader i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet. Ersättning betalas för resa från den förtroendevaldas stadigvarande bostad eller arbetsplats till den plats där förtroendeuppdraget sköts och tillbaka. De

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

förtroendevalda blir tillfrågade om uppgifter om resekostnader i början av valperioden. Uppgifterna uppdateras i samband med att den förtroendevalda flyttar eller byter arbetsplats.

En förtroendevald som på grund av funktionshinder eller sjukdom inte kan anlita kollektivtrafikmedel eller använda egen bil får ersättning för faktiska taxi- eller invalidtaxikostnader som föranleds av deltagande i organets sammanträden eller andra ovannämnda uppgifter.

Om organets sammanträde pågår så sent att kollektivtrafiken redan gör ett nattuppehåll får den förtroendevalda ersättning för de faktiska taxikostnader som uppstått för sträckan mellan den plats där förtroendeuppdraget sköts och den förtroendevaldas stadigvarande adress.

Resekostnaderna betalas endast en gång, ifall den förtroendevalda under samma dag deltar i flera sammanträden på så vis att följande möte börjar inom tre (3) timmar från det att det förra mötet avslutats.

26 kap. – Särskilda bestämmelser

1 § En kommittés eller delegations sammanträden

Den som är anställd av Vanda stad och i egenskap av förtroendevald utnämnts eller valts till en kommitté eller delegation är inte berättigad till arvode för ett sammanträde om kommitténs eller delegationens uppgifter ingår i den förtroendevaldas verksamhetsområde och sammanträdet hållits under hans eller hennes ordinarie arbetstid.

2 § Utbetalning av arvoden och ersättningar

Arvoden enligt denna arvodesstadga utbetalas varje månad. Sekreteraren för varje organ ska lämna in arvodenas utbetalningsuppgifter till löneräkningens förfogande i början av den månad som följer efter utbetalningsperioden genom att följa den tidtabell som löneräkningen separat meddelat.

Ersättningen för inkomstbortfall och kostnader betalas under den kalendermånad som följer efter det att kravet på ersättning ställts. Kravet ska ställas till den som godkänner räkningen.

Den förtroendevalda ska inkräva sin fordran inom ett år från utgången av det kalenderår under vilket förmånen i fråga borde ha betalats. I annat fall har fordringsrätten gått förlorad.

3 § Avgörande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som uppkommer om denna arvodesstadga avgörs av stadsstyrelsen som också har rätt att ge anvisningar om hur stadgan ska tillämpas.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Denna del 5 träder i kraft från och med 1.6.2025.

DEL 5 – FÖRTROENDEVALDAS EKONOMISKA FÖRMÅNER

24 kap. - Allmänna bestämmelser

1 § Arvode, lön och ersättningar till en förtroendevald

Lön betalas till en förtroendevald på deltid. Till andra förtroendevalda betalas ett arvode.

Till en förtroendevald betalas dessutom ersättning för inkomstbortfall, resekostnader, kostnader för avlöning av vikarie, för ordnande av barntillsyn eller annan motsvarande orsak, dagtraktamente samt måltids- och inkvarteringsersättning enligt bestämmelserna i denna del.

2 § Förmåner för en förtroendevald på deltid

Till en förtroendevald på deltid betalas:

- 1. arvoden enligt 25 kap.,*
- 2. månadslön enligt 26 kap 4 §,*
- 3. ersättning för inkomstbortfall enligt 27 kap. 1 § 4 mom.,*
- 4. förmåner enligt 27 kap. 3 § 2 mom.,*
- 5. reseersättning enligt 27 kap. 2 §, dock inte ersättning för resor mellan bostaden och den huvudsakliga platsen där förtroendeuppdraget sköts (Dickursby), och*
- 6. semesterpenning enligt bestämmelserna i det gällande allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet.*

En förtroendevald på deltid har dessutom rätt till arbetsrese-, motions-, kultur- och lunchförmån och andra förmåner som motsvarar dessa enligt samma villkor som stadens anställda och tjänsteinnehavare. En förtroendevald på deltid har inte rätt till andra förmåner i enlighet med denna del.

Om vilken rätt en förtroendevald på deltid har till semester, sjukledighet och familjeledighet och företagshälsovård samt tillämpningen av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs i kommunallagen 80 § 3 mom.

3 § Delens tillämpningsområde

Bestämmelserna i denna del tillämpas på alla organ som nämns i denna förvaltningsstadga och som tillsatts med stöd av förvaltningsstadgans bestämmelser samt på organens ledamöter. Som organ betraktas utöver de organ som avses i 30 § i kommunallagen även utskott, direktions- och kommittéer, delegationer, påverkansorgan och andra motsvarande organ. Bestämmelserna i denna del tillämpas dock inte på läroanstalternas direktions- eller läroanstalternas andra organ, om inte annat bestäms.

I fråga om ersättare som deltagit i ett sammanträde tillämpas i tillämpliga delar vad som bestämts om ledamöterna.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

4 § Justering av penningbelopp

Penningbeloppen som nämns i bilaga 1 justeras i början av respektive fullmäktigeperiod i förhållande till hur poängtalet för levnadskostnadsindexet för mars under valåret har ändrats jämfört med poängtalet för april 2024. De penningbelopp som beräknats på detta sätt avrundas till närmaste fem euro.

De justerade penningbeloppen träder i kraft från och med början av den månad då det nya fullmäktige inleder sin verksamhet.

Förvaltningsdirektören fastställer genom sitt beslut de justerade siffrorna i enlighet med 1 mom. före den tidpunkt som angetts i 2 mom. Serviceområdet för kommunal demokrati publicerar en justerad version av förvaltningsstadgans bilaga 1 som vid ifrågavarande tidpunkt tillämpas och som finns tillgänglig på stadens webbsidor. Stadsfullmäktige beslutar om andra ändringar i bilaga 1 i föreskriven och fastställd ordning som gäller ändringar i förvaltningsstadgan.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

25 kap. – Sammanträdesarvoden

1 § Grundarvode

Till ledamöter i stadens organ betalas för ett sammanträde ett grundarvode enligt bilaga 1, om inte något annat bestäms nedan.

Arvoden som betalas till ledamöter i valnämnden och valbestyrelsen fastställs i 26 kap. 3 §.

2 § Tilläggsarvode

För ett sammanträde där en ledamot i ett organ varit närvarande i över tre (3) timmar, betalas ett tilläggsarvode som uppgår till 40 % av grundarvodet för varje påbörjad timme efter dessa tre (3) timmar.

3 § Deltagande i andra organs sammanträden

När en förtroendevald deltar som inbjuden i ett organs sammanträde utan att vara ordförande eller ledamot i organet, betalas samma sammanträdesarvode som till organets ledamöter. Arvodet betalas dock inte till en förtroendevald som följer ett offentligt sammanträde som åskådare.

En ledamot i ungdomsfullmäktige som deltar som företrädare för ungdomsfullmäktige i stadens övriga organs sammanträden får ett arvode för ungdomsfullmäktiges ledamöter, om inte annat har bestämts.

4 § Arvode för sammanträden som hålls av organ utanför staden

Till en förtroendevald som deltar i sammanträden som hålls av huvudstadsregionens samarbetsgrupp betalas arvode enligt sammanträdesarvodet för stadsstyrelsens ledamöter.

Till förtroendevalda som utsetts till stadens företrädare i samkommuner eller andra kommunala samarbetsorgan betalas ett arvode motsvarande sammanträdesarvodet för en stadsstyrelseledamot, ifall stadens representant inte får arvode av den berörda organisationen.

5 § Aftonskolor, informationsmöten, seminarier och utbildningar

På organets aftonskolor och informationsmöten tillämpas det som i denna del bestämts om sammanträden.

Till en förtroendevald som deltar i ett organs seminarium eller utbildning som inbjuden betalas för varje seminariedag ett arvode motsvarande grundarvodet för vederbörande organs sammanträde, förutsatt att det sammanställs en promemoria om seminariet eller utbildningen och att den förtroendevalda varit närvarande under minst en (1) timme.

6 § Arvode för deltagande i elektroniskt beslutsförfarande

Till en förtroendevald betalas 50 % av grundarvodet enligt 1 § för deltagande i ett elektroniskt beslutsförfarande som avses i 17 kap. 2 §. Arvodet betalas endast om ett beslut fattas.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

7 § Flera sammanträden under samma dag

Om ett organ under samma dygn håller fler än ett sammanträde eller en förrättning som avses i 26 kap. 2 §, räknas de som ett och samma sammanträde när sammanträdesarvodet beräknas.

8 § Betalning av ordförandearvode till någon annan som har varit ordförande

Ordförandearvode betalas till någon annan person än organets ordförande om personen har varit ordförande vid ett sammanträde över en halvtimme, eller under hela sammanträdet om sammanträdet har pågått i mindre än en halvtimme.

9 § Närvarotid som förutsätts för betalning av arvode

Arvode betalas endast om den förtroendevalda har varit närvarande vid sammanträdet under minst en halvtimme, men inte om sammanträdet ställs in eller då sammanträdet pågår kortare tid än en halvtimme. Denna bestämmelse tillämpas inte på ersättare som kallas till sammanträdet när en ordinarie ledamot är jävig eller förhindrad.

10 § Betalning av arvode vid inställt sammanträde

Om ett organs sammanträde, trots att det lagenligt sammankallats, på grund av att för få ledamöter anlänt till platsen inte blir beslutfört och av denna anledning inte hålls, betalas ett grundarvode enligt 1 § till de ledamöter som anlänt till platsen.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

26 kap. – Övriga arvoden

1 § Arvode för justering av protokoll

Till den förtroendevalda som utsetts till justerare av ett protokoll vid ett organs sammanträde betalas ett arvode motsvarande grundarvodel som avses i 25 kap. 1 §.

2 § Arvode för förrättningar och berednings- eller verkställighetsuppdrag

Till ledamoten betalas ett arvode motsvarande grundarvodel som avses i 25 kap. 1 § för en inspektion, ett berednings- eller verkställighetsuppdrag, en syn eller annan liknande förrättning som ett organ eller dess ledamot utfört eller deltagit i. Förutsättningen är att uppdraget som utförts baseras på ett beslut som antecknats i organets protokoll.

3 § Arvoden till valorgan

Till en valnämnds- och valbestyrelseledamot betalas arvoden och kostnadsersättningar enligt denna paragraf. De har inte rätt till andra förmåner i enlighet med denna del.

Valnämnds- och valbestyrelseledamöterna får ett arvode enligt bilaga 1 för skötsel av sitt förtroendeuppdrag för varje förrättningsdag och ett separat arvode för deltagande i obligatorisk utbildning.

I arvodet ingår, utöver den egentliga valförrättningen, också en ersättning för beredningsarbetet i anslutning till val, räkningen av röstsedlar och hämtning/återlämning/transport av valmaterial mellan stadshuset och röstningsstället. En ledamot har ändå rätt att få ersättning för andra kostnader enligt bestämmelserna i 27 kap.

Bestämmelser om arvoden för centralvalnämndens ordförande, vice ordförande och ledamöter anges i 4 § och 25 kap. 1 och 2 §.

4 § Månadsarvode och -lön

Till en förtroendevald som nämns i bilaga 1 betalas utöver sammanträdesarvoden ett månadsarvode eller en månadslön enligt bilaga 1 för uppgifter som utförs utanför sammanträdena och som hänför sig till organets verksamhet. Till en förtroendevald som får månadslön betalas inget månadsarvode.

Om en förtroendevald som avses i 1 mom. är förhindrad att sköta sitt uppdrag, upphör hans eller hennes rätt till månadsarvode när hindret pågått oavbrutet i en månad. Den vice ordförande eller ersättare som anlänt i stället på grund av hindret har rätt till ett månadsarvode.

När mandattiden för revisionsnämndens ledamöter för årsarvoden del till viss del löper parallellt fram till fullmäktigebehandlingen av revisionsberättelsen, betalas månadsarvoden till ledamöterna i både den gamla och nya revisionsnämnden. Till samma person betalas dock inte två månadsarvoden samtidigt.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Förändringarna i betalningsgrunderna för månadsarvoden såsom avgång från sitt uppdrag eller val av en ny person till uppdraget, inverkar på utbetalningen av arvoden från och med början av den månad som följer på förändringen. På månadslönen inverkar de dock omedelbart.

27 kap. – Ersättning för inkomstbortfall och andra kostnader

1 § Ersättning för inkomstbortfall

Till förtroendevalda betalas ersättning för inkomstbortfall som orsakas av skötseln av förtroendeuppdraget eller för kostnader som orsakas av avlöning av vikarie eller annan motsvarande orsak enligt det faktiska inkomstbortfallet eller kostnaderna, dock högst till ett belopp enligt bilaga 1.

Inkomstbortfallet och kostnadernas storlek ska styrkas med ett intyg om löneavdrag från arbetsgivaren eller ett motsvarande intyg. Om en kalkyl eller ett intyg inte finns att tillgå (t.ex. företagare), ersätts den förtroendevalda högst till det belopp som anges i bilaga 1. Den förtroendevalda ska då ge en skriftlig försäkran om inkomstbortfallets storlek och kostnaderna som förtroendeuppdraget medfört.

Vid beräkningen av ersättningen för inkomstbortfall anses skötseln av förtroendeuppdraget omfatta sammanträdestiden med eventuella pauser, skälig restid mellan sammanträdesplatsen och hemmet eller arbetsplatsen samt nödvändiga gruppdiskussioner som ingår i sammanträdesförfarandet. Ersättning för inkomstbortfall betalas också för en förtroendevalds deltagande i utlandsresor som ordnats för ledamöter i ett organ.

Till en förtroendevald på deltid betalas ersättning för inkomstbortfall då han eller hon deltar i seminarium, utbildning eller motsvarande evenemang som pågår i minst 4 timmar.

2 § Ersättning för resekostnader

Förtroendevalda får ersättning för resor till sammanträden eller andra uppdrag, för vilkas skötsel arvode betalas, enligt kollektivtrafikavgifterna eller användningen av egen bil, dock högst enligt bestämmelserna som gäller ersättningar för resekostnader i det gällande allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet. Ersättning betalas för resa från den förtroendevaldas stadigvarande bostad eller arbetsplats till den plats där förtroendeuppdraget sköts och tillbaka.

En förtroendevald som på grund av funktionshinder eller sjukdom inte kan anlita kollektivtrafikmedel eller använda egen bil får ersättning för faktiska taxi- eller invalidtaxikostnader som föranleds av deltagande i organets sammanträden eller andra ovannämnda uppgifter.

Om organets sammanträde pågår så sent att kollektivtrafiken redan gör ett nattuppehåll får den förtroendevalda ersättning för de faktiska taxikostnader som uppstått för sträckan mellan den plats där förtroendeuppdraget sköts och den förtroendevaldas stadigvarande adress.

Resekostnaderna betalas endast en gång, ifall den förtroendevalda under samma dag deltar i flera sammanträden på så vis att följande möte börjar inom tre (3) timmar från det att det förra mötet avslutats.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

3 § Övriga kostnadsersättningar

Till förtroendevalda betalas ersättning för ordnande av vård av ett barn under 12 år eller ett barn med funktionsnedsättning till ett belopp som motsvarar det arvode som betalats till skötaren, dock högst till det belopp som anges i bilaga 1. Ersättning för vård av barn betalas endast för den tid då ingen ersättning för inkomstbortfall betalas.

Till förtroendevalda betalas dagtraktamente, måltidsersättning, nattreseersättning enligt bestämmelserna i det gällande allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för deltagande i sådana kurser, överläggningsdagar, utlandsresor eller andra motsvarande evenemang för vilka det inte betalas ett arvode enligt 25 kap. eller 26 kap 2 §.

4 § Kostnadsersättningar för sammanträden som hålls av organ utanför staden

Till förtroendevalda som utsetts till stadens företrädare i samkommuner eller andra kommunala samarbetsorgan betalas ersättningar enligt detta kapitel om organisationen i fråga inte ersätter kostnaderna.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

28 kap. - Särskilda bestämmelser

1 § Särskilda bestämmelser som gäller förtroendevalda anställda vid Vanda stad

En förtroendevald som står i anställningsförhållande till staden ska i god tid före inledningen av förtroendeuppdraget meddela sin chef om saken. Chefen ska därvid med hänsyn till arbetssituationen vid respektive arbetsenhet ge personen tillåtelse att avlägsna sig för att sköta förtroendeuppdraget.

Löneavdrag görs inte för den tid som den förtroendevalda som står i anställningsförhållande till staden använder för förtroendeuppdraget, och ersättning för inkomstbortfall betalas inte till den förtroendevalda.

2 § Betalning av förmåner

Arvoden och löner enligt denna del betalas varje månad. Sekreteraren för respektive organ ska vidarebefordra arvodenas utbetalningsuppgifter genom att följa den tidtabell som serviceområdet för kommunal demokrati separat meddelat.

Ersättningen för inkomstbortfall och kostnader betalas under den kalendermånad som följer efter det att kravet på ersättning ställts.

Den förtroendevalda ska inkräva sin fordran inom ett år från utgången av det kalenderår under vilket förmånen i fråga borde ha betalats. I annat fall har fordringsrätten gått förlorad.

DEL 6 – BEFOGENHETER UNDER UNDANTAGSFÖRHÅLLANDEN OCH I STÖRNINGSSITUATIONER UNDER NORMALA FÖRHÅLLANDEN

29 kap. - Allmänna bestämmelser och förfarande

1 § Allmänt

Avvikelser från bestämmelserna om befogenheter i förvaltningsstadgans övriga delar kan göras i störningssituationer av tvingade skäl enligt bestämmelserna i denna del.

2 § Störningssituation

Med störningssituation avses i denna del:

1. undantagsförhållanden enligt beredskapslagen,
2. försvarstillstånd enligt lagen om försvarstillstånd,
3. undantagsförhållanden enligt 23 § i grundlagen och
4. annan situation, när normala befogenheter inte räcker till för att beslutsfattandet ska kunna skötas i tillräcklig utsträckning till exempel hot mot liv och hälsa eller hot om avbrott i livsviktig service, hot mot ekonomin, fastigheter, annan egendom, miljön eller annat motsvarande objekt då hotet förorsakar en omedelbar fara eller någon annan allvarlig verksamhetsrisk eller ekonomisk risk (störningssituation under normala förhållanden).

3 § Konstaterande av störningssituation

Stadsstyrelsen eller stadsfullmäktige kan konstatera störningssituationer och bestämma att befogenheterna enligt 30 kap. eller en del av dem ska införas för en tid på högst sex månader. Beslutet kan innehålla begränsningar av befogenheter. I mycket brådskande situationer kan stadsdirektören fatta beslut om konstaterande av störningssituation och införande av befogenheterna.

Ett beslut som stadsdirektören fattat med stöd av denna paragraf ska utan dröjsmål, dock inom 14 dygn, underställas stadsstyrelsen för fastställande. Ett beslut som stadsstyrelsen fattat med stöd av denna paragraf ska utan dröjsmål, dock inom 30 dygn, underställas stadsfullmäktige för fastställande. Om beslutet inte fastställs inom denna tid, förfaller beslutet.

Denna paragraf tillämpas också när ett beslut som fattats med stöd av denna paragraf eller 4 § ändras så att fler befogenheter enligt 30 kap. införs eller begränsningarna för dem minskas.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

4 § Störningssituationen fortsätter

Om störningssituationen fortsätter och det fortfarande finns ett tvingande skäl till befogenheter enligt 30 kap., kan stadsfullmäktige besluta att befogenheterna enligt 30 kap. ska förlängas för en tid på högst sex månader.

5 § Störningssituationen upphör

Störningssituationen upphör när

1. tidsbegränsade beslut enligt 29 kap. 3 och 4 § upphör att gälla eller
2. stadsstyrelsen har fattat beslut om att störningssituationen ska upphöra.

Stadsstyrelsen ska utan dröjsmål fatta beslut om att störningssituationen ska upphöra när förutsättningarna enligt 29 kap. 2 § inte längre föreligger. Beslutet kan också upphävas endast delvis eller så kan befogenheterna enligt 30 kap. utökas.

6 § Bestämmelserna i förhållande till beredskapslagen

Om bestämmelser i beredskapslagen eller lagen om försvarstillstånd har införts eller om det genom lag eller förordning annars har föreskrivits om tillfälliga, exceptionella befogenheter, kan befogenheter enligt dessa bestämmelser utövas utan beslut enligt detta kapitel och utan hinder av bestämmelserna i de övriga kapitlen i denna förvaltningsstadga.

Om 108 § 2 och 2 mom. i beredskapslagen har införts i Vanda stads område, tillämpas inte tidsfristen på 30 dygn enligt 3 § 2 mom. i detta kapitel.

7 § Delegering av stadsstyrelsens allmänna befogenheter i störningssituationer

Om bestämmelser i beredskapslagen eller lagen om försvarstillstånd har införts eller om det genom lag eller förordning annars har föreskrivits om tillfälliga, exceptionella myndighetsuppgifter eller befogenheter som ges staden, och befogenheten i ärendet hör med stöd av 8 kap. 1 § 6 mom. till stadsstyrelsen, har stadsstyrelsen utan hinder av bestämmelserna i det nämnda momentet rätt att överföra sin behörighet i fråga till en sektion, ett organ eller en tjänsteinnehavare.

Om 30 kap. 1 § har införts, får stadsstyrelsens delegeringsbeslut som fattats med stöd av denna paragraf företräde i förhållande till stadsdirektörens och den biträdande stadsdirektörens befogenhet enligt den nämnda paragrafen.

30 kap. – Befogenheter i störningssituationer

1 § Stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörens befogenheter

Stadsdirektören kan i en störningssituation utöva beslutanderätt som avviker från de normala befogenheterna för att trygga stadens tjänster och normalisera situationen.

Stadsdirektören kan i en störningssituation utöva beslutanderätt som avviker från de normala befogenheterna för att trygga stadens tjänster och normalisera situationen inom sitt verksamhetsområde, om inte stadsdirektören beslutar om saken.

Ett beslut som fattats med stöd av denna paragraf delges i normal ordning den behöriga myndigheten och stadsstyrelsen.

2 § Avvikelser från tidsfristen för kallelse till sammanträde

För att påskynda beslutsfattandet kan avvikelser göras från tidsfristen för kallelser till organens sammanträden i störningssituationer. Denna paragraf tillämpas inte på stadsfullmäktige.

3 § Centralisering av kommunikationen

Under störningssituationer ska alla stadens informationsbrev och utlåtanden ges via stadsdirektören eller den som stadsdirektören förordnat, om inte stadsdirektören eller den som stadsdirektören förordnat beslutar något annat.

Övergångsbestämmelser

Direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen, eller den som direktören förordnar, beslutar om beviljandet av sysselsättningsstöd och sommarjobbssedlar för ungdomar som baserar sig på stadens allmänna kompetens, enligt de villkor och riktlinjer som stadsstyrelsen fastställt, tills den nya livskrafts- och sysselsättningssektionen för första gången har beslutat om uppdatering av de nämnda villkoren och riktlinjerna.

Ärenden som inletts med stöd av övergångsbestämmelserna i bygglagen (715/2023) innan bygglagen har trätt i kraft avgörs enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999). I dessa ärenden iakttas i fråga om befogenheterna för organen och tjänsteinnehavarna inom stadsmiljöns verksamhetsområde den förvaltningsstadga som varit i kraft 31.12.2024.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Bilagan träder i kraft fr.o.m. 1.6.2025

BILAGA 1 – FÖRTROENDEVALDAS ARVODESTABELLER

Penningbeloppen har justerats enligt förvaltningsstadgan 24 kap. 4 § med poängtalet för april 2024 (2333).

1 § Sammanträdesarvoden

Det grundarvode som avses i förvaltningsstadgan 25 kap. 1 § betalas enligt följande:

Stadsfullmäktiges ordförande	350 euro
Stadsfullmäktigeledamot	290 euro
Stadsstyrelsens ordförande	350 euro
Ledamot i stadsstyrelsen	290 euro
Ordförande i stadsstyrelsens sektion	350 euro
Ledamot i stadsstyrelsens sektion	290 euro
Ungdomsfullmäktiges ordförande	60 euro
Ledamot i ungdomsfullmäktige	50 euro
Ungdomsfullmäktiges företrädare i en nämnd, stadsstyrelsen eller stadsfullmäktige	70 euro
Centralvalnämndens ordförande	240 euro
Ledamot i centralvalnämnden	180 euro
Centralvalnämndens ordförande (valår)	350 euro
Ledamot i centralvalnämnden (valår)	230 euro
Ordförande i något annat organ	240 euro
Ledamot i något annat organ	180 euro

2 § Arvoden till valorgan

De arvoden till valorgan som avses i förvaltningsstadgan 26 kap. 3 § betalas enligt följande:

Valnämnds- och valbestyrelseordförande och vice ordförande	400 euro
--	----------

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

<i>Ledamot i valnämnden och valbestyrelsen</i>	<i>300 euro</i>
<i>Valnämnds- och valbestyrelseordförande och vice ordförande, om skötseln av förtroendeuppdraget tagit mindre än tre timmar.</i>	<i>100 euro</i>
<i>Ledamot i valnämnden och valbestyrelsen, om skötseln av förtroendeuppdraget tagit mindre än tre timmar.</i>	<i>70 euro</i>
<i>Deltagande i obligatorisk utbildning som pågår i högst tre timmar</i>	<i>70 euro</i>

3 § Månadsarvoden

Det månadsarvode som avses i förvaltningsstadgan 26 kap. 4 § betalas enligt följande:

Stadsfullmäktige

Ordförande 700 euro/mån.

Vice ordförande 500 euro/mån.

Stadsstyrelsen

Ordförande 700 euro/mån.

Vice ordförande 500 euro/mån.

Ledamot 400 euro/mån.

Nämnderna

Revisionsnämnden

Ordförande 500 euro/mån.

Vice ordförande 280 euro/mån.

Ledamot 150 euro/mån.

Centralvalnämnden (månadsarvode betalas under välfärdsområdes- och kommunalvalår)

Ordförande 360 euro/mån.

Vice ordförande 240 euro/mån.

Övriga nämnder

Ordförande 500 euro/mån.

Vice ordförande 280 euro/mån.

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

Huvudstadsregionens samarbetsgrupp

Vice ordförande 250 euro/mån.

Ledamot 200 euro/mån.

Dessutom betalas ett månadsarvode på 240 euro till ordförandena för följande organ:

- *stadsstyrelsens sektioner,*
- *den svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande,*
- *stadsmiljönämndens tillståndssektion och*
- *det organ som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov vid Vanda yrkesinstitut Varia.*

Till fullmäktigegruppens ordförande betalas dessutom ett grundläggande månadsarvode på 100 euro och ett extra månadsarvode på 20 euro för varje ledamot som hör till fullmäktigegruppen.

4 § Månadslöner

Den månadslön som avses i förvaltningsstadgan 26 kap. 4 § betalas enligt följande:

<i>Stadsfullmäktiges ordförande på deltid</i>	<i>3 000 euro/mån.</i>
<i>Stadsstyrelsens ordförande på deltid</i>	<i>3 300 euro/mån.</i>
<i>Stadsstyrelsens vice ordförande på deltid</i>	<i>2 700 euro/mån.</i>

5 § Kostnadsersättningarnas maximibelopp

Ersättningar enligt förvaltningsstadgan 27 kap. 1 § och 3 § 1 mom. betalas högst till det belopp som anges i följande tabell:

<i>Ersättning för inkomstbortfall</i>	<i>50 euro/timme</i>
<i>Ersättning för inkomstbortfall utan intyg av arbetsgivaren</i>	<i>30 euro/timme</i>
<i>Ersättning för barntillsyn</i>	<i>40 euro/timme</i>

DEL 1 – FÖRVALTNINGENS OCH VERKSAMHETENS ORGANISATION

2 kap. – Ledningen av stadens verksamhet

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä

Voimassa 1.1.2025 alkaen

Muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3

Muutettu kaupunginvaltuustossa x.x.xxxx § x

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ.....	1
Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä.....	1
Voimassa 1.1.2025 alkaen.....	1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	1
1 Luku - Yleiset määräykset.....	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa.....	1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	1
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa.....	2
5 § Kaupungin viestintä.....	2
6 § Tietoturva ja tietosuoja.....	2
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen.....	3
1 § Kaupungin johtaminen.....	3
2 § Kaupungin organisaatio.....	3
3 § Konsernijohto.....	4
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö.....	4
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät.....	5
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät.....	5
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	5
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	6
9 § palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	8
10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät.....	9
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla.....	10
1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät.....	10
2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt.....	10

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta.....	11
4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	11
5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta.....	12
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	13
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	14
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	14
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	15
10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta.....	16
11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät.....	17
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.....	19
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	19
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	19
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	19
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	20
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta.....	21
6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta.....	21
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta.....	22
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta.....	23
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	23
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	24
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta.....	25
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla.....	26
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät.....	26
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	26
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	26
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta.....	27
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	27
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta.....	28
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät.....	28

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta.....	29
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät.....	29
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla.....	31
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät.....	31
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	31
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	32
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta.....	32
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta.....	32
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta.....	34
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta.....	34
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta.....	35
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta.....	36
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta.....	36
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta.....	37
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	37
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta.....	39
7 luku – Toimielinten kokoonpano.....	41
1 § Kaupunginvaltuusto.....	41
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot.....	41
3 § Tarkastuslautakunta.....	41
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.....	42
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	42
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	42
7 § Vaalitoimielimet.....	43
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta.....	44
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta.....	44
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu.....	46
3 § Selonteko.....	47
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta.....	47
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu.....	48

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto.....	48
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu.....	49
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	50
9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta.....	51
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	51
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	51
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	52
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	53
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	56
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	57
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	58
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	58
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	59
10 Luku - Otto-menettely.....	60
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus.....	60
2 § Otto-oikeuden käyttäminen.....	60
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	61
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	61
5 § Päätöksen täytäntöönpano.....	62
11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet.....	64
1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta.....	64
2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta.....	64
3 § Sähköinen allekirjoitus.....	65
4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen.....	66
11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
12 § Pöytäkirjan ote.....	67

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	67
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	67
12 Luku – Henkilöstöasiat.....	68
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	68
2 § Henkilöstövalinnat.....	68
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	69
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	69
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	70
6 § Siirrot.....	70
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	70
8 § Täyttökielto.....	71
9 § Sijaiset.....	71
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	71
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	72
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	72
13 § Sivutoimet.....	72
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	72
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	73
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	73
17 § Virkasuhteen päätyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen.....	73
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	74
19 § Palkan takaisinperiminen.....	74
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA.....	75
13 luku - Hankinnat.....	75
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta.....	75
2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta.....	75
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta.....	75
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta.....	75
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta.....	76
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta.....	76

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	76
8 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	77
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	77
10 § Hallintojohtajan päätösvalta.....	77
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	77
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	78
13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta.....	78
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	78
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta.....	78
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta.....	78
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta.....	79
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	79
19 § Päätösvallan delegointi.....	79
20 § Yhteishankintoihin liittyminen.....	79
14 Luku – Taloudenhoito.....	80
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	80
2 § Talousarvion täytäntöönpano.....	80
3 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	80
4 § Talousarvion sitovuus.....	81
5 § Talousarvion muutokset.....	81
6 § Rahatalouden hoitaminen.....	81
7 § Kassavarat.....	82
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen.....	82
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen.....	83
10 § Maksuista päättäminen.....	83
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta.....	83
12 § Saatavasta luopuminen.....	83
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen.....	84
14 § Tarkemmat määräykset.....	84
15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus.....	85
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue.....	85

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio.....	85
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	85
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	86
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	86
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta.....	87
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	88
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	88
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus.....	88
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen.....	88
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu.....	90
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu.....	90
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
4 § Tehtävät ja päätösvalta.....	90
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY.....	92
17 Luku -Kokousmenettely.....	92
1 § Soveltamisala.....	92
2 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	92
3 § Kokousaika ja -paikka.....	92
4 § Kokouksen koolle kutsuminen.....	93
5 § Kokouskutsun sisältö.....	93
6 § Esityslista.....	93
7 § Jatkokokous.....	94
8 § Varajäsenen kutsuminen.....	94
9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa.....	94
10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä.....	95
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	95
12 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	96
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	96
14 § Esteellisyys.....	96
15 § Käsittelyjärjestys.....	97
16 § Kokouksen julkisuus.....	97

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	98
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	98
19 § Päätöksen toteaminen.....	98
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	99
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	99
22 § Pöytäkirjan laatiminen.....	100
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen.....	100
24 § Pöytäkirjan sisältö.....	100
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen.....	102
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	102
18 Luku – Vaalit.....	103
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	103
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	103
3 § Ehdokaslistojen jättäminen.....	103
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies.....	104
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	104
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	104
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	105
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	105
9 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	105
19 Luku – Esittelijät.....	106
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät.....	106
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät.....	106
3 § Esittely muissa toimielimissä.....	107
4 § Esittelyvallan siirtäminen.....	107
20 Luku – Kuntalaisaloitteet.....	108
1 § Aloiteoikeus.....	108
2 § Aloitteen käsittely.....	108
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	108
4 OSA – VALTUUSTO.....	109
21 Luku – Valtuuston toiminta.....	109
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	109

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	109
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	110
4 § Istumajärjestys.....	110
5 § Kokoustilat.....	110
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa.....	110
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	110
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa.....	110
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa.....	111
10 § Toimenpidealoite.....	112
22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus.....	113
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	113
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	113
3 § Selonteko.....	114
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti.....	114
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	115
23 Luku – Valiokunnat.....	116
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	116
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen.....	116
5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET.....	117
24 Luku – Yleiset määräykset.....	117
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset.....	117
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet.....	117
3 § Osan soveltamisala.....	117
4 § Rahamäärien tarkistaminen.....	118
25 Luku – Kokouspalkkiot.....	119
1 § Peruspalkkio.....	119
2 § Lisäpalkkio.....	119
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin.....	119
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	119
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset.....	119
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta.....	120
7 § Useat kokoukset samana päivänä.....	120

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle.....	120
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika.....	120
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	120
26 Luku – Muut palkkiot.....	121
1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	121
2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	121
3 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	121
4 § Kuukausipalkkio ja -palkka.....	121
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	123
1 § Ansionmenetykskorvaus.....	123
2 § Matkakulukorvaus.....	123
3 § Muut kulukorvaukset.....	124
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	124
28 Luku – Erinäiset määräykset.....	125
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset.....	125
2 § Etuuksien maksaminen.....	125
6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA.....	126
29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely.....	126
1 § Yleistä.....	126
2 § Häiriötilanne.....	126
3 § Häiriötilanteen toteaminen.....	126
4 § Häiriötilanteen jatkuminen.....	127
5 § Häiriötilanteen päättymisen.....	127
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin.....	127
7 § Kaupunginhallituksen yleistöimivallan delegointi häiriötilanteissa.....	127
30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet.....	128
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta.....	128
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen.....	128
3 § Viestinnän keskittäminen.....	128
Siirtymäsäännökset.....	128
Voimaan 1.6.2025 lukien.....	130
LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT.....	130

1 § Kokouspalkkiot.....	130
2 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	131
3 § Kuukausipalkkiot.....	131
4 § Kuukausipalkat.....	132
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät.....	133
VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ.....	1
Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä.....	1
Voimassa 1.1.2025 alkaen.....	1
1 1 OSA — HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	1 1
1 Luku — Yleiset määräykset.....	1 1
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	1 1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa.....	1 1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	1 1
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa.....	2 2
5 § Kaupungin viestintä.....	2 2
6 § Tietoturva ja tietosuoja.....	2 2
2 Luku — Kaupungin toiminnan johtaminen.....	3 3
1 § Kaupungin johtaminen.....	3 3
2 § Kaupungin organisaatio.....	3 3
3 § Konsernijohto.....	4 4
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö.....	4 4
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät.....	5 5
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät.....	5 5
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	5 5
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	6 6
9 § palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	8 8
10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät.....	9 9
3 Luku — Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla.....	10 10
1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät.....	10 10
2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt.....	10 10

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta.....	11
4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	11
5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta.....	12
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	13
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	14
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	14
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	15
10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta.....	16
11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät.....	17
4 Luku — Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.....	19
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	19
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	19
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	19
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	20
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta.....	21
6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta.....	21
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta.....	22
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta.....	22
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	23
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	24
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta.....	25
5 Luku — Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla.....	26
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät.....	26
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	26
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	26
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta.....	27
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	27
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta.....	28
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät.....	28

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta.....	29
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät.....	29
6 Luku — Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla.....	31
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät.....	31
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	31
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	32
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta.....	32
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta.....	32
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta.....	34
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta.....	34
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta.....	35
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta.....	36
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta.....	36
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta.....	37
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	37
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta.....	39
7 luku — Toimielinten kokoonpano.....	41
1 § Kaupunginvaltuusto.....	41
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot.....	41
3 § Tarkastuslautakunta.....	41
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.....	42
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	42
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	42
7 § Vaalitoimielimet.....	43
8 Luku — Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta.....	44
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta.....	44
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu.....	46
3 § Selonteko.....	47
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta.....	47
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu.....	48

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto.....	48
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu.....	49
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	50
9 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta.....	51
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	51
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	51
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	52
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	53
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	56
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	57
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	58
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	58
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	59
10 Luku – Otto-menettely.....	60
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus.....	60
2 § Otto-oikeuden käyttäminen.....	60
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	61
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	61
5 § Päätöksen täytäntöönpano.....	62
11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet.....	64
1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta.....	64
2 § Asianhallintaa ja arkistotointa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta.....	64
3 § Sähköinen allekirjoitus.....	65
4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen.....	66
11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
12 § Pöytäkirjan ote.....	67

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	67
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	67
12 Luku — Henkilöstöasiat.....	68
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	68
2 § Henkilöstövalinnat.....	68
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	69
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	69
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	70
6 § Siirrot.....	70
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	70
8 § Täyttökielto.....	71
9 § Sijaiset.....	71
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	71
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	72
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	72
13 § Sivutoimet.....	72
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	72
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	73
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	73
17 § Virkasuhteen päättymisen, lomauttamisen ja osa-aikaistamisen.....	73
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	74
19 § Palkan takaisinperiminen.....	74
2 OSA — TALOUS JA VALVONTA.....	75
13 luku — Hankinnat.....	75
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta.....	75
2 § Konsernijaoston päätösvalta.....	75
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta.....	75
4 § Kaupunkitalalautakunnan päätösvalta.....	75
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta.....	75
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta.....	76

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	76
8 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	76
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	77
10 § Hallintojohtajan päätösvalta.....	77
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	77
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	77
13 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta.....	77
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	77
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta.....	78
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta.....	78
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta.....	78
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	78
19 § Päätösvallan delegointi.....	78
20 § Yhteishankintoihin liittyminen.....	79
14 Luku – Taloudenhoito.....	80
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	80
2 § Talousarvion täytäntöönpano.....	80
3 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	80
4 § Talousarvion sitovuus.....	81
5 § Talousarvion muutokset.....	81
6 § Rahatalouden hoitaminen.....	81
7 § Kassavarat.....	82
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen.....	82
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen.....	83
10 § Maksuista päättäminen.....	83
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta.....	83
12 § Saatavasta luopuminen.....	83
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen.....	84
14 § Tarkemmat määräykset.....	84
15 Luku – Hallinnon ja talouden tarkastus.....	85
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue.....	85

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio.....	85
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	85
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	86
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	86
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta.....	87
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	88
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	88
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus.....	88
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen.....	88
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu.....	90
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu.....	90
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
4 § Tehtävät ja päätösvalta.....	90
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO JA HALLINTOMENETTELY.....	92
17 luku Kokousmenettely.....	92
1 § Soveltamisala.....	92
2 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	92
3 § Kokousaika ja paikka.....	92
4 § Kokouksen koolle kutsuminen.....	93
5 § Kokouskutsun sisältö.....	93
6 § Esityslista.....	93
7 § Jatkokokous.....	94
8 § Varajäsenen kutsuminen.....	94
9 § Läsnäolo ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa.....	94
10 § Läsnäolo ja puheoikeus muissa toimielimissä.....	95
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	95
12 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	96
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	96
14 § Esteellisyys.....	96
15 § Käsittelyjärjestys.....	97
16 § Kokouksen julkisuus.....	97

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	98
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	98
19 § Päätöksen toteaminen.....	98
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	99
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	99
22 § Pöytäkirjan laatiminen.....	100
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen.....	100
24 § Pöytäkirjan sisältö.....	100
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen.....	102
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	102
18 Luku – Vaalit.....	103
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	103
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	103
3 § Ehdokaslistojen jättäminen.....	103
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies.....	104
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	104
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	104
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	105
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	105
9 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	105
19 Luku – Esittelijät.....	106
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät.....	106
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät.....	106
3 § Esittely muissa toimeilimissä.....	107
4 § Esittelyvallan siirtäminen.....	107
20 Luku – Kuntalaisaloitteet.....	108
1 § Aloiteoikeus.....	108
2 § Aloitteen käsittely.....	108
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	108
4 OSA – VALTUUSTO.....	109
21 Luku – Valtuuston toiminta.....	109
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	109

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	109
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	110
4 § Istumajärjestys.....	110
5 § Kokoustilat.....	110
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa.....	110
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	110
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa.....	110
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa.....	111
10 § Toimenpidealoite.....	112
22 Luku — Valtuutetun aloite ja kyselyoikeus.....	113
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	113
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	113
3 § Selonteko.....	114
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti.....	114
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	115
23 Luku — Valiokunnat.....	116
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	116
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen.....	116
5 OSA — LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET.....	117
24 Luku — Maksettavat palkkiot ja korvaukset.....	117
1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset.....	117
2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot.....	117
3 § Palkkio lisätunneilta.....	119
4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	119
5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	120
6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta.....	120
7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	120
8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot.....	120
9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot.....	123
25 Luku — Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	124
1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista.....	124
26 Luku — Erityisiä määräyksiä.....	126

1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset.....	126
2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen.....	126
3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	126
5 OSA — LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET.....	127
24 Luku — Yleiset määräykset.....	127
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset.....	127
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet.....	127
3 § Osan soveltamisala.....	127
4 § Rahamäärien tarkistaminen.....	128
25 Luku — Kokouspalkkiot.....	129
1 § Peruspalkkio.....	129
2 § Lisäpalkkio.....	129
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin.....	129
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	129
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset.....	129
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta.....	130
7 § Useat kokoukset samana päivänä.....	130
8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle.....	130
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika.....	130
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	130
26 Luku — Muut palkkiot.....	131
1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	131
2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	131
3 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	131
4 § Kuukausipalkkio ja palkka.....	131
27 Luku — Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	133
1 § Ansionmenetykskorvaus.....	133
2 § Matkakulukorvaus.....	133
3 § Muut kulukorvaukset.....	134
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	134
28 Luku — Erinäiset määräykset.....	135
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset.....	135

2 §	Etuuksien maksaminen.....	135
6 OSA	TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA.....	136
29 Luku	Yleiset määräykset ja menettely.....	136
1 §	Yleistä.....	136
2 §	Häiriötilanne.....	136
3 §	Häiriötilanteen toteaminen.....	136
4 §	Häiriötilanteen jatkuminen.....	137
5 §	Häiriötilanteen päätyminen.....	137
6 §	Määräysten suhde valmiuslakiin.....	137
7 §	Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa.....	137
30 Luku	Häiriötilanteiden toimivaltuudet.....	138
1 §	Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta.....	138
2 §	Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen.....	138
3 §	Viestinnän keskittäminen.....	138
	Siirtymäsäännökset.....	138
	Voimaan 1.6.2025 lukien.....	140
LIITE 1	LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT.....	140
1 §	Kokouspalkkiot.....	140
2 §	Vaalitoimielinten palkkiot.....	141
3 §	Kuukausipalkkiot.....	141
4 §	Kuukausipalkat.....	142
5 §	Kulukorvauksien enimmäismäärät.....	143

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 17 luvussa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.

Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 15 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- kaupunkikonserni ja elinvoima, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatusta ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualueetta johtaa palvelualuejohtaja.

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkikonserni ja elinvoima) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus, sen konsernijaosto ja elinvoima- ja työllisyysjaosto

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisen luottamushenkilön työaika on 50 % täydestä työajasta. Osa-aikaisen luottamushenkilön osalta ei työn itsenäisen luonteen vuoksi laadita työaikakirjanpitoa.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtävänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkasta ja muista etuuksista määrätään tämän hallintosäännön 5. osassa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.
- hyväksyy kaupunginvaltuuston puheenjohtajan koulutuksen ja virkamatkat ja niistä aiheutuvat menot.

6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtajan koulutukset ja virkamatkat sekä niistä aiheutuvat menot.

7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5-kohdan mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta sekä päätösvalan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
6. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
7. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
8. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 30 000 euroa,
9. julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväjaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä toimialuetta, ja
10. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 8 §:ää.

8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä,
2. valtionavun, EU-avustuksen ja projektirahoituksen hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistykseen liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. projektien perustamisesta ja päätösvallan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
17. toimialallaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväin jaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä palvelualueetta,
18. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualueetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, siitä määrätään erikseen tässä hallintosäännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualueetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. tehtäväalueellaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävänjaoista, ja
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, määrätään siitä erikseen tässä hallintosäännössä.

10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat elinvoimapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden ja strategian sekä työllisyyden ja kotouttamisen palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta,
- kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta,
- kaupungin elinvoimapolitiittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille
- elinvoiman edistämisen ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioimisesta kaupungin maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa
- osallistumisesta suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus- ja investointiasioissa sekä maankäytön ja liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa
- kaupungin vahvistamisesta kilpailukykyisenä toimintaympäristönä ja sijoittumisympäristönä yrityksille.
- kaupungin kansainvälisestä toiminnasta tehtäväalueellaan
- kaupungin matkailua koskevien linjausten toimeenpanosta ja matkailijoille suunnatuista palveluista
- kaupungin korkeakouluyhteistyöstä tehtäväalueellaan
- kaupungin elinkeinotapahtumien kokonaisuudesta
- kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta
- innovaatioiden kehittämisestä ja uusien toimintamallien edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa, yhteistyössä toimialojen kanssa
- yritysten houkuttelusta, sijoittumisesta ja niihin liittyvistä palveluista

Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla:

13 luku - Hankinnat

- henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- vastuualueensa konsernitaseisten ohjeiden antamisesta

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä, ja
2. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeistuksen valmistelusta
- konsernijaoston iltakoulujen valmistelusta
- digitaalisten palveluiden kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta
- kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjeistuksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista asioista ja
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksellisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä.
3. vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- asianhallinnasta, pysyvästi säilytettävistä tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
2. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen
3. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamishetjista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 200 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitamääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.
4. vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupungin projektimallista
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista ja vakuutusturvasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämissä rajoissa,

13 luku - Hankinnat

3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksien myöntämisestä ja perustamisesta
7. konsernitileistä ja maksuliikkeestä,
8. kassavirheiden oikaisusta sekä
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0%).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä.

9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta
- työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädettyistä tehtävistä
- pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta
- kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädettyistä tehtävistä
- kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista
- kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädettyistä tehtävistä
- kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja
- kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty

1. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
2. kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
3. laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta
4. työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja
5. palvelualueen tehtäväälaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.

10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

Tarkastusjohtaja:

13 luku - Hankinnat

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuoja- ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. tarkastusjohtajan sijaisjärjestelyistä
11. hakee sisäisen tarkastuksen tarvitsemat luvat ja suostumukset.
12. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista
2. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
3. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhoitosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista sekä
4. opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman hyväksymisestä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden (svenskspråkiga servicen), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyön koordinoinnista sekä oppilaitos- ja korkeakoulu yhteistyöstä.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen, ~~ja~~ joustavaan perusopetukseen [ja työelämäpainotteiseen perusopetukseen](#),
4. ~~oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,~~
5. ~~oppilaiden erityisistä opetusjärjestelyistä,~~
6. ~~oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan,~~
7. ~~opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,~~
8. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
9. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
10. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
11. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
12. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,

13 luku - Hankinnat

13. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
14. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
16. katsomusaineesta vapauttamisesta ja katsomusaineen opetukseen palaamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta

Ruotsinkielisten palveluiden (Svenskspråkiga servicen) palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää:

13 luku - Hankinnat

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,
5. varhaiskasvatuksen lapselle ~~ja esiopetuksen oppilaalle~~ annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista sekä esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista ja perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan sekä lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan ~~erityisistä opetusjärjestelyistä~~ opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallassa määrätään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallassa määrätään 4 luvun 9 §:ssä pois lukien kohdat 2 ja 10.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukiodien lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaista keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä [ja erityisopetuksesta](#),
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaista erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,

9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
15. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja

16. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle ~~ja esiopetuksen oppilaalle~~ annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista huoltajan suostumuksella,
4. [esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista.](#)
5. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
6. varhaiskasvatuksesta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
7. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
8. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
9. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palveluntuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle ja
10. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
11. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelujen järjestämisestä
- johtaa ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä
- ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat elinikäisen oppimisen, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- Kuusijärven palveluiden järjestämisestä ja hallinnosta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta
- kuntalaisten osallistumisen palveluista

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

(muutettu kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 3)

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun toiminnan järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

13 luku - Hankinnat

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitoksien opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhuojennusten myöntämisestä opiskelijoille ~~lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti~~ sekä maksuhuojennusten myöntämisen perusteista,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista ~~lautakunnan päättämiä perusteita noudattaen~~, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta

- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue vastaa nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtajan johdolla:

- eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- ruotsinkielisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristösuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,
4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvalasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytöntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. alueidenkäyttölaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. katusuunnitelmaehdotusten ja alueidenkäyttölain mukaisten muiden yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten nähtäville asettamisesta,
5. hyväksyä katusuunnitelmat sekä alueidenkäyttölain mukaiset muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
6. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
7. julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisluvista,
8. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
9. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
10. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
11. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
12. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
13. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
14. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä ja
15. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja

16. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. suunnittelutarvealueella sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta (sijoittamisluvasta), kun rakentamisluvan hakija on pyytänyt sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemista erillisellä päätöksellä, ellei kysymys ole yleiskaavasta,

- hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta, ja
2. asemakaavaehdotusten nähtäville asettamisesta, kun kaupunkiympäristölautakunnalla on toimivalta hyväksyä kaavamuutos.

8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 103 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista, milloin
 - a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
 - b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
 - c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
 - d) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
 - e) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän valaistun mainoslaitteen rakentamisen,
 - f) lupa käsittää energiakaivon rakentamisen, tai
 - g) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän yleisörakennelman rakentamisen.
2. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
3. rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
4. rakentamislain 10 §:ssä tarkoitetuista väliaikaisista rakennusluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen väliaikainen uudisrakennus,
5. luvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
6. suunnittelijan kelpoisuudesta,
7. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien kelpoisuuden toteamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
8. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
9. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta ja rakennustyön keskeyttämisestä,

13 luku - Hankinnat

10. rakennuksen kunnossapitoa koskevasta määräyksestä, rakennuksen määraamisestä käyttökieltoon ja määräyksestä keskeneräisen rakennustyön loppuunsaattamiseksi,
11. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
12. muista sellaisista rakentamislaisista tai maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
13. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista, suostumuksista sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä koskevista poikkeuksista, lukuun ottamatta poikkeamista rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevasta määräyksestä,
14. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista lukuun ottamatta mittaus- ja geopalveluiden toimenpiteistä perittäviä maksuja, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta ja
15. kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskeissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen

9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöpalveluiden päällikkö huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöpalveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä päättää muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:
 1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
 2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,

3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä tai toiminnan korjaamisen määräämisestä ilman uhkasakkoa tai teettämisuhkaa,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 128 – 130 ja 133 – 137 §:ien tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopoliitikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopoliitikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,
10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaisissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädettyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on enintään yksi vuosi,

13 luku - Hankinnat

17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m²:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1. kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2. rakentamislain tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3. rakentamislain tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4. alueidenkäyttölain tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1. erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja työllisyysjaostoon kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvalasta määrätään lisäksi tämän luvun lisäksi useissa muissa hallintosäännön luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, elinvoima- ja työllisyysjaoston sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,

6. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
7. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
8. koko kaupunkia koskevista sopimuksista,
9. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
10. kiinteistörahastosta annettavista lainoista,
11. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
12. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
13. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta sekä yhteisön osakkeiden tai osuuksien ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
14. oman pääoman ehtoisen rahoituksen antamisesta, pääomalainojen myöntämisestä sekä muun näihin rinnastuvan rahoituksen myöntämisestä,
15. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa,
16. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
17. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
18. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
19. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
20. kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kaupunkiympäristö

21. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
22. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

13 luku - Hankinnat

- hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
23. kiinteään omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
24. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
25. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
26. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
27. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimukseen liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista,
28. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista,
29. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
30. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
31. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
32. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %), ja
33. asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista

Lisäksi kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi konsernijaosto yhdessä kaupunginhallituksen kanssa vastaa kaupungin henkilöstö-, hallinto- ja talousasioista oman toimivaltansa rajoissa.

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta,
3. osakassopimusten solmimisesta,
4. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimielimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
5. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvalan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
6. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
7. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,

13 luku - Hankinnat

8. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
9. kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
10. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
13. kaupungille tulevista maksuista, ellei ole toisin määrätty,
14. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 200 000 euroa,
15. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
16. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
17. sovinnon tai akordin tekemisestä, ellei muualla toisin määrätä,
18. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille, ja
19. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa omalla tehtäväalallaan

- kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä;
- kaupungin kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä;
- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä:

- kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta;
- kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta;
- yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä

1. valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikan periaatteet, työllisyydenhoidon periaatteet sekä maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
2. päättää Vantaan omien työllistämistuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteeristä
3. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteutumista;
4. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi kansainvälisen toiminnan periaatteet sekä päättää kansainvälisen toiminnan keskeisimpien sopimusten hyväksymisestä;
5. päättää kaupunkimarkkinointia, matkailua ja tapahtumia koskevista periaatteista;
6. päättää suur tapahtumien hakua koskevista periaatteista sekä suur tapahtumien avustamisesta
7. päättää korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön periaatteista ja keskeisimpien yhteistyösopimusten hyväksymisestä;
8. päättää strategisten kumppaneiden avustamisesta;
9. päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
10. päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa, ja
11. antaa omalla tehtäväalallaan kaupungilta pyydetyt lausunnot.

7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

8 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja sen jaostot voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta määrätään 2–16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,

13 luku - Hankinnat

3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (sijoittamisluvasta), kun rakentamisluvan hakija on pyytänyt sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta erillisellä päätöksellä ja kun kysymys on yleiskaavasta tai hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta,
6. poikkeamisluvan myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamissäännöksistä tai Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä poikkeamisesta,
7. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
 - a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,
 - b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
 - c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpienalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun $e = 0,30$ tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km²:llä,
 - d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä;
8. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
9. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

13 luku - Hankinnat

1. rakentamislain 42–43 §:issä tarkoitetun rakentamisluvan sekä 10 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvan myöntämisestä,
2. rakentamislupien myöntämisestä, kun lupa käsittää pelastuslain 71 §:n mukaisen lykkäyksen väestönsuojan toteuttamiseksi tai pelastuslain 75 §:n mukaisen vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksen väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista,
3. poikkeusluvan myöntämisestä rakentamissäännöksistä sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,
4. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
5. rakentamistapaohjeiden hyväksymisestä,
6. pelastuslain 105 §:n mukaisesta uhkasakosta ja teettämisuudesta
7. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
8. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
9. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä, ja
10. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii alueiden käyttölain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, rakentamislain 142 §:n 3 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin liikenneturvallisuuksuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 %),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä alueidenkäyttölain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. rakentamislain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
24. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
25. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
26. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
27. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,

28. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
29. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
30. kiinteistörahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
31. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
32. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta ja
33. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärästä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista,

5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
7. hyväksyä varhaiskasvatuksen, [esi- ja](#) perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat,
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä sekä lukioiden erityislinjojen pääsykriteereistä tai soveltuvuuskokeesta,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUVA) otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta, nimeämisestä tai lakkauttamisesta
15. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto ja
16. avustusten myöntämisestä sekä myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisovaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointia.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

13 luku - Hankinnat

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin
4. ~~perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta ilman huoltajan suostumusta ja~~
5. ~~varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista ilman huoltajan suostumusta.~~

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

(muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3)

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunnat ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yksilöön kohdistuviin työvoimapalveluiden tai kotoutumisen asioihin.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- —viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset-
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,
- hallintosäännön 15 luvun 8 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,

- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- työvoimapalveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- kotoutumisen palveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- talous- ja strategiajohtajan päätökset kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet

1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin ja muiden lakien mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää:

1. asianhallintaa ja arkistointia johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä,
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen vastuuhenkilöiden tehtävistä ja
3. kaupungin arkistonmuodostajien nimeämisestä.

2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija vastaa

- asianhallinnan viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- asianhallinnan ohjaamisesta ja kehittämisestä osana kaupungin tiedonhallintaa sekä
- asianhallintaan ja pysyvästi säilytettäviin asiakirjoihin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja
2. asianhallintaa, pysyvästi säilytettäviä tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.

3 § Sähköinen allekirjoitus

Päätökset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoitetaan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

Sähköisen allekirjoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Allekirjoitettu asiakirja on kuitenkin tässäkin tapauksessa muutettava sähköiseksi, ellei siitä poikkeaminen ole julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:n tai muun lainkohdan perusteella sallittua.

4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki kaupungin asiakirjat ja sopimukset tilintarkastuspalvelujen hankintasopimusta lukuun ottamatta.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki oman toimialansa asiakirjat ja sopimukset.

5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomainen palvelualuejohtaja.

6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginreviisori.

9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernipalvelujohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumuksen ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja tai työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja tai elinvoima- ja työllisyysjaoston siihen valtuuttamat.

10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

12 § Pöytäkirjan ote

Pöytäkirjan otteiden oikeaksi todistamisesta määrätään 17 luvun 25 §:ssä.

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottavat hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluuyksikköonsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluuyksikköonsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluuyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluuyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluuyksikköön kuuluvat viranhaltijat.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaan virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määrittämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeeseen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaisissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhtettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen.

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstöjohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai

Muun viranhaltijan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassa olevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n nojalla päättää henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

2 § ~~Konsernijaoston~~ Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta

~~Konsernijaosto päättää~~ Kaupunginhallituksen jaostot päättävät tehtäväalueellaan EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

Konsernijaoston tehtäväalueena on henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueena on elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteistoiminnasta eräiden työvoimapalveluiden ja työvoiman ulkopuolisille suunnattujen kotoutumisohjelmaan liittyvien yhteishankintojen hankintasuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka [enintään kuitenkin 1 000 000 euroon saakka](#),
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka [sekä](#)
~~2. sähkön hankinnasta.~~

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnoista.

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöjohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana.](#)

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

13 luku - Hankinnat

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\), tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,](#)
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankinta tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,](#)
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti,
4. [sähkönhankinnasta 1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\), sekä](#)
5. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa [sekä](#)
6. [hankinnan palveluyksikön kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, että tilausta ei voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta-](#)

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista [2 000 000 euroon saakka \(alv 0%\) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana.](#)

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\).](#)

11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\).](#)

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\).](#)

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\)](#).

13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta

Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\)](#).

14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman hankintasuunnitelman mukaisesti [1 000 000 euroon saakka \(ALV 0%\)](#).

15 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista [1 000 000 euroon saakka \(ALV 0 %\)](#).

16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

19 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin.

20 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

14 Luku – Taloudenhoito

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehykset ja talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä palveluverkkosuunnitelman, toimitilastrategian ja keskeisimmät muutokset toimitiloissa sekä suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoissa. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistettut käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarvion yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanomääräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrättyllä tavalla.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

4 § Talousarvion sitovuus

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että kaupunginvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksessa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosesitystä

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

6 § Rahatalouden hoitaminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää, jollei ole toisin säädetty tai määrätty:

- 1 sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista,
- 2 talousarvion hyväksymisen yhteydessä antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärästä sekä
- 3 pitkäaikaisen lainan antamisesta.

7 § Kassavarat

Alitilittäjät voivat ottaa vastaan tuloja ja maksaa menoja kassavaroillaan. Rahastajat voivat ottaa vastaan vain tuloja, mutta eivät voi maksaa menoja.

Alitilitysoikeudet ja rahastusoikeuden myöntää rahoitusjohtaja. Myös palvelualuejohtajalla ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää rahastusoikeuksia alaisilleen. Vähäisten tulojen perintää varten rahastusoikeudet voidaan myöntää myös muulle kuin viranhaltijalle. Oikeuksien myöntäjä vahvistaa kassavarojen enimmäismäärän.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Määrärahan käytön hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia sekä tiedonsiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei tarvitse hyväksyä.

9 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelujen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

10 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksen konsernijaostolla ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualuejohtaja, talouspalvelujen päällikkö ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä päättää maksulykkäyksistä.

12 § Saatavasta luopuminen

Talouspalveluiden päällikkö, palvelualuejohtaja ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö alaisensa toiminnan osalta voivat hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli

1. saatava on vanhentunut,

2. perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä,
3. muutoin voidaan riittävin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai
4. saatava on arvoltaan alle 200 euroa ja perintätoimien jatkaminen ei saatavan epäselvyyden, perintäkustannusten määrän tai muun syyn vuoksi katsota olevan tarkoituksenmukaista.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

14 § Tarkemmat määräykset

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelujen päällikkö antavat tarkemmat määräykset kaupungin taloudenhoidosta ja rahataloudesta sekä niihin liittyvistä vastuista.

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 7 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin huomautuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määrittämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisoriin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä säädetään kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä huomautuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan organisaation turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien suunnittelua, toteutusta, seuranta ja kehittämistä. Sen tavoitteena on suojata organisaation henkilöstöä, omaisuutta ja tietoja sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja turvallisuus. Turvallisuusjohtaminen on olennainen osa organisaation kokonaisvaltaista johtamista ja sen avulla pyritään luomaan turvallinen ja luotettava toimintaympäristö.

Turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan järjestelmällistä ja koordinoitua prosessia, jonka avulla pyritään ratkaisemaan paikallisia turvallisuuskysymyksiä eri toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kunnan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valmiuslaki 3 luku 12§).

3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

4 § Tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkikonsernia koskevista periaatteista, jotka koskevat turvallisuutta, varautumista, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kaupunginhallitus hyväksyy turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä seuraa niiden toteutumista. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä:

- Hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.
- Valvoo, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
- Antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat

Lautakunta vastaa toimialallaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginjohtajan tehtävät ja vastuut

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan operatiivisesta johtamisesta ja varmistaa, että turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja vastuut

Apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa ja vastuualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajien tehtävät ja vastuut

Palvelualuejohtajat vastaavat omien palvelualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ja vastuut

Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

1 § Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Tämän luvun määräykset ovat toissijaisia hallintosäännön muiden lukujen määräyksiin nähden.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan 17 luvun 10 §:n määräyksiä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi pitää:

- varsinaisen kokouksen, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisen kokouksen, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, tai
- hybridikokouksen, johon on mahdollista osallistua joko läsnä kokouspaikalla tai sähköisen yhteyden avulla.

Kokouksessa voidaan käyttää sähköistä kokoushallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Sähköistä päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

3 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouksen koolle kutsuminen

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on lähetettävä viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Muun toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokouskutsu toimitetaan toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun lähettämisestä vastaa toimielimen puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Lisäksi esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin sivulla yleisessä tietoverkossa. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Kutsu kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

5 § Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsun kielenä on suomi ja ruotsi. Muun toimielimen kokouskutsun kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

6 § Esityslista

Toimielimen käsiteltäväksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista, joka lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä hallintosääntö, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain voimassa olevien pykälien mukaan on käytettävä ruotsin kieltä.

7 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

8 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä päätösvalmistelun on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain tarkoittama varavaltuutettu. Kokouksen aikana valtuustoryhmät avustavat varajäsenen kutsumisessa.

Muun toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Kun jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa. Heillä on kokouksessa oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jolleivät he ole samalla valtuutettuja.

Nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Puheoikeudesta päättää kokouksen puheenjohtaja. Valtuusto voi myöntää myös muille henkilöille läsnäolo- ja puheoikeuden.

10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla kaupunginhallituksen kokouksessa,
2. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa,
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen valitsemalla edustajalla, nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa,
4. lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa sekä
5. kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin tai toimielimen asettanut taho.

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa. Myös kaupungin muu työntekijä ja viranhaltija on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja muut henkilöt ja tämän perusteella todeta, onko toimielin laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Jos puheenjohtaja kokouksen aikana toteaa, että toimielin ei ole päätösvaltainen, eikä sitä saada päätösvaltaiseksi, kokous keskeytyy. Käsiteltävänä oleva asia ja sen jälkeen esityslistalla olevat asiat esitellään toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 8 §:ssä.

12 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa toimielimen kokouksesta tai esteellisiä, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen puheenjohtajana tilapäinen puheenjohtaja.

Iältään vanhin valtuutettu toimii puheenjohtajana valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa.

13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 9 §:ssä.

14 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Esteellisyyttä koskeva päätös on perusteltava pöytäkirjaan.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, saa osallistua esteellisyyksiasian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n mukaisessa poikkeustilanteessa.

Esteellisen henkilön on julkisessa kokouksessa poistuttava yleisölle varattuun tilaan ja suljetussa kokouksessa poistuttava kokonaan. Esteellistä henkilöä saadaan kuitenkin kuulla asian selvittämistarkoituksessa.

Esteellisyyden perusteista säädetään kuntalaissa ja hallintolaissa.

15 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Kaupunginvaltuustossa käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, tämän ehdotus, lukuun ottamatta valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä, jolloin pohjana on puheenjohtajan ehdotus (pohjaehdotus).

Muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta. Pohjaehdotuksena on esittelijän ehdotus. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta peruuttaa ehdotuksensa, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Jos muussa toimielimessä esittelijä on peruuttanut ehdotuksensa ennen kuin toimitella on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimitella toisin päätä, missä tapauksessa asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimitella voi muutoinkin erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

16 § Kokouksen julkisuus

Kaupunginvaltuuston kokousten julkisuudesta säädetään kuntalaissa.

Muun toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata julkista sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta taikka kokouskutsussa mainitussa julkisessa tilassa.

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Toimielimen jäsenen on kirjattava keskustelun kuluessa tehty ehdotus sähköiseen kokousjärjestelmään, milloin kokousjärjestelmä on käytössä, paitsi jos puheenjohtaja myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä.

Jos sähköistä kokousjärjestelmää ei ole käytössä:

1. kaupunginvaltuustossa keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena ja
2. muussa toimielimessä ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin päättää.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

19 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Vaaleista määrätään 18 luvussa.

22 § Pöytäkirjan laatiminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Muun toimielimen pöytäkirjan kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa kuntademokratian palvelualueen osoittama henkilö. Muun toimielimen pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

23 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla. Muun toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimielimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

24 § Pöytäkirjan sisältö

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, hybridikokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olleet missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellonaikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellonaikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja tai kaupunginhallituksen määräämät.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään päätöksen antamispäivää seuraavana keskiviikkona.

18 Luku – Vaalit

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Muissa toimielimissä toimielin voi valita keskuudestaan ääntenlaskijat avustamaan vaaleissa.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Toimielin määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava toimielimen puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimitus aloitetaan. Vaalia ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden toimielimen jäsenen allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan toimielimen puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, toimielimen puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle tai äänten laskijoille, jotka tutkivat ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastavat, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan tai ääntenlaskijoiden on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan toimielimen jäsenille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun tai -järjestelmään merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

.

8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton. Äänestyslippujen sijasta voidaan käyttää myös tarkoitukseen soveltuvaa sähköistä järjestelmää, jos vaalisalaisuus ja tuloksen oikeellisuus on turvattu.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput sekä äänestysjärjestelmän mahdollisesti tuottamat lokitiedot on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa ja lokitiedot niin, ettei vaalisalaisuus vaarannu.

9 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tai ääntenlaskijat tutkivat äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi. Muussa toimituksessa puheenjohtaja toteaa vaalin tuloksen toimielimelle pöytäkirjaan merkittäväksi.

19 Luku – Esittelijät

1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät

Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja konsernijaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat koko kaupunkia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä koko omaa toimialaansa koskevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoimajohtaja ja työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelevät omaa palvelualueettaan koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan tai palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät

Apulaiskaupunginjohtaja esittelee toimialansa lautakunnan ja sen jaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja sen jaostojen käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Edellä määrätystä poiketen esittelijänä toimii:

1. keskusvaalilautakunnassa lautakunnan sihteeri,
2. tarkastuslautakunnassa kaupunginreviisori,
3. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa ruotsinkielisen palvelualueen johtaja,
4. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaostossa toisen asteen palvelualuejohtaja, perusopetuksen palvelualuejohtaja tai ruotsinkielisen palvelualueen johtaja sen mukaan, minkä toimialan alaisen oppijan asiaa lautakunta käsittelee, sekä
5. kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa rakennusvalvontapäällikkö jaoston toimiessa rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristöpalveluiden päällikkö jaoston toimiessa kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Oikeus ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa-, valvonta- tai ympäristönsuojeluviranomaisena.

3 § Esittely muissa toimielimissä

Muiden toimielinten esittelijöistä määrätään toimielimen asettamispäätöksessä. Jos määräyksiä ei ole, esittelijä on kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

4 § Esittelyvallan siirtäminen

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja voi yksittäistapauksissa siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen perusteella ilman viranhaltijan esittelyä.

20 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Oikeudesta tehdä kuntalaisaloite säädetään kuntalaissa.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa. Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa toisen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokouksetilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokouksetilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja päätösvalmistelua oikean varajäsenen kutumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnä olevien jäsenien toteamiseen sovelletaan 17 luvun 10 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvalan, hänen on keskeytettävä kokous.

9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa

Valtuuston kokouksissa pidettäviin puheenvuoroihin sovelletaan 17 luvun 13 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtäikaa kokousjärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on kokousjärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtäikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta varsinaisissa kokouksissa tai osallistuttaessa hybridikokoukseen kokouspaikalla.

10 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (ponnen). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus vastaa valtuutettujen aloitteisiin. Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päättä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla.

Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemissa jäsenissä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan palkkaa. Muulle luottamushenkilölle maksetaan palkkiota.

Luottamushenkilölle maksetaan lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan:

1. 25 luvun mukaisia palkkioita,
2. 26 luvun 4 §:n mukaista kuukausipalkkaa,
3. 27 luvun 1 §:n 4 momentin mukaista ansionmenetykskorvausta,
4. 27 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisia etuuksia,
5. 27 luvun 2 §:n mukaista matkakorvausta, ei kuitenkaan asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävien hoitamispaikan (Tikkurilan) välisistä matkoista, sekä
6. lomarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan.

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on lisäksi oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työntekijöillä ja viranhaltijoilla. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja sekä työtapaturma- ja ammattitautilain soveltamisesta säädetään kuntalain 80 §:n 3 momentissa.

3 § Osan soveltamisala

Tämän osan määräyksiä sovelletaan kaikkiin tässä hallintosäännössä mainittuihin ja sen määräysten nojalla asetettuihin toimielimiin sekä niiden jäseniin. Toimielimiksi katsotaan kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten lisäksi myös valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat, neuvottelukunnat, vaikuttamistoimielimet ja muut vastaavat toimielimet. Tämän osan määräyksiä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

ei kuitenkaan sovelleta oppilaitosten johtokuntiin tai oppilaitosten muihin toimielimiin, ellei toisin erikseen määrätä.

Kokoukseen osallistuneeseen varajäseneen sovelletaan soveltuvin osin, mitä jäsenestä on määrätty.

4 § Rahamäärien tarkistaminen

Liitteessä 1 mainitut rahamäärät tarkistetaan kunkin valtuustokauden alussa samassa suhteessa kuin vaalivuoden maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluku on muuttunut huhtikuun 2024 pisteluvusta. Näin lasketut rahamäärät pyöristetään lähimpään viiteen euroon.

Tarkistetut rahamäärät astuvat voimaan sen kuukauden alusta, jolloin uusi valtuusto aloittaa toimintansa.

Hallintojohtaja vahvistaa päätöksellään 2 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä 1 momentin mukaisesti tarkistetut luvut. Kuntademokratian palvelualue julkaisee hallintosäännön liitteestä 1 kulloinkin sovellettavan tarkistetun version, jota pidetään saatavilla kaupungin internetsivuilla. Muista muutoksista liitteeseen 1 päättää kaupunginvaltuusto hallintosääntömuutoksista säädetyssä ja määrättyssä järjestyksessä.

25 Luku – Kokouspalkkiot

1 § Peruspalkkio

Kaupungin toimielimen jäsenelle maksetaan kokouksesta liitteen 1 mukainen peruspalkkio, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenille maksettavista palkkioista määrätään 26 luvun 3 §:ssä.

2 § Lisäpalkkio

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, maksetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa kutsuttuna läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio. Palkkiota ei kuitenkaan makseta luottamushenkilölle, joka seuraa julkista kokousta yleisöstä.

Osallistuessaan nuorisovaltuuston edustajana kaupungin muun toimielimen kokoukseen nuorisovaltuuston jäsen saa 1 ja 2 §:n mukaisen nuorisovaltuuston jäsenen palkkion, ellei toisin ole määrätty.

4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän kokouksiin osallistuvalla luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset

Toimielimen iltakouluihin ja selostustilaisuuksiin sovelletaan mitä tässä osassa on kokouksista määrätty.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilölle maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että

tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden (1) tunnin.

6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta

Luottamushenkilölle maksetaan 17 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta 50 % 1 §:n mukaisesta peruspalkkiosta. Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli päätös saadaan tehtyä.

7 § Useat kokoukset samana päivänä

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi saman toimielimen kokous tai 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa samaksi kokoukseksi.

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle

Muulle kuin toimielimen puheenjohtajalle maksetaan puheenjohtajan kokouspalkkio, jos hän on toiminut puheenjohtajana kokouksessa yli puoli tuntia, tai jos kokous on kestänyt alle puoli tuntia, koko kokouksen ajan.

9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika

Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille 1 §:n mukainen peruspalkkio.

26 Luku – Muut palkkiot

1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Toimielimen kokouksessa pöytäkirjan tarkastajaksi nimetylle luottamushenkilölle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio.

2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Jäsenelle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio toimielimen tai sen jäsenen suorittamaan tarkastukseen, valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävään, katselmukseen taikka muuhun vastaavan toimitukseen osallistumisesta. Edellytyksenä on, että suoritettu tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

3 § Vaalitoimielinten palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle maksetaan tämän pykälän mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset. Heillä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet saavat liitteen 1 mukaisen palkkion luottamustehtävänsä hoidosta jokaiselta toimituspäivältä sekä erillisen palkkion pakolliseen koulutukseen osallistumisesta.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Jäsenellä on kuitenkin oikeus saada korvaus muista kustannuksistaan 27 luvun määräysten mukaisesti.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista määrätään 4 §:ssä ja 25 luvun 1 ja 2 §:ssä.

4 § Kuukausipalkkio ja -palkka

Liitteessä 1 mainitulle luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokouksien ulkopuolella suoritetuista, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä liitteen 1 mukainen kuukausipalkkio tai -palkka. Luottamushenkilölle, joka saa kuukausipalkkaa, ei makseta kuukausipalkkioita.

Milloin 1 momentissa tarkoitettu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtävänsä, hänen oikeutensa kuukausipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Esteen aikana tilalle tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus kuukausipalkkioon.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka, kuukausipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan jäsenille. Samalle henkilölle ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta kahta kuukausipalkkiota.

Kuukausipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta. Kuukausipalkkaan ne vaikuttavat kuitenkin välittömästi.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Ansionmenetyskorvaus

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista ansionmenetyksestä taikka sijaisen palkkaamisen tai muun vastaavan syyn aiheuttamista kustannuksista todellisten ansionmenetysten tai kustannusten mukaan, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella. Jos laskelmaa tai todistusta ei ole saatavilla (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvataan enintään liitteen 1 mukainen määrä. Luottamushenkilön on tällöin annettava kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyskorvausta laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetyskorvausta maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetyskorvausta hänen osallistuessaan seminaaritilaisuuteen, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen, jonka kesto on vähintään 4 tuntia.

2 § Matkakulukorvaus

Matkakulut kokouksiin tai muihin tehtäviin, joiden hoitamisesta maksetaan palkkiota, korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituudesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksii- tai invataksikulut.

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

3 § Muut kulukorvaukset

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidon järjestämisestä hoitajalle maksetun palkkion verran, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä. Lastenhoitokorvaus maksetaan ainoastaan ajalta, jolta ei makseta ansionmenetykskorvausta.

Luottamushenkilölle maksetaan päivärahaa, ateriakorvausta ja yömatkarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan sellaisille kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisesta, joista ei makseta 25 luvun eikä 26 luvun 2 §:n mukaista palkkiota.

4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan tämän luvun mukaiset korvaukset, jos kyseinen organisaatio ei korvaa kuluja.

28 Luku – Erinäiset määräykset

1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen. Esihenkilön on tällöin kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen annettava henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön luottamustehtävän hoitoon käyttämältä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä, eikä luottamushenkilölle makseta ansionmenetykskorvausta.

2 § Etuuksien maksaminen

Tämän osan mukaiset palkkiot ja palkat maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot eteenpäin kuntademokratian palvelualueen erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

1 § Yleistä

Hallintosäännön muiden osien toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa häiriötilanteessa välttämättömän syyn vuoksi tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Häiriötilanne

Häiriötilanteella tarkoitetaan tässä osassa:

1. valmiuslain mukaisia poikkeusoloja,
2. puolustustilalain mukaista puolustustilaa,
3. perustuslain 23 §:n mukaisia poikkeusoloja ja
4. muuta tilannetta, jossa päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään esimerkiksi henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhan taikka sellaisen elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen, ympäristöön tai muuhun näihin rinnastuvaan kohteeseen kohdistuvan uhan takia, joka aiheuttaa välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin (normaaliolojen häiriötilanne).

3 § Häiriötilanteen toteaminen

Kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto voi todeta häiriötilanteen ja määrätä 30 luvun mukaiset toimivaltuudet tai osan niistä otattavaksi käyttöön enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Päätös voi sisältää toimivallan rajoituksia. Erittäin kiireellisissä tilanteissa kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksen häiriötilanteen toteamisesta ja toimivaltuuksien käyttöön ottamisesta.

Kaupunginjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 30 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.

Tätä pykälää sovelletaan myös silloin, kun tämän pykälän tai 4 §:n nojalla tehtyä päätöstä muutetaan siten, että otetaan käyttöön enemmän 30 luvun mukaisia toimivaltuuksia tai niille asetettuja rajoituksia vähennetään.

4 § Häiriötilanteen jatkuminen

Jos häiriötilanne jatkuu ja 30 luvun mukaisille toimivaltuuksille on yhä välttämätön syy, kaupunginvaltuusto voi päättää 30 luvun mukaisten toimivaltuuksien jatkamisesta enintään kuuden kuukauden määräajaksi.

5 § Häiriötilanteen päättyminen

Häiriötilanne päättyy, kun

1. 29 luvun 3 ja 4 §:n mukaisten määräaikaisten päätösten voimassaolo lakkaa tai
2. kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen häiriötilanteen lakkaamisesta.

Kaupunginhallituksen on tehtävä viipymättä päätös häiriötilanteen lakkaamisesta, kun 29 luvun 2 §:n mukaiset edellytykset eivät enää ole käsillä. Päätös voidaan kumota myös vain osittain tai rajoituksia 30 luvun mukaiselle toimivallalle voidaan lisätä.

6 § Määräysten suhde valmiuslakiin

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista toimivaltuuksista, näiden säännösten mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää ilman tämän luvun mukaista päätöstä ja tämän hallintosäännön muiden lukujen määräysten estämättä.

Jos valmiuslain 108 §:n 2 ja 3 momentti on otettu käyttöön Vantaan kaupungin alueella, ei tämän luvun 3 §:n 2 momentin mukaista 30 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista kaupungille annettavista viranomaistehtävistä tai toimivaltuuksista, ja toimivalta asiassa kuuluu 8 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla

kaupunginhallitukselle, on kaupunginhallituksella oikeus mainitun momentin määräysten estämättä siirtää kyseistä toimivaltaansa jaostolle, toimielimelle tai viranhaltijalle.

Jos 30 luvun 1 § on otettu käyttöön, kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä delegointipäätös saa etusijan suhteessa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan mainitun pykälän mukaiseen toimivaltaan.

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi.

Apulaiskaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Tämän pykälän nojalla tehty päätös annetaan tiedoksi normaalisti toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kaupunginhallitukselle.

2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi. Tätä pykälää ei sovelleta kaupunginvaltuustoon.

3 § Viestinnän keskittäminen

Häiriötilanteiden aikana kaikki kaupungin tiedotteet ja lausunnot tulee antaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä kautta, ellei kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toisin päättä.

Siirtymäsäännökset

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yleiseen toimialaan perustuvien työllistämistukien ja nuorten kesätyösetelien myöntämisestä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

kaupunginhallituksen määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti, kunnes uusi elinvoima- ja työllisyysjaosto on päättänyt ensi kerran mainittujen ehtojen ja linjausten päivittämisestä.

Rakentamislain (715/2023) siirtymäsäännösten perusteella ennen rakentamislain voimaantuloa vireille tulleet asiat ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti. Näissä asioissa noudatetaan kaupunkiympäristön toimialan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien osalta 31.12.2024 voimassa ollutta hallintosääntöä.

Voimaan 1.6.2025 lukien

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Rahamäärät on tarkistettu hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaisesti huhtikuun 2024 pistelukuun (2333).

1 § Kokouspalkkiot

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:ssä tarkoitettua peruspalkkiota maksetaan seuraavasti:

<i>Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginvaltuuston jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jaoston jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston puheenjohtaja</i>	<i>60 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston jäsen</i>	<i>50 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnassa, kaupunginhallituksessa tai -valtuustossa</i>	<i>70 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja</i>	<i>240 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan jäsen</i>	<i>180 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi)</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi)</i>	<i>230 euroa</i>
<i>Muun toimielimen puheenjohtaja</i>	<i>240 euroa</i>
<i>Muun toimielimen jäsen</i>	<i>180 euroa</i>

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja vaalitoimielinten palkkioita maksetaan seuraavasti:

<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja</i>	<i>400 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen</i>	<i>300 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.</i>	<i>100 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.</i>	<i>70 euroa</i>
<i>Pakolliseen, enintään kolme tuntia kestävään koulutukseen osallistuminen</i>	<i>70 uroa</i>

3 § Kuukausipalkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Jäsen 400 euroa/kk

*Lautakunnat**Tarkastuslautakunta*

Puheenjohtaja 500 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 280 euroa/kk

Jäsen 150 euroa/kk

Keskusvaalilautakunta (kuukausipalkkio maksetaan alue- ja kuntavaalivuosilta)

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Puheenjohtaja 360 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 240 euroa/kk

Muut lautakunnat

Puheenjohtaja 500 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 280 euroa/kk

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmä

Varapuheenjohtaja 250 euroa/kk

Jäsen 200 euroa/kk

Lisäksi seuraavien toimielinten puheenjohtajille maksetaan 240 euron suuruinen kuukausipalkkio:

- *kaupunginhallituksen jaostot,*
- *kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto,*
- *kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto sekä*
- *Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin.*

Lisäksi valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 euron peruskuukausipalkkio ja 20 euron lisäkuukausipalkkio jokaista valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua kohden.

4 § Kuukausipalkat

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkaa maksetaan seuraavasti:

<i>Kaupunginvaltuuston osa-aikainen puheenjohtaja</i>	<i>3 000 euroa/kk</i>
<i>Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja</i>	<i>3 300 euroa/kk</i>
<i>Kaupunginhallituksen osa-aikainen varapuheenjohtaja</i>	<i>2 700 euroa/kk</i>

5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät

Hallintosäännön 27 luvun 1 §:n ja 3 §:n 1 momentin mukaisia korvauksia maksetaan enintään seuraavan taulukon mukainen määrä:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

<i>Ansionmenetyskorvaus</i>	<i>50 euroa/tunti</i>
<i>Ansionmenetyskorvaus ilman työnantajan todistusta</i>	<i>30 euroa/tunti</i>
<i>Lastenhoitokorvaus</i>	<i>40 euroa/tunti</i>

6 § Centralvalnämndens meddelande om vilka som blivit valda till stadsfullmäktige och deras ersättare

VD/3092/00.00.01.00/2025

PT/LK/EJ/KW

Centralvalnämnden har 16.4.2025 § 5 fastställt resultatet i kommunalvalet 2025 i Vanda. Enligt 95 § i vallagen (714/1998) ska centralvalnämnden utan dröjsmål lämna fullmäktige en förteckning över dem som blivit valda till fullmäktige och deras ersättare.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 8

Stadsdirektörens förslag:

Styrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att förteckningen över Vandas fullmäktigeledamöter och deras ersättare för mandatperioden 2025–2029 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 6

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna förteckningen över Vandas fullmäktigeledamöter och deras ersättare för mandatperioden 2025–2029 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

– Valda fullmäktigeledamöter och ersättare 2025–2029

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Ella Pauna, centralvalnämndens sekreterare
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

Valittu				
Järj nro	Ehdokas nro nimi	Ryhmä	Äänet	Vertausluku
1.	249 Lindtman, Antti puolueen puheenjohtaja, kansanedustaja, partiordförande, riksdagsledamot	SDP	5160	26884,000
2.	564 Kasonen, Mika ylikonstaapeli, kaupunginvaltuutettu, överkonstapel, fullmäktigeledamot	KOK	1845	22687,000
3.	239 Kähärä, Sirkka-Liisa aluepäällikkö. sairaanhoitaja (YAMK)	SDP	1360	13442,000
4.	128 Tawasoli, Eva terveydenhoitaja, kaupunginvaltuutettu	VIHR	794	11764,000
5.	589 Multala, Sari ympäristöministeri, kauppatieteiden maisteri, miljöminister, ekonom	KOK	1752	11343,500
6.	228 Kaukola, Ulla opettaja, kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja, lärare, stadsstyrelsens viceordförande	SDP	1172	8961,333
7.	294 Aidanjuuri, Tanja eduskunta-avustaja, kaupunginvaltuuston toinen varapuheenjohtaja	PS	734	8589,000
8.	611 Rokkanen, Sakari ekonomisti, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, ekonom, stadsstyrelsens ordförande	KOK	1148	7562,333
9.	397 Bibani, Gashaw Kaisa projektipäällikkö, aluevaltuutettu	VAS	1093	7553,000
10.	192 Aalto, Riku puheenjohtaja, hallintotieteiden maisteri	SDP	931	6721,000
11.	61 Friman, Reija oikeustieteen ylioppilas, kaupunginvaltuutettu	VIHR	792	5882,000
12.	542 Hakala, Heli kaupunginvaltuutettu, erityisopettaja, fullmäktigeledamot, speciallärare	KOK	960	5671,750
13.	281 Strohm, Emily sosiaali- ja terveysalan asiantuntija, hallintotieteiden maisteri	SDP	763	5376,800
14.	594 Nummela, Nina yrittäjä, kaupunginvaltuutettu, entreprenör, fullmäktigeledamot	KOK	890	4537,400
15.	203 Eriksson, Soile kasvun ja oppimisen tuen päällikkö, kasvatustieteen maisteri	SDP	740	4480,667
16.	344 Niikko, Mika yrittäjä, kaupunginvaltuutettu	PS	668	4294,500
17.	189 Vanhanen, Tuomas talous- ja veropolitiikan asiantuntija, varavaltuutettu	KESK	483	4045,000
18.	69 Kaimio, Tuire eläintenlouluttaja, kaupunginvaltuutettu	VIHR	789	3921,333
19.	284 Tamminen, Ida lähihoitaja, kaupunginvaltuutettu	SDP	721	3840,571

20.	607	Raja-Aho, Maarit	KOK	844	3781,167
		kaupunginvaltuutettu, terveystieteiden maisteri, fullmäktigeledamot, HvM			
21.	400	Demiri, Funda	VAS	772	3776,500
		kaupunginvaltuutettu, opiskelija			
22.	193	Abdi, Faysal	SDP	671	3360,500
		palveluneuvoja, kaupunginvaltuutettu			
23.	565	Kivimäki, Otso	KOK	786	3241,000
		yrittäjä, kaupunginvaltuutettu, entreprenör, fullmäktigeledamot			
24.	282	Tahvanainen, Säte	SDP	604	2987,111
		kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, opetusalan asiantuntija			
25.	71	Kauppinen, Sirpa "Siru"	VIHR	699	2941,000
		Master of Science in Environmental Technology, kaupunginvaltuutettu			
26.	371	Suoniemi, Juha	PS	560	2863,000
		talousasiantuntija, kaupunginvaltuutettu			
27.	604	Puikkonen, Tomi	KOK	645	2835,875
		yrittäjä, tradenomi, entreprenör, tradenom			
28.	50	Tuomela, Tiina	KD	636	2693,000
		erikoislääkäri, lääketieteen ja kirurgian tohtori			
29.	209	Hall, Anu	SDP	552	2688,400
		toimistopalvelupäällikkö, kaupunginvaltuutettu			
30.	533	Aura, Anssi	KOK	631	2520,778
		kehitysjohtaja, kaupunginvaltuutettu, utvecklingschef, fullmäktigeledamot			
31.	463	Saramo, Jussi	VAS	517	2517,667
		Euroopan parlamentin jäsen			
32.	275	Sainio, Jari	SDP	520	2444,000
		tonttiasiamies, tradenomi (YAMK)			
33.	133	Tuomainen, Anni Juulia	VIHR	500	2352,800
		valtiotieteiden opiskelija			
34.	596	Orpana, Anitta	KOK	575	2268,700
		kaupunginvaltuutettu, valtiotieteiden maisteri, fullmäktigeledamot, politics magister			
35.	200	Eklund, Tarja	SDP	509	2240,333
		kaupunginvaltuutettu, eläkeläinen			
36.	507	Karlsson, Patrik	RKP	431	2185,000
		vicerektor, pedagogie magister			
37.	333	Lundell, Kai-Ari	PS	517	2147,250
		luokanopettaja, kaupunginvaltuutettu			
38.	235	Kopra, Ulla-Maija	SDP	502	2068,000
		terveydenhoitaja (YAMK), sairaanhoitaja (AMK)			
39.	558	Kaira, Lauri	KOK	561	2062,455
		lakimies, kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja, jurist, vice ordförande i stadsfullmäktige			
40.	178	Roininen, Petri	KESK	367	2022,500
		yrittäjä, diplomi-insinööri			
41.	52	Alasuutari, Jenni	VIHR	493	1960,667
		kauppatieteiden maisteri			

42.	279	Shire, Mohamuud tiimivastaava	SDP	470	1920,286
43.	560	Karemo, Jenni rehtori, musiikin maisteri, rektor, musikmagister	KOK	465	1890,583
44.	401	Eerola, Antero toimittaja, valtuustoryhmän puheenjohtaja	VAS	398	1888,250
45.	194	Acharya, Shekhar liikkeenjohtaja	SDP	420	1792,267
46.	576	Lahti, Timo diplomi-insinööri, rakennusvalvontapäällikkö, diplomingenjör, byggnadskontrollchef	KOK	461	1745,154
47.	313	Karhu, Suvi toimistopäällikkö, ravintolakokki	PS	417	1717,800
48.	118	Seppänen, Tia varavaltuutettu, ympäristötieteiden ylioppilas	VIHR	436	1680,571
49.	224	el Issaoui, Naima Business Controller, kaupunginvaltuutettu	SDP	413	1680,250
50.	578	Lehmuskallio, Paula sairaanhoitaja, kaupunginvaltuutettu, sjukskötare, fullmäktigeledamot	KOK	447	1620,500
51.	231	Kiljunen, Kimmo valtiotieteiden tohtori, kansanedustaja, politics doktor, riksdagsledamot	SDP	408	1581,412
52.	528	Ahava, Marja yleislääkäri, allmänläkare	KOK	444	1512,467
53.	444	Nguyen, Chau järjestötoimitsija, varavaltuutettu	VAS	290	1510,600
54.	222	Hynninen, Mari fysioterapeutti (AMK)	SDP	365	1493,556
55.	113	Rämö, Eve perhetyöntekijä, kaupunginvaltuutettu	VIHR	426	1470,500
56.	301	Hartikainen, Janne diplomi-insinööri, kaupunginvaltuutettu	PS	331	1431,500
57.	583	Liutu, Topi liikennelentäjä, kommersiell pilot	KOK	418	1417,938
58.	232	Kllokoqi, Drilon kirjanpitäjä	SDP	359	1414,947
59.	153	Hentilä, Jorma toimialapäällikkö	KESK	297	1348,333
60.	38	Kaartokallio, Loviisa kasvatustieteen maisteri, luokanopettaja	KD	623	1346,500
61.	280	Snellman, Karita opinto-ohjaaja, yhteiskuntatieteiden maisteri, studiehandledare	SDP	340	1344,200
62.	615	Snellman, Victor johtava asiantuntija, diplomi-insinööri, ledande expert, diplomingenjör	KOK	350	1334,529
63.	99	Norrena, Vaula tietokirjailija, kaupunginvaltuutettu	VIHR	413	1307,111

64.	238	Kotiranta, Matti mekaanikko, pääluottamusmies	SDP	301	1280,190
65.	620	Vacker, Marjo sairaanhoitaja, kaupunginvaltuutettu, sjuuskötare, fullmäktigeledamot	KOK	338	1260,389
66.	450	Nykyri, Elina varavaltuutettu, filosofian maisteri	VAS	259	1258,833
67.	312	Järä, Juha merkonomi, kaupunginvaltuutettu	PS	314	1227,000

		Varalla			
Järj nro	Ehdokas nro nimi		Ryhmä	Äänet	Vertausluku
Suomen Kristillisdemokraatit (KD)					
1.	37 Jääskeläinen, Jouko valtiotieteiden tohtori		KD	437	897,667
2.	33 Haverinen, Soili pääsihteeri, teologian maisteri		KD	195	673,250
Vihreä liitto					
1.	55 Blomberg, Heidi tradenomi (YAMK), koulutusohjelmapäällikkö		VIHR	413	1176,400
2.	137 Viilo, Mikko diplomi-insinööri, kaupunginvaltuutettu		VIHR	358	1069,455
3.	107 Rautio, Pekka lukionopettaja, varavaltuutettu		VIHR	311	980,333
4.	53 Anttila, Heidi erikoistutkija, filosofian tohtori		VIHR	235	904,923
5.	101 Pajunen, Emmi järjestöasiantuntija, varavaltuutettu		VIHR	231	840,286
6.	78 Kuusela, Minna arkkitehti, kunnallisjärjestön puheenjohtaja		VIHR	205	784,267
7.	134 Valtanen, Hanna valtiotieteiden maisteri, kaupunginvaltuutettu		VIHR	193	735,250
8.	62 Godlewski, Filip yhteiskuntatieteiden ylioppilas		VIHR	181	692,000
9.	64 Huhta, Timo projektipäällikkö, diplomi-insinööri		VIHR	161	653,556
Suomen Keskusta					
1.	147 Arlin, Tiina sihteeri, eläkeläinen		KESK	205	1011,250

2.	190 Vähäkangas, Jussi työnjohtaja, varavaltuutettu	KESK	190	809,000
3.	167 Luukkonen, Hanna rahoituspäällikkö, tradenomi	KESK	180	674,167
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue				
1.	258 Momeni, Ziaulhag kotoutumisen asiantuntija	SDP	287	1222,000
2.	271 Räsänen, Minna projektipäällikkö, kaupunginvaltuutettu	SDP	268	1168,870
3.	263 Pennanen, Nelli luottamusmies, myyjä	SDP	268	1120,167
4.	242 Laaksonen, Saija yrittäjä	SDP	264	1075,360
5.	219 Hristov, Johanna järjestöpäällikkö	SDP	263	1034,000
6.	210 Heikkonen, Raija psykoterapeutti, psykiatrinen sairaanhoitaja	SDP	260	995,704
7.	204 Eskelinen, Juha valtiotieteiden maisteri	SDP	250	960,143
8.	255 Merelä, Mikko yrittäjä, kirvesmies	SDP	243	927,034
9.	276 Salmi, Tina lääkäri	SDP	242	896,133
10.	240 Laakso, Päivi hankekoordinaattori, valtiotieteiden maisteri	SDP	232	867,226
11.	207 Haapalainen, Tuija terveydenhoitaja, aluevaltuutettu	SDP	204	840,125
12.	247 Leino, Tuukka lähihoitaja	SDP	201	814,667
13.	199 Eklund, Kalle hallintojohtaja, ekonomi	SDP	189	790,706
14.	248 Lindblad-Palo, Salla sairaanhoitaja (YAMK), osastonhoitaja	SDP	189	768,114
15.	236 Koskelin, Kia lähihoitaja	SDP	188	746,778
16.	244 Lamghari, Abdul maahanmuuttajien neuvoja	SDP	186	726,595
17.	218 Hosio, Asko koneasentaja	SDP	186	707,474
18.	195 Anttonen, Tiina merkonomi, lentoemäntä	SDP	185	689,333
19.	250 Lindtman, Jouko eläkkeensaaja, aluevaltuutettu	SDP	185	672,100
20.	278 Semkina, Soili toimittaja, valtiotieteiden maisteri	SDP	180	655,707

21.	201 Elech, Refka	SDP	177	640,095
	maahanmuutto- ja relokaatiokonsultti			
Perussuomalaiset				
1.	298 Dehghan, Milad	PS	271	1073,625
	juontaja, kaupunginvaltuutettu			
2.	331 Liukkonen, Pasi	PS	231	954,333
	yrittäjä, tradenomi			
3.	390 Weckman, Markku	PS	183	858,900
	ylikonstaapeli, kaupunginvaltuutettu			
4.	389 Wallius, Roosa	PS	179	780,818
	yrittäjä			
5.	320 Kärki, Niilo	PS	176	715,750
	everstiluutnantti evp, kaupunginvaltuutettu			
6.	342 Mäkipernaa, Aki	PS	155	660,692
	ylikonstaapeli, varavaltuutettu			
7.	329 Linnansalmi, Sari	PS	148	613,500
	lähihoitaja, sosionomi			
Vasemmistoliitto				
1.	467 Sillanpää, Minttu	VAS	240	1079,000
	kaupunginvaltuutettu, järjestötoimitsija			
2.	473 Tyystjärvi, Kati	VAS	207	944,125
	yleisöasiantuntija, eläkeläinen			
3.	416 Jääskeläinen, Jari	VAS	173	839,222
	alueluottamusmies, kaupunkiympäristölautakunnan jäsen			
4.	431 Kruus, Minna	VAS	170	755,300
	varhaiskasvatuksen opettaja, musiikkipedagogi (YAMK)			
5.	432 Kuusisto, Heidi	VAS	164	686,636
	koulutuskoordinaattori, lähihoitaja			
6.	413 Ingervo, Sirkku	VAS	162	629,417
	erityisopettaja, sosiaalityöntekijä			
Suomen ruotsalainen kansanpuolue				
1.	525 Åstrand, Stefan	RKP	365	1092,500
	servicedirektör, fullmäktigeledamot			
2.	501 Holmberg-Soto, Hanna	RKP	193	728,333
	ledande socialarbetare, politics magister			
Kansallinen Kokoomus				
1.	602 Phull, Manav	KOK	319	1194,053
	yrittäjä, entreprenör			
2.	534 Borg, Patrik	KOK	317	1134,350
	kehitysjohtaja, yrittäjä, utvecklingschef, entreprenör			
3.	530 Ahokas, Siri	KOK	304	1080,333
	luokanopettaja, kaupunginvaltuutettu, klasslärare, fullmäktigeledamot			

4.	582 Lipasti, Marjo	KOK	272	1031,227
	kauppatieteiden maisteri, lehtori, ekonom, lektor			
5.	536 Ek, Satu	KOK	267	986,391
	palveluyksiköpäällikkö, sairaanhoitaja (YAMK), serviceenhetschef, sjukskötare (HYH)			
6.	619 Uskali, Niina	KOK	264	945,292
	poliisiylitarkastaja, varatuomari, polisöverinspektör, vicehäradshövding			
7.	595 Orlando, Carita	KOK	244	907,480
	toimitusjohtaja, kaupunginvaltuutettu, verkställande direktör, fullmäktigeledamot			
8.	618 Uistola, Marja	KOK	215	872,577
	yrittäjä, kauppatieteiden maisteri, entreprenör, ekonom			
9.	591 Mäkelä, Nico	KOK	212	840,259
	kapteeniluutnantti, sotatieteiden maisteri, kaptenlöjtnant			
10.	543 Hakala, Pasi	KOK	210	810,250
	palvelupäällikkö, auktorisoitu isännöitsijä, auktoriserad disponent			
11.	532 Arvonen, Teemu	KOK	206	782,310
	yrittäjä, diplomi-insinööri, entreprenör, diplomingenjör			
12.	575 Kärkkäinen, Riku	KOK	200	756,233
	kuntokeskusyrittäjä, gymföretagare			
13.	614 Seppinen, Antti	KOK	199	731,839
	myyntijohtaja, försäljningschef			
14.	570 Koskinen, Satu	KOK	185	708,969
	tietohallintojohtaja, väitöskirjatutkija, informationsförvaltningsdirektör			
15.	541 Haapalainen, Roosa	KOK	176	687,485
	kategoriapäällikkö, tuotantotalouden insinööri, kategorichef, ekonomiingenjör			
16.	555 Joki, Vincent	KOK	171	667,265
	opiskelija, nuorisovaltuutettu, studerande			
17.	571 Kouvalainen, Jaana	KOK	168	648,200
	terveystieteiden maisteri, sairaanhoitaja, HvM, sjukskötare			
18.	554 Jashanica, Xhemail	KOK	167	630,194
	tulkki, tolk			

VD/2719/00.01.01.01/2025

PT/ST-V/MN/EJ

Enligt 8 kap. 6 § 1 punkten i Vanda stads förvaltningsstadga bereder stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion, om inte något annat föreskrivs eller bestäms separat, principerna för skötseln av sysselsättningen till stadsstyrelsen och vidare till stadsfullmäktige för beslut samt följer upp genomförandet av dem.

Principerna för främjande av sysselsättningen hänvisar till de grundtankar som styr främjandet och stödjandet av sysselsättningen i Vanda. Syftet med dessa principer är att säkerställa att främjandet av sysselsättningen är effektivt så att arbetssökande och arbetsgivare får det stöd de behöver för sysselsättningen.

I enlighet med den lagstiftning som trädde i kraft 1.1.2025 har ansvaret för främjandet av sysselsättningen överförs till kommunerna (lagen om ordnande av arbetskraftsservice 23.3.2023/380). I 5 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) fastställs att man i den offentliga arbetskraftsservicen ska iakttä jämlighet och opartiskhet vid ordnandet av servicen. Vid ordnandet, produktionen, utvecklingen och informationen om den offentliga arbetskraftsservicen samt vid hänvisningen till den ska likabehandling samt jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden främjas. Vid ordnandet av offentlig arbetskraftsservice ska man särskilt se till att sysselsättningen främjas också för dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Vid beredningen av de sysselsättningsfrämjande principerna i Vanda för år 2025 har lagen om ordnande av arbetskraftsservice, de riksomfattande målen för sysselsättningsområdena fastställda av Statsrådet, särdragen hos Vandas sysselsättningsområde och sysselsättningsläget beaktats. Arbetsmarknaden befinner sig i en exceptionellt lång konjunkturedgång och i detta läge är det nödvändigt att årligen granska principerna. Kommunalvalet hålls våren 2025 och 2026 inleds en ny strategiperiod som direkt styr också främjandet av sysselsättningen i staden. Stadsstrategin ställer upp mål och mätare för främjandet av sysselsättningen i Vanda.

Statsrådet har 19.12.2024 fastställt de första riksomfattande målen för främjande av sysselsättningen enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Målen skapar en strategisk riktning för utvecklingen av arbetskraftsservicen under regeringsperioden och stöder främjandet av sysselsättningen i hela landet. Arbets- och näringsministeriet följer upp och bedömer årligen hur målen uppnås både nationellt och enligt sysselsättningsområde. Uppnåendet av målen följs upp med kvalitativa och kvantitativa mätare som utarbetats av utvecklings- och förvaltningscentret (UF-centret).

De riksomfattande målen för främjandet av sysselsättningen har bildats kring fem teman för främjande av sysselsättningen. Temana är jämlika tjänster, stöd för sysselsättning, den offentliga ekonomins hållbarhet, matchning samt samarbete och nätverk. För varje tema har det fastställts ett mål på strategisk nivå, som fastställer riktlinjerna för främjande av sysselsättningen så att de egentliga besluten om metoderna och åtgärderna får fattas av arbetskraftsmyndigheterna.

De av statsrådet fastställda riksomfattande målen för sysselsättningsområdena för åren 2025–2027:

- Jämställda och likvärdiga tjänster garanteras alla kunder på båda nationalspråken

- Sysselsättningen i kundgrupper med låg sysselsättningsgrad höjs
- Snabb sysselsättning av arbetssökande stöds genom tjänster som påverkar sysselsättningen och minskar förmånsutgifterna.
- Stöd av yrkesmässig, regional och internationell rörlighet inom sektorer med brist på arbetskraft.
- Regionens livskraft stärks i samarbete med andra aktörer i regionen

Vandas sysselsättningsområde har flera särdrag.

En mångsidig näringsstruktur: Vanda har en stark industri- och logistiksektor, men också servicenäringarna och teknologin är betydande sysselsättare. I Vanda och Esbo fanns det flest arbetsplatser inom handeln, medan den största sysselsättaren i de övriga stora städerna var hälso- och socialtjänsterna. Av de sex största städerna var Vanda den enda där de tre största näringsgrenarna omfattade transport och lagring samt förvaltnings- och stödtjänstverksamhet, men inte hälso- och socialtjänster.

Internationalism: Vanda är en internationell stad med många utländska företag och arbetstagare. Detta syns också på arbetsmarknaden, där det finns flerspråkiga tjänster och stöd för internationella arbetssökande. Var fjärde sysselsatt person i Vanda har utländsk bakgrund.

Goda trafikförbindelser: Vanda ligger centralt i huvudstadsregionen och Vanda har utmärkta trafikförbindelser, inklusive Helsingfors-Vanda flygplats, som är en viktig knutpunkt för både inhemska och internationella förbindelser.

Arbetsmarknadsläget i staden präglas av en hög arbetslöshetsgrad, som är den högsta i Nyland i mars 2025. Arbetslösheten är hög särskilt bland unga och personer med invandrarbakgrund. Medan något över 20 procent av de arbetslösa var långtidsarbetslösa under tiden före coronaepidemin, var hela 37 procent av alla arbetslösa i Vanda långtidsarbetslösa i mars 2025. Även antalet lediga arbetsplatser i Vanda har sjunkit rekordlångt. I slutet av 2024 fanns det 545 lediga arbetsplatser och även om man i början av 2025 kan se en liten ökning i antalet lediga arbetsplatser, som var 1 769 till antalet, är minskningen betydande jämfört med 3 218 lediga arbetsplatser året innan.

De utmaningar som särdragen och sysselsättningsläget i Vandas sysselsättningsområde medför strävar man efter att svara på med Vandas principer för främjande av sysselsättningen år 2025.

- Arbetsgivarorienterad arbetsförmedling är en kärntjänst inom alla tjänster
- Alla kunder garanteras jämställda och likvärdiga tjänster
- Kompetensutveckling eftersträvas i all verksamhet
- Ekonomisk hållbarhet styr hela serviceproduktionen
- Samarbete och nätverk bidrar till att skapa helhetslösningar för att främja sysselsättningen

Principerna beskrivs närmare i bilagan.

Livskrafts- och sysselsättningssektionen 16.4.2025 § 7

Förslag av direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen

Sektionen beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att,

- a) Vanda stads principer för främjande av sysselsättningen 2025 godkänns enligt bilagan, och

- b) det konstateras att när Vanda stads nya strategi har färdigställts ska stadsfullmäktige före utgången av 2025 fatta beslut om en helhet som till sitt innehåll omfattar mer omfattande principer för skötseln av sysselsättningen.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade föredraganden beslutsförslaget till att lyda enligt följande:

Sektionen beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att,

- a) Vanda stads principer för främjande av sysselsättningen 2025 godkänns enligt bilagan, och
b) *det konstateras att när Vanda stads nya strategi har färdigställts ska stadsfullmäktige före utgången av 2025 fatta beslut om en helhet som till sitt innehåll omfattar mer omfattande principer för skötseln av sysselsättningen.*

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 17

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- a) Vanda stads principer för främjande av sysselsättningen 2025 godkänns enligt bilagan, och
b) det konstateras att när Vanda stads nya strategi har färdigställts ska stadsfullmäktige före utgången av 2025 fatta beslut om en helhet som till sitt innehåll omfattar mer omfattande principer för skötseln av sysselsättningen.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:
När tjänsteinnehavarna bereder en mer omfattande helhet som innehåller principer för skötseln av sysselsättningen, ska livskrafts- och sysselsättningssektionen vara nära involverad redan i beredningsskedet.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 7

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) godkänna Vanda stads principer för främjande av sysselsättningen 2025 enligt bilagan, och
b) konstatera att när Vanda stads nya strategi har färdigställts ska stadsfullmäktige före utgången av 2025 fatta beslut om en helhet som till sitt innehåll omfattar mer omfattande principer för skötseln av sysselsättningen.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

– Vandas principer för främjande av sysselsättningen 2025

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Marjo Nurminen, sysselsättningschef, marjo.nurminen@vantaa.fi, 043 825 3315

TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEN PERIAATTEET VUODELLE 2025

VD/2719/00.01.01.01/2025

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	3
TYÖVOIMAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN VAATIMUKSET TYÖVOIMAVIRANOMAISELLE.....	4
VANTAAN KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET	5
VANTAAN VÄESTÖENNUSTE JA TYÖVOIMAPOHJA.....	6
VALTIONEUVOSTON VAHVISTAMAT VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET TYÖLLISYYSALUEILLE VUOSILLE 2025–2027	7
VANTAAN TYÖLLISYYSALUEEN ERITYISPIIRTEET	8
VANTAAN TYÖLLISYYTTÄ EDISTÄVIEN PERIAATTEET VUONNA 2025.....	9
Työnantajälähtöinen työnvälitys on ydinpalvelu kaikissa palveluissa.....	9
Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut	10
Osaamisen kehittäminen	11
Taloudellinen kestävyys	11
Yhteistyö ja verkostot	12
Työllisyyden edistämisen periaatteiden seuranta	12

JOHDANTO

Työllisyyden edistäminen on yhteiskuntamme keskeinen tavoite, joka vaatii perusteellista suunnittelua, tehokasta toteutusta ja jatkuvaa arviointia. Työllisyys on elintärkeä tekijä taloudellisen kasvun, sosiaalisen hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisen vakauden kannalta. Työllisyys vähentää köyhyyttä ja eriarvoisuutta, ja edistää yksilön hyvinvointia sekä yhteisön yhteenkuuluvuutta.

Asiakirja esittelee Vantaan kaupungin työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025, joiden tavoitteena on rakentaa elinvoimaista Vantaata. Työllisyyden edistämisen periaatteet viittaavat niihin perusajatuksiin, jotka ohjaavat työllisyyden edistämistä ja tukemista Vantaalla. Näillä periaatteilla pyritään varmistamaan, että työllisyyden edistäminen on tehokasta, jotta työnhakijat ja työnantajat saavat tarvitsemansa tuen työllistymiseen.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi työllisyydenhoidon periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista.

1.1.2025 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisesti kunnille on siirtynyt vastuu työllisyyden edistämisestä (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 23.3.2023/380).

Vantaan työllisyyttä edistävien periaatteiden valmistelussa vuodelle 2025 on huomioitu laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, Vantaan kaupunkistrategia 2022–2025, Valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset tavoitteet työllisyysalueille ja Vantaan kaupungin työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma (kaupunginvaltuusto 9.10.23 §10), jossa kuvataan toteutettava työllisyys-, elinkeino- ja kotoutumispalveluiden palvelurakenne ja tuotantotavat mukaan lukien uudistukseen tarvittavat henkilöstö- ja muut resurssit.

Vantaan työllisyysalueen ominaispiirteet ja työllisyystilanne. Työmarkkinat ovat poikkeuksellisen pitkässä laskusuhdanteessa ja tässä tilanteessa onkin tarpeellista tarkastella periaatteita vuosittain. Kuntavaalit pidetään keväällä 2025 ja vuonna 2026 alkaa uusi strategiakausi, joka ohjaa suoraan myös kaupungin työllisyyden edistämistä. Kaupunginstrategia asettaa tarkemmat tavoitteet ja mittarit työllisyyden edistämiseksi Vantaalla.

TYÖVOIMAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN VAATIMUKSET TYÖVOIMAVIRANOMAISELLE

1.1.2025 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisesti kunnille on siirtynyt vastuu työllisyyden edistämisestä (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 23.3.2023/380). Työvoimapalveluiden järjestämislaissa on määritelty yleiset reunaehdot ja periaatteet, jotka määrittävät työvoimaviranomaisen toimintaa ja ohjaavat sen ratkaisuja. Julkisilla työvoimapalveluilla tulee turvata osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistää uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua (1 §).

Työvoimapalveluiden järjestämisen on perustuttava elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin, muutosten ennakointiin sekä asiakkaiden palvelutarpeeseen. Työvoimapalvelut on suunniteltava ja toteutettava sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin asiakkaiden palvelutarve edellyttää. Asiakkaille on tarjottavia palveluja, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan työllistymistä avoimille työmarkkinoille sekä edistävät yritystoiminnan aloittamista. Edellä mainittuja palveluja tulee tarjota asiakkaille omatoimisesti käytettävänä palveluina sekä henkilökohtaisena palveluna. Asiakkaan arvioidun palvelutarpeen tulee määrittää hänen asiointitapaansa ja yhteydenpitoaan työvoimaviranomaisen kanssa (4 §).

Työvoimapalveluiden järjestämisessä ja tarjoamisessa on noudatettava työvoimapalveluiden järjestämislain 5 §:ssä määriteltyjä periaatteita, joihin kuuluu vaatimus tasapuolisuudesta ja puolueettomuudesta. Yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla on edistettävä julkisten työvoimapalveluiden järjestämisessä, tuottamisessa, kehittämisessä sekä palveluista tiedottamisessa ja niihin ohjaamisessa. Lain esitöiden mukaan säännös pitää sisällään syrjinnän kiellon ja velvollisuuden aktiivisesti edistää tosiasiallisen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista.

Työvoimaviranomaiselta edellytetään valmiutta tehdä yhteistyötä muun palvelunjärjestäjän kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi, mikäli asiakkaan palvelutarve edellyttää muita kuin työvoimaviranomaisen itsensä järjestämiä

palveluja (8 §). Lisäksi työvoimaviranomaisten tulee tehdä julkisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä yhteistyötä keskenään sekä KEHA-keskuksen, hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa (9 §).

Talousvaliokunta on todennut lausunnossaan (TaVL 61/2022 vp, s. 4), että uudistuksessa on keskeistä hallintorakenteiden sijaan asiakkaiden palveluiden parantamiseen. Asiakasnäkökulman vahvistaminen edellyttää työvoimaviranomaiselta uudistuksen toimeenpanossa kykyä monipuoliseen kumppanuusajatteluun. Lain esitöiden mukaan olennaista on, että työvoimaviranomaiset tekevät laajasti yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa (HE 207/2022 vp, s. 254).

VANTAAN KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET

TE24-uudistusta ohjasi ja 1.1.2025 alkaen Vantaan työllisyyspalveluita ohjaavat Vantaan strategiset tavoitteet, jotka keskittyvät osaamisen ja työllisyyden vahvistamiseen, elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseen, sekä tiiviimpään yhteistyöhön eri toimijoiden välillä. Vantaan työllisyyden edistämisen periaatteet 2025 pohjaavat vuonna 2022 kaupunginvaltuuston hyväksymiin strategiaan.

Työikäisen väestön koulutustason nostaminen osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi on strategian läpileikkaava teema. Työllisyyspalveluissa rakennetaan asiakaslähtöinen työllistämisen malli, jossa yhdistyvät työllisyyspalvelujen, oppilaitosten ja tukipalvelujen prosessit asiakasta tukevaksi toiminnaksi. Vantaa panostaa pitkien työttömyysjaksojen katkaisemiseen ja pitkäaikaistyöttömien aktiiviseen työllistämiseen, erityisesti nuorten ja vieraskielisten työllistymiseen.

Strategiassa todetaan, että pääkaupunkiseudun kasvua tuetaan työ- ja elinkeinoministeriön ja pääkaupunkiseudun suurten kaupunkien välisen ekosysteemisopimuksen kautta, jonka pääteemoja ovat älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut sekä innovatiivisten hankintojen ja kokeilualustojen kehittäminen.

Ulkomaisten investointien sijoittumista Vantaalle tehostetaan ja kansainvälisten osaajien houkuttelua sekä Vantaalla jo asuvien kansainvälisten osaajien työllistymistä vahvistetaan.

VANTAAN VÄESTÖENNUSTE JA TYÖVOIMAPOHJA

Tilastokeskuksen lopullisten tietojen mukaan Vantaalla oli 251 269 asukasta vuoden 2024 lopussa. Väestö kasvoi viime vuonna 3 800 asukkaalla (1,5 %), joka oli 800 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan väestö kasvoi 3 960 asukkaalla (1,6 %), joka toteutuessaan olisi 660 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Vantaan asukasluvun kasvu on perustunut vuosien 2020–2024 aikana muunkielisen väestön kasvuun. Vantaalaisista muunkielisiä on 29,2 %. Vantaan vuosittaisen väestönkasvun ennustetaan olevan keskimäärin 1,6 prosenttia seuraavan vuosikymmenen aikana (Vantaan väestöennuste 2022–2045). Työvoiman ennustetaan kasvavan noin 5 % vuoteen 2025 ja 14,5 % vuoteen 2035 mennessä. Vuonna 2022 Vantaan työvoiman määrä oli 128 380. Työvoiman määrällä tarkoitetaan työllisten ja työttömien määrää. Vantaalla työvoiman osuus työikäisistä on kuusikkokunnista suurin ja työvoiman ulkopuolisten osuus pienin.

Pandemia vaikutti vahvasti Vantaan työttömyystilanteeseen. Se kaksinkertaisti työttömien työnhakijoiden määrän lyhyessä ajassa kevään 2020 aikana. Vaikka pandemiasta aiheutunut asiakasmäärän voimakas kasvu on taittunut laskuun, osalla koronan aikana työttömäksi jääneistä työnhakijoista työttömyys on pitkittynyt, ja pitkäaikaistyöttömyys on jäänyt Vantaalla pandemiaa edeltävää tasoa korkeammalle. Tilanne vaikuttaa edelleen palveluiden kysyntään ja myös henkilöstöresurssien kohdentamiseen työllisyys- ja kotoutumispalveluissa.

Vantaan työikäisen väestön profiili poikkeaa pääkaupunkiseudun kunnista koulutustason suhteen. Vantaan työikäisten koulutustaso on matalampi kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Noin 23 prosentilla väestöstä ei ole perusasteen jälkeistä tutkintoa. Työmarkkinoiden muuttuessa, teknologian kehittyessä ja työelämätaitojen vaativuuden kasvaessa koulutuksen merkitys korostuu entisestään.

Taulukossa 1 on esitetty työikäisen väestön koulutustaso Vantaalla ja muissa kaupungeissa (Väestön koulutus rakenne 2021, Tilastokeskus).

Koulutustasot eri kaupungeissa

	Yhteensä	Toinen aste	Erikoisammatti-koulutusaste	Alin korkea-aste	Alempi korkeakoulu-aste	Ylempi korkeakoulu-aste	Tutkija-koulutusaste	Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa
Vantaa	147 868	41%	1%	6%	16%	11%	1%	23%
Espoo	179 500	30%	1%	6%	18%	25%	3%	17%
Helsinki	418 825	34%	1%	5%	18%	23%	2%	17%
Oulu	124 786	46%	1%	6%	19%	16%	2%	10%
Tampere	153 541	45%	1%	6%	19%	17%	2%	12%
Turku	120 657	45%	1%	5%	17%	15%	2%	15%
Muu Uusimaa	288 794	44%	2%	9%	15%	12%	1%	16%

VALTIONEUVOSTON VAHVISTAMAT VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET TYÖLLISYYSALUEILLE VUOSILLE 2025– 2027

Valtioneuvosto on vahvistanut 19.12.2024 ensimmäiset työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain mukaiset työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet. Tavoitteet luovat strategisen suunnan työvoimapalvelujen kehittämiseksi hallituskauden aikana ja tukevat työllisyyden edistämistä koko maassa. Työ- ja elinkeinoministeriö seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista vuosittain sekä valtakunnallisesti että työllisyysalueittain. Tavoitteiden toteutumista seurataan KEHA-keskuksen laatimilla laadullisilla ja määrällisillä mittareilla.

Työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet on muodostettu viiden työllisyyden edistämisen teeman ympärille. Teemat ovat yhdenvertaiset palvelut, työllistymisen tukeminen, julkisen talouden kestävyys, kohtaanto sekä yhteistyö ja verkostot. Kullekin teemalle on määritetty strategisen tason tavoite, joka määrittää

työllisyyden edistämisen suuntaviivoja siten, että varsinaiset keinot ja toimenpiteet jäävät työvoimaviranomaisten päätettäväksi.

Valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset tavoitteet työllisyysalueille vuosille 2025–2027:

- Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille molemmilla kansalliskielillä.
- Nostetaan matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyyttä.
- Tuetaan työnhakijan nopeaa työllistymistä vaikuttavilla ja etuusmenoja vähentävillä palveluilla.
- Tuetaan ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta työvoimapulaloille.
- Vahvistetaan alueen elinvoimaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

VANTAAN TYÖLLISYYSALUEEN ERITYISPIIRTEET

Vantaan työllisyysalueella on useita erityispiirteitä.

Monipuolinen elinkeinorakenne: Vantaalla on vahva teollisuus- ja logistiikkasektori, mutta myös palvelualat ja teknologia ovat merkittäviä työllistäjiä. Vuoden 2023 lopussa Vantaalla oli eniten työpaikkoja tukku- ja vähittäiskaupassa (18 %) sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa (15 %). Hallinto- ja tukipalvelutoiminta oli kolmanneksi suurin toimiala (11,1 %), mutta neljänneksi noussut teollisuus ei jäänyt kauaksi siitä (10,9 %). Aiemmin neljänneksi suurin toimiala oli rakentaminen, mutta vuonna 2023 sekä teollisuus että terveys- ja sosiaalipalvelut menivät sen ohi. (Työpaikkatilastot 1:2025)

Vuonna 2022 Vantaalla ja Espoossa eniten työpaikkoja oli kaupan alalla, kun muissa suurissa kaupungeissa suurin työllistäjä oli terveys- ja sosiaalipalvelut. Kuudesta suurimmasta kaupungista Vantaa oli ainoa, jossa kolmen isoimman toimialan joukossa oli kuljetus ja varastointi sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta, mutta siellä ei ollut terveys- ja sosiaalipalvelut. (Tilastokatsaus 1:2024)

Kansainvälisyys: Vantaa on kansainvälinen kaupunki, jossa on paljon ulkomaalaisia yrityksiä ja työntekijöitä. Tämä näkyy myös työmarkkinoilla, joissa on tarjolla monikielisiä palveluja ja tukea kansainvälisille työnhakijoille. Joka neljäs Vantaan työllisistä on ulkomaalaistaustainen.

Hyvät liikenneyhteydet: Vantaa sijaitsee keskeisellä paikalla pääkaupunkiseudulla, ja Vantaalla onkin erinomaiset liikenneyhteydet, mukaan lukien Helsinki-Vantaan lentoasema, joka on tärkeä solmukohta sekä kotimaisille että kansainvälisille yhteyksille.

Kaupungin työmarkkinatilannetta leimaa korkea työttömyysaste 13,8 prosenttia, joka oli maaliskuussa 2025 Uudenmaan korkein. Työttömyys on korkeaa erityisesti nuorilla alle 30-vuotiailla 4 187 asiakasta ja vieraskielisten työnhakijoiden keskuudessa 8 698 asiakasta. Kun työttömistä hieman yli 20 prosenttia oli pitkäaikaistyöttömiä koronaa edeltävänä aikana, niin maaliskuussa 2025 oli kaikista Vantaan työttömistä peräti 37 prosenttia pitkäaikaistyöttömiä 6 985 asiakasta.

Vantaan avoimien työpaikkojen määrä on laskenut ennätyksellisen alas. Vuoden 2024 lopussa avoimia työpaikkoja oli 545. Vaikkakin alkuvuodesta 2025 on havaittavissa pientä nousua avoimien työpaikkojen määrässä, joita oli 1 769, on lasku huomattava vuoden takaiseen 3 218 avoimeen työpaikkaan.

VANTAA TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEN PERIAATTEET VUONNA 2025

- Työnantajalähtöinen työnvälitys on ydinpalvelu kaikissa palveluissa.
- Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille.
- Osaamisen kehittämiseen pyritään kaikessa toiminnassa.
- Taloudellinen kestävyys ohjaa koko palvelutuotantoa.
- Yhteistyö ja verkostot auttavat luomaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja työllisyyden edistämiseksi.

Työnantajalähtöinen työnvälitys on ydinpalvelu kaikissa palveluissa

Työnantajalähtöisen työnvälityksen periaatteen mukaan palveluiden lähtökohtana on ymmärtää ja ennakoida työmarkkinoiden osaamistarpeet. Tämä edellyttää

tiivistä yhteistyötä elinvoimapalveluiden, koulutuksen järjestäjien ja yritysjärjestöjen kanssa. Työnantajayhteistyölle varataan riittävät henkilöresurssit ja osaaminen, ja kehitetään yhdenmukaiset kartoituskäytännöt sekä asiakastietopalvelut.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi;

- Työnantajien kanssa tehtävää asiakastyötä ja aktiivista kontaktointia lisätään. Tarkoituksena on tehostaa työnvälitystä sekä kerätä tietoa työvoimatarpeista asiakassegmentoinnin sekä uusien asiakastietopalveluiden toteuttamiseksi.
- Rakennetaan tiivis yhteistyö elinvoimapalveluiden, koulutuksen järjestäjien ja yritysjärjestöjen kanssa ennakoitintiedon analysoimiseksi ja soveltamiseksi toiminnan kehittämiseen.
- Työnantajayhteistyölle varataan riittävät henkilöresurssit ja osaaminen, kehitetään yhdenmukaiset kartoituskäytännöt ja tieto- ja asiakashallintaratkaisut yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa.

Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut

Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset eivät tarkoita samaa palvelua kaikille, vaan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut perustuvat asiakkaiden tarpeiden ymmärtämiseen ja palveluiden saavutettavuuden varmistamiseen.

Palvelutuotannossa huomioidaan lain vaatimus heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisestä.

Palvelujen lähtökohtana on tunnistaa asiakkaiden palvelutarpeet tilastojen, asiakkaan oman arvioinnin ja asiakaspalvelussa tehtävän palvelutarvearvioinnin avulla. Palvelutarvearvioinnissa tarkastellaan koulutustaustaa, työttömyyden pituutta ja esimerkiksi TYM-asiakkuutta. Palvelutarve monialaiselle palveluille kasvaa työttömyyden pitkittyessä, kielitaidon tai koulutuksen puuttuessa tai muiden elämäntilanteeseen tai terveyteen liittyvien riskien kumuloituessa.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Varmistetaan palveluiden saavutettavuus. Huolehditaan tilojen esteettömyydestä, verkkosivujen ja päätösten selkokieelisestä ymmärrettävyydestä, käännöksistä, paperilomakkeiden viimesijaisesta käyttömahdollisuudesta ja tulkkien riittävästä saatavuudesta.
- Asiakkaiden palvelutarve on lähtökohta asiakaspalveluiden tarjonnalle ja kohdentamiselle. Huomioidaan palvelurakenteen suunnittelussa

haavoittuvien kohderyhmien, kuten nuoret, maahanmuuttajien ja kotoutujien sekä pitkäaikaistyöttömien palvelutarpeet.

Osaamisen kehittäminen

Vantaan työikäisten koulutustaso on matalampi kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa, joten koulutason ja osaamisen kehittäminen on keskeistä Vantaan hyvinvoinnin ja elinvoiman kannalta. Osaamisen kehittämisen periaate tarkoittaa jatkuvaa pyrkimystä parantaa ja laajentaa asiakkaiden taitoja ja tietoja, jotta he pystyvät paremmin vastaamaan työelämän muuttuviin vaatimuksiin. Vantaan Osaamisen kehittäminen integroidaan tiiviisti työnvälityksen tehostamiseen ja ennakointitiedon hyödyntämiseen. Tavoitteena on parantaa ja laajentaa asiakkaiden taitoja ja tietoja, jotta he pystyvät vastaamaan työelämän muuttuviin vaatimuksiin. Osaamisen kehittämiseen investoidaan ja määrärahoja kohdennetaan oppisopimuksiin.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Integroidaan osaamiseen kehittäminen tiiviisti työnvälityksen tehostamiseen ja ennakointitiedon hyödyntämiseen. Osaamisen kehittämiseen panostetaan kaikilla organisaation tasoilla.
- Tarjotaan mahdollisuus kaikille asiakkaille työnhauntaitojen kehittämiseen.

Taloudellinen kestävyys

Strategiakauden talouden tasapainottamistavoitteiden saavuttaminen edellyttää tuottavuuden paranemista vuosittain siten, että se hillitsee väestönkasvun ja toimintaympäristön kustannuskehityksen aiheuttamaa kaupungin menojen kasvua turvaten palvelujen laadun. Taloudellinen kestävyys ohjaa työllisyyspalvelutuotantoa ja rahoitusta tarkastellaan investointi näkökulmasta. Vaikuttavuutta saavutetaan investoimalla:

- Työnantajien tarpeisiin perustuviin työvälityksen toimenpiteisiin
- Osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseen
- Nuorten työllistymiseen työelämään
- Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Palveluiden vaikuttavuutta parannetaan hoitamalla lakisääteiset tehtävät tehokkaasti ja keskittymällä ydintehtävään – työntäjälähtöiseen työväilytykseen.
- Kohdennetaan määrärahat tutkitusti vaikuttaviin palveluihin ja tukiin ja etuuksiin.

Yhteistyö ja verkostot

Työvoimapalveluiden järjestämislaissa (380/2023) edellytetään työvoimaviranomaisilta valmiutta tehdä yhteistyötä muun palvelunjärjestäjän KEHA-keskuksen, hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa (§9). Yhteistyö ja verkostot ovat keskeisiä työllisyyden edistämisessä.

Tiivistä yhteistyötä tehdään kuntien, oppilaitosten ja yritysten kanssa. Työntäjä-asiakkaiden palveluita parannetaan PKS-kuntien yhteistyön kautta, ja osaamistarpeiden ennakointia tehdään yhdessä työntäjien ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Yhteistyö eri toimijoiden välillä auttaa luomaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja, jotka tukevat työllisyyttä ja vastaavat sekä työntäjien että työnhakijoiden tarpeisiin.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Valtaosa koulutus- ja valmennuspalveluhankinnoista työnhakijoille toteutetaan PKS-yhteistyössä.
- Työntäjä-asiakkaiden palveluita parannetaan PKS-kuntien kanssa. Muiden Uudenmaan työvoimaviranomaisten kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä työvoiman saatavuuden varmistamiseksi vantaalaisiin yrityksiin.
- Osaamistarpeiden ennakointia tehdään yhdessä työntäjien ja koulutuksenjärjestäjien kanssa.
- Rakennetaan elinvoimapalveluiden kanssa yhteistyössä työntäjiä parhaiten palvelevat toimintamallit.

Työllisyyden edistämisen periaatteiden seuranta

Työmarkkinat ovat poikkeuksellisen pitkässä laskusuhdanteessa ja tässä tilanteessa onkin tarpeellista tarkastella periaatteita vuosittain. Kuntavaalit pidetään keväällä 2025 ja vuonna 2026 alkaa uusi strategiaaika, joka ohjaa suoraan myös

kaupungin työllisyyden edistämistä. Kaupunginstrategia asettaa tarkemmat tavoitteet ja mittarit työllisyyden edistämiseksi Vantaalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi työllisyydenhoidon periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista. Vuoden 2025 työllisyyden edistämisen periaatteiden toteutumisesta raportoidaan jaostolle vuosiraportoinnin yhteydessä.

VD/2732/00.01.01.01/2025

PT/ST-V/SL/EJ/KW

Enligt 8 kap. 6 § 1 punkten i Vanda stads förvaltningsstadga bereder stadsstyrelsens livskrafts- och sysselsättningssektion, om inte något annat föreskrivs eller bestäms separat, principerna för invandring och integration till stadsstyrelsen och vidare till stadsfullmäktige för beslut samt följer upp genomförandet av dem. Principerna för invandring och integration styr främjandet av integration i Vanda och stöder arbetet på stadsnivå för att uppnå de gemensamma målen.

I enlighet med den lagstiftning som trädde i kraft 1.1.2025 har ansvaret för främjandet av sysselsättningen (lagen om ordnande av arbetskraftsservice 380/2023), och det övergripande ansvaret för främjande av integration (Lagen om främjande av integration 681/2023, nedan integrationslagen) överförs till kommunerna.

Vid ordnandet, produktionen, utvecklingen och informationen om den offentliga arbetskraftsservicen samt vid hänvisningen till den ska likabehandling samt jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden främjas. Vid ordnandet av offentlig arbetskraftsservice ska man särskilt se till att sysselsättningen främjas också för dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Integrationsprocessen för en integrationsklient som är arbetssökande och de tjänster som anknyter till den genomförs i enlighet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice och integrationslagen. Integrationsprocessen för en integrationsklient utanför arbetskraften och de tjänster som hänför sig till den genomförs i enlighet med integrationslagen.

Vid beredningen av Vandas principer för invandring och integration har man beaktat den gällande lagstiftningen, särdragen i Vandas befolkningsunderlag och migrationen, det uppgiftsunderlag som finns att tillgå om kundkretsen samt stadens olika verksamhetsområdets syn på främjande av integrationen.

Vanda är redan Finlands mest internationella kommun och utvecklingen fortsätter i samma riktning även under de kommande åren. Exempelvis talar 53 procent av de arbetssökande klienterna inom sysselsättnings- och integrationsservicen något annat språk som modersmål. Servicen för internationella kunder omfattar uppskattningsvis cirka 10 000 kunder, av vilka något över 8 000 är arbetssökande. Att lyckas främja integrationen är inte bara en livskraftsfråga för Vanda, utan också en viktig fråga med tanke på goda befolkningsrelationer och förebyggande av segregation.

Eftersom servicehelheten för främjande av integration är ny och den utvecklas kraftigt, är det nödvändigt att varje år granska principerna. Den kommande stadsstrategin fastställer också mål och mätare för främjandet av integration.

Principerna för invandring och integration i Vanda för 2025 är:

Principer för integrationstjänsterna

- I de lagstadgade tjänsterna i det inledande skedet satsar man på nyanlända.

- De viktigaste tjänsterna främjar digital delaktighet, utveckling av språkkunskaperna, sysselsättning och förankring i samhället
- Vi främjar särskilt ställningen för invandrarkvinnor och unga invandrare

Principer på stadsnivå

- Vi utvecklar en välkomstkultur som ett samarbete mellan de olika verksamhetsområdena
- Vi säkerställer att stadens basservice betjänar alla invånare på lika villkor
- Vi främjar goda relationer mellan befolkningsgrupper genom att öka förtroendet mellan olika sammanslutningar och staden
- Vi utvecklar ett kunskapsunderlag på stadsnivå om integrationstjänster och bakgrundsinformation om invandring

Principerna beskrivs närmare i bilagan.

Livskrafts- och sysselsättningssektionen 16.4.2025 § 6

Förslag av direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen

Sektionen beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att principerna för invandring och integration 2025 godkänns enligt bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 16

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att principerna för invandring och integration 2025 godkänns enligt bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att godkänna principerna för invandring och integration 2025 enligt bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Bilaga 1. Vanda stads principer för invandring och integration 2025
- Bilaga 2. Principer för invandring och integration 2025, tabell

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Suvi Lindén, Chef för servicen för internationella kunder, suvi.linden@vantaa.fi, 040 356 2613

VANTAAN KAUPUNGIN MAAHANMUUTON JA KOTOUTUMISEN PERIAATTEET 2025

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	3
PERIAATTEIDEN TARKOITUS JA VALMISTELUPROSESSI	4
KOTOUTUMISEN PALVELUIDEN SISÄLLÖLLISET LINJAUKSET	4
KAUPUNKITASOISET RAKENTEET JA PERIAATTEET	5
PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITE	6
TIIVISTELMÄ	6

JOHDANTO

Vantaa on Suomen kansainvälinen kunta. Noin 70 000 asukkaista on muunkielisiä (29,2 %), ja kotoutumisen onnistuminen on kaupungille keskeinen kysymys niin elinvoiman kuin sosiaalisen yhteenkuuluvuuden näkökulmasta. Esimerkiksi 53 prosenttia työnhakija-asiakkaista on muunkielisiä, ja kansainvälisten asiakkaiden kokonaismäärä on tällä hetkellä noin 16 000.

Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025 on laadittu ottaen huomioon muuttunut lainsäädäntö, Vantaan väestörakenne ja muuttoliike, asiakastietoon perustuva ymmärrys sekä kaupungin toimialojen näkemykset.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto valmistelee päätettäväksi maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet ja seuraa niiden toteutumista. Näillä periaatteilla ohjataan kotoutumisen edistämistä Vantaalla ja tuetaan koko kaupunkiorganisaation työtä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vuoden 2025 alussa voimaan tulleet laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) ja laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) toivat kunnille kokonaisvastuun julkisten työvoimapalveluiden ja kotoutumisen järjestämisestä. Uusi lainsäädäntö korostaa yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa työmarkkinoilla sekä heikossa työmarkkina-asemassa olevien tukemista. Uuden kotoutumislain (681/2023) 3 §:n mukaan työvoimaviranomainen vastaa kunnan tehtäväksi kotoutumislainsäädetyjen toimenpiteiden ja palvelujen toteuttamisesta, riippuen siitä, onko henkilö työnhakijana vai työvoiman ulkopuolella. Kokonaistavoitteena on, että kotoutujien palvelut rakentuvat kaupungin laajuisesti, ja toimialat vastaavat omalta osaltaan kotoutumisen edistämisestä ja palveluiden soveltuvuudesta maahanmuuttajille ja muunkielisille.

Hallintosäännön mukaisesti Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut vastaavat kotoutumisen edistämisen koordinoinnista Vantaalla. Lisäksi kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden järjestämissuunnitelmassa kuvataan tarkemmin työvoimapalveluihin liittyvien kotoutumispalvelujen järjestäminen Vantaalla 1.1.2025.

Kotoutumisen palvelukokonaisuus on uusi ja kehittyvä, joten periaatteita tarkastellaan vuosittain. Tuleva kaupunkistrategia määrittelee mittarit ja tavoitteet kotoutumisen edistämiseksi.

PERIAATTEIDEN TARKOITUS JA VALMISTELUPROSESSI

Periaatteet tukevat myös jo aiemmin valtuuston hyväksymän kotouttamisohjelman sekä uuden kotoutumislain mukaisen kotoutumisohjelman toteutusta. Molemmat ohjelmat on valmisteltu ja toteutettu laajana poikkihallinnollisena yhteistyönä. Työhön on osallistunut laajasti eri toimialoja, hyvinvointialueen edustajia, korkeakouluja, sekä järjestökentän toimijoita. Työn koordinoinnista ja ohjelmien laatimisesta ja seurannasta vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue.

Kotoutumisen edistämisen kokonaiskoordinaatiota tullaan kehittämään vuoden 2025 aikana luomalla rakenteet ja mittarit, jolla työtä seurataan kaupunkitasoisesti.

KOTOUTUMISEN PALVELUIDEN SISÄLLÖLLISET LINJAUKSET

Kotoutumisen palveluissa on tärkeää saavuttaa palvelun tarpeessa olevat henkilöt ja rakentaa molemminpuolista luottamusta heidän ja kaupungin viranomaisten välillä. Tämä on lähtökohtana vaikuttavien kotoutumisen palveluiden onnistumiselle. Kotoutumisen palvelut rakennetaan asiakaslähtöisesti perustuen siihen ajatukseen, että jokaisella on oikeus saada tukea yhteiskuntaan kiinnittymiseen.

Nopean kotoutumisen perustana on vahva alku, jonka mahdollistavat kotimaisten kielten kehittyminen ja riittävät digivalmiudet. Palveluissa panostetaan erityisesti uusiin kotoutujiin, sekä työnhakijoihin että työvoiman ulkopuolella oleviin, kuten kotivanhempiin. Vahvaa alkua tukevat muun muassa kielitaitotason testaus, yhteiskuntaorientaatio ja kotoutumiskoulutus. Kotoutumisajan ylittäneille muunkielisille tarjotaan pääasiassa täydentäviä koulutus- ja neuvontapalveluita. Monikielinen yleisneuvonta palvelee kuitenkin kaikkia, jotka eivät pärjää suomen tai ruotsin kielellä, statuksesta riippumatta.

Palveluissa painotetaan digitaalista saavutettavuutta, osallisuutta ja tekoälyratkaisujen hyödyntämistä. Digiosaaminen on ensisijaista, jotta asiakkaiden kyky toimia sähköisissä ympäristöissä vahvistuu. Kielikoulutusta kehitetään siten, että se vastaa erilaisiin elämäntilanteisiin ja tukee erityisesti naisten ja perheiden kotoutumista sekä työelämään siirtymistä. Tämä edistää samalla myös lasten ja nuorten kielellisiä valmiuksia. Koko kotoutumisprosessin ajan tehdään työnvälitystä ja tuetaan työelämäpolkujen rakentumista.

KAUPUNKITASOISET RAKENTEET JA PERIAATTEET

Vantaa kehittää tervetulokulttuuria koko kaupungin yhteisenä tehtävänä ja tavoitteena. Tervetulotoiminta sekä siihen liittyvät tapahtumat suunnitellaan ja toteutetaan toimialojen välisenä yhteistyönä, ja niiden koordinointi kuuluu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle.

Kaupungin asukkaista 29,2 % on oman ilmoituksensa mukaan muunkielisiä ja heidän määränsä kasvaa koko ajan. Vuoteen 2040 mennessä muunkielisten määrän arvioidaan olevan jo 45 %. Moninaisuusosaamisen valtavirtaistaminen on tärkeää, sillä se koskee jo nyt kaikkia kaupungin tuottamia palveluita. Kaupungin peruspalveluissa tulee palvella yhdenvertaisesti kaikkia asukkaita.

Asiakaspalveluhenkilöstön moninaisuusosaamista kehitetään osana kaupungin Aspa 2030 -toimintaa.

Vantaan vahvuus on hyvä ja toimiva yhteistyö eri järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Hyvät väestösuhteet rakentuvat kaupungin ja yhteisöjen väliseen luottamukseen. Tätä vahvistetaan jalkautuvalla alueellisella työllä, vuoropuhelulla yhteisöjen kanssa sekä tiiviillä yhteistyöllä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kaikilla Vantaan toimialoilla on omat tavoitteet, jotka liittyvät kotoutumisen edistämiseen. Esimerkiksi elinvoimapaalveluiden KV-rekrytoinnit ja KV-yrittäjien tuki ovat tästä hyvä esimerkkejä. Vantaan yrittäjistä ja yritysten työntekijöistä kasvava osuus on taustaltaan muunkielisiä. Sama koskee mm. koulujen, varhaiskasvatuksen, liikuntapalveluiden ja kaupunkikulttuurin asiakkaita.

Yhtenä kotoutumisen tavoitteena on luoda koko kaupunkia koskeva raportointimalli ja mittaristo. Eri toimialoita tulevaa kaupunkitasoista tietoa yhdistetään kotoutumisen kokonaiskuvan hahmottamiseksi ja palveluiden vaikuttavuuden todentamiseksi. Kotoutumista koskevaa tietopohjaa kehitetään kaupungin tietohallinnon kanssa.

Kansallisten TE24- ja KOTO24-uudistusten myötä Vantaa on vahvistanut yhteistyötään pääkaupunkiseudun kuntien ja C6-kaupunkien kanssa. Kansainvälisen rekrytoinnin ja työnvälityksen kehittäminen yhdessä muiden kaupunkien kanssa tukee kotoutumisen ja työllistymisen tavoitteita entistä vaikuttavammin.

PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITE

Vantaan maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteiden valmistelua on ohjannut ajatus siitä, että kotoutuminen on koko kaupungin yhteinen tehtävä. Vantaalla tiedostetaan, että kaupunki vahvistuu ja kasvaa maahanmuutosta. Vantaan etuna on olla Suomen nuorin ja ikäpyramidiltaan elinvoimaisin kaupunki. Muut kaupungit suunnittelevat miten maahanmuuttoa voisi edistää, kun Vantaalla mietitään miten maahanmuuttoa voi hyödyntää koko kaupungin eduksi. Maahanmuutto antaa erinomaisen mahdollisuuden luoda elinvoimaista kaupunkia. Yhteistyöllä tästä tavoitteesta tehdään totta.

Periaatteiden lisäksi työtä ohjaavat kotouttamisohjelma sekä kotoutumisohjelma, joissa huomioidaan kaikki muunkieliset vantaalaiset. Tavoitteena on, että muunkieliset asukkaat ovat yhdenvertaisesti osallisina kaupungin peruspalveluissa, vapaa-ajan toiminnoissa ja järjestötoiminnassa. Esimerkkinä tästä ovat muun muassa Harrastusten Vantaa -toiminta ja maksuttomat vapaa-ajantoiminnot nuorille aikuisille.

TIIVISTELMÄ

Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025 muodostavat strategisen viitekehyksen kaupungin kotoutumista edistävälle työlle muuttuneessa toimintaympäristössä. Periaatteet perustuvat päivitettyyn lainsäädäntöön (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023 ja Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023), kaupungin väestödynamiikkaan sekä asiakas- ja toimialatietoon.

Lainsäädännön muutokset siirsivät kokonaisvastuun kotoutumisen ja työvoimapalveluiden järjestämisestä kunnille. Vantaalla vastuu on keskitetty työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle.

Periaatteet painottavat vaikuttavien ja yhdenvertaisten palvelukokonaisuuksien kehittämistä. Kotoutumispalvelut suunnitellaan asiakaslähtöisesti, ja ne kohdistuvat sekä työnhakijoihin että työvoiman ulkopuolisiin ryhmiin. Palveluiden keskiössä ovat alkuvaiheen kieli- ja digivalmiuksien vahvistaminen, monikielinen neuvonta, yhteiskuntaorientaatio sekä työelämälähtöiset polut. Myös kotoutumisajan ylittäneille asiakkaille tarjotaan täydentäviä palveluita.

Periaatteet tukevat kaupunkitasoisen kotoutumisen edistämisen systematisointia ja monialaisen yhteistyön vahvistamista. Moninaisuusosaamisen valtavirtaistaminen, palvelujen saavutettavuus sekä tietopohjainen johtaminen muodostavat keskeiset kehittämislinjaukset. Kotoutumisen vaikuttavuuden arviointia varten luodaan yhtenäinen mittaristo ja raportointimalli. Vantaa näkee maahanmuuton voimavarana ja strategisena mahdollisuutena, jota kehitetään koko kaupungin yhteisenä tehtävänä.

Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025

Kotoutumisen palveluiden periaatteet	Alkuvaiheen lakisääteisissä palveluissa panostetaan uusiin kotoutujiin Alkuvaiheen palvelut koskevat sekä työnhakijoita että työvoiman ulkopuolella olevia kotoutujia. Monikielinen yleisneuvonta palvelee kaikkia asiakkaita statuksesta riippumatta. Keskitettyä kielitaitotason testausta, yhteiskuntaorientaatiota ja kotoutumiskoulutusta tarjotaan ensisijaisesti uusille kotoutuja-asiakkaille. Kotoutumisajan ylittäneille muunkielisille tarjotaan ensisijaisesti täydentäviä palveluita. Keskeiset palvelut edistävät digitaalista osallisuutta, kielitaidon kehittymistä, työllistymistä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä Varmistetaan, että digitukea ja -valmennusta on riittävästi tarjolla akuuttiin kysyntään nähden. Palveluiden rakentamisessa pyritään hyödyntämään tekoälyn tuomia mahdollisuuksia ja kustannussäästöjä. Kielikoulutusta kehitetään niin, että se palvelee elämäntilannelähtöisesti ja tukee • siirtymistä kohti työelämää • erityisesti naisten ja perheiden kotoutumista Varmistetaan kotoutumiskoulutuksen rahoitus, jotta kasvavaan kysyntään voidaan vastata. Panostetaan sellaisten toimintamallien kehittämiseen, jotka yhdistävät työn, kielikoulutuksen sekä osaamisen kehittämisen. Tehostetaan työnvälitystä jo kotoutumisprosessin aikana. Edistämme erityisesti maahan muuttaneiden naisten ja nuorten asemaa Tarpeeseen vastataan varmistamalla, että polutus oikeisiin palveluihin onnistuu heti alkuvaiheessa huomioimalla kokonaistilanne.
---	--

	Kohderyhmille tarjotaan erityisesti yhteiskuntaorientaatiota ja kielikoulutusta, johon myös kotivanhemmat voivat osallistua. Oikea-aikaisella palvelutarjonnalla ja tuella vahvistetaan kodin ja peruspalveluiden välistä yhteistyötä ja luottamusta.
Kaupunkitasoiset periaatteet	Kehitämme tervetulokulttuuria toimialojen yhteistyönä Tervetulokulttuuria ja siihen liittyviä tapahtumia kehitetään ja toteutetaan toimialojen yhteistyönä. Kokonaisuuden koordinaatiovastuu on työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa. Varmistamme, että kaupungin peruspalvelut palvelevat yhdenvertaisesti kaikkia asukkaita Asiakaspalveluhenkilökunnan kohtaamis- ja moninaisuusosaamista kehitetään kaupunkitasoisesti osana Aspa 2030-toimintaa. Asiakaspalvelussa panostetaan erityisesti moninaisuusosaamiseen, koska jokaisessa palvelupisteessä tulee osalta palvella muunkielisiä asiakkaita. Osaamisen valtavirtaistaminen on koko kaupungin yhteinen asia. Edistämme hyviä väestösuhteita lisäämällä luottamusta yhteisöjen ja kaupungin välillä Jatketaan jalkautuvaa työskentelyä alueilla, panostetaan yhteisöjen kanssa käytävään dialogiin ja tiiviiseen kumppanuuteen kolmannen sektorin kanssa. Kehitämme kaupunkitasoista tietopohjaa kotoutumisen palveluista ja maahanmuuton taustatiedoista Selvitetään kaupungin nykyiset tietokannat ja kehitetään yhteistä raportointia laajan tilannekuvan tuottamiseksi.

9 §

Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025

VD/335/00.02.02.00/2024

RÅ/SK/TO/MT/KW

Stadsstyrelsen beslutade 20.6.2022 § 6 att utgående från Elina Nykyris och 15 andra ledamöters fullmäktigemotion inbegripa det funktionshinderspolitiska programmet i Vanda stads välfärdsplan 2023–2025. I stadsstyrelsens beslut konstaterades att man i beredningen av det funktionshinderspolitiska programmet beaktar tjänsternas övergång till välfärdsområdena, kontaktytorna mellan staden och välfärdsområdet och de verkningar som reformen av lagen om service och stöd på grund av handikapp medför. Vanda stads föregående funktionshinderspolitiska program var i kraft åren 2012–2016, varefter programmet sammanfördes till att utgöra en del av välfärdsplanen 2018–2022. I det funktionshinderspolitiska programmet beaktas också Elina Nykyris och 15 andra ledamöters motion om att beakta personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i Vanda stads kultur- och bibliotekstjänster. I stadsstyrelsens beslut 19.6.2023 § 33 konstateras att det kommande funktionshinderspolitiska programmet som ett av sina teman ska beakta främjandet av funktionshindrade konstnärers och kulturarbetares delaktighet i Vanda stads kulturtjänster.

Det funktionshinderspolitiska programmet har beretts inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Följande personer har svarat för beredningen: Suvi Korhonen, sakkunnig inom främjande av välfärd, Tommi Ostrovskij, koordinator för rådet för personer med funktionsnedsättning, Riikka Nenonen, delaktighetssakkunnig och Jussi Perämäki, chef för gemensamma tjänster. Vanda stads råd för personer med funktionsnedsättning har deltagit aktivt i beredningen.

Rådet lämnade in en begäran om utredning till stadens verksamhetsområden om hur FN:s internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning genomförs i Vanda stad. I det funktionshinderspolitiska programmet granskas det hur konventionen genomförs inom olika verksamhetsområden. En omfattande beskrivning av nuläget anses vara viktig, eftersom handikappservicen i och med välfärdsområdesreformen överfördes till Vanda och Kervo välfärdsområde. Till stöd för beredningen av det funktionshinderspolitiska programmet gjordes också en enkät på webbplatsen osallistuvavantaa.fi. Enkäten riktades till Vandabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga och till patient- och funktionshinderorganisationer i Vanda.

I det funktionshinderspolitiska programmet lyfts styrkor och utvecklingsförslag fram utifrån utredningar, enkäten och iakttagelser som gjorts av rådet för personer med funktionsnedsättning. Det funktionshinderspolitiska programmet följs upp som en del av arbetet för att främja välfärd och hälsa. För uppföljningen ansvarar en sakkunnig inom främjande av välfärd och hälsa och koordinatör för rådet för personer med funktionsnedsättning. För varje verksamhetsområde har det fastställts ett utvecklingsobjekt vars genomförande bedöms efter programperioden.

Stadsstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 12.2.2024 återremittera programmet för beredning. Vid den nya beredningen har de olika utvecklingsobjekten inom verksamhetsområdena samt förklaringarna i textavsnitten preciserats. Dessutom har man sett till programmet är lättare att läsa, tydligt och språkligt korrekt.

Programmet har presenterats i:

- Nämnden för stadskultur och välfärd 11.11.2024
- Stadens ledningsgrupp 20.1.2025

- Stadsstyrelsens aftonskola 10.2.2025

Nämnden för stadskultur och välfärd 17.3.2025 § 6

Biträdande stadsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025 godkänns enligt bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 7.4.2025 § 12

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025 i enlighet med bilagan.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 19

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025 i enlighet med bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att godkänna Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025 i enlighet med bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

Suvi Korhonen, sakkunnig inom främjande av välfärd, Tommi Ostrovskij koordinator
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

VANTAAN KAUPUNGIN

VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA 2025

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYS

SISÄLLYS	2
TIIVISTELMÄ SELKOKIELELLÄ	4
SAMMANDRAG	8
1. JOHDANTO.....	11
1.1. Tietoa vammaisista Vantaalla	12
1.2. Vammaisten henkilöiden oikeuksien säädöspohjasta	14
1.3. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomat muutokset	16
1.4. Vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöt	18
1.5. Tärkeimmät käsitteet	19
2. YK:N VAMMAISSOPIMUKSEN TOTEUTUMINEN VANTAAN KAUPUNGILLA	22
2.1. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala	22
2.1.1. Kuntademokratia	22
2.1.2. Viestintä	24
2.1.3. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut	26
2.1.4. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalle	28
2.2. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala	33
2.2.1. Elinikäinen oppiminen	33
2.2.2. Liikunta.....	34
2.2.3. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	36
2.2.4. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut	39
2.2.5. Yhteiset palvelut.....	40
2.2.6. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle	42
2.3. Kaupunkiympäristön toimiala	44
2.3.1. Osallisuus päätöksenteossa ja yhdenvertaisena kuntalaisena.....	44
2.3.2. Esteettömyys ja saavutettavuus.....	44

2.3.3. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkiympäristön toimialalle	47
2.4. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	48
2.4.1. Varhaiskasvatus	49
2.4.2 Perusopetus	50
2.4.3 Toisen asteen koulutus	51
2.4.4 Ruotsinkieliset palvelut	53
2.4.5. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kasvatuksen ja oppimisen toimialalle	54
3. KEHITTÄMISKOHTEET JA OHJELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI	57
LÄHTEET	59

Julkaisija
Vantaan kaupunki
2/2025

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala
Hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen
Osallisuusasiantuntija Riikka Nenonen
Koordinaattori Tommi Ostrovskij

TIIVISTELMÄ SELKOKIELELLÄ

VANTAAN KAUPUNGIN VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA VUODELLE 2025

Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma on suunnitelma siitä, miten kaupunki vahvistaa vammaisten asukkaiden oikeuksien toteutumista.

Kaikilla on samat oikeudet

Kaikki Vantaan kaupungin asukkaat ovat yhdenvertaisia. Jokaisella on esimerkiksi oikeus osallistua, tehdä päätöksiä ja saada palveluja.

Vamma tai muu toimintarajoite ei saa olla esteenä. Vammaisten henkilöiden oikeudet on määritelty YK:n vammaissopimuksessa. Sopimus on ollut voimassa Suomessa vuodesta 2016.

Vantaalaiset ovat voineet vaikuttaa ohjelmaan vastaamalla kyselyyn verkkosivustolla www.osallistuvavantaa.fi. Vantaan vammaisneuvosto on ollut mukana tekemässä ohjelmaa.

Lähtökohtina osallisuus, esteettömyys ja yhteistyö

Vantaan vammaispoliittisessa ohjelmassa on kolme osaa. Ensin on tietoa vammaisten asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista. Sitten kerrotaan, ovatko Vantaan kaupungin palvelut

YK:n vammaissopimuksen mukaisia.
Lopuksi on kehittämis ehdotuksia,
joiden avulla vammaisten henkilöiden oikeudet
voivat toteutua paremmin.

Tietyt aiheet korostuivat,
kun ohjelmaa varten kerättiin tietoa ja näkemyksiä.

On tärkeää parantaa vammaisten asukkaiden mahdollisuuksia
elää samanlaista elämää kuin muutkin.
Vantaan kaupungilta toivottiin
lisää mahdollisuuksia erilaisiin harrastuksiin,
opiskeluun ja työkokeiluihin.
Myös esteettömiä tiloja toivottiin lisää.

Yksi toive oli saavutettavuus,
esimerkiksi viittomakielen tai tekstin tulkkaus.
Saavutettava tieto helpottaa tiedon saamista
esimerkiksi siitä,
millaisia päätöksiä kaupungin päättäjät tekevät.

Tärkeä havainto oli myös se,
että Vantaan täytyy tehdä yhteistyötä
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.
Vammainen henkilö tarvitsee usein hyvinvointialueen palveluja,
jotta hän voi osallistua Vantaan kaupungin järjestämään toimintaan.
Tällainen palvelu voi olla esimerkiksi
henkilökohtainen apu tai kuljetuspalvelu.

Kaupungin ja hyvinvointialueen täytyy
kehittää yhteistä viestintää
ja tehdä yhteistyötä myös
potilasjärjestöjen ja vammaisjärjestöjen kanssa.

Kehittämiskohteet vuodelle 2025

Jokaisella Vantaan kaupungin toimialalla on kehittämiskohde Vantaan vammaispoliittisessa ohjelmassa. Kun kehittämiskohteet valittiin, kuunneltiin Vantaan vammaisneuvoston mielipiteitä.

Tutustu kehittämiskohteisiin:

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla

parannetaan kaupungin verkkopalvelujen saavutettavuutta ja ymmärrettävyyttä. Esimerkiksi selkokieltä käytetään yhä enemmän. Vammaiset henkilöt otetaan huomioon, kun suunnitellaan uusia palveluja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

palveluissa otetaan huomioon paremmin ne asiakkaat, joilla on neuropsykiatrisia haasteita eli ymmärtämisen tai vuorovaikutuksen vaikeuksia. Työntekijöiden tietoa ja osaamista neuropsykiatrisista haasteista lisätään.

Kaupunkiympäristön toimialalla

parannetaan vanhojen toimitilojen esteettömyyttä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

vahvistetaan niiden työntekijöiden osaamista, jotka työskentelevät vammaisten lasten kanssa. Työntekijät saavat koulutusta siitä,

miten toimia erilaisissa hankalissa tilanteissa.

Tavoitteena on myös,
että henkilökunta pysyy pitkään samana.

Vuoden 2025 jälkeen arvioidaan,
miten hyvin kehittämiskohteet ovat toteutuneet.

Vammaispoliittinen ohjelma on osa
hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä Vantaalla.
Vantaan kaupungin hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija
ja vammaisneuvoston koordinaattori seuraavat,
että vammaispoliittista ohjelmaa noudatetaan
ja muutoksia tehdään.

Vammaispoliittinen ohjelma lisätään liitteeksi
Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2023–2025.

Tiivistelmälle on myönnetty Selkokeskuksen selkotunnus.

SAMMANDRAG

Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025

Det funktionshinderspolitiska programmet beskriver hur rättigheterna för Vandabor med funktionsnedsättning tillgodoses ur Vanda stads synvinkel. Programmet fogas som bilaga till Vanda stads välfärdsplan 2023–2025. År 2016 ratificerade Finland FN:s internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (nedan FN:s funktionshinderkonvention) och dess fakultativa protokoll till att utgöra en del av den nationella lagstiftningen.

Vanda stads råd för personer med funktionsnedsättning har följt programarbetet. Som stöd vid beredningen av programmet gjordes en webbenkät på plattformen osallistuvavantaa.fi. Programmet består av tre olika delar: I den första delen sammanställs tillgänglig statistik om personer med funktionsnedsättning, om författningsgrunden och om kontaktytan med Vanda och Kervo välfärdsområde. I den andra delen sammanställs de utredningar som Vanda stads verksamhetsområden utfört mellan hösten 2022 och hösten 2023 om hur FN:s funktionshinderkonvention tillgodoses i Vanda stad. De ursprungliga utredningarna har uppdaterats efter behov under 2024. I den tredje delen beskrivs utvecklingsobjekten samt uppföljningen och utvärderingen av programmet. Utvecklingsobjekten baserar sig på verksamhetsområdenas utredningar, enkätresultat och observationer som rådet för personer med funktionsnedsättning har gjort.

I programarbetet lyfte man fram aspekter som gäller delaktighet, tillgänglighet, utbildning, sysselsättningstjänster och fritid, som bör beaktas för att rättigheterna för personer med funktionsnedsättning ska tillgodoses på bästa möjliga sätt. Man efterlyste mångsidiga möjligheter till hobbyer, arbetsprövning, ökad tillgänglighet till stadens tjänster och jämlikhet i fråga om att hålla sig uppdaterad om beslutsfattandet och delta i det. Användningen av teckenspråkstolkar, textning av möten och tydlig ljudåtergivning är exempel på faktorer som underlättar. En central observation är att staden tillsammans med Vanda och Kervo välfärdsområde ska göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att få sina rättigheter uppfyllda. För att en person ska kunna delta i verksamhet som ordnas av staden behöver han eller hon ofta stödtjänster som välfärdsområdet sköter (t.ex. personlig assistans eller färdtjänst). Den gemensamma kommunikationen och informationen med välfärdsområdet ska utvecklas och patientorganisationer och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning ska involveras i stor utsträckning.

För varje verksamhetsområde i staden har man valt ett utvecklingsobjekt för 2025. Genomförandet av utvecklingsobjekten bedöms i slutet av programperioden.

Verksamhetsområde	Utvecklingsobjekt	Mätare	Tidsplan
Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft	Stadens digitala tjänster görs kognitivt mer tillgängliga och lättlästa. Vid planeringen av nya tjänster beaktas personer med funktionsnedsättning.	De digitala tjänsterna är tillgängliga inom alla verksamhetsområden.	2025
Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd	Personer med neuropsykiatriska utmaningar beaktas bättre i stadens tjänster. Kompetensen och medvetenheten om dem ökas.	En utvärdering av de åtgärder som vidtagits.	2025
Stadsmiljöns verksamhetsområde	Vi förbättrar alltid tillgängligheten i stadens lokaler i samband med totalrenoveringar utifrån auditeringar av underhållet i lokalerna. Vid förbättringen av tillgängligheten beaktas den utredning som utfördes 2023 om induktionsslingornas skick och underhållsbehov.	En utvärdering av de 2024–2025 genomförda totalrenoveringarna ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2025
Verksamhetsområdet för fostran och lärande	Varaktigheten och kompetensen hos dem som arbetar med barn med funktionsnedsättning stärks. Personalens kompetens ökas genom utbildning som särskilt fokuserar på att förebygga utmanande kundsituationer och hantera sådana situationer.	Antalet utbildningar som riktar sig till personalen, undervisningspersonalens behörighet samt antalet ordinarie anställda av alla arbetstagare.	2025

Det funktionshinderspolitiska programmet uppföljs som en del av arbetet för att främja välfärd och hälsa. För uppföljningen ansvarar en sakkunnig inom främjande av välfärd samt koordinatör för rådet för personer med funktionsnedsättning. I uppföljningen och utvärderingen deltar Vanda stads råd för personer med funktionsnedsättning.

1. JOHDANTO

Vantaan vammaispoliittisen ohjelman 2025 tavoitteena on vahvistaa vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista kaikilla Vantaan kaupungin toimialoilla. Vantaan kaupunginhallitus päätti 20.6.2022 vammaispoliittisen ohjelman laatimisesta. Ohjelma on osa Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2023–2025.

Vammaisneuvosto teki Vantaan kaupungin toimialoille selvityspyynnön keväällä 2022, joka koski YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimuksen (myöhemmin käytetään nimeä YK:n vammaissopimus) toteutumista Vantaan kaupungin toimialoilla. Vantaan vammaisneuvosto halusi selvittää, kuinka YK:n vammaissopimusta aiotaan edistää kullakin toimialalla ja mitä olemassa olevia hyviä käytänteitä on jo olemassa.

Tämä ohjelma koostuu kolmesta osasta. Ensimmäiseen osaan on koottu saatavilla olevaa tilastotietoa vammaisista henkilöistä, säädöspohjasta ja yhdyspinnasta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa. Toiseen osaan on koottu Vantaan kaupungin toimialojen syksyjen 2022 ja 2023 välisenä aikana tekemien selvityksien koonti siitä, kuinka YK:n vammaisten oikeuksien sopimus toteutuu Vantaan kaupungilla. Alkuperäisiä selvityksiä on tarvittaessa päivitetty vuoden 2024 aikana. Kolmannessa osassa on kuvattu kehittämiskohteet sekä ohjelman seuranta ja arviointi. Kehittämiskohteiden pohjana ovat toimialojen tekemät selvitykset, kyselyn tulokset sekä vammaisneuvoston tekemät huomiot.

Ohjelman valmistelun tueksi toteutettiin kysely osallistuvavantaa.fi-sivustolla, jolla kartoitettiin vantaalaisten vammaisten henkilöiden,

heidän omaistensa ja potilas- ja vammaisjärjestöjen näkökulmia vammaisten henkilön osallisuudesta, hyvinvoinnista ja toimintamahdollisuuksista Vantaalla. Kyselyyn saattoi vastata suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi 21.11.-7.12.2023 välisenä aikana. Tehdyn kyselyn vastaajien määrä (32 lähetettyä vastausta) ei riitä laajemman tilastollisen analyysin tekemiseen. Kyselyssä määrällisesti eniten kommentteja tuli koulutukseen, työllisyyteen ja erityisesti lasten harrastuksiin liittyen.

1.1. Tietoa vammaisista Vantaalla

Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden määrää ei voida Vantaalla eikä valtakunnallisestikaan tarkkaan määritellä. Sitä arvioidaan monin eri tavoin esimerkiksi eri palveluiden käyttäjien, potilas- ja vammaisjärjestöihin kuuluvien määrän ja erilaisten tutkimusten pohjalta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (2016) toteaa työikäisten kohdalla määrän vaihtelevan valtakunnallisesti 7–29 prosenttiin väestöstä. Joka tapauksessa, kun puhutaan vammaisista henkilöistä, puhutaan merkittävästä vähemmistöstä.

Lapsiasiavaltuutetun vuonna 2021 julkaisema tutkimuskokoelma kuvaa sitä, kuinka vamman kanssa elävien lasten ja nuorten oikeuksien täysimääräinen toteutuminen on vielä pitkän taipaleen päässä. Lapset ja nuoret kohtaavat arjessa lukuisia lähiympäristöön ja arjen sujuvuuteen vaikuttavia fyysisiä, asenteellisia ja normeihin liittyviä esteitä. Fyysiset esteet ovat hyvin konkreettisia asioita, esimerkiksi kynnyksiä, vaikeapääsyisiä tai ahtaita kulkuneuvoja, puuttuvia apuvälineitä tai väkivaltaa. Amenteelliset esteet havaitaan esimerkiksi kiusaamisena, ulossulkemisena, häirintänä tai haluttomuutena purkaa fyysisiä tai normatiivisia esteitä. (Lapsiasiavaltuutetun toimisto 2021.)

Väestötutkimukset osoittavat, että Covid19-pandemian aikana toimintarajoitteisten aikuisten hyvinvointi heikkeni yleisemmin kuin muun väestön. Epäsuotuisia hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia havaittiin niin kuulon, näön, oppimisen/muistin kuin liikkumisen rajoitteita kokevilla ihmisillä. Esimerkiksi yksinäisyys, univaikeudet, huolet tartunnasta sekä heikentynyt taloudellinen tilanne korostuivat toimintarajoitteisten aikuisten arjessa. Lisäksi psyykkinen kuormittuneisuus lisääntyi muuta väestöä enemmän. Terveelliset ruokailutottumukset ja liikunta ovat esimerkkejä elintavoista, jotka heikkenivät toimintarajoitteisilla ihmisillä enemmän kuin muilla. Huonoin tilanne oli usein henkilökohtaista apua tarvitsevilla vammaisilla ihmisillä ja toimintarajoitteisilla maahanmuuttajilla. (Terveystieteiden tutkimuskeskus 2023.)

Tutkimustulosten (Teittinen, A. & Vesala, H., 2022) mukaan vammaiset ihmiset kokevat syrjintää läpi elämän aina esikoulusta peruskouluun ja opiskeluihin. Lähes puolet vastanneista on kokenut syrjintää liittyen eniten koulutukseen ja opiskeluun liittyviin mukautuksiin. Useimmiten syrjintää ilmoittivat kokeneensa tällä hetkellä koulussa tai opiskelemassa olevat ja alle 25-vuotiaat. Muita syrjintäkokemuksia ovat aiheuttaneet koulutukseen pääsy, kieleen ja kommunikaatioon liittyvät ongelmat sekä esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvät ongelmat.

Vantaan kaupungilla ei ole tällä hetkellä kaupunkitasoisesti koordinoitua omaa tietotuotantoa vammaisiin tai toimintarajoitteisiin henkilöihin liittyen. Siten kokonais kuvan luominen vantaalaisten vammaisten ja muiden erityistarpeiden henkilöiden määrästä ja heidän tarpeistaan on haastavaa. Toimialoilla on yksittäisten palveluiden tai toimintojen osalta kerättyä informaatiota.

Valtakunnallisesti rekistereistä saatava vammaisia sosiaali- ja terveystalvelujen käyttäjiä koskeva tieto on etupäässä suoritepohjaista tietoa sosiaali- ja terveystalveluiden vammaistalvelujen käytöstä. Hyvinvointialueuudistusten myötä tieto sosiaali- ja terveystalveluita käyttävistä henkilöistä siirtyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Alle 16-vuotiaan vammaistukea sai syyskuussa 2024 Vantaalla 2075 henkilöä. 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sai syyskuussa 2024 Vantaalla 656 henkilöä. Eläkettä saavan hoitotukea sai syyskuussa 2024 Vantaalla 4526 henkilöä. (Kansaneläkelaitos, Vammaistukien saajat ja maksetut etuudet 2024.)

Vuoden 2024 tammikuun ja syyskuun välisenä aikana tulkkautalveluihin oikeutettuja henkilöitä (kuulovammaisia, puhevammaisia tai kuulonäkövammaisia henkilöitä) Vantaalla oli 311 henkilöä. Heistä 183 on käyttänyt tulkkautalveluita. (Kansaneläkelaitos, Vammaisten tulkkautalveluihin oikeutetut ja palvelun käyttäjät 2024.)

1.2. Vammaisten henkilöiden oikeuksien säädöspohjasta

Perustuslain (731/1999) § 6:ssä todetaan, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista vahvistavat myös osaltaan esimerkiksi hallintolaki (434/2003) ja kuntalaki (410/2015).

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) kieltää kaikenlaisen syrjinnän. Laissa § 8 yhdeksi syrjimättömyysperusteista määritellään vammaisuus. Syrjintää on muun muassa välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä. Yhdenvertaisuuslaissa säädetään § 15 myös kohtuulliset mukautukset ihmisten yhdenvertaisuuden mahdollistajana.

Suomen valtio ratifioi vuonna 2016 YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimuksen, jonka myötä Suomi sitoutuu edistämään valtiona sopimuksen toimeenpanemista kansalliseen lainsäädäntöön. Sopimus vahvistaa henkilön subjektiutta oikeudenhaltijoina. YK:n vammaissopimuksen toimeenpano vaatii myös kunnallista ja hyvinvointialueen tasoista toimeenpanoa, jotta sopimus toteutuu arjen tasolla. Vantaan kaupunki pyrkii edistämään sopimuksessa mainittuja kollektiivisia oikeuksia (esim. esteettömyys) ja subjektiivisia oikeuksia (mukaan lukien kohtuulliset mukautukset).

Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025. Laki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Kehitysvammalakiin jäi vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset. Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa; ehkäistä ja poistaa esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen toteutumista yhteiskunnassa; tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista ja turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Tarkoituksena on, että vammaisen henkilö voi

saada yksilöllisiin tarpeisiin perustuvaa palvelua diagnoosista riippumatta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2025.)

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat teemoina lainsäädännön näkökulmasta kehittyneet viime vuosina merkittävästi. Taustalla ovat Euroopan Unionin saavutettavuus- ja esteettömyysdirektiivit, jotka on pantu täytäntöön kansallisesti lailla digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019) (ns. digipalvelulaki) ja valtioneuvoston asetuksena rakennusten esteettömyydestä (241/2017) (ns. esteettömyysasetus). Esteettömyysasetus perustelumuihin on osa vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen kansallista toteutusta.

1.3. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomat muutokset

Vuoden 2023 alusta kaikkien vantaalaisten lakisääteiset sosiaali- ja terveysterveyst palvelut sekä pelastustoimen palvelut siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vastuulle. Kunnalla on kuitenkin edelleen velvoite kaikessa toiminnassaan huomioida, että henkilöt, joilla on jokin vamma tai toimintarajoite, voivat osallistua kunnan toimintaan yhdenvertaisesti muiden kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa esteettömyyden ja saavutettavuuden huomiointia kaikessa toiminnassa sekä kohtuullisia mukautuksia, jotta esimerkiksi kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien saavutettavissa ja niiden toimintoihin osallistuminen on mahdollista ja mielekästä. (Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2023–2025).

Hyvinvointialueen organisaatio jakautuu seuraaviin toimialoihin: lasten, nuorten ja perheiden palvelut, aikuissosiaalityön ja vammaispalvelut,

vanhusten palvelut, terveydenhuollon palvelut ja pelastustoimen palvelut (Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatio, luettu 31.1.2025). Yhteistyötä hyvinvointialueen toimialojen sekä kaupungin palvelualueiden kanssa tehdään monin eri tavoin. Yhteistyöstä käytetään usein nimitystä yhdyspinnat, jolla tarkoitetaan erityisesti palveluita, joita toteutetaan kunnan ja hyvinvointialueen välisenä yhteistyönä. Esimerkiksi koulujen opiskeluhoolto on siirtynyt hyvinvointialueen toteutettavaksi, mutta sitä toteutetaan kiinteässä yhteistyössä perusopetuksen ja toisen asteen henkilöstön kanssa. Oppivelvollisuus on laajentunut ja toisen asteen opinnoista on tullut maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Tämä on tärkeä huomioida myös vammaisten nuorten kohdalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tekemän selvityksen (2023) mukaan opiskeluhoitopalveluja tulee kehittää vastaamaan vammaisten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tukipalvelujen saatavuutta. Tietoa tukipalveluista ja niiden saatavuudesta tulisi olla riittävästi saatavilla myös vammaisille henkilöille, hooltajille ja koulutuksen järjestäjille. On tärkeää vahvistaa myös kuraattoreiden, psykologien ja opiskeluterveydenhuollon osaamista tukipalveluiden tarpeiden tunnistamisessa ja toteuttamisessa. Tärkeää on myös kehittää vammaisten opiskelijoiden tukipalvelujen koordinoitua ja yhteistyötä koulutuksen järjestäjien ja hyvinvointialueiden välillä.

Yhdyspintatyöllä pyritään varmistamaan, että palvelut pysyvät ennallaan uudistuksesta huolimatta. Hyvinvointialue laatii yhteistyössä kaupunkien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa valtuustokausittain lakisääteisen alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman,

johon sisältyy alueellinen vammaispoliittinen ohjelma. (Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2025.)

1.4. Vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöt

Vammaisliike korostaa, että vammaispoliittiseen työhön tulee ottaa aina mukaan vammaiset henkilöt ja vammaisjärjestöt. Kuntalain (410/2015) § 28:n määrittelemä Vantaan kaupungin vammaisneuvosto on ollut mukana vammaispoliittisen ohjelman valmistelussa.

Vammaisneuvosto on vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin, jonka tehtäviin kuuluu esimerkiksi vammaisten henkilöiden vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, vammaispalvelujen ja muiden tukitoimintojen kehityksen seuraaminen sekä lausuntojen antaminen vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa. Lisäksi neuvosto osallistuu vammaisiin henkilöihin kuuluvan väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vammaisneuvosto koostuu potilas- ja vammaisjärjestöjen edustajista ja se valitaan kahden vuoden välein järjestettävässä erillisessä vaalikokouksessa. Kokouksessa Vantaalla toimivien potilas- ja vammaisjärjestöjen on mahdollisuus asettaa ehdolle edustajiaan. Näistä ehdolle asetetuista valitaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 12 vammaisneuvoston jäsentä, jotka kaupunginhallitus nimeää.

Vammaisneuvostossa on mukana myös pysyvät edustajat kaikilta kaupungin toimialoilta, jotka osaltaan huolehtivat siitä, että tieto eri toimialoilla tapahtuvista asioista kulkeutuu vammaisneuvostolle. Vammaisneuvostossa on myös mukana kaupunginhallituksen edustaja.

Vammaisneuvosto tekee yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa. Hyvinvointialueen vammaisneuvosto koostuu tällä hetkellä kuudesta Vantaan vammaisneuvoston ja kolmesta Keravan vammaisneuvoston jäsenestä (Vaikuttamistoimielimet, luettu 31.1.2025).

Järjestöillä ja seurakunnilla on myös merkittävä rooli kumppanina erilaisilla yhdyspinnoilla kaupungin eri palveluissa. Vantaalla kolmas sektori tekee merkittävää täydentävää työtä myös erityisryhmien, kuten vammaisten henkilöiden kanssa.

1.5. Tärkeimmät käsitteet

Vammaisuus

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus (Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 2016/27) määrittelee vammaisuuden seuraavasti:

“Vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.”

Nykyisin on siirrytty lääketieteellisestä, henkilön diagnoosia, vammaa ja sen kuntouttamista korostavasta ajattelutavasta vähitellen sosiaaliseen malliin vammaisuuden kuvaamisessa. Sosiaalisessa mallissa vammaisuus ymmärretään henkilön suhteena ympäröivään yhteiskuntaan. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, vammaispalveluiden käsikirja.)

Esteettömyys ja saavutettavuus

Termejä esteettömyys ja saavutettavuus käytetään usein synonyymeina toisilleen. Invalidiliitto (2023) määrittelee esteettömyyden ensisijaisesti koskemaan lähinnä fyysistä ympäristöä, kuten rakennuksia, ulkoalueita ja julkisia liikennevälineitä. Saavutettavuudella tarkoitetaan abstraktimpaa ja aineettomampaa ympäristöä, kuten tietoa, verkkosivuja, palveluja ja asenteita. **Kognitiivisella saavutettavuudella** tarkoitetaan verkkoon tuotettavien sisältöjen ymmärrettävyyttä, selkeyttä ja helppokäyttöisyyttä (Kehitysvammaliitto/Papunet-verkkopalvelu).

Kohtuulliset mukautukset

Viranomaisen, koulutuksen järjestäjän, työnantajan sekä tavaroiden tai palvelujen tarjoajan on tehtävä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa asioida viranomaisissa sekä saada koulutusta, työtä ja yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluita samoin kuin suoriutua työtehtävistä ja edetä työuralla (Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325).

Neuropsykiatriset haasteet

Nepsy on lyhenne neuropsykiatrisista haasteista, jotka johtuvat aivotoiminnan rakenteellisesta ja toiminnallisesta poikkeavuudesta. Neuropsykiatrisia vaikeuksia ovat esimerkiksi ADHD ja ADD, Aspergerin oireyhtymä ja muut autismikirjon häiriöt, kehityksellinen kielihäiriö sekä Touretten oireyhtymä. (Näenepsy 2023.)

Inkluusio

Sitra määrittelee (2023) inklusion mukaan kuulumisena ja osallisuutena esimerkiksi johonkin toimintaan, palveluun tai organisaatioon. Kuinka näihin sisällytetään ihmisiä, jotka saattaisivat muuten jäädä ulkopuolelle tai tulla marginalisoiduksi. Inklusiivinen opetus on opetus- ja kulttuuriministeriön (2021) mukaan periaate, joka edellyttää sekä järjestelmän että toimintarakenteiden kehittämistä ja samalla myös sellaisen toimintakulttuurin ja pedagogisten menetelmien kehittämistä, jotka edistävät kaikkien oppilaiden onnistumista opinnoissaan sekä hyvää kasvua ja kehitystä. Opetus järjestetään siten, että jokainen oppilas saa riittävän ja oikea-aikaisen tuen oppimiselleen ja muulle kasvulleen. Opetusta järjestettäessä selvitetään aina ensin lähikoulun mahdollisuudet erityistä tukea tarvitsevan oppilaan opettamiseen.

2. YK:N VAMMAISSOPIMUKSEN TOTEUTUMINEN VANTAAN KAUPUNGILLA

YK hyväksyi vuonna 2006 vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen (YK:n vammaissopimus). Sopimuksen keskeiset periaatteet ovat yksilön itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus, vammaisten henkilöiden osallistuminen ja osallisuus yhteiskuntaan sekä esteettömyys ja saavutettavuus.

Tähän osioon on kuvattu nykytilaa siitä, kuinka YK:n vammaissopimus toteutuu Vantaan eri toimialoilla. Jokaisen toimialan osuuden päättää yhteenveto, jossa kuvataan keskeiset kehittämiskohteet sekä tuodaan esiin vammaisneuvoston sekä kyselyyn vastanneiden näkemyksiä.

2.1. Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala (KOJE) pitää sisällään henkilöstö- ja konsernipalvelut, kuntademokratian, talouden ja strategian palvelualueet sekä elinvoima-, työllisyys- ja kotoutumisen palvelut. Lisäksi toimialaan kuuluvat viestintä, sisäinen tarkastus ja kaupunginjohtajan tuki. Tällä toimialalla vammaispoliittiseen ohjelmaan kytkeytyvät mm. tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, viestinnän saavutettavuus, mahdollisuus osallistua päätöksentekoon sekä vammaiset henkilöt työllisyyspalveluiden asiakkaana.

2.1.1. Kuntademokratia

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa todetaan, että tavoitteena on, että toteutamme yhdenvertaisuutta

edistäviä toimenpiteitä kaikissa palveluissamme, kehitämme digitaalista saavutettavuutta ja että rakennusten ja tilankäytön suunnitteluun otetaan työn alusta saakka mukaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma. Vantaan kaupungilla varsinainen vammaisten henkilöiden osallistaminen palveluiden suunnitteluun ja päätöksentekoon tapahtuu pääosin muiden, varsinaisia palveluja tuottavien toimialojen toimesta.

“Vantaan kaupunki sitoutuu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjimättömiin toimintatapoihin. Tämä edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä kaikessa päätöksenteossa ja kaikissa palveluissa.” (Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma strategiakaudelle 2022–2025).

Kaupunginvaltuuston kokousten saavutettavuutta on lisätty Vantaa-kanavalla julkaistun suoran ja sinne tallennettavan lähetyksen lisäksi laatimalla kokouksessa käydystä keskustelusta kirjallinen versio, joka myös tallennetaan Vantaa-kanavalle. Tämä mahdollistaa käydyn keskustelun seuraamista myös niille, jotka eivät voi seurata lähetystä Vantaa-kanavalla.

Kaupunkiturvallisuus on tärkeä osa kuntademokratian palvelualueetta. Turvallisuuteen vaikuttavia asioita huomioidaan kaikilla toimialoilla. Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelmassa 2021 on lähisuhdeväkivallan osalta haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien joukossa todettu yhtenä ryhmänä vammaiset. Monissa tutkimuksissa on todettu, että vammaisilla ja henkilöillä, jotka ovat toimintakyvyltään rajoitteisia, on useammin väkivallan kokemuksia kuin vammattomilla. Joidenkin tutkimusten mukaan yli puolet vammaisina syntyneistä tai

lapsena vammautuneista on kohdannut jonkinlaista väkivaltaa. Turvallisuussuunnitelman toimenpiteinä lähisuhdeväkivallalle erityisen alttiiden ihmisryhmien tunnistamista parannetaan peruspalveluissa ja varmistetaan johdonmukainen puheeksi ottaminen sensitiivisellä tavalla. Lisäksi lisätään tietoutta siitä, mihin avuntarvitsijoita ohjataan. Yhteistyötä tässä teemassa tehdään muun muassa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa Väkivallaton Vake -toimintamallin avulla.

Turvallisuustyötä tehdään vahvassa yhteistyössä eri toimialojen ja organisaatioiden välillä. Eri koulutusasteilla on opiskeluhuollon henkilöstölle saatavilla erilaisia koulutuksia esimerkiksi lähisuhdeväkivallasta, joka kohdistuu vammaisiin henkilöihin. Riittävän henkilöstömäärän avulla kouluissa ja oppilaitoksissa turvataan turvallisuus ja estetään vaaratilanteiden syntyä sekä varmistetaan nopeasti tiloista poistuminen tai sisälle suojautuminen. Haasteet varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuudessa ovat tällä hetkellä merkittäviä.

2.1.2. Viestintä

Viestinnän saavutettavuutta on Vantaalla parannettu lisäämällä selkokielen käyttöä ja osaamista. Vantaan Sanomat ja Vantaan kaupunki ovat syksystä 2022 alkaneet julkaista yhdessä selkokielistä paikallislehteä, Selkovantaalaista. Lehti ilmestyy kerran kuussa ja siitä voi lukea ajankohtaisista Vantaan asioista, tapahtumista ja ihmisistä selkosuomeksi. Lehti on Vantaan ensimmäinen lehti selkosuomeksi. Selkovantaalainen jaetaan jokaiseen kotiin ilmaiseksi Vantaan Sanomien kanssa. Lehden voi myös itse hakea Vantaan Sanomien noutopisteistä sekä useista Vantaan kaupungin asiointipaikoista, esimerkiksi kirjastosta, Vantaa-infosta tai asukastiloista.

Selkovantaalainen sai vuonna 2023 Kotimaisten kielten keskuksen myöntämän vuoden Selväsananainen-palkinnon, joka myönnetään selkokielisyyden edistämisestä.

Vantaan kaupunki on aloittanut vuonna 2023 selkokielen kouluttamisen henkilöstölle. Koulutuksia järjestetään yhdessä Selkokeskuksen kanssa. Selkokielisyyttä lisätään myös kaupungin erilaisiin ohjelmiin, esimerkiksi hyvinvointisuunnitelmaan 2023–2025 on tuotettu erillinen selkokieline tiivistelmä. Kaupungin verkkosivuilta löytyy myös oma osionsa, Vantaan palvelut selkosuomeksi.

Digitaalisen saavutettavuuden eteen on tehty viime vuosina paljon töitä. Digitaalisten palveluiden saavutettavuudesta on säädetty laissa digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. Laki säättää vaatimuksista, jotka digipalveluiden eli verkkosivustojen ja mobiilisovellusten tulee täyttää. Vaatimusten tavoitteena on varmistaa, että verkko- ja mobiilipalveluja voidaan käyttää erilaisilla avustavilla teknologioilla (kuten näkövammaisten käyttäjien ruudunlukuohjelmat), erilaiset käyttäjät pääsevät sisältöön käsiksi ja pystyvät käyttämään toimintoja mahdollisista rajoitteista huolimatta ja että sisältö toistuu oikein eri päätelaitteilla.

Saavutettavuusvaatimusten toteutuminen on otettu huomioon nykyisin käytössä olevissa kaupungin verkkosivustoissa. Verkkosivustoista hyvin merkittävä osa on jo täysin saavutettavuusvaatimusten mukaisia. Valitettavasti vielä kaikissa digipalveluissa lain vaatimukset eivät täyty tietojärjestelmien kehittymättömyyksiensä vuoksi. Tietojärjestelmien toimittajiin pyritään vaikuttamaan saavutettavuusvaatimusten toteuttamiseksi. Mikäli tämä ei ole mahdollista, seuraavalla kerralla

tietojärjestelmiä kilpailutettaessa saavutettavuuskriteerit otetaan vähimmäisvaatimuksiksi.

2.1.3 Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut

Julkiset työvoimapalvelut siirtyivät pysyvästi kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025. Uusi lainsäädäntö rakentuu vammaisten oikeuksien kannalta samoille peruslähtökohdille kuin aiempi lainsäädäntö. Mahdollisuutena voidaan pitää julkisiin työvoimapalveluihin liittyvien hankintatehtävien siirtymistä kunnille. Uudessa mallissa TYP-toiminta (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) korvautuu monialaisen tuen yhteistoimintamallilla (TYM), joka perustuu työttömyyden keston sijasta työttömän tosiasialliseen palvelutarpeeseen.

Yleinen lähtökohta työllisyyspalveluiden toimintaa määrittävässä lainsäädännössä on se, että painopiste on asiakkaan työkyvyssä tai osatyökyvyssä, ei hänen vammaisuudessaan. Julkista työvoima- ja yrityspalvelua tarjottaessa, kehitettäessä sekä siitä tiedotettaessa on aktiivisesti edistettävä yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla (JTYPL § 1:8). Työnhakijan palvelutarpeesta otetaan huomioon muun muassa hänen työnhakuunsa ja työllistymisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky (JTYPL § 2:11).

Vammaiset ja osatyökykyiset on tunnistettu Vantaan työllisyyden hoidossa tärkeäksi asiakaskohderyhmäksi. Vantaan kaupungin työllisyyspalveluissa vammaiselle asiakkaalle tarjotaan palveluita hänen yksilöllisen tarpeensa perusteella asiakkaalle nimetyltä omalta työllisyysasiantuntijalta. Asiakkaalla on mahdollista saada asiointitulokkausta, ja hänellä on myös mahdollista saada vamman tai osatyökykyisyyden perusteella hänelle räätälöityjä palveluita.

Henkilöasiakkaille suunnattuja pääasiallisia palveluita ovat työnvälitys, työ- ja koulutusvaihtoehtojen esittely sekä avoimien työpaikkojen esittely. Vammaisella on myös mahdollista saada työnantajapalvelusta tietoa ja tukea yrittäjyyteen, mikäli yrittäjyys kiinnostaa häntä.

Ohjaaminen monialaisen tuen yhteistoimintamalliin (TYM) on mahdollista, jos vammaisen asiakkaan työllistyminen edellyttää työllisyyspalveluiden, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja Kelan järjestämisvastuulle kuuluvien palveluiden yhteensovittamista. Aktivointisuunnitelmaan tai monialaiseen työllistymissuunnitelmaan on mahdollista sisällyttää kuntouttavaa työtoimintaa, jonka järjestää Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Työllisyyspalvelut tekee aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, ja osapuolten välistä yhteistyötä edistämään on laadittu yhdyspintasopimus. Työvalmennus Virtaamo on työllisyyspalveluiden vammaisia asiakkaita koskeva keskeinen yhteistyökumppani hyvinvointialueella.

Työllisyyspalvelut koordinoi kaupungin sisäistä palkkatukityöllistämistä. Yrityksen tai järjestön on mahdollista hakea vantaalaisen palkkatukioikeutetun työttömän työllistämiseen erillistä kaupungin myöntämää Työllistämisen Vantaa -lisää.

Työllisyyspalvelut osallistuu hankkeisiin, joilla lisätään henkilöstön osaamista moninaisen asiakaskunnan ohjaamisessa. Tästä esimerkkinä TEOT-hanke (tunnista, ennaltaehkäise, ohjaa ja tue moniammatillisesti osatyökykyisiä), jossa luotiin sähköinen palvelukäsikirja asiakasohjauksen tueksi. Osaamisen kehittäminen tiiviiksi osaksi työnhakijoiden palvelua yhdessä paikallisten oppilaitosten kanssa on myös yksi tavoite. Näissä osaamisen kehittämisen prosesseissa huomioidaan erilaisten asiakasryhmien tarpeita.

Haasteena henkilöstön monipuolisessa perehdyttämisessä ja kouluttamisessa on vammaisten henkilöiden moninaisuus.

Työllisyyspalvelut tekee myös yhteistyötä alueen yritysten kanssa rekrytointihalukkuuden lisäämiseksi ja esteiden poistamiseksi. Työllisyyspalvelut kerää yritysten luvalla tietoja myönteisesti vammaisten ja osatyökykyisten työllistämiseen suhtautuvista yhteisöistä. Kohtaanto-ongelman ratkaisemiseksi työllisyyspalvelut pyrkii muuttamaan työnantajien mahdollisia ennakkoasenteita.

2.1.4. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset konsernijohton ja elinvoiman toimialalle

Kaupungin näkökulmasta olisi tarpeellista saada enemmän kokemuspohjaista tietoa vammaisten henkilöiden osallisuudesta, hyvinvoinnista ja toimintamahdollisuuksista Vantaalla tiedolla johtamisen tueksi. Yksilön kohdalta tämä on myös merkittävää, sillä vammaisuutta ja vammaisia henkilöitä koskevan tiedon saatavuus ja tunnettuus voi myös lisätä yksittäisen vammaisen henkilön tai ryhmän itsetuntemusta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos peräänkuuluttaakin sellaisten indikaattorien luomista, jotka kuvaisivat suoritteiden lisäksi vammaisten henkilöiden palveluntarvetta ja sen täyttymistä sekä palvelujen vaikutuksia vammaisten henkilöiden yhdenvertaisen osallisuuden ja osallistumisen toteutumiseen. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2017.)

Ohjelman valmistelun yhteydessä nousi esiin, ettei Vantaan kaupungilla kerätä ja koordinoita kaupunkitasoisesti vammaisiin henkilöihin liittyvää tietoa. Jotta vammaisten henkilöiden osallistumismahdollisuudet toteutuisivat entistäkin paremmin, tulisi lisätä keinoja hankkia enemmän kokemustietoa myös kaupungin palveluihin liittyen vammaisilta

henkilöiltä itseltään. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta tämä on yksi tärkeä kehittämiskohde, jotta vammaisten henkilöiden osallisuudesta, hyvinvoinnista ja toimintamahdollisuuksista voidaan saada riittävästi tietoa johtamisen tueksi. Tämä toisi kaupungille lisää mahdollisuuksia myös vammaisvaikutusten arviointiin. Myös muussa kaupunkitason tiedonkeruussa on hyvä miettiä, kuinka niiden avulla voi lisätä tietopohjaa vammaisten henkilöiden osalta. Kyselyn vastauksissa painotettiin, ettei vammaisia henkilöitä tule kohdella yhtenä ryhmänä. Kyseessä on heterogeeninen ja moninainen joukko eri-ikäisiä ja -taustaisia henkilöitä.

Jotta vammaisella henkilöllä on tosiasiallinen mahdollisuus osallistua päätöksentekoon ja saada tietoa, tulisi tiedottamisen eri tapoja ja kanavia miettiä saavutettavammiksi. Päätöksenteon puolella kokouksien saavutettavuuteen tulisi kiinnittää huomiota. Esimerkiksi kaupunginvaltuuston kokouksia pitäisi pystyä seuraamaan moninaisin tavoin. Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden tulee myös pystyä osallistumaan kokouksiin täysipainoisesti. Esimerkiksi viittomakielen tulkkaus, tekstitulkkaus ja erilaiset tekstitykset sekä selkokieლის päätöstiedotteet ovat hyviä menetelmiä, joiden käyttöönottoa tulisi lisätä ja käyttöön liittyvää osaamista vahvistaa. Äänentoiston on oltava laadukasta ja selkeää, ja induktiosilmukat tulee olla asennettuna.

Vammaispoliittista ohjelmaa varten tehdyssä kyselyssä peräänkuulutettiin lisäksi yleisesti erilaisten osallisuuden kanavien tehostamista ja yhteistyön lisäämistä Vantaalla toimivien potilas- ja vammaisjärjestöjen kanssa. Selkosuomen käytössä on tehty jo kaupungissa edistysaskeleita. Selkosuomen käytön lisääminen tukee

myös laajasti esimerkiksi muunkielisten vantaalaisten mahdollisuutta saada tietoa.

Kaikki kaupungin digipalvelut eivät vielä täysin ole lain saavutettavuusvaatimusten mukaisia. Saavutettavuusvaatimukset on otettava seuraavien järjestelmien kilpailutuksissa vähimmäisvaatimuksiksi. Digipalveluiden saavutettavuuteen vaikuttavat myös muut asiat kuin tekniset ominaisuudet. Yleinen huoli on digipalveluiden kehittämistyössä siinä, keiden toimesta uudet verkkosivut ja sovellukset suunnitellaan. Vammaiset henkilöt tulee ottaa mukaan näidenkin palveluiden suunnitteluun ja testaamiseen jo varhaisessa vaiheessa.

Vammaiset henkilöt ovat alttiita väkivallalle ja hyväksikäytölle useammin kuin muut ihmiset. Väkivallan muotojen yleisyys vaihtelee sukupuolittain. Vammaiset miehet kokevat enemmän fyysistä väkivaltaa ja vammaiset naiset puolestaan kokevat todennäköisemmin seksuaalista väkivaltaa sekä kumppanin tekemää väkivaltaa. On arvioitu, että kehitysvammaisilla naisilla on 4–10-kertainen riski kokea seksuaalista väkivaltaa. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2022.) Turvallisuuden näkökulmasta ohjelmaa varten tehdyssä kyselyssä nousi esiin, että uhka- ja väkivaltatilanteisiin pitäisi kiinnittää enemmän huomiota.

Ohjelmatyössä nousi esiin se, että mahdollisuus osallistua kaupungin palveluihin ja toimintaan vaatii usein myös muiden oikeuksien toteutumista ja toimia muilta organisaatioilta, kuten hyvinvointialueelta tai Kansaneläkelaitokselta (Kela). Jos henkilö ei saa hyvinvointialueen kuljetuspalveluiden kautta kyytiä tai henkilökohtaista avustajaa, ei hän

voi osallistua kaupungin järjestämään kulttuuritapahtumaan. Jos taas viittomakielen tulkki esimerkiksi Kelan kautta jää saamatta, ei henkilöllä ole tosiasiallista mahdollisuutta osallistua esimerkiksi päätöksentekoon tai harrastustoimintaan.

Hyvinvointialue-uudistuksessa sosiaali- ja terveystalvelut sekä pelastuspalvelut siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Yksittäinen kuntalainen ei kuitenkaan välttämättä ymmärrä tai hahmota arjessa, onko palvelu kaupungin vai hyvinvointialueen vastuulla. Jos sosiaali- ja terveystalveluissa on haasteita, kääntyy asiakas helposti siinäkin tilanteessa kaupungin suuntaan hakemaan vastauksia. Tämä nousee esiin ohjelmaa varten tehdyn kyselyn vastauksissa. Yhteistyö ja vuoropuhelu hyvinvointialueen kanssa pitää vammaisiin liittyvissä asioissa varmistaa.

Vaikka kaupungin tuottamia palveluita on esimerkiksi koottu yhteen kaupungin verkkosivuille (www.vantaa.fi/fi/vammaisille), ei tieto toiminnasta välttämättä löydy aina perille. Ratkaisuksi tähän kyselyn vastauksissa ehdotetaan lisää yhteistä viestintää hyvinvointialueen kanssa, parempaa yhteistyötä vammaisjärjestöjen kanssa sekä erilaisten tiedotustilaisuuksien järjestämistä kaupungin tiloissa. Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen tulee yhteistyössä huolehtia vammaisten henkilöiden palveluiden sujuvuudesta ja tiedon kulusta. Esimerkkinä hyvästä kaupungin ja hyvinvointialueen yhteisestä käytännöstä on Vantaa-infoissa tapahtuva palveluohjaus, jonka avulla tieto kaupungin ja hyvinvoinnin palveluista löytyy samasta paikasta.

Kaupungin työllisyyspalvelut kokivat ison muutoksen, kun vastuu työllisyyspalveluiden järjestämisestä siirtyi kuntiin 1.1.2025. Työllisyyspalvelut näkevät mahdollisuutena sen, että julkisiin

työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ovat siirtyneet kunnille muutoksen myötä. Vammaispoliittista ohjelmaa varten tehdyn kyselyn vastauksissa nousi toiveita siitä, että työkokeiluja pitäisi järjestää enemmän. Erilaisia työmahdollisuuksia tulisi olla enemmän ja monipuolisemmin tarjolla. Erityisesti kehitysvammaisten osalta peräänkuulutetaan oikean palkkatyön saamista. Palkkatuki- ja työkokeilupaiikkoja toivottiin myös julkiseen hakuun, mitä onkin jo toteutettu vantaa.fi-sivustolla.

Kaupungilta toivotaan tiiviimpää ja vaikuttavampaa yhteistyötä lähialueella olevien vammaisille suunnattujen koulujen kanssa. Yksilöllinen työllistymissuunnitelma tulisi aloittaa jo peruskoulun viimeisellä luokalla. Se takaisi sen, että vammaisen nuori suuntautuu oikeaan paikkaan jatkossa. Peräänkuulutettiin myös lisää asennekasvatusta työpaikoille. Työtilojen ja asenteiden tulee tukea osaltaan vammaisten henkilöiden työllistymistä. Tätä työtä tehdään jo työllisyyspalveluissa, mutta työtä tulee jatkaa edelleen. Yksi mahdollisuus olisi lisätä yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaisten työ- ja päivätoiminnan kanssa.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Kaupungin digipalveluiden kognitiivista saavutettavuutta ja selkokieli-syyttä parannetaan. Uusien palveluiden suunnittelussa huomioidaan vammaiset henkilöt.	Digipalvelut ovat saavutettavat kaikilla toimialoilla.	2025

2.2. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala koostuu viidestä palvelualueesta: elinikäinen oppiminen, liikunta, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, nuoriso- ja yhteisöpalvelut sekä toimialan yhteiset palvelut. Tällä toimialalla vammaispoliittiseen ohjelmaan kytkeytyvät mm. mahdollisuus käyttää palveluita tasavertaisesti sekä osallisuus.

2.2.1. Elinikäinen oppiminen

Asukkaiden moninaisuuden huomioiminen palvelutarjonnassa on osa palvelualueen toimintakulttuuria. Vantaan aikuisopisto, kuvataidekoulu ja musiikkiopisto tarjoavat kaikenlaaisille mahdollisuuden opintoihin. Harrastusten Vantaa -toiminta puolestaan tarjoaa mahdollisuuksia myös erityisryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten harrastamiseen, ja vammaisryhmät huomioidaan aktiivisesti osana kausisuunnittelua. Palvelualueen henkilöstön osaamista erityistä tukea tarvitsevien lasten kanssa työskentelystä pyritään hyödyntämään toiminnan kehittämisessä.

Vantaan aikuisopisto on järjestänyt viittomakielen kursseja ja kehitysvammaisille henkilöille suunnattuja kotitalouskursseja osana opintotarjontaansa. Mahdollisuutta järjestää vammaisten lasten muskaritoimintaa on tarkoitus selvittää. Taiteen perusopetuksen ryhmissä ei ole säännöllisesti käytettävissä kouluavustajaa. Sen sijaan vanhemmat ja henkilökohtaiset avustajat ovat tervetulleita mukaan opetustilanteisiin. Oppilaan tarvitseman tuen järjestämisestä sovitaan yksilökohtaisesti. Vammaisille henkilöille suunnatut toiminnot suunnitellaan ja laaditaan yhteistyössä vammaisia henkilöitä edustavien tahojen kanssa vammaisia henkilöitä kuullen. Opetustilojen fyysistä esteettömyyttä kehitetään.

Harrastusten Vantaa -toiminnan sovelletut harrastusryhmät on tarkoitettu henkilöille, joilla on vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen vuoksi vaikeuksia osallistua yleisiin harrastusryhmiin. Vammaisille henkilöille suunnatut harrastussisällöt toteutetaan koulupäivän yhteydessä pääasiassa luokittain, jotta voidaan parantaa kyseessä olevan kohderyhmän mahdollisuutta osallistua harrastustoimintaan. Mukana ryhmissä ovat aina avustajat, jotta osallistuminen voi olla mahdollisimman täysipainoista ja yksilön henkilökohtaiset tarpeet huomioivaa. Harrastusten Vantaassa on ollut käynnissä erillinen kehityshanke (2023–2024) erilaisuuden ymmärryksen lisäämiseksi. Hankkeen aikana ja erityisesti sen tuloksilla on lisätty harrastustoimijoiden ja -ohjaajien tietoisuutta ymmärtää erilaisia olemassa olevia tarpeita sekä saamaan työkaluja toimia itse mahdollisimman avoimesti erilaisuutta kohdatessaan.

2.2.2 Liikunta

Palvelualueen henkilökuntaa on koulutettu ja koulutetaan jatkossakin ottamaan huomioon erilaisten toimintakykyjen tarpeet ja kohtaamaan erilaiset liikkujat. Soveltavan liikunnan parissa työskentelevä henkilöstö osallistuu ammattitaitonsa kehittämiseksi soveltavan liikunnan koulutuksiin ja verkostoitumistilaisuuksiin. Palvelualueella toteutetaan kartoituksia ja kyselyitä palvelutarjonnan kehittämiseksi. Soveltavan liikunnan toimintaympäristön kartoitus 2021 on toiminut lähtökohtana soveltavan liikunnan palvelujen kehittämiselle ja jatkossa liikkumiskysely toistetaan resurssien puitteissa. Palvelualueella tehdään soveltavan liikunnan strategista suunnittelua, joka perustuu arvioon soveltavan liikunnan palvelujen nykytilanteesta, kehittämistarpeista ja

käytettävissä olevista resursseista. Vantaan liikkumisohjelmassa kerrotaan tarkemmin toimenpiteistä myös soveltavan liikunnan osalta.

Liikunnan palvelualueella tarjotaan erityisryhmien liikuntaa henkilöille, joilla on vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen vuoksi vaikeuksia osallistua yleisiin liikuntaryhmiin. Maksuttomat virtuaalijumpat mahdollistavat liikkumisen kotoa käsin niille, jotka eivät halua tai pysty osallistumaan yleisiin ohjattuihin ryhmiin. Erityisryhmille suunnattuihin liikuntaryhmiin on mahdollista osallistua yhdessä oman avustajan kanssa. Erityisryhmien liikkumista tuetaan diagnooseihin perustuvilla alennuskorteilla. Kortit oikeuttavat alennettuihin hintoihin sarja- ja kausikorteista sekä tietyissä tapauksissa sisältävät avustajaetuuden. Liikunnan palvelualueen tapahtumiin tuodaan soveltavan liikunnan kokeilupisteitä. Lajikokeilujen avulla tarjotaan tietoa soveltavasta liikunnasta sekä annetaan mahdollisuus asettua toimintarajoitteisen liikkujan asemaan esim. näkökyvyn simulaatiolasien avulla.

Uudet liikuntapaikat suunnitellaan esteettömiksi ja vanhoja tiloja parannetaan peruskorjausten yhteydessä esteettömämpään suuntaan. Liikuntapaikkojen esteettömyyskuvailua pyritään kehittämään kaupungin verkkosivuilla yhdessä viestinnän kanssa. Tällä hetkellä esteettömyystiedot ovat saatavilla kaikkien uimahallien osalta, mutta muiden sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen osalta on puutteita. Tikkurilan ja Myyrmäen uimahalleissa on erityisryhmille suunnattuja sauna-, uinti- ja kuntosalivuoroja, jotka antavat omatoimisen liikunnan mahdollisuuden niille, jotka eivät voi käyttää yleisiä tiloja tai vuoroja.

Soveltavaa liikuntaa kehitetään myös erilaisissa hankkeissa. Erityisen hyvää liikuntaa -hankkeessa on kehitetty olemassa olevia soveltavan liikunnan palveluita ja luotu uutta toimintaa erityisryhmiin kuuluville kuntalaisille yhteistyössä yhdistysten kanssa. Soveltavan liikunnan kohdeavustusta voivat hakea toimijat, jotka järjestävät harrasteliikuntatoimintaa vammaisille, sairaille tai toimintakyvyltään heikentyneille henkilöille ja muille, joille toiminnan järjestäminen edellyttää soveltamista tai erityisosaamista. Yhdistyksille on järjestetty soveltavan liikunnan starttikoulutus madaltamaan kynnystä kaikille avoimen seuratoiminnan toteuttamiseksi.

2.2.3 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Moninaisuuden huomioiminen on osa palvelualueen palvelutarjontaa. Palvelualueella lisätään tietoisuutta vammaisista henkilöistä kouluttamalla henkilökuntaa vammaisuudesta ja vammaisten henkilöiden oikeuksista ja heidän kohtaamisestaan sekä esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Palvelualueella pyritään parantamaan vammaisten henkilöiden työllisyyttä lisäämällä tietoisuutta vammaisten henkilöiden kyvyistä ja rekrytoimalla vammaisia sopiviin tehtäviin.

Vantaan kaupunginkirjastoon hankitaan monenlaista kirjallisuutta, joissa neuropsykiatrisia haasteita käsitellään eri tavoilla ja eri näkökulmista. Aineistoa hankitaan mm. suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Selkokieliä kirjoja on kirjastojen kokoelmissa sekä lapsille, nuorille että aikuisille. Nepsy-aiheista aineistoa on koostettu omiksi kokonaisuuksiksi Helmet-verkkopalveluun sekä Tikkurilan kirjastossa on pilotoitu nepsylainaamoja. Aineistoja nostetaan esille kirjastotiloissa vuosittain myös Autismitietoisuuden viikolla.

Kirjastoissa korjataan tiloja ja kulkuväyliä esteettömämmiksi ja uudisrakennuksia suunniteltaessa huomioidaan esteettömyys jo suunnitteluvaiheessa. Ovien avaaminen tehdään helpoksi erilaisten apuvälineiden kanssa liikkuville. Kirjastoissa hankitaan kuulovammaisia varten induktiosilmukat asiakaspalvelupisteisiin. Kirjaston tilojen opastetekstit ovat myös pistekirjoituksella. Kirjastoja uudistettaessa on kiinnitetty huomiota sekä tapahtumatoiminnan että hiljaisen työskentelyn mahdollistamiseen, mutta tulevaisuudessa tilauudistuksissa myös Vantaan kokemusasiantuntijapankin tai kolmannen sektorin kokemusasiantuntijoita on tarkoitus hyödyntää, ja tähän voidaan ottaa mukaan neurokirjon kokemusasiantuntijoiden näkökulma.

Kulttuuritapahtumat, kuten festivaalit ja muut ulkona järjestettävät tapahtumat, toteutetaan lähtökohtaisesti siten, että niihin on pääsy myös apuvälineitä käyttävillä henkilöillä. Kulttuuritoiminta- ja tilat -yksikkö ohjaa yhteistyökumppaneita järjestämään esteettömiä palveluita. Selkokielen viestintään panostetaan. Tapahtumaviestinnässä viestitään myös tilojen ja tapahtumien fyysisestä saavutettavuudesta.

Kulttuuritalo Martinus ja Lumosali ovat esteettömiä ja kummassakin tilassa on pyörätuolipaikkoja. Avustaja pääsee aina maksutta tapahtumaan sellaisen asiakkaan kanssa, joka tarvitsee avustajaa päivittäisiin toimiinsa. Kulttuuritalo Martinuksessa ja Lumosalissa neurokirjon henkilöille tarjotaan muun muassa induktiosilmukka, painotyyny, kuulosuojaimia ja aistivälineitä. Lapsille on myös kuvaopasteet konserteissa ja esityksissä toimimiseen. Tiloihin on mahdollista tilata esteettömyyskartoitus, jossa selvitetään laajasti tilojen esteettömyyttä. Samassa yhteydessä selvitetään myös

neuroepätyypillisten henkilöiden erityistarpeet ja mahdolliset toimenpiteet. Tulevaisuudessa yksikkö ottaa esille yhteistyökumppaneiden kanssa myös neuroepätyypillisten henkilöiden erityistarpeet.

Taidemuseo Artsissa ja Vantaan kaupunginmuseossa on vielä parannettavaa neurokirjon henkilöiden erityistarpeiden huomioidussa. Kaupunginmuseon yleisötyössä museolehtori toimittaa pyydettäessä erityisryhmien toivomaa tietoa kulloinkin esillä olevasta näyttelystä ja toiminnasta. Museot ovat pyrkineet tekemään viestinnästä mahdollisimman selkokieleistä. Museoissa asiakkaiden erityistarpeiden huomiointi nähdään tärkeänä ja toimenpiteitä tullaan tekemään. Henkilöstön kouluttamiselle on selkeä tarve.

Lastenkulttuurin ohjelmistossa huomioidaan erityisryhmille soveltuva esitystarjonta ja viestinnässä painotetaan selkokieleisyyttä. Jokaisesta lastenkulttuurikeskuksesta eli Pessistä, Toteemista ja Pyykkituvasta löytyy lainattavia aistivälinekasseja ja kuvatuksia toiminnanohjaukseen (mm. näyttely-, työpaja- ja esitysvierailut). Työpajoissa ja kesäleireillä kysytään osallistujien erityisen tuen tarve ja siihen vastataan.

Lastenkulttuurin asiakkaille suunnatut kyselyt ovat kuvatuettuja. Lastenkulttuurin henkilöstö on käynyt selkokielekoulutuksen, ja osa henkilöstöstä on käynyt myös Kuntoutussäätiön erityistä tukea tarvitsevien lasten ohjausta koskevan koulutuksen.

Palvelualueella mahdollistetaan vammaisten esiintyjien ja taiteilijoiden toiminta taiteilijoina ja artisteina yhdenvertaisesti vammattomien kanssa. Vammaisten henkilöiden representaatioon taiteessa kiinnitetään huomiota niin, että vammaisia henkilöitä ja heidän

elämäänsä pyritään representoimaan heidän todellisesta elämästään käsin ja heidän itsensä toimesta. Vammaisin henkilöihin suhtaudutaan yhdenvertaisina toimijoina kulttuurin ja taiteen alueella, ja heidän oikeutensa toimijuuteen turvataan.

2.2.4 Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Toiminnassa huomioidaan moninaisuus ja palveluja pyritään kehittämään niin, että kaikki väestöryhmät pystyisivät tasavertaisesti hyödyntämään palveluita ja osallistumaan toimintaan. Esimerkiksi alueelliset yhteisötapaamiset järjestetään hybriditilaisuuksina. Kaupungin palautekanavassa voi jättää palautteen palvelualueen toiminnasta epäkohtia huomatessaan, näin tietoisuus lisääntyy ja palveluja pystytään parantamaan. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa toteutettiin henkilöstölle keväällä 2023 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely, jonka pohjalta pystytään nostamaan kehittämis ehdotuksiksi teemoja, joissa henkilöstön osaamista ja tietoisuutta voidaan kasvattaa.

Nuorisotyöstä viestitään monikanavaisesti ja selkokieliisyyteen kiinnitetään huomiota. Kaupungin avoimet kohtaamispaikat ja asukastilat ovat pääsääntöisesti esteettömiä ja kaikissa on induktiosilmukat. Uusien nuorisotilojen suunnittelussa otetaan esteettömyys huomioon, ja käytössä olevien nuorisotilojen remonttien yhteydessä niitä parannetaan esteettömämmäksi ja saavutettavammaksi. Nuorisotyö on avointa kaikille kohderyhmään ikänsä puolesta kuuluville. Nuorisotyössä mahdollistetaan nuorille digitaalinen kohtaaminen erilaisilla alustoilla (Discord, Habbo, Instagram). Digitaalisten alustojen kautta nuoret voivat kohdata toisiaan ja turvallisia aikuisia.

Rikos- ja riita-asioiden sovittelussa tilat ovat esteettömät ja tarvittaessa tehdään tarvittavia tilajärjestelyjä ja avustajan käyttö on sallittua. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu tuotetaan siten, että vammaisuus ei estä osallistumista sovitteluun. Esimerkiksi kuulovammaisille viittomatulkkaus tilataan ja kustannetaan sovittelutoimistosta.

Asukastiloilla annetaan osana kaupungin digitukiverkostoa digitukea, joka on sähköisen asioinnin, palveluiden ja laitteiden käytön tukea. Tavoitteena on auttaa itsenäiseen ja turvalliseen laitteen käyttöön ja asiointiin. Digituki asukastiloissa annetaan lähitukena.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksilla tuetaan Vantaalla toimivia järjestöjä, mukaan lukien vammaisjärjestöt. Avustusten tavoitteena on edistää hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta sekä ehkäistä syrjäytymistä.

2.2.5 Yhteiset palvelut

Kaupunkitasoinen osallisuuden edistäminen on asetettu toimialan yhteisissä palveluissa sijaitsevan viestintä- ja vuorovaikutusyksikön osallisuuspalveluiden tehtäväksi. Kaupunkitasoisesti osallisuutta linjaa valtuustokauden 2022–2025 kestävä Osallistuva Vantaa -ohjelma. Ohjelman tavoitteena on, että kaikilla vantaalaisilla on mahdollisuus tulla kuulluksi ja kokea osallisuutta yhdenvertaisesti.

Osallisuusohjelman yksi teema on hiljaisten ryhmien osallisuuden tukeminen. Tämän teeman tavoitteissa on syrjäytymisvaarassa olevien osallisuuden tukeminen. Sen toimenpiteet ovat:

- Luomme uusia toimintamalleja.
- Edistämme kokemusasiantuntijoiden hyödyntämistä.

- Lisäämme osaamista esteettömien ja saavutettavien tilaisuuksien järjestämisestä.

Toimenpiteiden avulla vahvistetaan myös vammaisten henkilöiden osallisuutta. Ohjelmakauden aikana on edistetty esimerkiksi kaupungin tilaisuuksien viittomakielen tulkkauksia.

Vammaisten henkilöiden osallisuutta ja äänen kuulumista päätöksenteossa edistää kaupunkitasoisesti vaikuttamistoimielimistä vammaisneuvosto, jonka koordinaattori sijaitsee organisaatiossa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisten palveluiden viestintä- ja vuorovaikutusyksikössä.

Kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä (hyte-työtä) koordinoidaan toimialan yhteisistä palveluista. Hyte-työn keskeisiä tehtäviä ovat vuosittaisen hyvinvointikatsauksen sekä valtuustokausittaisten hyvinvointisuunnitelman ja laajan hyvinvointikertomuksen toteuttaminen. Nämä ovat keskeisiä välineitä myös vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja arviointiin.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan viestintä toimii samalla tavoin verkkosivusisältöjen osalta kuin muutkin toimialat.

Saavutettavuusvaatimusten täyttyminen on otettu huomioon verkkosivustoilla, ja hyvin merkittävä osa sisällöstä on jo täysin saavutettavuusvaatimusten mukaisia. Lisäksi saavutettavuus huomioidaan sosiaalisen median julkaisuissa muun muassa kuvien alt-tekstein ja videoiden tekstityksin. Kaikessa viestinnässä pyrimme selkeään kieleen, sekä siihen, että viestinnän käyttämissä kuvasisällöissä näkyy mahdollisimman laajasti vantaalaisten kirjo.

Yhteisissä palveluissa vastataan kaupungin verkkokaupasta, tapahtuma- ja harrastuskalenterista sekä avustustenhakujärjestelmästä. Pyrimme vaikuttamaan tietojärjestelmien toimittajiin saavutettavuusvaatimusten toteuttamiseksi. Saavutettavuuskorjauksia tehdään, jos puutteita huomataan. Mikäli korjaukset eivät ole mahdollisia, otamme seuraavalla kerralla tietojärjestelmää kilpailutettaessa saavutettavuuskriteerit vähimmäisvaatimuksiksi.

Vantaan Kuusijärven vierailijakokemuksen ja palvelujen kehittämisen visiona on alueen kehittäminen kohti saavutettavaa luonto- ja virkistyskohdetta. Saavutettavuudella tarkoitetaan sijaintia, alueelle saapumista ja yhdenvertaisia kokemuksia. Luonto- ja virkistyskohteella tarkoitetaan saunomista, uimista ja luonnossa liikkumista kaikkina vuodenaikoina. Vantaan Kuusijärven alueen saavutettavuutta parannetaan parasta aikaa esteettömiä retkeilyrakenteita, palvelurakennuksia ja kestäviä kulkuyhteyksiä kehittämällä.

2.2.6. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle

Ohjelman valmistelua varten toteutetussa kyselyssä esiin nousi suuresti tarve lisätä erityisesti lasten ja nuorten monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Harrastuksiin valikoimaa kaivataan lisää niin liikunnan, kulttuurin kuin muidenkin teemojen puolelta. Vapaa-ajantoimintojen paikkojen esteettömyydestä pitäisi huolehtia. Erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret pystyvät osallistumaan monesti tavalliseen harrastustoimintaan, kun ohjaajien ja avustajien määrä on riittävä sekä tilat ja ryhmäkoot sopivia. Ohjelman valmistelun yhteydessä tehdyssä kyselyssä vantaalaiset vammaiset henkilöt, heidän omaisensa ja vammaisjärjestöt peräänkuuluttivat myös riittävästi

päteviä työntekijöitä niin kouluun kuin vapaa-ajalle harrastusten pariin. Vantaalaisten harrastustoimijoiden, ohjaajien ja avustajien osaamista erityisryhmien tarvitsemasta tuesta tuetaan nyt Harrastusten Vantaan kautta. Tämänlaista työtä on hyvä jatkaa myös tulevaisuudessa.

Kyselyn vastaajat nostivat esiin neuropsykiatrisiin haasteisiin (nepsy) liittyvän osaamisen vahvistamisen. Tämä aihe on toimialla nostettu myös esiin esimerkiksi kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toiminnassa. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut ovat tunnistanee tähän liittyviä kehittämiskohteita. Toimenpiteitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi tullaan tekemään. Palveluja kehitetään systemaattisesti jo olemassa olevien toimintasuunnitelmien puitteissa. Lastenkulttuurin palveluista otetaan mallia ja selvitetään, kuinka myös muihin yksiköihin voidaan tuoda samoja käytänteitä.

Kehittämiskohteeksi koko toimialalle valittiin neuropsykiatristen haasteiden omaavien parempi huomioiminen. Heihin liittyvää osaamista ja tietoisuutta lisätään kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla kaikilla palvelualueilla.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Neuropsykiatrisia haasteita omaavia huomioidaan paremmin kaupungin palveluissa. Heihin liittyvää osaamista ja tietoisuutta lisätään.	Arviointi tehdyistä toimista.	2025

2.3. Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialalla rakennusten suunnittelussa lähtökohtana on valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 ja pelastuslaki 379/2011, jossa säädetään esimerkiksi pelastusteiden ja kulkureittien esteettömyydestä.

2.3.1. Osallisuus päätöksenteossa ja yhdenvertaisena kuntalaisena

Vantaan kaupunkiympäristön osallisuussuunnitelman tavoite on, että tiedonsaanti, osallistuminen ja vaikuttaminen on helppoa ja mahdollista kaikille. Tarjoamme asukkaille aitoja mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa. Tätä tukee se, että tarjoamme saavutettavaa tietoa kaupungin suunnittelusta kaikille kuntalaisille ja erilaisia vaikuttamisen paikkoja ja tilaisuuksia, joissa on otettu huomioon niiden saavutettavuus. Vammaisneuvoston edustajia on mukana erilaisten esteettömyyteen liittyvien hankkeiden ohjausryhmissä, ja hankkeita sekä muita toimintoja esitellään vammaisneuvostossa säännöllisesti.

2.3.2. Esteettömyys ja saavutettavuus

Kaupunkiympäristön toimialalla toimitilahankkeet suunnitellaan esteettömiksi lähtökohtina valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 ja ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä 2018.

Katujen kunnossapito ja talvella lumien auraus vaikuttavat suoraan liikkumismahdollisuuksiin. Esteettömyys on tässäkin tavoitteena, mutta tässä on usein puutteita, johtuen esimerkiksi katuympäristöissä olevista remonteista ja yllättävistä lumisateista.

Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja ja esteettömiä. Ovien avausmekanismit on tehtävä helpoiksi käyttää pyörätuolin, rollaattorin tai lastenvaunujen kanssa liikuttaessa. Rakennusluvan yhteydessä jokaisesta hankkeesta laaditaan rakennusluvan edellyttämä liikkumis- ja esteettömyys selvitys. Vammaisneuvoston rakennustyöryhmä antaa kohteista lausuntoja rakennuslupakäsittelyn aikana.

Vammaisneuvoston rakennustyöryhmässä on mukana kaupunkiympäristön edustaja.

Julkisten toimitilojen esteettömyyteen liittyvissä puutteissa Vantaalla korostuvat vanhat toimitilat, jotka on rakennettu ennen nykyisten esteettömyysnormien ja -toimintatapojen kehittymistä.

Katu- ja puistoalueet suunnitellaan ja rakennetaan aina esteettömyyden perus- tai erikoistason mukaisina. Vantaalla on esteettömyydelle ulkoalueilla käytössä SuRaKu-ohjeiston mukainen määrittely, jossa on määriteltä kaksi tavoitetasoa: erikois- ja perustaso. Perustaso edustaa hyvää esteettömyyden tasoa sekä mahdollistaa pääosin kaikkien käyttäjäryhmien esteettömän liikkumisen ja toimimisen rakennetussa ympäristössä. Erikoistason alueet määritellään puolestaan palvelutarjonnan ja käytön mukaan. Ne ovat alueita, reittejä tai kohteita, joilta vaaditaan tavallista suurempaa esteettömyyttä.

Perustason kohteet:

- koulujen ja oppilaitosten ympäristöt
- päiväkotien ympäristöt
- kirjastojen ja museoiden ympäristöt
- kirkkojen ja seurakuntien ympäristöt
- uimahallien ympäristöt

- muiden julkisten ja yksityisten palveluiden ympäristöt.

Erikoistason kohteet:

- kävelykatuympäristöt
- keskusta-alueet, joilla on paljon julkisia palveluita
- palvelukeskusten ja -talojen ympäristöt
- sairaaloiden ja terveysasemien ympäristöt
- muut vanhus- ja vammaispalveluiden toimintapaikkojen ympäristöt
- julkisen liikenteen terminaali- ja pysäkkialueet
- liikunta- ja leikkipaikat, joissa on kiinnitetty erityisesti huomiota niiden soveltuvuuteen eri käyttäjäryhmille
- erityiset esteettömät reitit esimerkiksi virkistysalueilla.

Joukkoliikenteen esteettömyyteen panostetaan yhdessä HSL:n kanssa: kalusto on matalalattiaista ja henkilökuntaa koulutetaan huomioimaan esteettömyysasiat ja erilaisten liikkujien tarpeet. Asemat ja pysäkit suunnitellaan ja rakennetaan siten, että joukkoliikenteen käyttäminen on mahdollisimman helppoa kaikille. Vantaan ratikan suunnittelussa esteettömyyteen kiinnitetään huomiota. Yhteistyötä ratikan suunnittelussa on tehty esimerkiksi vammais- ja vanhusneuvostojen kanssa.

Kaupungin toimitiloissa olevat induktiosilmukat on kartoitettu kaupunkitasoisesti kesällä 2023. Induktiosilmukoita ja muita esteettömyyteen liittyviä asioita tarkastellaan aina toimitilajohtamisen kunnossapidon teknisten isännöitsijöiden tekemissä toimitila-auditoinneissa.

2.3.3. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkiympäristön toimialalle

Kaupungin kiinteistöjen kohdalla esteettömyyteen liittyvissä puutteissa korostuvat Vantaalla vanhat toimitilat, jotka on tärkeää saattaa nykyisten esteettömyysnormien mukaisiksi. Esiin nousi myös kulkuväylien, erityisesti jalankulun väylien ja julkisen liikenteen pysäköintipaikoille menevien reittien, kunnossapito erityisesti talvella. Esteettömyyttä tulee kaupunkiympäristön toimialalla katsoa laajalaisesti erilaisten toimintarajoitteiden näkökulmasta.

Kaupunkiympäristön toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Parannamme kaupungin toimitilojen esteettömyyttä kunnossapidon auditointien pohjalta aina perusparannusten yhteydessä. Esteettömyyden parantamisessa otetaan huomioon vuonna 2023 tehty selvitys tilojen induktiosilmukoiden kunnosta ja ylläpitotarpeesta.	Arviointi 2024–2025 toteutetuista perusparannuksista esteettömyyden näkökulmasta.	2025

2.4. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala koostuu neljästä palvelualueesta: varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus ja ruotsinkieliset palvelut. Näiden lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, jotka tukevat koko toimialaa. Vammaispoliittisen ohjelman näkökulmasta tämän toimialan tärkeimpiä näkökulmia ovat oikeus oppimiseen ja osallisuus yhdenvertaisena kuntalaisena.

Kaikilla palvelualueilla lapsilla on mahdollisuus toimia yhdessä niin sanotusti normaalisti kehittyvien kanssa mahdollisimman monenlaisissa tilanteissa. Työntekijöiden tehtävänä on tarjota lisäapua lapselle, joka sitä tarvitsee. Kehitysvammaisten oppilaiden opetusryhmiä on kaikilla palvelualueilla (pois lukien ruotsinkieliset oppilaat, joiden opetus järjestetään Helsingissä). Muiden vamma ryhmien osalta oppilaat integroituvat eri tukimuotoja hyödyntäen yleisopetukseen tai yleisopetuksen erityisryhmiin omaan lähikouluun. Työyhteisöissä keskustellaan inklusiivisten arvojen, kuten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon huomioimisesta käytännön työssä.

Saavutettavuuden näkökulmasta avustamispalveluissa pyritään lisäämään viittomakielen osaamista ja mahdollisuus tulkitsemispalveluihin on muun muassa viittomakielisillä lapsilla. Vuorovaikutusta ja kommunikaatiota tukevien menetelmien käytön osaamista vahvistetaan henkilöstöä kouluttamalla. Huomioidaan myös menetelmät, joilla lasten välistä vuorovaikutusta tuetaan.

Koulujen oppimateriaalin osalta huomioidaan saavutettavuuden vaatimukset ja oppilailla on oikeus tarvittavaan tulkkaus- ja tulkitsemispalveluun. Vaihtoehtoisten kommunikointimenetelmien osaamista tarvitaan entistä enemmän, ja henkilöstöä pyritään

kouluttamaan tähän. Osaavan henkilöstön rekrytoinnissa on haasteita. Toisen asteen kohdalta saavutettavuutta on lähdetty edistämään, mutta siinä on kuitenkin vielä kehitettävää.

2.4.1. Varhaiskasvatus

Lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen varhaiskasvatuksessa on vahvistettu 1.8.2022 voimaan astuneella varhaiskasvatuslailla. Tuen antamisessa tulee huomioida inklusiiviset periaatteet.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien opetus sekä henkilön ja huoltajien konsultointi pyritään järjestämään kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä lapsen tuen tarpeesta riippumatta. Valtion erityisavustukset varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvon ja laadun edistämiseksi, sekä oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseksi on kohdennettu sekä henkilöstön osaamiseen kehittämiseen että lisähenkilöstön palkkaamiseen (mm. lapsi- ja perheohjaajat, kehittäjäopettajat ja muut avustajat).

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa jokaiselle lapselle tehdään lapsikohtainen suunnitelma yhdessä huoltajien ja mahdollisten muiden yhteistyötahojen kanssa, ja tätä suunnitelmaa tehtäessä ja arvioitaessa lapsen osallisuus tulee huomioida. Lapsilla on oikeus tarvitsemaansa tukeen, kuten avustamiseen, tulkitsemiseen ja apuvälineiden käyttöön. Varmistamme, että huoltajilla on tieto näistä oikeuksista.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa varmistetaan, että lapsi kokee olevansa tervetullut ja kuuluvansa ryhmään. Lapsen osallisuutta ryhmässä mahdollistetaan esimerkiksi siten, että lapsi saa riittävän tuen kyetäkseen osallistumaan leikkiin. Lapsille tarjotaan ja järjestetään tietoisesti mahdollisuuksia valintojen tekemiseen, ja mahdollistetaan valintojen tekeminen ja osallisuus erilaisten menetelmien kautta.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on osa Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaa, joka velvoittaa työntekijöiden työtä. Lisäksi päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa on kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa uusien päiväkotien suunnittelussa esteettömyys huomioidaan. Lisäksi vanhojen rakennusten tiloja muokataan tarvittaessa mahdollisuuksien mukaan.

2.4.2 Perusopetus

Vammaisopetusta järjestetään Vantaalla 17 koulussa.

Vammaisopetuksessa on noin 400 oppilasta, jotka jakautuvat oppiaineittain (OA) ja toiminta-alueittain (TOI) opiskeleviin.

Vammaisopetusta tarvitsevien lasten määrä on kasvussa.

Kehitysvammaisille lapsille järjestetään päivätoimintaa vammaisopetusta antavien koulujen yhteydessä. Lisäksi koulujen lomakautena on lomatoimintaa, jota järjestetään keskitetysti viidessä koulussa. Kaupunki järjestää toiminnan hyvinvointialueen tilaamana, ja siellä työskentelevät koulujen omat koulunkäyntiohjaajat ja oppilashoitajat. Päivä- ja lomatoimintaan voivat hakea vammaisopetuksen oppilaat erillisellä hakulomakkeella. Päätös osallistumisesta tehdään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaispalveluissa. Toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa vanhempien työssäkäynti tai opiskelu.

Perusopetuksessa on tehty panostukset oppilaanohjaukseen ja ohjauksen kehittämiseen erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden osalta. Perusopetuksen päättäneiden oppilaiden jatkosijoittumista seurataan.

Haasteena on vammaisopetuksen päättäneiden oppilaiden sijoittuminen toisen asteen opintoihin. Perusopetuksessa yhteisöllisiin oppilashuoltoryhmiin osallistuu edustaja vammaisopetuksesta. Oppilaiden kuulemisessa huomioidaan myös erilaiset tavat kommunikoida ja tarjotaan kommunikoinnin tukea. Oppilailla on oikeus tarvittaessa saada tulkkipalvelua, tulkitsemispalvelua tai avustajan palvelua.

Peruskouluilla on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ja erilliset suunnitelmat kiusaamisen ehkäisemiseksi. Lisäksi peruskouluissa kaikilla oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada ja käyttää oppilashuollon palveluja. Perusopetuksessa koulujen tilasuunnittelussa huomioidaan esteettömyys.

2.4.3 Toisen asteen koulutus

Kaupungin lukioissa ja Vantaan ammattiopisto Variassa tarjotaan tarvittavaa tukea tilannekohtaisesti. Kaupunki ei järjestä vaativaa erityistä tukea tarvitsevien koulutusta, sillä kaupungilla ei ole TELMA-koulutuksen järjestämislupaa. TELMA-koulutus on työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta, joka on tarkoitettu hyvin laajaa vaativaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Oppivelvollisuuden laajeneminen on tuonut haasteita muun muassa opiskelupaikkojen riittävyyden näkökulmasta. Valtakunnallisesti on lisätty TELMA-koulutuspaikkoja ja nykyisellään koulutuspaikkojen määrä vastaa melko hyvin tarvetta. Ruotsinkielisille opiskelijoille ei ole paikkoja pääkaupunkiseudulla.

Ohjauskäytänteet vaativat kehittämistä asuinkunnan osalta, eli ilman opiskelupaikkaa olevien nuorten kohdalla: yksittäistapauksissa

muodostuu pitkiä odotusaikoja, kun sopivaa koulutuspaikkaa järjestetään.

Ennen oppivelvollisuuden laajentamista pieni joukko nuoria siirtyi vammaispalveluiden päivätoiminnan palveluihin perusopetuksen päättymisen jälkeen. Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä kaikille peruskoulun päättäneille tulee löytää opiskelupaikka. Tähän tarpeeseen ei pystytty heti oppivelvollisuuden laajenemisen tapahtuessa 2021 täysin vastaamaan ja yksittäisten nuorten kohdalla tämä näkyi niin, että he joutuivat odottamaan opiskelupaikan saamista tarkoituksenmukaista pidemmän ajan.

Erityisoppilaitokset ja Vantaan kaupunki ovat kuitenkin kehittäneet viime vuosina satelliittiopetusta päivätoimintakeskuksissa, joiden kautta voidaan turvata oikeus opiskeluun myös päivätoimintaa tarvitseville vammaisille nuorille. Lisäksi valtakunnallisesti on lisätty TELMA-koulutuspaikkoja ja nykyisellään koulutuspaikkojen määrä vastaa melko hyvin tarvetta. Vantaalla tehdään aktiivista yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välillä, ja tällä yhteistyöllä pystytään ennakoimaan ja vastaamaan vuosittain perusopetuksesta siirtyvien vammaisten oppijoiden koulutustarpeeseen myös toisella asteella.

Toisella asteella vammaisten henkilöiden osallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on huomioitu osana kaikkea muuta tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja osallisuussuunnittelua eli niistä ei ole erillistä suunnitelmaa. Osallisuus on huomioitu osana muuta toimintakulttuuria. Tukipalveluja tarjotaan tarvittaessa. Toisen asteen oppilaitokset ovat esteettömiä.

2.4.4 Ruotsinkieliset palvelut

Ruotsinkielisellä palvelualueella on neljä kunnallista päiväkotia ja kolme esikoulua, neljä ruotsinkielistä 1.–6. luokkaa opettavaa peruskoulua, yksi 7.–9. luokkaa opettava peruskoulu ja yksi lukio.

Oppilailla, joilla on lieviä oppimis- tai sopeutumisvaikeuksia, on oikeus erityisopetukseen omassa lähikoulussa. Osa-aikainen erityisopetus on tukiopestusta vahvempi tukimuoto, ja sitä antaa erityisopettaja joko muun opetuksen yhteydessä tai klinikkamuotoisessa väliaikaisessa pienryhmässä.

Ruotsinkieliset 1.–6. luokan koulut ovat kooltaan 42–176 oppilasta. Ruotsinkielisen toiminnan luonteen ja laajuuden takia ei ole vammaisten lasten eduksi, että vaativa erityisopetus järjestettäisiin kaikissa neljässä alakoulussa. Jos kolmen opettajan kouluissa olisi myös pienryhmätoimintaa, ei olisi tarpeeksi oppilaita pienryhmien perustamiseen. Ei ole lasten edun mukaista eristää heitä yksityisopetukseen.

Jotta ruotsinkieliset vaativaa erityistä tukea tarvitsevat lapset saisivat samat mahdollisuudet laadukkaaseen erityisopetukseen, opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto on päättänyt, että vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus ja erityisluokanopettajien pienryhmäopetus on keskitetty Dickursby skolaniin vuosiluokkien 1.–6. oppilaille, ja Helsingin skolaniin vuosiluokkien 7.–9. oppilaille. Näin voidaan keskittää osaaminen yhteen paikkaan.

Kehitysvammaisille perusopetuksen oppilaille Vantaalla on yhteistyösopimus Helsingin Zacharias Topeliuksen koulun kanssa. Sopimus koskee vaativan erityisen tuen opetusta, eli ns. vammaisopetusta, oppilaille, joilla on pidennetty oppivelvollisuus. Kehitysvammaisille lapsille järjestetään päivätoimintaa Zacharias Topeliuksen koulun yhteydessä.

Palvelualueella on yksi koordinoiva erityisopettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Lapset, joilla on erityisen tuen tarpeita, saavat tukea erityisopettajilta. Ruotsinkielisten kehitysvammaisten lasten varhaiskasvatuksessa on Vantaalla puutteita. Vantaalla ei ole yhteistyösopimusta minkään tahon kanssa, joka pystyisi järjestämään varhaiskasvatuspalveluita kehitysvammaisille lapsille ruotsiksi. Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueella ei ole myöskään palvelualueena itse osaamista tai resursseja sen järjestämiseen.

2.4.5. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kasvatuksen ja oppimisen toimialalle

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan puolella osaavan henkilöstön rekrytoinnissa on haasteita. Tämä vaikuttaa mahdollisuuteen järjestää turvallista ja riittävää toimintaa kaikille lapsille. Ohjelman valmistelun yhteydessä tehdyssä kyselyssä vantaalaiset vammaiset henkilöt, heidän omaisensa ja vammaisjärjestöt peräänkuuluttivat myös riittävästi päteviä työntekijöitä niin kouluun kuin vapaa-ajalle harrastusten pariin. Vastaajat toisaalta toivoivat inklusion toteutumista opetuksessa, toisaalta erikoistumista. Lähikoulua toivotaan, mutta samalla toivotaan, että vammaisopetus olisi laadukasta ja työntekijät nimenomaan siihen pätevöityneitä. Kyselyssä nousi esiin myös tarve lisätä laajasti osaamista erityisesti neuropsykiatrisiin haasteisiin (nepsy) liittyen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tunnistetaan haasteena vammaisopetuksen päättäneiden oppilaiden sijoittuminen toisen asteen opintoihin. Oppivelvollisuuden laajeneminen on tuonut haasteita muun muassa opiskelupaikkojen riittävyyden näkökulmasta. Erityisoppilaitokset ja Vantaan kaupunki ovat kehittäneet viime vuosina satelliittiopetusta päivätoimintakeskuksissa, joiden kautta voidaan turvata oikeus opiskeluun myös päivätoimintaa tarvitseville vammaisille

nuorille. Lisäksi valtakunnallisesti on lisätty TELMA-koulutuspaikkoja ja nykyisellään koulutuspaikkojen määrä vastaa melko hyvin tarvetta. Vantaalla tehdään aktiivista yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välillä, ja tällä yhteistyöllä pystytään ennakkoimaan ja vastaamaan vuosittain perusopetuksesta siirtyvien vammaisten oppijoiden koulutustarpeeseen myös toisella asteella.

Vantaan sopimus Helsingin kanssa koskien ruotsinkielistä vammaisopetusta ei anna Vantaan ruotsinkielisille kehitysvammaisille oppilaille subjektiivista oikeutta koulupaikkaan. Jos Zacharias Topeliuksen koulussa ei ole tilaa, palvelualue joutuu järjestämään vammaisopetusta itse. Tilanne on pahentumassa, kun myös Helsingissä on yhä enemmän ruotsinkielisiä vammaisopetusta tarvitsevia lapsia. Jotta pystytään järjestämään vammaisopetusta Vantaan omissa kouluissa, tarvitaan lisää resursseja. Tällä hetkellä resurssit luokkien 1.–6. oppilaille on keskitetty yhteen kouluun, Dickursby skolaniin. Kun vammaisopetusta tarvitsevien lasten määrä kasvaa, on syytä harkita vammaisopetuksen laajentamista myös toiseen luokkien 1.–6. opetusta antavaan kouluun, eli Mårtensdals skolaniin.

Ruotsinkielisellä palvelualueella on rajallinen mahdollisuus tarjota ruotsinkielisiä varhaiskasvatuspalveluja kehitysvammaisille lapsille. Palvelualueella ei ole tarpeeksi osaamista eikä henkilöresursseja järjestämään laadukasta toimintaa huomioon ottaen kehitysvammaisten lasten tarpeet. Helsingissä on olemassa yksityinen päiväkotitoiminta, Plommonet, joka järjestää varhaiskasvatuspalveluita kehitysvammaisille ruotsinkielisille lapsille. Vantaan tulisi neuvotella yhteistyösopimus päiväkotitoiminnan Plommonetin kanssa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan liittyvät vammaispoliittiset kehittämistarpeet ovat laajoja ja vaativat vuosien pitkäjänteistä

poikkihallinnollista työtä. Tämän vammaispoliittisen ohjelman kehittämiskohteeksi valitaan vammaisten lasten kanssa työskentelevien pysyvyyden ja osaamisen vahvistaminen. Kehittämiskohde nousi esiin kyselyssä, joka toteutettiin ohjelman valmistelussa.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa myös koulutetaan erityisopettajia, jotka työllistyvät Vantaalle. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla pyritään lisäämään oman vakituisen henkilökunnan määrää. Ohjelmakauden lyhyiden vuoksi muiden kehittämiskohteiden kohdalla tämän vammaispoliittisen ohjelman tavoitteena on tehdä haasteet näkyviksi ja niiden konkreettinen ratkaisu jää seuraavalle ohjelmakaudelle.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Vammaisten lasten kanssa työskentelevien pysyvyyttä ja osaamista vahvistetaan. Henkilökunnan osaamista lisätään kouluttamalla etenkin haastavien asiakastilanteiden ennaltaehkäisyn ja niiden tilanteiden hallinnan näkökulmista.	Henkilöstölle suunnattujen koulutusten määrät, opetushenkilöstön kelpoisuus sekä vakinaisten työsuhteiden määrä kaikista työntekijöistä.	2025

3. KEHITTÄMISKOHTEET JA OHJELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Jokaiselle kaupungin toimialalle on valittu kehittämiskohde vuodelle 2025. Kehittämiskohteiden toteutuminen arvioidaan ohjelmakauden päätteeksi.

Toimiala	Kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala	Kaupungin digipalveluiden kognitiivista saavutettavuutta ja selkokieelisyyttä parannetaan. Uusien palveluiden suunnittelussa huomioidaan vammaiset henkilöt.	Digipalvelut ovat saavutettavat kaikilla toimialoilla.	2025
Kaupunki-kulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala	Neuropsykiatrisia haasteita omaavia huomioidaan paremmin kaupungin palveluissa. Heihin liittyvää osaamista ja tietoisuutta lisätään.	Arviointi tehdyistä toimista.	2025
Kaupunki-ympäristön toimiala	Parannamme kaupungin toimitilojen esteettömyyttä kunnossapidon auditointien pohjalta aina perusparannusten yhteydessä. Esteettömyyden parantamisessa otetaan huomioon vuonna 2023 tehty selvitys tilojen induktiosilmukoiden kunnosta ja ylläpitotarpeesta.	Arviointi 2024–2025 toteutetuista perusparannuksista esteettömyyden näkökulmasta.	2025
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Vammaisten lasten kanssa työskentelevien pysyvyyttä ja osaamista vahvistetaan. Henkilökunnan osaamista lisätään kouluttamalla etenkin haastavien asiakastilanteiden ennaltaehkäisyä ja niiden tilanteiden hallinnan näkökulmista.	Henkilöstölle suunnattujen koulutusten määrät, opetushenkilöstön kelpoisuus sekä vakinaisten työsuhteiden määrä kaikista työntekijöistä.	2025

Vammaispoliittista ohjelmaa seurataan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Seurannasta vastaavat hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija sekä vammaisneuvoston koordinaattori. Seurannassa ja arvioinnissa on mukana Vantaan kaupungin vammaisneuvosto.

LÄHTEET

Invalidiliitto. Saavutettavuus. www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/saavutettavuus. Luettu 9.12.2023.

Kansaneläkelaitos. (2023) Vammaistukien saajat ja maksetut etuudet.

Kansaneläkelaitos. (2023) Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut ja palvelun käyttäjät.

Kehitysvammaliitto ja Kehitysvammatuki 57 ry 2023. Mitä on kognitiivinen saavutettavuus? <https://www.selkeastimeille.fi/kognitiivinen-saavutettavuus/mita-on-kognitiivinen-saavutettavuus/>. Luettu 15.12.2023.

Kuntalaki 410/2015. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>.

Lapsiasiainvaltuutetun toimisto. (2021) Vammaisuus ja lapsen oikeudet: Lapsen elämää vamman kanssa.

Näe Nepsy 2023. <https://naenepsy.fi>. Luettu 9.12.2023

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023. Vammaiset ja erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat ja oppivelvollisuuden laajentuminen: Raportti tukipalveluista toisen asteen koulutuksessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021. Oikeus oppia. Oppimisen tuen, lapsen tuen ja inklusion edistämistoimia varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa valmisteleva työryhmän väliraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:30.

Perustuslaki 1999/731. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1999/19990731?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perustuslaki>

Sitra. Tulevaisuussanasto. <https://www.sitra.fi/tulevaisuussanasto/inkluisio>. Luettu 15.12.2023.

Sosiaali- ja terveysministeriö. Vammaispalvelulain uudistaminen. <https://stm.fi/vammaispalvelulaki>. Luettu 31.1.2025

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. Tietoa RAI-järjestelmästä.

<https://thl.fi/fi/web/ikaantyminen/palvelutarpeiden-arviointi-rai-jarjestelmalla/tietoa-rai-jarjestelmasta>. Luettu 15.12.2023.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023. [Vammaisten ja maahanmuuttaneiden ihmisten selviytyminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa \(julkari.fi\)](#)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Vammaispalveluiden käsikirja, vammaisen maahanmuuttaja. <https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/vammaisuus-yhteiskunnassa/vammainen-maahanmuuttaja>. Luettu 9.12.2023.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Vammaisuus ja väkivalta. <https://thl.fi/aiheet/vakivalta/eri-ryhmat-ja-vakivalta/vammaisuus-ja-vakivalta>. Luettu 2022.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Tietoa ja tietotarpeita vammaisuudesta: Analyysia THL:n tietotuotannosta. Työpaperi 38/2017. Helsinki: THL, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Vammaisia on työikäisistä suomalaisista 7 tai 29 prosenttia - THL-blogi. <https://blogi.thl.fi/vammaisia-on-tyoikaisista-suomalaisista-7-tai-29-prosenttia/>. Julkaistu 10.3.2016.

Teittinen, A. & Vesala, H. 2022. Vammaisten ihmisten syrjintäkokemuksia koulutuksen kentällä. Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti, 2022, Vol. 32. Vammaistutkimuksen teemanumero, Niilo Mäki -säätio. 33–49.

Vantaan kaupungin hyvinvointikatsaus 2022. https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Hyvinvointikatsaus%202022_Vantaan%20kaupunki.pdf

Vantaan kaupunki 02/2022 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole. Ne tehdään. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma strategiakaudelle 2022–2025.

[https://www.vantaa.fi/sites/default/fes/document/Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusty%C3%B6n suunnitelma strategiakaudelle 2022-2025.pdf](https://www.vantaa.fi/sites/default/fes/document/Vantaan_kaupungin_tasa-arvo-_ja_yhdenvertaisuusty%C3%B6n_suunnitelma_strategiakaudelle_2022-2025.pdf)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Alueellinen hyvinvointikertomus ja suunnitelma 2023. [https://vakehyva.fi/sites/default/files/document/Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 0.pdf](https://vakehyva.fi/sites/default/files/document/Alueellinen_hyvinvointikertomus_ja_-_suunnitelma_0.pdf)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatio (vakehyva.fi). <https://vakehyva.fi/fi/vantaan-ja-keravan-hyvinvointialueen-organisaatio>. Luettu 31.1.2025.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. [Vaikuttamistoimielimet \(vakehyva.fi\)](https://vakehyva.fi). Luettu 31.1.2025.

Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325. [Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX ®](#)

Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 2016/23.

https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sops-teksti/2016/20160027/20160027_2#idm46434449939584

10 § **Svar på Eva Tawasolis och 20 andra ledamöters motion om pantrör för flaskor och burkar intill Vandas papperskorgar**

VD/5909/00.02.00.03/2024

TeA/HW/JV/KW

Eva Tawasoli och 20 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I Finland återvinns flaskor och burkar mycket bra. Men även hos oss hamnar pantbara flaskor utanför systemet för pantåtervinning för miljontals euro.

Enligt Palautuspakkaus Oy (Palpa), som upprätthåller pantsystemet återvinns inte dryckesförpackningen om man rör sig utanför hemmet. I stadsmiljön är återvinningsgraden för dryckesförpackningar också lägre än genomsnittet.

Vi som undertecknat motionen föreslår att det intill de offentliga sopkärlen i Vanda installeras s.k. pantrör där man kan lämna dryckesförpackningar. Detta skulle bidra till en renare stadsmiljö och förbättra återvinningsgraden för dryckesförpackningar. Sannolikheten för att pantflaskor och -burkar hamnar i blandavfallet minskar och dryckesförpackningar kan samlas in direkt från ställningen utan att man behöver gräva fram dem ur sopkärlen, vilket kan sprida ut sopkärlens innehåll i miljön.

Till exempel i Helsingfors och i europeiska städer har pantrör installerats i offentliga sopkärl. Även i Vanda har sådana pantrör testats på Dickursby station som förvaltas av Trafikledsverket och de har visat sig fungera bra (HS 22.2.2021).

De som undertecknar motionen föreslår att man i Vanda ska installera s.k. pantrör vid sidan av offentliga sopkärl till exempel vid livligt trafikerade ställen, såsom stadsbanans tågstationer, stomlinjehållplatser, gågator och i butikskvarter. Med en mycket liten engångsinvestering kan vi ytterligare förbättra återvinningsgraden av pantbelagda dryckesförpackningar och göra stadsmiljön renare och trivsammare.”

Stadsfullmäktige 19.8.2024 § 31

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Eva Tawasolis och 20 andra ledamöters undertecknade motion om pantrör för flaskor och burkar i anslutning till Vandas papperskorgar

Serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Enligt underhållet finns det sammanlagt cirka 2 500 sopkärl i staden. Under fjolåret beställdes och installerades cirka 900 separata tobaksavfallskärl på sidorna av dessa i enlighet med den gällande SUP-förordningen. Beställnings- och installationspriset för dessa steg till några hundra tusen euro.

Det är möjligt att ansluta sådana pantrör som nämns i motionen till de allmänna sopkärl som staden använder. Priset på ett enskilt rör är cirka 200 euro utan mervärdesskatt, till vilket man ännu måste lägga installationskostnaderna. Som enskilt kärl är priset inte högt, men i stora mängder mångdubblas priset.

Staden har tills vidare inte förberett sig på anskaffning, installation, tömning av pantrör samt sortering och återvinning av flaskor eller burkar som lagts i dem. Dessutom bör det dras upp riktlinjer för hur de pantinkomster som följer av insamlingen ska intäktsföras till staden. I praktiken kommer tömningen av pantrör sannolikt att ske av förbipasserande pantsamlare.

Dessutom är det bra att beakta att sopkärlen i sin helhet ofta utsätts för vandalism. En del av kärlen går sönder på grund av att man letar efter flaskor och burkar, en del av kärlen utsätts för fysiskt våld eller blir föremål för klotter och dylikt, och kärl stjäls också. Därför ökar stadens renlighet och trivsel i vardagen inte alltid nödvändigtvis i och med att sopkärl eller tillhörande installationer installeras.

Underhållet överväger att experimentellt installera pantrör i vissa livliga stadsområden.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 33

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Eva Tawasoli och de 20 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade biträdande stadsdirektören sitt förslag enligt följande:

"Underhållet *testar att överväger att experimentellt* installera pantrör i vissa livliga stadsområden."

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Eva Tawasolis och 20 andra ledamöters undertecknade motion om pantrör för flaskor och burkar i anslutning till Vandas papperskorgar

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Jyrki Vättö, underhållschef, tfn 043 824 9311, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko Panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Suomessa pullot ja tölkit kierrätetään erittäin hyvin. Silti myös meillä pantillisia pulloja päätyy panttikierrätysjärjestelmän ulkopuolelle miljoonien eurojen edestä. Panttijärjestelmää ylläpitävän Palautuspakkaus Oy:n (Palpa) mukaan, juomapakkaus jää kierrättämättä etenkin, jos on liikkeellä kodin ulkopuolella. Kaupunkiympäristössä juomapakkausten kierrätysaste on myös keskiarvoa matalampi. Me aloitteen allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan julkisten jäteastioiden kylkeen asennetaan ns. panttiputket, joihin juomastiat voidaan jättää. Tämä lisäisi kaupunkiympäristön siisteyttä ja parantaisi juomapakkausten kierrätysastetta. Pantilliset pullojen ja tölkkien todennäköisyys päätyä sekajätteeseen vähenisi ja juomapakkaukset voisi kerätä suoraan telineestä ilman jäteastioiden kaivelua, mikä saattaa levittää jäteastian sisältöä ympäristöön. Esimerkiksi Helsingissä ja eurooppalaisissa kaupungeissa pullotelineitä on asennettu julkisiin roska-astioihin. Myös Vantaalla on tällaisia telineitä testattu Väyläviraston hallinnoimalla Tikkurilan asemalla ja ne ovat osoittautuneet niin toimiviksi (HS 22.2.2021). Aloitteen allekirjoittavat esittävät, että Vantaalle asennetaan julkisten jäteastioiden kylkeen ns. panttiputket esimerkiksi vilkkaasti liikennöityihin kohteisiin kuten kaupunkiradan juna-asemille, runkolinjapysäkeille, kävelykaduille ja kauppakortteleihin. Erittäin pienellä kertainvestoinnilla voimme parantaa panttillisten juomapakkausten kierrätysastetta entisestään sekä lisätä kaupunkiympäristön siisteyttä ja viihtyvyyttä. Aloite jätetään valtuuston kokouksessa 19.8.2024	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Eva Tawasoli <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tuukka Saimen 2. Niilo Kärki 3. Tiina Tuomela 4. Pirjo Luukkala 5. Vaula Norrena 6. Milad Dehghan 7. Nina Nummela 8. Jouko Jääskeläinen 9. Marjo Vacker 10. Jussi Särkelä 11. Elina Nykyri 12. Juha Suoniemi 13. Hanna Valtanen 14. Sirpa Siru Kauppinen 15. Tuire Kaimio 16. Antero Eerola 17. Mikko Viilo 18. Maija Rautavaara 19. Funda Demiri 20. Reija Friman

11 §

Svar på Funda Demiris och 19 andra ledamöters motion om ett välfärdsprogram för djur

VD/7868/00.02.00.03/2024

TeA/KHi/AV/AO/JH/MHa/ LMu/MT/SEr/EV/EJ/JK/KW

Funda Demiri och 19 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda stads verksamhet påverkar på många sätt djuren i Vanda där det också bor många andra arter. Lagen förpliktar aktörer att behandla djur på ett gott och respektfullt sätt. Dessutom är en bättre behandling av djuren ett mål som delas av många.

Av ovannämnda skäl, och framför allt för djuren själva, är det viktigt att djurens intressen och välbefinnande i större utsträckning beaktas i stadens beslutsfattande och verksamhet. Även om mycket är bra när det gäller djurskyddet i Vanda så finns det mycket att förbättra. Främjandet av djurens välbefinnande bör på stadsnivå samordnas och ses över i större utsträckning.

På många håll kan kunskaperna om beslutens eller verksamhetens konsekvenser för djuren vara grunda. Främjandet av djurens välbefinnande behöver ses i ett bredare perspektiv än det direkta djurskyddet, och det är viktigt att också de indirekta konsekvenserna beaktas, till exempel i stadens upphandling. För Vanda behövs ett välfärdsprogram för djur som är av samlande karaktär och som gör det möjligt att bättre beakta olika arters behov, främja djurens välbefinnande och rättigheter samt öka harmonisk samlevnad mellan människor och andra arter.

Vi undertecknade ledamöter föreslår att Vanda utarbetar ett välfärdsprogram för djur, där man drar upp riktlinjer för bland annat ansvar och åtgärder för att främja ärendet.”

Stadsfullmäktige 18.11.2024 § 31

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Lagen om djurvälstånd (693/2023) har varit i kraft från och med början av 2024. Syftet med den lagen är att främja djurvälståndet och att på bästa möjliga sätt skydda djur mot men för deras välfärd. Lagen tillämpas på alla djur och syftar också till att öka respekten för djur och främja god behandling av djur.

Djurvälståndet främjas på många olika sätt i stadens verksamhet och beslutsfattande. Stadsmiljöns verksamhetsområde anser att det vore bra om Vanda stad utarbetade ett eget välfärdsprogram för djur som samlar stadens verksamheter och ansvar för att främja djurvälståndet. De resurser som behövs för att utarbeta och genomföra programmet bör beaktas.

Djurskydd och hittadjursverksamhet i Vanda

I Vanda övervakar miljöcentralens övervaknings- och stadsveterinärer att lagen om djurvälstånd följs. Det årliga antalet inspektioner har ökat under de senaste åren, främst på grund av de tilläggsresurser som erhållits för tillsynen. År 2024 gjordes 450 djurskyddsinspektioner/djurskyddsbesök. En del av inspektionerna utförs utan misstanke om verksamhet som strider mot lagstiftningen (s.k. systematisk inspektion) och de utförs på platser där det bedrivs yrkesmässig djurhållning. Största delen av inspektionerna utförs dock i privata hem på basis av anmälningar om misstanke. I besluten utfärdades förelägganden eller förbud mot lagstridig verksamhet till 55 procent.

Tillsynsprogram för miljö- och hälsoskyddet innehåller en plan för tillsynen över djurens hälsa och välfärd. Programmet för 2025–2028 har godkänts av stadsmiljönämndens tillståndssektion 26.11.2024 § 129.

Enligt lagen om djurvälstånd ska kommunen inom sitt område ha en mottagningsplats för tillfällig skötsel av herrelösa hundar och katter samt andra små sällskaps- och hobbydjur som påträffas och tas fast (upphittade djur). I Vanda är mottagningsplatsen huvudstadsregionens gemensamma hittedjurshus i Vik. För närvarande är Helsingfors djurskyddsförening Hesy ry tjänsteleverantör.

Kommunala veterinärtjänster

Vanda ordnar kommunala veterinärtjänster dygnet runt för hundar, katter och andra små sällskapsdjur på mottagningen i Backas. Dessutom finns det ett avtal om vård av stora djur med miljöhälsovården i Borgåområdet. Vanda sköter ömsesidigt utanför tjänstetid den brådskande veterinärhjälpen för små sällskapsdjur i Borgåområdet. Den kommunala servicen kompletterar för sin del utbudet av privata tjänsteleverantörer och säkerställer att service finns tillgänglig dygnet runt för brådskande patienter.

Den nya veterinärvårdslagen (285/2023) träder i kraft 1.1.2026 och den kommer att påverka den kommunala veterinärservicens verksamhet och prissättning också i Vanda. Avsikten är att Vanda även i fortsättningen ska erbjuda kommunal service på basnivå och brådskande veterinärhjälp som kompletterar det privata serviceutbudet.

Naturskyddsområden, värdefulla naturobjekt och ekologiska förbindelser

Vanda har som mål att vara en naturpositiv stad före utgången av 2030. Detta innebär bland annat att man beaktar vilda djur, särskilt genom att öka arealen på de livsmiljöer som lämpar sig för dem och förbättra den ekologiska kvaliteten. Staden inrättar och upprätthåller naturskyddsområden och tryggar bevarandet av värdefulla naturobjekt genom planläggning. Dessa områden med biologisk mångfald utgör kärnan i det ekologiska nätverket och erbjuder vilda djur livsmiljöer, fortplantnings- och matplatser. De ekologiska korridorerna gör det möjligt för djuren att röra sig mellan större naturområden och tryggar därmed också djurens fortplantningsmöjligheter och genetiska variation. I planläggningen beaktas bevarandet av ekologiska förbindelser, men i fortsättningen bör man satsa allt mer på att trygga och förbättra dem.

Upprätthållandet av stadens ängar och landskapsåkrar stöder ett mångsidigt fågelbestånd, pollinerande insekter och andra mikroorganismer. Till exempel Veckalbackens tidigare jordupplagringsplats har i och med skötselåtgärderna blivit en värdefull äng med ett mångsidigt fjärilsbestånd. Pollinerarperspektivet har beaktats i den räknare för gröneffektivitet som används i samband med planläggningen, i Vandas utredning om växttak och i slåttertider vid vägkanter och dikesrenar. Det är dock skäl att fästa uppmärksamhet vid att pollinerare ska beaktas mer heltäckande t.ex. vid skötseln av grönområden och växtval.

I och med den bäckskötarverksamhet i Vanda som pågått sedan 2016 har tillståndet i den lokala småvattennaturen aktivt förbättrats. Bäckskötarna iståndsätter bland annat bäcknaturen, iståndsätter lekbäddar, avlägsnar vandringshinder och samlar sådant skräp från vattendragen som inte hör till naturen för att förbättra levnadsförhållandena för vandringsfiskar och andra vattenlevande organismer. Bäckskötarna berättar också för nyfikna förbipasserande och dem som deltar i olika invånartalkon varför bäcknaturen iståndsätts, dvs. ökar invånarnas miljömedvetenhet.

Djur i stadsplanering, byggande och skogsvård

I Vandas nya generalplan 2020 presenteras ekologiska stamförbindelser som förenar naturskyddsområden med varandra. När leder eller en bana och den ekologiska förbindelsen korsar varandra, har det i generalplanen markerats utvecklingspunkter för grönförbindelsen, som antingen är ekodukter eller undergångar där djuren kan röra sig.

Det ekologiska nätverket utredes närmare i samband med utvecklingsbilden av grönstrukturen ([de ekologiska nätverken i Vanda](#)). I Utvecklingsbilden för grönstrukturen – Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) har de ekologiska nätverk av skogiga och trädbevuxna områden samt öppna och halvöppna livsmiljöer som ska vårdas och utvecklas i stadscentrumen och i deras närområden markerats.

I stadsplaneringen och byggandet beaktas skyddade och hotade arter samt arter enligt EU:s habitatdirektiv, såsom flygekorror, fladdermöss, åkergrodan, målarmusslan och uttern. I Vanda har man gjort upp en plan för skydd av flygekorren som täcker hela staden och som styr markanvändningen och byggandet på områden som är viktiga för arten.

Vid byggande och skogsvård beaktas fåglarnas häckningstid, varvid trädfällning i princip inte utförs. I stadens anvisningar för skogsvårdens byggarbetsplatser anges det att flygekorrens och rovfåglarnas häckningsmiljöer ska beaktas och död ved bevaras. Död ved är en viktig del av skogarnas ekosystem, eftersom den utgör en livsmiljö och föda för ett stort antal insekter, svampar och hålbbyggare, såsom olika hackspettarter.

Inom skogsvården bevaras ett trädbestånd med flera trädarter, snårskogar, gamla träd och död ved. Bevarandet av miljöernas drag av naturtillstånd erbjuder livsmiljöer för vilda djur. Skogsområdena städas på skräp och avfall som inte hör till naturen och som också kan vara till skada för djuren.

I stadens nya byggnadsordning läggs det till anvisningar för fågelvänligt byggande för att minimera fågelkollisioner med glasytor.

Trots anvisningarna utförs avverknings- och byggnadsåtgärder årligen också i strid med anvisningarna, vilket innebär att det behövs tilläggsresurser för kommunikation, utbildning och tillsyn för att bättre beakta vilda djur i stadens verksamhet.

Bekämpningen av invasiva främmande arter

Under 2025 utarbetas en plan för främmande arter i Vanda med målet att effektivisera bekämpningen av främmande arter. Invasiva främmande djurarter kan hota de ursprungliga arterna genom att konkurrera om föda och livsrum, genom att jaga dem och sprida sjukdomar. Detta kan leda till att de ursprungliga arterna minskar eller till och med försvinner lokalt. Till exempel mårhundén som spridit sig till naturen i Finland konkurrerar om föda och livsrum men den inhemska räven och grävlingen.

Mårdhunden jagar också fåglar som häckar på marken. För närvarande har staden inte så mycket resurser för bekämpning av främmande arter, men de kan effektiviseras t.ex. i samarbete med lokala jaktföreningar.

Främjande av djurvälstånd inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd

I lagen om fiske har man beaktat kraven i lagen om djurvälstånd på att fiskar ska behandlas respektfullt och avlivas smärtfritt. På Vanda stads webbplats för fiske finns anvisningar om behandlingen av fiskar enligt lagen om fiske och i stadens fiskebestämmelser har man infört krokogränsningar som syftar till att påskynda en snabb frisättning av fridlysta fiskar och fiskar som inte uppfyller storlekskraven och att minska vävnadsskadorna på fiskar som ska släppas.

I Vanda stads fiskevatten beaktas öringens och laxens förökningsmöjligheter i anvisningarna för fisket genom fiske- och vadförbud i fors- och strömområden samt bäckar. Staden ordnar invånartalkon och andra talkon för att iståndsätta förökningsområden för öring och genomför också själv iståndsättningar, bland annat inom verksamheten med bäckskötare.

Vid underhållet av Vanda stads friluftsleder och skidspår beaktas djurens häckningstid. Sly som växer på vägrenarna och träd fälls efter häckningstiden, tidigast på sensommaren. Vid anläggningen av vägrenar används gräs-/växtblandningar av flera arter som gynnar insektsfaunan. Möjligheterna att rasta hundar på vintern har förbättrats med tre hundskidspår som underhålls.

Spridningen av gummikross som används på konstgräsplaner till terrängen och vattendragen förhindras med hjälp av sandfång som installerats i dagvattenbrunnar på planerna och genom placering av plogningssnö på områden där utsläppet av gummikross i naturen kan minimeras.

Främjande av djurs rättigheter och välfärd inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft

Serviceenheten för upphandlingar använder en utvärderingsprocess där man för varje upphandling bedömer de ansvarsaspekter och risker som hänför sig till upphandlingen i fråga. Djurens rättigheter och välfärd är en aspekt som finns på checklistan för ansvarsaspekter. Dessa frågor lyfts fram särskilt vid livsmedelsupphandling när kött, mjölk eller andra produkter av animaliskt ursprung konkurrensutsätts för måltidsservicen.

Vid upphandlingen av livsmedel av animaliskt ursprung betonas djurens välfärd och hälsa. Vid konkurrensutsättningen används kriterier som utvecklats nationellt. Man samarbetar med andra städer, upphandlande enheter och expertorganisationer för att utveckla bättre upphandlingskriterier och uppföljning. Det förs också en dialog med företagen för att få ut mer hållbara produkter på marknaden.

Stadsstyrelsen 24.03.2025 § 20

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Funda Demiri och de 19 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 28.4.2025 § 19

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 11

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Funda Demiris och 19 andra ledamöters undertecknade motion om ett välfärdsprogram för djur i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Kirsi Hiltunen, 1:a stadsveterinär, tfn 040 724 8590, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle	
Vantaan kaupungin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Vantaa on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite. Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin. Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Vantaalla hyvin, parannettavaa riittää. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä tulisi koordinoida ja tarkastella laajemmin kaupunkitasolla. Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset ovat tärkeä huomioida, esimerkiksi kaupungin hankintojen kautta. Vantaalle tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloä ihmisten ja muiden lajien välillä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii eläinten hyvinvoinnin edistämishjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.	<u>Aloitteen tekijät</u> Funda Demiri <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Antero Eerola 2. Milad Dehghan 3. Tiina Tuomela 4. Ida Tamminen 5. Anu Hall 6. Hanna Valtanen 7. Jari Jääskeläinen 8. Tuomas Mutanen 9. Juha Suoniemi 10. Tuire Kaimio 11. Marjo Vacker 12. Minttu Sillanpää 13. Tia Seppänen 14. Naima EL issaoui 15. Chau Nguyen 16. Reija Friman 17. Eve Rämö 18. Vaula Norrena 19. Sirpa Siru Kauppinen

12 §

Svar på Naima el Issaouis och Tarja Eklunds samt 34 andra ledamöters motion om en attraktiv, för alla invånare gemensam lekpark i Håkansböleområdet

VD/7864/00.02.00.03/2024

TeA/HW/MH/SM/KW

Naima el Issaoui och Tarja Eklund samt 34 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Befolkningsprognosen för Håkansböleområdet visar att invånarantalet kommer att öka betydligt under de närmaste åren och att också antalet barn kommer att öka i och med nytt byggande. I Håkansböleområdet finns det inte tillräckligt många lekparkar som är fritt tillgängliga för alla. Den befintliga större lekplatsen Ryttersparken i Håkansböle centrum svarar inte helt mot barnfamiljernas behov men har av praktiska skäl varit den enda möjligheten som står till allas förfogande och varit mycket populär. Parken håller nu på att köras över av daghemsbyggande eftersom det finns ett stort behov av fler daghemsplatser. Därför behöver vi en ersättande större lekpark i stället för den som går förlorad.

Vi undertecknade tycker att det i en barnvänlig kommun också ska finnas en attraktiv lekpark i stadsområdet Håkansböle.

Vi föreslår att staden i närheten av Håkansböle centrum kartlägger en lämplig plats för en ny lekpark, som skulle fungera som en mötesplats för barnfamiljer och där det skulle finnas moderna lekredskap, bänkar och också bord för äldre. En lekpark där invånare i alla åldrar tryggt kunde tillbringa tid utomhus. Inrättandet av en ny lekpark skulle förbättra barnens och familjernas vardag och främja trivselen och samhörigheten i området.”

Stadsfullmäktige 18.11.2024 § 28

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Naima el Issaouis och Tarja Eklunds samt 34 andra ledamöters undertecknade motion om en attraktiv, för alla invånare gemensam lekpark i Håkansböleområdet

Serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

I Nissbackaparken i Håkansböleområdet har i år planerats en modern och attraktiv lekplats, ett utegym och en spelplan samt en scen med läktare. Den förnyade Nissbackaparken och den nuvarande invånarlokalen kommer i framtiden att betjäna invånare i många olika åldrar. Byggandet av parken infaller uppskattningsvis 2028.

I enlighet med planen för grönområdenas servicenät planeras också Vagnbergets befintliga områdeslekplats för att bättre betjäna områdets invånare och i planen inbegrips lekredskap för barn i olika åldrar samt bord/bänkar. Planeringen beräknas börja 2026. I anslutning till Vagnbergets lekplats finns också det nuvarande parkgymmet och en parkplan.

Enligt planen för servicenätet har det föreslagits att helt nya lekparkar i Håkansböle storområde ska planeras i Kungsbacka, Brokärr, Västerkulla och Fagersta.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 34

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Naima el Issaoui och Tarja Eklund samt de 34 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:
"Planeringen av områdeslekplatsen i Vagnberget måste påskyndas redan 2025 för att ersätta den lekpark som försvinner från Sadelgränden på grund av byggandet. Utbyggnaden och planeringen av Nissas invånarpark är bra och värt att stödja, men den svarar inte mot behovet av lekparkar i Håkansböle centrum."

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Naima el Issaouis och Tarja Eklunds samt 34 andra ledamöters undertecknade motion om en attraktiv, för alla invånare gemensam lekpark i Håkansböleområdet

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Sirpa Mäkilä, parkplaneringschef, tfn 040 581 9037, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Hakunilan alueen väestöennuste osoittaa, että asukasmäärä tulee kasvamaan merkittävästi lähivuosina ja uuden rakentamisen myötä myös lasten määrä kasvaa. Hakunilan alueella ei ole riittävästi vapaasti kaikkien käytössä olevia leikkipuistoja. Nykyinen Hakunilan keskustassa oleva isompi Ratsumiehenleikkipuisto ei vastaa täysin lapsiperheiden tarpeita mutta on käytännön syistä ollut ainoana kaikkien käytettävissä olevana mahdollisuutena kuitenkin hyvin suosittu. Puisto on nyt jäämässä päiväkotirakentamisen alle koska päiväkotipaikkoja tarvitaan kipeästi lisää. Siksi tarvitsemme korvaavan isomman leikkipuiston menetettävän tilalle. Me allekirjoittaneet esitämme, että lapsiystävällisessä kunnassa on oltava myös Hakunilan suuralueella vetovoimainen leikkipuisto. Esitämme että kaupunki kartoittaa sopivan sijainnin uudelle leikkipuistolle Hakunilan keskustan lähetyvillä, joka toimisi lapsiperheiden kohtaamispaikkana, jossa olisi modernit leikkivälineet, penkkejä ja pöytiä myös vanhuksille. Leikkipuisto, jossa kaikenikäiset viettäisivät aikaa ulkona turvallisesti. Uuden leikkipuiston perustaminen parantaisi lasten ja perheiden arkea sekä edistäisi alueen viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä.	<u>Aloitteen tekijät</u> Naima el Issaoui Tarja Eklund <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Anu Hall 2. Tiina Tuomela 3. Pirjo Luokkala 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Milad Dehghan 6. Kai-Ari Lundell 7. Ida Tamminen 8. Marjo Vacker 9. Jari Sainio 10. Jussi Särkelä 11. Antero Eerola 12. Minttu Sillanpää 13. Jari Jääskeläinen 14. Mari Hynninen 15. Tuire Kaimio 16. Eeva Tikkanen 17. Faysal Abdi 18. Funda Demiri 19. Hanna Valtanen 20. Pirkko Letto 21. Minna Räsänen 22. Juha Suoniemi 23. Suvi Karhu 24. Paula Lehmuskallio 25. Sirkka-Liisa Kähärä 26. Mika Niikko 27. Tia Seppänen 28. Maija Rautavaara 29. Niilo Kärki 30. Janne Hartikainen 31. Reija Friman 32. Eve Rämö 33. Aki Mäkipernaa 34. Heli Hakala

13 §

Svar på Paula Lehmuskallios och 22 andra ledamöters motion om tillgång till stadens dataförbindelser också under semestertider utomlands

VD/699/00.02.00.03/2025

PT/LR/MP/S-AP/KW

Paula Lehmuskallio och 22 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Det är tragikomiskt att man fritt kan betala räkningar från sitt bankkonto, ta emot inkomster och föra över tillgångar osv. under sin semester, men man kan inte ta emot meddelanden som kommer via staden, för att inte tala om att delta i ett distansmöte.

Staden meddelar att den kan bevilja tillstånd att använda dator utomlands, efter eget övervägande! Men vem är den här Staden. Hen har inte svarat på förfrågningar.

”I denna tid” verkar man godkänna alla högljudda uppmaningar som man föreställer sig att har något att göra med säkerheten. Är det varsamhet inom informationstekniken eller okunnighet, en okunnighet att kräva informationssäkra leasingenheter?

Jag kan inte godkänna det att jag inte ens på min personliga dator eller mobiltelefon kan se meddelanden och besked från staden. Denna brist hindrar mig från att sköta mitt uppdrag som fullmäktigeledamot. Ett uppdrag som inte kräver att jag håller mig innanför landets gränser hela tiden.

Innan den nya fullmäktigeperioden börjar beställs nya jobbdatorer till ledamöterna och övriga förtroendevalda.

Genom min fullmäktigemotion förutsätter jag att vid leasingen av nya datorer endast reservera sådana datorer som har tillräcklig datasäkerhet, till exempel sådana som bankerna och stora företag osv. har.

Om de nuvarande datorerna är sådana, vem är då Staden som hindrar användningen av dem genom att hänvisa till datasäkerheten?

Eller är orsaken en rädsla för räkningen som följer av användningen?

Jag förutsätter också att dessa beslut inte bara är tjänstemannabeslut, utan att också de förtroendevalda är involverade, så att ”Staden” inte talar om för oss vad vi måste tro och lyda!”

Stadsfullmäktige 27.1.2025 § 28

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Paula Lehmuskallios och 22 andra ledamöters undertecknade motion om tillgång till stadens dataförbindelser också under semestertider utomlands

Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft konstaterar följande som sitt svar:

Utanför Finland har det av datassäkerhetsskäl förhindrats att logga in i stadens system med annan utrustning än stadens. Det är dock möjligt att tillåta en förbindelse för en särskilt begränsad tid för enskilda användare, begäran ska riktas till stadens IT-administration i god tid på förhand.

Begränsningen togs i bruk i januari 2024, då det förekom många dataintrång, av vilka en del också riktades mot Vanda stad. Attackerna kommer huvudsakligen från utlandet och genom denna avgränsning har en betydande del av attackerna kunnat avvärjas helt. Med den utrustning som stadens förtroendevalda erbjuds kan man fortfarande logga in i stadens system på ett heltäckande sätt från utlandet. Endast i stater med hög datasäkerhetsrisk är användningen av Vandas datasystem helt förbjuden. Dessa länder är Iran, Kina, Nigeria, Nordkorea, Vitryssland och Ryssland.

Det är också bra att beakta att iakttagandet av dataskyddet kräver särskild noggrannhet när man deltar i distansmöten eller arbetar från utlandet. Enligt 17 kap. 2 § i förvaltningsstadgan "är deltagande i slutna elektroniska sammanträden eller hybridsammanträden möjligt endast på en plats där utomstående varken kan se eller höra sekretessbelagda uppgifter." När det gäller personuppgifter följer staden dessutom EU:s förteckning över länder där användningen av personuppgifter är säker. I andra länder än de som är listade är det inte möjligt att använda extranätet för förtroendevalda.

Stadsstyrelsen 28.4.2025 § 35

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Paula Lehmuskallio och de 22 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Paula Lehmuskallios och 22 andra ledamöters undertecknade motion om tillgång till stadens dataförbindelser också under semestertider utomlands

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Matti Lampo, direktör för IT-administrationen, tfn 040 169 4802
Leena Rusanen, förvaltningsdirektör, tfn 050 314 5702
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

Valtuustoaloitteen otsikko: Mahdollisuus kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomailla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
On surkuhupaisaa, että voit vapaasti maksaa pankkitililtäsi laskuja, vastaanottaa tuloja ja siirtää varoja ym. lomasi aikana, mutta että et saa kaupungin kautta tulevia viestejä, puhumattakaan, että voisit ottaa osaa etäkokoukseen. Kaupunki ilmoittaa, että se voi myöntää koneen käyttöluvan ulkomaille harkintansa mukaan! Kuka on se Kaupunki. Hän ei vastannut kyselyyn mitään. ”Tähän aikaan” tunnutaan hyväksyvän kaikki konahdukset, joilla kuvitellaan olevan jotain tekemistä turvallisuuden kanssa. Onko tämä varovaisuutta tietotekniikassa vai osaamattomuutta, osaamattomuutta vaatia tietoturvallisia vuokralaitteita? En voi hyväksyä sitä, että en näe edes omalta henkilökohtaiselta koneeltani tai kännykästäni kaupungilta tulleita viestejä ja ilmoituksia. Tämä puute estää, minun hoitamasta valtuutetun tehtävääni. Tehtävää, joka ei edellytä minua pysymään koko ajan maan rajojen sisäpuolella. Ennen uuden kauden alkua tilataan valtuutetuille ym luottamushenkilöille uudet työkoneet. Valtuustoaloitteellani edellytän uusia koneita vuokrattaessa varaamaan vai sellaisia koneita, joissa on riittävä tietoturva, kuten esim. pankeilla ja isoilla yrityksillä jne. Jos nykyiset koneet ovat sellaisia, kuka on se Kaupunki, joka estää niiden käytön tietoturvaan vedoten? Vai onko syynä pelko käytön mukana tulevasta laskusta? Edellytän myös, että nämä päätökset eivät ole pelkästään virkamiespäätöksi, vaan luottamushenkilöt ovat mukana kuviossa, jotta ”Kaupunki” ei kerro, mitä meidän pitää uskoa ja totella! Kunnioittaen Paula Lehmuskallio, valtuutettu	<u>Aloitteen tekijät</u> Paula Lehmuskallio <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tanja Aidanjuuri 2. Vaula Norrena 3. Eve Rämö 4. Marjo Vacker 5. Tiina Tuomela 6. Milad Dehghan 7. Jussi Saramo 8. Lasse Norres 9. Tarja Eklund 10. Nina Nummela 11. Juha Järä 12. Kai-Ari Lundell 13. Juha Suoniemi 14. Janne Hartikainen 15. Markku Weckman

	16. Minna Heikkinen 17. Sami Kanerva 18. Eva Tawasoli 19. Sirpa Siru Kauppinen 20. Maarit Raja- Aho 21. Pirjo Luukkala 22. Jouko Jääskeläinen

Sammanträdet avslutat

Stadsfullmäktige 12.5.2025 § 14

Beslut:

Ordförande avslutade sammanträdet kl. 15.55.

Anvisningar för sökande av ändring 1. Besvärsanvisning

Om du är missnöjd med detta beslut kan du söka ändring i det hos **Helsingfors förvaltningsdomstol**.

Besvär kan anföras på laglighetsgrunder, dvs. om

- beslutet tillkommit i felaktig ordning
- det organ som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter och/eller
- beslutet annars strider mot lag

Du kan anföras besvär om du är kommunmedlem. Som part får du, oberoende av om du är medlem i kommunen, anföras besvär om beslutet avser dig eller om din rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet.

Om ärendet gäller fastställande av byggförbud får besvär anföras av

- den som är part
- en myndighet, om det bestämts i lag eller om besvärsrätten är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka

I ärenden som gäller godkännande av generalplaner, detaljplaner och byggnadsordning får besvär anföras av

- kommunmedlemmarna
- den som är part
- en myndighet i ärenden som gäller dess verksamhetsområde
- landskapsförbund och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen eller byggnadsordningen har konsekvenser
- en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde och inom dess geografiska område.

Inlämning av besvären

Lämna in besvären **inom 30 dagar** från beslutets delfående Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden. Besvär ska anföras senast den sista föreskrivna dagen inom ämbetsverkets öppettid.

Besvär som lämnats in för sent prövas inte.

En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet lagts fram på Vanda stads webbsidor.

Parterna anses ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en plan eller byggnadsordning eller ett beslut om byggförbud sju dagar efter det att protokollet lagts fram på Vanda stads webbsidor.

I övriga ärenden anses en part ha fått del av beslutet, om inget annat påvisas:

- sju dagar efter det att brevet sänts,
- tre dagar efter att ett elektroniskt meddelande skickats, eller
- vid den tidpunkt som anges i mottagningsbeviset/antecknats i ett separat delgivningsbevis

Du kan lämna in besvären personligen, per post eller på elektronisk väg. Om den sista inlämningsdagen infaller på ett veckoslut eller en helgdag kan du lämna in besvären ännu följande vardag under tjänstetid.

Anför besvär skriftligt och berätta hur du vill att beslutet ska ändras och på vilka grunder. Bifoga beslutet som besvären gäller och de handlingar som stöder yrkandet samt ett intyg över vilken dag beslutet har tillkännagetts eller någon annan utredning om när besvärstiden inletts. Ange din hemkommun och dina kontaktuppgifter i besvären och underteckna dem. Om du har en laglig företrädare, ska besvären utöver ditt namn och din hemkommun också innehålla företrädarens namn, hemkommun, kontaktuppgifter och underskrift. En elektronisk handling behöver inte undertecknas, men uppgifter om avsändaren ska framgå av handlingen.

Besvär lämnas alltid in på eget ansvar.

Av ändringssökanden tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med [lagen om domstolsavgifter \(1455/2015\)](#).
Aktuell information om avgifterna finns på [domstolsväsendets webbplats](#).

Kontaktuppgifter för Helsingfors förvaltningsdomstol:

Besöks- och postadress: Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

Telefon: 029 56 42000, fax: 029 56 42079

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi

E-tjänstens adress: [Använd e-tjänsten](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Tjänstetid kl. 8.00–16.15

Anvisningar för sökande av ändring 2. Besvärshöjning

2.1 Ändring får inte sökas i detta **beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.**
(Kommunallagen 136 §)

2.2 Ändring får inte sökas i detta **beslut som gäller upphandlingsrättelse.**
(Upphandlingslagen 135 §).

2.3 Ändring får inte sökas i detta **beslut som gäller ordnande av en kommunal folkomröstning.**
(Kommunallagen 24 §)

Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen

Enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, nedan upphandlingslagen) kan en part söka ändring i ett beslut eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet som gäller offentlig upphandling genom att yrka på att den upphandlande enheten rättar beslutet eller avgörandet (nedan upphandlingsrättelse). Ärendet kan också föras till marknadsdomstolen genom besvär.

I ett ärende som gäller upphandling kan upphandlingsrättelse yrkas hos den upphandlande enheten eller besvär anföras hos marknadsdomstolen av den som ärendet gäller (nedan part). En part är den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

I Anvisning om upphandlingsrättelse

Föremålet för yrkandet på upphandlingsrättelse

Den som är missnöjd med den upphandlande enhetens beslut eller med något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse enligt 132–135 § i upphandlingslagen. Upphandlingsrättelse får skriftligt yrkas hos den upphandlande enheten av anbudsgivare som deltar i anbudsförfarandet, av anbudssökande som har inlämnat en anbudsansökan eller av någon annan som ärendet gäller.

Tidsfristen för yrkandet på upphandlingsrättelse

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse inom 14 dagar från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut med besvärсанvisning eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet. Rättelseyrkandet ska framställas senast den sista dagen för tidsfristen innan ämbetsverket stänger.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för yrkande på upphandlingsrättelse. Om tidsfristens sista dag infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, kan upphandlingsrättelse yrkas den första vardagen därefter innan ämbetsverket stänger.

Delgivning elektroniskt

Om upphandlingsbeslutet har delgetts elektroniskt anses parten ha fått del av upphandlingsbeslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas. Parten har fått del av beslutet den dag då meddelandet sändes, såvida parten inte ger en tillförlitlig redogörelse om ett avbrott i datakommunikationsförbindelserna eller någon motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått parten vid en senare tidpunkt.

Delgivning per brev

Om upphandlingsbeslutet har delgetts per post genom brev i enlighet med 59 § i förvaltningslagen (434/2003) anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att brevet avsändes, om inte parten visar att han eller hon fått del av beslutet vid en senare tidpunkt.

Delgivning mot mottagningsbevis

Om upphandlingsbeslutet har delgetts bevisligen i enlighet med 60 § i förvaltningslagen (434/2003) anses parten ha fått del av beslutet vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i yrkandet på upphandlingsrättelse

Av yrkandet på upphandlingsrättelse ska det framgå vad som yrkas inklusive motiveringar. Av yrkandet ska också framgå namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för att ärendet ska kunna behandlas.

Till yrkandet på upphandlingsrättelse ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Leveransadress

Upphandlingsrättelsen lämnas in under adressen:

Vanda stads registratur
Stadsstyrelsen
PB 1100, 01030 Vanda stad
E-postadress: kirjaamo@vantaa.fi
Telefon (registraturen): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Tjänstetid mån.–fre 8.15–16.00

Tidpunkten för när yrkande på upphandlingsrättelse anhängiggörs och behandlas påverkar inte den tidsfrist under vilken en part med stöd av upphandlingslagen kan söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

II Anvisning om besvär hos marknadsdomstolen

Föremålet för och begränsningar av ändringssökande

Anbudsgivare, anbudssökande eller andra som saken gäller kan föra ärendet till marknadsdomstolen genom besvär.

Ett sådant beslut av en upphandlande enhet eller något annat avgörande av enheten i upphandlingsförfarandet som påverkar anbudssökandens eller anbudsgivarens ställning kan föras till marknadsdomstolen genom besvär.

Ett beslut eller annat avgörande av en upphandlande enhet kan inte föras till marknadsdomstolen genom besvär när beslutet eller avgörandet gäller:

- 1) enbart beredningen av ett upphandlingsförfarande,
- 2) det att ett upphandlingskontrakt inte delas upp i delar med stöd av 75 §, eller
- 3) det att enbart det lägsta priset eller kostnaderna används som kriterium enligt 93 § i upphandlingslagen vid bedömningen av om ett anbud ska anses vara det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Upphandling som grundar sig på ramavtal

I en upphandling som grundar sig på ett ramavtal får ändring inte sökas genom besvär om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet enligt 146 § i upphandlingslagen. Behandlingstillstånd ska beviljas, om det är viktigt att behandla ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden eller om det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

Avgörande om tillträde till ett dynamiskt inköpssystem

I ett beslut av den upphandlande enheten som gäller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem får ändring inte sökas genom besvär, om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet enligt 146 § i upphandlingslagen. Behandlingstillstånd ska beviljas, om det är viktigt att behandla ärendet med tanke på

tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden eller om det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

Delgivning elektroniskt

Om upphandlingsbeslutet har delgetts elektroniskt anses parten ha fått del av upphandlingsbeslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas. Parten har fått del av beslutet den dag då meddelandet sändes, såvida parten inte ger en tillförlitlig redogörelse om ett avbrott i datakommunikationsförbindelserna eller någon motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått parten vid en senare tidpunkt.

Delgivning per brev

Om upphandlingsbeslutet har delgetts per post genom brev anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att brevet avsändes, om inte parten visar att han eller hon fått del av beslutet vid en senare tidpunkt.

Delgivning mot mottagningsbevis

Om upphandlingsbeslutet har delgetts bevisligen anses parten ha fått del av beslutet vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Tid för ändringssökande

Besvär ska anföras skriftligt inom 14 dagar efter att parten i fråga har fått del av upphandlingsbeslutet med besväransvisning. Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden.

Besvären ska vara inlämnade senast den sista dagen av besvärstiden innan marknadsdomstolen stänger.

Tid för ändringssökande vid direktupphandling

Om den upphandlande enheten har sänt en annons om direktupphandling enligt 131 § i upphandlingslagen för publicering i Europeiska unionens officiella tidning ska besvär anföras inom 14 dagar från att annonsen publicerades.

Om den upphandlande enheten har publicerat en annons i efterhand om direktupphandlingen, men inte en annons om direktupphandlingen ska besvär över direktupphandling anföras inom 30 dagar efter det att en annons i efterhand om direktupphandlingen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Om den upphandlande enheten inte har publicerat en annons eller en annons i efterhand om direktupphandlingen ska besvär över direktupphandling anföras inom sex månader efter att upphandlingskontraktet har ingåtts.

Annons om ändring av kontrakt

Om den upphandlande enheten har sänt en annons om ändring av kontrakt enligt 58 § 1 mom. 9 punkten i upphandlingslagen för publicering i Europeiska unionens officiella tidning ska besvär anföras inom 14 dagar från att annonsen publicerades.

Undantag från den bestämda besvärstiden

Besvären ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet, om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet har ingått ett upphandlingskontrakt eller en koncession med stöd av 130 § 1 eller 3 punkten

i upphandlingslagen utan att iaktta väntetiden. Väntetid behöver inte iaktas, om kontraktet gäller upphandling som görs utifrån ett ramavtal eller upphandling som görs inom ett dynamiskt inköpssystem.

Besvären ska lämnas in inom sex månader efter att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet med besvärсанvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärсанvisningen har varit väsentligt bristfälliga.

Innehållet i besvären

Det upphandlingsärende som besvären gäller och ändringssökandens yrkanden med motiveringar ska anges i besvärsskriften. När det gäller upphandling som grundar sig på ramavtal och ett avgörande som gäller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem ska parten i besvärsskriften motivera varför behandlingstillstånd bör beviljas.

I besvären ska ändringssökandens namn och hemkommun anges. Om ändringssökandens talan förs av personens lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har upprättat besvären, ska även denna persons namn och hemkommun anges i besvären. Dessutom ska postadress och telefonnummer anges för meddelanden till den som söker ändring. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Till besvären ska fogas det beslut som överklagas i original eller som kopia och ett intyg över vilken dag beslutet har tillkännagetts eller någon annan utredning om när besvärstiden har börjat. Till besvären ska fogas de handlingar som ändringssökanden hänvisar till som stöd för sina yrkanden. Ett ombud ska till besvärsskriften foga en fullmakt enligt 21 § i förvaltningsprocesslagen.

Inlämning av besvären

Besvären ska lämnas in till marknadsdomstolen. Besvären kan lämnas in till marknadsdomstolens kansli personligen, genom ombud, med bud, per post eller telefax, elektronisk service eller per e-post så som lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) föreskriver. Om sista dagen för anhängiggörande infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, kan handlingarna lämnas in till marknadsdomstolen den första vardagen därefter.

Förbud mot att söka ändring som grundar sig på en besvärgrund

I ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet får enligt 163 § i upphandlingslagen ändring inte sökas med stöd av kommunallagen eller förvaltningsprocesslagen.

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende ska enligt 148 § i upphandlingslagen skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas till den upphandlande enheten senast när besvären över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in på den adress som den upphandlande enheten har angett i punkt I.

Rättegångsavgift

För behandling i marknadsdomstolen uppbärs av den som söker ändring 2 120 euro i rättegångsavgift för en upphandling som underskrider en miljon. Om upphandlingens värde är minst 1 miljon euro, är behandlingsavgiften 4 240 euro. Ifall upphandlingens värde är minst 10 miljoner euro, är behandlingsavgiften 6 350 euro.

Rättegångsavgiften i marknadsdomstolen är 530 euro för privatpersoner.

Marknadsdomstolens adress och annan kontaktinformation

Marknadsdomstolen

Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

00520 Helsingfors

tfn 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

[Använd e-tjänsten](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)